

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Christian Jacq (Işık Taşı) Cilt3 Cesur Paneb

Işık Taşı dizisi

Cesur Paneb

Işık Taşı dizisinden yayımlanacak diğer kitap: Hakikat Meydanı

IŞIK TAŞI CESUR PANEb

Orijinal adı: La Pierre de Lumiere / Paneb l'Ardent

© XO Editions, 2000

Yazan: Christian JACQ

Fransızca aslından çeviren: Ali Cevat AKKOYUNLU

Türkçe yayın hakları: © Doğan Kitapçılık AŞ

Bu kitabın Türkçe yayın hakları Onk Ajans Ltd. Şti. aracılığıyla satın alınmıştır

1. baskı / şubat 2001

2. baskı / eylül 2001 / ISBN 975-671 9-77-X

Baskı: Altan Matbaacılık

Doğan Kitapçılık AŞ Hürriyet Medya Towers, 34544 Güneşli-İSTANBUL Tel. (212)

677 06 20 - 677 07 39 Faks (212) 677 07 49

Işık Taşı dizisi

Cesur Paneb

Christian Jacq

Çeviren: Ali Cevat Akkoyunlu

Bu roman, Altın EM'nin sırlarını bilen ve bunu eserlerine yansıtmayı başaran, Hakikat Meydanı'nın tüm zanaatkarlarına ithaf olunur.

§

Birinci bölüm

Hakikat Meydanı'na, Teb'in batı kıyısındaki gizli köye girerek paha biçilmez hazineyi çalmak; işte yasak bölgeye yaklaşmayı başaran beş kişinin görevi buydu. Vaat edilen inanılmaz ödülü düşündüğünde, yüzü geniş bir tebessümle aydınlandı çete liderinin. Kimse, yerel Polis Şefi Sobek bile her şeyi önceden tahmin edemezdi; hırsızların, yüksek duvarların ardında saklanan ve loncaya ihanet eden zanaatkardan yardım görecektiklerini, operasyonun sanıldığından da kolay geçeceğinin işaretliydi sanki.

Hainin kalbi çalınca çarpıyordu.

Patronuyla birlikte, yeni firavunun taç giymesinin beklendiği şu günlerin kargaşasından yararlanarak her türlü tehlikeyi göze almayı, vurgun işlerinde son derece deneyimli bir haydut çetesini köye göndererek Krallar Vadisi'ndeki firavun mezarlarını kazıp süslemekle görevli zanaatkarların büyük bir kıskançlıkla korudukları Işık Taşı'nı kaçırmayı kararlaştırmışlardı. Hain birkaç saat sonra, yıllardır yaşadığı, sanatının inceliklerini öğrendiği, bunca esrarı ve heyecanlı anı paylaştığı loncayı bir daha dönmek üzere ardında bırakmış olacak-ü. Bu görevi yerine getirmek için bütün yeteneklere sahip olmasına rağmen, arkadaşlarının onu ustabaşılığa neden seçmediklerini hâlâ anlayamıyordu.

Üzüntüyü, öfke ve bu değerbilmez nankör topluluğu cezalandırma isteği izlemişti. Kader önünde yepyeni bir yol açtığında, hiç mi hiç tereddüt etmedi; loncayı yıkarak zenginliğe kavuşacak, görkemli bir ev ile büyük bir bahçeye sahip olacak, bir sürü sadık hizmetkâra emir yağdıracaktı. Usta-başının talimatlarını uygulamak zorunda olduğu bunaltıcı iş günleri olmayacak bundan böyle, firavun adına yapılacak karşılıksız işler de. Bundan böyle sadece hayatını yaşayacaktı hain, yeminini ve geçmişini unutması da çok sürmeyecekti.

Talihi yaver gitmiş, varlıklı ve saygın bir ev hanımı olmaya can atan eşinin desteğini kazanmıştı. Uzun bir süre boyunca, karısının göstereceği tepkiden çekinmiş, niyetini açığa vuramamıştı; oysa yanılmıştı işte, hainin eşi de en az kendisi kadar kararlıydı. Üstelik şimdi derin bir uykuya dalıp horuldayan nöbetçinin birasına kattıkları uyku ilacını da bizzat karısı hazırlamıştı. Bu kez yakındı başarı, öylesine yakındı ki hain heyecandan tir tir titriyordu; sinirlerinin laçkalaşmaması için kendine hakim olmaya çalışıyor, yıllar süren çabalarının sonunda ödüllendirileceği bu sakin gecenin sükûnetine uymaya çalışıyordu.

Patronunun gönderdiği adamlar birazdan hainin bıraktığı ip merdivenden tırmanıp duvarı aşacaklardı. Ondan sonra da geriye, onlara tapınağın yolunu göstermek kalacaktı.

Bir dizi tiz çığlık Cesur Paneb'i uykusundan uyandırdı. Hakikat Meydanı'nın ustabaşısı ile bilge kadının manevî evlat seçtikleri otuz altı yaşındaki kara gözlü dev, giderek daha da güçlü görünür olmuştu. Az uyuduğu doğrudu, ama uykusunun bölünmesinden de hiç hoşlanmazdı.

- Ne var, ne oluyor? diye sordu karısı Lekesiz Uabet, gözlerini açmadan.

- Sen uyu. Ben gidip bakarım.

Daha şimdiden boyu ve ağırlığıyla en az babası kadar iri olacağını gösteren oğulları Aperti, hâlâ düş görüyor gibiydi. Gürültünün sorumlusu mutfakta yalpalanarak yürüyor, tüm hurmaları silip süpürdüğü yetmezmiş gibi, şimdi de ekmek sepetine saldırıyordu.

- Aslında oğlumun ısrarlarına aldırmayıp bu eve girmene hiç izin vermemeliydim! dedi Paneb, Çirkin Hayvan adını hak eder görünen tombul kaza.

Terbiyesiz, saldırgan ve hırsızdı hayvan, üstelik de doymak bilmiyordu. Kırmızı gaga ve ayaklarıyla siyah çizgili sarı boynuyla, kahverengimsi kanatları, beyaz karnı ve siyah kuyruğuyla Aperti'nin en iyi oyun arkadaşıydı Çirkin Hayvan; düşmanlarının ardına dolanarak kışkırtıyordu, kavgada köpeklerden bile korkmuyordu.

- Dışarı, diye buyurdu Paneb, yoksa seni kızartırım! Tehdidi ciddiye alan kaz, şiddetli protesto çığlıkları atmasına rağmen, dışarı çıkarılmaya razı oldu. Duvarın köşesine saklanmış hain, ip merdivenden tırmanan ilk haydudu gördü. Yanına gitmeden önce, tüm haydutların duvarı aşıp toplanmalarını beklemeye karar verdi.

Birden, beşinci adam henüz ayaklarını yere deşdirmiş-ken, aralarından biri acıyla bağırdı. Kaz gelip baldırını ısırmakla yetinmemişti, kendine yeni bir kurban seçerek ona da çığlık attırıyordu.

- Saldırıya uğradık!

Kaz saldırılarını yakalanmadan, büyük bir hızla sürdürdü. Bir yandan karşısındakilerin bacaklarını ısırtıyor, öte yandan da çığlıklarını giderek yükseltiyordu.

Hain şaşkınlıktan donmuş, olduğu yere mihlanıp kalmıştı; suç ortakları hayvanı yakalamaya çalışıyor, birbirlerine bağırıp küfür ediyor, kesin sessizlik emrini unutmuş görünüyordular.

Sonunda, hırsızlardan biri kazı boynundan yakalamayı başardı.

- Şimdi seni boşazlayacağım, pis hayvan!

Adam tehdidini gerçekleştiremedi; Paneb bir yumrukta yere sermişti haydudu çünkü.

Çirkin Hayvan'ın çığlıklarını duymuş, kazın bunca gürültüyü boş yere çıkarmayacağını düşünerek evden çıkmıştı genç dev. Sokağa çıkar çıkmaz da gürültünün nedenini anlamıştı tabii.

Kaz tabanları yağlar, hain de bir an önce evine ulaşabilmek için duvarlara sürünerek karanlıklara karışırken, sağ-

lam kalmış dört hırsız zanaatkarın üzerine atıldı; güçlük çekmeden adamın hakkından geleceklerine inanıyorlardı.

Paneb'in dizi ilk saldırganın apış arasında patladı, dirseği ikincisinin şakağına gömüldü, alnı da üçüncünün burnunu kırdı; sadece dördüncü haydut yumruğunu genç devin göğsüne vurmaya başardı, ama Paneb darbeden etkilenmiş benzemiyordu hiç.

Arkadaşlarının dövüşemeyecek durumda olduğunu gören dördüncü haydut ip merdivene doğru atıldı.

Tam tırmanacağı sırada Paneb adamın ayaklarını yakaladı, havada çevirip duvara vurdu.

- Böyle kaçmak var mıydı, cesur adam? Yan baygın hırsız hançerini kınından sıyırdı.

- Bırak o silahı, dedi Paneb.

Hırsız tehdidini sürdürdü. Birden, karşısındakini tanıdı genç dev.

- Sen... sen, Hakikat Meydanı'na saldırmaya cüret edersin ha!

Hırsız beklenmedik bir hareketle kendi gırtlığını yadı.

Çirkin Hayvan çığlık atmayı sürdürerek köy sokaklarında koşuşturduğundan, köy halkının çoğu uyanmıştı artık. Elinde bir meşaleyle kavga yerine ilk gelen, Çizimci Çakal Unes oldu.

Sorgulayıcı bakışlarıyla çetenin üyelerini inceledi. Üçü baygın yaüyor, dördüncüsü ise acı içinde kıvranıyordu.

- Libyalı bunlar! diye haykırdı Unes.

- Ya şu kan kaybedeni?

Çizimci meşalesini can çekişenin yüzüne tuttu.

- Ama... ama imkânsız bu!

Öteki zanaatkarlar da birer ikişer sökün etmeye başladı. Köylüler yavaş yavaş evlerinden çıktılar, biraz sonra da Ustabaşı Suskun Nefer manevî oğlunun yanına geldi.

Unes dört Libyalıyı sıkı sıkı bağlar, Çirkin Hayvan da müdahalede haklı olduğunu göstermek istercesine kabarıp dolanırken, Nefer hançerli adamın yüzüne bakı.

- Güvenliğimizi sağlamakla görevli polislerden biri, dedi dehşet içinde.

ikinci bölüm

Altmış iki yaşında ve bir sürü rahatsızlıktan şikâyetçi olan adam, her günün önemli ya da önemsiz olaylarını mezar günlüğüne kaydetmekle görevli, Baü Teb'in milyonlarca yıllık ulu ve soylu mezarının kâtibiydi. Aynı zamanda sevkıyatı denetlemek, ücretleri mal olarak ödemek, aletleri dağıtmak, işe gelmeme nedenlerinin doğruluğunu soruşturmak, lonca mallarının envanterini tutmak da onun göreviydi; kısacası zanaatkarların, kanlarının ve çocuklarının, her iki cinsten bekârların yaşadığı bir köyde çıkabilecek bin bir sorunu halletmek, kusursuz bir yönetim gerçekleştirmekti işi.

Şimdi olabileceklerin en kötüsü gerçekleşmek üzereydi; içtiği bira sıcak, yattığı yatak ateş gibiydi.

- Uyanın, Kenhir!

Mezar kâtibi gözlerini açtı, karşısında kırk altı yaşında, geniş alınlı, gri yeşil gözlü, orta boylu, yapılı adamı gördü.

- Sen miydin, Nefer? Yüzümü bira ve rırra kanşımına yatırılmış taze otlarla ovmayı unuttum, bir kâbus gördüm. Düşler anahtarına göre, bizi soyacaklar, biz de birini köyden kovmak zorunda kalacağız.

- Gerçeğe çok yaklaştınız. Bir grup Libyalı bir polisin yardımıyla köye girmeyi başardı.

- Ne diyorsun? Şef Sobek'in adamlarından biri mi?

- Maalesef evet.

Nefer, Kenhir'in ayağa kalkmasına yardım etti.

Kâtibin genç hizmetçisi, Güçlü Mut göründü. Sabah sinirlenince gerginliği gün boyu süren patronunu uyandırma işini ustabaşına bırakmayı yeğlemişti.

- Kahvaltı ister misiniz?

- Sıcak çörek ile süt. Çabuk ol ama.

Mucize eseri gençliğindeki çevikliğine yeniden kavuştuğu günlerin dışında, sarsak görünümlü ve şişman olan Kenhir yürümek için baston kullanıyordu.

Firavunincirinden yapılmış masanın çevresindeki alçak koltuklardan birine oturduğunda, yaşlı adamın gözleri hiddetle parlıyordu.

- Hakikat Meydanı'na saldırmaya cüret etmek! Hemen şimdi firavunun dikkatine bir rapor yazacağım.

- Tabii eğer II. Seti'yi firavun olarak görüyorsanız, diye itiraz etti Nefer. Henüz kimse firavun olarak taç giymedi.

- Alçaklar tam da saldıracak zamanı buldular. Şef So-bek'e haber vermek gerek.

- Verdik bile. Köyün ana girişinde bizi bekliyor.

Uzun, atletik yapılı, sol gözünün altında bir yara izi, iri elleri sopa kullanmaya alışmış izlenimi veren şef Sobek, komuta etmeyi bilen, sert sesli, hayatını polis olarak geçirmiş bir Nübyeliydi. Emirlerinin tartışılmasına dayanamıyor, tüm sorumluluğu üzerine alıyor ve kusurları yanında çalışanların üzerine yıkmıyordu.

İçine girmesinin yasak olduğu köyün büyük kapısının açılıp, mezar kâtibi ile ustabaşının çıktığını gördüğünde, tatsız bir sınavdan geçeceğini anladı.

Adamlarından biri yirmi yıl kadar önce öldürülmüş, bütün araştırmalarına rağmen, zanaatkarlar loncasının bir üyesi olduğuna inandığı suçluyu yakalayamamıştı;

işte şimdi de emri altındaki güvenlik görevlilerinden biri sarsıcı biçimde ölmüştü. Ne var ki polis bu kez bir canı gibi davrandıktan sonra ölmüştü. Kenhir öfkeli günleriydi.

- Kendi gırtlaklarını kesen haydudun kimliğini belirleyebil-din mi?
- Gerçekten de adamlarımdan biri, demek zorunda kaldı Sobek. Onu geçen yıl işe almıştım.

- Hangi görevi vermiştin?

- Tepelerdeki yollardan birinin denetimini.

- Neden intihar ettiğini bilmek isterdim.

- Bu çok basit, dedi Nübyeli. Kaçamayacağım anlayınca, benim tarafımdan sorgulanmaktansa, ölmeyi tercih etti. Haklıydı tabii.

- Öteki dört Libyalıyı sorguladın mı?

- İçlerinden biri kafasına yediği darbeden sonra delirmiş, ikincisi dilsiz, üçüncüsünün dili kesilmiş, dördüncüsü de dilimizi bilmiyor. KimliMerinin belirlenmesi için onları batı yakası merkez yönetimine teslim etmek zorundayım.

- Ya nöbetçi?

- İlaçla uyutulmuş, yeni yeni kendine geliyor.

- Zanaatkarlardan birinin bizlere ihanet ettiğini biliyoruz, dedi Kenhir sıkıntıyla, ama senin polislerinden birinin o-nunla çalıştığından haberimiz yoktu. Anlaşılan Libyalılara yolu gösteren de bu polis.

- Eğer benim bu saldırıyla uzaktan yakından bir ilişkim olduğundan kuşkulanıyorsanız, dedi Sobek kupkuru bir sesle, resmi bir suçlama yazın hemen. Tabii, istifa etmekte bir an bile tereddüt etmem.

- Sana güvenmeye devam ediyoruz, diye araya girdi Nefer, onun için de köyün güvenlik sorumlusu olarak kalmanı istiyoruz.

Ustabaşı daha önce de Nübyelinin yarımında yer almıştı; bu kez de Suskun Nefer'in söylediklerine karşı çıkmadı mezar kâtibi.

- Öteki polislerin de düşmanla işbirliği yapmayacaklarından nasıl emin olacağız? diye homurdandı Kenhir.

- Büyük bir yanlışlık yaptım, diye kabul etti Sobek. O alçak benim kabilemden değildi, işe almamalıydım onu. Bir daha böylesi bir hata işlemem, inanın bana.

- Nasıl önlemler almayı düşünüyorsun?

- Gece gündüz köyün çevresindeki denetimi artırmayı ve yeni firavun taç giyene kadar bütün izinleri dondurmayı. Durum aydınlanana kadar sizden de kimsenin Hakikat Meydanı'ndan ayrılmaması çok iyi olur.

Tüm köy halkı sarsılmıştı.

Köyün üzerindeki belayı savmak için, Başheykeltıraş Aslan Userhat, iki yardımcısı Araştırmacı İpuy ve Neşeli Renu-

pe'yle üzerinde yedi yılanın yer alacağı küçük bir sütun yapmaya girişti.

Ana kapının hemen yanında, duvarın iç tarafına dikilecek bu mütevazı anıt, kötü güçlerin uzaklaştırılmasına yardım edecekti.

Hakikat Meydanı'nda yine de gelecek için endişelenmeyen tek bir aile yoktu; ya yeni firavun köyün ulu koruyucusu olmayı sürdürmezse, ya bir iç savaş çıkarsa, özenle ayakta tutulan altmış dört beyaz evin kaderi nice olurdu?

Yuvarlak ve neşeli yüzüne, şiş göbeğine rağmen Çizimci Pişkin Somun Pay endişeden öylesine kasılmıştı ki, tüm iştahını yitirmişti. Kocasının durumundan korkmaya başlayan karısı da Pay'ın kolundan tutmuş, loncanın manevî anası ve hekimi bilge kadının önüne getirmişti.

Pay bu duruma fazla memnun olmamakla birlikte, kendini öylesine kötü hissediyordu ki bilge kadına görünmeye i-tiraz bile edemedi. Böylece ustabaşının karısı Işık'ın, Suskun Nefer'e verilen makam evinin hemen yanındaki muayenehanesinin kapısını çaldılar.

Kapının çalmasına bir havlama cevap verdi, biraz sonra da kucağında küçük bir köpek ile bilge kadın görüldü.

- Kapkara biraz sinirli, diye açıkladı. Bağırsaklarındaki solucanların düşmesi için, ona miskotu yedirdim.

İnce uzun bacaklı, sivri burunlu, kahverengi gözlerinden zekâ fışkıran, uzun sarkık kulaklı Kapkara tehlikeyi atlatmış görünüyordu. Aynı adı taşıyan selefi mumyalanıp en sevdiği minderler, yağ dolu bir testi ve mumyalanmış nefis bir yemekle birlikte mezara yerleştirilmişti.

Işık'ı her gördüğünde, kırkına gelmesine rağmen bilge kadının güzelliğine hayran olmaktan alamıyordu kendini Pişkin Somun Pay; sadece duru yüzünden yayılan ışık bile ruhları sakinleştirmeye yetiyordu. Saçları sanya kaçıyordu Işık'ın, gözleri mavi, kolları bacakları narindi. Ustabaşının kansının sesi de yumuşak ve ahenkliydi. Işık ve Nefer Hakikat Meydanı'na kabul edilmeden önce evlenmişler, yıllar süren çalışmalarından ve uzun bir çıracılıktan sonra köyü yönetmek üzere seçilmişlerdi.

- Kendimi pek iyi hissetmiyorum, dedi Pişkin Somun Pay üzgün bir sesle.
- şikâyet ettiğin belirli bir ağrının var mı?
- Hayır, sanki her yanıma sancıyormuş gibi geliyor, üstelik iştahım da yok. İçine itildiğimiz bu belirsizliğe nasıl dayanılır ki? Yarın, belki de köyü yıkma karan alınacak, her birimiz bir yana dağılacğıız, buradaki hayatımız acılı bir anı olarak kalacak.

- Hasırın üzerine uzan, Pay.

Daha şimdiden sağlam bir tıp bilgisine sahip olan Işık, hem olağanüstü bir baştabip ve hastalıklar konusunda deneyimli bir kadın olan Neferet'in hem de kendinden önceki bilge kadının öğretmelerinden yararlanmıştı. Her iki kadın da Işık'a günden güne yoğunlaşan bir bilgi aktarmış, sonra da köylüler için ilaç hazırlayacağı laboratuvarı bırakmışlardı.

Hastalığın belirlenmesinde ilk dikkat edilmesi gerekenler yüzün rengi, vücudun ve nefesin kokuşuydu, ama önce elini hastanın ensesine, kafasının tepesine, bileklerine, karnına ve bacaklarına koyarak nabzını saymak gerekiyordu kuşkusuz. Böylelikle bilge kadın yüreğin sesini duyacak, çeşitli organların ve enerjiyi taşıyan kanalların durumunu öğrenmiş olacaktı.

Işık'ın muayenesinin uzun sürdüğünü gören Pay, endişesini gizleyemedi.

- Önemli bir şey mi?

- Hayır, rahatlayabilirsin. Ama bu endişen bazı kanalları tıkamak üzere. Bilge kadın boğa yağından, sakızağacı reçinesinden, bal-mumundan, ardıç tohumundan ve şeytanşalgamı çekirdeğinden bir merhem hazırladı, damarların eski esnekliğini kazanması için Pay'ın günde dört kez bu merhemi göğsüne sürmesini söyledi.

Çizimci ayağa kalktı.

- Şimdiden daha iyi hissediyorum kendimi, ama tümüyle iyileşmem için, köyün geleceğinin güvende olması gerek. Senin geleceği okuyabildiğini söylüyorlar, Işık. Loncamız için ne görüyorsun?

- Maat'ın yolunu izleyip ne olursa olsun doğruluktan ay-nlınmaması gerektiğini. Eğer böyle yaparsak, hangi olay bizi korkutabilir ki?

Üçüncü bölüm

Teb'in baü yakasının başyöneticisi ve Yukarı Mısır'ın büyük kentinin ordularına komuta etmekle görevli General Mehi kırk yaşlarında, tıknaz, yuvarlak yüzlü, siyah saçlarını kafasına yapıştırarak tarayan, kalın dudaklı, geniş ve güçlü göğüslü, tombul el ve ayaklı biriydi. Koyu kahverengi gözlerinde, kendinden emin yüksek bir memurun hırslı ve kararlı bakışları vardı. Bu bakışlardaki ışıltının anlamını sadece büyük bir mirasın sahibi olan karısı Serketa biliyordu. Hakikat Meydanı'nın sırlarına, özellikle de ülkeye hâkim olmasına yardım edecek Işık Taşı'na sahip olmak tutkusuyla açıklanabilecek bir ışıltıydı bu.

Zengin Teb bölgesinin efendisi olabilmek için yoluna çıkan rakiplerinden kurtulmak zorunda kalmıştı Mehi; ne tanrılara ne de iblislere inandığından, meslek hayatını cinayetler üzerine kurmakta tereddüt etmemiş, bunun için de kaderini başkalarının hayatını söndürmekten büyük keyif alan Serketa'yla paylaşmıştı.

Talihin garip bir cilvesi midir bilinmez ama, loncanın en büyük düşmanı olan Mehi, firavun tarafından zanaatkarları korumak, en iyi koşullarda çalışmalarını sağlamakla görevlendirilmişti. Bu nedenle faaliyetlerini gölgede kalarak gerçekleştirmiş, hizmetleri karşılığında köy dışında büyük bir servete kavuşmayı düşleyen bir zanaatkarla işbirliğine girmişti.

Ne var ki hâlâ beklediği sonucu alamamıştı, artık sabrı da taşmak üzereydi. Yine de çıkmak üzere olan iç savaşın, kendisine loncaya öldürücü kesin darbeyi vurma fırsatı vereceğini umuyordu.

Başına görkemli bir peruk geçirmiş, üzerine dolgun hatlarını gizleyecek bol bir elbise giymişti Serketa; kentten satın aldığı kumaşlar, vazolar ve eşyalar

taşıyan bir dizi hizmetkârın başında, eve dönüyordu. Kendine küçük bir kız görünümü veren soluk mavi gözleriyle, batı yakasındaki firavuncirleri, akasyalar, hurma ve incir ağaçları ve keçiboynuzları dikili geniş bir bahçeyle çevrili gösterişli villalarının dört sütunlu salonunda bir o yana, bir bu yana gidip gelen Mehi'yi izledi.

- Seni gören, dedi kocasına, canının sıkıldığını sanır.
- Satın aldığımız Nübyeli polisten hâlâ bir haber yok.
- Kötümser olmayalım, tatlı sevgilim.

Serketa kocasının boynuna sarıldı, dolgun göğüslerinin kocasını yine baştan çıkardığını görüp keyiflendi, Mehi'nin memelerini kabaca avuçlaması genç kadını zevkle inletti.

- Yatak odamıza gidip biraz hurma şarabı içsek?

Serketa her zamanki gibi sevişmeden tatmin olmuş görünerek, kocasının taşanlarını açıkladığı günden bu yana birlikte geçirdikleri heyecan dolu yılları düşünüyordu. Biürnin ve teknolojinin ürünü silahları kullanarak mutlak iktidarı ele geçirmek, kendinden başka herkesin yaşamasına ya da ölmesine karar verebilecek güçte olmak, hazinelerini yağmaladıktan sonra o Hakikat Meydanı denen köyü yok etmek; işte sıkıntıdan patlayacak yapıdaki Serketa'yı eğlendirebi-len, oyalayabilen tek amaç.

Şu harika kocası söylediklerinde samimi olmasaydı, Serketa çoktan kurtulmuş olurdu ondan, tıpkı bir peygamberdevesi gibi; kocasının suç ortağı olarak, onun yoluna çıkarılan ortadan kaldırarak paylaştıktan bu maceradan zevk almaya bile başlamıştı.

Yine de generalin onu düş kırıklığına uğratmaması iyi olurdu.

- Başkentten haber aldın mı?
- Seti tahttan asla vazgeçmeyecek.
- Gerçekten de Amenmes'i avucunda tutuyor musun?
- Babasının taç giydiğini öğrendiğinde göstereceği tepkiyi tahmin edemiyorum. Seti'nin emriyle Teb'e, altın kafeste sürgüne gönderilen Amenmes, tahttan vazgeçmeye benzemiyordu. Mehi de genç prensi cesaretlendirmeyi sürdürmüş, böylece sonuçta sadece kendinin kazançlı çıkacağı bir iç savaş başatabileceğini düşünmüştü. Ne var ki genç Amenmes yolunu çizmekte tereddüt ediyor, boyun eğmek ile başkaldırmak arasında gidip geliyordu.

Dalgın bakışlı general, işlediği ilk cinayeti düşünüyordu, batı tepesindeki cinayeti. Işık Taşı'nı Krallar Vadisi'ne taşıyan zanaatkârları gözetlerken, kendisini yakalayan polis memurunu öldürmek zorunda kalmıştı.

İşte o an anlamıştı Mehi, Hakikat Meydanı'nın Mısır'ın temel sırrına, firavunun ölümü yenerek hüküm sürmesini sağlayacak güce sahip olduğunu. Bu nedenle firavunun yüksek koruması altındaki köy, dışandakilere ve hatta yüksek rütbeli yöneticilere bile kapalıydı.

Efsanevi taşın sahibi olabilmek için, oldukça uzun bir yol kat etmişti general; cesetlerle, sahtekârlıklarla, yalanlar ve şantajlarla dolu uzun bir yol; ne var ki hâlâ savaş kazanmaktan uzaktı.

Servetine el koyabilmek için Mehi'nin kayınpederini öldürmesini onaylayan Serketa, cinayet tutkusuyla yararlı bir silah, acımasız bir müttefikti. Kuşkusuz bir gün delirecek, Mehi ondan da kurtulmak zorunda kalacaktı.

- Yeni silahlanmanız hazır mı? diye sordu kadın.
- Kuzey'den gelecek bir orduyla savaşacak kadar silahımız var artık, yeni geliştirdiğim savaş arabalarından Amen-mes'e bile söz etmedim henüz. Yıllardan beri onlara tanıdığım ayrıcalıklar sayesinde, subaylar ile askerlerin gözü benden başka bir şey görmüyor. Prens başlarına geçse bile, Teb birlikleri benden başka kimsenin buyruğunu dinlemez. Yine de Seti'den çekmiyorum doğrusu... Güçlü bir adam, sadece Delta'ya hâkim olmakla yetinmeyecektir. Bu nedenle ona sadakatimi yineleyen, buradaki durumu anlatan gizli mesajlar gönderiyorum... tabii, kendi tarzımda yazdığım mesajlar.

- Ne kadar heyecanlı! diye haykırdı memelerini generalin yüzünde gezdiren Serketa.

Altta kalmaktan sıkılan Mehi, karısını üzerinden attı. Tecavüze uğramaktan korkuyormuşçasına, küçük çığlıklar attı kadın.

Oda kapısı art arda şiddetle vuruldu.

- General, çabuk gelin, polis burada! dediği duyuldu şaşkın kâhyanın.

Mehi ve Serketa ne düşüneceklerini bilmeksizin birbirlerine baktılar.

- Beni asla tutuklayamayacaklar, dedi kadın kararlılıkla. General ayaklandı.

- Bence ciddi bir şey olamaz.

- Ya Amenmes bize ihanet ettiyse?

- Bensiz, bir hiçtir o!

Mehi sırtına gömleğini geçirip odadan çıktı.

- Kapıcı içeriye kimseyi almadı, diye açıkladı kâhya, ama polis memuru sizinle derhal görüşmek istiyor.

Mehi geniş adımlarla villanın bahçeye açılan kapısına gitti. Bir sürü hizmetkâr toplanmıştı kapının önünde.

- İşlerinizin başına dönün, dedi sertçe. Sen de, kapıyı aç. Kapıcı emri yerine getirirken, hizmetkârlar çil yavruları gibi dağıldılar.

Mehi kapının dışında iri vücuduyla Sobek'i ve elleri arkalarına bağlanmış dört adamı çevreleyen polisleri gördü.

- Şef Sobek... iyi de, neler oluyor?

- Adamlarımdan biri bu haydutlarla birlikte zanaatkarların köyüne girmeye

çalıştı. Batı yakasında yönetimi temsil ettiğinize, Hakikat Meydanı'm korumakla görevli olduğunuza göre, zaman geçirmeden size haber vermem gerektiğini düşündüm.

- Polis memuruna ne oldu?

- Kendi gırtlığını kesti, bundan böyle akbabalar ilgilenir onunla.

- Bunlar... Libyalı bunlar... Sorguya çektin mi?

- Konuşabilecek gibi görünen tek bir tane var, o da dilimizi bilmiyor.

- Onları merkez kışlasına götüreceğim. İnan bana, orada dilini çözecekler vardır!

- Merkez kışlası doğu yakasında, benim sorumluluk alanımın dışında. Oysa bu adamlar benim tutsağım.

- Senin de söylediğin gibi, ben burada yönetimi temsil ediyorum. Bu haydutların kim olduklarını, ne istediklerini, kimin emrinde çalıştıklarını öğrenmem gerek.

- Sorguyu izlememe izin verin öyleyse, General.

Dev Nübyeli fazla hırslı bulduğu, ayrıcalıklarının korumak için komplo kurmaktan çekinmeyeceğine inandığı Mehi'den hiç hoşlanmıyordu. Ne var ki şimdiye kadar onun hakkında elle tutulur bir kanıt bulamamıştı; elinde kesin kanıtlar olmadan da böylesine önemli bir yöneticiyi suçlaması söz konusu değildi.

Eğer Mehi onu bu soruşturmanın dışında tutarsa, büyük bir hata yapmış olmayacak mıydı? Sobek, Mehi'nin kararını kabul etmiş görünecek, ama başkente bir rapor gönderip generalin kuşkulu davranışının altını çizecekti.

- İsteğin kurallara pek uygun değil, diye cevap verdi Mehi, ama anlıyorum seni. Senin adamlarından birinin ihanetini öğrenince, mezar kâtibi ne dedi?

- Hem o hem de ustabaşı bana hâlâ güvendiklerini söylediler, onları hayal kırıklığına uğratmamak için elimden geleni yapacağım.

- Öyleyse, benim de sana güvenmemem için hiçbir neden yok. Bekle giyineyim, sonra birlikte kışlaya gideriz.

Mehi dürüst ve inatçı olduğunu bildiği Nübyelinin işe karışmasından fazla memnun değildi. Rüşvet verebilmek, başka yere tayin etmek ya da gözden düşürmek için yaptığı bütün girişimler başarısız olmuştu. Dışarıdan biri olmasına rağmen, bütün benliğiyle Hakikat Meydanı'na bağlıydı Sobek.

Bazen Sobek'in, itiraf edemese de, sanki karşısında yirmi yıldır aradığı katil varmış gibi, kendisine değişik bir biçimde baktığı izlenimine kapılıyordu general. Ne var ki Mehi ardında tek bir iz bile bırakmamıştı; Nübyelinin soruşturması sonuçsuz kalmaya mecburdu.

Mehi asker elbisesini giyer giymez, Serketa aceleyle geldi, neler olduğunu sordu.

- Ciddi bir sorun, diye itiraf etti general. Çete acınacak kadar başarısız oldu. Satın aldığı Nübyeli, şefin sorgusundan kurtulmak için intihar etti, ama o salak Libyalılardan dördü de hayatta, Sobek'i kuşkulandırmamak için onu da kışlaya götürmek zorundayım. Bu bataktan kurtulmak için, acele bir şeyler yapmam gerekecek.

- Hiç kuşku yok, tatlı sevgilim, dedi Serketa. Bir yandan kocasının göğsünü öpüyor, öte yandan da işler son kerteye vardığında Şef Sobek'i susturacak hançerin kabzasını okşuyordu.

Dördüncü bölüm

Dört Libyalı bir hücrede, duvarın dibine dizildi. Mehi'nin yaveri, komutanını ve Şef Sobek'i selamladı.

- Bu haydutlar Hakikat Meydanı'na gizlice girmeye çalıştı, diye açıkladı Mehi. Şef Sobek'in müdahalesi sayesinde, tutuklandılar. Yalnız içlerinden sadece biri konuşacak durumda, o da Libya dilinden başka bir şey bilmiyor. Yaverim de Libya dilini iyi bildiğinden, sorgulamayı onun yapması gerekecek. Yine de ona sormak istediğim bir soru var; ordum-daki bütün paralı askerleri seçtiğine göre, bu adamları tanıyor mu?

Generalin ısrarlı bakışını gören yaver yanlarında bir sivil varken Mehi'nin ona sessiz bir emir verdiğini, askerî sırların sivillerin yanında konuşulmaması gerektiğini anladı. Yine de ne cevap vermesi gerektiği pek açık değildi. "Evet" mi demesi gerekiyordu, yoksa "hayır" mı?

Subay tutsakları uzun uzun inceledi sonra döndü, Sobek'in biraz gerisinde duran ve Nübyeli farkına varmadan kafasını "evet" dercesine sallayan generale baktı.

- Bu herifleri daha önce görmüştüm, dedi yaver, son bir kez tereddüt eder gibi görünüp. Hatta geçen ay, son manevralar sırasında silahlanmızı çalan haramilerden olduklarını sanıyorum.

- Silahları gerçekten de Libyalı paralı askerler çalmıştı, dedi Mehi. Sonra asker kaçığı ilan ettik onları.

- Asker kaçığı, hırsız, muhtemelen de katil, General! Cephaneliğe girebilmek için kafasına vurdukları nöbetçi ölümden kurtulamadı.

- Sorguya geç.

Yaver tek bir soru sordu, Libyalı kısa ve kesik cümlelerle cevap verdi.

- Onun ve arkadaşlarının suçlu olup olmadıklarını sordum, o da her şeyi itiraf etti.

- Köye kimin emriyle ve neden girdi? Libyalı aynı gerginlikle yanıtladı soruyu.

- Arkadaşlarıyla birlikte baü yakasındaki köyleri soymak, olabildiğince çok ganimet alıp çöl yoluyla evlerine gitmek istemişler.

- Öyleyse onları mahkemeye çıkarması için Şef Sobek'e teslim edelim.

- Size saygısızlık etmek istemem, General, ama bu dediğiniz imkânsız.

Mehi öfkelenmiş göründü.

- Ne demek istiyorsun?

- Bu katiller zaman geçirmeden askerî mahkemeye çıkarılmalı. Eğer farklı bir karar verirsiniz, General, siz de büyük bir suç işlemiş olursunuz. Olanları göz önünde bulundurup ayrıntılı bir rapor yazmak, duruşma gününe kadar da bu adamları hücrede tutmak zorundayım.

Kurallara uymak zorunda kalan General Mehi, Şef Sobek gittikten sonra, Libyalıların ayrı ayrı hücrelere kapatılmasını buyurdu. Daha sonra askerî mahkemeye çıkacaklar, büyük bir olasılıkla da bir daha dönemeyecekleri Harge Çalışma Kampı'na gönderileceklerdi.

- Belgeye mührünüzü basacak mısınız? diye sordu yaveri.

- Bir işe yaramaz, diye cevap verdi Mehi. Bu alçakların adını bile duymak istemiyorum.

- Davranışından memnun kaldınız, umarım.

- Kusursuzdun.

- Ne istediğinizi tam anlayamadım. Benden beklediğiniz cevaplar konusunda yanılmaktan korktum.

- Oysa hiç yanılmadın, bu yüzden kutluyorum seni. Sen ve ben ordunun zaferi için çalışıyoruz. Disiplinin erdemlerin en yücesi olduğunu hiçbir zaman unutmamamız gerek.

- Ernirlerinizi tartışmadan size hizmete devamda kararlıyım, ama bu sadakat bir ödüle değmez mi?

Mehi gülümsedi.

- Emrim altında çalışmaya başladığından beri, beni tanımayı öğrendin; bu yüzden dizginleri elimden çıkarmaktan nefret ettiğimi bilirsin. Bana şantaj yapmaya kalkarsan...

- Akıldan bile geçmez, General!

- Peki ya şükran duygumu iki süt ineği, yumuşak bir yatak ve üç rahat iskemleyle açıklasam, bu sefil Libyalıları unuttur muydun?

- Hiç kuşkusuz, dedi yaver.

Şef Sobek 5. Tabya'yı geçip Hakikat Meydanı'nın hizmetindeki yardımcılara ayrılan bölgeye girer girmez, durumda bir olağanüstülük olduğunu anladı. Demirci, kazancı, çömlekçi, derici, dokumacı, kunduracı, çamaşırcı, oduncu, fırıncı ve yamakları atölyelerinden çıkmış, gürültülü bir halka oluşturmuşlardı. Elinde sopası, sanki yardımcılardan köye saldırmalarından çekiniyormuş gibi, Hakikat Meydanı'nın kapısının önüne dikilmişti nöbetçi. Öteki polisler de uzaktan izliyordu olanları. Bütün yabancıların yolunu kesmekle görevliydi, ama aldıkları buyruklarda loncanın rahatı için çalışanları engellemekle ilgili bir şey yoktu.

Nübyeli halkayı yardı, çemberin ortasında, bastonuna dayanarak duran mezar kâtibini gördü. Yaklaşık bir saatten beri, sözcülüğünü Çömlekçi Beken'in yapmış yardımcılara direniyordu.

- Sakin olun, dedi Sobek, yoksa adamlarıma sizi dağıtmalarını söylerim!

- Bir haftadan beri kuru balık istihkakımızı alamıyoruz! diye homurdandı Beken. Adam başı günde dört yüz gram balık verilmesi gerekiyordu bize. Eğer böyle sürerse, çalışacak gücümüz kalmaz.

- Lonca üyelerinin durumu da sizinkinden parlak değil, diye cevap verdi Kenhir. Benim elimden de baü yakası baş-yöneticisine başvurmadan başka bir şey gelmez. Başyöne-ticinin de yeni vezirin atanmasını beklediğini biliyorum.

- Peki, biz neyle besleneceğiz?

- Hakikat Meydanı Mahkemesi size konserve dağıtılmasına karar verdi. Firavun çok geçmeden taç giyer, o zaman da her zamanki sevkıyat yeniden başlar.

Kenhir söylediklerine kendi de inanmak isterdi. En azından sesindeki kararlılık yardımcılarını sakinleştirdi, birer ikişer, ayaklarını sürüyerek işlerinin başına döndüler.

- Böyle karışlarına çıkarak, kendinizi tehlikeye atıyorsunuz, diye uyardı mezar kâtibini Şef Sobek.

- İnsan benim yaşıma geldiğinde, kimseden çekinmez, üstelik böyle sorunları çözmek de bana düşer. General Me-hi seni kabul etti mi?

- Kabul etmekle kalmadı, beni merkez kışlasına götürüp yaverinin konuşacak durumdaki tek Libyalıyı sorgulamasını izlememe de izin verdi.

- Ne anlattı Libyalı?

- Yaverin dediklerine bakılırsa, batı yakasındaki bütün köylere saldırmak niyetinde olan, üstüne üstlük de cinayetle suçlanan asker kaçaklarının kurduğu bir çeteymiş bu. Bu yüzden de askerî mahkemede yargılanacaklar. Bana kalırsa, onları bir daha göremeyeceğiz.

- Eğer suçlamalar bu kadar ağırorsa, gerçekten de zindana atılacaklar demektir. Bunda hoşuna gitmeyen ne var, Sobek?

- Bu hikâye baştan aşağı yalan! Eğer bu herifler gerçekten de bir cephanelik soydularsa, Hakikat Meydanı'na neden silahsız saldırdılar? Üstelik buranın öteki köylere benzemediğini de unutmayın! Bir suç ortakları olduğunu, benim adamlarımdan birinden yardım gördüklerini hatırlamıyor musunuz? Zindana atılacakları kesin olduğuna göre, diğer bütün soruşturmalardan kurtulacaklar demektir Bildiğimiz her şey, yaverin anlattıklarıyla sınırlı.

Kenhir bastonuna abandı.

- Dilinin altındakileri çıkar, Sobek

- O Mehi'ye hiç güvenmiyorum! Hırsı derisinin bütün gözeneklerinden fışkırıyor. En korkunç komplolara gözünü kırpmadan girişecek biri olarak görüyorum onu

- Eğer yanılmıyorsam, sen seraplara dikkat eden mantıklı bir insansın; onun için bir zamanlar şimdi loncanın usta-başısı olan adam konusundaki suçlamaları gibi, yanlış bir

adım atmaktan çekiniyor olman gerekir.

Kenhir duyarlı bir yarayı kaşımıştı. İriyari Nübyeli rahatsız olmuşa benziyordu.

- Ama bu kez durum çok farklı...

- Emin misin? Biz gerçeklere, sadece gerçeklere bakalım. General Mehi resmen bu köyün koruyucusu değil mi?

- Yine de balık sevkıyatı durduruldu.

- Bu yas döneminde, eski firavunun ölümü ile yenisinin tahta çıkması arasındaki sürede, yasayı vezir temsil eder. Bu arada Mehi'den bir mektup aldım, gerekirse bize merkezî yönetimin ambarlarım açabileceğini söylüyor. Yönetimin başına getirildiği günden beri, Mehi'den yakınmak için bir nedenimiz oldu mu?

- Hayır, sanmıyorum.

- Soruşturmanı engellemeye kalktı mı?

- Görüldüğü kadarıyla hayır, demek zorunda kaldı Sobek.

- Yasal olarak isteğini reddetme hakkı varken, seni sorumluluğun altındaki bölgenin dışına, Teb Merkez Kışlası'na götürmedi mi?

- Evet, hatta...

- Hatta, ne, Sobek?

Nübyeli ayrılığı açıkklamak istemezdi, ama dürüstlüğü, gerçeği mezar kâtibinden saklamasına engel oldu.

- General Mehi Libyalıları bana teslim etmek istedi, ama onların askerî mahkemeden başka bir yere gönderilemeyeceklerini hatırlatıp bastıran da yaveriydi.

Kenhir asabice bastonuna abandı.

- Mehi'den hoşlanmıyorsun, bu da senin hakkın. Kabul etmeliyim ki o adam beni de en az senin kadar rahatsız ediyor, ondan sakınmaya da devam edeceğim. Yine de Hakikat Meydanı onun meslek hayatında sadece bir basamak olduğundan, firavunun gözünden düşmemek için buraya gözü gibi bakacağından eminim.

- Ya yeni firavun köyün kapatılmasına karar verirse? Birden yılların yükü bütün ağırlığıyla mezar kâtibinin omuzlarına çöktü.

- Bu, bizim uygarlığımızın sonu olur Sobek, tanrılar da bu toprakları terk eder.

Beşinci bölüm

Paneb ile Lekesiz Uabet'in güney bölümündeki evleri, Hakikat Meydanı'nın sağ ve sol ekip olarak iki takıma ayrılmış otuz iki zanaatkarının karıları ve çocuklarıyla yaşadığı evlerin ne en güzeli ne de en büyüğüydü, ama genç devin karısı yuvayı sıcak ve rahat kılmayı becermişti.

Yaklaşık yüz metrekarelik toplam yaşam alanının içinde, atalara saygı göstermek için kullanılan birinci odada, üç basamakla çıkılan bir tören yatağı vardı; kireçle kaplanmış bir palmiye gövdesinin taşıdığı düz tavanlı ikinci odanın da armağan masası, öteki dünyaya açılan bir kapıyı temsil eden sütunu, duvarda loncanın bir koruyucusunu gösteren çerçevelemiş bir başka sütun başı ve güneş kayığıyla süzülüp haleflerine hayat aktaran Ra'nın etkili ve ışıltılı ruhuyla kutsal bir değeri vardı. Evlat edindiği dostu Paneb'e bu sanat eserini armağan eden de Suskun Nefer'den başkası değildi.

Ondan sonra da, sırasıyla bir başka oda, bir banyo, kısmen açık, tavanı dallarla örtülü bir mutfak, mutfaktan da terasa çıkan bir merdiven görülüyordu. Biri yiyecek kapları, öteki de yağ ve şarap testilerine ayrılmış iki mahzen, narin ve güzel Uabet'in mutluluğu bulduğu yuvayı tamamlıyordu.

Kocasını gibi otuz altı yaşındaydı, ama en azından on yıl daha genç görünüyordu.

Kırmızı ve sarımtırak beyaz damarlı taş kavanozdan çubuğun ucuyla bir parça galen alıp kaşlarının üzerine ince bir siyah çizgi çekti. Sonra, sapı da dahil olmak üzere bir Nü kabuklusunu kusursuzca taklit eden kaymaktaşından yapılma bir kabı boynuna yaklaştırdı, biraz kokulu yağ dökerken, kocasını ateşli metresi Firuze'yle paylaşmak zorunda olduğunu düşündü.

Her iki kadın da Hathor rahibesiydi, adı konmamış bir anlaşmayı

uyguluyormuşçasına, şimdiye kadar hiç tartışmamışlardı. Firuze bekâr kalmaya ant içmiş, Paneb de onun yanında gece kalmamayı kabul etmişti. Olağanüstü irilikte bir oğul doğuran ve ev kadını görevlerini kusursuz bir biçimde yerine getiren Uabet'ten başka karısı yoktu onun. Kocasına olan sevgisi nedeniyle hoşgörülü davranırsa da, boyun eğmiyordu Paneb'e, o dev adam Uabet'e bu nedenle saygı duyuyordu olmalıydı.

Boynuna Paneb'in armağanı kırmızı ve alacalı donuk akikten yapılma gerdanlığı takarken, kendini gerçekten güzel buldu Uabet.

- Sabahları hâlâ kuru balık yok! diye homurdandı kocasını öfkeyle. Oğlunun en sevdiği kahvaltılıktan mahrum olmasını kabul edemiyorum bir türlü.

- Elimizden beklemekten başka bir şey gelmez ki.

- Hayır, Uabet, yapacak daha iyi bir şey var.

- Gidip balıkçılarla dalaşma, Paneb. Onlar sadece aldıkları emirleri uyguluyor, sevkîyatın durdurulmasından onları sorumlu tutamazsın.

- Ben, oğlumun rahatından sorumluyum.

Paneb papirüsten yapılma küçük kayıktan, sağlam iplere bağlanmış dört büyük olta iğnesi sallandırdı suya. Bir saatlik bir çabadan sonra, yaklaşık altmış beş santim boyunda, gümüş gövdeli, kırmızı yüzgeçli bir alabalık yakalamayı başardı. Hayvanın can çekişmesini önlemek için, başına vurup öldürdü.

Bu ilk başarısından aldığı cesaretle, daha derin sularda avlanmak için küreklere asıldı Paneb. Talihi neredeyse hemen yüzüne güldü. Balıkçı ile yaklaşık bir buçuk metre boyunda, en azından yetmiş kiloluk sazan arasında acımasız bir mücadele başladı. Aslında, böylesi değerli bir savaşıyı yenmek için zıpkın ve kepçe kullanmak gerekirdi. Kayığının hafifliğine rağmen, savaştan vazgeçmedi Paneb. Balığın her silkinişine cevap vererek onu kaçırmayacağını anlatmak istedi hayvana.

Genç dev mücadeleden galip çıktıktan sonra balığın ruhunu selamlamayı unutmadı. Bir mezarın duvarına çizeceği balık, karanlıklar iblisinin tüm saldırılarını önlemekte güneşe yardım edecekti bundan böyle.

Akıntıdan yararlanarak kıyıya varması için birkaç dakika yetti. Avını omzuna atıp, içine alabalığı koyduğu sepeti sol eline aldı, yüksek otların arasında yürürken baldırlarında güçlü bir sopa darbesi duydu. Üzerine bir ağ atıldı, ayağa kalktığı anda, kendini zincire vurulmuş gibi, hareket edemez durumda buldu. Karşısında, Paneb'in daha önce karşılaştığı Başbalıkçı Nia ile üç adamı vardı.

- Köyünden çıkmamalıydın, dedi Nia. İnsan gizli bir yerde yaşıyorsa, orada kalmalı!

- Çürük balık gibi kokuyorsun. Beni hemen bırak. Koca göbekli ve sakallı balıkçı yılmışık yılmışık güldü.

- Halinden memnun olacak durumda değilsin, evlat! Burada sadece benim ve adamlarımla avlanmaya hakkı olduğunu söylemediler mi sana?

- Eğer Hakikat Meydanı'nda yardımcı olarak kalmak istiyorsan, bugünden tezi yok, balık getirmeye başla. Yoksa seninle bizzat ben ilgilenirim.

- Şuna bakın hele... şimdiden korkudan titremeye başladım ! Başlangıç olarak, tuttuğun şu güzel sazanın tadına bakacağım. Ama her şeyden önce sana bir ders vermem gerek! Haydi çocuklar, başlayalım!

Genç devin sırtına dört sopa birden indi. Ağın düğümleri, hedeflerine vuramayacak kadar nefretle savrulan darbelerin etkisini azaltırken, Paneb dişleriyle iplerden birini kemirmeye koyuldu. Açtığı deliği genişletirken, dört balıkçıyı bir an da olsa dehşetten donduran öfkeli bir çığlık attı.

İçinden çıktığı ağı bir silah gibi kullandı dev adam; fileyi başının üzerinde çevirerek Nia'nın iki adamının ayaklarını yerden kesti, ikisinin de yüzü kan içindeydi. Üçüncü adam tabanları yağlamayı tercih etti.

- Bana dokunma! diye haykırdı başbalıkçı sopasını yere atarak. Hakikat Meydanı zanaatkarı olarak bir yardımcıya karşı şiddet kullanamazsın!

Karşısındakinin gözlerinde öylesine korkunç bir öfke okunuyordu ki, Nia son saatinin geldiğini düşündü. Ne var ki Paneb elindeki ağı uzağa fırlattı.

- Balıklarımı al, livara gidelim, dedi Nia'ya.

- Beni... beni kanala atmayacaksın, değil mi?

- Sulan senin gibi pis kokan biriyle kirletmek günah olurdu. Eğer bir daha karşıma çıkarsan kafanı kırar seni dağda, akbabalara yem yaparım.

Nia aceleyle yerdeki sazanı aldı, livarın yolunu tuttu. Orada, mevsim ne olursa olsun, taze balık sıkıntısı çekmemesi gereken köyün balıkların yetiştiriliyordu. İki nöbetçi, livar sorumlusuyla paylaşacaktı bir kefali kızartıyordu.

- Güzel av, Nia! diye bağırdı nöbetçilerden biri. İyi de, nereye gidiyorsun böyle?

- Hakikat Meydanı'nın kapısına gidiyor, diye cevap verdi Paneb. Siz de sepetlere balık doldurup bizimle geleceksiniz.

İki nöbetçi sopalarına sarıldı.

- Dediğini yapsanız, daha iyi olur, dedi Nia. Biz dört kişiydik, yine de başa çıkamadık onunla.

Nöbetçiler birer adım geriledi.

- Sen kimsin?

- Paneb, Hakikat Meydanı zanaatkarlarından.
- Emir aldık! Kimse livara dokunamaz.
- Salakça emirler bunlar, livar loncaya ait çünkü. Sepetleri doldurun.
- Aslına bakarsanız, dedi livar sorumlusu, Paneb haksız değil.
Nöbetçiler bakıştılar. Anlaşıldığı kadanyla, kasları ürkütücü görünen bu devin karşısında çaresizdiler. Her ne kadar imkânsız da olsa, onu yere devirmeyi başarsalar bile bu çekişmeden yara almadan kurtulamayacakları kesindi. Dayak yiyecek kadar yüksek maaş almadıklarını düşünüp, sopalarını indirdiler. Yönetim onları suçlamaya kalkarsa, bir grup saldırganla karşılaştıklarını, tehdit altında hareket ettiklerini söyleyip kurtulacaklardı.
Yardımcılar ve nöbetçi kapıcı, başını Paneb'in çektiği garip bir grubun yaklaştığını gördü.
(JtöUKFAINCd
^,
- Taze balık! diye haykırdı demirci, ellerini beline koyarak. Bizim için mi?
- Payınıza düşeni alacaksınız, diye cevap verdi Paneb.
- Kimden aldın?
- Nia çok anlayışlı davrandı, livarda da harika balıklar var.
- Yani, balık teslimatı yeniden başlayacak demek mi istiyorsun?
- Belli olmuyor mu?
Yardımcılar kendilerine uzatılan iki sepeti aldı, yuvarlak kafalı, pullan parlak ketalları görüp keyiflendiler.
Duydukları gürültülerin nedenini merak eden kadınlar köyden çıktı, sevdikleri yemekleri yapmalarına imkân verecek balıkları görünce, katıksız bir sevinçle gülümsediler.
Paneb'in sazını evinin önüne bıraktığını gören mezar kâtibi somurtarak dışarı çıktı.
- Bundan çok daha büyüklerini yedim, dedi dev adam, yine de bu balığın tadını çıkarmamız gerek.
- Nereden çıktı şimdi bu?
- Ben yakaladım. Yasak değil ya?
- Yeni firavun ilan edilene kadar, kimse köyden çıkamaz.
- Toplumun iyiliği için çalıştım, diye itiraz etti Paneb. Bu arada da taze balık sevkıyatı işini hallettim. Livar bize ait olduğuna göre, neden yararlanmayalım?
- Kural kuraldır, Paneb! Kurallara karşı gelmek de, ağır bir suçtur.
- Tüm köy halkı yeniden taze balık yiyecek, önemli olan da bu değil mi? Eğer güçlülerin kendi aralarındaki hesabı görmelerini beklersek, çok geçmez, açlıktan ölüyoruz.
Kenhir öfkeyle bastonunu yere vurdu.
- Evine dön, bir daha da çıkma!
- Bu loncanın üyesiyim, ama hâlâ özgür bir insanım.
- Ustabaşından sana bir kınama cezası vermesini isteyeceğim. Bu andan itibaren, sağ ekibin çalışmalarına katılmanı yasaklıyorum.
Altıncı bölüm
- Bizi yalnız bırak, dedi Kenhir, toplantıya gelmek için muayenehanesindeki hastalarından ayrılmak zorunda kalan bilge kadın ile ustabaşını çağırıp getiren hizmetçisi Güçlü Mut'a.
- Köylüler çok gergin, dedi bilge kadın mezar kâtibine. Onlara sakinleştirici vermekten başımı kaşıyacak zaman bulamıyorum.
- Üstelik Paneb'in davranışları da, hayatımızı hiç kolaylaştırmıyor! diye homurdandı Kenhir.
- Eğer gelen taze balıklardan söz ediyorsanız, hepimiz yeniden balık yiyebildiğimiz için çok mutluyuz.
- Paneb ne köyden çıkmak ne de kendini, yönetimden kesin emir alan başbalıkçının yerine koymak hakkına sahip. Şimdi disiplinsizliğini rapor edip, o asinin üç ay boyunca sağ ekibin çalışmalarına katılmasını yasaklamak niyetindeyim.
- Biçim olarak, haksız olduğunuzu söyleyemem, dedi Nefer. Ama işin aslına baktığımızda Paneb'in müdahalesi hepimizi uyandırmadı mı? Biz hiçbir yönetime bağlı değiliz, emirleri sadece firavundan alırız. Neden balıksız kalmayı kabul

edelim? Eğer her gün gidip payımıza düşen balıklan livardan alacak bir ekip kurmak gerekiyorsa, bu işi ben üstlenirim. Ustabaşından çok daha farklı bir tepki bekleyen Kenhir şaşkınlığını birkaç saniye boyunca gizleyemedi.

- İyi ama, Paneb cezayı gerektirecek ciddi bir suç işledi.

<-tK)

UHKİbllAR JAUy

- Manevî oğlumuz bazen kuralları unutma eğiliminde, dedi bilge kadın mezar kâtibinin duyarsız kalamayacağı, hem eğlenceli hem de tatlı bir gülümsemeyle. Bu seferki olayda da kimseye zarar vermedi, hayatta kalmak için kendimizden başka kimseye güvenemeyeceğimizi gösterdi bize. Biz gücümüzü bu birliktelikten alıyoruz.

-Yine de...

Güçlü Niut çalışma odasının kapısında göründü.

- Sana bizi yalnız bırak demiştin! diye homurdandı Kenhir.

- İmuni, yardımcınız, çok ciddi bir durumdan söz etti. Bize verilmesi gereken su yarıya indirilmiş.

Kenhir sanki yirmi yaş daha gençmişçesine ayaklandı, peşinde ustabaşı ve bilge kadın olduğu halde genç bir adam gibi fırladı evinden.

Üçü birlikte köyün kuzey kapısının yakınındaki, iki metre çapında taş bilezikli kuyuya yöneldi.

Bir sürü tehditkâr bakışlı ev kadını, Kâtib Yardımcısı İmuni'nin çevresini almıştı.

- Elli eşek bekliyorduk, dedi kemirgen yüzlü, ters bakışlı ufak tefek kâtip. Hepsi de geldi... ama sırtlarında kırba yoktu.

- Ya eşeklerin yanındaki sakalar? diye sordu Kenhir.

- Onlar da boşuna yol tepmiş.

- Nasıl bir açıklama yaptılar?

- Hiçbir şey söylemediler, dedi İmuni, yumuşacık sesiyle, yine de mezar günlüğüne kaydedebilmeniz için açıklamalarını tahta bir levhaya yazdım. Sadece okunması güç edebiyata düşkün olan İmuni, en az ince bıyığı kadar özen gösterdiği kâtip gereçlerini yanından eksik etmezdi hiç.

- Depolanmış suyu denetledin mi? diye endişeyle sordu mezar kâtibi.

- Güney duvarındaki büyük sarnıç hâlâ yarısına kadar dolu, Hathor Tapınağı'nın kuyusunda da törenlere haftalarca yetecek kadar su var.

- Bugün gelen su dağıtıldı mı? diye sordu Işık.

- İzin vermedim, dedi İmuni gururla. Sokaktaki küplerden hiçbiri doldurulmadı.

Pişmiş topraktan yapılmış, kapakları dışarıda kalacak biçimde toprağa gömülü duran küpler, onları Hakikat Meyda-

nı'na armağan eden I. Amenofis, Haçepsut, III. Tutmosis ya da Büyük Ramses gibi hükümdarların adlarını taşıyordu. İki metre yüksekliğindeki küpler, ev kadınlarının diledikleri kadar su kullanmalarını sağlıyordu.

Işık kuzey kapısına doğru yürüyünce, Nefer de peşinden gitti.

- Gözündeki ışık birden kayboldu, dedi katısına. Korktuğun bir şey mi var?

- Bize verilen suyun zehirli olmasından korkuyorum. Şef Sobek ara kapının yakınına bırakılan kırbalara bizzat

nezaret ediyordu. Eşekler ile sakalar çoktan vadinin yolunu tutmuşlardı.

- Kırbalara yaklaşan oldu mu? diye sordu Nefer.

- Kimse yaklaşmadı, dedi Nübyeli. Işık kırbaları birer birer açtı.

- Kuşkulu bir koku yok... Yardımcılardan biri badem ile balanites meyvesi getirsin. Sen de, Sobek, adamlarına bir balıkçıl getirmelerini söyle.

Yirmi litrelik kırbalardan her birine, suyun duru ve kokusuz olmasını sağlayacak meyvelerden attı Işık. Yine de yeterli olmayacaktı bu kadarı, onun için iki Nübyelinin Nü kıyısında bir tarlada görüp yaralamadan yakalamayı becerdikleri balıkçılı bekledi.

Bilge kadın gözlerini kuşunkilere dikerek hayvanı sakin-leştirdi; balıkçıl birkaç adım atarak kırbalara yaklaştı. Eğer içerse, suyun temiz olduğu anlaşılacaktı.

Kuşun gagası aralandı, balıkçıl kanatlarını açıp havalandı.

- Kırbaları boşaltıp yakalım, dedi Işık.

- Bu kadarı... dedi olayları izleyen Kenhir, bu kadarı fazla oldu artık! Bizi balıktan ve sudan mahrum ediyorlar, üstelik bir de zehirlemeye kalkıyorlar! Yarından tezi yok, bütün bu olanları başkente ayrıntılarıyla rapor edeceğim.

- General Mehi'yi durumdan haberdar edip, bu korkunç komploju hazırlayanın bulunmasını istemek zorundayım, dedi Nefer.

- Ben de seninle geleceğim.

- Hayır, Kenhir. Burada kalın ve köyü herhangi bir saklından korumak için gerekli bütün önlemleri alın.

- Gerçekten de bütün önlemleri mi?

42

CHRISTIAN JACQ

- Başka seçeneğimiz yok.

- Yollar güvenli değil, batı yakasında bile değil; yanına Pa-neb'i de al. Mehi kulaklarına inanamıyordu.

- Ne yaptım dedin, Serketa?

- Baktım ki çok sıkılıyorum, Hakikat Meydanı'na gidecek kırbalara zehir kattım. Bunun için de dostumuz Dakter'den bir şişecik aşırarak ve içindekini her zamankinden daha az sayıda olduğu söylenen kırbalara boşaltmak yeterli oldu. Çılgınca eğlenceli bir şey değil mi? Birkaç saat içinde, köy halkından birçoğu ölmüş ya da hastalanmış olacak.

General karısının öylesine şiddetle tokatladı ki, kadın sırtüstü yere uçuverdi.

- Loncayı kanştırmak, zanaatkarların protesto etmelerini, suçlunun Amenmes olduğuna inanmaları için kırbaların sayısını azaltan bendim. Yeterli su olmayınca, zanaatkarlar hiç olmazsa geçici bir süre için köyden ayrılmak zorunda kalacaklar, ben de köyü istediğim gibi arama fırsatı bulacaktım. Oysa sen, belki de içerideki müttefikimizi de öldürdün!

- Ya hepsi ölmüşse? diye fısıldadı Serketa küçük kız çocuğu sesiyle.

- Onları iyileştirebilen bilge kadını unutuyorsun. Bir de stratejiyi benim, sadece benim kararlaştıracacağımı. Bir daha buna benzer işlere kalkışma sakın, Serketa.

Yanağı alev alev, efendisi ve kocasının ayaklarına kapandı.

- Beni bağışlayacak mısın, tatlı sevgilim?

- Bağışlanmayı hak etmedin.

- Affet beni, yalvarırım, affet!

Mehi istese bu aptalı ezebilirdi, ama kadının hâlâ işine yarayabileceğini düşündü. Serketa'nın saçlarını kavrayarak ayağa kaldırdı.

Çektiği acıya rağmen, dilsiz kalmayı yeğledi Serketa. Kocasının kendisine acıyacağı gün, öldürecekti onu.

- Eğer hamlen boşa gittiyse, loncanın tepkisi gecikmeyecek demektir. Dakter'in suçlanması sağlayabilirdim, ama ondan hâlâ vazgeçemeyeceğimizi düşünüyorum. Serketa kocasının geniş göğsünü öptü.

- Bir fikrim var, diye mırıldandı.

CESURPANEB

-r^

Suskun Nefer ile Cesur Paneb, ellerinde birer sopa, Hakikat Meydanı'ndan çıkan zanaatkarlara ayrılmış yolu izliyorlardı. Aynı yolu öteki yönde kullanmak isteyenleri engellemek için kurulan kontrol noktasından geçtikten sonra, Büyük Ramses'in milyon yıllık tapınağı Ramesseum boyunca ilerlediler, batı merkez yönetiminin binalarına vardılar.

Hava ağırdı. Tarlalarda artık flüt çalınmıyor, kimse şarkı mırıldanmıyordu; herkes komşusuna kuşkuyla gözlerle bakıyor, yoldan gelip geçenleri endişeyle izliyordu. Bazılarına göre, iç savaş kaçınılmazdı ve Teb Amenmes'e bağlılığını pahalıya ödeyecekti.

- Mezar kâtibinin hakkımda rapor yazmayacağından emin misin?

- Eminim, Paneb.

- Fikrini neden değiştirdi ki?

- Köye girişilen saldıran karşısında senin yaptığın disiplinsizlik çocuk oyuncağı kalır da ondan.

- Ya sen, sen beni mi korudun?

- Bir kural saçmalaştıkça, Maat'ın ahengini bozar.

Yönetim binalarının çevresinde, olağanüstü bir hareketlilik göze çarpıyordu. Askerler ve kâtipler dört bir tarafa koşuşturuyor, subaylar çelişkili emirler haykırıyordu; görünürde ziyaretçileri önleyecek nöbetçi de yoktu. Nefer, Mehi'nin yazıhanesinin bulunduğu binanın eşliğinden geçerken, iki asker üzerine atılarak mızraklarının ucunu ustabaşının göğsüne dayadılar.

- Suçluyu yakaladık! diye bağırdı içlerinde en sinirli olanı.

Yedinci bölüm

"Gerekli tüm önlemler" demişti ustabaşı. Yine de yasalara uygun davrandı mezar kâtibi; vereceği emirlerin olağanüstü niteliği nedeniyle bilge kadın ve sol ekip şeflyle de konuşup onaylarını almıştı.

Kenhir köyden çıkıp Sobek'i çağırttı.

- Adamlarının hepsi de tehlikeye karşı hazırlıklı mı? -Kimse, görünmeden köye yaklaşamayacak. Verdiğim

buyruklar kesin; önce uyarı, eğer uyarılan olduğu yerde donup kalmazsa, ok.

- Demircinin yanına gidelim.

Merneptah'm ölümünden beri, güçlü kollu, tıknaz ve sakallı bir Suriyeli olan Demirci Obed'in işleri çok azalmıştı. Bundan yararlanıp fırsat buldukça uykuya dalıyor ya da sıcak çöreklerin içine keçi peyniri tıkıp gövdeye indiriyordu. Dükkânına girenlerin mezar kâtibi ile yerel polis şefi olduğunu gördüğünde, düşte olduğunu sandı. Kendi küçük dünyasında Kenhir'i ilk görüşüdü bu; dükkânın damının böylesi bir onura dayanamayıp çökmesinden çekindi.

- Ne kabahat işledim?

- Kabahatin falan yok, Obed, sakın ol.

- Öyleyse...

- Kusursuz aletler üretilip, onları olabildiğince çabuk ona-nyorsun. Hem ekip şefleri hem de ben seni kutlamaktan

başka bir şey düşünemeyiz. Ne var ki bugün, Hakikat Meydanı'nın eskisi gibi kalacağını söyleyemiyorum sana. Eğer yüksek makamlar bütünlüğümüze el uzatmaya karar verirlerse, o zaman kendimizi korumamız gerekecek.

- Bu benim görevim, dedi şef Sobek şaşkınlıkla.

- Tabii, ama gerektiğinde zanaatkarların da sana yardım edecek durumda olmaları lazım.

Demirci, köyün çocuklarına göre birer timsaha benzeyen ve balık yumurtasından da kötü kokan parmaklarını kütür-detti.

- Silah üretmemi mi istiyorsunuz?

- Ustabaşının kararı böyle, diye açıkladı Kenhir.

- Bu yasaya aykırı! diye itiraz etti Sobek. Bana silah verme yetkisi sadece yönetimde, üstelik...

- Yönetim bize ne veriyor? Zehirli su! Hakikat Meydanı'nın refahının sorumlusu olarak, her alanda bağımsızlığımızı pekiştirenin vazgeçilmez olduğunu düşünüyorum.

Nübyeli, Kenhir'in haksız olmadığını düşündü. Hem kendi hem de emrindeki polisler mezar kâtibine itaat etmekle yükümlü olduklarına göre, silahlanma kararından sorumlu tutulamazlardı.

Obed'e gelince, bu yeni görevi oldukça eğlenceli buldu; ateşi, odun kömürü ve hurma çekirdekleriyle besledi, sonra körüğünü çalıştırdı.

Deneyimli bir profesyonelin şaşmaz eliyle, köpekdişini andıran seramik kaplara kömür tozu döktü; küçük ve yuvarlak bir delik sayesinde, ocağın alevi kalıbın içine girip kömür tozunu ateşliyor, demircinin bronz kıskaçlarla tuttuğu kabı kora çeviriyordu. Obed kırıkmızı kalıbın içine madeni parçalar yerleştirip hançerler ve kısa kılıçlar üretiyordu.

- Üretim başladı bile, dedi keyifle. Kenhir ve Sobek dükkândan çıktılar.

- Yine de zanaatkarları silahlandırmayı düşünmüyorsunuz ya? diye sordu Nübyeli endişeyle.

- Silahlar yardımcım tarafından sayılacak, sonra da alet odasına kilitlenecek, dedi mezar kâtibi. Gerektiğinde o silahlan ben, sadece ben dağıtacağım. Eğer başka çare kalmazsa, lonca üyelerine de kendilerini korumaları için silah dağıtırım tabii.

- Aramızda bir hainin bulunduğunu, silah vermekle onu gerçek bir katile dönüştüreceğinizi unutmuyorsunuz, değil mi?

- Kusursuz bir belleğim var, Sobek, topluluğun iyiliği için bazı tehlikelere atılmamız gerektiğinin de bilincindeyim. Yeni bir emre kadar, sadece senin adamların silah taşıyabilecek. Ya sen, o gölge yutucunun herhangi bir aleti de silah olarak kullanabileceğini unutuyor musun?

- Böylece ruhunu yok olmaya mahkûm etmez mi?

- Sence o ruh daha şimdiden karanlıklara mahkûm olmadı mı?

- Ben Hakikat Meydanı'nın ustabaşısıyım, yanımda da bir zanaatkar var, dedi Nefer sakince. Mızrağını indir ve bizi General Mehi'nin yanına götür. Sanığın sükûneti askeri şaşkırttı. Arkadaşı da, sopasını brelinden diğerine atıp tutan genç devin kaslarına korkuyla bakıyordu. Ustabaşı olduğunu iddia eden şu adamın göğsünü delmek güç olmayacaktı, ama devin onları yere sereceği de hemen kesindi.

- Gidip takviye çağıracağım... Sizler suçlusunuz, erninin bundan.

- Konu nedir, Asker? diye sordu Nefer sakın sesiyle.

- Sanki bilmiyormuş gibi!

- Sarnıçtaki suyu zehirlemişler, dedi Nefer'in sükûneti karşısında rahatlayan öteki asker. İki ölü, bir sürü de hasta var. General sudan içen herkesin bulunmasını, şüphelilerin de tutuklanmasını emretti.

- Bizi hemen onun yanına götür, generale verilecek çok önemli haberlerim var. Ustabaşından yayılan sakın gücün etkisinde kalan asker, Nefer'in buyruğuna uyamamazlık edemedi.

Mehi'nin geniş yazıhanesi bağırıp çağırarak bir alay subay ve kâtiplerle doluydu; kimileri rapor vermeye gelmişti, ötekiler talimat bekliyordu. Elindeki sopayla, yerdeki taşlara vurdu Paneb. Odadakiler iki zanaatkara döndü.

- Ustabaşı... demek kurtuldunuz! diye haykırdı Mehi. Ben de zehirli suyu kullanıp kullanmadığınızı öğrenmek üzere, köye bir ulak göndermek üzereydim.

- Bilge kadının sevgisi sayesinde, hiç kimse zarar görmedi.

- Harika bir haber bu! Ne yazık ki burası için aynı şeyi söyleyemeyeceğim.

- Ne oldu, General?

- Dışarı çıkın, dedi Meni subaylar ile kâtiplere. Dışarı çıkın ve halkı yatıştırmaya başlayın. Onlara felaketin nedeninin belirlendiğini, bundan böyle korkacak bir şey kalmadığını-

» nı anlatın.

Sakinleşmiş kalabalık yazıhaneyi boşalttı. Olayların ağırlığı altında ezilmiş görünen Mehi, yüksek arkalıklı bir iskemleye çökercesine oturdu.

- Lütfen oturun.

- Ayakta kalmayı yeğleriz, General.

- Ne korkunç bir intikam... Askerî doktorun uyanıklığı olmasa, en azından yüz kişi ölecekti. Özür dilerim, ama boğazım kurudu. Biraz hurma şarabı?

- Hayır, teşekkürler.

Gergin yüzlü Mehi kupasını bir dikişte boşalttı.

- O kadar çok felaket peş peşe geldi ki, düşüncelerimi düzene koymakta güçlük çekiyorum... Önce başkentten yas süresince balık yenmeyeceği emri geldi, sonra da Amenmes karşılık vermek için Hakikat Meydanı'na gidecek suyu yan yarıya azalttı.

- Bütün bunlar Hakikat Meydanı'yla ilgili yasaya göre kabul edilemez suçlar, dedi ustabaşı.

- Biliyorum, biliyorum... Hiç zaman kaybetmeden, geçici yetkililerin önüne protesto notasını koydum, Amenmes'e de firavunun emri olmadan hiçbir yetkilinin loncanıza yönelik bir kısıtlama uygulayamayacağını hatırlattım. Ne var ki Seti'nin oğlu bazen kendini ülkenin yeni efendisi gibi görmekten hoşlanıyor.

- Lonca livarından balık aldığımızı size bildirmek zorundayım, General.

- Çok iyi yapmışsınız, Nefer. Siz sadece çalışmalarını engellenen bazı görevlilerin yerine koydunuz kendinizi. Başta ben olmak üzere hiç kimse sizi bundan ötürü suçlayamaz. Bölge yöneticisi olarak kayıtsız şartsız destekliyorum sizi. Su konusuna gelince, bugün ortaya çıkan düzensizliği önleyemedim ne yazık ki. Ya yarından itibaren her şey eski haline döner ya da istifa ederim ve Amenmes ile Maat yasasına saygı duyanlar arasında savaş başlar.

Tüm gücünü ortaya koyarak, loncanın kendinden daha iyi bir müttefik bulamayacağını kanıtlamak istemişti Mehi. Saf ve genç Amenmes! de elinde kukla gibi oynattığından, görevinden alınma tehlikesi de yoktu.

- Suyun neden zehirlendiğini biliyor musunuz? diye sordu Nefer.

- Şimdiye kadar duyulmamış acımasızlıkta bir intikam... Köyünüze girmeye çalışan Libyalılardan birinin kardeşi, ahırlarda çalışıyordu. Bu canavar, suç ortaklarının tutuklanıp ağır cezalara çarptırıldığını öğrenince, revirden ilaç aşısı- np ordu ve Hakikat Meydanı için ayrılmış kırbalara boşaltmış. Talihimiz varmış, askerî tabip şişelerin kaybolduğunun farkına varıp yetkilileri uyardı. Yazık! Daha şimdiden iki seyis, bir nöbetçi ve bir muhasebe kâtibi kuma nöbetine girdi, birçok piyade eri de acıyla kıvranıyor. Hepsini kurtarmayı başaramadık.

Nefer ürperdi. Bilge kadın tehlikeyi hissetmemiş olsaydı, kim bilir kaç kurban verecekti Hakikat Meydanı bu intikama.

- Suçluyu nasıl belirlediniz? diye sordu Paneb.

- Subaylardan biri adamın davranışlarından kuşkulandı, odasını aramayı akıl etmiş. Odada çalıntı şişeleri bulmuş. Canavar kaçmaya çalışmış, ama okçular vurup düşürmüş onu. Suçlunun meslektaştan sayesinde, kim olduğunu, neden böyle bir işe giriştiğini öğrenebildik. Bir daha böylesi bir felaket yaşamamak için, suyun ve yiyeceğin her gün sağlık birimlerince denetlenmesine yönelik gerekli önlemleri aldım.

Mehi zavallı Libyalının odasına zehir şişelerini, yani Dakter'in laboratuvarından bizzat aşırıldığı şişeleri koyanın, böylelikle de açılacak soruşturmanın laboratuvara yönelmesini önleyenin sevgili kansı Serketa olduğunu söylemedi elbet.

- Sizin denetiminizden kuşkulananmamakla birlikte, biz de kendi kontrollerinizi yapacağız bundan böyle, dedi Nefer.

- İki önlem bir taneden iyidir.

- Eğer yarın her zamanki kadar su getirilmezse, korkarım zanaatkarlar başkaldıracak.

General Meni ayaklandı.

- Durumun ne denli ciddi olduğunun farkındayım. Daha kötüsünü engellemek için, elimden geleni yapacağım.

Sekizinci bölüm

Gelenekler uyarınca, mezar kâtibinin evi ile ustabaşının-ki, köyün en güzel iki evidir. Nefer ve Işık her sabah olduğu gibi şafaktan önce kalkmış, şafak törenine firavun ve Mısır kraliçesi adına katılmak için tapınağa gitmeden önce yıkanıp arınmışlardı.

Kendi yaptığı kandilleri yakmaktan hoşlanıyordu ustabaşı; zeytinyağı ya da hintyağıyla dolu bronz kupalardan yapılmış kandiller, akasya ağacından yarım küreler üzerine yerleştirilmiş papirüs biçimindeki sütuncukların tepesindeydi. Kandilin alevini gördüğü her sefer, Maat'a yeniden dirileceği bir sığınak sunabilmek için canlıların ilahî güçlerle bütünleşmeye çalıştıkları Hakikat Meydanı'nda her gün gerçekleşen mucizeyi düşünürdü Nefer. Kusurları ve yetersizliklerine rağmen, bir araya gelmeye ve hayatlarını kendilerini aşan bir esere adamaya kararlıydı erkekler ile kadınlar.

Ustabaşından ustabaşına aktarılan Işık Taşı sayesinde maddeyi dönüştürmek, taştan yıldız, yıldızdan taş yolculuk etmek mümkün oluyordu.

Kandiller, firavunun ustabaşılık görevini onayladıktan sonra zanaatkarların Nefer'e armağan ettiği eşyaları aydınlatıyordu: spiraller, nilüferler, dörtgenler ve narlarla süslü, yüksek arkalıklı bir sandalye, üzeri üzüm salkımları biçiminde kabartmalı hasır bir iskemle, fildişi ve abanoz kakmalı katlanabilir bir sandalye, dört köşe alçak masalar, başucu sehparları, sandıklar... Kısacası, herhangi bir yüksek görevliyi sevindirecek, başardıklarıyla gururlandırarak her şey.

Ne var ki başka hiçbir yere benzemeyen bir köyün ortasında yapılmıştı bu ev, loncanın şefinin aklında da, tapmak ve mezarların ahenk kurallarına göre yapılabilmeleri için Altın Evi'nde öğrendiklerini ötekilere aktarmaktan başka bir amaç yoktu.

Nefer eşini seyrediyordu. İpeksi cildini güneşin güçlü ışınlarından koruyabilmek için, uzun boyunlu bir şişeden akasya çiçeğiyle kokulandırılmış bir sıvı

döküyordu Işık; sonra mücevher kutusunun kapağını kaydırarak üç altın telle süslü bir çift akik küpe çıkardı. Sağlık ve gelişimi temsil eden yeşil bir sütuncuğun tepesine yerleştirilmiş bronzdan yapılma, güneş çemberi biçimindeki aynada kendine baktı.

Nefer ellerini usulca Işık'ın omuzlarına koydu.

- Güzelliğini hangi ozan dile getirebilir?

Efendisi kadar sessiz olan Kapkara zarif bir hareketle Işık'ın boynuna atladı, sevgiyle yanağına yaladı; uzun kuyruğunu, dolu bir yemek tabağı kadar değerli bulduğu okşamalardan ne denli hoşlandığını göstermek istercesine, heyecanla sallıyordu.

Zarif köpek geceyi tamamlamak için hasırının üzerine kıvrıldığında, Işık yuvarak bir sepet açtı, içinden kırmızı şeritlerle birbirlerinden ayrılmış bir sıra san adamotu çiçeğini çevreleyen nilüfer yaprağından yapılmış bir gerdanlık çıkardı.

- Neden bu kadar narin bir gerdanlık takıyorsun?

- Sessizlik tanrıçasına ayrılmış bir armağan, bu.

- Büyük dişi kobrayı görmek için zirveye tırmanıyorsun, değil mi?

- Onun yardımına ihtiyacımız var, Nefer. Kaderin darbelerine karşı koyabilmemiz ve olayların akışım değiştirebilmemiz için onun gücünden başka sığınabileceğimiz bir şey yok.

- Onu deliğinden her çıkarışında, ölümle burun buruna geliyorusun.

- Köyü, onu bekleyen tehlikelerden koruyabilmek için, hepimizin tehlikeye atılması gerekmez mi?

Nefer karısının boynundan öptü.

Manzara, doğan güneşin ilk ışınları altında, görkemliydi. Çölün toprağımsı rengi ile tarlaların yeşili arasında çarpıcı bir fark vardı; ne var ki çayışmayan bu iki dünya, tam tersine birbirini tamamlıyordu; hurma korularıyla kaplı ikincisini sıcak kılan, birincisinin sadeliğiydi.

Işık düzenli adımlarla baü tepesine tırmandı. Tepeye gerdanlığının yanı sıra papirüs çiçekleri, haşhaş, Convolvulus ve adamotu yapraklarından bir demet sunacaktı; böylelikle, tepesinde dev yılanın yaşadığı dağın hiddetini yatıştırmayı umuyordu. Işık'ın lon< anın analığı görevinde yetiştiren eski bilge kadın, gelecek karardığında rehberi ve gözü olması için sessizlik tanrıçasına saygı sunması gerektiğini anlatmıştı ona.

Tepe dört yüz elli metreye yükseliyordu. Piramit biçimindeki zirvesi de, göğedeğen bu en ulu sunağın çevresine yelpaze gibi yayılan tapmakların eksenindeydi; Krallar Vadi-si'ndeki ebedî evler de, Işığın Kızı Maat'ın adını almış batı zirvesinin koruması altındaydı.

Doğumların ve değişimlerin efendisi, doğruların yol göstericisi, saygı gösterenlerin kurtarıcısı, onu yüreğinde taşıyanların koruyucusu olan ilahî ananın görüldüğü yer de o zirveydi; ne var ki o gizemli tanrıça yalana ve hırsla dayanamıyor, o zaman aşkı ürkütücü bir aleve dönüşüyordu.

Sadece bilge kadm, vücudunda zirve tanrıçasını canlandıran kobranın yaşadığı dua yerinin sınırını aşabilirdi; sık sık kral mezarlarının duvarlarına çizilen yılanın gövdesi, güneşin günlük dirilişinin gerçekleştiği yerdi. Böylelikle kobra zamana hükmedebiliyor, dirilişi şekillendiriyordu.

Işık zirveye varınca gerdanlık ile çiçek demetini küçük sunağın üzerine bıraktı, tüm yaşam biçimlerine yeniden can veren genç rşrğa bir ilahî mırıldanmaya başladı.

Dişi kobra usulca deliğinden çıktı, sonra, şaşırtacak kadar ani bir dikilişle, saldırıya geçmeye hazırlandı. Bilge kadın da, tıpkı yılan gibi, soldan sağa, sağdan sola salırmaya koyuldu, hareketlerinde ne bir sertlik, ne de uyumsuzluk vardı; gözlerini sürüngenin gözlerinden ayırmadı, o gözlerin kırmızı pa-nltısmda görülen saldırganlığın yavaş yavaş sönmesini izledi. Hathor başrahibesinin ahenkli sesiyle yatışan tanrıçanın kobrası, granitten bir heykele dönüşmüşçesine sakinleşti, onu büyüleyen kadının sorularını dinlemeye başladı.

D<*

CHRISTIAN JAU<

Endişeli köylülerden çok azı doğru dürüst uyuyabilmişti gece; yeterli miktarda su alabilecekler miydi? Hathor rahibeleri yine de korumalarına her zamankinden fazla gerek duyulan ataların sunaklarına armağanlar sunmayı ihmal etmediler.

- Yöneticiler bize aldırıyorlar bile, dedi kısa ve güçlü kollu, kırık burunlu, kalın kaşlı Taş Yontucusu Somurtkan Karo. Bundan böyle ne su ne ekmek ne de sebze gönderirler!

- Çok kötümserdin, diye yanıtladı arkadaşını, koca göbekli, yaramaz yüzlü Heykeltıraş Neşeli Renupe. Paneb sayesinde taze balığa kavuştuk bile.

- Paneb'in yaptığı sadece bir seferlik bir işti, dedi Güçlü Naht, yeri ezmek istercesine yürüyen iri yapılı diğer taş yontucusu. Kimse ondan bir şey istememişti, yaptıklarından sonra başımıza bir sürü dert açılacak.

- Tabureye otur, kıpırdamaktan da vazgeç, dedi aynı zamanda berberlik de yapan Renupe.

- Saçlarım uzun değil ki, diye itiraz etti Naht.

- Bugün, sıra sende. Başkalarına kötü örnek olma, yoksa hayat çekilmez hale gelir.

Naht çakmaktaşıdan bıçağını bileyen, bileğine hâkim Neşeli'ye daha fazla itiraz etmeyi göze alamadı; hem üstelik, tıraştan sonra sürülecek koku, cildindeki kaşıntıları da yatıştıırabilirdi.

Çizimci Gau'nun biraz yumuşakça iri vücudunun ve uzun burnunun gölgesi sağ ekipten arkadaşlarının üzerine düştü.

- Ne haber? diye sordu çatlak sesiyle.

- Haber maber yok, dedi Karo. Aslan Userhat ne var, ne yok öğrenmek için ana kapıya gitti.

Büyük bir yırtıcının gibi görkemli bir göğse sahip baş-heykeltıraş, yanında küçük kahverengi gözleri pırıl pırıl parlayan köşeli yüzlü Taş Yontucusu Halat Kasa'yla birlikte arkadaşlarının yanına geldi küçük adımlarla.

- Görünürde tek bir eşek bile yok, dedi Kasa.

- Kendini görmemişsin, anlaşılan, diye takıldı Renupe.

- Elinde ustura olmasaydı, bu söylediklerini sana yuttu-rurdum ya!

- Sakin ol, diye yatıştıırdı arkadaşını Userhat, yine birbirimize girmeyelim.

Yuvarlak bir göbeği, dolgun yanakları olan Çizimci Pişkin Somun Pay sarsak adımlarla evinden çıktı. Hâlâ uyanmamışa benziyordu.

- Karım yemek pişirmek için su istedi benden.

- Ötekiler gibi, beklemesini bilsin, dedi Kasa, sinirli sinirli.

- Sakın eşeklerin hâlâ gelmediğini söylemeyin. Yoksa eve • dönemem.

- Eğer gerekirse, dedi Cömert Didya, uzun boylu, hareketleri yavaş marangoz, evime sığınabilirsin.

Sıska ve güçsüz Kuyumcu Alim Tuti, ağzını açmıyordu; her zamankinden de suskun Çizimci Çakal Unes de öyle.

Boşandığı günden beri gözle görülecek biçimde zayıflayan Taş Yontucusu Burun Fened, Heykeltıraş Araştırmacı İpuy'la birlikte zar yuvarlıyor, sanki dertlerini unutmaya çalışıyordu.

- Boşu boşuna gevezelik etmekten başka bir şey bilmez misiniz siz? diye sordu Ressam Kurtarıcı Şed.

Dümdüz burnu, ince dudakları ve zarif bıyığıyla çok bakımlı görünüyor, karşısındakileri aşağılar gibi bakıyordu,

- Sen ne öneriyorsun? diye sordu Somurtkan Karo.

- Dışarıdan gelen siparişlerden, aletlerin bakımına kadar, yapacak bir sürü iş var... Üstelik mesleği geliştirmeye ayırmadığımız her gün, kayıp bir gün demektir.

- Paneb nerelerde? diye endişelendi Naht.

- İşte geliyor, diye haber verdi Halat Kasa. Genç dev koşarak yaklaşıyordu arkadaşlarına.

- Eşekler geliyor! diye bağırdı. En az yüz eşek var yolda! Zaman geçirmeden yanlarına gelen sol ekip zanaatkarla-

rıyla birlikte, kuzey kapısına doğru koştular, köyden çıktılar.

0 fedakâr karağanlar daha önce gözlerine hiç bu kadar sevimli görünmemiş, taşıdıkları yük hiç bu kadar değerli olmamıştı.

Somurtkan Karo kırbalardan birine yaptı.

- Susuzluktan ölüyorum, dedi arkadaşlarına. Heykeltıraşın bileğine yapışan, su içmesini engelleyen el, ustabaşının kiydi.

- Bu suyun da zehirli olabileceğini unuttun mu yoksa?
Dokuzuncu bölüm

- Suyun zehirli olup olmadığını anlamak için, bilge kadının dönüşünü beklemek gerek, dedi ustabaşı.

- Nereye gitti ki? diye meraklandı Güçlü Naht.

- Zirveye çıktı.

- Ya dönmezse? Burun Fened'in sesi endişe doluydu. Ustabaşı kutsal tepeye döndü.

- Bu sabah, gün ışıdı çok duru. Işık bu sessizlikten bize gerekli güçleri alacaktır.

Yardımcılar dört ayaklıların yüklerini boşalup önlerine saman koydu, kırbalar köyün ana girişinin yanında istiflendi.

Endişeli bir bekleyiş başladı. Kimi gerekli ya da gereksiz işlere daldı, bazıları da bilge kadının dönüş yolunu gözlemeye koyuldu.

Öğlen güneşi susuz gırtlakları kızdırmaya başlayınca, kadınlar ile çocukların susuzluğu giderildikten sonra, az da olsa su dağıtılmasını buyurdu mezar kâtibi. Umut giderek tükeniyor, kötümserler, ustabaşının karısını bir daha göremeyeceklerini söyleyip sızlanıyorlardı. Ondan önceki bilge kadın gibi, Işık da dağda kaybolmuş, tanrıçanın yanına varması olmalıydı.

- Biraz su iç, dedi Paneb ustabaşıya.

- Dönüyor, diye mırıldandı Nefer. Genç dev gözlerini yokuşa dikti. Boşuna.

- iç ve gidip dinlen.

- Işık dönüyor.

Sonunda Paneb'in keskin gözleri taşlı patikada ilerleyen gölgeyi seçti.

- Haklısın, Nefer... bu o, ta kendisi!

İyi haber hızla yayıldı, aralarında Paneb'in oğlunun da bulunduğu birçok çocuk koşarak bilge kadını karşılamaya gitti.

Çevresini aydınlatan Işık neşeli çılgınlıklarla karşılandı; dönmüş olması, zirvedeki tanrıçanın loncanın anasının isteklerine yanıt verdiğinin, köyü korumaya devam edeceğinin kanıtıydı.

- Su geldi mi? diye sordu Işık.

- Evet, dedi Nefer, ama kimsenin içmesine izin vermedik. Kocasma müdahale edecek zaman bırakmadan, kırbalardan birini açıp, bir yudum su içti bilge kadın.

- Bu suyu dağıtsınlar.

Birkaç dakikada, eski hareketliliğine kavuşmuştu Hakikat Meydanı. Köy sakinleri artık yine susuzluklarını giderebilecek, yıkanıp yemek pişirebileceklerdi.

- Mehi iyi iş becerdi, dedi sonunda mezar kâtibi. Bu suyu göndermekle, bize paha biçilmez bir hizmette bulundu. O bizi desteklediği sürece, sırtımız yere gelmez. Amenmes çok değişmişti. Atlara, uçsuz bucaksız çölde dörtnala gitmeye tutkun genç adam, Teb yaştısının dipsiz eğlencelerine yuvarlanıp yumuşamıştı.

Unutulmaz şarapların sunulduğu görkemli şölenler, General Mehi'nin ona ayırdığı muhteşem villadaki banyo sefaları, Nil'de yapılan tatlı gezintiler, yumuşak başlı güzellerle geçirilen sıcak geceler; bir de tabii en ufak bir ağrıyı bile yok eden berber, manikür-cü ve masajcı ordusu... Bir erkek başka ne isteyebilirdi ki? Mehi, Amenmes'in önünde eğildi

- Beni görmek istemişsiniz, Prens.

- Biraz önce uyandım, General. Buraya geldiğim günden beri, durmadan şişmanlıyorum, tüm enerjimi yitirmek üzereyim. Ne kadar doyulmaz olursa olsun, bu düş daha fazla süremez! Per Ramessu'ya dönme karan aldım.

- Elinizde kesin bilgi olmadan, büyük tehlikeye atılırsınız.

- Seti ne de olsa benim babam.

- Umarım yanılıyordur, Prens, ama korkarım iktidar savaşı aile bağlarını kesip koparır. Bu karışık dönemde başkente dönerseniz, sizi nasıl bir kaderin beklediğini nereden bilebilirsiniz? Burada, hiç olmazsa güvendesiniz.

- Beni boğan da bu güvenlik ya! Yoksa alnımda, bir keyif kızının kollarında ölecek şişman bir Teb soylusu olmak mı yazılı?

- Alnınızda yazılanın çok daha parlak olduğundan eminim, dedi Mehi gülümseyerek, tabii eğer sabırsızlığınızla ye-nilmezseniz.

- Sabırsızlıkmış! Bu bölgenin büyüme kapılarına ne kadar zaman oldu? Ben buraların tadını çıkarırken, babam firavun olmaya hazırlanıyor.

- Belki, ama Seti, Teb olmadan hükümdarlık edemeyeceğinin farkında. Üstelik Tanrı Amon'un kentinde kendinizi çok sevdirdiğinizi, gücünden artık kimsenin kuşkulamadığı ordulara komuta ettiğinizi de biliyor. Amenmes meraklanmıştı.

- Aklınızda ne var, General?

- Babanızın sizi tahta ortak yapmak için pazarlık edeceğini düşünüyorum.

Herkesin kaygısı iç savaş önlemek değil mi?

Mehi'nin söyledikleri genç prensi sarsmış, ama ikna edememişti.

- Babam ödün verecek biri değildir. Ona itaat etmemi isteyecektir.

- O zaman da, son karan siz verirsiniz.

Karanlık çökerken, elinde boğum boğum bir sopayla Burun Fened, sağ ekip

zanaatkarlarının önüne düştü. Arkadaşlarını kuzey tepesinin yamacında,

gömütlüğün hemen kenarında lonca için ayrılan binaya götürdü.

İçinde dört köşe bir arınma havuzunun bulunduğu üstü açık avluya girmeden önce, Kararlı Gau herkesin kendini tanıttırmasını istedi. Pişkin Somun Pay bir masrapayla havuzdan su alıp teker teker arkadaşlarının elini yıkadı; sonra zanaatkarlar iki sütunun taşıdığı sanya boyalı tavanı olan toplantı odasına girdiler.

Ustabaşı daha önce seleflerinin oturduğu doğu tarafında-

ki tahta iskemleye yerleştikten sonra, zanaatkarlar duvar boyunca uzanan taş

sıralarda yerlerini aldılar. Ustabaşının arkasında, alçak duvarlarla ayrılmış bölümde bir Maat heykeli ve tören avadanlıklarının saklandığı iki küçük oda görünüyordu.

Sadece ustabaşının girebileceği bu kutsal bölümü daha önce bir kez gören Paneb, loncanın gizli taşından fıskıran, tahta kapıları aşacak kadar güçlü ateşi hatırladı.

Halbuki o gece, sadece kandillerle aydınlatılmış toplantı odası.

Taşı görmediğine üzülen bir zanaatkar daha vardı; kardeşlerine ihanet eden,

müttefiminin onun adına dışarıda toparladıkları servet karşılığında, taşın

nerede saklandığını öğrenmeye can atan adam. Doğru, toplantılar dışı kapalıydı

burası, ama anlaşıldığı kadarıyla Nefer Işık Taşı'nı burada bırakma

dikkatsizliğini göstermeyecekti.

- Atalarımıza saygılarımızı sunalım, dedi ustabaşı. Yolumuzu aydınlatmaya, bize doğruluk patikasında rehberlik etmeye devam etmeleri için yalvaralım onlara.

Bana en yakın sıranın üzerindeki yer, yıldızların arasında dirilen ve sonsuza

dek aramızda yaşayacak olan selefin yaratıcı gücünü barındırsın.

Merhumun yeri sonsuza dek boş bırakılacaktı; Hakikat Meydanı'nın ekip

şeflerinden hiçbirinin yeri doldurulamazdı çünkü.

- Seti ile oğlu Amenmes'ten hangisinin yakında iki Ül-ke'ye hükmedeceğini hâlâ bilmiyoruz, diye başladı Nefer sözüne, yeni firavunun loncamıza ne gözle bakacağını da. İşte bu yüzden, bu soruların cevabını öğrenmeden de olsa, bir karar alabilmek için fikirlerinizi duymak istedim.

- Bana kalırsa, diye söz aldı Neşeli Renupe, bazıları boşuna endişeleniyor.

Hakikat Meydanı olmadan, hiçbir firavun sonsuzluğunu hazırlayamaz. Yeni firavun taç giyer giymez, bize iş verecek, diye düşünüyorum ben.

- Kötü insanın zehrini yılanınkiyle etkisizleştiremezsin, diye itiraz etti Kararlı Gau. Eğer bu yeni firavun bize düş-mansa, korkarım geleceğimiz karanlık demektir.

- Kesinlikle, diye destekledi arkadaşını Güçlü Naht. De-nircinin eğlenmek için silah yaptığını da hiç sanmıyorum.

Ben, özgürlüğümüzü korumak için sonuna dek savaşıma hazırım!

- Bizler zanaatkarız, asker değil, diye araya girdi Araştırmacı İpuy. Eğer ordu köyü boşaltmaya karar verirse, direnmek aptallık olur.

- Bana kalırsa direnmemek, başıslanamaz bir alçaklıktır! diye öfkelenildi Paneb. Bizim için değerli olan her şeyi terk edip koyunlar gibi davranırsak, hayatta kalmak neye

yarar?

- Kardeşine hakaret etme! diye diklendi Halat Kasa.

- Yeter, diye araya girdi ustabaşı. Konuşmanın diğer bütün işlerden daha güç olduğunu, sadece çözüm getirecekseniz konuşabileceğinizi unuttunuz mu yoksa?

Daha fazla dayanamayan Paneb, dudaklarını yakan soruyu sordu.

- Muhtemel saldırganların eline düşmesini engellemek için, Işık Taşı'm yerinden alıp başka bir yerde saklamayacak mıyız?

- Yoksa yalanda bir saldırı olacağından mı korkuyorsun? diye sordu Cömert Didya endişeyle.

- İktidar mücadelesi acımasız olacak. Bizler de savaşın ilk kurbanları arasında bulunabiliriz, dedi Âlim Tuti titrek sesiyle.

- En değerli hazinemizi korumak için gerekli bütün önlemler alınmalı, dedi Pişkin Somun Pay.

- Işık Taşı bu duvarların içinde güvenlikte değilse, daha güvenli bir yer olabilir mi? dedi Kurtarıcı Şed. Eğer elimizde değerli bir yükü köyden çıktığımızı görürlerse, peşimize takılmazlar, bizi izlemezler mi? Işık Taşı'm hiçbir hırsızın bulamayacağı biçimde saklayacağımız tek yer burasıdır, başka hiçbir yer değil.

Hararetli bir tartışma başladı, ancak sonunda başressa-mın önerisi herkesin oyunu aldı.

- Kusursuz bir söz, değerli bir taşın daha gizlidir, dedi ustabaşı, Bilge Ptahhotep'ten bir alıntıyla. Oysa kusursuz söz, deşirmen taşını çalıştıran hizmetçi kadınların yanında bile görülebilir. Gündelik görevlerimizi unutmayalım, yaşam kurallarımıza saygı gösterelim; işte o zaman, hazinelerimizi koruyabiliriz.

Onuncu bölüm

Kenhir nefis bir düş görüyordu. Çöl kaybolmuş, ağaçlar çiçek açıyor, köyün beyaz evleri güneşin tatlı ışıkları altında parlıyordu. En güzeli, mezar günlüğüne yazılacak hiçbir şey yoktu.

- Uyanın, sizi istiyorlar.

Şu kararlı ve yakıcı ses... Hizmetçisinin, Güçlü Niut'un sesi değil miydi bu? Düş silindi, Kenhir gözlerini açtı.

- Yine mi sen? İyi ama, saat kaç?

- Kalkıp zaman geçirmeden büyük kapıya gitmenin saati. Sizi orada bekliyorlar.

- Artık acele edecek yaşta değilim.

- Ben sadece size söylemem istenenleri söyledim; şimdi, yapacak işlerim var. Süpürgelerin cehennemi raksını düşününce, kalkmanın çok daha doğru olacağını düşündü Kenhir. İşte o zaman gerçekle burun buruna geldi; onu büyük kapıya çağırdıklarına göre, yine büyük bir felaket var demekti.

Bacakları kaskatı, kalçaları sancılı, sekerek köyün büyük sokağında ilerledi mezar kâtibi, köyden çıkarken de yardımcıların şefi, Çömlekçi Beken'le karşılaştı. Sinsiliğiyle ünlü sakallı, o gün şaşkınlıktan ne yapacağını bilmez görünüyordu.

- Yoksa su getirmediler mi yine? diye sordu Kenhir.

- Getirdiler, getirdiler... Ama sebze bekliyorduk, tek bir tane bile yok! Eşekçilere sorarsanız, ordu batı yakasındaki bütün bostancıları askere almış, Hakikat Meydanı için çalışanları da. Prens Amenmes'in babasıyla savaşmaya karar verdiğini söylüyorlar.

Kenhir, şef Sobek'in on kadar polis memuruna talimatlar yağdırdığı 5. Tabya'ya gitti. Nübyelinin sesi kuru, sözleri keskindi.

- Yerlerinize, hem de şimdi! diye bağırdı şef. Sobek'in gözleri, uykusunu alamamış gibi, kıpkırmızıydı.

- İç savaş söylentilerinde doğruluk payı var mı? diye sordu ona Kenhir.

- Hiçbir fikrim yok, ama bostancılarımızın askere alınması iyiye işaret değil. Daha çok genel seferberlik gibi bir şey bu.

- Yani yakında sen ve adamların da askere alınabilirsiniz...

- Ben mezar kâtibi ile Hakikat Meydanı'nın ustabaşısından başka kimseden emir almam.

- Bu tutumun basma ciddi iş açabilir.

- Ne olursa olsun, bana verilen görevi yapacağım.

- Eğer Amenmes kendini firavun ilan eder, köye de el koymaya kalkarsa, silahlarını teslim etmek zorunda kalmaz mısın?

- Bu dediğinizi uzun uzun düşündüm, diye itiraf etti So-bek, sonunda da bir çözüm buldum; verdiğim söze sadakat. Bu köyü düşmanlara karşı korumak için para alıyorum. O düşmanlar kim olursa olsun, sözümü tutacağım. Adamlarımdan hiçbirinin enirimden çıkmayacağından da emin olmanızı isterim.

Zirve tanrıçasının isteği uyarınca, tam bir gün boyunca gündelik işlerini bir yana bırakı Hakikat Meydanı'nın sakinleri; kendilerini kutsal görevlere adadılar o gün. Loncanın kurallarına göre, ustabaşının önderliğindeki zanaatkarlar rahip, bilge kadının yanındaki kadınlar da Hathor rahibesi olduklarından, törenler için dışarıdan din adamı getirtmeleri gerekmiyordu.

Hepsi yıkanıp arınmış, kokular sürülmüş, krallara yaraşır keten beyaz elbiseler giymişler, ayaklarına beyaz sandaletlerini geçirmişlerdi. Sıra halinde Maat ve Hathor Tapına-ğı'na yürüyor, kollarında çeşitli biçimlerde ekmekler, süt, bira ya da şarap testileri, aynalar, koku kapları, tahtadan yapılmış boğa, antilop ya da kaz butlarını temsil eden heykelcikler gibi değişik armağanlar taşıyordu hepsi. Bütün bunlar kendinden doğan, bütünlüğünden hiçbir şey yitirmeksizin binlerce biçime girebilecek, her an göğü, toprağı, suyu yaratan ve insanları yaşatan ulu tanrıya sunulacak, enerji veren yiyecekler ve yaratılış harikalarıydı.

Armağanların sunakların üzerine bırakılmasından sonra, ustabaşı ile bilge kadın, birinci sülaleden bu yana Mısır'ı yöneten kraliyet çifti adına, armağanların tamam olması, benzerin benzeriyle birleşmesi için Maat'ın bir heykelciğini Maat'a doğru kaldırdılar, Maat tek basma armağanların tümünü temsil ettiğine göre, çeşitliliği ve çokluğu bozmadan bütünlüğe varmaya çalıştılar.

- Gök dört dayanağı üzerinde yükseldikçe, dünya temelleri üzerinde sağlam durdukça, dedi ustabaşı, güneş gündüz parlayıp ay geceyi aydınlattıkça, Orion Osiris'in ve Yıldızların Kraliçesi Sothis'i gösterdikçe, sular zamanında yükselip toprak bitkilerini büyüttükçe, kuzey rüzgârı saatinde esip alev arınması gerekeni arındırdıkça, dekanlar işlevlerini yapıp yıldızlar yerlerinde kaldıkça, bu tapmak da gök kadar sağlam kalacak.

- Bu göksel tapmak altın, gümüş ve değerli taşlı hanımı ağırlasın, diye yalvardı bilge kadın, neşemizi ve güçlükler karşısında bütünlüğümüzü korusun.

Tüm tören boyunca, Işık Taşı'ndan başka bir şeyi düşünmemişti hain. Bu sırada ustabaşının Işık Taşı'nı ya köyün ana tapmağında ya da loncanın toplantı yerinde sakladığı varsayımını da gözden geçirmeye başlamıştı. Uzunca bir süre tapmağa ya da toplantı yerine gizlice girebilmek için plan üzerine plan hazırlamış, Libyalı haydutların başarısızlığı da hafifletmemişti kararlılığı.

Peki, ya hedef konusunda yamliyorsa? Hem Nefer hem de bilge kadın bir gölge yutucunun av peşinde olduğunun farkındaydı kuşkusuz, bunun için de şaşırtmacalara başvurmaları doğaldı. Şaşırtmacalardan en güvenlisi de, hırsız IşıkTaşı'nın köyün en kutsal iki mekânından birinde güvende olacağına inandırmak değil miydi?

Kuşkusuz en akıllıca olanı, Işık Taşı'nı daha ortalıkta, herkesin görüp dikkat etmeyeceği bir yere saklamak olurdu. Hem üstelik kusursuz bir sözün değerli taştan daha gizli olduğunu ve değirmentaşını çalıştıran hizmetçilerin yanında bile bulunabileceğini söyleyerek, kendini ele vermiyor muydu Suskun Nefer? Ekmek ve bira yapmak için gerekli taneleri öğütecek, olmazsa olmaz değirmen taşı, herhangi bir taş değildi kuşkusuz. Yeşilimsi kahverengi, olağanüstü sert, doleritten yapılmıştı değirmenin taşı. Öte tarafa gidecek yolcunun etten yapılma yüreğinin yerini alan da bu taşü; aşınmaz taştan bir yüreğe sahip olan yolcu, korkusuzca öteki dünyadaki mahkemenin karşısına çıkabilirdi.

O taşlardan bir tanesi yardımcılara bölümündeydi; köyde de birçok değirmen taşı vardı. Ya o taşlardan biri, törenlerde büyüyle canlandırılan ve özel bir güce sahip olan dole-rit, Işık Taşı'nı saklıyorsa?

Uzunca bir süredir yanlış yönde çabaladıktan sonra, sonunda hazineye giden yolu bulmuştu hain.

- Kiminle alay ettiğinizi sanıyorsunuz? diye diklendi Lekesiz Uabet. Yoksa yan yıkanmış elbiseler ile üzerinde hâlâ leke kalmış çamaşırları kabul edeceğimizi mi sandınız?

Çamaşırcılar başlarını önlerine eğdiler. Yine de içlerinden biri, öfkeli küçük kadına kafa tutmayı denedi.

- Elimizden geleni yapıyoruz. İşimiz hem güç hem de yorucu, üstelik ücretimiz de çok düşük!

- Yaptığınız işe bakınca, gereğinden de yüksek olduğunu düşünüyorum.

Paneb'in karısı Lekesiz Uabet'in denetlemekle görevli olduğu bu nankör iş, sadece erkeklere özgüydü. Temizlik sağlığın temeliydi, Uabet de hiçbir laçkalığa göz yummamakta kararlıydı.

- Bize böyle davranmaya hakkınız yok. Yoksa işi bırakabiliriz.
- Eğer niyetiniz buysa, hiç düşünmeyin. Hemen işinize son verilir, yarından da tezi yok, yerlerinize başkaları alınır. Sizden iyi çamaşırcı bulmakta güçlük çekmeyeceğimden eminirn.

Genç kadın köye dönüyormuş gibi yaptı.

- Bir dakika, yöntemlerimizi düzeltmeye hazırız.

- Bugün, ücret falan yok size. Bir daha da böyle acınacak davranışlarda bulunmayın, yoksa gözünüzün yaşına bakmam.

Çamaşırcılar başlarını daha da eğdiler, gecikmelerini telafi etmek, hatalarını düzeltmek için kanalın yolunu tuttular; Lekesiz Uabet'in şaka yapmadığını biliyorlardı. Güç olmakla birlikte başk? .arının gıpta edeceği işlerini korumak için, Uabet'in gözün girmek şarttı.

Söylentiler ne olursa olsun, Hakikat Meydanı yaşamını sürdürüyor, beklentilerinden en küçük bir ödün bile vermiyordu.

-Tören beni çok etkiledi, dedi Cesur Paneb manevî babası ustabaşına. Şimdiye kadar, armağanların hayatî değerini anlayamamıştım. Birden tapınağın doğduğunu, hiyerogliflerin canlandırıldığını, taşların altın rengine dönüştüğünü görür gibi oldum.

- Oysa kusursuz bir gözlemcisin.

- Tören sırasında sadece kendimi hissetmedim, hepimiz birlikteydik, yüreklerimiz birleşmişti, kendimizi değil, hizmetinde olduğumuz o gizemli ahengi düşünüyorduk.

Suskun Nefer aralarında bir hain bulunduğunu unutmuşa benzeyen Paneb'in heyecanını yatıştırmaya kalkmadı, ona önerecek önemli bir şey vardı aklında.

- Çok çalıştın, sana meslekle ilgili bir sürü sır açıklandı, bir kral mezarını süslemeye hak kazandın. Şimdi artık gerçek eserini yapmanın zamanı geldi; tabii eğer hâlâ istiyorsan.

Paneb'in bakışları alevlendi.

- Yoksa tersini mi düşünüyordun? Ne yapacağımı söyle bana.

- Sandığın kadar basit değil... Eserinin konusunu seçmek için düşünecek zaman bulman, eserini uygularken de hiçbir yanlışla meydan vermemen gerek.

- Aklımda şimdiden yüz fikir var!

- Doksan dokuzu fazla, demek ki. Sakın esası unutma.

- Beni meraktan çatlatma!

- Esas olan, hammadedir. Hammadeyi belirlemediğin

UO

C

tt K 1 0 1 1 A IN U/_y

sürece eserin hem ruhunun hem de elinin uzağında kalır.

- Hammadeyi bulabilmek için, köyden çıkmam mı gerekecek?

- Buna sen karar vereceksin, Paneb.

- Hiçbir ipucu vermeyecek misin?

- Aynı duyulan yaşadığımdan beri o kadar zaman geçti ki... Hafızam beni yanıltıyor.

Eğer Nefer ustabaşı olmasa, onu konuşturmak için tutup sarsacağı kesindi Paneb'in.

- Çamaşırcılar bizi kandırmaya çalıştılar, dedi Uabet, gelip yatağa uzanan kocasına. Yine de işleri yoluna koydum.

Paneb sessizdi.

- Yoksa bir yerin mi ağrıyor?

-Daha önce hammadeden söz edildiğini hiç duymuş muydun, Uabet?

Genç kadın gülümsedi.

- Ah! Ustabaşı senden eserim hazırlamanı istemiş. Paneb sıçrayıp karısının omuzlarına yapıştı.

- Demek biliyordun!

- Ben sadece Tanrıça Hathor'un basit bir rahibesiyim, ama başaracağına inanıyorum.

On birinci bölüm

Bilge kadın suyun temizliğini, Burun Fened de balıkların tazeliğini denetlerken, Kenhir hem sebze getirilmediğini hem de yardımcılarının şefinin kaybolduğunu gördü.

- Beken nereye gitti? diye sordu demirciye.
- Sabahtan beri görünmedi. Anlaşılan tembellik ediyor.
- Şimdi ne düşündüğümü anlatırım ona! Onun işini de yapacak değilim ya. İmuni! Kâtip yardımcısı koşarak geldi.
- Boş bir levha hazırla. Beken'in davranışları hakkında rapor yazdırıp, hemen işine son vereceğim.

İmuni fırçalarını hazırlarken, çölden kalkan bir toz bulutu gördü demirci.

- Biri geliyor, dedi, yanında da eşekler. Şef Sobek geçmesine izin verdiğine göre, tehlike yok demektir.

Kâtipler ile demirci çok geçmeden ağır sepetler taşıyan eşek sürüsünün başındaki Çömlekçi Beken'i seçtiler.

- Nereden geliyorsun? diye sordu Kenhir şaşkınlıkla.

- Hakikat Meydanı bana hep iyi davrandı, meslek değiştirmeye de niyetim yok.

Ben de durum eski haline dönene kadar eksiklik çekmemeniz için, bostan sahipleriyle anlaştım.

Sepetlerde salatalar, soğanlar, pırasalar, mercimekler, maydanozlar, rezeneler, lahanalar, kimyon vardı.

- Aslına bakılırsa, diye homurdandı mezar kâtibi, yardım-SU

UHKİSLAINOAUy

Cıların şefinin ve görevini yaptın. Üstelik talihin de varmış, disiplinsizliğini unutuyor, işten atılma belgeni de iptal ediyorum.

Kızıl saçlı Firuze köydeki kadınların en şehvetlisiydi. Buna rağmen evlenmemeye yemin etmiş, ateşli sevgilisi Pa-neb'in evlenme önerilerine şiddetle karşı koymuştu. Özgür bir kadın, bir Hathor rahibesi olarak, yaşam biçimini seçmiş, kendi kaderini kendi belirlemeyi kararlaştırmıştı.

Panab'le sevişmek, benzersiz bir zevkti, yine de genç adam gecelerini karısı Lekesiz Uabet'in yanında geçiriyordu. Zaten Uabet ile Firuze de dost olmuşlardı çoktan. Kızıl saçlı kadın ile genç dev arasında ne o günün koşullarına ne de geleneklere uymayan bir tutku vardı sadece. Panab kendi eliyle boyadığı eve girdiğinde, teninde zevk ürpertileri duydu Firuze.

- Sana bir hediye getirdim.

Panab metresine tahrik edici güçleriyle ünlü kabuklardan yapılmış bir kemer sundu. Firuze gülümsedi.

- Sence buna ihtiyacımız mı var?

- Seni bu kemeri takmış görmek istiyorum... Üzerinde başka bir giysi olmaksızın.

Otuz beş yaşındaydı Firuze, ama kusursuz bir dişiydi. Birçok erkeğin gözlerini nefis vücudundan alamadığını biliyordu, ama Panab'e kim rakip olabilirdi ki?

Gözlerini sevgilisinden ayırmadan, çok yavaş hareketlerle, bir kraliçe zarafetiyle elbisesini çıkardı, sonra da kemeri beline taktı.

Çırlıçıplak, kendi çevresinde döndü.

- Sana daha önce de zamanın güzelliğini etkileyemeyeceğini, büyüü daha da artıracağını söylemiştim. Yanılmamışım.

Firuze'nin sağ eli lire uzandı, bir dansöz zarafetiyle sol bacağını kaldırdı, ayağını sevgilisinin omzuna koydu.

- Daha ne kadar konuşacaksınız?

İstediklerini elde etmiş, yan yana uzanıyorlardı.

- Yemek zamanı yaklaşıyor. Karın ile oğlun seni bekliyor-dur.

- Burada kalmak isterdim.

- Kesinlikle imkânsız. Eğer kocalık ve babalık görevlerini yerine getirmezsen, kapım sana kapalı olur.

Panab uyarıyı hafife almadı.

- Hathor rahibeleri arasında, Lekesiz Uabet'ten daha yüksek rütbedesin.

- Ne önemi var?

- Hammaddenin ne olduğunu bilmediğini iddia ediyor.

- Demek eserini gerçekleştirmeni istediler.

Panab metresine bakmak için dirseğinin üzerinde doğruldu.

- Sen de, sen de biliyorsun!
- Bu oldukça güç bir sınav, çok az zanaatkar başardı bunu. Korkunç bir başarısızlığa uğramaktansa, şimdiden çekilmek daha doğru olmaz mı? Dev adam Firuze'yi kendine çekti.
- Bana hammaddenin ne olduğunu açıkla.
- Hathor rahibelerinin yolu, zanaatkârlannkinden farklıdır.
- Bana cevap vermek istemiyorsun!
- Bilmediğimi sana nasıl öğreteyim?

Toplantı salonundaki hava çok gergindi. Atalara saygı sunduktan sonra, durumu özetledi ustabaşı.

- Birkaç gün boyunca temel maddelerin sıkıntısını çekmeyeceğiz, umarım yeni firavunun taç giyeceği güne kadar da çekmeyiz; artık hangisi firavun olacaksa. Loncanın büyük üstadı olan firavun kaderimize karar verecektir.
- O karar bize karşı da olsa, kabul etmek zorunda mıyız? diye sordu Somurtkan Karo.
- Uymamız gerektiğini biliyorsun! diye sertçe cevapladı Halat Kasa.
- Peki ya iki firavun olursa? diye sordu Âlim Tuti. Hangisinin emirlerini dinleyeceğiz?
- Bizler dümeni Maat olan geminin mürettebatıyız, diye hatırlattı Kararlı Gau. Eğer dışarıda karışıklık hâkim olursa, Hakikat Meydanı'nın ahengini korumak ustabaşına düşer.
- Belki be bunu yapmaya zaman bırakmazlar ustabaşına, dedi Çakal Unes.
- Biz şimdiyle ilgilenelim, diye kestirip attı Nefer. Eğer uzun sürecek bir belirsizlik dönemine girersek, bazı temel maddelerin eksikliğini duyarız. Bilgelik böylesi malzemeleri kendimiz yapmayı, böylelikle belirsizlik boyunca kendi kendimize yetmeyi emreder.
- İlgin ağacı kullanalım, diye önerdi Cömert Didya. Böylesi işler için en iyi tahtadır, kötülük güçlerini uzaklaştırdığı bilinir, Horus da düşmanlarını ılgın ağacından yapılma so-pasıyla kovdu.
- Ağaç kesip buraya taşımak için, gönüllülere ihtiyacım var.
- Bu angaryayı neden yardımcılara yüklemiyoruz? diye sordu Aslan Userhat.
- Çünkü bostancılar gibi yardımcılardan bazıları da askere alındı. Köy için çalışan oduncuların da çok geçmeden askere alınacaklarını düşünüyorum, üstelik çok da zaman kaybederiz.
- Ben giderim, dedi Paneb.
- Marangoz olarak, dedi Didya, ben de ona eşlik ederim.
- Üç kişi olursak, iyi olur, dedi Neşeli Renupe.
- Samimi olmak gerekirse, dedi şef Sobek, üç gönüllüyle birlikte karşısında duran ustabaşına, bu kararınızı hiç doğru bulmuyorum. Yeni bir emre kadar hiçbir zanaatkarın köyden ayrılmaması gerektiğinde ısrar ediyorum; bu hepinizin güvenliği için çok önemli.
- Düşünceni anlıyorum, diye onayladı Nefer, ama bu görevin önceliği olduğunu biliyorum.
- Tehlikeli olabilir.
- Bize silah ver öyleyse, diye önerdi Paneb.
- O zaman daha da tehlikeli olur, dedi Nübyeli.
- Sanki bize güvenmiyormuşsun gibime geliyor.
- Elinizde silahlarla, düşman bir devriyenin ortasına düşerseniz, ne olur biliyor musun?
- Öyleyse, yanımıza polis ver, dedi Renupe.
- Dikkat çekmek için bundan daha iyisini düşünemezsiniz, diye yanıtladı Sobek. Eğer ısrar ediyorsanız, bence en iyisi, basit birer köylü gibi görünmek.
- Gidelim, diye haykırdı Paneb sabırsızca. Yeterince tartıştık. Eğer kendimizi korumamız gerekirse, oduncu baltalarımız bu işe yeter de artar bile.
- Çok dikkatli olun, diye uyardı Nübyeli zanaatkarları. Didya hızlı yürünürse, köyden kırk beş dakika uzakta bir ılgın ormanı biliyordu. Kızıl kahverengi kabuklu ağacın kökleri suya ulaşmak için neredeyse otuz metreye kadar iniyor, elli metrekarelik bir alana yayılıyordu; tatlı bir gölge veren ve tarlaları rüzgârlardan koruyan ılgın, çabuk büyüyen bir ağaçtı.

Kesilecek ilk ağacı seçen, Paneb oldu.

- İyi seçtin, diye onayladı Didya. Bu ağaç diğerlerinin büyümesini engellemeye başlamış bile.

Genç dev büyük bir güçle çalışmaya girişti, iki arkadaşı hızına yetişmekte güçlük çekiyordu. Neşeli Renupe getirmeyi ihmal etmediği matarasını kafasına dikip susuzluğunu giderdi, durup biraz dinlenmek isteği Paneb'in itirazıyla karşılaştı.

- Burada oyalanmayalım, Renupe. Mümkün olduğunca çabuk gerekli odunu toplayıp dönelim.

İkinci ağacın seçimi daha güçtü ama, Paneb burada da doğru seçimi yaparak marangozu yine şaşırttı. Renupe de gayretlerini artırdı, sepetler kısa zamanda doldu.

- Kadınların kullanacağı kepçeler ile kaşıklar için yeterince tahtamız var, dedi marangoz. Yapılacak iş ne olursa olsun, esas olan hammadde değil mi?

Paneb ılgın yığınının başka bir gözle bakmaya başladı.

Ustabaşının talimatıyla dış dünyada giriştikleri işin amacı, bu basit malzemenin tahmin edilemeyecek bir değeri olduğunu keşfettirmek miydi yoksa?

Marangozu sorgulamak gereksizdi, ne de olsa Paneb'e doğru yolu göstermişti

Didya; iyi de ılgını hammadde olarak nasıl kullanırdı bir ressam?

- Ziyaretçimiz var, dedi Neşeli Renupe.

Ormana giden patikada, başlarında vahşi suratlı bir subay ile on kadar asker onlara doğru ilerliyordu.

«I

On ikinci bölüm

- Burada ne arıyorsunuz? diye sordu subay. Neşeli Renupe genişçe gülümsedi.

- Biraz odun kesiyorduk... Sadece yaşlı dallan; böylece genç ağaçların büyümesine yardım ediyoruz.

- Vergiyi ödediniz mi?

-Vergi ödememiz gerektiğini bilmiyorduk. Bu orman herkesin malı değil mi?

- Yanılıyorsun, köylü. Ben, halkı yağmacılardan korumak için, bir vergi koydum. Bu karışık günlerde, devriye görevim çok önemli, ama bedava değil.

Paneb Renupe'yi kenara itti.

- Batı yakası yöneticisinin bu yaptıklarından haberi var mı ? Subay birden saldırganlaştı.

- Yoksa onu tanıdığını mı söyleyeceksin? Yönetici senin gibi sefillerle görüşmez!

- Sen yine de dikkatli ol. Dostluğuyla beni onurlandırdığına göre, gidip ona subayların sivilleri haraca kestiklerini anlatabilirim.

Subay kınından hançerini çekti.

- Sinirlenrneyelirn! diye araya girdi Renupe. Birkaç dal için birbirimizi öldürmeyeceğiz ya! Bu vergi dediğiniz, ne kadar?

- Senin için çok fazla, köylü! Onun yerine birkaç gün hizmet etmeniz gerekecek.

76

CHRISTIAN JACQ

- Sizi uyarıyorum, dedi Paneb, neredeyse fazla sakın bir sesle, ne yeterince kalabalıksınız ne de cesur. Sizin yerinizde olsam, yoldan çekilirdim.

Subay güldü.

- İnsan silahsızsa, sesini hiç yükseltmemeli, pire çuvalı!

- Arkadaşımı dinleseniz, iyi olur, diye araya girdi Didya, barışçı bir sesle. Eğer öfkelenirse, bu ılgın ormanından hasarsız çıkamazsınız.

Dev adamın cüssesi subayı etkilemişti, ama askerlerinin hakkından geleceğine ihtimal vermiyordu.

- Yoksa tanrılar mı koruyor onu?

Postu siyah, beyaz ve kıızıl beneklerle kaplı dev gibi bir kedi dalların birinden atlayıp Paneb ile subayın arasına düştü. Sırtının tüylerini kabarttı, dişlerini göstererek öfkeli gözlerini subaya çevirdi.

- Pis hayvan, şimdi gırtlığını keseceğim! Askerlerden biri araya girdi.

- Yapmayın, şef! Adi bir kedi değil bu. Bana kalırsa, karanlıklar yılanı ile müttefiminin kellesini uçurmak için bıçağa sarılanlardan bu.

- Evet, bu o, dedi başka bir asker, belki de vücudunda güneşi barındıran ürkütücü yırtıcılardandır! Üstelik bu devi de koruyor. Kaçalım şef, yoksa başımıza bir felaket gelecek!

Emir beklemeden, tabanları yağladı askerler.

Amenmes önce genel seferberlik ilan etmeyi düşünmüş, daha sonra vazgeçmiş, sonunda yeniden ilk kararına dönmüştü.

Böylesi bir kararsızlık Mehi'yi çıldırtıyordu, ama duygularını açığa vurmamaya çalışıyordu general; hatta prensi, sonuçları tüm ülke için felaket olabilecek fikirler oluşturmaları konusunda destekliyordu bile.

Amenmes kararsızlık içinde bocalarken, Mehi Seti'ye gizli mektuplar gönderip oğlunun öfkelerini önleyebilmek için elinden geleni yaptığını bildiriyor, iç savaşını önlemekten başka bir kaygısı olmadığını açıklıyordu.

Sekreterlerinden biri, Teb bölgesinin tarım üretimi hakkındaki raporları getirdi.

- Üretim harika, dedi sekreter, ama size üzücü bir haber vermek zorundayım, Teb kaymakamını kaybettik.

- Onu çok arayacağız, dedi Mehi üzüntülü bir sesle. Oysa kendisi hakkında oldukça şey bilmesine rağmen, yükselmesini önlemek için hiçbir şey yapmayan alçak ihtiyarın ölmesine çok memnun olmuştu.

"İşte sevgili karımın sorumlu olmadığı bir ölüm" diye düşündü general. Bir yandan da merhumun yerine getirilmek üzere, en aptal ve en yumuşak başlısını seçmek için yüksek memurların listesini gözden geçiriyordu. Yönetim konusunda tek bir kelime bile bilmeyen yeni kaymakam bütün işleri Mehi'ye bırakacak, böylece general de gölgede kalarak hem kenti hem de tüm bölgeyi istediği gibi yönetecekti.

Serketa ardında inatçı bir zambak kokusu bırakarak, salına salına kocasının yazıhanesine girdi.

- Yeni gümüş saçaklı yeşil elbisemi nasıl buluyorsun?

- Harika.

- Seni özledim de...

Kedi gibi mırıldanarak, kocasının dizlerine oturdu.

- Küçük prens sonunda savaş ilan etmeye karar verdi mi?

- Hâlâ vermedi, tatlım. Ben de hâlâ saçma sapan talimatlar almaya devam ediyorum; sanki başkentte kimse iktidarda değilmiş gibi. Neredeyse Seti'nin tahtı ele geçirmeye cüret edemediğini düşüneceğim.

- Yas yarın sona eriyor. Mutlaka bir gelişme olacaktır. Ne gelirse gelsin, karşılamaya hazırım ben.

- Bu hayvan da ne? diye şaşırıldı şef Sobek, arkadaşları gibi ağır sepetlerle gelen Paneb'in sırtındaki dev kediye baktığında.

- Bilenlere bakılırsa, güneş kedisi.

- Bu mu, kedi? Bana kalırsa, daha çok vaşağa benziyor.

- Beni koruduğuna göre, ben de ona sahip çıkarım. Nübyelinin Paneb'e fazla yaklaştığını gören kedi tısladı, bir pençe darbesiyle Sobek'i tırmalamak istedi.

- Ne sevimli yaratık! Ona ne isim vereceksin?

- Dur bakayım... Neden Büyücü olmasın? Sobek omuzlarını silkti.

- Bir sorun çıktı mı?

- Büyücü sayesinde çıkmadı.

78

CHRISTIAN JACQ

Paneb, Didya ve Renupe mezar kâtibine gidip, sadece onun dokunabileceği terazide odunları tarttırıp kaydettirdiler. Kenttir daha sonra ılıgın dallarını Didya'ya vererek, sağ ekipten kendi seçeceği iki zanaatkarla birlikte işlemesini söyledi.

- Yol arkadaşlarımdan ayrılmak istemiyorum, dedi beriki. Hemen atölyeye gidiyoruz. Bu küçük iş parmaklarımızın uyusukluğunu açar, umarım.

Kenhir'in bürosundan çıkarken, yolunu kesip ilerlemesini engelleyen, tahmin edilebilir bir güçlükle karşılaştı Paneb.

Kapkara kuyruğunu dikmiş, atlamaya hazırlanır gibi arka ayaklarından destek almış, dişlerini göstermek istercesine dudaklarını açmış, köye girmesine kesinlikle izin vermemeye kararlı gibi bakıyordu kediye. Hâkim erkek olarak

köyün tüm hayvanları üzerindeki krallığının herhangi biri tarafından bozulmasına göz yumamazdı tabii.

Paneb ile Kapkara iyi dosttu, köpek yabancı hayvanın üzerine bu yüzden atılmamıştı, ama zaman geçirmeden pazarlığa girişmek gerekiyordu.

- Dinle, Kapkara. Bu kedi beni kötü niyetli aptallara karşı korudu. Hayatlarını kurtararak, başımızın ciddi derde girmesini önledi. Tamam, bu bir kedi, bu yüzden de bağımsız kalmayı isteyecektir, ama senin bölgene ayak basmasını, hâkimiyetini bozmasını kesinlikle yasaklayacağım.

Köpek kulak dikmiş, dinliyordu; kahverengi gözlerindeki parıltı, mesajı aldığının göstergesiydi.

- Sana gelince, Büyücü, gururlu hayvan davranışları takınma, kendini kabul ettirmeyi öğren. Bu köyde herkes diğerlerine saygı gösterir, rütbeye önem verilir; senin dünyanın patronu da, Kapkara.

Paneb en az on iki kilo çeken kediye yere bıraktı.

Köpek homurdandı, kedi tüm tırnaklarını çıkarıp bir kirpi gibi şişinerek tısladı; Kapkara böylesi bir canavar görmeye alışkın değildi, ama geri çekilmeyecekti işte.

- Burada dövüş yasak! dedi dev adam. Terbiyeli bir konuk gibi davranmak da, sonradan gelene düşer.

Paneb bakışlarını kedinin gözlerine dikti, orman yırtıcısı birlikte yaşamaya karar verdiği adamın isteklerini anlamış gibiydi.

Tırnaklarını geri çekti, sfenks gibi uzandı. Kapkara da ke-

diyi taklit edip aynı biçimde yattı, birkaç saniye sonra doğruldu, kedinin çevresinde dönerek, uzaktan da olsa kokladı.

Büyücü Paneb'in bacağına sürtünmek için kalktığı anda, köpek de peşlerine düştü.

Davranışlarından hâlâ kuşkulu olduğu anlaşılıyordu, ama düşmanca değildi görünüşü.

Köyün yeni bir sakini vardı artık.

Nihayet sakin bir sabah... Kenhir hizmetçisi tarafından uyandırılmadan rüyasının sonunu görmeyi başarmıştı. Usulca yatağından kalktı, yüzünü yıkayıp eski devirlerin şiirlerini okuyarak kahvaltısını etti.

O fazla güzel sükûnet birden tuzla buz oldu.

-Yazıhanenizin temizlenmeye ihtiyacı var, dedi Güçlü Mut, mezar kâtibinin saçlarını diken diken eden o saygısızlıkla.

- Söz konusu olamaz, diye homurdandı.

- Uymam gereken bir programım var, diye hatırlattı hizmetçi. Bu evin bir odasının da toza yenik düşmesini kabul edemem.

- Buranın efendisi kim?

- Gerçek, dedi Niut. Bir evin gerçeği de, temizliktir.

Verecek cevap bulamayan Kenhir fırtınadan kurtarabilmek için bir dizi papirüsü yüksekçe bir rafa yerleştirmekle, yanına da son mezar günlüğünü almakla yetindi.

O sırada elinde süpürgeler, bezler ve fırçalarla giren Güçlü Niut'u gördü.

- Çabuk gelin, dediğini duydu güçlü sesiyle Aslan User-hat'ın. Postacı sizi görmek istiyor!

Kenhir aceleyle evinden fırladı, peşinde bir sürü zanaatkarla köyün ana kapısına yöneldi.

- Ustabaşına haber verdin mi? diye sordu başheykeltıraşa.

- Önden gitti.

Suskun Nefer'in yanında, Kenhir'e üzerinde kraliyet mührü bulunan, başkentten gelme bir ferman uzattı Postacı Uputi.

Uputi'nin elleri titriyordu.

- Umarım fermanda sizin için kötü haber yoktur, dedi Kenhir'e alçak sesle.

- Maat ve Hathor Tapınağı'nın önünde toplanalım, dedi ustabaşı.

80

C H K 1 b 1 I fl N urtv^y

Kesin sessizlik sağlandığında, mezar kâtibinden fermanı okumasını istedi Nefer.

Ferman, II. Seti'nin, Yukarı ve Aşağı Mısır kralı ve Hakikat Meydanı'nın yeni büyük efendisi olarak taç giydiğini bildiriyordu.

On üçüncü bölüm

Elli beş yaşındaki Firavun II. Seti, ordularını demir yum-kla yönetmeyi, yüksek memurlarını kendine itaat ettirme-' bilen, güçlü yapıllı ve otoriter biriydi.

Dedesi ve Ramses'in abası I. Büyük Seti gibi, iktidarını fırtınaların ve kozmik kaşıklıkların efendisi Tanrı Set'e adarken, onu yeniden can-andırmayı umuyordu. Ne var ki II. Seti'nin oğlunun adı Amenmes'ti sadece, üstelik babasının taç giydiği gün yanında olup onu alkışlamamış, eni firavunun iktidarını tanıyıp sayacağını belli etmemişti.

Bir Suriyeli baba ile Mısırlı anneden olma Başdanışman Bay, ellerini vıcık vıcık ovuşturarak firavunun önünde eğildi.

- Sonunda bana Amenmes'ten mektup getirmeyi basardın mı?

- Maaalesef hayır, Haşmetmeaplan, yine de getirdiğim haberler fena sayılmaz. Bana inanılır gibi gelen söylentilere bakılırsa, Teb kentinin güçlü adamı General Mehi ve orduları size bağlı görünüyor.

Ufak tefek, zayıf, küçük kara gözleri fıldır fıldır oynayan, çenesinde küçük bir keçi sakalı olan Bay, firavunun çevresindekilerin arasından sıyrılarak yeni firavunun başdanışmanı olmayı başarmış, direnişleri daha başlamadan boğabildiğim, tehlikeli kabileleri daha harekete geçmeden e-zip dağıtabileceğini göstermişti II. Seti'ye.

Başdanışmanın tek rakibi Kraliçe Tausert'ti. Tanrıça yüz-

lû muhteşem kadın da tam o sırada firavunun çalışma odasına girdi; pırıl pırıl, otuzlarının ortasındaki kraliçe, Seti'nin ikinci karısıydı ve en azından kocası kadar güçlü bir kişiliğe sahipti. Onun hoşuna gitmeyecek bir şey yapmak, sonsuza dek gözden düşmek demekti; bu nedenle, kraliçeyle aynı fikirde olmasa bile, ona karşı gelmemeye çalışıyordu Bay.

- General Mehi'nin bir iç savaşın çıkmasını önlemek için elinden gelen gayreti göstereceğinden eminim, dedi firavun. Yine de Amenmes'in Mehi'yi atlayarak Teb ordularının başına geçmesinden çekinmiyor değilim.

- Bunu yaparsa, dedi kraliçe, devlete başkaldırmış olur. O zaman da hiç acımaksızın, bütün gücümüzle savaşmamız gerekir Amenmesle.

- Amenmes benim oğlum, senin değil.

- Fark etmez, Seti. Kimse, ceza almaksızın devletin otoritesini ayaklar altına almaya cesaret etmemeli. Yoksa, anarşiye geçit veririz, bu da hepimizin sonu olur.

- Kraliçeyle aynı düşüncede olmamak mümkün mü? diye fısıldadı Bay. Siz Kuzey Mısır'ın olduğu kadar Güney Mısır'ın da hükümdarısınız, her şeyden önce ülkenin bütünlüğü için savaşmanız gerekir.

- Eğer Teb bağımsızlığına karar verirse, diye araya girdi Tausert, en kısa zamanda ve en sert önlemlerle müdahale etmemiz gerekecek. Firavunun iktidarı Tanrı Amon'un korumasına sırt çeviremez. Üstelik Krallar Vadisi'ndeki ebedî istirahatgâhını kazdırman, Teb'in batı yakasında da milyon yıllık tapınağını yaptırman gerekiyor, Karnak'ın güzelleştiril-mesiyle ilgili çalışmalarını saymıyorum bile.

- Hakikat Meydanı hakkında bir rapor hazırlayacaktın, dedi Seti Başdanışman Bay'a.

- Hazırladım, Haşmetmeapları. Hakikat Meydanı'nın us-tabası Suskun Nefer'den büyük bir saygıyla söz ediliyor, tamamladığı eserler de kusursuzmuş. Şimdiye kadar tek bir zanaatkar bile ondan şikâyet etmediğine göre, yerine başkasını atamak için neden göremiyorum. Söylenenlere bakılırsa, loncanın belini bükmek pek de kolay değilmiş, bu nedenle de zanaatkarlarla çatışmamak daha doğru olurmuş.

- Firavun en ulu efendi değil mi? diye sordu kraliçe şaşkınlıkla.

- Tabii ki öyle, Haşmetmeapları. Yine de zanaatkarların çok gizli bilgilere sahip oldukları, simyacılık yapıp altın ürettikleri söyleniyor. Bu bilgilerden yararlanabilmek için, firavunun onlarla iyi geçinmesi gerek.

- Hakikat Meydanı'nda devletin temsilcisi yok mu?

- Var, mezar kâtibi. Adı Kenhir, yetmiş iki yaşında, söylenenlere bakılırsa da oldukça hırçın biriymiş. Yine de, zanaatkarlar köyünün yönetimiyle ilgili en ufak bir kusuruna rastlanamamış.

- Yetmiş iki yaşında... Çok yaşlı! Mezar kâtibi uzun zaman önce emekliye ayrılmış olmalıydı. Derhal görevden alınma kararnamesini yaz!

-Yerine kimi atamayı düşünüyorsunuz, Haşmetmeapları?

- Mesela seni, Bay! Başdanışman bembeyaz oldu.

- Emrinizdeyim Haşmetmeapları, ama ne Teb yöresini ne de bu yeni görevin özelliklerini biliyorum, hem...

- Başdanışmanın yanımızda olması gerek, diye kestirip attı Seti. O olmasıydı, muhalefetin hakkından gelemezdim.

- Anlaşıldı, diye kabullendi Tausert. Yine de kararnameyi yazıp Hakikat Meydanı'na sadık ve uysal birini atasın. Atayacağı yeni mezar kâtibi de Teb'e girişimizi hazırlar. Bu arada, unutmadan... O ustabaşının kararımızdan şüphelenmemesi, etkilemeyi başardığından emin olduğu o ihtiyarı desteklememesi gerekiyor. Bunun için, ne yapılması gerektiğini de buldum bile.

Prens Amenmes yıkılmış gibiydi. -Demek, sonunda...

- Size saygısızlık etmek istemem ama, diye sözünü kesti General Mehi, babanızın karan beklenmedik bir şey değil ki.

- Bana danışmadan, tahta bağlılığımı sağlamak için beni Per Ramessu'ya çağırmadan, firavunluğunu ilan etti! Beni önemsiz bir rakipmişim gibi bir kenara iterek, bana şu ka-darcık bile önem vermeden! Ondan nefret ediyorum! Beni duyuyor musun, Mehi, ondan nefret ediyorum!

- Üzüntünüzü anlıyorum Prensım; yine de hemen harekete geçmek daha doğru olmaz mı?

- Firavuna kaşı gelmek, asi olmak demektir, hayatını ve ruhunu kaybetmek demektir.

- Kimse ona kaşı gelmiyor ki.

- Öyleyse, benim geleceğim ne olacak? Babam beni veliaht ilan etmeyi aklından bile geçirmez artık. Ölene dek burada çürüyeceğim demek ki.

- Bundan önceki amaçlarınızın unuttunuz mu yoksa? Amenmes Mehi'ye şaşkınlıkla baktı.

- Ne demek istiyorsunuz?

- Babanızın taç giymesini onaylamıyorsunuz, onu yasal firavun olarak da tanımıyorsunuz. Bir asi durumuna düşmemek ve haklı kararlarınızı uygulayabilmek için, elinizde tek çare var; Karnak rataplerinin desteğini alarak, firavun olmak. Böylece, ihanet ve asilikle suçlanacak olan babanız olur, siz değil.

- Babam boyun eğmez. Bunun sonu iç savaş olur!

- Kim bilir, Prensım? Seti sizden böylesi bir kararlılığı beklemeyi ki. Bir oldubitti kaşısında kaldığım görüp, bakarsınız geri çekilir.

- Bunun sonuçları korkunç olabilir, Mehi.

- Zafer ve şanınız böyle bir tehlikeye değer, Prens Amenmes, bu karan da sizden başkası veremez.

Postacı Uputi'nin kaşısında, şaşkınlığım gizleyemedi ustabaşı.

- Saraydan bana bir mektup... İyi de, tüm resmî yazıların mezar kâtibine gönderilmesi gerekmiyor mu?

- Bana verilen talimat açık ve kesin; bu belgeyi bizzat size vereceğim. Size, başka kimseye değil.

Suskun Nefer mühürlü papirüsü aldı, düşünceli bir yüzle evinin yolunu tuttu. Işık muayenehanesine gitmeye hazırlanıyordu.

Ustabaşı mührü söküp yazıyı okudu.

- Olamaz!

- Kötü bir haber mi? diye endişeyle sordu bilge kadın.

- Gerçek bir felaket!

Nefer mektubun içeriğini kansına anlattığında, Işık "felaket" tanımım hiç de abartılı bulmadı. II. Seti'nin tahta çıkmasıyla köyün tepesinde dolaşan tehlike bulutları bir ara uzaklaşmış görünmüştü, ama anlaşılan Hakikat Meydanına saldırmanın bir yolu daha vardı.

Üstelik bu yol, hiçbir zanaatkarın aklına bile gelmemişti.

- Ne yapmalı? dedi Işık.

- Bir adım bile gerilememek gerekecek.

- Yasaya kaşı gelmiş olmaz mıyız?

- Olabilir... Ama eğer bu emri kabul edersem, bil ki arkası gelecektir, sonunda da lonca ölmeye mahkûm bir grup yumuşak başlı işçiye döner.

Nefer ve Işık birbirlerine sarıldılar.

- Haklısın, sonuç arma bakmadan direnmek gerek.

Kenhir her sabahki gibi saçlarını yıkıyordu. En sevdiği andı bu, yılların ve görevinin yükünü unuttuğu, kesin mutluluk dolu bir an. Saçlarını duruladıktan

sonra diplerini hintyağıyla ovuşturuyor, bu mucizevî koku düşüncelerini düzene sokup ona eski gençliğini veriyordu sanki.

Ne var ki şişeden sadece tek bir damla döküldü.

- Niut, bana yeni bir şişe getir! diye haykırdı öfkeli Düşesle.

Hizmetçi gelirken hiç de acele etmedi.

- Kalmadı, dedi.

- Ne demek, kalmadı! Sana depoya göz kulak ol, demedim mi?

- Ben evinizi temizleyip yemek yapmak için para alıyorum, kâhyalılığınızı yapmak için değil.

- Ne felaket! Hintyağı olmadan, nasıl yaşanır? Köye git de, bul biraz.

- Bütün bu olanlardan sonra, köyde de kalmadı. Sevkıyatın yeniden başlamasını beklemekten başka çare yok.

- Bende gösterecek sabır kalmadı, hele bunca belirsizlikten sonra! Gidip Lekesiz Uabet'i bul, keneotu toplanması için kocasını razı etsin. Çok acele olduğunu söylemeyi de unutma!

- Önce mutfağın temizliğini bitireyim; orasının domuz ahırına benzemesini istemem.

Kenhir daha fazla ısrar etmedi, saçlarını kurulamakla yetindi. Hintyağı olmadan, kendini yenilgiye uğramış hissediyordu. Bir de eğer şu Niut belası da başarılı olamazsa, gelecek çok karanlık gözükecekti.

86

CHRISTIANJACQ

Banyo odasından çıkarken, elinde bir papirüsle Suskun Nefer'i buldu mezar kâtibi karşısında. Ustabaşının yüzünden, müjdeli bir haberle gelmediği anlaşılıyordu.

- Saraydan bir mektup aldım, diye açıkladı Nefer.

- Hiç alışılmadık bir uygulama... Tüm resmî yazıların bana gönderilmesi gerekirdi.

- Elimdeki yazı için, imkânsız olurdu bu.

- Neden?

- Çünkü mektup, sizi emekliye sevk etmemi istiyor.

1

On dördüncü bölüm

Kenhir'in ağzını açıp bir cevap verebilmesi için, birkaç saniye gerekti.

- Doğru, yetmiş iki yaşındayım, ama hiç emekliye ayrılmaya niyetim yok.

- Anlaşıldığı kadarıyla, kimse fikrinizi sormuyor.

- Elindeki mektup, Firavun II. Seti'nin imzasını mı taşıyor?

- Hayır, Başdanışman Bay imzalamış, dedi ustabaşı.

- Öyleyse, hiçbir değeri yok! Ben hiçbir memura bağlı değilim. Görevime sadece firavun son verebilir.

- Başdanışman Bay, yükünü tahmin edebildiği bir görev için çok yaşlı olduğunuzu, sizin yerinize Per Ramessu'da yetişmiş genç bir kâtip atamak niyetinde olduğunu yazıyor.

- Teb'de doğmayı bile başaramamış bir beceriksiz, yani! Anlıyorum, yeni yönetim Hakikat Meydanı'nı avucuna almayı ve buraya damgasını basmayı özlüyor.

- Başdanışman halefinizi atamak için benim onayımı bekliyor sadece. Bunun karşılığında emrime beş hizmetkâr vereceğini, onlann evimin gündelik işleriyle uğraşacaklarını, böylelikle benim de firavunun mezarından başka bir şey düşünmememe gerek kalmayacağını yazıyor.

Kenhir'in çenesi kilitlenir gibi oldu.

- Bay denen bu adama ne cevap göndereceksin?

- Tarlalarda çalışarak bana hatırı sayılır bir kazanç getirecek hizmetkârları kabul edeceğimi.

Yaşlı kâtip yıkılmış gibiydi.

- Seni tanıdığımı sanıyordum, Nefer... Oysa ne kadar yanıltılmışım!

- Sonra da ona mezar kâtipliği için yaş sınırı olmadığını hatırlatıp, sağlığını kusursuz, yeteneklerinizin benzersiz olduğunu, loncanın yönetiminizden memnun kaldığını anlatacağım.

Gergin bir tebessüm Kenhir'in yüzündeki kınışıklıktan sildi.

- Hayır, yanıltmamışım!

- Sonunda da ne benim ne de sol ekip şeflerinin gitmenizi istemediğini, sizin emekliye ayrılmanız halinde de hem bizlerin hem de bilge kadının peşinizden geleceğini ekleyeceğim. Geride Işık Taşı'nı kullanmayı ve Altın Evi'ni

canlandırmayı bilen kimse kalmayacağına göre, ebedî istirahatgâhın ve milyon yıllık tapınağın yapımına da ara vermek gerekecek.

Kenhir gözpınarındaki bir damla yaşı silmeye çalıştı. -Nefer...

- Yeni yönetim, tüm insan topluluklarının hırsa, rekabete ve zenginliğe dayandığını sanarak bizi bölmeye çalıştı. Başdanışman Bay da tüm kusurlarımıza, bütün hatalarımıza rağmen Hakikat Meydanı'nda, Maat'ın yasası altında yaşadığımızı unuttu anlaşılan.

İki adam birbirlerine sarıldılar.

- Yirmi yaş gençleşmiş gibiyim, dedi Kenhir mutlulukla.

Paneb başını ellerinin arasına almış, uzunca bir süreden beri bir ılgın ağacının kurumuş dalına bakıyordu, ama bu mütevazı dal parçasının ilk eserinin hammaddesi olacağına inanmıyordu bir türlü. ılgın dalı ne destek ne de motif olamıyordu gözünde; ılgın dalı üzerine bir şeyler çizmek ya da bir ılgın çizmek gelmiyordu içinden kısacası.

Uabet usulca kocasına yaklaştı.

- Seni rahatsız edebilir miyim? Paneb dal parçasını uzağa fırlattı.

- Bundan hammadde olmaz!

- Kesinlikle olmaz, diye gülümseyerek onayladı kansı. Mezar kâtibi için keneotu aramaya gider misin? Evinde hiç yağ kalmamış, hizmetçisi Niut da, Kenhir her gün başını yağlamazsa daha da çekilmez olacağından korkuyor. Ramses Ta-pınağı'nın biraz ötesinde, birinci kanalın hemen yanında varmış.

- Bu bir görev mi?

- Hayır, sadece bir iyilik.

Dev adam, ufak tefek karısına hayır demeyi beceremiyor-du bir türlü. Polislerin denetiminden geçti, bir an sonra kendini kanala giden patikanın üzerinde buldu. Ufak bir incir ağacı boyundaki keneotu, genellikle su yollarının ve bataklıkların kenarında yetişir; koyu renkli ve pürüzsüz yapraklarında güneşte kurutulan, kabukları çatlayınca kadar bekletilen küçük meyveler vardır. Havanda dövülen bu tanelerden, saçları gürleştirdiğine, baş ağrılarını geçirip başırsakları temizlediğine inanılan, kandillerde de kullanılan bir yağ elde edilir.

Paneb taneleri toplayıp beline astığı kocaman torbaya doldururken, genzini yakan bir yanık kokusu duydu.

Biraz ötesinde, kahkahalar atarak koşan çocuklar vardı. Kuru otları tutuşturmayı başarmışlardı anlaşılan.

Alevler yayılıp yükseldiğinde, yalımların boşluğu aşır göğes kadar yükselebileceklerini düşündü Paneb. Ateş kusursuz bir yaşama gücü değil miydi? Ateş eskiyen ortadan kal-dımyor, yeni biçimler doğuruyordu.

Birden, tüm dünya yaratıcı aleve yönelen bir yol gibi göründü zanaatkarın gözüne; o yolu izlememek, tekdüzeliğin ölümcül sonuçuna kurban gitmek olacaktı. Dev adam ölü dalları bir kenara itti, alevlerin yayılması ve keneotu ağaçlarına atlamasını önlemek için ateşin etrafını kumla çevreledi. Beyni düşüncelerle dolu uzaklaşmadan önce, son alevin de ölmesini bekledi.

Yoksa ateş, gerçek hammadde değil miydi?

Hinryağı sayesinde, yeniden doğmuş gibiydi Kenhir. Kan beyninde daha iyi dolaşıyordu, Hakikat Meydanı'nın yönetimi konusunda yardımcısı İmuni'ye uzunca bir rapor yazdırmaya hazırdı şimdi.

Yere bağdaş kurup oturmuş olan İmuni de üzerinde titrediği, kimselere emanet edemediği kâtip avadanlıklarını hazırlamakla meşguldü; başta da sembolik olarak "Görmek ve İşitmek" olarak adlandırılan, Tot'un kolu olarak bilinen, fira-

90

CHRISTIAN JACQ

vunincirinden yapılma tahtası. Fırçaları da her zaman kusursuz bir biçimde temizdi İmuni'nin, tıpkı kırmızı ve siyah mürekkep topaklarını bir damlasını bile taşırmadan erittiği küçük kapları gibi.

- Başlamaya hazır mısın, İmuni? Epey işimiz var. Çalışma yöntemimde en küçük bir ayrıntı bile eksik olmamalı.

- Neden kendinizi haklı gösterme gereği duyuyorsunuz?

- Çünkü merkezî yönetim beni görevden almak istiyor.

- Hangi nedenle?

- Çok yaşlıymışım! Oysa ben hiç de emekliye ayrılmak niyetinde değilim.

İmuni görünürde hiçbir tepki göstermedi ama, içine beklenmedik bir umut doğmuştu. Kenhir'in yerine ondan daha çok kim yakışabilirdi ki? Eğer firavun İmuni'nin düşüncesini sorarsa, hiç saygısızlık etmeden, Kenhir'in miadının gerçekten de dolduğunu anlatacaktı.

- Bu belge gerçekten de yönetimin kararını geri almasına yeterli olacak mı?
- Tabii ki hayır, İmuni, ama elimdeki tek silah bu değil ki.
- İtaat etmek zorunda değil miyiz?
- Hakikat Meydanı'nın kuralları haksızlığa ve keyfî kararlara boyun eğmemizi yasaklar.

Kenhir raporunu yazdırmaya başladığında, acele edip hedefini belli etmenin çok akıllıca olmayacağını düşünüyordu İmuni. Tüm yaşlılığına rağmen, belki de kimsenin kuşulanmadığı gizli silahlara sahipti ihtiyar mezar kâtibi.

Hainin köyün değirmen taşlarını yakından incelemesi oldukça zaman aldı; ne de olsa ekmek ve bira yapabilmek için değirmenlerin başında çalışan köy kadınlarının kuşkusunu çekmemesi gerekiyordu. Doleritten yapılma değirmen taşlarının hiçbirinden ışık yayılmıyordu çevreye.

Yardımcıların kullandığı büyük değirmene bakmaktan başka yapılacak bir şey yoktu artık. Çalışarak geçirilen uzun günün sonunda, yardımcılarından çoğu evlerine dönerdi; üstelik şefleri Çömlekçi Beken'in doğum günü olması da işleri kolaylaştırıyordu. Demirci Obed bile, körüğünden fazla uzaklaşmamak için kalmayı tercih ettiği küçük kulübesinde değildi o gün.

CESUR PANEB

vj

Etraf tehlikesizdi kısacası, yine de meraklı bakışlardan sakınmak gerekecekti; bu nedenle akşam olana kadar beklemeyi, o güne kadar hiç giymediği, karısının komşularına göstermeden diktiği bir gömlek giymeyi kararlaştırmıştı hain.

Yürüyüşünü değiştirmeye çalışarak batıdaki küçük kapıdan çıkmış, ana kapının karşısındaki nöbetçiye görünmemek için köyün duvarlarına sürünerek ilerlemişti. Yardımcılara ayrılan bölüm ıssızdı. Kocaman bir ibis, turuncu bir renk almış gökte uçuyor, kuzey rüzgârı usulca esiyordu.

Ayağında papirüsten sandaletleriyle ses çıkarmadan ilerledi hain, sonra büyük değirmen taşının arkasına çöküp çevresini kolaçan etti.

Doğrulamaya davrandığında, gözetlendiğini hissetti. Biri un çuvallarının arkasına saklanmış, onu izliyordu. Ondan korkan, karşısına çıkmaya cesaret edemeyen biri. Düşmanın kim olduğunu araştırmaya kalkmadan geriye çekilmek mi, yoksa ondan kurtulup cinayete bir kaza görüntüsü vermek mi? Tereddüt ediyordu.

Hayvan sıçradı, üzerinden geçerken bir pençe aıp omzunu tırmaladı, köy yönünde koşup gözden kayboldu.

Büyücü, Paneb'in dev kedisi! Tanrı'nın cezası canavar hemcinslerinin itiraz edemeyecekleri bir av sahası seçmişti kendine.

Ne var ki, ne kadar acımasız ve yabani olursa olsun konuşamayacak, haini, kimsenin dikkat etmeksizin yanından defalarca geçip gittiği kocaman değirmen taşının yanında gördüğünü kimseye anlatamayacaktı dev kedi.

Sinirleri kopacak kadar gergin, usulca yaklaştı hain. Değirmen taşı oldukça büyüktü; üstelik alacakaranlıkta doleri-tin parıldayıp parıldamadığını da kolaylıkla anlayabilecekti.

Hayır, hayır, saçmaydı bu düşünce. Kutsal taş herkesin gözü önünde değildi kuşkusuz; usta bir yontucu olan ustabaşı, gerçek özelliklerini gizleyecek bir biçim vermiş olmalıydı Işık Taşı'na.

Değirmen taşının yüzeyini kazıyabilmek için küçük çakısını çıkardı hain; doleritin hemen altında, ışık saçan bambaşka bir taş bulmayı umuyordu.

Oysa kazıdığı yerden, yıllardan beri değerli hizmetler ve-

92

CHRİSTtANJACQ

ren doleritten başka bir şey çıkmadı.

Umutlan sönen hain, yine yanıldığını kabul etmek zorundaydı artık. Ustabaşı değerli taşını, farklı bir görüntüyle de olsa, herkesin gözleri önünde bırakmamıştı anlaşılan, başlangıçtaki düşüncesine dönmekten başka çaresi yoktu hainin; loncanın en değerli hazinesi, kapalı ve iyi korunan bir yerde olmalıydı mutlaka.

On beşinci bölüm

Başdanışman Bay, General Mehi'nin çalışma odasına girdiğinde, Mehi Firavun Seti'nin adamının önemli bir rakip olacağını hemen anladı.

- Yolculuğunuz iyi geçti mi, Başdanışman?

- Doğruyu söylemek gerekirse, yolculuktan nefret ederim, ama hem haşmetmeaplan hem de saygıdeğer eşleri Hakikat Meydanı'na gidip ustabaşıyla bizzat görüşmemi istediler. Geleceğimi ona bildirdiniz mi?

- Tabii, yarın sabah onunla burada görüşeceksiniz.

- Anlaşıldığı kadarıyla hakkında en ufak bir şikâyet bile duyulmamış biriymiş.

- Yetiştiriliş biçimi Suskun Nefer'i aşın görülebilecek bir katılığa itiyor, yönetimin isteklerini kolayca kabul ettiğini söylemek de imkânsız, diye sızlandı Mehi.

- Onun hakkında bir dosya tuttunuz mu?

- Geçmişinde en küçük bir leke bile yok, dedi general. Oysa ustabaşının suçlamayı ne çok isterdi Mehi; ne var ki

Bay'dan çok çekiniyordu. Başdanışmanın amaçlarını öğrendiğinde, onu yönlendirip yönetmek daha kolay olacaktı kuşkusuz.

- Nefer dediğiniz şu adam, gerçekten de dürüst biri mi? diye meraklandı Bay.

- Hakikat Meydanı zanaatkarları çok özel bir loncadır, sayın Başdanışman.

Doğrudan firavuna bağlıdırlar ve bu ko-

94

CHRISTIAN ÜAi_«

nuda da kılı kırk yararlar.

- Biliyorum General, biliyorum... Kısacası, bana yardım edemeyeceksiniz, demek.

- Resmî görevim zanaatkarların köyünü korumak, her türlü tehlikeyi göğüslemek; bu görevi de elimden geldiğince iyi yapmaya çalışıyordum. Ne var ki Hakikat Meydanı'na girmeye hakkım olmadığı gibi yöneticilerinin üzerinde de hiç yetkim yok. Yine de emrinizde olduğumu bilmenizi isterim.

- Haşmetmeaplan bağlılığınızdan çok memnun, General. Otoriteniz ve ılımlı öğütlerinizle ülkeyi bir iç savaş felaketinden kurtardığınızın bilincinde firavun. Prens Amenmes'i ev hapsine aldığınızın düşünüyorum, yoksa yanılıyor muyum?

- Tabii. Prens hasta, umutsuz, bana kalırsa çok geçmez, babasının hükümdarlığını tanır.

- Gerçekten de başka seçeneği yok.

Ustabaşı merkezî yönetim binasına geldiğinde, bahçede, sarmaşıklarla kaplı bir kameriyenin altında bekleyen Başdanışman Bay tarafından büyük bir sıcaklıkla karşılandı. Kameriyenin altında, güneşin sıcak ışınlarından uzakta, alçak masaların üzerleri meyve tepsileri ve bira kupalarıyla doluydu.

- Teb'deki yaşam ne kadar tatlı, dedi başdanışman. Yine de buraya sizinle havadan sudan konuşmaya gelmedim. Firavun mektubunuzu ve Kenhir'in kalın raporunu aldı. İtiraf etmeliyim ki, oldukça şaşırdık bu belgeleri aldığımızda. Mezar kâtibinin kusursuz çalışmalarını hiçbir zaman unutamayız, ama böylesine yıpratıcı bir görevi sürdürecektir yaşı çoktan geçtiğini görmüyor musunuz? Emekliye ayrılma çağı çoktan geldi, Kenhir de emekliye ayrılmayı fazlasıyla hak etti.

- Mektubumun bütünü okudunuz mu?

- Mektubunuz dostluğun en duygulandırıcı örneğini veriyor, ama o bölümleri unutmak daha doğru olmaz mı? II. Setinin ebedî istirahatgâhının yapımını yönetecek olan sizsiniz, ben de çağın gereklerinin farkında olan, çok daha genç bir mezar kâtibi atamak isteğindeyim. Zaman değişiyor, Nefer, insanların değişen zamana uymaları gerek. Ne demek istediğimi iyice anlatabildim mi?

- Daha açık anlatamazdınız, Başdanışman.

- Demek sorun halloldu... Atanmasını onaylamanız, birlikte çalışmayı kabul etmeniz için, başkentte yetişmiş bir kâtibin adımı bildireceğim size.

Bay başarısından memnundu, ağzına tatlı ve yumuşak bir incir atıp çiğnemeye koyuldu.

- Hakikat Meydanı'nın ustabaşısının akıllı ve mantıklı biri olacağından emindim, yanılmadığımı görmek beni mutlu etti.

- Sizi düş kırıklığına uğratmaktan çekmiyorum, Başdanışman.

- Hayır, hayır, sevgili Nefer! Yeteneğinizi herkes biliyor, başarılı olacağınızdan en ufak kuşku yok. Firavunun mezarı gerçek bir sanat eseri olacak, eminim.
 - Loncanın elinden gelenin en iyisini yapacağından benim de kuşku yok; bunu yapmak için de, otoriter bir mezar kâtibine gerek olacak.
 - İçiniz rahat etsin, Kenhir'in halefi gerekli becerilere sahip olacaktır.
 - İşte bundan kuşkuluyum.
- Başdanışman bir an için sarsıldı, ama çok geçmeden Ne-fer'in amacını anlamaya başladı.
- Sizin de bir adayınız var, öyle değil mi?
 - Tabii, diye kabullendi Nefer.
 - Aslına bakılırsa, bundan daha doğal bir şey olamaz. Siz de yaşlı Kenhir'in yolun sonuna geldiğini kabul ediyorsunuz, bu yüzden onun yerine kimin geçmesini gerektiğini de düşündünüz. Kenhir'in halefinin adını öğrenebilir miyim?
 - Kenhir'in ta kendisi. Bay kaşlarını çattı.
 - Benimle alay mı ediyorsunuz?
 - Mektubumda da açıklamıştım, Kenhir'den daha iyi bir mezar kâtibi düşünülemez bile. Loncanın karan böyle.
 - Ama benimki böyle değil!
 - Sizin ki mi, yoksa firavununki mi?
 - Devlet sırrından söz ediyoruz, Nefer, ama şu kadarını söyleyeyim ki Kraliçe Tausert de böyle bir değişiklikte kararlı, ona karşı gelmek de söz konusu değil.
 - Kraliçe, Kenhir'i neyle suçluyor?
 - Şey... Kesin bir şey yok tabii.

96

CHRISTIAN JACÇ

- Demek ki konu basit bir kaprisin ötesinde değil.
- Rica ederim, sözlerinizi ölçüp konuşun!
- Bizler bir zanaatkar loncası oluşturunuz, Başdanışman, çalışırken de kapris ve şımarıklık kaldırmayacak malzemeye uğraşırız. Eğer kraliçe bizim geleneklerimize uyamayacak bir kâtip atayıp bize dayatmak niyetindeyse, bu niyetinden vazgeçsin.
- Ben size kraliçenin iradesine boyun eğmeyi öğütlüyorum, Nefer!
- Anlaşılan yazdıklarımı yanlış okumuşsunuz. Aramızda birlik ve dayanışma olmadan, loncanın gerektiği gibi çalışması imkânsız; bu birlik de Kenhir'in görevinde kalmasına bağlı.
- Kraliçenin iradesi...
- O irade haşmetmeaplanın yaşama geçirip iletmekle görevli olduğu Maat yasalarının üzerinde olabilir mi? Kraliçeye Kenhir'in diğerleri gibi herhangi bir kâtip olmadığının, loncayı yönetmek için ona ihtiyacımız olduğunu anlatın. Eğer Kenhir'in sağlığı bozulursa, hem o hem de ben görüşümüzü değiştirmeye hazırız.
- Ustabaşı, beni çok zor bir durumla baş başa bırakıyorsunuz.
- Sorunu çözmek için diploması yeteneklerinize güveniyorum, Başdanışman, bunun için de kraliçeye hepimizin aynı yöne ilerlemek zorunda olduğumuzu, yeni firavunun ebedî istirahatgâhını kazmaya başlamak için talimatlarını beklediğimi anlatacağınızdan eminini.
- Kâbuslarımda gördüklerimden de korkunç, diye itiraf etti Başdanışman Bay General Mehi'ye. Bu Nefer'in kararını değiştirmek imkânsız. Kraliçenin de öyle! Eğer haşmetme-aplan direnirlerse, ustabaşının istifa edip loncayı çalışamayacak durumda bırakacağına inanıyor musunuz?
- Suskun, boşa konuşmayacak, inatçı biridir. Eğer bir şey yapacağını söylemişse, hiç tereddüt etmeden yapar.
- Uyanlarımın onu korkutacağını umuyordum, ama hiçbirini kararlılığını değiştiremedi. Artık bir an önce başkente dönüp firavun ile kraliçeye durumu anlatmaktan başka yapacak bir şey kalmadı.
- Bir anlaşma sağlanmadığının varsayalım, sizce ne olur?
- Kenhir resmen görevden alınır, yerine yeni birisi atanır.
- Bu, bence bütün çözümlerin en kötüsü olur, diye endişelendi general. Sizin atadığınız memur zanaatkârlarca kabul edilmeyecek, bütün iş aksayacak.
- Böylesi bir karmaşayı düşünmek bile istemem.

- Öyleyse bu karmaşayı siz yaratmayın, Başdanışman.
 - Siz Kraliçe Tausert'i tanımıyorsunuz ki! Eğer istekleri yerine getirilmezse, öfkesi yıkıcı olur.
 - Kraliçenin isteği, firavunun iradesine uyuyor mu?
 - Seti daha bir karar vermedi.
 - Hakikat Meydanı'nı suçlayıp küçük düşürmeyin. Hakikat Meydanı olmadan hiçbir iktidar sonsuzla bütünleşemez.
 - Firavun bunun bilincinde, onun için sonu felaketle bitebilecek bir çatışmayı önlemek için gerekli bütün adımları atacağından eminim.
- Yeni iktidarın gerçek amaçlarını henüz öğrenemeyen Meni, köyün koruyucusu rolünü büyük bir başarıyla oynamıştı doğrusu. Yakın gelecekte birçok sorunun cevabını alacağından kesinlikle emindi.
- Paneb tüm biçimleriyle alevleri çiziyordu. Birkaç günden beri, durup dinlenmeksizin yalımları izliyor, en mahrem hareketlerini yakalayabilmek için, danslarından gözlerini ayırmıyordu. Kendi yapığı renk topaklarından büyük bir bölümünü israf etmiş, alevlerin canlanmasından korkuların sönüşüne kadar ateşin değişimlerini resimleyebilmek için kırmızı ve sarının onlarca tonunu kullanmıştı.
- Papirüs parçaları ile kireç öbekleri üst üste yığılmıştı. Çalışmalarından mutsuzdu Paneb, bu müsveddelerin hiçbirine önem vermiyordu.
- Kenhir'i buradan almak istediklerini biliyor muydun? diye sordu kansı.
 - Direniriz.
 - Değişiklik istemiyor musun?
 - Kenhir değişmez. Böylesi daha iyi hem. Lekesiz Uabet kocasının yanına oturdu.
 - Hâlâ hammaddenin peşindesin, değil mi?
 - Ateş benimle konuşuyor, ama hâlâ neler dediğini anla-

98

CHRISTIAN JACQ

yamadım. Ateşi çizmek de yeterli gelmiyor bana. Oysa esrara çok yaklaştığımı da farkındayım.

- Yanılmıyorsun.

Paneb şaşkınlıkla karısına baktı.

- Yoksa sen... sen yoksa ateşin eserimin tek hammaddesi olacağım mı söylemek istiyorsun?

- Bir bakıma, evet.

- Yalvarırım, daha açık anlat!

- Yolunu kendin bulmalısın, Paneb.

- Neden ateşi çizmek yeterli değil?

- Elini harekete geçiren, her sabah bakışını diriltten görünmez alevi sorgula; coşkudan başlayıp ruhun yaratıcılığına kadar uzanan ateşin derecelerini ayarlamayı öğrenmeye çalış, armağanları da unutma bu arada. Yeni bölgeler bulmak, aynı zamanda da bulduğu yeni yerlere kısa bir süre hükmetmek isteyen araştırmacı gibi ilerlemelisin.

- Ne değişik sözler bunlar, Uabet.

- Bunlar benim sözlerim değil, Paneb, öteki Hathor rahibeleri gibi, kızını olduğum ateşin sözleri.

On altıncı bölüm

Başlangıçtan beri, her şey ters gitmişti; sert rüzgârın, kırılıp devrilen direğin yüzünden güçleşen yolculuk başdanışmanı tekne değiştirmek zorunda bırakmış, üstüne üstlük, sekreteri de hastalanmıştı. Şimdi de, bu.

II. Seti kuzeydoğudaki kışlaları denetliyordu, gündelik işler de Kraliçe Tausert'e kalmıştı. Genç karısına güvendiğinden, oğlu Amenmes'le arasında çıkması muhtemel bir çatışmaya daha iyi hazırlanabilmek, orduyla ilgilenebilmek için, krallığın işlerini kraliçeye devretmekte bir sakınca görmüyordu yeni firavun.

Başdanışman Bay önce firavunla görüşüp kraliçeye direnmesini sağlamak istemişti başlangıçta, oysa firavunun başkentten ayrılması, bütün planın suya düşmesine neden olacaktı. Tausert'le karşılaşmanın da başarısızlıkla sonuçlanacağı neredeyse kesindi.

Bay sadece devletin en etkili yöneticilerinin girebildiği özel kabul salonuna alındığında, bir kez daha kraliçenin güzelliği ve zarafetine hayran olmaktan alamadı kendini.

Açık yeşil elbise kraliçenin kusursuz vücut hatlarını belir-ginleştiriyor, neredeyse gerçekdışı hafiflikteki bilezik ve gerdanlığı insanın uzun süre direnemeyeceği çekiciliğini daha da artırıyordu. Tausert Seti'yi ve saray halkını avucunun içine almıştı güzelliğiyle; Bay da ürkütücü bir zekâyla birleşen bu güzellik karşısında gücünün yok olduğunu hissetti bir kez daha.

100

CHRISTIAN JACq

- Teb yolculuğundan memnun kaldın mı, Bay?

- Az çok, Haşmetmeapları.

- Öyleyse, iyi haberlerden başla.

- Tüm bölge sakin, General Mehi'nin birlikleri de size sadık.

- Amenmes'le görüşebildin mi?

- Hayır, çünkü hasta ve umutsuzmuş. Anlaşılan, babasıyla boy ölçüşemeyeceğinin bilincinde olmalı.

- Belki de kurnazlık yapıyordur.

- Belki, ama Teb savaşa hazırlanıyor görünmedi bana.

- Öyleyse, kötü haberlere geçelim, dedi kraliçe. Başdanışman yutkundu.

- Suskun Nefer'le, Hakikat Meydanı'nın ustabaşısıyla görüştüm, ona niyetinizi anlattım ve...

- Ne demek, niyetim? Ona anlatman gereken, herkesin önünde eğilmesi gereken karanındı!

Başdanışman her zamanki tutumundan vazgeçti, doğruca konuya girdi.

- Ustabaşı reddetti, Haşmetmeapları. Güzel Tausert'in gözlerinden alev çıkıyordu.

- Söylediğini doğru duydum mu, Bay?

- Nefer yazdıklarını teyit ediyor, kısacası Kenhir'in mezar kâtibi olarak kalmasını istediğini tekrarlıyor.

- O ustabaşı firavuna itaat etmekle yükümlü olduğunu unutuyor mu?

- Haşmetmeapları iradeniz karşısında eğilmemesi imkânsız tabii. Ne var ki gMşimim onun için yeterli olmadı, sağlığı yerinde olan Kenhir'i görevden almamamız için uyardı beni.

- Yoksa şu Nefer'in tarafında mısın, Başdanışman?

- Tabii ki hayır, Haşmetmeapları, üstelik başarısız olduğum için üzülüyorum. Ama o adam çok inatçı, boyun eğdirmek kolay olmayacak.

- Oysa sana verdiğimiz görevleri yaparın hep. Tehdit neredeyse açıktı.

- General Meni bile dikkatli olmayı öğütledi. Yaşlı Kenhir'i emekli etmek loncayı öylesine kızdıracak ki, çalışırken her zamanki heyecanı göstermemeleri, hatta düzeni bile bozmaları mümkün.

- Başkaldırmaya cüret mi edecekler?

- Başkaldırır sözü belki biraz aşın, Haşmetmeapları, ama zanaatkarlar birlik ve dayanışmalarına fazla önem veriyor gibi görünüyorlar.

- Başka bir deyişle, bir yanlışlık yaptığımı, karanını değiştirmem gerektiğini söylemek istiyorsun.

Cevap vermek zorunda kalmamak için, yerdeki döşeme taşlarından biri olmayı

tercih ederdi başdanışman. Birkaç kelime, yıllar süren bir didinme ve sabrın sonunu getirebilir, meslek hayatı bir taşra kasabasının kâtibi olarak sürebilirdi.

- Bir cevap bekliyorum, Bay.

"Olan oldu" diye düşündü başdanışman, "belki de bir kez dürüst olmanın yaran vardır."

- Ustabaşıyla görüştüktan sonra, Haşmetmeapları, Kenhir'i görevde bırakmanın daha doğru olacağını düşünüyor. Böylece Hakikat Meydanı loncası sarsılmaz, en kısa sürede firavunun isteklerini yerine getirir. Kaldı ki, kâtip de çok yaşlı...

- Beni şaşırtıyorsun, Bay.

- Buna üzüldüm, Haşmetmeapları, ama doğruyu söylemenin daha yararlı olacağını düşünüyorum. Çoklan beni bir fırsatçı olarak görür, amaçlanma ulaşabilmek için yalana ve dalkavukluğa başvurduğumu düşünür; belki de tümüyle haksız değıllerdir. Ne var ki bugün, çok sevdiğim ve hizmet etmek istediğim ülkenin

kaderine hükmeden kraliyet çiftinin danışmanıyım. Bu nedenle de, bedeli ne olursa olsun, tutum değiştirmek gerektiğine inanıyorum.

Kraliçenin saldırgan bakışı neredeyse sevecen olmaya başlamıştı.

- Seni yanlış değerlendirmişim, Bay, seni tek amacı zenginleşmek olan o zavallı dalkavuklardan biri sanıyordum. Oysa şimdi, dürüstlüğü seçmiş görünüyorsun. Tausert iltifat konusunda çok cimriydi aslında, bu rahatlatıcı sözler de başdanışmanı sakinleştiremedi; yoksa cellat bıçağının habercisi miydi bu tatlı kelimeler?

- Bana Suskun Nefer hakkında daha ayrıntılı bilgi ver, dedi kraliçe.

- Beni çok etkiledi, Haşmetmeaplan. Bulunduğu yeri dolduran, hem güçlü hem de sakin bir adam. İnsan onun karşısında kendini çok ufak, neredeyse güçsüz hissediyor. Sesini yükseltmiyor hiç, karşısındakini ikna etmeye de çalış-

102

CHRISTIAN JACQ

mıyor, hiçbir engele aldırımıyormuş gibi, doğruca hedefe yöneliyor. Ondan çekinmeniz gerek, Haşmetmeaplan. Doğru, Nefer olsa olsa bir sanatçı, yine de gerçek önder özellikleri taşıyor, onu başına geçiren loncayı korumak için de hiçbir zayıflık göstermeden savaşımaya hazır görünüyor.

- İşi bizzat firavuna karşı gelmeye vardıracak ölçüde mi? Başdanışman Bay tereddüt etti.

- Herhalde oraya yaptırmaz, size saygısızlık ediyor görünmek istemiyorum ama, soruyu doğru sorduğunuzdan da emin değilim.

- Ne demek istediğini açıkla.

- Böylesi bir adama emir vermek yetmez. İtaatinin baş eylemekten çok işbirliği olması için, önerileni tümüyle desteklemesi şart. Prens Amenmes'in hâlâ Teb'de olması ve tepkisinin henüz kestirilememesi nedeniyle, II. Seti'nin iktidarı güç koşullar içinde başlıyor, Krallar Vadisi'ndeki mezarı da çok önemli bir girişim olacak. Kenhir'den ayrılmaya zorlayarak Suskun Nefer'i güç durumunda bırakırsak, ne elde ederiz?

- Hükümdara saygı gösterilmesini, Bay!

- Doğru, Haşmetmeapları, yine de biraz beklemek daha doğru olmaz mı?

- Kraliçeye kararının yanlış olduğunu kabul etmesini mi öneriyorsun?

- Sadece krallığın çıkarını düşünmesini öneriyorum.

- Beni yalnız bırak, Bay. Firavun döndüğünde, kesin kararımızı alırız.

Büyücü, evinin eşliğinde güneşin sıcaklığının tadını çıkaran Kenhir'in kucağına sıçradı. Üç ayaklı bir tabureye oturan yaşlı kâtip loncanın hizmetinde geçirdiği yılları, sevinç ve üzüntüleri hatırlıyordu. Hiçbir şeyden pişman değildi, ne gündelik sıkıntılardan, hatta ne de zanaatkarlar arasında yaşanan, tanrıların bile önleyemediği çekişmelerden.

Dev kedi dikkatle elini yaladığı yaşlı kâtibe zarar vermemek için tırnaklarını çekmişti.

Kapkara birkaç metre geriden izliyordu olanları. Kara köpek kedinin mezar kâtibiyle dost olmasını kabul ediyordu, ama nasıl bir tutum izleyeceğine karar vermeden önce kediyi gözden kaçırmamakta da kararlıydı.

- Benden çok daha beceriklisin, diye fısıldadı Kenhir Büyücü'nün kulağına, her zaman dört ayağının üzerine düşmeyi başanyorsun çünkü. Oysa ben, pek diplomatça davranmıyorum, yönetimin hoşuna gitmeye çalışmadan işimi gerektiği gibi yapmaktan başka bir şey düşünmüyorum. İstesem de yapamazdım herhalde, bu yaştan sonra da değişmem ya.

Paneb mezar kâtibinin sağına oturdu.

- Bu canavar sizden etkilenmiş görünüyor, yine de yabanî kalmakta kararlı.

- Anlaşılan birbirimize benziyoruz.

- Sanatçı değilsiniz, Kenhir, yine de meslek hayatınız loncanın sırlarından çoğunu öğrenmenizi sağladı.

- Söylentilere fazla inanma, evlat.

- Nefer benden eserimi yapmamı istedi.

- Hayatının önemli bir aşaması olacak bu, Paneb. Bütün yeteneğine rağmen, güçlüklerin üstesinden gelip gelmeyeceğin belli değil.

- Oysa siz, siz hammaddenin ne olduğunu biliyor olmalısınız.

- İnsan doğası. Dünyada insan doğasından daha bozuk, daha gülünç bir şey olamaz, ne var ki tanrıların bizlere verdiği alet bu, bu aletle yaşamayı öğrenmek

zorundayız. İnsan doğasını reddetme, onu işlenmesi güç bir madde olarak görmeye çalış.

- Kendimi de değiştirmem mi gerekiyor?

- Sakın düş görme. Böyle doğdun, böyle öleceksin. Tecrübem bana kimsenin değişmediğini, bu değişimi yaratmak için doğan kişinin de sadece ustabaşı olacağını öğretti. Yine de gizledikleri biçimleri gün ışığına çıkarmak için taş ve tahtayı küçültmek gerekir. Taşı kaplayan çamuru at, Paneb, böylece özünü gör, varlığının merkezini tanı. İşte o zaman, hammaddeye varırsın.

Kedi güven içinde, uyukluyordu. Suskun Nefer'in yaklaştığını duyup, gözlerini araladı.

- Akşam gerçekten de harika değil mi? diye sordu Kenhir, batan güneşle konuşuyor gibi. Yıllar var ki kendime böylesi bir tembellik izni vermemiştim.

- Saraydan sizle ilgili kesin kararı bildiren bir yazı aldım, dedi ustabaşı.

704

CHRISTIAN J A (J y

- Bana yazılanları anlatmadan önce, bırak da köydeki bu son günümün zevkini çıkarayım. Eşyalarım hazır, hizmetçimi gönderdim, kimseyle vedalaşmadan çekip gideceğim buradan. Yarından tezi yok, beni unuttur, adımı bile anmazsınız. Hayat böyle, işte.

- Hayat bazen beklenmedik biçimler alıyor.

Yaşlı kâtip birden derin bir endişe duydu yüreğinde.

- Yoksa firavun bana ek bir ceza mı verdi?

- Bunun kararını siz verin. II. Seti mezar kâtipliği görevinizin devanı edeceğini bildiriyor.

On yedinci bölüm

Suskun Nefer ile Kenhir ustabaşının Hakikat Meydanı gömütlüğünde kendi için kazdırdığı mezara kadar tırmandılar. Nefer, Paneb'in de yardımıyla zaman zaman burada bizzat çalışıyordu. Manevî oğlu mezarın duvarına toprak renginin hâkim olduğu bir resim de çizmişti.

- Manevî oğlumun yaptığı son eseri göstermek istiyordum size, dedi Nefer yaşlı kâtime, resmin özellikle çok başarılı olduğunu düşünüyorum çünkü.

Duvarlar kaba biçimde düzeltilmişti, dışarıdan gelen ışık, ustabaşının önünde durduğu duvarın sadece alt bölümünü aydınlatıyordu. Işık parlak renklere ulaşmadığından, gözlerinin loşluğa alışabilmesi için birkaç dakika beklemek zorunda kaldı mezar kâtibi.

Karşısında, birinin belinde ustabaşı önlüğü, ötekinin üzerinde tören giysisiyle iki erkek vardı. Tören elbisesi giyenin elinde de kâtip avadanlığı.

-Ama... ama, buradaki, benim! diye şaşırıldı Kenhir.

- Bu topraktan ayrılacağımız zaman yine konuşmamıza devam edebilmemiz, bu köyün çıkarlarını koruyabilmemiz için ebedî istirahatgâhımda sizin de olmanızı istedim.

- Benim için olağanüstü bir mutluluk, diye kekeledi Kenhir.

- Daha çok loncanın refahını sağlamak için yaşını ve ağrılarını unutmaya çalışan mezar kâtibine duyduğumuz şükranın ifadesi.

/ IVÖ

IHKİSI IAN JAUy

- Bu, şimdiye kadar gördüğüm en güzel sevgi belirtisi, Nefer... Sana nasıl teşekkür edeceğim?

Kâtip uzunca bir süre, kendini en olgun çağlarında gösteren resmi inceledi.

- Paneb bana sahip olamadığım bir soyluluk vermiş. Yine de tanrıların huzuruna böyle çıkmayı tercih ederim.

- Size eserinden söz etti mi?

- Her yerde hammaddeyi arıyor, bulana kadar da huzur yüzü görmeyecek.

- Doğru yolda mı ilerliyor bari?

- Umarım... Oysa tam hedefe vardığını sandığında başarısız olan kaç kişi var, bir bilse...

İki adam, köye hâkim tepedeki mezardan çıktılar.

- Ne kadar talihliyiz, Kenhir. Burada yaşayıp, ölümü burada, ataların yanında, dış dünyanın gürültüsünden uzak geçirmek, Işık Taşı'nın korumasında olmak.

Bundan daha güzel bir yazgı olabilir mi?

- Sana benim için çok önemli, biraz da şaşırtıcı bir tasarıdan söz etmek istiyordum.

Suskun Nefer kâtibi dinledi.

Tasan şaşırtıcı olmaya şaşırtıcıydı doğrusu.

Her iyi haber bir şölene neden olmalıydı, Pişkin Somun Pay da Kenhir'in görevinde kalmasını kutlamak için şölen düzenleme fırsatını kaçırmadı. Zanaatkarlardan çoğu mezar kâtibinin asık yüzünden yakınıyordu yakınmasına ama, her iki ekip de yaşlı kâtibin yeteneklerinin farkındaydı, onu loncanın vazgeçilmez bir üyesi olarak görmeye alışmışlardı çoktan.

Üzgün olan bir tek kişi vardı; İmuni, Kenhir'in yardımcısı. Daha şimdiden, parmakları henüz uyuşmamış da olsa, kendinden aşağı görmeye başladığı ustasının yerini almayı ummuştu. Kenhir hâlâ mezar günlüğünü bizzat kendi tutuyor, yardımcısına sadece ikinci derecede işler veriyordu. İmuni patronunun yaşını düşündü, Kenhir'in çok geçmeden Osi-ris'in krallığına geçeceğini düşünerek avunmaya çalıştı.

Şölen bitince, Güçlü Mut'u çağırdı Kenhir.

- Köyden ayrılacağınızı düşünerek, beni gönderdiniz, dedi genç kadın. Burada kaldığınızınza göre, yeniden işime dönecek miyim?

- Geçinilmesi güç biri olduğunun farkında mısınız?

- Sizinle birlikte olmak için, gerekli bu. Önemli olan, yaptığım iş. İşimden memnun musunuz?

- Yazıhanemi sık sık temizlemeye kalkman dışında, memnun olmadığımı söyleyemem. Yaptığın yemeklere gelince, nefis olduklarını itiraf etmek zorundayım, bazen fazla yavan olsalar da.

- Fazla yağ, sağlığını için felaket olurdu. Bundan bilge kadına da söz ettim, dediğimi onayladı. Yemeklerinizi yapmakla görevli olduğum sürece, fazla yağdan kaçınacağım.

- Bir gün bana kâhyalık yapmak için gelmediğini, sadece temizlik ve yemekle ilgileneceğini söylemiştin.

Güçlü Niut gülümsedi.

- Yoksa, sorumluluklarını artırmayı mı düşünüyorsunuz?

- Evet. Benim önümde çok yoğun bir çalışma dönemi var, altmış yaşındaki kadar da güçlü değilim artık, hele başımdan geçenlerden sonra. Bundan böyle zamanımı tümüyle mezara ve mezarın gereklerine ayırmak istiyorum. Bu evi çekip çevirmek, gündelik hayat için neyin gerekli olduğuna karar vermek de senin görevin olsun. Bu arada, elbiselerimin temizliğini, saçım için hintyağını da unutmaman gerekecek.

- Maaşım...

- Onu da düşündüm tabii, pek memnun olmayacağın, ama önemli yararları bulunan bir çözümde karar kıldım.

- Maaşımı artırmayı kabul etmiyor musunuz, yani? Gülümseme sırası Kenhir'deydi şimdi.

- Savurganlıktan nefret ederim ama, o kadar da cimri değilim. Ağır görevini layıkıyla yapabilmek için, burada oturman gerekecek. Bu yüzden de seninle evlenmeyi öneriyorum.

Niut'un ağızı açık kaldı. -Ama...

- Ama ben yaşlı bir moruğum, sen ise genç bir kız. Bunu bilmediğimi mi sanıyorsun? Endişelenme, hakkında hiçbir kötü niyetim yok, aramızdaki tek aşk, bir dedenin torununa duyduğu sevgi olacak. Seni uzun zamandan beri izledim, Niut, dürüst, çalışkan olduğunu, saygıyı hak ettiğini gördüm. Evlenmekle, vârisim yapacağım seni. Öldüğüm zaman, var-

108

CHRISTIAN JACQ

lık ve iyi yetişmiş bir kadın olacaksın, çünkü sana okumak ve bilgelerin görkemli metinlerini yakından tanımak için zaman vereceğim. O zaman bana teşekkür edecek, hoşuna giden biriyle evlenip, istediğin kadar çocuk sahibi olacaksın. Endişelenme, ayn odalarda kalacağız, kendine ait bir banyon da olacak. Evleneceğimizi ilan ederek, düş kurma eğilimindeki köylülerin heveslerini de kursaklarında bırakmış olacağız. Bu evliliğin senin geleceğini güvence almak için yapılan yasal bir işlem olduğunu açıklayıp, başka bir

niyetimizin olmadığını anlatacağız. Herhangi bir yanlış anlamaya meydan vermemek için, senin o kararlı sözlerine güveniyorum.

- Siz... siz şaka etmiyorsunuz, değil mi?

- Çok ciddiym. Sen öteki hizmetkârlar gibi değilsin, Niut; beni memnun etmek, ödüllendirilmesi gereken bir basan. Karım olmak sana sadece yarar getirecek, hatta öteki ev kadınlarının seni saymasına bile neden olacak. Bu niyetimden ustabaşına da söz ettim, o da en az senin kadar şaşırıldı ama ne düşündüğümü anladı. Düşün, genç kız, düşün ve karar ver.

- Beni sizi baştan çıkarmak, bir sokak kadım gibi davranmakla suçlamazlar mı?

- Hiç endişelenme, zaten dedikodu almış yürümüşdür. Evlenmekle söylentinin boynunu kırarız, kimse de sana saygısızlık edemez, yoksa ağır suç işlemiş olurlar. Birlikteliğimizin gerçek anlamını açıklamak için lonca mahkemesinin huzuruna da çıkacağım.

- Bu o kadar beklenmedik bir şey ki...

- Sana hiçbir şey dayatmıyorum, Niut. Ne istediğine özgürce karar ver.

- Gerçekten de hiçbir art niyetiniz yok, değil mi?

- Sana firavunun ve ustabaşının hayatları üzerine yemin ederim. Niyetimi senden saklamadım, dürüstlüğüme güvendiğini sanıyorum. Yine de küçük bir tehlike var... Mut'un boğazı düğümlendi. -Hangi tehlike?

- Yeni ev hanımlığından fazla etkilenmen ve bana eskisi gibi hizmet etmemen. Bu tehlikeyi göze alan biri varsa, o da benim.

- Beni yanlış tanımlıyorsunuz!

- İnsan doğasını iyi tanırım, Küçükhanım.

- Bu evi, sanki benim kendi evimmiş gibi çekip çevireceğime tanrılar huzurunda söz veririm.

- İyi ya işte, eğer evlenmeyi kabul edersen, burası gerçekten de senin evin olacak.

Sanki düş görmediğinden emin olmak istiyormuşçasına, elini kaldırıp duvara dokundu Güçlü Niut.

- Öyleyse, en ufak bir düzensizliğe katlanmamı, tek bir toz zerresinin bile peşine düşmememi nasıl beklersiniz benden? Hoşuma gitmeyen, işimi kaybetmemek için susmak zorunda kaldığım o kadar ayrıntı vardı ki... Ama eğer dilim özgürleşecekse, her şey değişecek demektir. Duvarların boyası yenilenmeli, evdeki bazı eşyalar mezar kâtibinin şanına uygun değil, banyo da zaman kaybetmeksizin elden geçirilmeli. Gerisini, daha sonra düşünerüz.

Kenhir çıkacak fırtınayı önceden tahmin etmişti etmesine de, yine de bu gürültüye ne kadar dayanabileceğini düşünmekten alamadı kendini. Oysa olağanüstü bir genç kıza hak ettiğini vermenin başka bir yolu da yoktu.

- Bundan, önerimi kabul ettiğini mi çıkarayım?

- Hayır, tabii ki hayır... Şey, demek istiyorum ki... O kadar ani oldu ki!

- Önceden tahmin edemediğim isteklerin mi var yoksa?

- Hayır, anlaşmanın koşulları benim için de uygun, ama öylesine ani oldu ki...

Bir de... neden beni seçtiniz?

- Çünkü, yeniden evlenecek yaşı çoktan geçtim, Niut. Kader, önemli olandan başka bir şeyle ilgilenmemem, tüm gücümü temel görevlere ayırmam için güçlü bir darbe vurdu bana. Oysa sen, senin önünde kuracağın koca bir hayat var, benim elimde de sana sağlam bir temel verme imkânı. Kendimi tanıyorum, iyi ve cömert biri olmadığımın da farkındayım, bu loncaya yönetmekle geçen yıllar bana dikkatli olmayı, düş kurmamayı öğretti. Seninle evlenerek, her şeyden önce kendi rahatımı ve çıkarımı düşünüyorum. Sakın iyi yürekli olduğumu, cömertlik yaptığımı falan düşünme.

Güçlü Niut sinirlerini yatıştırmak için bir fırçaya sarıldı, ahşap bir sandığı temizlemeye girişti.

- Belki belgelerinizi gerektiği gibi sınıflandırıyorsunuz, ama elbise katlamaktan, dolaba gerektiği gibi yerleştirip yıpranmasını önlemekten haberinizi bile yok. Yaşınız da böylesi

110

CHRISTIAN JACY

becerileri öğrenmeye engel değil. Köy kadınlarının alaycı bakışları altında günlerce aynı buruşuk gömleği giymenize ge linçe... Bazı şeyleri daha baştan

açıklığa kavuşturmak gerek, Kenhir; bir evi ayakta tutmak, bazı kararlar almak ge rektirir, bu alanda da isteklerime karşı çıkılmasından hoş lanmam.

- Pazarlık mümkün değil mi?

- Değil.

- Koşullarını kabul ediyorum, Niut.

On sekizinci bölüm

II. Seti'nin talimatını beklerken, sol ekip şefinin de onayla, işleri iki ekip arasında paylaştırmıştı ustabaşı. Bunlar, a tapmak ile ek sunakların onarımı, toplantı salonunun er döşemesinin yenilenmesi, evlerin güzelleştirilip tavan alarının elden geçirilmesi gibi işlerdi.

Paneb ile Kurtarıcı şed evliliği köy mahkemesince de onaylanan Kenhir'in geniş mezanndaki son düzenlemeleri de tamamlamışlardı. Kâtip tüm varlığını Güçlü Mut'a bıraktığını belirten bir vasiyet hazırlatıp tanıkların da huzurunda imzalamıştı.

- Kendimle barışığım artık, dedi Kenhir ustabaşına. Şimdi huzur içinde ölebilirim.

- Mezarınız istediğiniz gibi oldu mu?

- Layık olmadığım kadar görkemli. Yine de, kimseye bırakmayacağım bir yer. O görkemli eve taşınmakta acele etmemekle birlikte, kıskanç bir dikkatle koruyacağım mezarımı. Öte tarafın iyi yanları var, Nefer. Ressamların yetenekleri sayesinde, çiftçiler güçlük çekmeden ürün topluyor, buğdaylar hep olgun görünüyor, rüzgâr yelkenleri şişirirken kumaşlarını yırtmıyor, ben de sonsuza dek genç kalıyorum. Loncadan daha ne isteyebilirim ki? Bu köyden ayrılmak zorunda kalmak beni üzecekti kuşkusuz, o felaketten de senin sayende kurtuldum.

- Kurtulmanız sadece kendinize ve çalışanınıza borçlusunuz, Kenhir.

1 t£,

uriKio11.nnun<_u

- Çatışmanızı sürekli olduğu bu dünyada, kardeşlik çok ender bir özellik.

Kardeşliğin ışımasını görebilecek kadar uzun yaşadığım için mutluyum.

Güneş parılıyordu, su ve yiyecek sevkiyatı yeniden baş-lamıştı ve çiçekler ataların mezarlarını süslüyordu. Köy mutlu bir arı kovanı gibi vızılıyordu; yine de endişeliydi ustabaşı.

- Yeni bir döneme giriyoruz, diye açıkladı düşüncesini mezar kâtibine.

Başdanışman Bay, firavun ile lonca arasında aracılık yapıyor, bizim yanımızda yer alacağından da kuşkuluyum doğrusu.

- Bir dalkavuk, üstierinin öfkesini üzerine çekmekten kaçınmak koşuluyla, kendi iyiliğinden başka bir şey düşünmez. Ya Hakikat Meydanı'nın ona yararlı olacağını anladı ya da köyü yıkmak için komplo kurmayı sürdürecektir.

- Adam hem akıllı hem de kurnaz, üstelik tehlikeli olabileceğini de düşünüyorum. Kraliçeyi kararını değiştirmeye razı ederek, ne denli etkili olduğunu kanıtlamadı mı?

- Gerçek niyetini arılayabildin mi?

- Bana kalırsa, henüz kesin bir amacı yok, yaptığımız işin niteliğini merak ettiği kanısındayım.

- Talihimiz varmış, General Mehi hâlâ resmî koruyucumuz olarak kalıyor; oysa Prens Amenmes'in hâlâ Teb'de olması, generale zarar verip, bizi de tehlikeye atmaz mı? Eğer bir iç savaş çıkarsa, çatışma bizi de etkiler.

- İşte bu yüzden Işık Taşı'nın her türlü hırstan uzak tutulması gerekiyor ya.

- Hain şimdiye kadar Işık Taşı'na yaklaşmayı başaramadı. Üstelik taşın yerini de bulacağından kuşkuluyum.

- Biz gözümüzü açık tutalım, Kenhir. Gölgeler arasında çömelip gizli kalmayı başararak ne denli becerikli olduğunu göstermedi mi?

- Şef Sobek'in de tahmin ettiği gibi, sonunda yanlış bir adım atacak o gölge yutucu.

- Ben sizin kadar emin değilim, diye itiraz etti Nefer, bundan böyle varlığını hesaba katarak hareket etmek zorundayız.

- Bir de kraliçenin tutumu var tabii. Bana bulaşmasının nedeni sadece yaşım olamaz. Tausert'in aklında, buraya Hakikat Meydanı'nın her hareketini ona yetiştirecek bir casus

yerleştirmek vardı. Yeni iktidar bizi dize getirip sırlarımıza sahip olmak istiyor.

- Yine de sizi emekliye ayırmaktan vazgeçti kraliçe.

- Bu geri adımın nedenini merak etmiyor da değilim doğrusu, diye itiraf etti Kenhir. Bunun ardından emekliliğimden çok daha acımasız bir intikam gelmesinden korkuyorum.

- Bilge kadın Hathor rahibeleri bizi her gün tanrıçanın koruması altına sokuyorlar, biz de Maat'm yolunda yürümeye çalışıyoruz; daha etkili güvenlik önlemleri almamızı mı önerirsiniz?

Bazen, daha kalabalık, daha iyi silahlanmış bir orduya sahip olmak geçmiyor değildi Kenhir'in aklından; oysa ustaba-şrnın yanılmadığını ummaktan başka bir çare yoktu elinde.

Gömütlüğe giden patikada, Paneb'in yolunu kesenler Halat Kasa ile Burun Fened'di.

- Seninle konuşmak istiyorduk, dedi Kasa.

- Durma, konuş öyleyse.

- Neden Suskun Nefer'in mezarında yalnız çalışıyorsun? Bizler sana yardıma hazırız oysa.

- Gerek yok.

- Geleneklere saygı da göstermiyorsun!

- Manevî babamın ebedî istirahatgâhıyla ilgilenmek bana, yalnız bana düşer.

- Fazla iddialı davranmıyor musun?

- Bunun kararını vermek, ustabaşına düşer. Eğer yaptıklarımın memnun olmazsa, başkalarını çağırır.

- Sen patronunun gözüne girmekten başka bir şey düşünmüyorsun, işin aslı bu! Bizler de değersiz adamlar durumuna düştük. Bu da hoşumuza gitmiyor, Paneb, hiç hoşumuza gitmiyor!

- Sen ve senin gibi düşünenler, yanılıyorsunuz. Bırak da geçeyim, yapacak işim var benim.

- Kasa'nın hakkı var, diye söze karıştı Fened. Anladık, ustabaşı seni oğlu olarak kabul etti, ama bu bizi süprüntü gibi görmen için yeterli bir neden mi?

- Yoksa burnun duyarlığını mı yitirdi? Ben sadece görevimi kendi gücümle tamamlamaya uğraşıyorum, hepsi bu.

- Bize gerekeni anlatmıyorsun, Paneb.

114

CHRISTIAN JACQ

- Geçmeme izin verecek misiniz, vermeyecek misiniz? Halat Kasa ile Burun Fened sükûnetiyle onları şaşırtan dev

adama direnmek için sağ ekibin öteki zanaatkarlarından yardım isteyebilirlerdi. Paneb genelde öfkesini gemleyememekle ünlüydü; oysa şimdi, neredeyse aldırma görünüyor. Fened durumu yatıştırmayı yeğledi.

- Canının sıkılmak arzusunda değiliz, bize yaptığın resimleri göster, yeter.

- Mezarın girişinin önüne koca bir kaya yuvarladım, eğer ona dokunacak biri çıkarsa, önce yumruklarımın tadma bakması gerekecek.

- Bize böyle davranmaya hakkın yok! diye itiraz etti Kasa.

- Daha az şüpheli olun, her şey yoluna girer.

- Aslında, iyi bir derse ihtiyacın var, Paneb. Öyle bir dersten sonra, çok daha geçimli olursun.

- Ne zaman istersen.

- Sakin olalım! diye araya girdi Burun Fened. Aslında, karşı karşıya gelmemiz için hiçbir neden yok. Paneb'in biraz daha anlayışlı olması yeter, sonra her şey yoluna girecektir.

- Her şey, siz yolumun üzerinden çekilir çekilmez yoluna girecek.

Genç devin bakışları giderek sertleşiyordu. Fened ve Kasa, Paneb'in Suskun Nefer'in mezarına kadar tırmanmasını, girişin önündeki koca kayayı yerinden oynatmasını izlediler.

Ateş hammaddenin özelliklerinden sadece biriydi, Paneb de bu kadarıyla yetinmiyordu bir türlü. Eğer gerçekten bir hammadde varsa, kayanın yüreğinden başka bir yerde bulunması imkânsızdı, genç ressamın eserini tamamladığı yerden başka; manevî babasının ebedî istirahatgâhını süslediği yerdi burası da. Dilsiz

duvarları renkli bir halk şarkısına dönüştürüyor, Nefer'in ruhuna sunabilmek için hayatın çeşitli renklerini paletinde canlandırmaya çabalıyordu. Onun hammaddesi resimdi, o hammaddeden uzaklaşmaması gerekiyordu. Dev kedinin omzunda tırnaklarıyla açtığı yara cerahatlenmiş, hain de iki günden beri ateşler içinde yatmak zorunda kalmıştı. Ne büyük bir umutsuzluk! Loncanın göbeğinde, tek bir yanlış adım atmadan, yakalanmadan yaşamayı başarmak, Işık Taşı'nı çalmaya hazırlanırken, böylesine, bir kediye yenik düşerek geri çekilmek zorunda kalmak! Yarasının nedenini soracağından emin olduğu bilge kadına da başvuramazdı. Hain kendi yalanına dolanmaktan, kuşkuşları üzerine çekerek tüm çabasının boşa gitmesinden korkuyordu. Karısının hazırladığı şurup da işe yaramamış, ateşi yük-elmeye devam etmişti.

- Işık'a görün, dedi kadın.
- Çok tehlikeli.
- İyi de, böyle kalırsan çok daha hasta olabilirsin.
- Yarayı temizlemek yeter.
- Elimde gerekli otlardan yok. Güvenlik nedeniyle Sobek e ev kadınlarının köyden çıkmalarını yasakladı. Şimdilik, azara gitmeye bile hakkımız yok.
- Bir çözüm yolu var. Demirci Obed yaralandığında, yarama bakır temelli bir merhem sürüyor.
- Merhemi nerede sakladığını biliyor musun?
- Alet odasında, bir rafın üzerinde.
- Kolayca bulunabilecek bir yerde mi?
- Obed meşgulse, evet. Bu sırada da, silah üretiyor olmalı.
- Eğer beni merhem kavanozunu aşırken yakalarsa, doğruca köy mahkemesini boylarım, yaptıklarımı açıklamam da imkânsız olur. En iyi koşullarda bile köyden kovuluruz.
- Haklısın, ama bu tehlikeyi göze almaya değmez mi? Korktuğuna göre, benim gitmem gerekecek.
- Titriyorsun, elin de öyle. Çok gergin görünüyorsun.
- Ya sen, sen gergin değil misin?
- Senin kadar değil, en azından. Bir deneyeceğim. Hainin karısı bir kavanoz kırdı, parçalarını da başının üzerine yerleştirdiği sepete attı.
- Kavanozun yenisini almak için çömlekçiye gideceğim, böylece demirci dükkânının önünden geçmek için bir bahanem olur.
- O kediye boğmalıydım! diye homurdandı yaralı.
- Bundan böyle, o hayvandan uzak dur.

116

CHRISTIAN JACQ

Karısı evden çıkınca, mutfakta, dizlerinin üzerinde kaldı hain, yaranın acısı gittikçe daha belli ediyordu kendini. Eğer karısı yakalanırsa, onu polislin elinde bırakıp, köyden kaçmaya karar verdi. Kadın gerçek bir sorguya dayanamayıp konuşacaktı nasıl olsa, o zaman da hain Hakikat Meydanı'nın uzağında olmalıydı. Zenginliğe bunca yaklaştıkça, ne yazık! Bitkin bir şekilde uyuklamaya başladı, düşünde geniş topraklar, çalışan hizmetkârlar, semiz inekler ve nefis yemekler gördü. Elini kızarmış butlardan birine uzattığında, ustabaşının elini bileğinde duyup haykırdı.

- Sakin ol, dedi karısının sesi, benim. Hain kâbustan uyandı.
- Sen ha... Ne oldu, başarabüdin mi?
- Merhemi aldım.
- Kimse görmedi mi seni?
- Kimse. Beni yardımcılarının bölgesinde birinin görmüş olabileceğini düşünerek, yeni bir kavanoz da aldım. Şimdi, bırak da, yarana bir bakayım.

Yirmi dört saat boyunca kocasının yarısındaki merhemi tazeledi. Sonunda ateş düşmeye, yara kapanmaya başladı.

On dokuzuncu bölüm

Sırtlarında birer torba, Hakikat Meydanı yönünde ayaklarını sürükleyerek yürüyordu beş adam. İskelede yolu sormuşlar, soluk almak için birkaç kez durup dinlenmek zorunda kalmışlardı. Gidecekleri yere varmak için acele eder görünmüyorlardı hiç.

Daha 1. Tabya'ya vardıklarında, kara derili polisler çevrelerini sarıp kısa kılıçlarıyla tehdit etti gelenleri.

- Yüzükoyun yere yatın, çabuk! dedi polislerden biri. Yolcular dehşet içinde, söyleneni yaptılar.

- Kimsiniz?

- Köylüyüz, dedi en gençleri.

- Yükünüz ne?

- Birkaç parça çamaşır sadece.

- Bir görelim.

Polisler torbalan karıştırdı, silah falan bulamadılar. Sadece resmî görünürlü bir tahta levha çekti dikkatlerini.

- Ayağa kalkın, sakın ani bir harekette bulunmayın!

- Bizi nereye götürüyorsunuz?

- Şefimiz Sobek'in yanına. Kim olduğunuzu ona söylersiniz. Beşi de sürüklenerek tabyaya kadar götürüldü, orada elleri arkalarına bağlandı.

Nübyeli şefin etkileyici görüntüsü gelenlerin endişesini daha da artırdı.

- Demek, köylüsünüz, dedi Sobek.

118

CHRISTIAN JACQ

- Tod Tapmağın'nın topraklarında çalışıyorduk, diye cevap verdi genç olanı, aldığımız görev emriyle buraya geldik.

- Kimin emriyle?

- Bizzat firavunun!

- Hangi görevle?

- Firavunun Suskun Nefer'e başısladığı tarlayı ekip biçmek. Bize verilen levhayı bir inceleyin. Dediklerine göre, orada her şey yazılmış.

Kesinlikle resmî bir dille yazılmış metin, köylülerin açıklamalarını doğrular nitelikteydi.

- Şef, dedi polislerden biri Sobek'e, nöbetçilerden biri gerçek bir birliğin geldiğini bildiriyor!

- Bu kez, iş ciddi. Bu herifleri bir köşeye tıkın, ellerini de sakın çözmeysin. Savunma düzenimizi görmek için, hileye başvurdular. Öteki tabyalar ile köye de haber verilsin.

Sobek'in iyi eğitilmiş Nübyelileri saldırıya karşı koyacak önlemleri kısa zamanda aldılar.

İyi de, saldırıyı kararlaştıran kimdi? II. Seti mi, yoksa Amenmes mi? Ya yeni taç giymiş firavun iradesini her şeyden önce en kutsal yerlerden birinde uygulamayı düşünüyordu ya da rakibi ilk başımsızlık gösterisi için Hakikat Meydanı'nı seçmişti. Gerçek neden ne olursa olsun, çatışma önlenemez görünüyordu.

- Orada eşeklere binmiş en az yüz adam var şef, ama çok tuhaf... Başlanndakinin General Mehi olduğuna yemin edebilirim!

Sobek'in yüzü asıldı. General adamlarının içinden en iyi yüzünü seçtiyse, ne kadar cesur ve gözü pek olurlarsa olsunlar, Nübyelilerin kazanmaları imkânsız görünüyordu.

Demek büyük saldırı sonunda başlamıştı. Sobek köyü yıkmak, köy halkını kovmak için gelenlere silahlarını teslim edip onların yanında yer alabilirdi; yine de asıl görevine bağlı kalmaya, hayran olduğu bu loncaya beslediği sevgiden ayrılmamaya karar verdi.

- Gittikçe tuhaflaşıyor, şef... Mehi'nin askerleri silahsız sanki.

- Sakın nöbetçilerin gözünden kaçmış olmasın?

- Hayır, hepsi aynı haberi gönderiyor.

Sobek emin olmak için tabyadan çıktı. Mehi arabasından

inerken, arkasındaki kalabalık olduğu yere çakılıp kaldı.

Bir hileyle karşılaşmaktan korkan Nübyeli okçular, her türlü tehlikeye karşı hazır bekliyorlardı.

- Ne istiyorsunuz, General?

- Firavun II. Seti'nin Hakikat Meydanı'na gönderdiği armağanları taşıyan hamallara bizzat eşlik etmek istedim. İşte size armağanların listesi, altında da kraliyet mührü var.

Hem şaşkın hem de kuşkulu olan Sobek, tedbiri elden bırakmadı.

- Hiçbir silah gizlemediklerinden emin olabilmek için, bu adamları aramak zorundayım.

Yeşil ve siyah rastık kavanozları, bir sürü rahatlatıcı ve koku verici krem, hintyağı, moringa, kenevir, susam ve zeytinyağı testileri, cildin ve saçların sağlığını korumak için kokular... Firavun loncaya güzellik ürünlerinden oluşan gerçek bir hazine göndermişti. Kâtip yardımcısı İmuni'nin sağ bileği, hintyağının ne denli iyi cins olduğunu görüp hayran kalan Kenhir'in söylediklerini levhaya geçirmekten neredeyse sancımaya başlamıştı.

Kraliyet çifti, mezar kâtibi ile ustabaşına gönderdikleri mektupta, Krallar Vadisi'ndeki ebedî istirahatgâhlannın ka-zılacağı yerin seçimini onlara bırakıyor, böylelikle firavunun loncaya olan güvenini bir kez daha teyit eder görünüyor. Per Ramessu'da kalmak zorunda olan hükümdar daha uzunca bir süre Teb'e gelemeyecekti, ama bu zorunluluğun çalışmalarını geciktirmemesi gerekiyordu.

- Her şey eski düzenine giriyor, dedi Nefer

- Ben o kadar emin değilim, diye itiraz etti bilge kadın.

- Firavunun sözünden şüphe mi ediyorsun yoksa?

- Eğer Teb'e gelmeye cesaret edemiyorsa, oğlu Amenmes'ten sert bir tepki bekliyor demektir.

- Seti kuzeydoğu sınırlarımızı tahkim etmekle meşgul değil mi?

- Yeni firavunun ilk görevlerinden birinin Krallar Vadi-si'ne gelip atalarının mezarına saygı sunmak olduğunu benim gibi sen de biliyorsun. Seti buraya gelmemekle güçsüzlüğünü kanıtlıyor, adının büyüme saygı duymadığını gösteriyor.

Işık'ın yargısı sertti sert olmasına da, ustabaşının karısına vereceği hiçbir cevap yoktu.

- Beni endişelendiren bir şey daha var, diye itiraf etti bilge kadın, bunu gidermek de kolay gözüküyor.

- Bir yardımım dokunamaz mı?

- Maalesef hayır, dedi bilge kadın gülümseyerek. Firavunun armağan ettiği hediyelerin büyük bir bölümü tapınakta kalacak, ama güzellik ürünlerinden çoğunu, bu konuda kesin zevkleri olan, zevkleri söz konusu olduğunda tartışma dahi kabul etmeyen Hathor rahibeleri arasında adil biçimde paylaşmak gerekecek. Bu nedenle de önümüzdeki birkaç saatten çok çekiniyorum.

Gerçekten de yanılmıyordu Işık. Loncadaki tecrübe, yaşlılığın ayrıcalıkları ya da cildin duyarlılığı gibi önemli savların da ileri sürüldüğü uzun tartışmalar boyunca her kadın olabildiğince çok güzellik ürünü elde etmeye çalıştı.

Bir tek Firuze'nin tartışmaya girmesi gerekmedi, sanki zamanın da etkileyemediği güzelliği köyün tüm kadınlarını büyülemiş gibi. Lekesiz Uabet çıkarlarını zarafetle savundu, genç Niut bile, başta yaşlı kocası için büyücek bir kavanoz hintyağı ile istediklerinin hemen hepsini elde etti.

Kadınlar köyün içindeki ahengi korumaya çalışırken ustabaşı 1. Tabya'ya, bu maceradan canlı kurtulup kurtulamayacaklarını merak etmeye başlayan beş köylü gencin yanına gitti.

Sobek'in uzattığı resmî belgeyi inceledikten sonra, gerçeği kabul etmek zorunda kaldı Nefer. Firavun ona Ramesse-um yakınında bir buğday tarlası ile bostan bağışlıyor, bunları ekip biçmekle görevli beş kişinin maaşlarını da üstleniyordu. Ustabaşına da tarlanın ürününü istediği gibi değerlendirmek kalıyordu.

- Bu adamların ellerini bir an önce çözmek gerekmez mi, Sobek?

- Beni anlamanız gerek, Nefer. Onları ana birliğin saldırısından hemen önce dikkatimizi başka yöne çekmekle görevli tehlikeli adamlar sandım.

- Doğru düşünmüşsün. Bugün olanlar, gözlerimizi dört açmamızı engellememeli.

- Demek firavunun bu güven gösterisi Hakikat Meydanı'nın ustabaşısını yeterince etkilemiyor.

- Bilge kadın, ancak firavun Teb'e gelirse iç savaş tehlikesinin ortadan kalkacağını düşünüyor.

- General Meni de aynı şeyi düşünüyor, diye açıkladı Sobek. Dediklerine bakılırsa, Prens Amenmes hâlâ babasının firavunluğunu tanımamış, bu sessizliği de hiç iyiye işaret değilmiş.

- Bana kalırsa, dedi Somurtkan Karo, İsis düğümü biçiminde bir muska yapmakla meşgul Cömert Didya'ya, konu kapandı. II. Seti ülkenin kuzeyi ile Memfis'te

hüküm sürmekle yetinecek, bu arada da Prens Amenmes Teb zevklerinin kollarında uyuklayacak.

- Bu dediğin hem firavun iradesinin tümüyle gerçekleşmesine hem de Maat yasasına aykırı, diye itiraz etti marangoz. İki Ülke karşı karşıya gelir, Kuzey ve Güney birbirinden ayrılırsa, bir felakete doğru koşuyoruz demektir. Tahtının sallandığını, Mısır'ın da anarşiye gömüldüğünü görmek istemiyorsa, Seti kabul edemez bunu.

- Devir çok değişti, diye söze karıştı, her zamanki gibi kırılğan görünümlü Alim Tuti. Belki de Seti geri dönülmez bir bölünmeyi önlemek için, elindekilerle yetinecektir.

- Ben, dedi Çakal Unes, ben sizden daha kötümserim. Hislerim bana fırtınadan önceki kısa sükunet anını yaşadığımızı söylüyor.

- öyleyse, yararlanalım bundan, diye haykırdı Pişkin Somun Pay, arkadaşlarına çörek dağıtırken. Kendi elimle pişirdim bunları, içleri yumuşacık oldu.

- Beni asıl Paneb endişelendiriyor, diye konuyu değiştirdi Marangoz Didya. Her zaman gürültü çıkarıp duygularını gemlemezdi, oysa şimdi çok neşesiz görünüyor.

- Galiba nedenini biliyorum, dedi Unes.

- Biliyorsan, söyle.

- Hâlâ tahmin edemediniz mi? Didya usulca şakağını kaşındı.

- Sakın sen....

- Tabii, tabii.

- Gerçekten de eserini yapmaya hazırlandığını mı düşünüyorsunuz? diye sordu Pay. Susmasından, çizimcinin de arkadaşlarıyla aynı şeyi düşündüğü anlaşıldı.

122

CHRISTIAN JACQ

- Böylesi bir güçlüğü atılmak için daha çok genç değil mi?

- Paneb'in başarması mümkün olamaz, işin kötüsü de, bunun farkında, dedi Unes. Neşesiz olmasının nedeni de bu. Başarısızlığının kesinleştiği gün, Paneb de yok olacaktır.

- Sanki bundan keyif duyacağımış gibi konuşuyorsun, Çakal.

- Kendini beğenmişlerden nefret ederim. Böylelerinin kendileri için fazla büyük bir kayaya çarpıp dişlerini kırdıklarını görmek, beni düşünemeyeceğiniz kadar eğlendirir. Paneb'den çok daha yetenekli zanaatkarlar bile mesleklerini, sadece mesleklerini yapma tevazuunu gösterdiler ve hammaddeye hakim olacaklarını iddia etmediler hiç.

Köyün ana gömütlüğünün kazılmış olduğu batı tepesinden gelen tok bir gürültü, akşamın sükunetini bozdu. Paneb firavun tarafından gönderilen güzellik ürünleri nedeniyle yapılan kutlamaları duymamış, gün boyunca Suskun Nefer'in mezarını süslemişti. Şimdi de mezarın girişini kapatmak için ağır kayayı yuvarlayarak yerine yerleştiriyordu.

Yirminci bölüm

Kokulu cildi, âşık bir kadının çıplaklığıyla güzelleşmiş vücuduyla Firuze, Paneb'i zevk yolunda çok ötelere götürmüştü. Kendilerini birbirlerine verdikleri her sefer, karşısında düş gücü tükenmez yeni bir sevgili bulduğu hissine kapılıyordu genç dev.

Tutkuyla girip yollarını yitirdikleri karşılıklı keyif dünyasından yavaş yavaş gerçeklere dönen iki sevgili, sanki yeni doğmuşlar gibi birbirlerine bakıyorlardı.

- Hiç yaşlanmıyorsun Firuze. Bunun sırrı ne?

- Tanrıça Hathor'un büyüü.

- Sen de benim gibi hammaddeyi aramadın mı?

- Bizim yolumuz zanaatkârlannkinden farklı.

- Erninirn siz de hammadde kullanıyorsunuz.

- Hathor evrendeki tüm yaşam biçimlerini birbirlerine bağlayan sonsuz aşk değil midir?

- Ya hammadde bu anlattığın aşksa?

- Söylenenlere bakılırsa, gün boyu Suskun Nefer'in mezarına kapanıyor, yaptıklarını da kimseye göstermiyormuş-sun.

- Doğru. Sadece yaşlı Kenhir ustabaşının göstermek istediği bir resmi görebildi. O günden beri mezarın girişini bakayayla kapatıyorum, Nefer bile ne çizdiğimden habersiz.

- Hammaddeyi bulmadan, yenilgiye doğru koşmuş olmuyor musun?

124

CHRISTIAN JACQ

- Yenilgi, hammaddeyi tahtada, ateşte ya da bilmem nerede bulmayı beklemek olurdu. Zamanını hammaddeyi merak ederek geçirmek, hayatını kaybetmektir. Eserimi gerçekleştirecek yeteneğim ya vardır ya da yoktur. Hammadde yüreğim ile elimin birlikteliğidir, önemli olan tek bir gerçek var: yapmak. Benim de yapmayı bildiğim tek şey, resim.

Tiz çığlıklar sevgililerin dikkatini çekti.

- Çirkin Hayvan bu! diye haykırdı Firuze kapıyı açmaya gitmeden üzerine bir örtü alarak.

Sarı boynu siyah çizgilerle süslü kaz avazı çıktığı kadar bağıırıyor, çığlıklarıyla Hathor rahibesinin evine girmekte kararlı olduğunu belli ediyordu.

- Bana kalırsa, Çirkin Hayvan seninle konuşmak istiyor, Paneb.

- Benimle mi? Evet hakkı var! Gecikiyorum.

Sağ ekip zanaatkarlarının toplantı odasının kapısında nöbet bekleyen Somurtkan Karo'nun önüne en son gelen, Paneb'di.

- Kapıyı kapatmak üzereydim, diye homurdandı Somurtkan.

- Ama hâlâ açık, önemli olan da bu.

Her zanaatkar kendine ayrılmış yerde oturuyordu, ustabaşı atalara seslenerek loncayı korumaları, yolunu çizmeye devam etmeleri için yakardı. Ustabaşının sesindeki ciddiyeti duyan zanaatkarlar, Nefer'in onları sadece müjde vermek için toplamadığını anladılar.

- Yeni bir emre kadar firavunun burayı ziyaret etmesi söz konusu değil, diye açıkladı Nefer, yine de bizi ebedi istirahat -gâhını hazırlamakla görevlendiriyor. Onun için yarın Krallar Vadisi'ne gidip mezarın yerini seçeceğiz.

- Ya seçtiğimiz yer, firavunun hoşuna gitmezse? diye endişelendi Burun Fened.

- Bakacağız.

- Firavun neden gelip bizleri görmüyor? diye sordu Güçlü Naht.

- Oğlu Amenmes Teb'de de ondan.

- Oğlunun niyetini biliyor muyuz?

- Elimizde hâlâ kesin bilgi yok, ama bugüne kadar baba-

CESURPANEB

1 £Ö

Sına bağlılığını bildirmedi. Bu da Amon'un kentinde iktidarını ilan edebileceğini düşündürüyor.

- Kuzey Güney'e karşı... ortada da biz!

- Şimdilik, dedi Paneb, kazmamız gereken bir kral mezarı var, bundan daha güzel bir haber de olamaz.

- Ya sol ekip? diye merak etti Araştırmacı İpuy.

- Hay'ın yönetimi altında, Kraliçeler Vadisi'nde çalışacaklar. Oradaki kayaların yumuşaklığı nedeniyle, onanıp düzeltilmesi gereken sürüyle kraliçe mezarı var.

- Mezarın yerini düşündün mü? diye sordu Kararlı Gau.

- Onu yerinde konuşuruz.

Ustabaşının cevabı zanaatkarları şaşırttı. Genellikle böyle kaçamak cevaplar vermezdi Suskun Nefer.

Genç karısının daha güneş doğmadan uyandırıldığı mezar kâtibi bir parça taze ekmek kemirdikten sonra sarsak adımlarla aletlerin saklandığı, gözlerden ırak kilitli odaya gidip çekiçler, çeşitli boylarda bakır keski ve kalemler çıkardı, zanaatkarlara dağıttı. Kâtip Yardımcısı İmuni kimin ne aldığını özenle yazdıktan sonra kafiye yola düştü, Kenhir'i geride bırakmamak için ağır adımlarla patikayı tırmanmaya başladılar.

- ihtiyarın yüzünden düşen bin parça, dedi Pişkin Somun Pay. Giderek daha sert, daha kinci oluyor.

- Huyunu değiştirmesi mümkün değil, dedi Neşeli Renu-pe. Artık yaşı da böylesi yürüyüşlere uygun değil.

- Sen öyle zannet! diye itiraz etti Âlim Tuti. Birkaç dakika sonra hepimizden daha hızlı tırmanmaya başlayacak. Dünyayı verseniz, Krallar Vadisi'nden bir gün kaçırmaya gönlü razı olmaz. Orada, hiçbir şey başka yerdekine benzemez; sanki canlı canlı başka bir dünyaya girmemize izin verilmiş gibi.

Kuyumcunun görüşü çok kişi tarafından da paylaşılıyordu. Kafile dağdaki geçide vanp hasırlarının, su ve erzaklarını yerleştirdiğinde hâlâ sağlıktan ve ailelerinden söz ediyordu zanaatkarlar; ne var ki dirilmiş firavunların ruhlarının yaşadığı "büyük çayır" inen patikaya girdiklerinde, herkes sustu. Öteki işçiler gibi sıradan zanaatkarlar değildi onlar. Dışa-ndan kimsenin giremediği, kayayı delerek yeni bir yol bulmaya çalışacakları kutsal bir manzarada gezmekle yükümlü bir ekip olarak görüyorlardı kendilerini. Krallar Vadisi'nin

126

CHRISTIAN JACQ

iki Nübyeli polislin koruduğu dar taş kapısından geçerken hain bile az da olsa heyecanlandı. Ancak geri dönemeyecek kadar uzağa gitmiş, başılayamayacak kadar aşılaşmıştı artık. Hem adalet diye bir şey olsaydı, loncayı vadiye onun götürmesi gerekirdi, Suskun Nefer'in değil.

Krallar Vadisi'nin eşiğinden geçen herkes, alün işlemeli uzun bir elbise giymiş bilge kadını görerek şaşırıldı.

- Firavunun yokluğunda, bizi onun ebedi istirahatgâhını kazmaya başlayacağımız yere götür.

Işık giyene mimarların şefi payesini veren, böylelikle taşın ilk kazmayı vurma hakkını tanıyan altın işlemeli önlüğü Nefer'in beline doladı. Boynundaki İsis düğümü kötü güçleri uzaklaştıracak, böylelikle ustabaşının düşüncesini, gerçekleştirilecek eserle ilgilenebilmesi için özgür kılacaktı.

Başta bilge kadın ile ustabaşı olmak üzere, kafile ağır adamlarla Büyük Ramses'in ebedi istirahatgâhının önünden geçti, Tutanhamon'un mezarını örten taşları ve çok az kişinin bildiği gizli bir tapınağı aştı, güneydoğuya yönelen patikaya girdikten sonra önce baüya, sonra da güneye dönüp I. Tutmosis'in mezarını ardında bıraktı ve on beş metre ötede, yarın önünde durdu.

Burası değişik, tuhaf bir yerdi, sanki vadinin biraz dışında gibi. Hemen hepsi içlerinde büyük bir yalnızlık duydu, ama üzüntüden eser yoktu.

Burun Fened yaklaşdı. Kayayı kokladı, öptü, sonra okşadı. Kayayla derin bir ilişki kurabilmek, damarlarında dolaşan hayatı hissedebilmek ve açılmayı kabul edip etmeyeceğini anlamak için bir daha kokladı, öptü, okşadı; sonra bir daha, bir daha...

- Kaya kabul ediyor, dedi sonunda.

Zanaatkarlar yarım daire biçiminde toplanınca, Suskun Nefer ilerledi.

Temel devlet sırlarını, kral mezarlarını gösteren çizimleri uzun uzun

inceledikten sonra, buranın el değmemiş olduğunu görmüştü.

İlk kazma darbesini vurdu, bakir kayayı gelecekteki eseri doğurması için altın kalemi yarığa sapladı.

Yürekler sıkıntılıydı. Herkes loncanın bir kez daha görünmeze daldığını, bir kez daha sonsuzluğun yeni bir görüntü-

sünü gün ışığına çıkarmaya çalışacağını biliyordu. Aletlerin belli belirsiz tıkırtısı yine de dağların çevrelediği vadiyi doldurdu; sanki tüm vadi Hakikat Meydanı'nın ekibini onaylıyor gibi.

Ustabaşı kenara çekildi, üzerine gökyüzü ateşinin Tanrı şefin hayvanının burnu ile kulaklarını çizdiği ağır taş kazmayı Paneb aldı.

Ve ateş kayaya saplandı.

Ustabaşının talimatı uyarınca kazmalar ve ucu sivriltilmiş yontma kalemleriyle kayayı delmek, fırlayıp zanaatkarları yaralamaması için taş parçalarını sepetlere doldurup götürmek, aletleri temizlemek, geçitteki taş kulübelerde uyumak, yeniden vadiye dönmek... Ekip arasındaki dayanışma, şantiyenin en küçük bir sürtüşme olmadan düzene girmesini sağlamıştı.

Çalışmaların bu aşamasına katılmayan, sadece Kurtarıcı şed'di, bilge kadının verdiği ilaçlarla gözleri giderek düzelen başressam. Mezarın hemen yanında kurulmuş açık hava atölyesinde, birinci koridorun anıtsal kapısının dekorunu hazırlamaya çalışıyordu.

- Belki yaralıyorum ama, dedi Suskun Nefer'e, çalışma hızının hiç azalmadığını hissediyorum. Sanki büyük bir acelen varmış gibisin, bu da her zamanki âdetlerine hiç benzemiyor.

- Gerçekten de, kaybedecek zamanımız yok.

- Bizden sakladığın önemli bilgilerin mi var yoksa?

- Hayır, şed. Ben sadece kendimi buraya ve yaşadığımız ana uydurmaya çalışıyorum.
- Kötümser olmak istemem, ama bu söylediklerin iyiye işaret değil.
- Henüz bilemiyorum... Paneb sana eserinden söz etti mi?
- Bir iki kere dokundurdu, o kadar. Kimseden yardım almamakta kararlı. Bana kalırsa, senin için hazırladığı mezardan çıkarıldığını memnun olmadı. Yine de kazmayı vururken kullandığı güce bakarsan, yeni bir kral mezarının yaratılmasına katkıda bulunmaktan mutlu olduğu anlaşılıyor. Bu çocuk, kimsenin anlayamayacağı bir dayanıklılığa sahip.
- Bu dayanıklılık ve çalışma gücü hammaddeyi bulmasına yetecek mi?

128

CHRISTIAN JACQ

- Emin değilim. Gerekli olabilecek sayısız beceri var, başatının reçetesini yazmanın mümkün olabileceğini de sanmıyorum. Yoksa artık tanrılara da güvenmiyor musun?

- Endişelenme, şed.

Marangoz Didya'nın yaptığı üç bacaklı sağlam bir taburenin üzerine yerleşmiş Kenhir'in kül yutmaz bakışlarla izlediği sağ ekip zanaatkarları, Paneb ve onunla boy ölçüşmeye kararlı Güçlü Naht'ın peşinde, giderek artan bir hızla yürütüyorlardı çalışmaları.

Bilge kadm yanılmamıştı; kaya güzel ve sağlıklıydı, aletlerle birlikte şarkı söylemeye girişmişti.

Yirmi birinci bölüm

II. Seti'nin taç giymesinden bu yana neredeyse bir yıl geçmişti, ama donup kalmış gibiydi zaman; hükümdardan Krallar Vadisi'ndeki ebedî istirahatgâhının yeri konusunda onay alan Hakikat Meydanı zanaatkârlarının dışındakiler için, tabii. Hem Krallar Vadisi'nde hem de mezar onarımlarının sürdürüldüğü Kraliçeler Vadisi'nde dönüşümlü olarak çalışıyordu sağ ve sol ekip üyeleri.

Prens Amenmes hâlâ bir karar alamamıştı, ama geçmiş ayların uyuşukluğundan çıkıp seçkin askerler gibi talime başlamış, bu davranışıyla da General Mehi'nin verdiği bilgiye göre başkent Per Ramessu'dan ayrılmamaya kararlı firavunun kentlerine gereken değeri vermediğini düşünüp umutsuzluğa kapılan Teb ordusunun sevgisini kazanmıştı.

Firavun ile oğlu arasında ne bir ilişki, hatta ne mektuplaşma vardı; üstelik Amenmes hâlâ babasma bağlılığını da bildirmemişti. Gerginlik ve endişe sürüp gidiyor, durmadan gelip kafalara yerleşen, iç karartıcı şu soru da buna eşlik ediyordu: firavun neden şu ya da bu biçimde hükümdarlığını kanıtlamıyor? Doğru, taç giydiğinden bu yana kuzeydoğu sınırını tahkim etmek, Suriye ve Filistin'de baş gösteren ayaklanmaları bastırmak zorunda kalmıştı, tamam ama Merneptah'ın çelik yumruklu yönetirnin izleri hâlâ belirgindi; üstelik komşularının Mısır'ı yakın zamanda istila etmeleri de düşünülemez-

130

CHRISTIAN JACQ

di. Firavunun, komplo hazırlamaya yatkın yüksek memurlara göz açtırmaması gerekirdi, ama rejimin güçlü adamı Bay, her geçen gün bir devlet kadını olarak daha da öne çıkan Kraliçe Tausert'in de yardımıyla, Per Ramessu Sarayı'nda neler döndüğünü öğrenmeye başlamıştı. Peki öyleyse, kraliçe neden Amenmes'in başkaldırı hazırlıklarına göz yumuyordu?

Neredeyse gerçekdışı böylesi bir ortamda, gün geçtikçe daha çok geriliyordu General Mehi'nin sinirleri. Hakikat Meydanı'nın hazineleri bunca yakında olmasına rağmen, şimdilik erişilmez görünüyordu, özellikle de köydeki hain Işık Taşı'nı bulma konusunda en küçük bir başarı bile sağlayamadıktan sonra. Bir de şimdi ekibiyle birlikte, II. Seti'nin mezarını kazıp süslemekle görevliydi, bu da en azından aylar boyunca ortaya çıkamayacağı anlamına gelirdi. Mehi birkaç kez Amenmes'le zanaatkarlar köyünün yararlandığı ayrıcalıklar konusunu görüşmeye çalışmış, ancak silahlardan başka bir şey düşünmeyen genç prensin ilgisini çekmeyi başaramamıştı.

Tatlı Serketa Dakter'in laboratuvarında uzun saatler geçirip zehirler konusundaki bilgisini geliştiriyor, elde ettiği zehirleri küçük kemirgenler üzerinde deneyip, can çekişmelerini izleyerek oyalanıyordu. Generalin kansı çok

daha büyük memelilere saldırmak isterdi kuşkusuz, ne var ki bilgin onu engellemiş, böylesi bir faaliyetin dikkat çekebileceğini söyleyip uyarmıştı kadını. Giderek daha yaratıcı olan, böylelikle içindeki sıkıntıyı hafifleten yeni çalışma arkadaşından memnundu Dakter. Artık Mısır'ı bilim ve tekniğin geleneksel inanışların yerini aldığı çağdaş bir ülkeye dönüştürebileceklerine inanmıyordu, ama yine de Serketa'nın kararlılığının etkisinde kalıp, umutlandığı da oluyordu. Hatta, özellikle de yeni güçlerin ortaya çıkabilmesi için, bir iç savaşa gerek vardı Dakter'e göre.

Mehi firavuna gizli ulaklar göndermeyi, bağıllığını yinelemeyi sürdürüyordu; bu mektuplarda prens Amenmes'in düşlerinden vazgeçmediğini bildirmeyi unutmuyordu tabii. General firavunun oğluna yasa içinde kalması, sonradan pişman olacağı bir girişimde bulunmaması için gereken öğütleri veriyordu kuşkusuz.

Mehi istediği kadar düşünsün, II. Seti'nin neyi beklediği-
CESUR PANEB

;a;

', özellikle de taşıdığı adla neden böylesine çelişkili hareket ettiğini bir türlü anlayamıyordu. Tanrı Set'in koruması altınayken bir yıldırım gibi atılmalı, ona karşı gelmeye cüret den o evladı yerle bir etmeliydi. Hem, içinde Amenmes'e arşı hiç sevgi beslemediği bilinen Kraliçe Tausert de neden avunu harekete geçmeye zorlamıyordu? General Mehi'ye bu sorularının cevabını, dolgun bir bahis karşılığında da olsa getiren, Teb'deki dedesini ve ninesi-' ziyaret etmek için izinli gelen, Per Ramessu'da görevli bir ubay oldu. Haberü kısa sürede resmileşeceğini düşünen ehi hızla Amenmes'in oturduğu, merkez kışla yakınındaki ve koştu. Haberi ilk veren olmak ve bu kez tepkisini yönlendirmek istiyordu.

Amenmes'in yanına vardığında, prensin yanına yaklaşımlarını yasakladığı iki savaş arabası uzmanıyla baş başa buldu Seti'nin oğlunu Mehi.

- Bize katılın, General! Her geçen gün Teb ordusunun si-ahlannın özellikleriyle ilgili yeni şeyler öğreniyorum, diye çıkıladı Amenmes, böylesine karşı konulmaz bir savaş ma-inesi oluşturduğunuz için sizi kutlamam gerek. Ama o ne, uratınızdan düşen bin parça. Kötü bir haber mi var?

- Sizinle yalnız görüşmem gerek.

İki savaş arabası uzmanı kalkıp çıktı.

-Adamlarınız bir göz işaretinize bile itaat ediyorlar, General. Ben de böyle bir duruma gelmeye çalışıyorum. Bunun için zamana ihtiyacım vardı, sanırım zamanımı iyi kullandım. Peki öyleyse, bana vermek istediğiniz şu acele ve önem-" haber de neymiş?

- Herhalde babanızın böylesine sessiz kalmasının neden-erini siz de merak etmişsinizdir.

- Sonunda bir sonuca vardım. Kuzey'e hâkim olmak, ona etiyor.

- Şimdi aldığım bilgilere göre, gerçek söylediğinizden çok farklı.

Prens meraklanmış görünüyordu.

- Ne demek istiyorsunuz General? Açıklayın!

- Kraliçe Tausert hamile.

- Hamile mi? Eğer bir erkek doğurursa, babamın ikinci bir oğlu olacak! Benim yerime veliaht olarak seçeceği bir

132

CHRISTIAN JACg

oğul. Böylelikle tüm yasallığımı yitirmiş olacağım. Demek o lanet olası Tausertle hazırladığı plan buydu!

Amenmes önündeki hançerin sapına sarıldı, büyük bir kinle duvara çizilmiş Mısır haritasına fırlattı bıçağı. Dak-ter'in geliştirdiği güçlü silah başkentin, Per Ramessu'nun üzerine saplanıp duvarda kocaman bir yarık açtı.

- Kraliçe ne zaman doğuracak?

- Yaklaşık im ay içinde, dedi Meni.

- Eğer babam beni aşılamaya cüret ediyorsa, o tahtta daha fazla keyif süremeyecek.

Sekiz günlük çalışmadan sonra, iki günlük bir izin için Krallar Vadisi'nden dönen Paneb'in kafasında birçok proje vardı. Her şeyden önce, içindeki tüm yeteneği, bütün tekniği, son güç kırıntısını isteyen eserine devam etmek; sonra

da Suskun Nefer'e II. Seti'nin mezanndaki kuyu salonu için şimdiye kadar görülmemiş bir süsleme önermek. Bu yeni ebedî istirahatgâh Merneptah'ınkinden çok farklıydı, iki dönemin havası da benzemiyordu birbirine, onun için Hakikat Meydanı'nın bir taklitle yetinmesi mümkün değildi. Oysa ressamın önerisi öylesine şaşırtıcıydı ki, ustabaşı büyük bir olasılıkla Paneb'in projesini reddedecekti.

Paneb Lekesiz Uabet'in o her zamanki nefis yemeklerinden birini hazırlamış olduğunu umuyordu, ama evin kapısından girer girmez, gözyaşlarıyla karşılayıp kollarına atıldı karısı.

- Ne oldu sana?

- Mutfağa bir gel de bak, dedi kadın iki hıçkırık arasında.

Mutfak yıkılıp dağılmış gibiydi. Kırılmış kavanozlar, devrilmiş tencereler, delinmiş kömür çuvalı, sağa sola dağılmış sebzeler, meyveler... Aşın titiz bir kadın olan Lekesiz Uabet için, felaketin ta kendisi.

- Kim yaptı bunu ?

- Oğlun ile yeşil maymunu. Oturup uslu uslu tapınaktan dönmemi bekleyecekleri yerde, mutfağına oyun alanına çevirmişler; işte sonucu! Üstelik okula yetişmek için acele ettiğinden, beni dinlemedi bile.

- Onu tutmayı beceremedin mi?

- Oğlumuz on bir yaşında, ama daha şimdiden çoğu yetişkinden çok daha gürbüz.

Paneb şaşırtacak biçimde sakindi.

- Gidip bulacağım onu.

- Yalvarırım, fazla sert davranma ona! Aperti daha küçücük bir çocuk. Büyük bir yaramazlık yapmış olsa dahi, aşırı bir cezayı hak etmedi henüz!

Paneb karısını usulca alnından öptü.

Aperti sol ekipten bir zanaatkarın matematik dersi verdiği okulda değildi, Paneb kısa süren bir araştırmadan sonra oğlunun Kararlı Gau'nun yanında olduğunu öğrendi.

- Oğlum sizin evde mi? diye sordu çizimcinin karısına.

- Evet, kendisi için fazla karmaşık olduğunu söylediği bir bölme konusunda kocama danışıyor.

- Söyleyin, gelsin.

- Girmek istemez misin?

- Hayır, Uabet bizi bekliyor.

Aperti görüldüğünde, yaptığından pişman olmuş birine benzemiyordu pek.

- Neden okula gitmedin?

- Öğretmenden hoşlanmıyorum... Gau'yu tercih ederim. O bana problemin çözümünü gösterdi.

- Başka bir deyişle, hilecinin tekisin. Çatlak sesiyle araya girdi Gau.

- Sandığın kadar ciddi bir şey değil, Paneb. Oğlun şimdi bölme kurallarını iyice anladı. Önemli olan da bu değil miydi?

- Buna çok sevindim, sana da teşekkür ederim. Gel, Aperti.

Çocuk sanki kaçmak istiyormuşçasına babasının önünden koştı. Evlerine varmasına birkaç adım kala, güçlü bir kol ayaklarını yerden kesti, yumurcak karışısında babasının öfkeli gözlerini gördü.

- Neden mutfağın altını üstüne getirdin?

- Ben sadece yeşil maymunla oynadım!

- Sen maymundan da betersin, Aperti, çünkü annene saygısızlık ettin.

- Benim de haklarım...

Paneb'in attığı güçlü tokat, neredeyse yumurcağın başını koparacaktı.

134

CHRISTIAN JACQ

- Senin hiçbir hakkın yok, sadece görevlerin var. Bunlardan birincisi de sana hayat veren anneni saymak. Üç yıl boyunca emzdirdi seni, dışkılarından da hiç öğrenmedi. Sana konuşmayı, yazmayı, okumayı öğreten, sağlığını ilgilenen de o. Git annenin karşısında yere kapan, bir daha da böyle davranma, Aperti. Yoksa kemiklerini kırar, köyden kovarım seni.

Yirmi ikinci bölüm

Seti'nin mezarında çalışmak için, iki vazgeçilmez aleti vardı Paneb'in; tereddüt anında orantıları denetlemek için kullandığı, bir dirsek boyunu gösteren

katlanabilir bir arış, bir de Kurtarıcı şed'in armağanı, tüm ölçüleri gösteren göz.

Kurtarıcı şed, duvarlarının büyük bir dikkatle düzeltilip çizimcilerin üzerine "Ra'nın İlahilerini" ve "Gizli Odanın Kitabını" temsil eden hiyeroglifler çizdikleri kuyu salonuna giden, birbiri ardında sıralanan, 2,82 metre genişliğinde, yükseklikleri 3,25 ile 3,39 metre arasında değişen üç koridoru tasarlamak için sembolik bir program geliştirmişti; seçilen metinler kralın ruhuna, dirilişe ulaşmak için aşılmaları gereken bölgeler ile ışığın gizli adlarını öğretecekti.

Heykeltıraşlar da firavunun sonsuza dek genç ve Osiris gibi taç takmış haldeki, hayranlık uyandıran bir heykelini yapmışlardı. Böylelikle firavun bir yandan karanlıkları yenen güneş bedeninde canlandırırken, bir yandan da ölülerin ve yerin altındaki krallığın tanrısının dirilişini yeniden yaşayacaktı. Bir sonraki resim, II. Seti'yi tanrısal ışıık Ra'ya ve evrenin sonsuz kuralı Maat'a armağan sunarken gösteriyordu.

İş günü tamamlanmak üzereydi, kandillerin ışığı da gücünü yitirmeye yüz tutmuştu. Kayanın içinde küçük bir salon oluşturulmuştu oluşturulmasına da, geriye o salona hayat vermek kalmıştı.

- Ruhun kuyusunu kazmaya ne zaman başlıyoruz? diye sordu Paneb ustabaşına.

- Kazmayacağız. Ressam şaşdı.

- O kuyu gerekli! Lahit kuyunun üzerinden geçtiğinde, içindeki enerji ölümü yok edecektir.

- O enerjinin adı ne, Paneb?

- O enerji Nun, kendi başına doğan büyük tanrı, tüm hayat kaynağının ve yaratıcı güçlerin babası.

- Çizdiğin metinleri hatırlıyorsun, ama o metinlerin öneminin ve anlamının farkına varabildin mi? Kuyunun gerçekten kazılıp kazılmaması o kadar önemli değil; onu aklında oluştur, tıpkı bizim atalarımızı düşündüğümüz gibi, oluştururken de hiyeroglifler ile tören çizirruerinin ona tüm gerçekliğini verdiğini bil. Önemli olan, Nun'un kendisi. Bazılarının gözüne kargaşa gibi, bazılarına da dipsiz karanlıklar yani beynimizin asla kavrayamayacağı, başımızı döndüren evrenin sonsuzluğu gibi görünür; kimilerinin gözünde de ayırt edilmemiş, varlıktan önce olan ve sonsuzluktan sonra da devam edecek olandır; her biçimde var olan, görülmez ama yaşamsal madde gibi. Tapınağın doğumunu hazırlamak için bir temel kazdığında, Nun'a dokunursun; su baskını onun biçimlerinden biridir, rüzgârın soluğu da bir diğeri. Uykuya daldığında da, Nun'a varırsın. Güneş kayıkları Nun üzerinde yüzerler; her yaratılış da o yaratılmayandan doğar. Görünür dünyanın sınırlarını bilinçli olarak aşuğın an, Nun'a girersin.

- Bütün bunlar, Krallar Vadisi'nin Nun'un görüntülerinden biri olduğu anlamına mı geliyor?

- Evet, Paneb, Krallar Vadisi Nun'un içindedir; tıpkı üzerinde yaşadığımız dünya gibi, belirli bir süre için sudan yükselen bir adacık gibi. Bu sınırsız enerji çevremizi sarar, vücudumuzu olduğu kadar ruhumuzu da besler. Hakikat Meydanı'nın zanaatkarları olan bizler, onun bütün gücünün temsil edileceği bir ebedi istirahatgâh yaparken Nun'un içinde yaşama sorumluluğuna ve ayrıcalığına sahip oluruz. İşlenmemiş maddeyi dönüştüren uyum sayesinde, başlangıçtaki enerji kendini belli etmeksizin yükselir. O olmasa, bizler sadece mezarlar kazardık, hayatın sığınaklarını değil.

-Yoksa hammaddenin, Nun olduğunu mu söylemek istiyorsun?

- Geç oluyor, Paneb, yanlış hatırlamıyorsam bana bu salonun süslenmesi için ne tasarladığını anlatacaktın.

- Emin misin? diye sordu Pişkin Somun Pay karısına.

- Kesinlikle.

- Bu kez, fazla oldu artık! İyi bir insan gibi davranıp sabır göstermek isterdim ama, benimle alay edilmesine de izin veremem.

- Ne yapabiliriz ki? Mahkemenin bizi haklı göreceğinden kuşkuluyum, özellikle de başında mezar kâtibi varken.

- Ben haklıyım.

- Öyleyse, git söyle ona.

Karısının haklı öfkesinden de cesaret alan Pişkin Somun Pay arkadaşları Çakal Unes ve Kararlı Gau'ya danışıp onların da desteğini sağladıktan sonra, onlarla birlikte Kenhir'in yazıhanesinin yolunu tuttu.

Yaşlı kâtip, içinde önemli haber bulunmadığını tahmin ettiği resmî zarflan açıyordu, karamsar bakışlarını yaklaştan üçlüye dikti.

- Yine ne var?

- Bizi dinlemen gerek, Kenhir! dedi Pişkin Somun Pay. Yanakları alev alevdi.

- Söyleyecek bir şeyiniz mi var yoksa?

- Var, tabii! Hakkıma düşen bira testilerini neden hâlâ vermedin? Evde tek bir yudum bira bile kalmadı, böylesine bir davranışla karşılaşmayı da reddediyorum! Bir angarya çıktığında, beni çağırmaktan çekinmezsın, ama iş iyi bira dağıtmaya geldiğinde, hep unutuyorsun beni.

- Senin iyiliğin için.

- Ne demek, benim iyiliğim için?

- Neredeyse göbeklendin, Pay, fazla bira içmek durumunu daha da kötüleştirebilir.

- Mezar kâtibi olabilirsin, ama nasıl davranacağımı öğretmek sana düşmez!

- Yanılıyorsun, Pay. Eğer hastalanırsan, yokluğun ekibin işini yavaşlatır, gecikme de hepimizi etkiler. Tam kral mezarını kazmaya başladığımız sırada, sağlığını dikkat etmek zo-

/ \$&

(J

II K I ö 1 1 A II O rt t, y

rundayım. Arkadaşların da sana gizlice içki içirtmeye kalkmasınlar sakın, çünkü eninde sonunda öğrenirim bunu, ondan sonra da sert önlemler almak zorunda kalırım.

Üç kafadar çekilmekten başka bir çare bulamadı. Birbirlerine baktıklarında, Kenhir'in kafasının en sert kayalar sınıfına sokulması gerektiği konusunda hemfikir olduklarını anladılar.

Mezar kâtibi taburesinin üzerine oturup ellerini bastonunun sapında kenetledi. Ustabaşıyla konuşmadan önce, sağ ekip zanaatkârlarının II. Seti'nin ebedî istirahatgâhındaki kandilleri yakmalarını bekledi.

- Tüm ekip giderek sinirlenme belirtileri göstermeye başladı, Nefer, sol ekibin durumu da daha iyi değil. Hay bu hafta iki kez zanaatkârlarının dikkatini çekmek zorunda kaldı, insanların dünyayı yeni baştan kurdukları içki âlemlerini önlemek için sert bira dağıtılmasını yasaklamaya karar verdim.

- Endişelerinde haklı olabilirler, diye korumaya çalıştı Nefer arkadaşlarını, iktidardaki firavunun ziyaret etmeyi bile gerekli görmediği bir mezarı hazırladıkları için mutsuz oldukları doğru.

- İnsan gerektiği gibi çalışırsa, endişelenecek zaman bulamaz.

- Herkes II. Seti ile Tausert'in oğulları doğunca Amen-mes'in sert bir tepki göstereceğinin farkında.

- Eğer kafasında birazcık akıl varsa, babasına karşı dikilmez. Seti oğlunu Karnak'taki Tanrı Amon'a götürdü, Amen-mes yasal kralın önünde eğilirse, her şey eski düzenine girer.

- İyimserliğiniz beni yüreklendiriyor, Kenhir.

- Sakın fazla heyecanlanma, Nefer, iyimserliğim bir maskeden başka bir şey değil çünkü. Prens Amenmes'in birkaç kez Karnak'ın başrahibiyle görüştüğünü, bölgedeki yetkililerin de prensin davranışlarındaki değişiklik karşısında şaşkınlıklarını duydum. Hayatın zevklerinin tadına vardıktan sonra, gerçek bir asker oldu genç prens, komuta etmeyi bildiği kadar, ön safta çarpışacak kadar yürekli bir asker. Bu çarpışma arzusu hiç de iyiye yorumlanacak bir şey değil.

- Bazı insanlar kararsızlıkla yetinir. Prens Amenmes'in de öyle olduğunu umalıyım. Kaldı ki General Mehi hâlâ bizi korumakla görevli değil mi?

- O kalkanın üzerimizden kalkması için bir firavun fermanı yeterli olur.

- Tam da ebedî istirahatgâhını yaparken, II. Seti bizi neden arkamızdan vurmak istesin ki?

- Kraliçe Tausert, Hakikat Meydanı'ndan nefret etmiyor mu? Benim yerime kendi hesabına çalışan bir casus getirmek istemekle, meyvenin içine bir kurt yerleştirmeyi amaçladı.

- Ama başaramadı, dedi Nefer, bu da kraliyet ailesinin işimizi çok önemli gördüğünün kanıtı.

Kenhir başını salladı.

- Son zamanlarda, diye mırıldandı, Çakal Unes'in davranışlarını hiç beğenmiyorum. İtiraz etmek için, gölgede kalarak sununla ya da bununla birleşiyor, topluluğu çürütmek ister gibi bir hali var.

- Haydi, ne düşündüğünüzü tümüyle açıklayın, dedi ustabaşı. Yoksa bize ihanet edeni belirlediğinizi mi söylemek istiyorsunuz?

- Unes'in suçlu olduğu konusunda en küçük bir kanıt bile yok elimde, yine de gözünü üzerinden ayırmamanı öneririni.

- Daha kesin bir şey?

- Hayır, yok. Kuyu salonunun çevresinde bu kadar çok esrar neden?

- Paneb bana şaşırtıcı bir öneride bulundu, ben de kabul ettim. Şimdi de önerisini gerçekleştirmeye başladı.

Kenhir kaşlarını çatı.

- Bir kral mezarının süslenmesinde değişikliklerden pek hoşlanmam.

- Firavunun yokluğunda, geleceğin belirsizliğinde çalışmak zorunda olduğumuza göre, bu değişikliğin ayn bir özelliği var. Önemli olan özel koşullara göre hareket etmek değil mi?

- Eğer Paneb'in önerisi uygun değilse, silip yeni baştan başlamak gerekecek.

- Öyleyse, gelip bir bakın.

Kenhir büyük bir gerginlikle birinci koridora girdi, fanteziler göreceğinden korkarak duvardaki metinleri incelemeye başladı. Yine de en küçük bir hataya bile rastlamadı, hatta sıvanın şimdiye kadar görülmemiş kusursuzlukta olduğunu

140

CHRISTIAN JACQ

kabul etmek zorunda kaldı. Armağan görüntüleri de tören geleneklerine tümüyle uygundu. Geriye şu ünlü kuyu salonunu incelemek kalıyordu. Üçer fitilli on kandil, Paneb'in şaşırtıcı resimlerindeki tüm ayrıntıların altını çizen yoğun bir ışık yayıyordu.

Ne armağan sahnesi ne bir ilah; sadece bir firavunun cenaze töreni sırasında mezara bırakılan hediyeler: bir şahin, bir kobra, bir boğa, bir çakal, bir ibis, bir timsah resmi ve firavunu elinde asasıyla kayıkta ya da bir panterin sırtında sistron çalan çıplak bir çocuk veya kraliyet armağanlarını sunan bir rahip gibi gösteren resimler.

- Bütün bunlar, loncanın fırtınaya kapılmaması koşuluyla Tuti tarafından altından üretildi, diye açıkladı ustabaşı. Eğer istenmeyen gerçekleşir, lonca da olaylardan etkilenirse, törenlerin hayata geçirecekleri bu resimler sayesinde, firavun hiçbir şeyin eksikliğini çekmeyecek.

Kenhir'in ağzı açık kalmıştı. Paneb fazla zarafeti olmayan, basit biçimler seçmişti. Ne var ki seçtiği tüm biçimler firavuna öbür tarafa giden sonsuz yolda eşlik edecek çeşitli güçleri temsil ediyorlardı. Bazı biçimlerin çevresinde ince bir kırmızı çizgi vardı, resimlerin tümü de altın renginde boyanmıştı.

- Tatmin oldunuz mu, Kenhir?

- Hayır, hayran kaldım.

Yirmi üçüncü bölüm

- Kraliçe Tausert bir erkek çocuk dünyaya getirdi, dedi General Mehi büyük bir ciddiyetle.

Evinin pencerelerinden birinden Teb'in merkez kışlasına bakmakta olan Prens Amenmes'in sırtı dönüktü.

- Babamın niyetini biliyor muyuz?

- O çocuğun tahta vâris olmasını istiyor, kraliçenin isteği de öyle.

Odaya ağır bir sessizlik hâkim oldu.

- Bana uzmanlannızın yeni bir savaş arabası geliştirdiklerini söylemediniz, General, Kuzey ordularında kullanılan arabalardan çok daha sağlam, aynı zamanda da çok daha hafif bir savaş arabası.

- Basit bir nedenden dolayı, Prens'im. Arabanın geliştirilmesi tamamlanmadı.

- Konuştuğum iki uzman öyle düşünmüyor ama.

- Fazla iyimser davranmışlar.

- Gidip kendi gözlerimle göreceğim.

- Gereksiz tehlikelere atılmanızı istemem, üstelik...

- Bugünden itibaren, Teb ve Elefantın'de konuşlandırılmış birliklerin komutasını bizzat üstleniyorum; Nübye'deki kalelerdeki askerlerin de. Enıirlerimi harfiyen yerine getirmeniz, bundan böyle de benden hiçbir şey saklamamanız koşuluyla, sizi general rütbesinde tutuyorum. En ufak bir yanlış adım, rütbenizin sökülmesiyle sonuçlanır, Mehi.

142

CHRISTIAN J

ACQ

General eğildi.

- Bir kararname yazdıracağım, kâtipleri çağırın.

- Bir ferman mı? Yani...

Amenmes döndüğünde, prensi tanımakta güçlük çekti Mehi. Yüzündeki tüm yumuşaklık kaybolmuş, bakışlar delici, çizgiler buyurucu oluvermişti.

- Yeterince açık değil miydi söylediklerim?

- Emrinizdeyim, Prensım.

Amenmes zafer kazanmışçasına gülümsedi.

- Aklınızı yitirmemişsiniz, General. Böylesi sizin için de daha iyi. Fermanımı yazdırır yazdırmaz, Karnak'a gideceğiz.

Amon'un oğlu Amenmes, Karnak başrahibinin de kutsa-masıyla, taç giyme adı olarak kendine "tanrısal ışığın seçtiği, Ra kadar sağlam" ismini seçti, ardından yabancı asıllı bir Tebliyl kraliçe olarak alıp kral sarayına yerleştirdi.

Yeni firavun onu alkışlarla karşılayan Teb soylularına kendini kabul ettirip onlardan eksiksiz bir sadakat istedi. Hemen ardından, haberleri iletmek üzere ülkenin dört yanına ulaklar çıkardı. Mısır artık yeniden yönetiliyordu, refah da kısa zamanda yeniden sağlanacaktı.

Serketa'nın gözlerini firavundan ayırmaksızın kedi gibi sırnaştığı büyük şölen Amenmes'in çevresini bir araya getirdi. Herkes neşeli ve mutlu görünmeye çalışıyordu.

Serketa eve döner dönmez soyundu, vücudunu ovdurmaya girişti. Yorgunluğu geçmiş, kendine gelmişti, Mehi'yi çalışma odasında buldu.

- Hâlâ çalışıyorsun. Yoksa bugün bayram değil mi?

- Seti'ye bu şifreli mektubu gönderip artık elimde hiçbir güç kalmadığını, yine de ona sadık olduğumu bildirmek için bir dakika bile kaybetmemem gerek.

Serketa Mehi'nin dizlerine oturdu.

- Durum gittikçe daha heyecanlı oluyor. İki firavun, birbirlerinden nefret eden bir baba ile oğlu, yaklaşmakta olan bir iç savaş... Bizim için ne talih.

- Çok dikkatli olmamız gerekecek, tatlım, Amenmes çok değişti çünkü. Onu bir kukla gibi oynamayı düşünüyordum, oysa uyuşukluktan kurtulup ordunun basma geçti.

- Önce kim saldıracak?

CESUR PANEB

1411

- İşte bütün sorun da bu ya, bıldırcınım benim. Saldıran taraf asi ve düzen bozucu olarak gösterilecek, halk da saldırının tannlann öfkesini alevlendirmesinden korkacak.

- Bu batıl inançlardan ne zaman kurtulacağız? Önemli olan Amenmes'in yolun sonuna kadar gitmesini sağlamak ve sinirlerinin bozulmasına neden olmak. Ordumuz Se-ti'ninkinden daha güçlü değil mi?

- Bundan emin olmak güç. Eğer Seti sınırlardaki muhafızları da kullanmaya kalkarsa, yanında tecrübeli askerlerden kurulmuş birlikler olacak demektir. Daha da ürkütücü bir şey var; Amenmes benden kuşkulanmaya başladı, artık bana danışmadan kendi yolunu çizmeye de kalkabilir.

- İşte bu çok kötü olur, tatlı sevgilim. Bütün çabalarımız boşa çıkmaz!

- Tabii, tabii kaybedemeyiz.

Paneb güneşin altınını, ayın gümüşünü, gökkubbenin mavisini seyrederek bir gün ve bir gece geçirmişti. Bakışlarına hammadenin karışımına giren evrenin malzemelerini nakşetmişti. Gözü daha keskinleşti, gökkubbenin ötesini gördüğünü sandığında, çok mutlu oldu genç ressam. Eliyle yıldızların karınlarını okşadı, bir yıldız kümesiyle birlikte dans etti.

Ustabaşının II. Seti'nin mezarında yaptığı açıklama yüreğini genişletmişti.

Paneb artık Nun'un, o her zaman var olan enerjinin titreşimlerini algılayabiliyordu.

Bu nedenle en cesur savaşçının bile başa çıkamayacağı, aslan vücutlu ve şahin başlı canavarların gezindiği çölde korkusuzca dolaşabiliyordu. Ne var ki görünenin sınırlarını aşıp bir kuyunun suyunda, gökten inen yağmurda, toprağı dölleyen su baskınında, çölü yaşanabilir kılan alevlerde gizli, o elle tutulamaz varlıkla eserini beslemesi gerekiyordu.

Paneb bir tepeciği aşarken, hırıltılı bir soluk duyup durakladı. Arkasından döndüğünde, simsiyah postu ayın gümüşüm-sü ışığı altında pırıl pırıl parıldayan dev gibi bir çakal gördü.

Anubis, ölümlere öteki dünyanın mahkemesine kadar rehberlik etmekle görevli tanrı... Hayvan öylesine güzeldi ki, en ufak bir korku bile duymadı Paneb. Ona göründüğüne göre, peşinden gidecekti.

144

CHRISTIAN JACQ

Çakal yoluna devam ettiğinde, hiç tereddüt etmedi dev ressam. Rehberinin izlerine basıp ilerlerken, belli belirsiz Hakikat Meydanı'nın tepelerine doğru uzun bir yolculuk yaptığının bilincindeydi.

Tırmanılması gereken bir yokuş, bir zirve, bir patika... Sonunda çakal, Suskun Nefer'in girişi kocaman bir kayayla kapatılmış mezarının önünde durdu.

Demek yanılmamıştı ressam. İşte burasıydı eserini gerçekleştireceği yer; onu tanrıların evrenine bağlayacak, içinin derinliklerindeki gizli enerjiyi kullanarak ustalarına layık olacağı, eseriyle bütünleşeceği yer, burasıydı.

Çakal gecenin karanlığında kaybolmadan önce önünde yere kapandı Paneb, sonra da işini tamamlamak için mezara girdi.

Şafak törenleri bitmiş, ataların sunaklarına çiçekler yerleştirilmişti. Köyün kadınları eşeklerin taşıdığı su küplerini almaya gelmişlerdi. Her zaman vaktinde gelen Lekesiz Uabet'in yokluğunu fark etmekte gecikmediler.

- Hasta olmalı, dedi Pişkin Somun Pay'ın karısı.
- Gidip bakayım, dedi Firuze. Kapıyı Aperti açtı.
- Annen rahatsız mı?
- Durmadan ağladı.

Kızıl saçlı güzel kadm eve girdi. Uabet yatağa uzanmış, yüzünü yastığa gömmüştü.

- Benim, Firuze.

Paneb'in karısı öfkeyle döndü, konuşuna nefretle baktı.

- Sen... sen, nasıl cüret edersin? Peki ama, neden bu kadar acımasızsın?
- Hiçbir şey anlamıyorum, Uabet.
- Zaferin sana yetmedi mi? Bir de evime gelip beni aşağılamam mı gerekiyor?
- İyi ama, hangi zaferden söz ediyorsun?
- Paneb dün geceyi senin evinde geçirdi, öyle değil mi?
- Yanılıyorsun, Uabet. Anlaşma, anlaşmadır, o anlaşmayı asla bozmayacağım.
- Doğru mu söylüyorsun, Firuze?
- Şimdiye kadar sana hiç yalan söyledim mi?

CESUR PANEB

140

Lekesiz Uabet rahatsız oldu.

- Paneb benden boşanıp seninle evlenmek istediği için, dün geceyi senin yanında geçirdiğinden emindim oysa.

Firuze yatağın kenarına ilişti.

- Endişelerin yersiz, bir kâbus gördün sadece. Ben asla evlenmeyeceğim, bu kararımı ne Paneb ne de bir başkası değiştirebilir.

- Peki öyleyse, nereye gitti?

- Bilmiyorum, dedi Firuze.

-Taş yontucuları olmalı öyleyse! diye haykırdı Uabet. Pa-neb'den nefret ediyorlar, ona saldırdıklarına kalıbımı basarım. Hiç şüphem yok, onu yaraladıktan sonra köyün dışında bir yerde terk ettiler.

İki kadın hızla Halat Kasa'nın evine koştular, Kasa'nın karısını eşinin önünü süpürürken buldular.

- Kasa'yı görmek istiyoruz, dedi Uabet kararlılıkla.

- Kocam uyuyor, bu sabah yatak keyfi yapmaya karar verdi. Ustabaşının dayatduğu işin ağırlığından sonra, taş yontucuların çok dinlenmeye ihtiyaçları var.

- Sana Paneb'le bir kavgadan söz etti mi?

- Yine mi kocalarımız, anlaşılın hiç huzur bulamayacağız ! Buna alışmamız gerekecek.

Halat Kasa'nın karısı kapıyı kapadı. Firuze ve Uabet Güçlü Naht'ın evine yöneldiler, güçlü taş yontucusunu üzerine bir dilim beyaz peynir yerleştirdiği kocaman bir dilim ekmeği mideye indirirken buldular.

- Paneb mi? Dün hiç görmedim.

- Onunla dövüşmedin mi?

- Hayır, ne yazık ki hayır... Bir gün, onu yere sereceğim, bırakmam için yalvaracak bana.

Ne Somurtkan Karo ne de Burun Fened iki kadma tatmin edici bir bilgi veremedi.

Gidip köyün öteki zanaatkarlarım sorguya çekip sonra da ustabaşına haber vermeye hazırlanıyorlardı ki, birden Firuze dev ressamın düşüne giren işini hatırlayıverdi.

- Hammadde ile eserinden başka bir şeyi görmüyor gözü...

- Ya geceyi hazırladığı mezarda geçirmişse? dedi Uabet. Suskun Nefer'in ebedî istirahatgâhının önüne vardıkları

146

CHRISTIAN JACQ

sırada, koca kaya yerinden oynadı, Paneb göründü. Dev adamın gözleri güneş ışığından bir an kamaştı. Yüzünde en ufak bir yorgunluk belirtisi yoktu.

- Burada ne arıyorsunuz? diye sordu şaşkınlıkla.

Cevap vermeye fırsat bulamadılar.

Köyden alışılmadık bir gürültü yükseliyordu.

Yirmi dördüncü bölüm

Bir sürü zanaatkar ana kapıya doğru koşuyordu.

- Gidip bakalım, dedi Paneb.

Lekesiz Uabet ile Firuze peşine takıldılar. Üçlü yokuşu hızla inip, kalabalığa karıştı.

- Neler oluyor? diye sordu genç dev, itilip kakılmaktan rahatsız olan Âlim Tuti'ye.

- Anlaşılın, bir kraliyet fermanı. Seti bize ziyaretini bildiriyor olmalı.

- Ya da mezarının yerini değiştirmek istediğini bildiriyor, dedi Paneb kuşkulu bir sesle.

Tüm zanaatkarlar, mezar kâtibinin Teb Kraliyet Sara-yı'ndan gelen metni verdiği ustabaşının çevresinde toplandı.

- Amenmes firavun olarak taç giydi, diye açıkladı ustabaşı, bundan böyle de Amon'un kentinde oturacak.

İçlerinden çoğu şaşırmadı duyduğu habere, yine de Seti'nin oğlunun iktidardan vazgeçeceğini az da olsa ummuşlardı.

- Neden böyle bir karar aldı ki? diye sordu Kararlı Gau.

- Çünkü Amenmes, hem Seti'nin hem de Kraliçe Tau-sert'ten doğan oğlunun yasallığını reddediyor.

- General Mehi hâlâ güvenliğimizden sorumlu mu? diye sordu Somurtkan Karo merak ve endişeyle.

- Bilmiyorum, demek zorunda kaldı Nefer.

- Firavun olarak hangisini tanıyacağız? diye sordu Neşeli Renupe.

14H

CHRISTIAN JACQ

Ustabaşı sessiz kaldı.

- En yakındakini tanımak zorundayız, diye açıkladı Ken-hir. Amenmes Teb ordularının komutasını eline aldıktan sonra, hiçbir itaatsizliği hoş karşılamayacaktır.

- İyi de, ona katılırsak, Seti de oğlunu yenerse, gelip köyü yerle bir eder, diye sızlandı Burun Fened.

- Mezar kâtibinin söylediğine bakılırsa, diye onun sözünü kesti Araştırmacı İpuy, başka çaremiz yok gibi.

- Üstelik, tamamlamamız gereken bir de görevimiz var, diye kestirip attı Nefer.

II. Seti'nin ebedî istirahatgâhını bitirmek. Kısacası, sağ ekibi Krallar

Vadisi'ne götüreceğim, işimize devam edelim.

Kuşkusuz bütün zanaatkarlar Hakikat Meydanı'ndan büyük çayıra giden yolu avuçlarının içi gibi biliyorlardı, ama o bulutlu günde, patikanın tehlikeli

olabileceğinin de farkındaydılar. İşte bu nedenle şef Sobekten birkaç polis memurunu sağ ekibin korunmasıyla görevlendirmesini istemişti ustabaşı.

- Amenmes'in fermanı hakkında ne düşünüyorsunuz? diye sordu Nefer Sobek'e.

- Hiç de iyi düşünemiyorum. Babasma rakip olmak yerine, onunla pazarlık etmeliydi.

- Amenmes'in askerleri karşısında nasıl davranacaksınız?

- Benim görevim, tehlike nereden gelirse gelsin, sizin güvenliğinizi sağlamak.

- Eğer durum daha da tehlikeli olursa, silahlarını bırak.

- Adamlarım çatışmaya girmekten korkmaz, bana itaat edeceklerdir.

- Başlarında firavunun bulunduğu askerlere direnmek, ağır suç olarak görülecektir, Sobek.

- Hakikat Meydanı artık hayatım oldu. Onu kurtarmak için savaşmazsam, kendimi bağışlayamam.

Küçük grup öğlene doğru Krallar Vadisi'ne vardı. Nöbetçiler henüz yeni talimat almamışlardı, girmelerine izin verdiler.

Mezar kâtibi taburesine çöker gibi oturduğunda, her zamanki gibi notlarını

almasi için aletlerini verdi zanaatkarlar Kenhir'e. Ne var ki, eski

heyecanlarından artık eser yoktu; süslenmesi tamamlanmış kuyu salonuna giden üç koridor

boyunca yerleştirilmiş kandilleri yakan Paneb'in dışında.

Salonun ötesinde, dört sütun tarafından taşınan ve duvarları "Kapılar

Kitabı'ndan" alıntılar ve resimlerle süslü küçük bir boşluk kazmıştı

zanaatkarlar. Burada da bir yenilik önermişti Paneb; her sütunun iki yanına

birer ilah çizip, aralarında konuşturmak. Kararlı Gau, Çakal Unes ve Kurtarıcı

şed resimlerin eskizlerini kırmızıyla çizdikten sonra Kurtarıcı şed siyah

mürekkeple bazı düzeltmeler yapmış, özellikle de yüzlerin kavislerini

değiştirmişti. Sonra da Paneb renkleriyle Osiris'i, J tah'ı, Anubis'i, Horus'u

ve firavuna armağanlar sunan öte d ilahları canlandırmıştı.

Taş yontucuları kazmaya devam ediyorlardı, marangoz ve kuyumcu da II. Seti'nin

tören hazinesini oluşturacak eşyaları bitirmeye çalışıyorlardı. Eski çalışma tempolarına yeniden kavuşan zanaatkarlar, yoğun endişelerini unutmuş, bütünüyle esere eğilmişlerdi.

- Nefer, çabuk gel! diye bağırdı Kenhir mezarın girişinden. Suskun hızla tırmandı.

Mezar kâtibinin yanında, Nübyeli bir polis memuru duruyordu.

- Askerler vadiye doğru ilerliyor, şef Sobek talimatınızı beklediğini söyledi.

- Neye karar verdin? diye sordu Kenhir, asabice.

- Krallar Vadisi kutsal ve girilmez bir yer olarak kalacak.

- Firavun olarak, Amenmes'in buraya girmeye hakkı var, diye hatırlattı mezar kâtibi.

- Burada zanaatkarlarla kaim, diye buyurdu Nefer.

- Ben sizinle geliyorum, dedi Paneb.

Şef Sobek ile Nübyeli polisler kollarını kavuşturmuş, vadinin dar girişine

dizilmişlerdi. Nöbetçilerin haber verdiği askerlerin her an görünecekleri

patikaya dikmişlerdi gözlerim.

- Kaç kişi? diye sordu ustabaşı.

- Elli kadar.

- Başa çıkabiliriz, dedi Paneb.

Askerlerin başında geleni ilk tanıyan da, dev ressam oldu; General Mehi'nin ta kendisi.

Savaş arabası küçük grubun yirmi metre kadar berisinde durdu, Mehi kararlı bir tavırla arabadan indi. Arkasında, yaylarını germiş okçular.

250

CHRISTIAN JACQ

Nefer generale yaklaştı.

- Sizinle daha farklı koşullarda karşılaşmayı tercih ederdim, Ustabaşı; yine de kaderin görevi bizlere şaşırtıcı yenilikler sunmak değil midir?

- Benden ne istiyorsunuz, General?

- Sanırım Amenmes'in fermanını okudunuz.

- Fermanı Hakikat Meydanı'nın bütün sakinlerine okudum. Hâlâ güvenliğimizden sorumlu musunuz?

- Firavun beni bu görevden almadı henüz, ama gerçek niyetinin ne olduğunu bilmiyorum. Bir general olarak, verilen emirlere bakmaksızın, itaatle yükümlüyüm.

- Size haksız görünseler de mi?

- Amenmes iktidarı ele geçirdi, ben bir uygulayıcıyım sadece. Yeni firavun saygı görmek istiyor, çok sabırlı olacağını da sanmıyorum.

- Size loncanın, Hakikat Meydanı'nın ulu efendisi II. Seti için çalışüğını hatırlatmama gerek var mı?

- Böylesi açıklamalardan kaçınmak daha iyi olurdu.

- Amenmes bana gönderdiği fermanda bu görevi de üstlenip üstlenmeyeceğini açıklığa kavuşturmuyor.

- Tekrar ediyorum, sizinle ilgili niyetlerinden habersizim.

- Daha ayrıntılı bilgi alana kadar, II. Seti'nin köyün hâkimi olduğunu kabul edeceğim demek ki. Bu yüzden de tüm gücümüzü onun mezarını tamamlamak için kullanacağız.

- O projeden vazgeçin, Ustabaşı.

- Tam tersine, bitirmek zorundayım.

- Firavun Amenmes beni buraya Seti'nin mezanyla ilgili tüm çalışmalarını hemen durdurmanız gerektiğini bildirmem için gönderdi. Ben ne düşünürsem düşünüyüm, fazla bir seçeneğim yok. Kabul ettiğinizden emin olmam gerek.

- Ya etmezsem?

- Cevabınızla haşmetmeaplarına iletirim, ama bir dost olarak böyle bir davranış benimsememenizi öneririm. Tekrar ediyorum, Amenmes hükümdarlığını ilan etti, böylesi bir başkaldınyı başılamayacaktır.

- Durumun ciddiyetini göz önünde bulundurarak, loncanın görüşlerini almam gerektiğini düşünüyorum.

- Hakikat Meydanı'nın geleneklerinden söz ederek firavunun sabretmesini sağlayabilirim, ama zaman kazanmaya çalışmayın, Amenmes'in kararlılığını da yanlış değerlendirmeyin.

- Siz hangi taraftasınız, Mehi?

- Tam kıskaca düştüm ama sizin yanınızda durmaya kararlıyım, Ustabaşı. Atalardan miras kalmış, yitip gitmeleri felaketlere neden olacak değerleri temsil ettiğiniz için de, hep yanınızda kalacağım. Eğer Amenmes fazla ileri giderse, onu engellemeye çalışırım; yine de işimi güçleştirmemenizi istiyorum sizden.

- Cevabımı yarın alacaksınız.

- Bu arada, bana bir iyilik yapm; Seti'nin mezanndaki çalışmalarını durdurun ve vadiden ayrılın. Böylesi bir iyi niyet gösterisi Amenmes'i sakinleştirir.

- Anlaştık, ama bir şartla; Nübyeli polisler görevlerinin başında kalacak, sizler de vadiye girmeye çalışmayacaksınız.

- Amenmes bana vadiye girme emri vermedi, böylesi bir aşırılığa yer vermek de istemem.

General adamlarına döndü, ustabaşının inadından vazgeçmeyeceğini umuyordu. Yeni firavuna itaatsizlik ederek Amenmes'in öfkesini loncanın üzerine çekecek, Hakikat eydanı da kısa sürede savunmasız kalacaktı. Mehi de tirana köyü sert bir askeri yönetim altına almayı önerecek ve yönetimin başına geçerek loncanın hazinelerine kolayca sa-"p olacaktı.

Sağ ekip belirlenen tarihten çok daha önce köye dönün-e, söylentiler aldı yürüdü, köy halkı tümüyle endişe ve kor-:u içinde yaşamaya başladı. Amenmes zanaatkarların kut-al görevlerine son verip Hakikat Meydanı'nı ortadan kaldıracak mıydı?

Kenhir'in kararlı açıklamaları ortalığı az da olsa sakinleş-' di, yine de loncanın tehlikede olduğunu, zaman geçirme-en köyün geleceğini tümünden etkileyecek bir karar almak erektiğini saklamadı mezar kâtibi. Firuze bilge kadının da nayıyla bütün Hathor rahibelerini tapınağa götürdü, tannanın köyü korumasını sağlamak için tören düzenledi.

Yeşil maymun bile yaramazlıklarına ara verdi. Çirkin Tayvan'a gelince, dev kaz köyün ana kapısının yanında nöbete dikildi.

Bilge kadının ve mezar kâtibinin de bulunduğu bir toplantıda, Maat ve Hathor Tapınağı'mn üstü açık avlusunda bir araya geldi sağ ve sol ekip zanaatkarları. Yüzler ciddiydi, herkes sadece yanındakinin bilgeliğine güveniyordu.

Yirmi beşinci bölüm

- Firavun Amenmes II. Seti'nin mezanndaki çalışmalarını derhal durdurmamızı istiyor, diye açıkladı ustabaşı. Eğer itaat etmezsek, ordusunu gönderecek. General Mehi aldığı emirler hakkında ne düşünürse düşünsün, uymak zorunda kalacak, ben de kan akmasına engel olmak için, şef Sobek'e direnmemesini söyleyeceğim.
- Amenmes kendini Hakikat Meydanı'nın koruyucusu ilan etti mi? diye sordu Araştırmacı İpuş.
- Daha etmedi.
- Öyleyse, Seti'den başkasma itaat etmeyiz.
- Bu ölüm fermanımızı imzalamak olur, diye araya girdi Kenhir; Amenmes denetimi altındaki topraklarda babasına saygı gösterilmesini kabul edemiyor.
- Krallar Vadisi hükümdarların geçici topraklarından sayılmamalı, dedi Sol Ekip şefi Hay.
- Maalesef, dedi bilge kadm, Seti ebedî istirahatgâhının yapımını büyüyle kutsamaya gelmedi buraya.
- Mantıklı olalım, dedi Âlim Tuti. General Mehi bizi koruyacak durumda değil, ustabaşı da Sobek'in adamlarını kaybedileceğini önceden bildiği bir çarpışmaya sokmak istemiyor. Firavunun silahlı askerlerine direnmek de bizim harcımız değil ya!
- Kadınlar ile çocukları düşünelim, dedi Aslan Userhat. Bizler asilikle suçlanıp tutuklanırsak, onlarm hali nice olur?

154

CHRISTIAN JACQ

- Biz sadece görevimizi yaptık, dedi Somurtkan Karo, güce karşı güçle direnecek durumda da değiliz. İtaat etmemek için hiçbir neden de göremiyorum. Herkes düşüncesini söyledi, içlerinden memnun olmamakla birlikte, kimse Amenmes'e karşı gelinmesine taraftar değildi.
- Yine de bir koşulum olacak, diye kararını bildirdi Nefer. Seti'nin mezarının girişini kendi elimle mühürleyeceğim, askerler de Krallar Vadisi'ne giremeyecek.
- Ustabaşının dediklerini onaylıyorum, dedi bilge kadın. Sabırsızlıktan içi içine sığıyordu General Mehi'nin. Sinirlerini yaştırmak için bir saat boyunca yay gerip ok çekmiş, yine de gerginliğinden kurtulamamıştı. Zafer oradaydı, yakında, elini uzatacak kadar yakında... Hakikat Meydanı'nın hazineleri eline geçtiğinde, o Amenmes kuklası da uzun süre direnemeyecekti artık. Seti oğlundan daha ürkütücü bir engel olacaktı kuşkusuz, ne var ki Meni de daha gelişmiş silahlara sahipti.
- Mezar kâtibi, General, dedi yaveri.
- Gelsin.

Kenhir bastonuna dayanarak güçlkle yürüyordu, sarsak adımlarla yazıhaneye girdi, ev sahibinin önerdiği koltuğa çöker gibi oturdu.

- Yılların yükü yaşlı bedenime giderek daha ağır çöküyor, General, üstelik yaşadığımız güç günler de cabası. Tanrıların üzücü çaışmalara izin vermemeleri tek dileğim.

- Kuşkusuz Kenhir, kuşkusuz... Hakikat Meydanı ne cevap verdi?
- Tabii firavunun emrine uydular, tek umutları haşmet-meaplannın bir an önce kendini loncanın koruyucusu ilan etmesi ve sizin görevinizin devamına karar vermesi.

General düş kırıklığını belli etmemeyi güç de olsa başardı.

- Ama küçük bir koşulları var, diye sürdürdü Kenhir sözlerini.

Mehi yeniden umutlandı.

- Nasıl bir koşul?
- Ustabaşı II. Seti'nin mezarının girişini kendi elleriyle mü-hürleyecek, dışarıdan hiç kimse Krallar Vadisi'ne giremeyecek.

CESUKFANÜB

ı <j<j

Amenmes savaş arabalarını teker teker gözden geçiriyor, bazılarıнын onanlıp sağlamlaştırılması için marangozlara emir üzerine emir yağdırıyordu. Kuzey'e doğru sefere çıkmadan önce, malzemenin kusursuz durumda olduğundan emin olması gerekiyordu.

- Hakikat Meydanı çalışmalarını durdurmayı kabul etti, Haşmetmeaplan, diye bildirdi Mehi.

- Yoksa kuşkunuz mu vardı, General?
- Suskun Nefer başlı başına bir sorundur, öteki zanaatkarların da kolayca yönetileceklerden olduğunu söylemek güç.
- İşte size tersinin kanıtı! Şimdi derhal vadiye gidip şantiyede tek bir zanaatkar bile kalmadığından emin olun, sonra da babamın mezarının girişini kapatın.
- Ustabaşş şantiyeye en küçük bir askeri müdahaleyi bile kabul etmeyeceğini bildirdi.
- Yani, kendinde reddetme hakkı olduğunu mu sanıyor?
- Bir koşulu daha var, Haşmetmeaplan, mezarın girişini loncanın gelenekleri uyarınca o kapatacakmış.
- Yani ona güvenip, iradesine boyun eğmemi istiyor. Mehi ateşin üzerine yağ atmamayı tercih etti. Amenmes
Suskun Nefer'i yeryüzünden kaldıracak kadar öfkelenmişti nasıl olsa.
- Ustabaşşına babamın mezarıyla ilgili kararımı değiştirdiğimi bildirin.
General olduğu yerde dondu. Hakikat Meydanı'nın büyüü firavuna çalışmaların devam etmesini emrettirecek kadar güçlü müydü gerçekten?
- Mezarın kapatılması yetmez. Tüm heykellerin, metinlerin ve resimlerin zaman geçirmeden yok edilmelerini de istiyorum.
Nefer köyün ana yolu boyunca ağır adımlarla yürüdü, her eve dikkatle bakıp orada oturanları düşündü. Yüzyılların ve toplu çalışmaların etkisiyle köyde, bireylerin kişiliklerinden gelme kusurların ve küçük hesapçılığın çok ötesinde bir takım ruhu ve özel bir duygu doğmuştu. Firavunlar firavunları, ustabaşşılar ustabaşşılan izlemiş, kimse Hakikat Meydanı'nı maddeyi değiştirebilen Işık Taşş'nın sığınağı kılan sessiz anlaşmayı bozmaya kalkmamıştı.

156

CHRISTIAN JACQ

Şimdi de bu görkemli macera, hüküm süremeyeceğini kanıtlayan bir hükümdarın kendini beğenmişliği, kabalığı ve nefreti nedeniyle sona ermek zorundaydı. Büyük kurulu son bir kez toplamadan önce biraz zaman ayırmak, dayanışma ve kardeşlik mucizesini her gün yaşayan köy halkının neşesi ve üzüntüsüyle, büyüklük ve küçüklüğüyle yaşadığı beyaz boyalı bakımlı evleri bir kez daha görmek istedi.

Ustabaşş baldırına ıslak bir şeyin dokunduğunu hissedip irkildi.

- Kapkara! Yoksa sen de mi dolaşmaya çıktın?

Koca köpek arka ayaklarının üzerinde dikilip ön ayaklarını sahibinin omuzlarına dayadı. Kahverengi gözlerinden güvenle karışık bir endişe okunuyordu.

- Sakin ol, verilmiş bir söz, geri alınamaz.

- Yarından tezi yok, dedi ustabaşş zanaatkarlara, Krallar Vadisi'nin yolunu tutacağız.

- Demek, şantiye yeniden açıldı, dedi Güçlü Naht sevinçle.

- Amenmes bizden II. Seti'nin mezarını yerle bir etmemizi istiyor.

Tüm topluluğu bir rahatsızlık kapladı.

- Yerle bir etmek, dedi Pişkin Somun Pay, büyük bir darbe yemişçesine. Yerle bir etmek ne demek?

- Heykelleri kırmak, resimler ile metinleri silmek, yaptıklarımızı ortadan kaldırmak.

- İyi ama, biz yok etmeyi bilmeyiz ki! diye haykırdı Neşeli Renupe.

Bakışlarındaki kurnazlığın yerinde yeller esiyordu.

- Firavun Amenmes size itaati öğretmek istiyor, dedi Ken-hir kapkaranlık bir yüzle, bize kararları sadece kendinin alacağını öğretmek istiyor.

- Şimdiye kadar hiçbir firavun böylesine acımasızca davranmamıştı, diye hatırlattı Araştırmacı İpuy. Verdiği emir mantıksız, bu yüzen de bir değeri olamaz.

- Eğer verdiği emre uymazsak, diye itiraz etti Alim Tuti, yok edilen biz oluruz.

- Korkaklar gibi mi hareket edeceğiz? diye dikildi Paneb. Bu loncaya yapmak ve yaratmak için girdik! Eğer şu Amenmes babasından bu ölçüde nefret ediyorsa, ona karşı ordu-

larını göndersin, ama vadiyi aşışlamak için bizim kollarımıza güvenmesin!

- Karın ile oğlunu düşündün mü? diye sordu Gau.

- Bir ebedî istirahatgâhı yıldıktan sonra, onların gözlerinin içine bakamam zaten.

- Böylesi bir cinayet işledikten sonra, diye araya girdi Çakal Unes, bir daha aletlerimizi elimize nasıl alırız?

Cömert Didya boyunun bütün uzunluğuyla doğruldu.

- Bu loncaya girişimiz sırasında, and içtik, yemin ettik. O antlara, yeminlere karşı gelmek, kendi kendimizi yok etmek olur.

- Seninle aynı fikirdeyim, dedi ustabaşı. Bu nedenle de Amenmes'in emrini yerine getirmeyi reddediyorum.

- Kararının ne gibi sonuçlar doğuracağını farkında mısın? diye sordu Burun Fened endişeyle.

- En iyi koşullarda, Amenmes köyün kapatılmasına karar verir, beni de ihanetle suçlar. İçinizde dediklerime karşı çıkan var mı?

Zanaatkarlardan hiçbiri söz istemedi.

- Başka yol yok, dedi bilge kadın. Amenmes'in mantıksız isteklerine karşı gelmezsek, Hakikat Meydanı ruhunu satmış olur.

- Benimle birlikte düşmek istemeyenler derhal köyden aynisin, ben cevabımıza General Mehi'ye iletmeden burayı terk etsin, dedi ustabaşı. Böylesi koşullarda, kendini ailesini ve mallarını kurtarmak istemenin utanılacak bir yanı olamaz. Işık ayağa kalktı.

- Ustabaşıyla birlikte, güneş batımına kadar tapınağa çekiliyoruz. Herkes seçiminde özgür olsun.

Aslında, günün en tatlı dönemi, yeşil maymunun bile sakinleştiği o saatler. Yorgunluk kendini birden belli eder, herkes güneşin batışını seyretmek için susup kalırdı.

Ustabaşı ile bilge kadın tapınağa girmiş, kapıyı kapatmışlardı. Kutsal boşluğun karanlığında tek başına dikilen Tan-ı Maat'ın altın heykelciği gölgelerin karşısına dikilip kaynağın okyanuslarına ulaşacak, sabah olunca da yeniden dirilip geri dönecekti.

- Anlaşılan bu benim köyde geçireceğim son gece, dedi

158

CHRISTIAN JACQ

Nefer karışma. Kararımı bildirir bildirmez, tutuklatacaktır Mehi beni.

- Nedenlerimizi anlayamayacak mı, sence?

- Anlasın ya da anlamasın, onun tek kaygısı, kendi mesleğinde ilerlemek; kısacası, Amenmes'e körü körüne itaat edecek. Köyü korumak için tek sorumlu olduğumu, ötekileri kararımı onaylamaları için zorladığımı ileri süreceğim. Bakalım firavunu inandırabilecek miyim?

- Yarın, ben de seninle geleceğim.

- Hayır, Işık. Hakikat Meydanı'nın sana burada ihtiyacı var. Güçlerimizi birleştirebilecek, köye engelleri aşması için yardım edebilecek tek kişi, sensin.

- Benden yapacağımdan da fazlasını istiyorsun, Nefer. Ben seninle yaşadım, seninle yok olmak istiyorum.

- Sen loncanın anasıydın. Senin sevgin olmadan, nasıl yaşarlardı?

Sanki yazgıları bu dünyada bir daha birleşmelerine izin vermeyecekmiş gibi birbirlerinin bedenlerini ciltlerine kazımak istercesine tutku ve sevgiyle sarıldılar birbirlerine.

Yirmi altıncı bölüm

General Meni gece boyunca uyumamıştı. Sinirlerini yatıştırmak için, karısıyla sevişirken her zamanki kabalığına başvurmuş, ne var ki bu sevişme bile generali sakinleştirememişti.

Serketa'nın sunduğu şurup gibi tatlı şaraptan da hoşlanmamıştı, kısa süre sonra hâkimi olacağı Teb bölgesinin hazinelerini sıralayan bir papirüsü açıp okumayı tercih etmişti bu yüzden.

Serketa kocasının omuzlarını ovdu.

- Hedefe çok yaklaştık, dedi bir kedi gibi sırnaşarak, yalnız şu lanet olası ustabaşının bize yeni bir oyun oynamasından çekiniyorum.

- Ben de ondan başka bir şey düşünmüyorum, ama Ne-fer'in başka çıkış yolu kalmadı. Bir kral mezarım yıkmayı nasıl kabul edecek? Amenmes sonunda ondan

kurtulmanın en iyi yolunu buldu; firavununa itaatsizliğe zorlamak. Kimse bir asinin tarafını tutmaz.

- Yerine kim geçer?

- Neden köydeki müttefikimiz olmasın ? Becerikli olursa, ustabaşılık koltuğuna oturabilir.

- Amenmes'in de bu seçimi onaylaması gerekecek.

- Firavun bana kulak verecektir.

- Sakın bana kızma, yumuşacık sevgilim, ama bu dediğinden artık eskisi kadar emin değilim. Genç hükümdar

160

CHRISTIAN JACQ

kendine gereğinden fazla güvenmeye başladı, çevresini dostu olduklarını iddia eden ama onun yerini almaktan başka bir şey düşünmeyen askerlerle dolduruyor. Mehi karısının uyarısını ciddiye aldı.

- Endişelenme, onları kontrol altına alacağım.

- Eğer yanlış bir adım atarlarsa, dedi Serketa dilini dudakları üzerinden geçirerek, onlarla ben ilgileneceğim.

General bu söze de boş vermedi. Gerçekten de bazı yüksek rütbeli subayların gözünü hırs bürümüştü. Ya Mehi'nin yanında yer alacaklar ya da askerlik hayatları acı bir sonla bitecekti.

- Hakkın var güvercinim, son günlerde astlarıma gereğinden yumuşak davranmakla yanlış yaptım. Yalnız yeni firavunumuzun kendini bir savaş ilahı sanacağını tahmin etmemiştim.

- Teb ordularına komuta edebilir mi?

- Ben olmadan, hayır. Yine de edebileceğine inanmasından rahatsızlık duymuyorum. Seü'nin ordularına saldırmak, Amenmes'in akıl erdiremeyeceği gelişmiş stratejiler gerektiriyor. Hakikat Meydanı'nın teknik sırları da elimizde olmadan, zafere hiç yaklaşmış sayılmayız.

Bütün öteki günler gibi başladı o gün de. Tapındaki ilahlar uyandırıldı, atalara saygı sunuldu, eşeklerin taşındığı su dağıtıldı. Ev kadınları dedikodu yapmadılar ne var ki, sanki gevezeliğin tadına varmalarını önleyecek ağır bir yük taşıyorlardı içlerinde.

Suskun Nefer kokulu sularla bir duş yapmış, özenle tıraş olup saçını taramış, sonra da tören elbiselerine bürünmüştü.

- Mezar kâtibi seninle konuşmak istiyor, diye uyardı Işık kocasını.

Kenhir'in yüzündeki çizgiler daha da derinleşmişti.

- Ben hem yaşlı bir insanım hem de devletin bu köydeki temsilcisi, diye girişti söze. Köyün cevabını generale iletmek de bana düşer.

- Sizin sözünüzle yetinmeyeceğini, zaman geçirmeden beni çağıracağını benim kadar siz de biliyorsunuz.

- Kuşkusuz... Yine de, denemenin ne zararı var? Sen, sen çok korkunç bir tehlikeye atılıyorsun!

- Hâkim olduğunuz yasal bilgilere dayanarak köyü koruyacağınıza güveniyorum, Kenhir. Belki de mahkûmiyetim, sizleri kurtarır.

- İçimizden birinin Seti'yi uyarması gerekmez miydi? Ona götürülmesi için bir mektup hazırladım.

- Çok tehlikeli bir iş. Mehi'nin askerleri köyden çıkan her zanaatkarı arayacaklardır.

- Öyle de olsa, bizi ancak o kurtarabilir.

- Amenmes çok hızlı hareket etti, Seü'nin Teb'e gelip Hakikat Meydanı'nı kurtarmasını bekleyecek zamanımız kalmadı.

Kenhir Nefer'e sarıldı.

- Hiç yağıcı olamadım, iltifat sanatında da yetenekli olduğumu düşünmüyorum, ama sen Hakikat Meydanı'nın gurur duyacağı bir ustabaşısın.

Suskun Nefer Işık'ı öptü, evinden çıkarken kaç kişinin köyü terk ettiğini, Amenmes'in intikamından kurtulmak için Hakikat Meydanı'ndan ayrılıp dışarıda bir yerlere sığındığını merak etti.

Köyün ana yolu ıssızdı. Mezar kâtibinin dışında, Hakikat Meydanı zanaatkarları kaçmışlardı anlaşılan.

Kolay kolay kaldırılamayacak bir darbeydi bu, son kez açmak için köyün ana kapısına yönelen ustabaşı birden kendini son derecede yalnız hissetti.

Manevî oğlu Cesur Paneb bile ailesiyle birlikte bir yerlere saklanmayı tercih etmişti. Bu kararını anlayışla karşılamak mümkündü tabii, mantıklı olanı yapmıştı ne de olsa. Nefer Hakikat Meydanı'nı yetkililer huzurunda savunmak durumunda kalsa bile, loncanın tükenmekte olduğunu kabul etmek için hayal kırıklığını bir kenara bırakmak zorundaydı.

Ustabaşı sürgüyü çekip büyük kapıyı açtı.

Hepsi.

Hepsi orada, onu bekliyorlardı; her iki ekibin zanaatkâr-ı, Hathor rahibeleri, çocuklar, Kapkara, Büyücü, Çirkin Hayvan, yeşil maymun ve öteki ev hayvanları.

- Kimse köyden ayrılmıyor, dedi Hay.

- Ben de, dedi Paneb, sana eşlik edeceğim.

- Dayanışmayı seçtiğinize göre, senin asıl yerin burası olmalı.

- Eserimi bitireceğim. Gelip göreceğine söz ver.

Nefer sağ elini Paneb'in sol omzuna koydu, manevî oğlunun gözlerine öyle bir baktı ki, genç dev sarsılır gibi oldu.

Sonra, üpkü dingin bir yolculuğa çıkıyormuşçasına, düzgün adımlarla uzaklaştı, ardına hiç dönmedi.

Ustabaşının heybeti General Mehi'yi etkiliyordu. Oysa general değerli pilili elbisesini giymiş, zarif bir ev sahibi gibi görünmek istemişti.

Rütbe bakımından daha üst durumda olmasına rağmen, birkaç saat sonra bir esirden de değersiz biri olacak bu adamın içten gelme gücüne hayrandı Mehi. Amenmes'in müdahalesi sonucunda yenik düşen Nefer'in yüzünde bir heyecan, bir endişe belirtisi aradı, boşuna.

- Cevabınız nedir, Ustabaşı?

- II. Seti'nin mezarını yıkmayacağım, tüm sorumluluk bana ait.

General sevincini belli etmemek için kendini çok zorladı. Tuzak Suskun Nefer'in üzerine kapanmıştı, artık oradan kurtulmasına imkân yoktu ustabaşının. Yine de onu ve loncasını dostları olduğuna inandırmayı yeğleyecekti. Körlükle-riyle generalin işine yarayacaktı zanaatkarlar kuşkusuz.

- İyice düşündünüz mü, Nefer?

- Lonca, ahenk yasaları uyarınca yaratmakla görevli. II. Seti'nin ebedî istirahatgâhı da bu yasalar sayesinde doğdu. Hiçbir ustabaşı yapılmış işi bozarak bu yasalara karşı gelemez.

- Soylu düşünceler bunlar, çok da iyi anlıyorum duygularınız. Yine de Firavun Amenmes'in bu söylediklerinizle yetinmeyeceğini biliyorsunuz.

- Biliyorum.

- Ona itaatsizlik ederek, Hakikat Meydanı'nı yok olmaya mahkûm etmiyor musunuz?

- Hakikat Meydanı görevini reddettiği gün yok olur asıl. General yazıhanesinin içinde gidip geliyordu.

- Size nasıl yardım edebileceğimi bilemiyorum, Nefer. Amenmes'in talimatı açık, ya sizi iki ekibinizle birlikte Krallar Vadisi'ne götürür Seti'nin mezarını yok etmenizi sağlanm ya da yargılanmak üzere benimle saraya gelirsiniz.

- Hakikat Meydanı'nın ataları yeminime sadık kaldığıma tanıktır. Hayatını kurtarmak için de olsa içtiği andı reddet-mektense, bir zorbaya karşı gelmek daha iyidir.

- Eğer bu tutumunuzu sürdürürseniz, en ağır cezaya çarptırılırsınız! Davanızı daha mantıklı sözlerle savunarak belki de yumuşatabilirsiniz Amenmes'i.

- Buna siz de inanmıyorsunuz.

- Doğru, ben kötümserim, çünkü firavun genç ve saldırgan. Eğer babası onu bir biçimde tahta bağlayabilmiş olsaydı, işler buraya var nayabilirdi. Ne var ki Seti de oğlunun fazla hırslı olmasındcjlı çekindi. Bizler de arada kapana kısıldık kaldık, birbiriyle savaşacak iki firavunun arasında! Kuzey Güney'e karşı çıkacak, Mısırlı Mısırlıyı öldürecek... Şimdi artık felaketlerin çağı, o felaketleri nasıl uzaklaştıracacağımızı da bilmiyoruz! Firavuna başkaldırmama gelince, Teb ordularının komutanlığını üstlenmesinden, onlara doğrudan emir vermeye başlamasından beri, elimde hiçbir imkân da kalmadı. Firavunun emirlerini uygulamakta en küçük bir tereddüt gösterirsem, ben bile yarın görevden alınmak ve tutuklanmak tehlikesiyle karşı karşıyayım. Yine de, sizi adi bir suçlu gibi saraya götürmek, orada saçma sapan nedenlerle suçlanmanızı duymak... Bunu hiç düşünmezdim! Nöbetçilerin dalgınlığından yararlanıp kaçabilirsiniz, Nefer. Firavun peşinize adamlarını takacaktır, bu nedenle kurtulma ihtimaliniz düşük,

ama en kötüsünden kaçınmak için başka bir çare de göremiyorum. Hiç olmazsa hayatınızı kurtarıp bildiklerinizi başkalarına aktarın. Kuzey'e gidip Seti'nin koruması altına girmeye çalışın.

Ustabaşı önerinin çekiciliğine kapılıp kaçmaya kalkarsa, onu anında tutuklatmaktan zevk duyacaktır Mehi. Sonra da inatçı ve tehlikeli tutukluyu Amenmes'e teslim edecekti.

Suskun Nefer kollarını kavuşturmuş, hareketsiz duruyordu.

- Cesur bir adamsınız, Ustabaşı. Size karşı büyük bir hayranlık beslediğimi, yardımcısı olabilmek için elimden geleni yapacağımı bilin. Ama şu kapının eşliğinden geçtiğimiz anda, size en ufak bir dostluk göstermeme imkân kalmaz.

- Görevinizi yapın, General.

Yirmi yedinci bölüm

şimdiye kadar, sadece sabahın ilk su sevkiyatı gerçekleştirilmişti. Köy yolu sonra hep boş kaldı. Köylüler ne sebze, ne meyve, ne de balık alabileceklerdi. Şef Sobek ne yapacağını bilmez durumdaydı.

- Amenmes'in askerleri 1. Tabya'nın önüne dayandıklarında, nasıl bir tutum takınmam gerekecek? diye sordu Kenhir'e. Ustabaşı silahlarını teslim etmemi söyledi, ama...

- Haklı, dedi mezar kâtibi. Onların köye girmelerine engel olmaya çalışmanın bir yararı yok.

- Ama benim görevim bu, Kenhir!

- Teb ordusuna direnemeyiz. Kılıçtan geçirilmemiz kimin işine yarar? Firavunun emirlerine itaat edersen, sadık bir polis şefi olarak görülür, belki de başka bir göreve atanırsın. Dürüstlüğüne saygıyla karşılıyorum, Sobek, ama kendini kurban etmek çılgınlık olur.

Mezar kâtibi yorgun adamlarla yardımcılarının bölümüne geçti, sadece Demirci Obed'in işinin başında olduğunu gördü. Ötekiler Amenmes'in müdahalesini beklerken evlerinde kalmayı tercih etmiş, köyden ayrılmışlardı. Böylesi karışık günlerde, köyde görünmemek daha doğrudu ne de olsa.

- Sen neden burada kaldın? diye sordu Kenhir.

- Onarmam gereken bir kazma ile bakır murçlar var.

- Firavunun askerleri seni hapse atacaklar, Obed.

- Önce dükkânıma girmeleri gerekecek.

166

CHRISTIAN JACq

- Kahramanlık yapmayı bırak da, git. Demirci ateşi canlandıran körüğünü durdurdu.

- Yani, gerçekten bitti mi artık?

- Git ve bu köyü unut.

- Birkaç alet alabilir miyim?

- Ne istiyorsan, al.

- Gidiyorum, Kenhir, ama unutmayacağım.

Mezar kâtibi ana kapıya yaklaştığında, nöbetçi ayağa fırladı.

- Ben de gidebilir miyim?

- Tabu, arkadaşına da haber ver, yeni görev yerlerinizi öğrenmek için ikiniz de merkezî yönetime başvurun.

Kenhir evine döndü. Genç kansı her zamanki gibi nefis bir yemek hazırlamıştı.

- Aç değilim.

- Biraz gayret edin, dedi Güçlü Mut.

- Hayır, uyumak daha iyi gelecek. Hiç uyanmamak isterdim.

- Bu denli umutsuz olmayın.

- Umutlanmak için bir neden mi var?

Halat Kasa, Burun Fened ve Somurtkan Karo, Suskun Nefer'in ebedî istirahatgâhının ön avlusu için düşündükleri olağanüstü güzellikteki bir kireç kütlesini yontuyordu. Her üçü de bu duyarlı işe tüm yeteneklerini aktarıırken, arkadaşları Güçlü Naht da aynı mezara konulacak sütunun kaidesini hazırlıyordu. Onun yanında da Başheykeltraş Aslan Userhat üe iki yardımcısı, Araştırmacı İpuy ile Neşeli Renu-pe ustabaşının ayakta, gözlerini göğe çevirmiş gerçek boyutlarda bir heykelini tamamlamaya uğraşıyorlardı.

Üç çizimci, Kararlı Gau, Çakal Unes ve Pişkin Somun Pay, her ayrıntıyı büyük bir dikkatle inceleyip denetleyen Kurtarıcı Şed'in yönetiminde, ön avlunun

duvarlarının süslemeye girişmişlerdi. Cömert Didya da bir akasya gövdesini önüne çekmiş, ustabaşının öteki dünyada da yorulmak bilmeden çalışabilmesi için, portresini, "cevaplayıcısım" kazıyordu. Âlim Tuti de bir başka cevaplayıcıya altın varak kaplamakla meşguldü.

Panab'e gelince, dev ressam fırçalarını ve boya topakları-
CESUR PANEB

167

nı almış, yeniden mezarın içine girip kapanmıştı.

Hay'ın yönetimi altındaki sol ekip de Maat ve Hathor Tapınağında işe girişmiş, binanın olabildiğince kusursuz görünmesi için gerekli onarımlara başlamıştı.

- Ustabaşı kurtulacaktır, diye tahmin yürüttü Aslan Userhat.

- Düş görüyorsun, diye itiraz etti Burun Fened. Amenmes ona en ağır cezayı vermek için bir dakika bile tereddüt etmeyecek.

- Bize cesedini bile vereceğinden emin değilim, dedi Çakal Unes üzgün bir sesle.

Ev kadınlarının çoğu gibi, Lekesiz Uabet de eşyasını toplamaya başlamıştı.

Askerler onu köyden atmaya geldiklerinde, düzensizlikten söz bile edilemeyecek

bir ev bulacaklardı. Çamaşırlar yıkanarak katlanmış, özenle tahta sandıklara

yerleştirilmişti; raflarda da, her zamanki şeylerin koyulduğu sepetler

duruyordu. Taburelerde ve iskemlelerde tek bir toz zerresi yoktu, durulmuş

hasırlarda, yapıp kokular serpiştirilmiş yataklarda da öyle. Aperti'nin

topladığı mutfaka gelince, pırıl pırıl parlıyordu, eksik olan tek bir alet bile bulunamazdı.

Hakikat Meydanı'nın zanaatkarları askerler tarafından zorla köyden

çıkarıldıklarında, arkalarında rahat ve çekici bir yer, onları yağmalamaya gelmiş vahşilerle alay edercesine düzenli beyaz evler bırakacaklardı.

Firuze koku kaplarını, rastık kabuklarını, yağ boynuzlarını yıkamış,

mücevherlerini mahfazalarına yerleştirmişti. Kızıl saçlı görkemli kadın yarımında

tek bir şey bile götürmeyecekti. Burada tanınmış tüm mutlulukları; hiçbir süs

takmadan, yüzünü boyamadan, en gösterişsiz elbisesiyle, varacağı tek yerin

mutsuzluk olacağını bilerek gidecekti. Ne kadar güzel olursa olsun, başka hiçbir

yer kutsal ile kutsal olmayanın evlendiği bu köyle karşılaştırılamayacaktı.

Işık evinin işleriyle uğraşacak zamanı bile bulamamıştı. Soğuk almış bir

yumurcaktan diş ağrısından yakman bir sol ekip zanaatkarına kadar hastalarından

birçoğu gelip yardımını istemişti çünkü. İçindeki endişeyi biraz olsun

unutabilmek için, hastalarına eğilmişti bilge kadın, hastalarının şif-

168

CHRISTIAN JACQ

kâyetlerini dinlemiş, ağrılarını hafifletmişti. Sonra muayenehane boşalmış, Işık'ın içindeki yalnızlık çekilmez olmuştu.

Uzun bir çalışma gününden sonra Neferle buluşmak ne kadar da büyüleyiciydi, ne

tatlıydı yılların daha da pekiştirdiği sevgileri. Ölümcül bir tehlikenin

karşısındaki kocasının yanında olamamak, Işık'a dayanılmaz bir acı veriyordu.

Kapı aralandı ve Kapkara'nın burnu görüldü. Siyah köpeğin bu odaya girmesi

yasaktı, bu nedenle de eşiği aşmaya cesaret edemiyordu.

- Gel, Kapkara, gel...

Sahibesinin beklenmedik izniyle bir yasak deleceğinden mutlu olan köpek içeri girdi, Işık'ın ayaklarının dibine kıvrıldı.

- Size ustabaşı Suskun Nefer'i getirdim, dedi General Me-hi, bir Delta haritasını inceleyen Firavun Amenmes'in önünde eğilerek.

- Babamın ordusu hakkında tam olarak ne biliyoruz General?

- Çok sayıda tecrübeli askerden meydana geldiğini, Haş-metmeaplan. Ben en çok kuzeydoğu sınırındaki garnizonlardan çekiniyorum.

- Başka bir deyişle, Per Ramessu'ya ani bir saldırı öner-miyorsunuz.

Mehi hazırlıksız yakalanmıştı. Böylesine kesin sorular beklemiyordu, öte yandan da Amenmes'in kendine bir tuzak kurup kurmadığından emin değildi.

- Büyük Ramses başkentini kolay ele geçirilmeyecek bir kent olarak tasarladı.

Eğer niyetiniz saldırmaksa, Haşmet-meapları, o zaman uzun bir hazırlık gerekecek.

- Ben de tam böyle düşünüyorum, General. Yetenekleriniz konusunda yanılmadığımı görüp seviniyorum. Bu yetenekleri doğru yolda kullanmaya devam edin, böylece sarayımın en etkili yöneticilerinden biri olarak kalırsınız.

- Siz emredin, ben uygularım.

General, Amenmes'in onu aşığalamaktan ve karşı gelinmez güç sahibi bir hükümdar gibi davranmaktan çok hoşlandığının farkındaydı. Başkaları bunu göremedikleri için yerlerini kaybetmiş, bu aymazlıklarının bedelini pahalı ödemişlerdi; yine de Mehi'ye sıradan bir insan muamelesi yap-

CESUR PANEB

ley

manın imkânsız olduğunu firavun da öğrenecekti.

- Bu Nefer kararına karşı gelmeye cüret mi etti?

- Seti'nin mezarını yıkmayı reddediyor.

- İlgi çekecek nedenleri var mıymış?

- Söylemedi, Haşmetmeapları. Suskun Nefer Hakikat Meydanı'nın efendisi ve sizi karşı karşıya getirecek savaşın muhtemel galibi olarak gördüğü babanıza bağlı kalmakta kararlı.

- Seti'nin onu kurtarmak için zamanında geleceğini mi sanıyor? Ne aptallık!

Mehi artık cezadan başka bir şey beklemiyordu. Firavun ya Nefer'i kendisine hakaret ve ihanetle suçlayacak olağanüstü bir mahkemeye çıkaracak ya da bir daha canlı çıkamayacağı bir zindana gönderecekti.

- Göster bakalım şu asiye bana.

Oyun acımasızdı, ama Mehi oldukça keyif alıyordu olacaklardan. Getirmek için yanına vardığında, şaşılacak kadar sakin buldu ustabaşını.

- Firavun sizi görmek istiyor.

Nefer kabul salonuna girip Amenmes'i saygıyla selamladı.

- Demek Hakikat Meydanı'nın ustabaşısı, emirlerimi tartışmasız yerine getirmekle yükümlü olan sizsiniz.

- Haşmetmeaplarına kendilerini loncanın efendisi olarak görüp görmediklerini sorabilir miyim?

- Ama tabii! Yoksa siz hâlâ Seti'nin bir sahtekâr olduğunu, benim de tüm kraliyet sorumluluklarını üstlendiğimi anlamadınız mı?

- Öyleyse, bana bir ebedî istirahatgâhı yıkmamı emrede-mezsiniz.

- Ben üstün iradeyi temsil ediyorum, Nefer, onun için de kullarımın tümünden kesin itaat bekliyorum, buna siz de dahilsiniz. Ya bana boyun eğersiniz ya da en sert cezaya çarptırılırsınız.

Mehi keyiften uçacak gibiydi, ama Nefer'in uzun suskunluğu endişelendiriyordu onu yine de; yoksa korku son anda kararını değiştirmesine mi yol açmıştı?

- Hiçbir Hakikat Meydanı ustabaşısı yıkıcı olamaz, Haşmetmeapları. Ben karşınızda tek sorumlu olarak duruyorum ve sizden zanaatkarlar köyüne ve Krallar Vadisi'ne

170

CHRISTIAN JACQ

zarar vermemenizi rica ediyorum. Atalarınızın dirilecek bedenleri orada yatıyor, hiçbir faninin de orayı kirletmeye hakkı yok. Adına layık hiçbir firavun kutsalların en kutsalı olan o yere saldıramaz.

Nefer'in cesareti generali şaşırttı. Böylesi sözlerle, kendi idam fermanını imzalıyordu.

- Sözlerinizin nereye varabileceğinin bilincinde misiniz?

- O sözleri duyabilmeniz gerekiyor Haşmetmeapları, atalarınızın mirasını koruyacağınızı umuyorum.

- Zaten benim de niyetim bu, Nefer. Mehi yanlış duyduğunu sandı.

- Sizi denemem gerekiyordu, diye sürdürdü Amenmes sözlerini. Çünkü kendi ebedî istirahatgâhımm yapımını babamınkini yıkmayı kabul edecek bir alçağa, bir haine emanet edemezdim. Siz benim düşündüğüm adamıssınız, Nefer, bundan ülke adına da mutlu oldum. Hakikat Meydanı'nın ulu efendisi olarak, tanrılar da isterse Seü'nin gömüleceği mezarı ziyaret edeceğim. Sonra da bana ayrılacak yeri kararlaştırırsınız.

Gördüğü korkunç kâbustan uyanabilmek için, dudaklarını ısırıp General Mehi. Ne var ki dudaklarının acısı, şaşkınlıkla izlediği sahneyi silmeye yetmedi; firavun kollarını Suskun Nefer'in omuzlarına dolamıştı.

Yirmi sekizinci bölüm

- Eşekler, diye haber verdi polislerden biri Sobek'e. Sırtlarında da ağır yük taşıyorlar, şef!

- Kaç asker?
- Asker yok, sadece eşekler.
- Neler saçmalıyorsunuz! Eşeklerin yanında kimse yok mu ?
- İkinci nöbetçinin raporu söylediklerimi doğrulayacaktır. Eşeklerin yanında, silahsız tek bir kişi vardı. Hakikat
Meydanı ustabaşısının tören giysilerini giymiş tek bir adam.
- Ne yapıyoruz, şef?
- Gidip karşılayacağım.
- Dikkatli olun... Mutlaka tuzakür!
- Eşekler korkutamaz beni. Şef Sobek 1. Tabya'dan çıktı.
Kervan hızla yaklaştıkça serap uçacak, umutlar sönecekti. Tecrübeli bir eşek kervanın başını çekiyor, ne yana gideceği konusunda tereddüde düşmüyordu.
Adam da gitgide Nefer'e daha çok benzemeye başlamıştı.
- Ruhların derinliğini ölçme yöntemim hakkında ne düşünüyorsunuz, General? diye sordu Firavun Amenmes.
Mehi kendini toparlayıp, gülümsemeye çabaladı.
- Şaşırtıcı ama etkileyici, Haşmetmeapları.
- Bir hükümdar sürekli olarak şaşırtmalıdır, değil mi? O ustabaşının dürüstlüğü ve doğruluğu hakkında öylesine çok
172
CHRISTIAN JACQ
şey duymuştum ki, artık anlatılanlara da inanmamaya başlamıştım. Hükümdarının gözüne girmeye çalışan herhangi bir hırslı dalkavuk gibi emirlerime boyun eğeceğini düşünmüştüm, ama beni yanılttı. Eğer benim ebedî istirahat-gâhımı yapacak olmasa, onu büyük bir zevkle yönetime alırdım. Böylesi çok iyi bir çözüm olmaz mıydı?
- Kamu hizmetindeki tecrübesizliği önemli bir engel olabilirdi, Haşmetmeaplan, diye belli belirsiz itiraza yeltendi Meni.
- Haklısınız, General, bu yüzden de yetenekleri boşuna harcamamaya gayret göstermem gerekecek. İyi ama, çok yorgun görünüyorsunuz...
- Hayır, Haşmetmeaplan, sadece endişeli.
- Hangi konuda?
- Seti'nin tepkisi çok şiddetli olacak, Teb'in hâlâ böylesi bir saldırıya direnmeye hazır olmadığını düşünüyorum.
- Benim endişelerimin başında da bu konu var, onun için hem karada hem de nehir boyundaki savunmamızı pekiştirmek için, gece gündüz çalışmak zorundasınız.
- Babanız Tanrı Set'in koruması altına girdi, diye hatırlattı Mehi. Bölgenin üzerine yıldırım gibi düşecek, saldırının aniliğinden ve şiddetinden yararlanmak isteyecektir.
- Ben, General, ben Set'in karşısında etkisiz kalacağım Amon ve Ra'nın çifte koruması altındayım, tabii Set'in yıkıcı saldırısını bastırmamız koşuluyla. Halka asıl saldırganın Seti olduğunu kanıtlamak için bırakalım ilk hamle ondan gelsin, sonra onu yok edelim. Bu yüzden, General, Teb'i alınamaz bir kale haline getirme görevini veriyorum size.
- Bana güvenebilirsiniz, Haşmetmeaplan.
- Aynı zamanda da, Hakikat Meydanı'nın koruyuculuğu görevinizin sürdüğünü de söylemek istiyorum. O köyün eserleri, iktidanmın parlaklığı için çok önemli, bu yüzden de hiçbir olay loncanın ahengini bozmamalı.
İçki kederle dolan general, firavunun karşısında eğildi.
Köyden yükselen, herkesin neredeyse bulaşıcı bir neşeyle katıldığı şölenin gürültüsünü belli belirsiz duyan Nefer ve Işık bir daha hiç dönemeyecekleri uzak ülkelere gönderilecek sürgünler gibi durup dinlenmeksizin seviştiler.
Birbirlerine sanılmış, tanrıların bir armağanıymış gibi tadıyorlardı birlikliliklerini. Öte yandan yaşadıkları mutluluğun loncaya armağan edilmesi gerektiğini de unutmuyorlardı.
- Bana kalırsa, şarkı söylerken en çok Paneb'in sesi duyuluyor, diye fısıldadı Işık.
- Hiç kuşkun olmasın. Saraydan gönderilen şarap testilerini o boşalttı. Zaten hamallar gelir gelmez, hangi testilerde şarap olduğunu o bulmuştu.
- Amenmes'in bahsettiği, ne büyük şeref!

- Yalnız bu değil M... Etler Karnak mezbahasından, çörekler de saray fırınından geliyor. Böylece firavun bize dayattığı ve gerekli olduğuna inandığı güçlükleri unutturmak istiyor.

- Samimi olduğuna inanıyor musun?

- Samimi ve endişeli... Amon'un iradesini yeniden kurmak isteyen Karnak başrahibinin kutsadığı taç giyme töreninin onu başka bir kişi yaptığıının, daha önce ağırlığını tahmin edemeyeceği yüklerin altına soktuğunun farkında artık. Bu yüklerden en ağır da, babasına ve vatandaşlarına karşı vermek zorunda olduğu savaş. Bir de... İyi de bu şölen akşamında olsun, bana bir an soluklanma fırsatı tanımayacak mısın?

Işık gülümsedi, yüzündeki ışıltıyla Nefer'i kendine daha da âşık etti.

- Arzularını tatmin etmeye hazırım, yalnız unutma, bütün köy halkını birleştirecek ziyafete başkanlık etmemiz gerekiyor.

- Öyleyse, acele edelim!

Dışarıdan, en tutucu ev kadınlarının bile bir ağızdan katıldıkları biraz müstehcen bir aşk şarkısı yükseliyordu.

- Bu loncaya katıldığımdan bu yana, gördüğüm en görkemli şölen, dedi Pişkin Somun Pay, sığır kızartmasından kocaman bir parça daha alırken. Belki de bu Amenmes hiç de kötü bir firavun değildir.

- Cömertliğinden yaralanmayı bilelim, yeter, dedi Kararlı Gau. Bakarsın eli açıklığı uzun sürmez.

- Neden böyle kuşkulusun? diye sordu Burun Fened.

- Ustabaşının hiç karşılıksız serbest bırakıldığını mı sanıyorsun? Bize başımıza gelecekleri açıklayana kadar yiyip içelim.

- Ben, ona güveniyorum! diye haykırdı Neşeli Renupe. Böylesine leziz bir şaraptan sonra esas sorun, her günkü biraya yeniden alışmak.

- Susun, Nefer konuşacak! diye gürledi Güçlü Naht. Konuşmalar kesildi, ustabaşı ayağa kalktı.

- Firavun Amenmes geleneklere uygun olarak kendini loncanın efendisi ilan etti, bu yüzden ona itaat etmemiz gerek.

- Bu, II. Seti'nin mezarını yıkacağız demek mi oluyor? diye endişelendi Paneb.

- Hakikat Meydanı'na hâkim olmak, köyün özellikleri ile görevlerine saygı göstermeyi gerektirir. Firavunla uzunca bir süre konuştum, bu konuda en küçük bir anlaşmazlık bile kalmadı. Bizler zanaatkar ve yapıcılar, öyle de kalacağız. Dışarıdan kimse köyün kapısından geçemeyecek, şef Sobek görevinde kalacak, General Mehi de koruyucumuz olmayı sürdürecektir. Değişen hiçbir şey yok, eserimizin bir noktasını bile yıkmayacağız. II. Seti gelip ebedî istirahatgâhını büyü-süyle kutsadığı sürece, çalışmalara ara verilecek. Mezarın girişini bilge kadının ve mezar kâtibinin huzurunda mü-hürleyeceğim.

- Askerler Krallar Vadisi'ne girecekler mi? dedi Somurtkan Karo.

- Krallar Vadisi sadece Hakikat Meydanı zanaatkârlarının girebilecekleri kutsal bir yer olarak kalacak.

- Öyleyse, dedi Alim Tuti şaşkınlıkla, Amenmes her alanda geri adım attı!

- Firavun atalarının sesini duydu, loncamızın görevinin ne anlama geldiğini gördü. Bizim de kesin saygı göstermemiz koşuluyla, Maat'ın temsil ettiği yasalara uyacak. Tabii bu arada refahımız ve mutluluğumuz için gerekli erzakın gönderilmesine de devam edilecek.

- Ya yardımcıları? diye sordu Halat Kasa.

- Yarından tezi yok, geri dönecekler, sayılarında bir azalma olmayacak.

Gerektiğinde, mezar kâtibinin girişimiyle, yardımcıların sayısı artırılabilir.

- Yerel bayramlarımızı kutlayabilecek miyiz?

- İstedikimiz gibi.

- Demek, değişen bir şey yok, diye açıkladı Aslan Userhat düşüncesini.

- Biraz daha az içip ustabaşını can kulağıyla dinlemiş olsaydın, dedi Cömert Didya, bunu çok daha önce anlamış olurdun.

Somurtkan Karo başını Halat Kasa'nın omzuna dayayıp uykuya dalmıştı. Kupalarını Suskun Nefer'in onuruna kaldırarak ne denli iyi içkici olduklarını kanıtlamaya çalışan öteki sağ ekip zanaatkârlarının durumu da daha iyi değildi, kuşkusuz. Güçlü Naht Paneb'le dövüşmek bile istemiyor, Çakal Unes ise boşluğa bakarak boş boş gülümsüyordu.

- Bu gençler eski şarabı hiç kaldıramıyor, diye sızlandı Güçlü Mut'un kızgın bakışlarına rağmen perhizi unutmış gibi görünen Kenhir. Altını çizmediğin önemli bir nokta var, Nefer. Amenmes bizi Krallar Vadisi'ndeki mezarının yapımıyla görevlendirecek mi?

- Bize verdiği ilk iş bu zaten. Mezar kâtibi sonunda rahatlamıştı.

- Bu ana kadar, başardığına inanamamıştım. Şimdi bana şarap ver.

- Bize bir tuzak kurmadığından emin olmamız gerek, dedi dikkati çekecek kadar ayık olan Kurtarıcı şed.

- Neden çekiniyorsun? diye homurdandı Kenhir.

- Bana kalırsa, Amenmes'in sözünü kuşkuyla karşılamak gerek. Seti'nin mezarının kapatılacağı gün askerlerini gönderip göndermeyeceğini, ustabaşının önerdiği mezar yerini o-naylayıp onaylamayacağını bir görelim hele.

- Yanılıyorsun, şed. Endişelerini unut ve bize sunulan bu harikaların keyfini çıkarmaya bak!

- Eğer bizzat mezar kâtibi bunu söylüyorsa, nasıl reddederim?

Çevresindekilerin uyuklamaya başladıklarını gören Paneb, en çekicisinden bir içki şarkısı söylemeye girişti. Göğe yükselen değişik sesler çevredeki müziğin kurallarına uymasa da, yeniden bulunmuş bir hayat sevgisine tanıklık ediyorlardı.

Suskun Nefer, bilge kadın ve mezar kâtibi Krallar Vadisi girişinin yanındaki nöbetçinin önünden geçmiş, ağır adımlarla II. Seti'nin mezarına doğru ilerliyorlardı. Nübyeli polislerin dikkatini çekecek hiçbir şey olmamıştı, nöbetçilerin yerini almak için gelmiş bir asker de yoktu çevrede.

- Şed gereğinden de kötümser, dedi Kenhir. Başlı günlerden beri ağrıyordu. Yine de, Amenmes'e güvenebilecek miyiz?

- Sadece gerçeklere bakalım, yeter, dedi ustabaşı.

Issız ve dingin vadi, güneşin muzaffer ışınları altında kavruluyordu. Sadece sonsuzluğu düşünen bu öteki dünyadaki tek mutlak hükümdar, taştı.

Suskun Nefer II. Seti'nin mezarını kapayan altın yaldızlı kapının sürgüsünü itti, Kenhir de kapının üzerine Hakikat Meydanı'nı temsil eden bir mühür bastı.

- Burayı bir gün yeniden açacak mıyız? diye meraklandı Kenhir.

- II. Seti'nin adına, öyle umalım, dedi bilge kadın. Öte tarafa yolculuk edebilmesi için gerekli diriliş metinleri onu burada bekliyor.

Üçü de sessizce, içinde bulundukları yerin ihtişamının etkisinde, uzaklaştılar.

- Gelecek ne getirirse getirsin, dedi Işık, hiçbir yabancı bu yerin ruhunu yok edemeyecek.

Vadiden çıkarlarken, Nübyeli polisler selamladı onları.

- Önemli bir iş daha bitti, dedi mezar kâtibi. Şed yanıldı, Firavun Amenmes de sözünü tuttu.

Yirmi dokuzuncu bölüm

Başdanışman Bay yıkılacak gibiydi. Kendini Yukan ve Aşağı Mısır'ın firavunu ilan eden Amenmes'in fermanını tartışmak için, üç günden beri Firavun II. Seti'yle görüşmeye uğraşıyordu. Yeni firavunun ulakları Orta Mısır'ın göbeğindeki Hermopolis kentinden öteye geçmemişlerdi, ama haberler çok geçmeden tüm ülkeye yayılacaktı, iç savaşın korkunç gölgesi her yanı kaplıyordu ağır ağır.

Eğer II. Seti ülkeyi bir felaketin eşiğinden döndürmek istiyorsa, hemen harekete geçmeli, hızla vurup oğlu Amenmes'in güvenilebilecek bir komutan olmadığının kanıtlamalıydı. Ne var ki firavun, hekimlerin Kraliçe Tausert'in dünyaya getirdiği bebeğin başucundan ayrılmadıkları dairesinden çıkmıyordu bir türlü. Çocuk ateşlenmişti, soluk almakta güçlük çekiyordu, sağlığı çevresindekiler için endişe kaynağı olmaya başlamıştı.

Başdanışman gündelik işleri düzene koyuyordu, ama Seti suskunluğunu bozmazsa Amenmes'in oldubittisi iki ülke'yi kana ve ateşe boğmayacak mıydı?

Bay kraliçe için de endişeleniyordu. Tüm ağır kesicilere rağmen çok acı çekmişti doğum sırasında Tausert, kendini toparlaması da zaman alacakü. Her zamanki enerjisinden yoksun, kocasını yönlendirmekten uzakü ne yazık ki.

Başdanışman tehlikeli bir dönemde devlet gemisinin dümeninde tek başına kalmış olsa da umutsuzluğa kapılma-

makta direniyordu. Onu kabul eden bu ülkeyi kaderiyle baş başa bırakamayacak kadar çok seviyordu; bu yüzden de yanlış bir adım atmamak için önlem üzerine önlem alıyordu. En azından, Bay'ın emin olduğu bir gerçek vardı; asla firavun olmaya özenmeyecekti o! Mısır kadar büyük bir gemiyi yönetmek, insanüstü bir görevdi. Böylesi bir görevi sırtlayacak çok az insan vardı, başdanışman da o insanlardan değildi hiç; onun tek özelliği, firavununa duyduğu bağlılıktı. Gün boyunca, yöneticilerle görüşmelerden çıkıp, bakanlarla toplanıya giriyordu; gece olunca da, dosyaları inceliyordu Bay. Bir ayağı topal olan yetim Sipta'ya ayırabilecek tek bir dakikası bile yoktu. Tanrı Ptah'ın rahiplerinden birinin oğlu olan genç, kâtiplik eğitimi sırasında olağanüstü bir zekâyâ sahip olduğunu göstermiş, başdanışman da onu kanatlarının altına alarak devlet adamı olarak yetiştirmeye başlamıştı. Önünde daha uzunca bir yol vardı Sipta'nın. Kendi yaşındakilerin oyunlarına katılması imkânsız olan genç, tapınağın kütüphanesinden ayrılmıyor, orada gökbilim ve matematik öğreniyordu. Öğrenmekten mutluydu, bu mutluluğun etkisiyle sakatlığından yakınmıyordu pek. Bakışları yorgun, omuzları düşük firavun, başdanışmanın çalışma odasına girince, Bay hemen ayağa kalktı.

- Haşmetmeapları, oğlunuz nasıl?
- Biraz daha iyi... Sakince uyuyor, kraliçe de öyle.
- Bitkinsiniz, Haşmetmeapları, biraz dinlenmek istemez miydiniz?
- Benimle görüşmek istiyormuşsun, Bay.
- Çok ciddi gelişmeler oldu. Oğlunuz Karnak'ta taç giydi, şimdi de Güney'de hüküm sürüyor.
- Ferman çıkarmış mı?
- Maalesef evet, çıkardığı fermanı da bütün ülkeye dağıtmak istedi. Güvenlik güçlerimiz ulaklarını durdurdu ama.
- O ulaklara ne oldu?
- Tutuklandılar, ülkeye ihanet suçlamasıyla yargılanacaklar.
- Onları serbest bırak.
- Haşmetmeapları...
- Bu bir emirdir, Bay. Altına kraliyet mührünü basacağım mektupları hazırla. O zavallılar sadece önderlerinin

CESURPANEB

I i tJ

mirlerine uydular, başka hiçbir günahları yok.

- Bağışlayıcılığınız herkes tarafından örnek gösterilecek, aşmetmeapları. Bu yüce davranışınız size karşı gelmeye üret eden oğlunuzu da kapsayacak mı?

- Onu da tahta bağlamam ve veliat naip olarak görevlenilmem gerekirdi. Şimdi artık çok geç. Amenmes mutlak olduğunu sandığı iktidarın tadını aldı, bundan böyle benim

ttan çekilmemi isteyecektir. Savaş, kan, ölüm... İşte bini yazgımız. Ne karanlık bir iktidar, Bay! Amenmes beni rtadan kaldırmamakla yanlış yaptı. O zaman Merneptah'ın kasından tahta çıkacak ve ülke bölünmeyecekti.

- Zor bir geçitten geçiyoruz, Haşmetmeapları, ama önce ısır'ı düşünmemiz gerek! Oğlunuz da olsa, Amenmes bir aın olarak görülmeli.

- Amenmes, oğlum. Çoğu artık benim oğlum olmadığını düşünüyor. Ne de olsa iktidar isteği yasal değil mi?

Başdanışman sarsılmıştı.

- Çok acı verici de olsa, çatışma kaçınılmaz değil mi? Hemen harekete geçmeliyiz, Haşmetmeapları, Amenmes'in ilerlemesine izin vermemeliyiz.

- Ne önemi var, Bay? Eğer daha güçlüyse, kazanacak. Sadece kaderin yasaları geçerlidir.

- Teb olmadan iktidar olamazsınız! Ebedî istirahatgâhını-zın da Krallar Vadisi'nde olduğunu unutmayın.

- Büyük çayır... Bundan böyle ulaşılmaz bir yer.

- Orayı yeniden ele geçirmek gerek, Haşmetmeapları, yeniden ele geçirmek ve Teb'in batı yakasındaki milyon yıllık tapınağınıza yaptırmak. Size muzaffer olmanız için gerekli enerjiyi o tapınak verecek.

- Muzaffer olmak... Bu kelimenin içi boş artık, Bay.

- Haşmetmeapları, Amenmes'in önünde eğilmeyi düşünmüyorsunuz, değil mi?
- Onu da düşündüm.
- Size isminize saygı göstermeniz için yalvarsam?
- Seti, Tanrı Set'in adamı... Bir savaş yıldırımını gibi harekete geçip, ordularımı Güney'in fethine göndermem gerekirdi. Oysa ben kraliçemi, sağlığı bozuk oğlumu ve barış içinde yaşamak isteyen Mısır halkım çok seviyorum. Adımı çok yanlış seçmişim, Bay, seçtiğim ada hiç layık olamadım. Güç-

180
CHRISTIAN JACQ

süzlüğüm ruhumu kemiriyor.

- Yoksa siz... müdahale etmeyecek misiniz?
 - Evet, en azından saldırıya niyetinde değilim. Şiddete başvuran, Maat'a başkaldırmış olmaz mı? Bu nedenle stratejimi sabır üzerine kuracağım.
 - En azından Hermopolis'i ve Orta Mısır'ı savunacağız, değil mi?
 - Neden olmasın?
 - Haşmetmeapları, ben her sözü dalkavukluk olan memurlardan değilim. Beni kovsanız da, bu politikanızı onaylamadığımı söylemek zorundayım.
 - Belki de haklısın, Bay, ama hükümdar olan benim, uygulanacak politikayı da ben seçerim. Seni görevden alma gibi bir düşüncem yok, dürüst, becerikli ve sadık bir adamsın çünkü. Bu sarayda senin gibi birini bulacağımı da sanmıyorum.
 - Amenmes ordularının muhtemel ilerleyişini durdurabilmek için, Hermopolis'e takviye göndermeme izin veriyor musunuz?
 - Başlarındaki komutanın saldırıya geçmemesi koşuluyla, evet.
- Başdanışmanın sekreteri, hekimin firavunla görüşmek istediğini bildirdi.
- İrademi uygula, Bay, irademe aykırı hiçbir girişimde de bulunma.
 - Teb'de olup bitenler konusunda daha fazla habersiz kalamayız. Haşmetmeapları, bu nedenle bir casusluk ağı kurmak niyetindeyim.
 - Nasıl istersen, ama saldırıya geçenin Amenmes olması gerektiğini unutma. Devleti yönet, Başdanışman. Ben, benim için değerli olanların yanına gidiyorum. Umutsuzluğa kapılan Bay fırçalarını bırakmayı, papirüslerini yırtmayı, onaylamadığı talimatlar yağdırması gerekecek bu yazıhaneden çıkıp gitmeyi düşündü bir an. Böyle bir firar, durumu daha da güçleştirmeyi miydi? Firavun derin üzüntüdeydi, onu en zor günlerinde bırakıp gitmenin zamanı değildi şimdi.
- II. Seti ordularının generallerine bizzat seslenmediğine göre, henüz hazır olmadığı bu duyarlı görevi yerine getirmek,

CESUR PANEB

181

Bay'a düşüyordu. Uzman bir kâtip, eski metinlere tutkun bir sanatçıydı, ama hiçbir sevgi beslemediği askerî çevrelerle en ufak bir ilişkisi olmamıştı başdanışmanın o güne kadar.

Dört general de genellikle emirleri bizzat firavundan almaya alışmıştı. Bu yüzden dördü de onları saraya çağırarak bu yabancı kökenli sivil yöneticiye, gizlemeye çalışmadıkları bir küçümsemeyle bakıyorlardı. Amon ordusu generalinin, sözcüklerini yapmasını aralarında kararlaştırmışlardı. Generalin Başdanışman 3ay'ı kısa sürede hizaya getireceğinden emindiler ne de olst.

- Firavun nerede, Başdanışman?
- Karısının ve oğlunun yanında.
- Saray mensuplarından bazıları firavunun hasta olduğunu iddia ediyor. Gerçek nedir?
- Haşmetmeapları çok yorgun. Bu nedenle de beni asi Amenmes'in oluşturduğu tehlikeye karşı koymak için belirlenecek stratejiyi kararlaştırmakla görevlendirdi.
- Tek bir strateji var, Başdanışman; zaman geçirmeden saldırıya geçmek.
- Teb ordusu hafife alınabilir mi? Soru generali hazırlıksız yakalamıştı.
- Hafife almak, kuşkusuz hayır...
- Arkadaşınız, General Mehi, birliklerini çok etkin kılan bir dizi reform gerçekleştirmede mi? O birliklerin bizimkilerden üstün silahlara sahip olup olmadıklarını kim bilebilir?
- Bütün bunlar söylentiden ibaret, Başdanışman, bu söylentilerin de saçma olduğunu düşünüyoruz.
- Bunu öğrenmek daha doğru olmaz mı?

- Zaman kaybından başka bir şeye yaramaz!
- Firavun aynı fikirde değil, General. Komutan sarsılmış göründü.
- Bizimle alay ediyor olmalısınız, Başdanışman... Seti Amenmes'e saldırmak için tereddüt etmemeli. Zaman kaybetmeden isyanın belini kırmak gerekir.
- Firavun tedbirli, bu tutumunu da onaylıyorum. Teb'de-ki casuslarımızdan aldığımız raporlar düşmanın güçlü olduğunu, hafife alınmaması gerektiğini doğruluyor.
- Öyleyse...

182

CHRISTIAN JACQ

- Gerçek strateji, birliklerimizin önemli bir bölümünü Hermopolis'e yığıp kentin surlarını güçlendirmektir. Bir saldırı anında, hem surlar hem de birliklerimiz düşmanı püskürtebilecek güce sahip olmalı, bu arada da takviye alacaklarından emin olmalılar. Amenmes ilk hamleyi yapmakla, geri dönemeyeceği bir hata işlemiş olacak.

Dört asker birbirlerine baktılar.

- Şaşırdık, diye itiraf etti sözcüleri, ama eğer firavunun iradesi böyleyse...
- Hiç kuşku duymayın ve bu iradenin zaman geçirmeden savaş alanına uygulanabilmesi için gerekli önlemleri alın. Güvenliğimiz buna bağlı. Üstelik hoşunuza gideceğinden emin olduğum bir karardan da söz etmek istiyorum. Gerçekten de generaller başdanışmanın önerisini heyecanla kabul ettiler, Bay'a başka bir gözle bakmaya başladılar. Anlaşılan firavun ona güvenmekle doğru bir karar vermişti.

Bay'a gelince, hükümdarın kararını kabul ettirdiği için mutluydu, önerisinin başarıyla sonuçlanması için de dua ediyordu.

Otuzuncu bölüm

Ustabaşı ve mezar kâtibi, Amenmes'in şafak törenini kutladığı dev Karnak Tapınağı'nın yanındaki sarayın kabul salonuna alındılar. Duvarlar ve sütunlar süsleyen parlak renkler sayesinde, çok keyif verici görünüyordu kabul salonu; ne var ki firavunun iki konuğu papirüslerin üzerinde uçuşan kuşlar temsil eden resimlerin zevkini çıkaramadılar. Bu görüşmeden çekiniyor, Kurtancı şed'in uyarısını akıllarından çıkaramıyorlardı.

Firavunun iradesi karşısında eğilmek zorunda kalmışlar, Krallar Vadisi ile firavunların ebedi istirahatgâhlannın yerinin belirtildiği son derece gizli bir planı Amenmes'e göstermek üzere getirmişlerdi. Genç hükümdar o ana kadar sözünü tutmuştu hep; oysa bu isteği, değerli hazineye el koymak için düşündüğü kurnazca bir tuzak olamaz mıydı?

Amenmes'in çevresi, tam bağlılıklarını bildirmeye, yarar-landıkları ayncalıkları kaybetmemek için istekte bulunmaya gelmiş soylular ve yöneticilerle doluydu. Büyük toprak sahiplerinin endişeleri giderilmeliydi, firavun da kazanılmış ayncalıkları geri almayı düşünmediğini belli etti. Tahtını sağlama aldıktan sonra, başka şeyler yapmayı düşünüyordu o.

- Ah, Nefer! diye bağırdı neşeyle. Yaklaşın... Yanınızdaki ihtiyar da ünlü Kenhir olmalı, azledilemez mezar kâtibi.

- Hizmetinizdeyim, Haşmetmeaplan.

104

CHRISTIAN JACQ

- Siz loncanın içinde devleti temsil ediyorsunuz, Kenhir, sizi köyü yönetmede gösterdiğiniz başarı için kutlarım. Bana gönderdiğiniz raporu dikkatle inceledim, açıklığı ve ayrıntılarına hayran oldum. Öte yandan, siz sevk edilen malzeme ve erzaktan memnun musunuz?

- Hiçbir şikâyet yok, Haşmetmeaplan. -Yardımcıların çalışması, kabul edilebilir düzeyde mi?

- Hiç kuşkusuz, Haşmetmeapları.

- Sayılarını artırmamı ister misiniz?

- Şimdilik gerekli olmayacak, Haşmetmeapları.

- İncelemek istediğim belgeyi getirdiniz mi?

- Sizinle baş başa görüşmemiz gerekecek, Haşmetmeapları, dedi ustabaşı.

- Bakanlarımı göndermemi mi istiyorsunuz?

- Eğer Haşmetmeapları bir sakınca görmezlerse.

- Onların önünde konuşmayacaksınız, öyle değil mi?

- Böylesi Hakikat Meydanı'nın yasalarına karşı gelmek olur.

- Hiç değişmeyeceksiniz, Ustabaşı, üstelik böylesi daha iyi. Bizi yalnız bırakınlar.

Bakanlar ve yöneticiler kabul salonundan çıkı, kapılar kapandı.

- Evet, belge?

Kenhir deriden yapılmış bir kılıftan toprak rengi bir papirüs çıkardı, açıp somakiden yapılmış alçak bir masanın üzerine yaymaya başladı.

- İşte loncanın ve Mısır'ın en değerli esrarlarından biri, Haşmetmeapları. Amenmes sabırsızlığını gizlemekte zorlanıyordu, ama Kenhir de çok yavaş hareketlerle açıyordu papirüsü.

İlk çizimcinin eli vadinin sınırlarını belirtmiş, sonra da her ustabaşı kendi kazdığı mezarın yerini göstermişti.

- Tutmosisler, Amenofisler, Büyük Ramses, diye mırıldandı firavun. Hepsini burada, öte dünyada bir arada. Ben, ben de onlarla birlikte, onların yanında büyük çayırda yaşayacağım. Bana nereyi öneriyorsunuz?

Başparmağıyla belirli bir noktayı gösterdi Suskun Nefer, I. Ramses ile Horemheb'in mezarlarının ortasında, II. Ram-ses'in ebedi istirahatgâhının güneyinde.

- Burası vadide yeni bir bölüm, dedi Amenmes, babamın mezarının uzağında. Ne ustabaşı ne de mezar kâtibi cevap vermedi, gerçek anına geldiklerinin bilincindeydi ikisi de. Amenmes ya kendi ebedi istirahatgâhının kazılması işini loncaya verecek ya da atalarının hazinelerini yağmalamak için haritaya el koyacaktı.

- Bu noktayı nasıl seçtiniz?

- Deneyim ve içgüdüyle, diye cevap verdi Nefer. Kayayı hissetmek ve bilge kadının onayını almak gerekli.

- Ya çok daha uzak bir yer veya ünlü bir firavunun hemen yanını seçersem?

- Seçin, Haşmetmeapları, yanıldığınız kanıtlarız. Kenhir soluğunu tuttu.

- Ebedi istirahatgâhını kazmaya başlayın, dedi Amenmes, hiçbir eksiği olmamalı. General Mehi son günlerdeki düş kırıklıklarını unutabilmek için, çılgınlar gibi işine sarılmıştı. Teb'i aşılmaz duvarlarla çevrelemek çok zaman alacaktı. Bu nedenle daha hafif, ama çok daha etkili başka savunma önlemlerine başvurmuş, Nü boyunca nöbet noktalarını artırarak ağır yük gemilerinden engeller oluşturmuş, böylelikle düşman donanmasının Güney'e inişini durdurup asker sevkiyatını kesmeyi amaçlamıştı.

Okçular, piyade erleri ve savaş arabası kullanıcıları özel bir eğitimden geçiriliyordu, her birlik zamanı gelince saldırıya geçecek, saldırırken de savaş alanını avucunun içi gibi tanımasının faydasını görecek. Bütün ayrıntılar tamamlanmıştı, Seti'nin orduları sayıca üstün olsalar da Teb'i her türlü işgalden koruyacaktı bu yöntem. Üstelik düşmanın Teb askerlerinin silahlarından henüz haberi bile yoktu.

Amenmes'in orduların komutanlığını üstlenmiş olması, subayları hiç etkilememişti; gerçek önderleri, savaş alanlarında pişmiş olan, onlara elle tutulur ayrıcalıklar, rahat hayat koşulları ve dolgun bir maaş sağlayan General Mehi'ydi. Firavunun tarafını tutarak onun etki alanından kaçmaya çalışan bir avuç yüksek rütbeli subay, nasıl bir hata işlediklerini kısa sürede anlamışlardı.

Hareketlilik düş kırıklığını az da olsa gideriyordu, ama

iyi askerlerini savaşa sokmaması, sadece onun adına çarpışacak seçkin bir birliği yedekte tutması gerekecekti.

- General, diye uyardı onu yaveri, Kuzey'den bir haberci geldi.

- Girsin.

Mehi casusunu çadırında kabul etti. Daha önce hizmetlerinden yararlandığı subayı iyi tanıyordu.

- Düşman toprağındaki son görevim olacak bu, General. Başkente dönmek için Hermopolis engelini aşamam artık.

- Engel mi? Ne tür bir engel?

- Çok sayıda asker.

- İlginç... Yoksa Seti Teb'e saldırmayı düşünmüyor mu?

- Firavunun hasta olduğu söyleniyor. Yönetim Başdanışman Bay'ın ellerinde.

- Bir sivil... Korkudan ölecek bir sivil! Ya kraliçe?

- Çok zorlu bir doğumdan sonra, toparlanmaya çalışıyor. Oğlunun sağlığı düzelir düzelmez, durum kökten değişecektir.

- Hermopolis bir şaşkırtmaca da olabilir.

- Değil, General. Başdanışman Bay saldırganın yenileceğini düşünüyor. Teb ordularının hızının kesileceğine ve iç savaşın sorumlusunun Teb orduları olacağına inanıyor. Üstelik Hermopolis saldırıya uğrar uğramaz önemli takviye de alacak.

- Kuzeydoğu sınırındaki garnizonlar mı?

- Evet.

CESUR PANEB

187

- Başdanışman görüldüğü kadar aptal değil demek. İyi ama II. Seti Tanrı Set'in koruması altına girdiğini, adına layık olabilmek için yıldırım gibi vurması gerektiğini unuttu mu yoksa?

- Orduda fısıldananları yüksek sesle söylediniz. Kimse firavunun davranışını anlayamıyor. Firavunun kararlarını stratejik nedenlerle açıklamayı başaran Bay'ın zekâsı olmasa, orduda derin çatlaklar olacaktı.

II. Seti iktidarını Per Ramessüda çürümeye terk ederek, herhangi bir güçlkle karşılaşmadan zaferin meyvelerini toplamak... Ne var ki bu durumda, zaferi Amenmes kazanmış gözükcekti.

İktidara ulaşabilmek için, iki firavun arasında bir savaşa ihtiyacı vardı Mehi'nin. Hakikat Meydanı'nın hazineleri yeniden ulaşamaz görüldüğünden beri, artık kendi silahlarını kullanmak, baba ile oğlu altından kalkamayacakları biçimde çarpışmaya yöneltmek zorundaydı.

Bir gün gelecek, Mehi bir tabur askerin başında köyün yolunu tutacak, Sobek'in polislerinin de onu engellemeye hakları olmayacaktı.

İşte o gün, köyün büyük kapısı açılacak ve Suskun Nefer, her şeyi yıkıp Işık Taşı'na el koymadan önce bağışlayıcı hükümdar gibi davranan yeni efendisinin karşısında yere kapanacaktı.

- Güvenilebilir bilgi toplamak çok güç olacak, General, ama imkânsız değil bu. Subaylardan bazıları Seti'ye itaatte tereddüt ediyorlar. Size birinci elden bilgi sağlayacak subaylar bulmakta zorlanmayabilirsiniz.

- Teb'in merkez kışlasına gidip dinlen. Sonra, savaş ara-balan birliğinde yüksek bir görev alacaksın.

- Teşekkür ederim, General.

Mehi her zamanki gibi, iştahla yiyip süpürdü önündeki-leri. Çok yiyip, çok içiyor, ağzındakileri hızla yutuyordu. Dalaverelerin başına dönmekte acelesi vardı ne de olsa.

- Özel bir ulak, dedi yaveri.

- Nereden?

- Per Ramessüdan. Mehi boğulacak gibi oldu.

- Ne dedin?

188

CHRISTIAN JACQ

- Per Ramessu. Belgenin altında II. Seti'nin mührü var. Ulak yalnız ve silahsızdı, bu belgeyi Teb'in kuzeyindeki ileri karakolumuza getirmiş. General gerçek olduğuna inandığı mührü sabırsızlıkla söktü. Elindeki papirüs birinci sınıftı, yazılar da zarif ve güzel.

Anlaşılabildiği kadarıyla, belge sahte değildi.

Oysa metni okuduğunda, önce bir şaka olduğunu sandı Mehi.

Mesajın altındaki "Yukarı ve Aşağı Mısır Hükümdarı Seti'nin adına, Başdanışman Bay" imzası, okuduklarının şaka olmadığının kanıtıydı.

General savaş arabasına atladı, atları saraya kadar dörtnala koşturdu.

Otuz birinci bölüm

Firavun Amenmes Mehi'nin getirdiği mektubu okudu.

- Baştan sona mantıksız değil mi, Haşmetmeapları?

- Başdanışman Bay II. Seti'nin adına sizi Per Ramessu'ya çağırıp Teb birlikleri hakkında rapor vermenizi istiyor. Bunda şaşacak ne var, General? Ne babam ne de ben resmen savaş ilan etmedik henüz. Benim taç giydiğimi görmezden gelmek istiyor, ben de onu resmen firavun olarak tanımadım, ama ülke hâlâ barış içinde, ikimiz de kendi topraklarımızdan çıkmadık daha. Size gelince, sevgili Mehi, bu göreve Seti'nin onayıyla getirilmediniz mi?

- Tabii, Haşmetmeapları, ama bu durumda...

- Başdanışman Bay hangi tarafta savaşacağını öğrenmek istiyor.

- Benim ne tarafta olduğum açık!

- Kim bilir, General? Belki de sadakatiniz sahtedir. Belki bana sadık görünmekle birlikte, savaş babamın kazanacağına inanıyorsunuzdur. Mehi'nin yüzü bembeyaz oldu. İktidar mücadelesinde, ihanet de diğerleri gibi bir silah değil mi?

- Ordunuzun bir generali için değil, Haşmetmeapları! Amenmes'in yüzünde tuhaf bir tebessüm belirdi.

- Sizi hiçbir şeyle suçlamıyorum, Mehi, ama durumdan yararlanmak gerektiğine inanıyorum.

- Ne demek istediğinizi anlayamadım.

- Per Ramessu'ya gider, Başdanışman Bay ve hatta ba-

190

CHRISTIAN JACQ

bamla görüşürsünüz. Onların sorularına cevap verirken benim halkı ezmekten, Güney'in zengin kentlerini yağmalayıp zengin olmaktan başka bir şey düşünmeyen bir kukla olduğumu anlatmaya çalışırsınız. Ordumun bana başkaldırmaya hazırlandığını, devrilmem için Seti'nin saldırıya geçmesinin yeteceğini söylersiniz.

- Kimse inanmaz bana!

- İnandırmaya çalışın, General. Eğer bu görevinizi başa-nrsanız, savaş kazanırsınız.

- Onları kandırdığımı kabul etsek bile, geri dönmeme izin verirler mi?

- Sanırım verirler, çünkü onların Teb'deki gözü ve kulağı olursunuz, aynı zamanda da bilgi gönderecekleri biri. Bunun bize sağlayacağı üstünlüğü düşünabiliyor musunuz? Bu macera sizin için tehlikeli olabilir, kabul ediyorum, yine de denemeye değer görünüyor. Hemen gidin, General.

Belinde altın işlemeli önlüğüyle Suskun Nefer altın kaleme çekiciyle bir kez vurdu; kalem kayaya saplanır saplanmaz Paneb göğün ateşinin üzerine Set'in ağız ile iki kulağını kazıdığı kazmasını aldı, vurmaya başladı. Çok geçmeden Güçlü Naht da katıldı Paneb'e, hâlâ genç devden daha güçlü, daha uzun zaman vurma tutkusuyla yanıyordu. Burun Fened kireçtaşının özelliklerini denetleyip onayladıktan sonra, öteki taş yontucuları daha ağır bir tempo tutturdular.

- Hangi planı uygulayacağız? diye sordu Kurtarıcı şed.

- Firavuna önerdiğim, onun da onayladığı planı; birbirini izleyen dört koridor, sonunda da her zamanki odacıklar.

- Firavunun ebedî istirahatgâhı babasınınkinden pek farklı olmayacak anlaşılan.

- Amenmes gerçekten de geleneklerden fazla uzaklaşmak istemiyor.

- Süsleme konusunda özel istekleri var mı?

- Annesini tanrılara armağan sunarken göstermemizi istedi. Gerisi için, bize güveniyor.

- İlginç... Böylesine bir tutuculuk beklemiyordum ondan. Bu firavun iktidara geçmek ister gibi görünüyor, eğer bu vadinin önemini anlarsa, belki de iktidara gelebilecek. Demek metinler ile resimleri ekibimle birlikte seçeceğim.

Suskun Nefer heykeltıraşlara kral heykelleri hazırlamaları, Amenmes'i mezarın duvarlarında kabartma olarak göstermelerini söyledi. Marangoz Didya ve Kuyumcu Tuti'ye gelince, cevaplayıcı heykelcikler ile altın kaplama kabartmalara kadar

bütün cenaze eşyasıyla onlar ilgileniyordu. Büyük bir olasılıkla, sol ekipteki meslektaşlarından yardım isteyeceklerdi, o meslektaşların işlerinin başlarından aşkın olmasına rağmen. Yeni firavun Hakikat Meydanının önemini teyit edeli beri, firavunun öfkesini üzerlerine çekmemek için durdurdukları siparişlerine yeni baştan hız vermişti kentin soylulan.

Kazmaların ve kalemlerin şarkısı, birbiri ardından çizilen eskizler, modellerin incelenmesi, güzelliğe dönüştürülecek maddeye duyulan tutku... Zanaatkarların her şeyi yitirdiklerini sandıkları karanlık bir dönemden sonra, heyecan geri dönmüştü. Yeni bir ebedî istirahatgâhın yaratılmasına girişmek de ekibin dayanışmasını pekiştirmişti kuşkusuz.

Hainin gerçek bir acı gibi hissettiği bir dayanışmaydı bu. Gizliden gizliye yürüttüğü çabalara rağmen, kimsenin usta-başının önderliğine karşı çıkmadığı bu köyde en küçük bir çatlak, bir ayrılık bile yaratamamıştı. Üstelik, Işık Taşı'nın saklandığı yeri bulabilmek için yaptığı tüm araştırmalar da başarısızlıkla sonuçlanmıştı.

Yine de umutsuzluğa kapılmayacaktı. Ölenemez bir iç savaşın habercisi olan bu endişe verici günlerde girilmesi güç yerleri araştırmak için uygun fırsatlar bulabilirdi. Çatışma çıktığında, Hakikat Meydanı da kanşıklıklardan kurtulamayacaktı. İşte o zaman durumdan yararlanmak da ona düşecekti.

Mehi ve yanındakiler Hermopolis'ten Per Ramessu'ya kadar sıkı koruma altında, ama Nü üzerindeki teknelerin gidiş gelişini denetleyen askerî karakollardan Başdanışman Bay'ın resmî davetini göstererek geçen bir generalin rütbesine uygun saygıyla götürüldüler.

İç i endişe dolu Mehi sol kalçasında yüze yakın küçük sivilcenin baş verdiğini gördü. Günde birkaç kez duruyor, sivilcelerin kaşınmasını biraz olsun azaltabilmek için kalçasına rahatlatıcı bir merhem sürüyordu.

Onu aslanın ağzına atan Amenmes'e direnmek imkânsızdı. Tek umudu, gönderdiği şifreli mesajları alan II. Seti'nin

192

CHRISTIAN JACQ

generalin sadakatine inanması, yanında çarpışmasını istemesiydi. Yine de firavunun bir döneğe çok önemli bir görev vermesini mümkün göremiyordu pek. Per Ramessu'yu, Büyük Ramses'in yarattığı görkemli başkenti yeniden görmek de endişelerini hafifletmedi Me-hi'nin. Ne kanalların çekiciliğinin ne de bahçeler ile bostanların güzelliğinin keyfini çıkarabildi. Yanındaki korumaları durdurulup saraya tek başına gitmesi söylendiğinde kendini tümüyle savunmasız hissetti. Bekleme odalarından birinde uzun süre sabretmesi gerekti üstelik. Sonunda yaşlı bir kâtip generali, içinde II. Seti'nin granitten bir heykelinin de bulunduğu geniş bir odaya, Bay'ın çalışma odasına aldı.

- Davetime karşılık verdiğiniz için size teşekkür ederim, General. Umarım yolculuğunuz rahat geçmiştir.

- Yolda sıkça durdurulup arandık, ama gemi rahattı doğrusu.

- Lütfen oturun. Mısır güç bir dönemden geçiyor, bu nedenle en kötüsünü önlemek için tüm yetkililerin güçlerini birleştirmeleri gerektiğini düşündüm. Siz de bu fikirde değil misiniz?

-Tabii, ama ben sadece emirlere itaat etmesi beklenen bir askerim. Hem üstelik...

- Bu kadar alçakgönüllü olmayın, General! Hem Firavun Seti hem de ben Teb ordularını dikkat çekecek biçimde yeniden düzenlediğinizi biliyoruz. Tek merak ettiğimiz, silah ve malzemenin durumu.

- Şifreli mesajlarımı aldınız umarım.

- Endişelenmeyin, bütün mesajlarınız yerine vardı, yasal firavuna bağlılığınızı memnurlukla karşılıyoruz. Firavun da bu sadakatinizi ödölsüz bırakmayacaktır. Amenmes gitmenize engel olmaya kalkışmadı mı?

- Mektubunuzu gösterdim, Mısır'ın hâlâ barış içinde yaşadığını söyleyip gidişimi onayladı.

- Bu gerçeğin çok iyimser bir yorumu, General. Bana hâlâ Teb ordularının silah ve malzemesi konusunda cevap vermediniz.

- Ülkeyi sarsacak felaketi önceden gördüğümden, birliklerimi sağlam silahlar ve güvenilir savaş arabalarıyla donatmak için elimden geleni yaptım.

Başdanışman not alıyordu.

- Amenmes Nübye'deki garnizonları geri çağırdı mı?
- Henüz hayır.
- Ne zaman saldırıya geçmeyi tasarlıyor?
- Bu konuda kararsız.
- Neden?
- Amenmes zafer kazanacağından emin değil, öte yandan, halkın lanetleyeceği saldırgan olmak da istemiyor.
- Gerçekten de tüm Mısır'a egemen olmayı düşünüyor mu?
- Bana kalırsa, bunun imkânsız olacağını kısa sürede anlayacak, durumu da hızla güçleşecektir. Yine de Hakikat Meydanı'nın ustabaşısından Krallar Vadisi'nde ebedî istira-hatgâhını kazmaya başlamasını istedi.
- Ya Seti'nin mezarı ne oldu?
- Çalışmalar durduruldu. Suskun Nefer mezarın kapışım mühürledi.
- Oysa ben Amenmes'in babası için yapılan anıtı yıktıracağını sanıyordum. Böylesi bir ölçülülük şaşırttı beni. Bir güçsüzlük belirtisi mi bu yoksa?
- Amenmes aslında sadece Teb'e hâkim. O da genç firavunun Tanrı Amon'a olan bağlılığından çok hoşlanan Karnak başrahibi sayesinde. Ne var ki bu ittifakın da çok güçlü olduğunu söyleyemem, sona ermesi için Seti'nin sert bir müdahalesi yeterli olur.
- Başka bir deyişle, firavunun oğluna karşı genel bir saldırı başlatmasını öneriyorsunuz.
- Ülkenin bütünlüğünü kurtarmak istiyorsa, başka bir çözüm var mı? Önerdiğim çözüm korkunç, bunu ben de biliyorum. Birçok asker hayatını kaybedecek ama bu acı deney kaçınılmaz bence.
- Olmayabilir, General. -Nasû?
- Biz saldırıya geçtiğimizde, sizin birlikleriniz bize yardım edecek ve asiye tutuklamamız için Teb'e kadar ilerlememize izin verecek. Bay kadar ürkütücü birinin karşısında fazladan tek bir kelime bile etmemesi gerekiyordu Mehi'nin. Üstelik başdanışmanın önerdiği çözüm, baba ile oğul arasındaki çüşma-

194

CHRISTIAN JACQ

yi başlamadan önleyeceği için, çarelerin en beteri idi. -Tereddüt ediyorsunuz, General?

- Hiç de değil... Sizi böylesine gelişmiş bir stratejiyi düşündüğünüz için kutluyorum üstelik. Ne var ki, önerinizin zayıf bir noktası var; adamlarımın tümü buna itaat edecek mi?
- Kuşkunuz mu var?
- Üst rütbeli subaylardan bazıları geleceğin Amenmes'te olduğuna inanıyorlar.
- Onlara yanlışlıklarını gösteremeyecek misiniz?
- Buna çalışırım, ama çok duyarlı bir konu bu.
- Size daha iyisini öneriyim. Onlara Seti'nin nankör davranmayacağını, yasal firavuna gösterdikleri bağlılığın karşılıksız kalmayacağını söylersiniz.
- Böylesi bir vaatle, onları kendi tarafıma çekmem kolaylaşır. Geriye tek bir önemli konu kaldı, Başdanışman; saldırıya ne zaman geçeceksiniz?
- Haşmetmeaplan saldırının gerekli olduğuna inanır inanmaz. O zaman, operasyonun ayrıntılarını bildiren şifreli bir mesaj alacaksınız.

Otuz ikinci bölüm

Katılanların durup dinlenmeksizin firavuna methiyeler düzdüğü bir bakanlar kurulu toplantısının ardından, Mehi'nin Per Ramessu'dan dönüp Teb'e vardığını öğrendi Amenmes. Generali hemen saraya davet ederek kimsenin kendilerini dinlemeyeceğinden emin olduğu küçük bir salonda kabul etti.

- Demek babam sizi yanında alıkoymaya çalışmadı. Çok talihlisiniz doğrusu, General!

- Bu talih falan değil, Haşmetmeaplan. Düşmanın kurduğu, benim de yem olarak kullanıldığım bir tuzak, sadece.

- Anlatın çabuk.

Tehlikeli bir oyun oynadığının farkındaydı Mehi, her iki tarafın da güvenini kaybetmemeye çalışırken, onları birbirleriyle çarpışmaya zorlamalı, bu sırada da tek bir yanlış adım bile atmamaya dikkat etmeliydi.

- Seti krallığının yeni sınırın olarak gördüğü Hermopolis'e dikkat çekecek kadar çok asker yığıyor.

- Hermopolis cephesini yarabilir miyiz?

- Mümkün, ama büyük kayıp veririz. O zaman da Ku-zey'den gelen takviye kuvvetlerle karşı karşıya kalırız, özellikle de kuzeydoğunun güçlü garnizonlarıyla.

- Kısacası, babamın istediği gibi hareket etmiş oluruz.

- Kesinlikle, Haşmetmeaplan. O sizin saldırıya geçeceğinizi, Hermopolis önünde de yıpranıp gücünüzü yitireceğinizi umuyor.

196

CHRISTIAN JACQ

- Söleyin bana, General... Düşman size nasü davrandı?

Amenmes'in, onun ikili oynadığından kuşkulandığını hissetti Meni. Per Ramessu'dan dönebilmiş olması genç firavunu kuşkulandırmıştı. Generalin bu şüpheleri dağıtması gerekiyordu.

- Belirgin bir soğuklukla, Haşmetmeaplan, yine de rütbeme saygı gösterdiler, Başdanışman Bay'ın mektubu sayesinde de, gereken kolaylıkları gösterdiler. Sonra da benden Seti'nin tarafına geçmemi beklediler.

Amenmes'in bakışları deliciydi şimdi.

- Ve siz de geçmediniz, öyle mi, General?

- Hayır, Haşmetmeaplan, çünkü sizin kazanacağınıza inanıyorum; aslında inanmak, yeterince güçlü bir sözcük değil.

- Neden?

- Çünkü düşmanı nasıl yok edeceğimizi biliyorum. Mehi'nin sözlerindeki kararlılık firavunu şaşırttı.

- Seti'yi görebildiniz mi?

- Hayır, sadece Başdanışman Bayla görüşebildim. Babanızın sağlığı konusunda kesin bilgi de alamadım. Kraliçenin çok güç bir doğum yaptığı, oğlunun durumunun da fazla parlak olmadığı söyleniyor, ama bütün bu söylentiler, bizleri Seti ile Tausert'in savaşmaktan başka kaygılan olduğuna inandırmak için çıkarılmış maksatlı dedikodular olabilir.

- Peki ya söylentiler gerçekse?

- Gerçeği, Haşmetmeaplan, Bay'ın ağzından öğrendim.

- Şu meşhur plan! Peki neymiş, tasarladıktan?

- Oldukça basit, ama ürkütecek kadar etkili olabilir. Bay beni Seti'ye içtenlikle bağlı, size itaat etmek zorunda olmakla birlikte ihanetten başka bir şey düşünmeyen biri olarak görüyor. Kuzey ordusu saldırıya geçtiğinde, adamların savaşmamalarını söyleyeceğim. Askerler aralarında banş yapacaklar, siz de tek başınıza ve savunmasız kalacaksınız.

- Bu... bu korkunç bir şey! Kabul etiniz mi?

- Kabul etmeseydim, Başdanışman Bay'ın yazıhanesinden canlı çıkamazdım. Üstelik benden, kararsız subayları da ikna etmemi istedi, saldırı tarihini önceden bildireceğini de söyledi.

Amenmes ne yapacağını bilemez haldeydi.

- Bu Bay bir iblis!

CESUR PANEB

197

- Hayır, Haşmetmeaplan, çabuk ve kesin zafer için en iyi yolu bulduğuna inanmış bir strateji uzmanı o.

- Bana bu planı bütün ayrıntılarıyla anlattığınıza göre, dedi firavun titrek bir sesle, bunun anlamı bana ihanet etmeyeceğiniz mi oluyor?

- Tabii ki etmeyeceğim, Haşmetmeaplan! dedi Meni samimi bir tebessümle. Üstelik planı da onlara karşı çevireceğiz. Seti'nin ordusu, alkışlarla karşılanacağına inanarak Teb hizasına vardığında, onları şu anda birlikleri yerleştirmekte olduğum kapana kısıtıracakız. Şaşkınlıklan işimize yarayacak, birbiri ardından dalga dalga saldırıya geçeceğim, düşman yok olmak istemiyorsa, teslim bayrağı çekmek zorunda kalacak. Ordunuzun başında, tarihe geçecek bir zafer kazanacaksınız.

Amenmes ile Seti'nin birbirleriyle kapışmalar durumunda, en iyi birliklerini savaşa sokmayacağını söylemedi Meni. Zamanı geldiğinde, asıl zaferi o

kazanacaktı. Kuşkusuz oldukça duyarlı bir girişimdi bu, böylesine korkulu bir operasyonu sadece kendisi gerçekleştirebilirdi zaten.

- Beynimi kurcalayan bir soru var, General; size neden güveneyim?
- Sizde, babanızdan çok daha güçlü bir iktidar yeteneği gördüğümü söylemek, yeterli olamaz elbet. Bunu yeterli bulmamakta haklı olursunuz üstelik. Gerçek neden aslında çok basit, Haşmetmeaplan. Ben bir Tebli olarak doğdum, Amon'un kentinin Delta'da kurulmuş bir başkent'in gölgesinde kalmasını içime hiç sindiremedim. Oysa siz buraya gelip yerleştiniz, babanızın küçümsemekten başka bir şey duymadığı bu kenti, bu bölgeyi sevdiniz. Zaferi Teb kazanacak, ona hiçbir zaman yitirmemesi gereken şanı yeniden vereceksiniz. Benim ve bu orduda savaşan yüksek rütbeli subaylardan büyük bir çoğunluğunun düşlerini sadece siz gerçekleştirebilirsiniz. İşte düşmanlarınızın yok etmek istememin nedeni, bu. Amenmes'in bakışlarının sakınlaşmasından, söylediklerinin işe yaradığını anladım Mehi. Kuşkusuz başka savlan da vardı elinde, ama daha ilk söylediğinin bu saf ve hisli hükümdara yeterli görünmesi, öteki düşüncelerini açıklamasını gerektirmeyecekti.

198

CHRISTIAN JACQ

Başdanışman Bay, Meni hakkında hazırlanan ayrıntılı dosyayı uzun uzun incelemişti. O dosyada, generalin çeşitli hizmetlerinden, emrinde çalışanların yaydıkları dedikodulara kadar birçok bilgi vardı. Mehi'yle de konuşup görüştüktan sonra, onun hakkında kesin bir yargıya varmıştı başdanışman; Meni gerçekten de ihtiyacım duyduğu adamdı.

Becerikli, çalışkan, kararlı bir adamdı general, altındakilere sözünü geçiriyor, itaat ettirmeyi biliyordu. Amenmes'in hiçbir geleceği olmadığını anlayacak kadar akıllıydı, II. Seti'ye sevgi nedeniyle olmasa da, çıkan için hizmet edecekti, firavunun ülkenin tümüne hâkim olmasına yardım edecekti.

Bay'ın çalışma odasına giren dört general de son derece de gergindi. Sözcüleri nezaket cümleleriyle zaman kaybetmedi hiç.

- Evet, Başdanışman, neler öğrendiniz?
- Teb birlikleri hakkında bir iki ayrıntı.
- Korktuğunuz kadar iyi donatılmışlar mı?
- Eğer General Mehi'nin anlattıkları doğru yorumluyor-sam, maalesef evet.
- Demek işbirliğine razı.
- O da sizin gibi ülkesinin büyüklüğünden, kaybolmakta olan bütünlüğü yeniden kurmaktan başka bir şey düşünmüyor.
- Yine de karşı tarafın yanında duruyor, dedi Amon ordusunun generali.
- Gerçek, sandığınızdan çok daha karmaşık, onun için durumdan yakınmamamız gerek.

- Yoka Amenmes hatasının farkına mı vardı?
- Bana en etkili görünen strateji konusunda Haşmet-meaplarının onayım almadan, size daha fazla ayrıntı veremem. Yine de askerlerinizi hazır tutmanızı, donanmanın da demir alacak gibi bekletilmesini istiyorum. Generaller sevinçliydi. Başdanışmanın söyledikleri, genel saldırının çok geçmeden başlatılacağını işaretiydi.

- Hemen firavunla görüşmem gerek, dedi Bay başvekil-harca.

- İmkânsız, Başdanışman. Haşmetmeapları oğlunun başucunda, kimsenin, sizin bile rahatsız etmemenizi söyledi.
- Kraliçe beni kabul eder mi ?
- Bir sorayım.

Bay'm elinde Mısır'ın tümünü Seti'ye vermek imkânı vardı, oysa zaferi getirecek saldırıyı başlatmak için onayım almak amacıyla bile görüşmüyordu firavunla. Ne var ki, hükümdarın oluru olmadan böylesine önemli bir karar alması da imkânsızdı.

Yanına bir hekim yaklaştı.

- Kraliçe sizi kabul edecek, Başdanışman. Haşmetmeapları maalesef öğütlerimi dinlemiyor, oysa onu devlet işlerini yönetemeyecek kadar güçsüz görüyorum. Lütfen ya nında fazla kalmayın, en önemlisi de, onu yormamaya bakın.
- Bana güvenebilirsiniz.

Bir hizmetkâr Bay'ı soluk mavi renkli ve beyaz nilüferlerle süslenmiş duvarları olan aydınlık bir odaya götürdü.

Tausert abanoz ağacından yapılmış bir yatağa uzanmış, başını da işlemeli yastıklara dayamıştı.

Kraliçenin yanına fazla yaklaşımadan, saygıyla eğildi Bay.

- Haşmetmeapları, sağlığını... diye güçlkle kekeledi. Heyecandan sesi çıkmıyordu.

- Çok daha iyiyim, Başdanışman. Gelip yanıma oturun.

- Hayır, ayakta kalmayı tercih ederim. Yaklaştığında, Kraliçe Tausert'in hâlâ eskisi gibi güzel ve

çekici olduğunu gördü. Taranmış saçları, makyajlı yüzüyle soylu bir ifadesi vardı, bakışları da gücünden hiçbir şey kaybetmemiş gibiydi.

- Sizi böyle rahatsız etmek zorunda kaldığım için beni bağışlayın,

Haşmetmeapları, ama firavunun onayını almak koşuluyla, içinde bulunduğumuz çıkmazdan kurtulmanın yolunu buldum.

Başdanışman planını Tausert'e açıkladı.

- Eğer başarsan, Bay, Mısır'ı kurtarmış olursun.

- Saldırıya ne kadar çabuk geçerse, Haşmetmeapları, kazanma ihtimalimiz o kadar artar. Eğer kararımız gecikirse, General Mehi bizden kuşkulunmaya başlar, güveni sarsılır. Firavunun nezdinde bir girişimde bulunamaz mısınız?

- Seti oğlunun sağlığından başka hiçbir şeyle ilgilenmiyor artık. Sanki kendi yapamadıklarını oğlu gerçekleştirebile-

200

CHRISTIAN JACQ

çekmiş gibi, bütün umutlarını o çocuğa bağladı.

- Saygısızlık etmek istemiyorum, Haşmetmeapları, ama alınacak kararın ne denli önemli olduğu konusunda ısrar etmek zorundayım. Birliklerimiz harekete geçmeye hazır, oysa hâlâ generallere asıl görevlerinin Amenmes'i tutuklamak ve barışa ulaşmak olduğunu söylemedim.

Kraliçenin bakışları hayranlık doluydu.

- Sen devletin parlak bir hizmetkârı ve bulunmaz bir dostsun, Bay. Mısır bu sadakatini hiç unutmayacak. Ayağa kalkmama yardım et, gidip firavunu seni hareketlerinde özgür bırakmaya ikna etmeye çalışayım.

Odanın kapısı açıldı.

II. Seti kollarını yana sarkıtmış, bakışları bomboş, donmuş kalmış gibi duruyordu eşikte.

- Oğlum öldü, diye mırıldandı.

Otuz üçüncü bölüm

Kararlı Gau'dan aldığı özel dersler sonucunda, matematikte biraz toparlanmıştı Paneb'in oğlu Aperti. Yine de okulda sonunculuktan kurtulamıyordu. Kenhir ile yardımcıları İmuni de Aperti'yi okuldan uzaklaştırmaktan başka bir şey düşünmez olmuşlardı.

Yaşı nedeniyle, sadece edebiyat dersi vermeye başlamıştı Kenhir. Öğrencilerin en parlakları Bilge Ptahhotep öğretisinin inceliklerini, Maat'a gösterilmesi gerekli saygıyı ya da adaletsizlikle neden mücadele edilmesi gerektiğini öğreniyorlardı. Okuma, yazma, matematik ya da köyün kızlı erkekli çocukları için gerekli diğer temel dersleri huysuz İmuni üstlenmişti, p çocuklardan bazıları loncada kalacaklar, bazıları da aldıkları eğitimin de desteğiyle meslek hayatlarına köyün dışında başlayacaklardı.

- Oğlum derslerimin huzurunu bozuyor, dedi İmuni Pa-neb'e. Gevezelik ediyor, arkadaşlarının dikkatini dağıtıyor, ben soru sorunca da saygısız cevaplar veriyor.

- Ona neden sert cezalar vermiyorsun?

- Cezayla tehdit etmeye çalıştım onu. Oysa o, bana bakıp güldü.

- Ondan korkuyorsun, söylemek istediğin bu mu yoksa?

- Hayır, tabii ki hayır... Yine de yaşına göre çok büyük ve çok güçlü, ben de...

- Dinle, İmuni, sen ve ben, birbirimizden hiç hoşlanmıyo-

202

CHRISTIAN JACQ

ruz; yine de oğlum öğretmenini saymalı, derslerine gerektiği gibi çalışmalı. Onu yola bizzat ben getireceğim, senden de bana en küçük yaramazlığını bile bildirmeni istiyorum; yoksa, oğlumun başarısızlığından seni sorumlu tutarım. Ne demek istediğimi iyice anlatabildim mi?

- Anlatabildin, dedi imunl kısıık sesle.

On kadar yumurcak yere çizilmiş ve karelere bölünmüş yılan biçiminde bir yolda ilerlemeye çalışarak oynuyorlardı. Karelardan bazıları oyunculara üstünlükler sağlayıp ilerlemelerine neden oluyor, kimileri de ceza verip geri gitmeye zorluyordu çocukları.

- Hile yaptın, Aperti! diye haykırdı Araştırmacı İpuy'un çalışkan ve ciddi oğlu.

- Sen öğretmenin gözüne girmekten başka bir şey düşünmüyorsun !

- Hile yaptın, oyundan çıkacaksın. Ötekiler de aynı düşüncedeydi.

- Siz hepiniz küçük birer gammazsınız. Yine kazanacağımı anlayınca, daha fazla dayanamadınız!

- Evet, hile yapmana dayanamıyoruz.

Aperti önce uzaklaşır gibi yaptı, sonra hızla geri döndü, elindeki söğüt dalıyla İpuy'un oğlunun sırtına vurdu.

- Bunu hiç unutmayacaksın, ispiyon!

Rakibinden bir kafa büyük, neredeyse yirmi kilo daha ağır olan Aperti, İpuy'un oğlunu yere devirdi: çocuğun sırtını açmaya çalışıyordu ki, kıçına yediği şiddetli tekmeyle berikinin üzerinden uçu, bir evin duvarına çarpıp yere serildi.

Dev çocuk yeni rakibine gerekli dersi vermek için öfkeyle ayağa fırladı.

- Yoksa babana da mı vuracaksın? diye sordu Paneb sakın bir sesle.

Aperti daha fazla gerileyemedi, yanaklarını ateşe veren iki tokadı da engelleyemedi bu nedenle.

- Ben de çok kötü bir çocuktum, diye itiraf eti Paneb, ama hep öğrenmek istedim, onun için hiç hileye başvurmam. Ya bugünden tezi yok davranışlarını kökten değiştirirsin ya da seni köyden kovarım. Bundan böyle yardımcılarla birlikte tarlada çalış da yararlı olmayı öğren!

CESUR PANEB

2D-S

- Bunu yapma!

- Öyleyse, seni burada tutmam için, geçerli nedenlerini söyle. Hakikat Meydanı'nda yaşamak kimsenin eline geçmeyecek eşsiz bir fırsat, burada tapınak okullarının çoğundan çok daha ileri bir eğitim alabilirsin. Eğer bunu anlayamayacak kadar salaksan, git talihini başka yerde dene.

- İmunl'yi sevmiyorum, Gau'yu tercih ederim. Çirkin ve çok sert, ama onun anlattıklarını anlıyorum.

- Senin neyi tercih ettiğın umurumda değil, oğlum; önemli olan itaat etmek ve öğrenmek.

- Firavun Amenmes'in talihi var doğrusu, dedi Güçlü Naht. Sonsuza kadar vadinin en güzel yerinde yaşayacak.

- Ben, dedi Somurtkan Karo kazmasının ucunu yere dayayarak, II. Seti'nin mezarının olduğu yeri tercih ederdim.

- İssiz yerler pek işine yaramadı Seti'nin, dedi boşanmasını izleyen uzunca bir depresyon döneminden sonra nihayet biraz şişmanlamaya başlayan Burun Fened.

- Sence, Amenmes'e yarayacak mı? Saldırıya geçmek yerine, oturmuş düşmanını bekliyor. Bir öndere yaraşır davranış değil bu.

- Galiba kendini askeri konularda uzman sanıyorsun, di ye alay etti Halat Kasa.

- Kayayı daha uzun süre kazmayacağız, söylediğime mim koyun, bu mezar işi fazla uzun sürmeyecek!

- Ustabaşının dayattığı hıza bakarsak, sana inanmakta güçlük çekiyorum.

Paneb de bıraktı elindeki işi.

- Bir şikâyetin mi var yoksa, Kasa?

- Nefer'in geçen ay iki izin günümüzü de kaldırarak bizi sürekli çalıştırmasının nedenini anlayamıyorum bir türlü.

- O günler, basit birer bayramdı sadece, diye hatırlattı Paneb. İşlerin yoğun olduğu dönemlerde, ustabaşının böylesi kutlamaları kaldırma hakkı vardır.

- Yoğun dönem, durumumuza uygun bir tarif.

- Oysa anlaşılması hiç de güç değil, dedi Karo pazusunu ovuşturarak. Ustabaşı Amenmes'in iktidarının çok kısa süreceğinin farkında, onun için gerçek bir ebedî istirahatgâh yapmak istiyor.

CHRISTIAN JACQ

Naht bir yudum su içti, kırıbayı yanındakilere uzattı.

- Umarım, yanılıyordur... Eğer Seti Teb'e girerse, postumuz metelik etmeyecektir.

- Böylesine kötümser olmaya hakkın yok, diye itiraz etti Burun Fened. Bizi nasıl savunduğunu, loncayı nasıl kurtardığını unuttun mu yoksa?

- Ben onu suçlamıyorum ki, ama intikam peşindeki bir firavunun ordusu karşısında ne yapabilir?

- Her şeyden önce, diye kestirip attı Paneb, işler henüz oralara varmadı; sonra, dikkatinizi çekerim, mola bitti.

Tüm Per Ramessu yastaydı. Sarayda, hizmetkârlar ile görevliler sakallarını tıraş etmiyorlardı. Kadınlara gelince, peruklarını takmıyorlar, saçlarını omuzlarına döküyorlardı.

En yetenekli uzmanların görevlendirildiği mumyalama çalışmaları başlamıştı.

Başdanışman Bay krallığın hâlâ yönetilip yönetilmediğinden kuşku duyan bütün yüksek memurları teker teker yatıştırdığı çalışma odasından aynlamıyordu hiç.

Tüm çabalarına rağmen, inandıramamıştı çevresindekileri. Başkenti bir endişe, yoğun bir korku kaplamıştı.

Başdanışman gerek kendi, gerekse yardımcılarının çabalarıyla devlet gemisinin hâlâ güvende olduğunu kanıtlamaya ve genel umutsuzluğu dağıtmaya uğraşırken, bir mucize gerçekleşiyordu; Kraliçe Tausert saray erkânını toplayacaktı.

Umutsuzluk o anda yerini meraka bıraktı. Büyük Ramses tarafından yaptırılan kabul salonuna girebilmek için, itişip kakışmaya girişti saray görevlileri. Açık yeşil bir elbise giymiş, başına altın bir taç oturtmuş, boynuna firuze bir gerdanlık takıp bileklerine altından narin bilezikler geçirmiş olan kraliçe, firavunun tahtına kurulmuştu. Seti'nin yokluğunda, ülkeyi yönetmek firavunun büyük eşinin göreviydi.

Kraliçenin yakınındakiler boşuna bir bitkinlik belirtisi aradılar Tausert'in yüzünde. Seti'nin eşi her zamanki zarafet ve çekiciliğiyle devletin tepesinde ilk kez tek basmaydı; çevresindekiler bir yanlış adım bekliyorlardı.

- Firavun rahatsız, dedi etrafındakilere. Oğlunun ölümü onu derinden yaraladı, hekimler krallık esasını yeniden eline alabilmesi için uzun bir istirahatata ve yoğun bakıma ihtiyacı olduğunu söylüyorlar. Bu geçiş döneminde dizginleri ele almam gerekecek. Hem benim hem de devletin işlerini herkesin hayranlığım uyandıracak bir beceriyle yürüten Başdanışman Bay'ın kararlarına güvenmenizi istiyorum.

- Ordumuz Teb'e ne zaman yürüyecek? diye sordu saray görevlilerinden biri saldırgan bir tavrıyla.

- Firavun saldırının bizden gelmemesine karar verdi, yine de denetimimiz altındaki bölgelerin güvenliğini sağlamak için gerekli tüm önlemler alınacak. Tabii eğer Prens Amen-mes saldırıya geçerse, şiddetle karşı koyacağız.

- Bunun anlamı, Teb'i ve Güney'i terk ettiğimiz mi?

- Bunun anlamı binlerce Mısırlının kanım ilk dökenin biz olmayacağı ve firavunun, hiç olmazsa şimdilik, statükoyu kıyıma tercih ettiği. Öte yandan, hayatta kalmak için, iki Ülke'nin birleşmesi gerektiğinin de bilincindeyiz. Bu amacı gerçekleştirmek için mümkün olan her yolu deneyeceğiz.

- Hangi yollar, Haşmetmeapları?

- Sivri dilli basit bir görevlinin böylesine önemli devlet sırlarını bilmesi gerektiğini sanmıyorum, dedi kraliçe sakince. O görevli itaat etmek ve ülkesine hizmet etmekle yerinsin, tabii eğer beceriyorsa.

Tausert ayağa kalkarak toplantının sona erdiğini belli etti.

Hem kraliçeye hayran kalan hem de endişeleri yatışan Bay, saray halkının kraliçenin etkisinde kaldığını hemen anladı.

- İzin verirsiniz, sizi müdahaleniz için kutlamak istiyorum, Haşmetmeapları, dedi başdanışman kraliçeye. Söylediklerinizin kötü niyetlileri susturacağından, endişeleri yatıştıracığından eminim. Buna rağmen firavunu planım uyarınca Teb'e saldırmaya ikna etmek, gerçekten de imkânsız mı?

- Seti'nin tüm umudu bebeğimizdeydi, Bay. Oğlumuzun ölümü firavunun yaşama arzusunu söndürdü. Set'in öfkesini çektiğini düşünüyor. Bu yüzden Amenmes'le çatışmaya girmekten kaçınıyor, ne olursa olsun, savaşı başlatan taraf olmak istemiyor.

CHRISTIAN JACQ

- Çaüşmanın kaçınılmaz olduğunu biliyorsunuz, Haşmet-meapları!

- Dahası da var, Başdanışman.

Kraliçenin sesindeki ciddiyet başdanışmanı endişelendirdi.

- Seti veliahdı olarak gördüğü çocuğunun Krallar Vadi-si'nde bir ebedî istirahatgâha gömülmesini istiyor.

-Teb bölgesinin Amenmes'in denetiminde olduğunu unutuyor mu?

- Firavun bu arzusunu yerine getiremeyeceğine göre, iş bana düşüyor.

- Yalvarırım, çalgınlığa alet olmayın, Haşmetmeapları! Prens Amenmes sizden nefret ediyor, isteğinizi reddedecek, sizi rehine olarak elinde tutacaktır. Kendinizi kan içici bir aslanın ağızına atamayacağınız kadar ihtiyacı var size bu ülkenin.

- Bir gemi hazırlat, Başdanışman. Yarın sabah yola çıkıyorum.

- Tek bir gemi mi? Ama size kalabalık bir koruma ordusu, tecrübeli askerler ve...

- Tek bir gemi, ölü oğlum için küçük bir dua odası olan tek bir gemi. Tek bir asker bile istemiyorum.

Otuz dördüncü bölüm

- Hâlâ bir haber yok mu? diye asabice sordu Mehi yaverine.

- Bugün hiç mesaj gelmedi, General.

Mehi yeniden okçuların çalışmalarını yönetmeye gitti. Ellerindeki yeni oklarla, kısa zamanda yok edeceklerdi düşmanlarını. Tüm birliklere uyguladığı yoğun çalışmalar sayesinde, korkutucu bir ordu vardı şimdi elinin altında; korkutucu, çok hareketli, emirlerini kısa zamanda yerine getirebilecek bir ordu.

Kendisiyle gurur duyabilirdi. Yıllar boyunca gizli gizli yürüttüğü çalışmalar sonunda, iyi kullanılırsa iktidarın yolunu açacak eşsiz bir vurucu güce sahip olmuştu. Firavunların eski toprakları üzerinde kurulacak askerî bir dikta rejimi uzun ömürlü olamazdı. Maat'ın yasalarına aykırı gelecek böyle bir yönetim, hem kâtiplerin hem rahiplerin, en önemlisi de tüm halkın direnişiyle karşılaşılırdı. Bu yüzden bir kur-tancı gibi çıkacaktı ortaya Mehi, başansı da II. Seti ile oğlunun arasında geçecek ölümcül bir savaştan geçecekti.

Savaş arabasının dizginlerini ayarlarken, aklına eğlenceli bir fikir geldi; yükselmesinin hiç olmazsa bir bölümünü Hakikat Meydanı'na borçlu değil miydi? Kabul Heyeti'nin adaylığını geri çevirmesinden bu yana loncaya duyduğu nefret, onu savaş imkânlarını geliştirmeye, kısacası her gün biraz daha güçlenmeye itmişti.

CHRISTIAN JACQ

Hazinelerini yağmaladıktan sonra tüm köyü yerle bir etmek, en az taç giymek kadar keyiflendirecekti onu; hatta belki daha da çok.

Başdanışman Bay'ın şifreli mesajı neden bu kadar gecikmişti? Mehi başdanışmanı dürüst olduğuna inandırdığını sanıyordu, hem zaten Bay da planının başarılı olacağını düşünmemiş miydi? Bu planı uygulamaya koymak ve Güney'i yeniden ele geçirmek için acele edeceğini de söylemişti.

Seti hâlâ tereddüt ediyor olmalıydı, oysa Bay'm planı öylesine iyi hazırlanmıştı ki, er ya da geç firavunu ikna edecek, fazla kayıp vermeden zafere ulaşacağına inandıracaktı.

Yaver koşarak geldi.

- General, Kuzeyden kuşkulu bir gemi geldiğini bildiriyorlar !

- Bir filo demek istiyorsun herhalde?

- Nöbetçilerin söylediğine bakılırsa, tek bir gemiymiş. Mehi meraklanmıştı, ama yine de tehlikeye atılmak istemedi.

- Gemiye durdurup, batı yakasındaki ana iskeleye yanaştırsınlar. İçindeki askerler teslim olmazlarsa, hepsini öldürsünler, ama sorgu için iki tanesini ayırsınlar.

Tüm köy taze günlüğün hâkim olduğu bir koku sisine bürünmüştü. O gün evlerin ve toplantı yerlerinin kokuyla temizlenme, tütsülenme günüydü, ev kadınlarının hepsi buhurdanların içindeki korlara reçine parçacıkları atmışlardı. Herkesin katıldığı bu eğlenceden memnun olan çocukların koşuşturması, bağırış çağırışı

altında sürdürülen bu sağlık faaliyeti hem böcekleri hem de hastalıkları yok edecekti.

Hain sağ ekibin toplantı yerine yaklaştı. Uzun düşüncelerden sonra, Işık Taşı'nın bu binada, büyük bir ihtimalle merkez odada saklandığı sonucuna varmıştı. Fırsattan yararlanmayı başarırca, hiç olmazsa haklı olup olmadığını anlayabilecekti.

Ne var ki ustabaşı önce davranmış, Somurtkan Karoya kısa ve güçlü kollu taş yontucusunun angarya olarak gördüğü bir iş vermişti. Bir sonraki tütsü gününde, dikkati üzerine çekmemek için gönüllü olmayacak, ancak burada görevlendirilmeyi sağlayacaktı.

Omzuna bir elin konduğunu anladığında kanı dondu.

- Yoksa sen de mi evden kaçtın? diye sordu Paneb.

- İtiraf etmeliyim ki, evet. İnatçı kokulardan hiç hoşlanmıyorum.

- Ben de. Üstelik Uabet görünmez hayvancıkları da öldü-rebilmek için tütsüyü daha da yoğunlaştırıyor, neredeyse soluk alamayacak duruma düşüyorum.

Genç dev uzaklaştığında, sırlıslıklam tere battığını hissetti hain. Kafası bomboş, sarsak bacaklarının üzerinde sendeleyerek eve döndü. Birçok ev kadını karışırım çevresini almış, hararetle bir şeyler anlatıyordu.

- Şef Sobek Kenhir'le görüşmek istiyor. Büyük kapıya çıkmalıyız.

Kokulu sis dağılmaya başlamış, köy arınmıştı, ama kimse bu sağlık çalışmasını tamamlayacak öleni düşünmüyordu. Herkes yeniden köye giren mezar kâtibinin açıklamalarını duymaya koşmuştu.

- Kuzey donanması Teb'e saldırdı, dedi Kenhir.

- Savaş, diye bağırıldı Pay'ın karısı korkuyla, savaş bu!

- Kimse köyden çıkmasını, buyurdu ustabaşı. Sobek bizi gelişmelerden haberdar edecek.

General Mehi elini kaldırır kaldırmaz yaylarını boşaltmaya hazır üç yüz okçunun dikkatli gözleri önünde, batı yakasının ana iskelesine yavaş yavaş yanaştı düşman gemisi. Ne var ki askerleri gibi Mehi de önündeki tuhaf gemiye şaşkınlıkla bakakalmıştı.

iskeleye yanaşan savaş gemisi değil, ortasında, diz çökmüş, tabutu korumak için ellerini uzatmış İsis ve Neftis'i temsil eden iki heykelle çevrelenmiş bir kamarası bulunan küçük bir cenaze teknesiydi.

Yirmi kürekçiden hiçbirinde silah yoktu, kaptanda da.

Uzun beyaz yas elbisesi giymiş, başına Kuzey'in kırmızı tacını oturtmuş Tausert görüldüğünde, herkes soluğunu tuttu.

Mehi kraliçenin önünde eğildi.

- Siz General Mehi'siniz, değil mi?

- Emrinizdeyim, Haşmetmeaplan.

- Bu cenaze gemisi oğlumun mumyasını taşıyor. Hem fi-

210

CHRISTIAN J AC Q

ravun hem de ben cenazenin Krallar Vadisi'ne gömülmesini istiyoruz.

Mehi kulaklarına inanamıyordu.

- Siz yanınızda sizi koruyacak gemiler olamadan mı geldiniz?

- Yalnız geldim, General. Yanımdaki denizciler de asker değil.

- Haşmetmeaplan, ne diyeceğimi..

- Siz Teb'in batı yakasının başyöneticisi değil misiniz? -Tabii, Haşmetmeaplan, ama...

- Ama neredeyse savaşa giriyoruz ve Prens Amenmes'in emirlerine uymak zorundasınız.

- Prens firavun oldu ve...

- Bir tek firavun var, General, ben de onun adına geldim. Mehi böylesi bir saldırıya hazırlıklı değildi, ama belki de kraliçenin bu çılgınca davranışından yararlanabilirdi.

- Anlıyorsunuz umarım, Haşmetmeaplan, ama Firavun Amenmes'e danışmam gerek. Kalacağınız Ramesseum Sara-yı'na kadar benimle gelir misiniz lütfen?

- Daha kötü bir yer de seçebilirdiniz, General.

- Savaş değil bu, diye rahatlattı mezar kâtibi köy halkını.

- Kuzey'den gelen, bir filo değil miymiş? diye sordu Araştırmacı İpuş.

- Hayır, Kraliçe Tausert oğlunun mumyasını taşıyan bir cenaze gemisiyle gelmiş.

- Kraliçe Tausert! diye haykırdı Güçlü Naht şaşkınlıkla. Çıldırması olmalı!
- Söylentilere bakılırsa oğlu için Kralım Vadişi'nde bir mezar istiyormuş.
- Amenmes asla kabul etmez bunu. diye açıkladı düşün cesini Cömert Didya.
Tausert'i tutuklatacak ur. Seti de ordu lanna Teb üzerine yürüme emri verecek.
- İşte buna cesaret edemez, diye itiraz etn Somurtkan Ka ro. Amenmes'in
kraliçeyi idam ettireceğinden korkar
- Ne olursa olsun, diye kestirip artı Neşeli kenupe bütün bunlar bizi hiç
ilgilendirmiyor
- Emin misin? diye sordu Paneb lx>nca değilse, kim kazacak dersin çocuğun
mezannı9
- Firavun Amenmes'in başka niyetleri olacağından emi-Jm, kader ona paha
biçilmez bir armağan verdi.
- Kraliçeden bir çalgınmış gibi söz etmekten vazgeçin, di-e araya girdi Kurtancı
şed. Erninirn ne yaptığını biliyor, kendini Seti'nin düşmanının kucağına atarak
baba ile oğul
asında şiddetli bir çaüşmaya engel oluyor.
- Yine de büyük bir tehlikeye giriyor.
- Mısır kraliçeleri hep olağanüstü bir cesaret göstermiş -erdir. Bu girişim
başansızlıkla sonuçlansa bile, insanı hayran bırakıyor. Mısır'da hâlâ hayat
olduğunu kanıtlayan bir irişim.
Sanki gözlerinin önünde bambaşka bir geçek varmış gibi, üşüyordu ustabaşı.
- Tausert sizinle alay etmiş, General! dedi Amenmes öf-eyle.
- Hayır, Haşmetmeaplan. Kamarada gerçekten de oğlu-un lahti var.
- Bu bir tahrik!
- Kuşkusuz, ama hangi amaçla?
- Konuşturun onu, General!
- Haşmetmeaplan... Tausert kraliçe.
- Saçmalıyorsunuz, Mehi! Mısır'ın tek bir kraliçesi var, o da benim karım.
- Beni bağışlayın, Haşmetmeaplan, ama Tausert'e adi bir tutuklu gibi davranamam.
Amenmes kendine hâkim olamadı, yumruğunu yanındaki sütunlardan birine indirdi.
- O entrikacıdan nefret ediyorum! Annemin yerini aldı ve babamın yüreğini
yolundan saptırdı.
- Duygularınızı biliyordur herhalde.
- Kuşkusuz biliyordur!
- Öyleyse, Haşmetmeaplan, Teb'e gelmesinin şaşılacak çok yanı var.
- Size Seti'den mesaj getirdi mi?
- Hayır, Haşmetmeaplan.
- Gerçekten de sadece oğlunun cenaze töreninden mi söz etti'?- Sadece.

212

CHRISTIAN JACQ

- Bu bir tuzak, General. Bir tuzaktan başka şey olamaz!
- Ben de aynı sonuca vardım, Haşmetmeaplan, ama nasıl bir tuzak, bir türlü
anlayamıyorum.
- Tausert hırslı ve hesapçı bir kadındır, beni ortadan kaldırmak için oğlunun
ölüsünden bile yararlanabilir. Sakın yumuşayıp etkisi altında kalmayın! O kadın
sahtekârların en tehlikesidir, çekiciliğiyle sizi de avucuna almaya
çalışacaktır. Nöbetçiler şu anki gevşekliğimizden yararlanan bir düşman
filosundan söz etmiyorlar mı?
- Her şey sakın, Haşmetmeaplan.
- Kraliçeyi kaç kez sorguladınız?
- Üç kez, Tausert her seferinde de aynı cevaplan verdi, hep sakindi, hatta
isteklerini bile sıraladı.
- O büyücü bizi nasıl bir tuzağa çekmek istiyor acaba? En iyisi onu olağanüstü
bir mahkemede yargılayıp ölüme mahkûm etmek olurdu.
- Böyle davranarak, babanızın öfkesini üstünüze çekmiş olursunuz, dedi böylesi
bir ihtimal için dua eden General Mehi.
Amenmes biraz önce yumrukladığı sütuna dayandı, gözlerini asma dalı
kabartmalarıyla süslü tavana dikti.
- Bana Kraliçe Tausert'i getirin, General.
Otuz beşinci bölüm

- Kraliçe... Bayan Tausert geldi Haşmetmeaplan, dedi saray teşrifatçısı.
- İçeriye alın.

Amenmes düşmanını Karnak Sarayı'nın taht salonunda kabul etmeye karar vermişti. Kendinden önce Merneptah'ın oturduğu yaldızlı tahta kurulmuş, başına da mavi bir peruk geçirmişti.

Konuşmayı dinleyecek başka kimse yoktu.

Tausert görünür görünmez, tüm dengesini yitirdi firavun. Takılarının altın parıltısını daha da yoğunlaştıran kırmızı bir elbise giymişti Tausert. Bu haliyle basit bir faniden çok, bir tanrıçaya benziyordu. Amenmes'in boğazı tıkanıp, nefret ettiği bu kadının yüzüne söylemek için hazırladığı suçlamalardan hiçbirini hatırlayamadı.

- Bana bir iskemle uzatmayacak mısınız, Amenmes? Oysa Tausert'ten firavunun karşısında eğilmesini istemeliydi, ama onu azarlamaya cesaret edemedi.

- Ben sizin hizmetkârınız değilim.

- Ne kadar güçlü olursa olsun, her firavun bir kraliçeye nasıl davranılacağını bilir.

Amenmes ayağa kalktı.

- Peşimden gelin.

Tausert'i iki konuşma arasında dinlendiği küçük bir odaya götürdü. Minderlerle kaplı taş sıralara aynı anda oturdular.

214

CHRISTIAN JACQ

- Ne istiyorsunuz, Kraliçe Tausert?

- General Mehi söylediklerimi size iletmedi mi?

- İlettiklerinin hiçbir anlamı yok!

- Hedefiniz ne olursa olsun, Amenmes, bir annenin acısını ayaklarınız altına alacak ve en doğal isteklerini reddedecek kadar acımasız mı davranacaksınız?

- Siz duygunun ne olduğunu bilemezsiniz! Babamla ev-lendinizse, bunun nedeni aşk değil, sadece iktidara ortak olmak tutkunuzdu.

- Seti'ye bir erkek çocuk doğurdum, tahtın veliahdı olarak ilan etmek istediği, kaderin elimizden kopardığı bir çocuk. Bu ölüm babanızı umutsuzluğa boğdu, umutsuzluğunun içinde bir istekte bulundu; firavun olması gereken bu çocuğun atalarının yanına, Krallar Vadisi'ne gömülmesi. İşte yolculuğumun tek amacı bu, sizin tahmin ettiklerinizin ise hiçbir değeri yok.

Tausert'in vakan Amenmes'i sarsmıştı. Onu Seti'nin hükümdarlığını tanımayıp kendini firavun ilan etmekle suçlayacağını sanmış, tartışmaların hemen alevleneceğini düşünmüştü. Oysa kraliçe sükunetle konuşuyor, hiç de düşman gibi davranmıyordu. Üstelik insanı büyüleyen güzellikteki kadının gözlerinde bir üzüntü bile görünmüştü.

- Size inanmıyorum, Tausert, Teb'e tahttan feragat etmemi ve babamı firavun olarak tanımamı istemek için gelmediniz mi?

Tausert gülümsedi.

- İstesem, kabul eder miydiniz? -Asla!

- Demek, bunu istemenin anlamı yok. Çok ileri gittiniz, Amenmes, geri dönmeyi de düşünmüyorsunuz. Yalnız Seti'nin binlerce Mısırlı askerin ölümüyle sonuçlanacak, ülkemize felaket getirecek ve onu saldırganların eline düşecek ölçüde güçsüzleştirecek bir iç savaş istemediğini bilin.

Amenmes'in Tausert'e göre çok önemli bir üstünlüğü vardı: General Mehi'nin planı. Ne var ki birden gözlerinin önünde Nil'in sularını kızıyla boyayan binlerce ceset belirdi, böylesi bir ihtimal karşısında dehşete düştü. Hükümdar olmak, ölüm ekmek olmamalıydı.

- Rahatsız görünüyorsunuz, Amenmes.

CESUR PANEB

215

- Yolculuğunuzun gerçek amacını ne zaman itiraf edeceksiniz?

- Size her şeyi anlattım.

- Bir art niyeti ve kesin bir hedefi olmadan parmağınızı bile kıpırdatmayacak olan size nasıl inanayım?

- Babanızla birbirimizi seviyoruz, oğlumuzu da çok sevdik. Ölümü hayatımızı altüst etti, bu nedenle kocamın isteğini yerine getirebilirim, mutlu olacağım. Tekrar ediyorum, buraya gelmemin tek nedeni bu, bunu anlayacağınızı umuyorum.

- Babamın beni veliaht ilan etmesine, naip olarak atayıp iktidara ortak etmesine engel olan sizsiniz, değil mi?

- Evet, benim.

- Benden neden nefret ediyorsunuz?

- Sizi hükümdarlık edecek biri olarak görmüyorum, Amenmes.

- Yanılıyorsunuz, yanıldığınızı da kanıtlayacağım! Bugün sizi firavuna saygısızlık ve hakareten yargılayacağım.

- Nasıl istiyorsanız öyle davranın, ama önce babanızın isteğini yerine getirin. Amenmes tereddüt ediyordu.

Tausert samimi gibi, sanki ölü oğlunun kaderinden daha önemli bir şey tanımlıyormuşçasına, güçsüz durumda da olsa kendine bir çıkış yolu aramıyordu. Görünürde savunmasız bu kraliçenin kurduğu tuzak neydi?

- Ölü bir çocuğa hoşgörülle yaklaşmak, otoritenizi sarsmaz, diye ekledi Tausert.

- Seti'nin mezarını yıkmamakla, ne kadar bağışlayıcı olduğumu gösterdim.

- Bir oğul babasının ebedî istirahatgâhına zarar verip firavunların ruhlarının yaşadığı büyük çayın kirletebilir mi?

Can evinden vurulan Amenmes gözlerini yere eğmek zorunda kaldı. Nefret ettiği kadm, sarayında tutsak da olsa, karşı gelmeye cüret ediyordu işte.

- Oğlunuz firavun değildi, mumyasının vadiye girmesi söz konusu olamaz.

- Firavun kanı taşımayan bazı kişilerin mumyalan, özel izinle de olsa vadiye alınmadılar mı? Hakikat Meydanı'nın ustabaşısına sorun, bu söylediklerimi doğrulayacaktır.

216

CHRISTIAN JACg

- Saraya kadar size eşlik etmemi ister misiniz? diye sordu şef Sobek Suskun Nefer'e.

- Bunun gerekli olacağını sanmıyorum.

- Böylesi daha iyi olurdu. Sizi çağırانlar sivil de olsa, Amen-mes'in sizi neden görmek istediğini açıklamadılar.

- Korkulacak neyim var, Sobek?

Nübyeli, firavunun beş kâtibi ve onların yardımcılarıyla birlikte yola düşen ustabaşının böylesine tedbirsiz davranmasına üzüldü. Kâtipler ile yardımcılar 1. Tabya'ya kadar gelip, Nefer'in yardımını rica etmişlerdi. Firavun Amen-mes'in konuya çok önem verdiğini de tekrar tekrar söylediler ustabaşına. Arabaların sürücüleri atlarını kamçıladi, hızla iskeleye varıp Nefer'i bir gemiye bindirdiler.

Nefer sarayın ana kapısına vardığında, onu karşılayan teşrifatçı önüne düştü ve Amenmes ile olağanüstü güzel, ustabaşına belirgin bir merakla bakan bir kadının bulunduğu bir salona aldı.

- Sonunda gelebildiniz! diye haykırdı Amenmes.

- Hiç vakit kaybetmedim, Haşmetmeapları.

- Kraliçe Tausert'e hiç taç giymediği için oğlunun Krallar Vadisi'ne gömülemeyeceğini açıklayın.

Firavunun soruyu soruş biçimiyle, nasıl bir cevap istediğini belli etmeye çalıştığı açıktı. Oysa Amenmes'in isteği gerçeğe uymuyordu, ustabaşının yalan söylemeye ne niyeti ne de hakkı vardı.

- Aslında, Haşmetmeapları, bazı istisnalar var. Amenmes kıpkırmızı oldu.

- Hangi istisnalar?

- Mesela, Ramses'in "kral oğulları" olarak adlandırdığı sadık adamları için yaptırdığı, birçok mezar odasına sahip dev ebedî istirahatgâh.

- Büyük Ramses'e layık bir istisna! Üstelik o oğulların, sembolik de olsa, tahtla ilişkileri vardı! Oysa Kraliçe Tau-sert'in oğlunun durumu farklı. Konu kapandı.

- Sanmıyorum, Haşmetmeapları, atalarının vadiye kabul ederek paha biçilmez bir onur verdiği önemli kişileri de unutmamak gerek. Bunu söylerken Kraliçe Haçepsut'un 1

1 in (Mezar 60).

CESUR PANEB

217

sütannesini, II. Amenofis'in vezirini, 2 III. Tutmosis'in yelpaze sallayıcılarını 3 ve III. Amenofis'in büyük karısı Kraliçe Ti-yi'nin anne ve babasını 4

mezarlarını anlatmak istiyorum. Bu arada sadık dostların, kedilerin, köpeklerin, maymunların ve ibişlerin sözünü bile etmiyorum.

Kraliçe sevincini dışa vurmadı. Ustabaşının, bir istisna yapıp onurlandırmak istediği birini vadiye alabileceğini söylediği Amenmes'e uzun uzun bakmakla yetindi sadece.

Oysa o çocuk, yerini alması için doğan, Tausert kadar nefret ettiği bir çocuktu. Amenmes'in elinde ustabaşının bile çenesini kapatacak son bir koz kalmıştı.

- Hakikat Meydanı şu anda benim ebedi istirahatgâhımı kazmakla meşgul, diye hatırlattı firavun, benzer bir eser yaratmak için gerekli zanaatkara ve zamana sahip değil. Bu nedenle, Kraliçe Tausert'in isteğini kabul etmek, mümkün görünmüyor.

- Sizi yanıltmak istemem, Haşmetmeapları, diye düzeltti Nefer, ama firavun ailesinden olmayanların mezarları, süs-süz ve gösterişsiz, basit oyuklardır. Heykeller, resimler ve metinler sadece firavun mezarlarına özgüdür. Eğer emir verirsiniz, iki taş yontucusu görevlendirir, lahtın yerleştirileceği tek odalı bir mezar kazdırırım.

- İyi ama, cenaze eşyaları eksik!

- Gerekli olanları getirdim, dedi kraliçe.

Amenmes tutsağının isteklerini yerine getirecek değildi ya! Üstelik ona yardım etmek yerine, Tausert'in eline silah veren şu çekilmez ustabaşı!

Kraliçe kalktı.

- Babanızın adına ve kendi adıma, diye söze girişti Amenmes'in tüylerini ürperten bir sükûnetle, cömertliğiniz için teşekkür ederim. Sizin sayenizde, üvey kardeşiniz olan bu küçük varlık, sonsuza dek mutlu olacak.

2 Amen-em-Opet (Mezar 48).

3 Maiherpri (Mezar 36).

4 Yuya ve Cuyu (Mezar 46).

Otuz altıncı bölüm

- Davranışınızdan hiç memnun değilim, Nefer, dedi Amen-mes ustabaşına düşmanca bakarak. Sizden nasıl bir cevap beklediğimi anlayamadınız mı?

-Anladım, Haşmetmeaplan.

- Öyleyse, Kraliçe Tausert'e neden bütün gerçekleri anlattınız?

- Çünkü benden gerçeği duymak istediniz.

Amenmes'in bu saygısız ustabaşını görevden alması gerekiyordu kuşkusuz, ama böylesine dürüst, firavunun karşısında bile düşüncelerini saklamaya gerek duymayan başka birini nasıl bulacaktı?

- Öneriniz samimi miydi? -Tabii, Haşmetmeaplan.

- Anlattığınız gibi çok sade bir mezar istiyorum, süsü fa-an olmayacak.

- Kural da böyle Haşmetmeaplan.

- Hangi yeri düşündünüz?

- Burada bir parça papirüs bulabilir miyim? Nefer vadinin kaba bir planını çizdi.

- Burası, Haşmetmeaplan, Horemheb'in mezarının biraz ötesi.

- Ama... ama önerdiğiniz yer benim ebedi istirahatgâhımın çok yakınında!

- Mezan burada kazmakla hem güçlerimizi fazla bölme-

220

CHRISTIAN

JACQ

miş oluruz hem de çocuğun mezarı II. Seti'ninkinden uzakta kalır. Çocuğun resmi koruyucusu değil misiniz zaten?

Sağ ekip zanaatkarlarının kimi kollarını kavuşturarak, kimi de yere çömelerek, sessizlik içinde dinlemişlerdi usta-başının söylediklerini.

- Hızla bir mezar kazmak, diye tekrarladı Somurtkan Karo, bu ne demek şimdi?

- İş tamamlanana kadar, izin günlerimizden vazgeçmek, diye cevap verdi Burun Fened.

- Bu aptalca bir şaka mı? Nefer sessizdi.

- Doğu mu yoksa? Zaten Amenmes'in mezarıyla uğraşıyoruz, yeni bir mezar kazmak için bize takviye gerek!

- Ustabaşı basit bir mezardan söz etti, diye hatırlattı Halat Kasa.

- Tausert'in çocuğuyla ilgilenmek, başımızı derde sokmaz mı? diye endişelendi Araştırmacı İpuy.

- Amenmes'i kraliçenin isteğini onaylamaya razı ettim, diye açıkladı Nefer, ama eğer çok gecikirsek, kararını değiştirebilir. Bu nedenle mezarı en kısa sürede bitirmek için, iki taş yontucusuna ihtiyacım var.

- Talihim varmış, bu iş beni hiç ilgilendirmiyor, dedi Kurtarıcı Şed alaylı bir gülümsemeyle. Bu tip mezarlar süslenmez ne de olsa.

- Taş yontucuları izin günlerinden başka şey düşünmediklerine göre, ben gönüllü olarak çalışırım, dedi Paneb. Taş kazmam sayesinde, kimsenin yardımına ihtiyacım yok.

- İki kişi çalışırsak, daha çabuk bitiririz, diye araya girdi Güçlü Naht. Üstelik ben, gerçek bir uzmanım.

Nakht boş zamanından çok Paneb'le arasındaki çatışmayı düşünüyordu. Bu nedenle ona üstünlüğünü kanıtlayacağı hiçbir fırsatı kaçırmak istemezdi.

- Arkadaşlarımız köye döndüklerinde, geçitteki kulübelerde kalırız, sonra ben de sizinle birlikte vadide çalışırım, dedi ustabaşı.

Serketa üzüm tanelerini parmaklarının arasında eziyor, çıkan üzüm suyunu asma dallarıyla kaplı kameriyenin gölgesinde sırtüstü uzanmış Mehi'nin çıplak göğsüne damlatarak eğleniyordu. General uyumakta zorlanıyor, sıcaktan da giderek daha fazla yakınıyordu. Yemekten sonra kısa bir şekerleme gücünü toplamasına yardım edecekti, tabii eğer sıcaktan fazla rahatsız olmazsa.

- Beni okşamak istemiyor musun, tatlı sevgilim?

Tatlı üzüm suyu generalin göğüs kıllarını yapış yapış etmişti, homurdanarak uyandı.

- Yeter artık, Serketa! En az bir saat daha uyumam gerek.

- Seni gevşetecek çok daha keyifli şeyler biliyorum, diye fısıldadı karısı, Mehi'ye sürtünerek. Üstelik, yeterince uyanık görünüyorsun.

Sevişmekten hiç zevk almamakla birlikte, sonunda bugün kendisini tatmin edeceğine inandığı generalin kabalılığı hoşuna gidiyordu Serketa'nın.

Saçlarını düzeltirken, hizmetçisini çağırdı, bir kupa soğuk beyaz şarap getirmesini buyurdu.

- Birliklerin talimine neden ara verdin?

- II. Seti saldırmayacak da, ondan.

- Emin inisin?

- Oğlunun ölümü firavunu yıkmış, üstelik saldırgan olarak tanınmak da istemiyor.

- Demek Başdanışman Bay'ı dinlemiyor.

- Maalesef.

- Durum yine de değişebilir.

- Sanmam. Seti bir iç savaştan kaçınmak istiyor, Amenmes de savaşı çıkaran adam olarak damgalanmaktan korkuyor. Baba ve oğul birbirlerinin zayıf anını gözleyen iki vahşi hayvan gibi birbirlerini kolluyor. Belki de bu zayıf an hiç gelmeyecek.

- Böyle bir zayıf anı yaratabiliriz belki, dedi Serketa parmağını kupanın kenarında gezdirerek.

- Aklından yine neler geçiyor?

- Hakikat Meydanı'nın zanaatkarları oğlunun mezarını kazdıkları sürece, Teb'de kalacaktır Tausert. Eğer başına bir felaket gelirse, Amenmes de onun ölümünden sorumlu tutulursa, Seti harekete geçmek ve saldırıyı başlatmak zorunda kalır. Mehi doğruldu, karışım iki omzundan kavrıldı.

- Onu ortadan kaldırmanı yasaklıyorum, Serketa! Tausert Ramesseum Sarayı'nda ev hapsinde, o saray da benim

222

CHRISTIAN JACQ

sorumluluğumda. Eğer Tausert'in başına bir felaket gelirse, suçlanacak ilk kişi ben olurum.

- Ne yazık... Zehir konusunda bilgilerimi öylesine geliştirdim ki onları bir kraliçede denemek isterdim.

- Umutsuzluğa kapılmayalım, tatlı ceylanım. Dostumuz Dakter'le birlikte çalışmaya devam et, ama sakın aceleyle bir yanlış yapma.

- Tausert'i doğu yakasına göndermek imkânsız mı?

- Amenmes böyle bir karar vermekten çekinir, hem zaten, nasıl bir açıklama yapacağım? Nefret ettiği şu kraliçeye nasıl bir son hazırlayacağından başka bir şey düşünmüyor şu sıralarda, yine de yanlış bir harekette bulunacağını, umarım.

- Onu doğru yönde etkile.

- Eğer Tausert'in ortadan kaldırılması gerektiğinde çok ısrar edersem, firavun tam aksi bir karar alır Amenmes tuhaf biri, bazen kararlı, bazen ikircikli. Kraliçenin istediğini elde edeceğine asla inanmazdım, oysa o en korkunç düşmanını dize getirmeyi başardı.

- Seni duyan da, Tausert'in ürkütücü bir kadın olduğunu sanır.

- Eğer yolunu kimse kesmezse, sonunda tahta gerçekten oturacak.

Bir arkadaşına güzel bir oyun oynamış kız çocuğu gibi, olduğu yerde zıplayıp ellerini çırpmaya başladı Serketa.

- Sen onun özgürce Per Ramessu'ya dönmesini, yaşlı kocasından kurtulup Amenmes'e savaş açmasını istiyorsun!

Nilüfer suyundan yapılma bir kremle saçlarını kafasına yapıştırmaya çalışıyordu Mehi.

- Eğer Tausert Başdanışman Bay'm önerilerini dinlerse, askerlerimin diremeyeceğinden, zarar görmeden Amen-mes'i tutuklayacağından emin olarak göndercektir birliklerini buraya.

Serketa kocasının ayaklan dibine kılıvrıldı.

- Uzakları görüyorsun, doymak bilmeyen leoparım benim, o geleceği seninle birlikte yutmak istiyorum ben de.

Paneb kazma salladığında, Naht çıkan kaya parçalarını süpürüyor, sonra yer değiştiriyorlardı. Bu arada Nefer de duvarları kabaca düzeltiyordu. İki rakibin birbirlerini geç-

mek için harcadıkları çaba sayesinde, kısa süre sonra hatırı sayılır bir çukur açıldı. Çalışmalarına pek ara vermeden altı metreye dokuz metre boyunda, girintili bir oda kazdı Cesur ile Güçlü. Bu haliyle, firavun ailesinden olmayanlar için yapılanlardan çok daha geniş görünüyordu mezar. -Amenmes buna kızmayacak mı? diye meraklandı Naht.

- Bana kalırsa, cenaze törenine gelmeyeceğinden, hiçbir şeyin farkına varmayacaktır, diye rahatlattı onu Nefer.

- Ne olursa olsun, dedi Paneb, senden iki kat daha çok kazma salladım.

Gücsüzleşıyorsun, Naht. Eğer böyle devam edersen, meslek değiştirmen gerekecek.

- Yalan, en az senin kadar hızlı çalıştım! Ustabaşı tanık buna.

- Önemli olan, sonuç, diye kestirip attı Nefer. Elinde içi taş ve kireç parçaları dolu bir sepetle mezardan çıkıyordu.

- Bana bırak, dedi Paneb. Senin işin değil bu!

- Üçümüz, bir takım oluşturmuyor muyuz? Umarım mezar Kraliçe Tausert'in hoşuna gider.

- Hâlâ Ramesseum'da göz hapsinde mi? diye sordu Naht.

- Kenhir'in aldığı bilgilere göre, hem tapınakta çalışanların hem de ona göz kulak olmakla görevli askerlerin sevgisini kazanmış.

- Tausert mahkûm oldu bile, diye açıkladı Naht düşüncesini. Artık bir tehlike oluşturmayan o çocuğa karşı hoşgörü gösterdikten sonra, en büyük düşmanına herkese örnek olacak bir ceza vermek isteyecektir Amenmes. Ondan sonra da hepimiz kendimizi savaşın ortasında bulacağız savaşın ve savaşla gelen tüm felaketlerin.

Paneb kazmasını bıraktı, ustabaşının yanında çökerek Krallar Vadisi'ni çevreleyerek vadinin dış dünyayla ilişkisini koparan yarların tepesini seyretmeye koyuldu.

- Burada çalışabilmek, ne büp'ik bir mutluluk, diye mırıldandı ustabaşı. Kayanın en ufak titreşimini duyup, söylediklerini anlayabilmek. Biz kayayı değiştirdiğimizi sanıyoruz, oysa o, bize kendi yasağını kabul ettiriyor. Fani olan hiçbir şeyin yetişmediği bu büyük çayırdı, tanrılar çizmekle, yontmakla, yazmakla görevli olduğumuz taş sözcükleri söylüyorlar. Savaşla, insanların çalgınlıklanıyla mücadele etmek için tek yolumuz, bu.

Otuz yedinci bölüm

Cesur Paneb ile Güçlü Naht küçük lahti mezara indirdiler, daha sonra ustabaşı Kraliçe Tausert'in Per Ramessu'dan getirdiği ve II. Seti ile büyük eşi

tarafından armağan edilmiş yüzüklerden, bilezik ve gerdanlıklardan oluşmuş hazineyi mezara yerleştirdi. Cenaze eşyasının arasında gümüşten yapılmış sandaletler ile eldivenler de vardı.

Nefer, "Yıldızların Rahminde Bulunanların Kitabı"ndan aldığı bir diriliş metnini okudu, sonra kuyunun ağzı taşlarla kapandı, mezarın üstüne kum döküldü.

- Firavun rahatlayacak, dedi Tausert. Oğlumuz önümüzdeki yılları sarsacak kargaşadan uzak, huzur içinde dinlenecek. Yardımınız için teşekkür ederim, Ustabaşı. İtiraf etmeliyim ki içimde Hakikat Meydanı'na karşı en ufak bir sıcaklık yoktu, bu nedenle Kenhir'in emekliye ayrılmasını da ben istedim, mezar kâtibinizin yerine Per Ramessu'dan bir memur gönderecektim. Kararlılığınız, isteğimin gerçekleşmesini engelledi.

- Kenhir'in tecrübesinden vazgeçmemiz imkânsız. Ben de hep haksızlıklara karşı çıkacağım.

- Seti'nin mezarına gerçekten de kimse dokunmadı mı?

- Amenmes mezara dokunmadı, Haşmetmeaplan. Üç koridoru, kuyu salonunu ve dört sütunlu salonu tamamladık,

1 "Allın mezar" olarak adlandırılan Mezar 56'da bulunan hazine.

226

CHRISTIAN JACQ

sonra Firavun II. Seti'nin ebedî istirahatgâhının kapısını ben kendi ellerimle mühürledim.

- İşiniz bitmedi daha, yasal hükümdar yeniden Teb'e hâkim olduğunda, o kapıyı açacaksınız. Doğru tarafta yer almaya çalışın, Ustabaşı.

- Benim için tek bir taraf var; Hakikat Meydanı.

- Hakikat Meydanı doğrudan firavuna bağlı değil mi?

- Evet, Haşmetmeapları, ama lonca iki hükümdar karşısında, iki ayrı ebedî istirahatgâh kazanmanın dışında ne yapabilir?

- Size boyun eğdirmek kolay olmamalı.

- Bizler köyümüzün hâkimi Maat'm yasaları altında yaşamıyor muyuz? O yasalara karşı gelir gelmez, felaket olur.

- Yoksa bana siyaset dersi vermeye mi kalkıyorsunuz, Ustabaşı?

- Sonsuzluğun hükmettiği bu vadede, fani kaygılara yer yoktur.

Kraliçe Tausert bir ülkeyi yönetebilecek yetenekte bir adam buluvermişti karşısında. İyi ya da kötü hiçbir olayın kararından geri döndüremeyeceği, tannların çizdiği yoldan ayrılmayacak biri. Tabii, zanaatkarların köyü, eseri Mısır'ın geleceği için son derecede önemli olan minyatür bir devlet değil miydi zaten?

- Söylentilere göre, Hakikat Meydanı'nda inanılmayacak değerlerde hazineler gizliymiş. Size göre bu, masalcıların abartısı değil mi?

- Haşmetmeaplan, firavunun büyük eşi olduklarına göre, Altın Evi'nin niteliği ile görevlerini biliyorlardır. Işık Taşı olmasa, dirilme evlerinin birer mezardan farksız olacağım da.

- Bütün bunları Amenmes de biliyor mu?

- Bilmiyorum. Henüz ziyaretiyle köyü onurlandırmadı.

- II. Seti de... Ne birini ne de ötekini firavun olarak tanımamanızın nedeni de bu.

- Benim öyle bir yetkim yok, Haşmetmeaplan. Benim görevim sadece eserin tamamlanabilmesi için loncayı korumak ve Hakikat Meydanı'nı hayatta tutmak.

- Bir firavuna itaatsizliğe cüret eder misiniz?

- Amenmes bana Maat'm uygulamalarına aykırı bir emir verdiğinde, emrini yerine getirmedi.

CESUR PANEB

227

- Sizi görevinizden alabilirdi!

- Kuşkusuz alabilirdi, Haşmetmeaplan, ama yıkım isteyen bir hükümdar kendini de yıkılmaya mahkûm etmiş olmaz mı?

- Seti'nin karşısında, böylesi sözler kullanmamanızı öğütlerim.

- İki ülke'nin efendisini kızdırmamak için düşüncemi susturmak, bağışlanmayacak bir günah olur.

Tausert Suskun Nefer'i yeterince sınamıştı. İşlediği kaya kadar sert ve sağlam di karışısındaki adam.

- Vadide biraz yürümek isterdim, dedi kraliçe.

Tausert banş ve yalnızlıkla dolu dakikaların, geçici bir iktidar için verilen savaşların gülünç hatta saçma görüldüğü bu vadinin ısıltılı gücünün tadını çıkardı yudum yudum. Ölümün getirdiği en ulu yargıdan, yaşamın sonsuz varoluşa dönüşmesinden başka bir şey düşünülmeyen bu köyde, hırs ve kendini beğenmişliğin yeri yoktu.

Bu dönüşümün sırrını da Hakikat Meydanı'nın ustabaşı-sından başka kimse bilmiyordu. Böylesi bir güçten kaynaklanan cesaretiyle en korkunç buhranlara bile direnebilirdi.

Batan güneş kayalar ısılatmaya başlayınca, öte tarafın vahasındaki gezintisinin saatler sürdüğünü, o saatler boyunca Amenmes'in başkaldmsına varana kadar her şeyi unuttuğunu anladı kraliçe. Kendini çocuğunun ruhunun gökteki cennetlere uçacağı büyük çayırdan güçlkle kopararak, ustabaşına yöneldi.

- Zaman kavramını yitirmişim.

- Vadi faniler için değil Haşmetmeaplan, çünkü faniler içlerinde gereğinden fazla ölüm taşıyorlar. Buraya her girdiğimde, vadinin zanaatkarların varlığını kabul edip etmeyeceğini merak ediyorum.

- Tanrılar sizi korusun, Ustabaşı.

- Kendi kurtulmanızı düşünüünüz mü?

- Vadide gezinirken, hayır. Ne yazık ki, gerçek kaybolmadı. Şimdi Ramesseum'daki yaldızlı hücreme dönmem gerek, sonra da Amenmes beni doğu yakasına gönderip benden kurtulacaktır.

- Öylesine acımasız olabileceğini mi düşünüyorsunuz?

- Oğlum gömüldü, cömertlik dönemi kapandı, Amenmes

228

CHRISTIAN JACQ

aramızda herhangi bir barışmanın imkânsız olacağını biliyor. Resmî açıdan bir hastalık ya da kaza sonucu ölmüş olacağım.

- Düşmanınızın size böylesine korkunç bir son hazırladığını bildiğinize göre, neden Teb'e geldiniz?

- Çünkü Seti'yi seviyorum ve isteğini yerine getirmek istedim. Kararımdan zerre kadar pişman olmadığım gibi, sonsuzluk köyünü görmeme fırsat veren kadere de teşekkür ediyorum.

- Savaştan vazgeçmek size göre değil, Haşmetmeaplan.

- Ben Amenmes'in elindeyim artık, onun niyetleri konusunda da düş kurmuyorum.

- Belki bir çözüm vardır.

- Kaçmak mı?

- Başka bir çözüm düşünüyordum.

Tüm gizli raporlar aynı sonuçta toplanıyorlardı. Meni çok değerli bir generaldi, üst rütbelilerce çok sayılıyor, hem profesyonel hem de iyi donatılmış bir ordu kurmayı başarmıştı.

Amenmes her zamanki kuşkuculuğuyla, Teb ordulanru n başına geçirdiği, bu yüzden de tahtının geleceğini emanet ettiği adamın sadakatinden şüphelenmişti. Bu nedenle yakınlarından çoğunu generali izlemek, yaptıklarının söylediklerine uyup uymadığını denetlemekle görevlendirmişti.

Gelen sonuç, en ufak bir yanlış yoruma meydan vermeyecek kadar açık, kesindi; Mehi askerlerinin eğitimiyle bizzat ilgileniyor, talim sahasında yorulup terlemekten çekinmiyor, baü yakasını bölgenin zenginliklerini koruyup arura-cak bir dürüstlük ve adaletle yönetiyordu. Onu yanlış yapmakla suçlamak mümkün değildi, hareketlerinde d^ kuşku çekici en küçük bir şey yoktu.

Kısacası, Amenmes onu bir zamanlar Teb bölgesini yakından tanımaya davet eden, bunu yaparken ona iktidarın yolunu açtığından habersiz olan generale güvenebilecekti. Üstelik sonunda Mısır'ın tek efendisi olmak için, generalin paha biçilmez önerilerinden de yararlanacaktı.

- General Mehi geldi, dedi teşrifatçı.

- İçeri alın.

Mehi kabul salonuna girdiğinde, Amenmes, Kuzey'e doğ-

CESUR PANEB

229

ru ilerlemek istiyorsa, yolunu kesen Hermopolis'i alması gerektiğini kanıtlayan bir Orta Mısır haritasını inceliyordu.

Bunu gördüğünde, genç firavunun saldırıya geçmeye karar verdiğinden, böylece planını temelinden yıktığından korktu Mehi.

- Hermopolis sının... Bizimle alay etmeyi daha ne kadar sürdüreceksin, General?

- Hermopolis olabildiğince tahkim edilmiş, orasını kuşatmadan önce mümkün olduğu kadar çok bilgi toplamamız gerekecek; acele edersek, kendimizi tehlikeye atmış oluruz.

- Haklısınız, daha önce halletmemiz gereken bir iş var; Kraliçe Tausert sorununu çözmek.

- Oğlu konusunda gösterdiğiniz hoşgörü halkın çok hoşuna gitti, Haşmetmeaplan.

- Ama benim iyiüğimin de bir sının var, kraliçe de çocuk değil! Başlıca düşmanımız, kraliçedir. Oğlunun ölümünün Seti'yi yıktığı anlaşılıyor, onu sadece bu kadın eski gücüne döndürebilir. Oysa Tausert şimdi avucumuzda. Ondan kurtulmakla, babama öldürücü bir darbe vurmuş olmaz mıyız? Zaten derin bir umutsuzluğun pençesinde, kaderin kendine sırt çevirdiğini sanıp benim lehime tahttan çekilebilir. Ne dersiniz, General?

Mehi'ye böylesine duyarlı bir soru sormakla, generali özel danışmanı olarak gördüğünü belli etmek istiyordu firavun. Bu nedenle Mehi Amenmes'i düş kırıklığına uğratmaya hakkı olmadığı düşünüyordu

- Kuşkusuz haklısınız, Haşmetmeaplan, yine de size başka bir yol önerebilir miyim?

-Nasıl bir yol?

- Eğer her türlü suçlamadan kurtulmak istiyorsanız, kraliçe Teb topraklarının dışında ölmeli.

- Ama eğer Tausert'in Per Ramessu'ya dönmesine izin verirsem, elimizden kaçmış olur.

- Gemisindeyse, kurtulamaz. Amenmes anlamamıştı.

- Gemiye kraliçeyi öldürecek, sonra da kaçacak, güvenebileceğimiz birini sokalım. Resmî raporlarda, bu korkunç cinayeti işleyen Tausert'in kendi adamlarından biri olduğu yazılır böylelikle.

230

CHRISTIAN JACQ

- Harika, General... Artık başka bir şey duymak istemiyorum, söylediklerinizi de unuttum bile.

Mehi firavunun yanından çıkarken, Tausert'in güvenliğinden sorumlu subayla burun buruna geldi.

- Burada ne arıyorsun?

- Bir sorun var, General, çok ciddi bir sorun...

- Konuş!

- Kraliçe Tausert kayboldu.

- Benimle alay mı ediyorsun?

- Nöbetçilerimizi atlattı General, ama böyle davranacağını tahmin edemezdim.

- Onu hemen bulamazsan, meslek hayatının biteceğini bu!

- İlk haberlere göre, kraliçenin nereye sığındığını öğrendik galiba. Hakikat Meydanı zanaatkarlarının köyünde saklanıyor.

Otuz sekizinci bölüm

- Şef, bu kez gelenler, gerçekten de askerler! diye bağırdı Nübyeli polislerden biri, şaşkın bir ifadeyle Sobek'in odasına girerken.

- Kaç kişi?

- En aşağı, yüz.

Sobek askerî birliğin yaklaşmakta olduğu 1. Tabya'ya koştu.

- Herkes yerine! diye bağırdı.

Gelenlerin başındaki General Mehi tabyanın elli metre kadar ötesinde durdu.

Sobek yanına vardı.

- Kraliçe Tausert'i almaya geldim, dedi Mehi.

- Bu isteğiniz benim yetkilerimi aşılıyor.

- Derhal ustabaşını görmek istiyorum.

- Gidip haber vereyim.

Mehi'yi şaşkırtan, korunmuş bölgeden çıkıp olanları açıklamaya gelenin ustabaşı değil, basit bir beyaz elbise giymiş, başına eski piramitler dönemini hatırlatan kısa bir siyah peruk geçirmiş bilge kadın olmasaydı.

- Kocanız karşınıza çıkmaktan çekiniyor mu?
- Hakikat Meydanı'ndaki Hathor rahibelerinin başı olarak, Kraliçe Tausert'in tanrıçanın tapınağına sığınma isteğini kabul ettim.
- Firavun Amenmes kraliçeyi saraya getirmemi emretti, dedi Mehi, biraz tereddütlü bir sesle.

232

CHRISTIAN JACQ

- Siz köyün resmî koruyucusu değil misiniz?
 - Aynı zamanda da, emirlere itaat etmekle yükümlü bir askerim.
 - Hakikat Meydanı'nın asker olsun olmasın, dışandakile-re yasak olduğunu çok iyi biliyorsunuz.
 - İyi ama Tausert loncanın üyesi değil ki!
 - Kraliçe tüm ülkedeki Hathor rahibelerinin en üstü olarak, loncanın en doğal üyesi. Bir tapınağın verdiği sığınma hakkına kim karşı gelebilir?
- Bilge kadim haklıydı. General böyle korkunç bir suç işlese, Amenmes'in onu yargılatması gerekirdi; tek bir çaresi vardı artık.
- Benimle gelip, durumu firavuna anlatmayı kabul ediyor musunuz?
 - Tabu.

Suskun Nefer, kesinlikle reddedeceği böylesine ciddi bir karar aldığından habersizdi karışırım; oysa Işık Amenmes'in böylesi bir hakareti kabul etmeyeceğini, bu nedenle pazarlık etmenin gerekli olacağını biliyordu. Bilge kadim Mehi'nin savaş arabasına bindi, general onun bileğine bir dizgin dolayıp, arabanın kenarını sıkıca tutmasını söyledi. Dimdik önündeki yola bakan Işık'ın sakinliğinden etkilenerек, biraz rahatlamıştı sanki.

Hayatının her döneminde kadınları aşağı gören Mehi, şimdi tuhaf duygular içindeydi. Yarımındaki yolcu, onu rahatsız eden bir ışık saçıyordu sanki çevresine. Yol boyunca, sanki birbirlerini kesinlikle tanımıyorlar, aynı dili konuşmu-yorlarmış gibi, tek kelime bile etmedi ikisi de. Ustabaşının karışırım asla ona güvenmeyeceğini, kadim hep yenilmesi güç bir rakip olarak görmesi gerektiğini anladı Mehi.

Firavun Amenmes bilge kadının yüzüne bakmaktan kaçınıyordu.

- Bir tapınağın verdiği sığınma hakkı kutsaldır, bunu herkes biliyor! dedi büyük bir öfkeyle. Ama bu durum devleti ilgilendiriyor, köyün en ulu efendiye, Mısır firavununa başkaldırmaya hakkı yok!
- Bu karar ne ustabaşına, ne de köye ait Haşmetmeapları, diye açıkladı bilge kadim sükunetle. Üstelik size başkaldır-

CESUR PANEB

233

mayı akıllarından bile geçilmiyorlar. Kraliçe Tausert kutsal bir korumadan yararlanıyor.

- Sizi ihanetten tutuklatmam gerekir!
- Firavun sizsiniz.

Amenmes başkalarına hiç benzemeyen, korku nedir bilmez gibi gözüken bilge kadının gözlerine bakmaktan çekiniyordu hâlâ.

- Tausert davranışının nedenini açıklıyor mu?
- Kraliçe Per Ramessu'ya dönemeyeceğinden korkuyor.
- Beni hangi karanlık emellerle suçluyormuş?
- Nasıl bilebilirim, Haşmetmeapları?
- Tausert hayatını tapmağınızda hapis geçirmeyi hak ediyor, ama babamın bundan beni sorumlu tutacağından ve onu kurtarmak için savaş ilan edeceğinden eminim. Siz ki bilge kadim olarak adlandırılıyorsunuz, benim yerimde olsaydınız, ne yapardınız?

- Ölümcül bir çatışmayı önleyebilmek için, kraliçenin başkente gitmesine izin verirdim.

- Bağışlayıcılık, yine bağışlayıcılık! Daha önce oğlunun Krallar Vadisi'ne gömülmesine izin verdim, şimdi de, o beni yok etmeye çalışırken, özgürlüğünü vermem isteniyor!

- Sizi yok etmek istediğinden pek emin değilim.

- Yoksa Tausert size gizli düşüncelerini mi açıkladı?
- Başlıca kaygısı, Mısır'ı harabeye çevirecek bir iç savaş önlemek değil mi? Amenmes düşünür gibi yaptı.
- Yanlış yaptığımdan eminim, ama istediği özgürlüğü tanıyacağım Tausert'e. Derhal Teb'i terk etsin.
- Ona karşı hiçbir girişimde bulunmayacağınız vaadi mi, bu söylediğiniz?
- Çok şey istiyorsunuz!
- Bir firavunun sözünden daha sağlam, daha değerli bir şey olamaz, Haşmetmeapları.
- Size söz veriyorum, Tausert gemisine binip sakince Per Ramessu'ya dönebilir. Ama buraya gelip benimle alay etmeye kalkmayın sakın. Yoksa, acımasız olabileceğimi gösteririm.
Köşeli Kafa yirmi yıldan beri ticaret filosunda gemiciydi. İşinden hoşlanıyor, yeterli maaş da alıyordu. Üstelik, yeni

234

CHRISTIAN JACQ

yerler görmek, gemi boşaltılırken kızlarla tanışmak da keyif veriyordu iriyar gemiciye. Bunu öğrenen karısı Köşeli Ka-fa'nın meslektaşlarım da tanık göstermiş, mahkemeden gemiciyi meteliksiz bırakacak bir nafaka koparmayı da başarmıştı.

Kıyıya çömelmiş, ağır ağır elindeki soğanı çiğnerken, kâkülleri yüzünün yansıma gizleyecek gibi sarkık bir peruk takmış kadın yanına yaklaştığında, yakışıklılığı nedeniyle geldiğini sanmıştı Köşeli Kafa önceleri. Kadının memelerini okşamaya kalkmış, bıçağın sivri ucunu göbeğinde hissedince elini çekmek zorunda kalmıştı.

- İndir ön ayaklarını, arkadaş! Çok zengin olmak ister misin?

- Ben mi?

- Başkasıyla mı konuşuyorum? Köşeli Kafa bir kahkaha patlattı.

- Bir kürekçinin görevi, kürek çekmektir, zengin olmak

değil.

- Ya talih yüzüne gülmeye karar verdiyse? Köşeli Kafa ağzındaki soğan zarlarım tükürdü.

- Başka kapıya, güzelim... Eğer benimle yatmak için para vermek istiyorsan, sorun yok. Ama masallarını aptallara

sakla.

- Ödemek zorunda olduğun nafaka güvence altında, kent dışında bir villa, bir buğday tarlası, beş süt ineği, iki eşek ve doğu yakasındaki mezarına göz kulak olmak için bir cenaze

rahibi.

Kürekçi düş gördüğünden emindi, gözlerini ovuşturdu.

Kadın hâlâ oradaydı.

- Dürüst biriyle alay etmek, güzel bir şey değil!

- Önerim çok ciddi.

- Sen benimle eğleniyorsun. Hem bütün bunların karşılığında, benden ne

istiyorsun?

- Vicdanında birçok cinayetin yükünü taşıyan bir kadını öldürmeni.

- Bir cinayet... Kimden söz ediyorsun?

- Kraliçe Tausert'ten, dedi Serketa.

- Sadece bir kraliçecik, hepsi bu mu? Postu deldirmeye niyetim yok benim.

CESUR PANEB

235

- Yanlış düşünme, onu Per Ramessu'ya götürecek kürek-çilerin arasında olacaksın. Beşinci gece, kaptan seni çağırıp kraliçenin odasına sokacak. Onu öldürüp

kaçacaksın.

- Ya kaptan beni ele verirse?

- Kaptan bizim dostumuz.

- Öyleyse, bunu neden kendi yapmıyor?

- Çünkü Per Ramessu'ya gidip bize hizmet etmeyi sürdürmesi gerek. Adını bile bilmediği bir kürekçinin, onu kandırıp bir anlık gafletinden yararlandığımı söyleyecek.

Eğer kurbanı olarak karısının göstereceklerdi, bir saniye bile tereddüt etmezdi Köşeli Kafa. Ama şimdi...

- Kim olduğunuzu bile bilmiyorum.
- Kendi iyiliğin için, hiçbir zaman da öğrenmeyeceksin.
- Ücretimin ödeneceğinden nasıl emin olacağım? Serketa kürekçinin dizine bir külçe altın bıraktı.
- İşte peşinat.

Köşeli Kafa bir dakika boyunca donup kaldı. Aslında Dakter'in hazırladığı, düşük değerli bir alıştımdan başka bir şey olmayan külçenin üzerinde en ufak bir işaret bile yoktu.

- Daha şimdiden zengin oldun bile, arkadaş. Ama eğer işini gerektiği gibi yaparsan, bu sadece basit bir başlangıç.

- Bir de gemi isterim. Sadece bana ait olacak, kare yelkenli, emrime amade kürekçileriyle bir gemi.

- Çok paragöz çıktın. Tamam, ama daha fazlasını isteme.
- Hançer kullanmaktan pek hoşlanmam. Bir kaytan parçası, işinizi görmez mi? Öylesine güçlü sıkırmam ki, bağırarak zaman bile bulamaz.

- Ne kullanmak istiyorsan kullan, ama sakın başsansız olma.

- Sonra, nerede bulacağım?

- Tam burada. Sonra seni Teb dışına, yeni evine götürürüm.

Köşeli Kafa, Nü Kiyısında yaptığı kulübenin tabanına gömeceği altın külçesini tartıyordu avucunda.

- Tamam, kabul ediyorum.

- Yarın sabah, kraliçenin gemisine gideceksin, kaptan seni işe alacak. Sakın unutma; beşinci gece.

- Anlaşıldı

- Gerçekten de talihin acıkmış, Köşeli Kafa.

Otuz dokuzuncu bölüm

Köy hayatı onu öylesine büyülemişti ki, Amenmes'ten kurtulabilmek için bir tapınağa sığınmış olduğunu bir an bile düşünmedi Kraliçe Tausert. Sarayın günlük kaygılarından, entrikalarından uzak, Maat ve Hathor Tapınağı'ndaki açılış törenlerine katılarak tanrısal varlığın karanlıklardan çıkıp Hakikat Meydanı'nı aydınlatması için yalvarmış, sonra Firuze'yle birlikte her evi ziyaret etmiş, ataların sunaklarına çiçeklerden ve yiyeceklerden armağanlar sunmuş, en sonunda da tüm rahibelerle altının ve kuzeyden esen tatlı yelin tanrıçası, baü zirvesinin kraliçesi, göklerin hanımı, dişi güneş ve neşe dağıtıcısının törenlerine katılmıştı.

Müzik çalıp Hathor'un onuruna dans etmişlerdi, aralarında kraliçenin de bulunduğu yedi rahibe, olumsuz enerjileri uzaklaştırmak ve tanrıçanın cömertliğini lonca üyelerine çekmek için sistronlarını çalmışlardı. Büyük Ramses'in küçük sarayına yerleştirilen Tausert köyün kurucularının, I. Amenofis ile büyük eşi Ahmes Nefertari'nin ruhlarına saygılarını sunmuş, sonra da Hathor'a olan aşkıyla hasadın koruyucusuna dönüşen ürkütücü dişi kobra'yı sakinleştirme törenine katılmıştı.

Kimse, taze su ihtiyacının karşılanması, hububatın silolarda korunması, veya mezar kâtibinin yönettiği okuldaki eğitim gibi gündelik işlerin her ayrıntısıyla ilgilenen kraliçenin tevazuu ve sadeliği karşısında şaşkınlığı gizleyemiyor-

238

CHRISTIAN JACQ

du. Mısır kraliçesine bu denli yaklaşabilmenin keyfini çıkaran çocuklar da hiyeroglifleri gerçekten okuyabildiklerini, doğru yazabildiklerini göstermek için, ellerinden gelen gayreti gösteriyorlardı. Yaramaz Aperti bile uslanmıştı sanki, Kapkara ise yeşil maymunu kolluyor, gidip kraliçeyi rahatsız etmemesi için onu bir an bile gözden kaçırmıyordu.

Göz açıp kapayıncaya kadar geçen bu tatlı saatler, paha biçilmez bu mutluluk, kraliçenin bilge kadının askerlerce Teb kentine götürüldüğünü duymasıyla birlikte birden kayboldu sanki.

Zaman kaybetmeden ustabaşının Büyük Ramses'in sarayının kubbeli salonunda kabul etti Tausert.

- Amenmes'in karşısına çıkmak bana düşerdi, dedi endişesi yüzünden belli olan ustabaşı. Işık'ın böylesi bir tehlikeye atılmaması gerekirdi.

- Eğer Amenmes onu rehin tutmak istiyorsa, gidip Işık'ın yerini alır, onu kurtarırım. Karınız için endişelenmeyin; üvey oğlumun asıl yakalamak istediği o değil, benim. Maat ve Hat-hor Tapınağı'nın kutsal olduğunu bilip buraya saldıramaya-çağından, beni köyden çıkarmak için elindeki tüm imkânları kullanmaya çalışacaktır.

- Işık'ın tek başına tuzaktan kurtulup kurtulamayacağını bilemiyorum, ama sizi Amenmes'in öç alma isteğine terk edemem, Haşmetmeapları.

- Eğer Amenmes bilge kadını tehdit ederse, beni teslim etmeniz gerekecektir.

- Bir firavun insanların en alçağı gibi davranabilir mi?

- Beni baş düşmanı olarak görüyor. Bu nedenle, eline beni susturmak imkânı geçmişken, fazla düşünmeyecektir.

- Burada yaşayarak, onun için nasıl bir tehlike oluşturuyorsunuz ki? Tausert üzüntüyle gülümsedi.

- Birkaç saatlik bir düş görmek şansına sahip oldum, Nefer, daha uzun süremeyecek bir düş. Sizin aranızda kalmam, Amenmes için öylesine korkunç bir hakaret olurdu ki, nefreti çılgınlığa dönüşür, köyün varlığını bile tehdit ederdi. Öte yandan, Seti'nin tam ve kesin üstünlüğünü yeniden kurması için, benim de vermem gereken bir savaş var.

Nefer, kraliçenin umutlarını boş bir hayal gibi gördüğünü

CESUR PANEB

239

söylemedi; hayatta kalabilmek bile yabana atılmayacak bir başan olacaktı.

- Hakikat Meydanı, bilge kadın olmadan varlığını sürdüremez, diye açıkladı ustabaşı. Onun için yarından tezi yok, saraya gideceğim.

- Bu çok tehlikeli, Nefer!

- Başka çarem yok, Haşmetmeapları.

Tausert ustabaşının kararını değiştiremeyeceğini hissetti. Eğer Işık geceden önce dönmezse, Hakikat Meydanı'na felaket tohumlan ekmek için, köyden ayrılmaya karar verdi kraliçe.

- Burada böyle oturup bekleyemeyiz ya! diye diklendi Pa-neb. Hem senin de gidip aslanın inine girmeni kabul edemem!

- Işık'ı geri getireceğim, dedi Nefer sükûnetle.

- İzin ver de kazmamı alıp o zorbaya hakkında ne düşündüğümü söyleyeyim!

- Bunun bilge kadını kurtarmak için en uygun yol olacağından emin misin?

Genç devin içinden duvarları yıkıp parçalamak geliyordu.

- Bu iktidar mücadelesinde bizim yerimiz yok. Kraliçeden kurtulmanın yoluna bakalım.

- Sığınma hakkı kutsaldır, Paneb. Tausert'i en korkunç düşmanının ellerine teslim etmek de kabul edilemeyecek bir alçaklık olur.

- Kraliçeyi buraya kabul etmememiz gerekirdi, Nefer!

- Kraliçeye Hakikat Meydanı'nın korumasını tanıdığım için pişman değilim. Bir zamanlar yıkmak istediği köyü şimdi seviyor artık.

Sokaktan koşuşma sesleri geldi.

- Ana kapıya gidiyorum! diye haykırdı Paneb.

Daha şimdiden bağırımlar duyuluyordu. Genç dev sevinç çığlıkları duyduğunu sandı, yine de gidip kendi gözleriyle görmeyi tercih etti.

Oradaydı, çevresinde çocuklar ve Hathor rahibeleriyle.

Sakin, ısıltılı, köyün dışından, basit bir gezintiden dönmüş gibiydi Işık. Paneb heyecanla kadının iki yanağını öptü, fazla kuvvetli sarılıp soluksuz bırakmamaya özen gösterdi.

Peşinden Nefer geldi, kankoca uzun uzun birbirlerine sarılı kaldılar.

240

CHRISTIAN J ACQ

- Amenmes bana söz verdi, diye açıkladı bilge kadın. Kraliçenin buradan ayrılmasına izin veriyor. Ama eğer Teb'e dönerse, ona acımayacak.

Pişkin Somun Pay birkaç saat içinde, unutulmaz anlar yaşadığı, dünyanın çok ötesinde çok canlı olan bu köyden ayrılacağı için üzgün görünen Kraliçe Tausert'in şanına uygun bir şölen hazırlamıştı.

Beklenmedik şölenin bir araya getirdiği köy halkı Hat-hor'u anmış, iç savaş bulutlarını üzerlerinden kovarak köydeki barışı koruması için tanrıçaya yalvarmıştı.

Kraliçe, Pişkin Somun Pay ile Neşeli Renupe'nin birkaç ev kadınının yardımıyla hazırladığı yemekleri çok lezzetli buldu. Ördek kızartması en az Per Ramessu Sarayı'ndaki gibi lezzetli, peynirli sebze güveci de bir kral masasını süsleyecek kadar güzeldi.

- Sizce Amenmes samimi miydi? diye sordu Tausert

Işık'a.

- Bana söz verdi, Haşmetmeapları. Eğer sözünü tutmazsa, gidip yüzüne vururum, sahtekârın iktidarı da kısa zamanda sona erer.

Resmen firavunun adım taşıyan bir yeminin, firavunun verdiği bir sözün kutsal bir değeri vardı.

- Gerçekten de başarıyla bir diplomasınız, Işık.

- Bana kalırsa Amenmes kişiliğinize saygı duyuyor, kör şiddete mahkûm olmayacak kadar da akıllı. Yine de...

- Yine de, kuşkularınız var.

- Olabildiğince dikkatli olmanın bir zararı olmaz, Haşmetmeapları. Geminize kadar size eşlik edeceğim.

- Amenmes'in yalan söyleyecek kadar alçalmasından mı çekiniyorsunuz ?

- Hayır, ama siz iktidarının ülkeye yayılması karşısındaki en büyük engelsiniz, onun için başışlayıcılığı beni oldukça şaşırttı.

- Teminatların en güçlüsünü aldınız Işık, köyden ayrılırken buranın intikama kurban gitmemesi için dua edeceğim. Kaderin bana neler hazırladığını bilmiyorum, ama hem benim hem de Firavun Seti'nin Hakikat Meydanı'nı destekleyeceğini bilmenizi isterim.

CESUR PANEB

'*"%: |'

241

- Hakikat Meydanı şu anda Amenmes'in iktidar alanı içinde, Haşmetmeapları.

- Onun ebedî istirahatgâhını yapıyorsunuz, size ihtiyacı var. Eğer sağ salım Per Ramessu'ya varmayı başarırsam, ellerimi kavuşturup oturmayacağım. Kim bir iç savaş çıkaracak kadar çılgın olabilir ki? Hathor yardımcımız olsun, yoksa karanlıklara dalıp kaybolacağız.

Şafak törenlerinin tamamlanmasından, ataların ruhlarının onurlandırılmasından sonra, belki bir daha hiç göremeyeceği zanaatkarlar köyüne özlemle baktı Tausert. Yüksek duvarların ardında, varlığından o güne dek habersiz olduğu ve ana kapının eşiğinden geçer geçmez kınntısının bile kalmayacağını bildiği bir dinginlik, bir sükûnet yaşamıştı.

Doğan güneş çölün renklerini, evlerin beyaz cephelerini canlandırıyordu; burada kalabilmek ne tatlı olurdu, burada, Hathor rahibelerinin yanında kalıp iktidarın dayatmalarını unutabilmek! Oysa bilge kadının gelişi, ayrılma anının gelip çatıldığını gösteriyordu.

- Hakikat Meydanı'nın sınırlarına parmağımın ucuyla dokundum sadece, dedi kraliçe, onları gerçekten anlayabilmek için sizlerle birlikte yaşayıp çalışmak gerektiğini biliyorum şimdi. Işık Taşı'nın gerçek mi, yoksa bir efsane ürünü mü olduğunu bana söyleyecek misiniz?

- Işık Taşı olmasaydı, Haşmetmeapları, Krallar Vadisi de olmaz, sonsuzluğa demir atamazdı.

- Öyleyse, ne olursa olsun, Işık Taşı'nı koruyun.

- Bana ve ustabaşıma güvenin, Haşmetmeapları. Yanlarında Hathor rahibeleriyle köyden çıktık iki kadın. Orada onları Şef Sobek ve omzunda taştan kazmasıyla Paneb bekliyordu.

- Mısır kraliçesini ve loncanın anasını savunmasız bırakmanın sözü bile olmaz, dedi Cesur öne düşüp yürürken. Işık ile Tausert peşinden geliyor, Nübyeli polis de en arkada onları izliyordu.

Ramesseum'un karşısında, dış dünya ile köyün arasındaki sınırdaki elli kadar asker her zamanki nöbetçilerin yerini almıştı.

- Bana Amenmes sözünü tutmayacak gibi geliyor, dedi Paneb.

Kırkıncı bölüm

Bilge kadın askerlerle konuşup pazarlık etmek için küçük gruptan ayrıldı. Onu subaylar karşıladı.

- Geçmemizi engelleyecek misiniz?
 - Aldığım emir kesin. Kraliçe yanınızda mı?
 - Ona gemiye kadar eşlik edeceğiz.
 - Üstlerime haber vermem gerekir. Burada biraz bekleyin.
- Çok uzun sürmedi. General Mehi'nin savaş arabası bir toz bulutu kaldırarak yaklaştı, general yere atlayarak bilge kadına doğru yürüdü.
- Kraliçe Tausert'i iskeleye götürme emri aldım.
 - Gerninin hareketine kadar yanında kalacağım.
 - Bundan haberim yoktu.
 - Israr ediyorum, General. Yoksa kraliçe köye dönecek.
 - Firavun Amenmes çok kızacak!
 - Öyleyse onu kızdırmamaya çalışsın ve isteğimi kabul edin.

Mehi pek memnun değildi.

- Kraliçe Tausert'in çekinecek bir şeyi olmadığına, ben de burada bulunduğuma göre, neden korkuyorsunuz?

- Peki öyleyse, ama kraliçenin yanında sadece siz olacaksınız.

Işık şef Sobek ile Paneb'i ne kraliçenin ne de kendinin tehlikede olmadığına ikna edebilmek, dahası, generalin de

244

CHRISTIAN JACQ

onların güvenliğini sağladığımı anlatmak için uzun uzun konuşmak zorunda kaldı.

- Eğer senin başına en ufak bir şey gelirse, dedi Cesur, kazmamı kafasına geçiririm. Sen dönene kadar da buradan ayrılmayacağım.

Araba uzaklaştığında, dev adamın öfkesi yatışmamıştı.

Yol boyu hiçbir şey olmadı.

Tausert'in gemisi iskeleye yanaşmış, gemiciler de hareket etmeye hazır görünüyordular. Kraliçe şaşkınlık içinde iskeleye doğru yürüdü, içinde ufak da olsa bir endişe vardı. Bir saldırıya uğrayabileceği son yer bu iskele değil miydi ne de olsa?

Hiçbir şey olmadı, kraliçe dönüp bilge kadına sarıldı.

- Hakikat Meydanı'nda bu kadar kısa süre kaldıktan sonra bile, dedi, eskisi gibi olamam artık. Size şükran borçluyum, Işık.

- Yolculuğunuz mutlu geçsin, Haşmetmeaplan. Tausert iskeleden yürüyüp güverteye ayak bastı. Hemen

demir alındı, kürekçiler gemiyi uygun akınüya yöneltmek için küreklerine sarıldılar. Eğer rüzgâr güneyden esmeye başlarsa, yelkenlerden bazılarının da açacaklardı. İriyan, sakallı bir adam kraliçenin önünde eğildi.

- Bu geminin kaptanıyım, Haşmetmeaplan, yolculuk boyunca rahat etmeniz için, ne gerekiyorsa yapmaya çalıştım. Mehi bana emirlerinizi yerine getirmemi söyledi, umarım yolculuğunuzdan memnun kalırsınız.

- Beni buraya getiren kaptana ne oldu?

- Nasıl söyleyeyim, bilemiyorum, Haşmetmeaplan...

- Gerçeği bilmek istiyorum.

- Teb'de kalıp, Amenmes'in ordusuna yazılmayı tercih etti.

Kraliçe her türlü ihtiyacı düşünülerek hazırlanmış kamaraya girdi. Sabah serinliği çabucak kaybolmuştu, ama Tausert vücudunun buz kestiğini hissetti.

Amenmes sözünü tutmuştu. Teb toprağında kimse ona kötülük etmeye kalkmamıştı, şimdi de Per Ramessu'ya dönüyordu işte.

Saldın gemide gerçekleştirilecekti kuşkusuz; gemide gerçekleştirilecek ve kaza süsü verilecekti. Savunmasızdı Tau-

CESUR PANEB

245

sert, kaçması bile imkânsızdı.

Amenmes onu infaz öncesi korkuya da mahkûm etmişti üstelik. Saldırının Seti'nin denetimindeki Hermopolis'ten önce yapılacağı gün gibi açıktı. Yolculuk koşulları uygun olur, gemi mürettebatı becerikli davranırsa yüz yetmiş kilometrelik bir yol, altı ya da sekiz günlük bir yolculuk.

Katil ne zaman vuracaktı acaba? Kraliçeyi kaygılandıran tek soru buydu artık.

Paneb kazmasını aıracmamıştı elinden.

Ramesseum'un n ibetçi kulübesinde topu topu on asker kalmıştı. Ötekiler Mehi'nin yavaş adımlarla dönen arabasının peşinden gitmişlerdi.

Işık emniyet kayışım çözdü, arabadan indi ve Hakikat Meydanı'nın sınırından geçti.

- Kraliçe hareket etti mi? diye sordu Paneb.

- Gemisi Kuzey'e doğru yola çıktı.

- Ben hâlâ endişeliyim. Bir gemi, kolayca bataabilir.

- Yanında Teb donanmasından iki tekne var.

- Sence, Tausert Amenmes'in elinden kurtulmayı başaracak mı?

- Emin olmak isterdim.

- Yoksa bir işaret mi gördün?

- Gemi iskeleden ayrıldığı anda, direğin üzerinde kara bir gölge vardı. Belki de sadece sabahın pusuyla doğup güneşin ışığında kaybolan, suyun kötü ruhudur. Yatıştıncıların etkisiyle, Hathor Tapınağı'nın tedavi odasında uyku tedavisini sürdürüyordu Firavun Seti. Uzmanlar hastalan burada tedavi ederlerdi genellikle, özellikle depresyon geçiren hastalarını tedavi etmeden önce de uyuturlardı çoğu zaman. Saray hekimleri firavunun acılarını dindireme-miş, Başdanışman Bay da ağzını açıp tek kelime etmeyen hükümdarın sağlığına yeniden kavuşabilmesi için bu son çareye başvurmuştu.

Tüm endişesine rağmen, her gün bakanları toplamayı sürdürdü başdanışman. Onlar da Bay'la sıkı bir işbirliğine girdiler, her gün ekonominin durumu hakkında rahatlatıcı bilgiler aldılar; Nil'in son kabarması görkemli olmuş, depolar

246

CHRISTIAN JACQ

hububatla dolmuştu. Tapınaklar da zenginliğin adilce paylaşılmasına göz kulak oluyordu.

Bay'ın sabırsızlıkla beklediği adam yazıhanenin kapısında görüldü. Genç piyade teğmeni gönüllü olarak Güney'e gitmiş, Amenmes'in Tausert'e nasıl davrandığı konusunda bilgi toplamaya çalışmıştı. O ana kadar, casusunun tutuklandığından korkuyordu başdanışman, ama daha da çok korktuğu, teğmenin dönüp de anlatacaklarıydı kuşkusuz.

- Kraliçe hayatta mı?

- Evet, Başdanışman. -Nerede?

- Eğer her şey yolunda gittiyse, Hermopolis yolunda olmalı. Gemisi orada ordumuz tarafından karşılanacak.

- Yoksa Amenmes kraliçeyi özgür mü bıraktı?

- İyi haber almakla böbürlenmiş bir saray memuruna bakılırsa, kraliçe her konuda istediğini elde etmiş. Oğlu Krallar Vadisi'ne gömülmüş, Amenmes'in pençesinden kurtulmak için Hakikat Meydanı'na sığınmış.

- Zanaatkarlar cesaretlerinin bedelini pahalı ödeyecekler, diye hayıflandı Bay. Onları nasıl korumalı?

- Amenmes zanaatkarları suçlamadı. Suskun Nefer firavunun ebedî istirahatgâhını kazmakla resmen görevlendirilmiş loncanın başında hâlâ.

- Amenmes, firavun ha! Kendini beğenmişlikten sarhoş olmuş bir kukladan başka şey değil oysa! Neden kraliçenin hareketini beklemeden Per Ramessu'ya döndün?

- Çevremdekilere gereğinden çok soru sorarak, kuşku çekmeye başlamıştım.

General Mehi'nin askerleri oldukça dikkatli.

- Aralarında bizden taraf olabilecek olanlar var mı?

- Tebliler ordularıyla gurur duyuyor, askerlerine güveniyor; yine de muhbir satın almak mümkün.

- Orada bir savaş havası hissettin mi?

- Dürüst olmak gerekirse, hayır. Bölge çok zengin, halk refah ve mutluluktan başka bir şey istemiyor, herkes bu çekişmenin halka zarar vermeden barış içinde çözümleneceğini umuyor.

Eğer Başdanışman Bay sadece duygularına kulak verseydi, zaman geçirmeden başkentten ayrılır, kraliçeyi düşman-

lardan kurtarmak için güneyin yolunu tutardı; oysa o günün koşullarında, yokluğu öylesine bir kargaşaya neden olabilirdi ki, yönetimin başında kalmayı tercih etti.

Bu nedenle Hathor Tapınağı'na gidip başhekimini görmekle, hükümdarın sağlığını sormakla yetinmek zorunda kaldı.

- Haşmetmeaplannın durumu düzeliyor, diye açıkladı helam görüşünü.

- Bir konuşmayı kaldırarak durumda mı?

- Henüz değil, Başdanışman. Uzun uyku dönemleri giderek kısalıyor, ama haşmetmeapları hâlâ çok bitkin. Kesin bir iyileşmeden önce herhangi bir yorgunluğa meydan vermemek koşuluyla, oldukça iyimserim ben.

- Ona, isteğine uygun olarak oğlunun Krallar Vadisi'ne gömüldüğünü söyleyebilir misiniz?

- Bu haber bütün ilaçlardan da iyi gelecek. Ya kraliçe?

- Yakında döneceğini umuyorum, ama emin olmak için henüz çok erken.

Tapınak hastanesinden çıkarken, Tausert'i bir daha göremeyeceğinden emindi başdanışman. Gemiye binmeyi başarmış olsa bile, Hermopolis'e varamayacağı açıktı.

Amenmes ne denli tecrübesiz olursa olsun, bir devlet adamı gibi davranacak, baş düşmanını elinden kaçırmayacaktı.

Kırk birinci bölüm

Köşeli Kafa geceleri birer birer saymıştı. Gücsüz akınü yüzünden beklenenden yavaş geçen, olaysız bir yolculuktan sonra, beşinci gece gelip çaüyordu işte. Birkaç saat sonra, varlıklı bir adam olacaktı kürekçi. Bir kraliçeyi öldürecek olmak, onu biraz huzursuz ediyordu, yine de düşünde bile görmeye cesaret edemeyeceği rahat bir hayat fırsatını kaçırmamakta kararlıydı. Yolculuk boyunca, yaptıkları işten başka bir şey düşünmeyen meslektaşlarıyla gevezelik edip durmuş, talihinin ne denli açık olduğunu söylememek için dilini ısırarak zorunda kalmıştı. Suskunluğun, üzerine aldığı görev ve kendi güvenliği için önemli olduğunun farkındaydı.

Gece yolculuğu tehlikeli olabileceği için, kaptan güneş batınca gemiyi durduruyordu. Kürekçiler moladan yararlanarak karaya çıkıp kıyıda ateş yakıyor, tuttukları balıkları kızartıyorlardı. Kamarasından günde sadece bir kez çıkan, hiç kimseyle konuşmayan kraliçeyi unutmuşa benziyordu çoğu.

O gece, arkadaşlarıyla birlikte karaya çıkmadı Köşeli Kafa; kaptan nöbet tutma görevini ona vermişti çünkü. Bu yüzden bir kupa bira, bir somun ekmek, kurutulmuş balık ve bir demet soğanla yetindi, ertesi gün öğlene kadar uyumaya izni olacağını biliyordu ne de olsa.

Ertesi gün çok uzaklarda olacaktı Köşeli Kafa. Küpeşteye oturarak, kurbanını boğacağı kaytan parçasının sağlam

250

CHRISTIAN J AC y

olup olmadığını bir kez daha denedi. Ölüm acı verecekti, ama çabuk olacaktı. Ekmek pek lezzetli değüdi, soğanlar da öyle. Mütevazı yemeklerin sonuncusu, pek güzel değüdi, kısacası. Kürekçi Tebli soylulara layık yemekler düşledi, bundan böyle şişman, göbekli biri olacağını düşündü. Her yemekte, en iyi cinsten et yiyecek, baharlı soslar tadacaktı. Bir aşçı... evet, çok yetenekli bir aşçı da tutacaktı.

Hava karardı.

Kaptan pruvadaki yerinden ayrıldı, yavaşça doğrulmakta olan kürekçiye yaklaştı.

- Hazır mısın?

- Ne zaman isterseniz.

- Nasıl bir silah seçtin?

- Bir kaytan.

- Kendine güveniyor musun?

- Endişelenmeyin, Kaptan.

-Tereddüt etmeyeceğinden eminsin, değil mi?

- Kesinlikle!

Kaptan kürekçiye kısa bir balta uzattı.

- Ben kaytanımı tercih ederim.

- Kraliçe kapıyı sürgülemiş olmalı; kilidi bununla kırarsın. Hızla vur, sonra hemen kamaraya gir. Kurtulma imkânı verme sakın ona.

- Artık başlayabilir miyim?

Kaptan kıyıya baktı. Gemicilerden çoğu uyuyordu. Uyanık olanlar da gemide olanlarla ilgilenmiyorlardı hiç.

- Haydi.

Uyuyakalmış kraliçe sıçrayarak uyandı. Üç yağ kandiliyle aydınlatılmış kamaranın kapısı zorlanıyordu.

İmdat çağırmak yararsızdı, kendini koruyacak bir silahı

da yoktu.

Kaç kişiydiler? Üç mü, dört mü, yoksa daha fazla? Beşinci gece... Tausert'e son ana kadar kurtulma imkânı olacağı izlenimi vermek için geminin Hermopolis'e yaklaşmasını, beşinci geceyi beklemişti Amenmes.

Kraliçe bağırmadı, çığlık da atmadı. Kilidi bir balta darbe-

CESUR PANEB

Zdl

style parçalanın kapının önüne gidip durdu.

Bir adam.

Kısa boylu tıknazdı, tıraş da olmamıştı, kafası köşeliydi.

-Kimsin?

Kürekçi uyuyan bir kadının üzerine atılacağını sanıyordu. Kendini, vakıyla dizlerinin titremesine neden olan bir kraliçenin karşısında bulunca, şaşırıldı.

- Sakın direnmeyin! Yoksa, uzun sürer.

- Soruma cevap ver! Kimsin?

- Sizi öldürmekle görevli biri, Haşmetmeaplan. işimi güç-leştirmeyin.

Köşeli Kafa kaytan parçasını gösterdi.

- Hiç olmazsa, kimin hesabına çalıştığını söyle.

- Önemi yok. Sırtınızın dönün, böylesi daha kolay olur.

- Kamaramdan çık! Kürekçi yaklaştı.

- Üzgünüm, Haşmetmeaplan.

Ani bir hareketle, kaytanı gerdi Köşe Kafa. Kraliçenin üzerine atılmaya hazırlanıyordu ki, kaptan kamaraya girdi, hançerini kürekçinin beline sapladı.

- Kapıyı açık gördüm, Haşmetmeaplan, diye açıkladı kaptan, açık görüp endişelendim. General Mehi gözümü dört açmamı söylemişti; bir saklından çekiniyordu anlaşılan.

Köşeli Kafa son kez sarsıldı, öldüğünde kaytan parçasını bırakmamıştı elinden.

- Kim bu sefil?

- Teb'de işe aldığımız kürekçilerden biri. Tausert arkasını döndü.

- Cesedi buradan götürün, Kaptan.

- Hermopolis'e varıncaya kadar, kamaranın önünden ayrılmayacağım, Haşmetmeaplan.

Rahat uyuyabilirsiniz.

- Çabuk gelin, Başdanışman! diye haykırdı Bay'ın sekreteri.

- Bu kadar acele gerektirecek ne oldu?

- Kraliçenin gemisi biraz önce büyük kanala girdi!

Bay askere yeni alınan gençlere ödenecek ücretle ilgili dosyayı bıraktı, sarayın iskeleyi gören pencerelerinden birine koştı.

252

CHRISTIAN JACg

Yelkenleri indirilmiş olan gemi, küreklerini aynı anda zarafetle çeken gemiciler sayesinde suyun üzerinde kayar gibi ilerliyordu.

Bay, kafasını yarma pahasına büyük merdivenin basamaklarını dörder dörder indi, güney rüzgârı hızıyla kente yayılan söylentiye duyup rıhtımda toplanmış yetkililere çarpa çarpa yol açtı kendine. Kraliçe Tausert asi Amenmes'in elinden kurtulmuştu.

Başdanışman hâlâ en kötüsüne hazırlanıyordu. Geminin kraliçenin gemisi olduğu doğrudu, ama içinde Tausert'in cesedi mi vardı? Yanaşma manevrasının yavaşlığına daha fazla dayanamadı, olduğu yerde tepinmeye koyuldu Bay.

Oysa kraliçe, başmda hayatın sürekli yenilenmesini ve yıldızlar topluluğunda yer almasını temsil eden helezonî kırmızı tacını giymiş, geminin provasına çıkmıştı.

Kıyıdaki hareketlilik bıçakla kesilmişçesine durdu, yerini yoğun bir sessizliğe bıraktı.

Gemi iskeleye bağlanır bağlanmaz, gemiciler yere diz çöktü, limana varmalarını sağlayan suya ve rüzgâra şükranlarını sundular. Kraliçe direğin dibine yerleştirilmiş sunakta bir parça tütsü yaktı, yıldızların tanrıçası ve denizcilerin koruyucusu Hathor için bir ilahî okudu.

Sonra iskeleye yürüdü, önünde yere ilk kapanan Başdanışman Bay'dı.

- Haşmetmeapları.

- Beni canlı göreceğini ummuyordun, Başdanışman, endişelerin de yersiz değildi üstelik. Hermopolis'e varmadan önce, kürekçilerden biri beni boğmaya kalktı.

Beni kurtaran kaptan oldu, Mehi'nin askeri.

Tausert'i sağ ve sağlıklı bulmanın sevincine, bir de Mehi'nin yasal firavunun vazgeçilmez ve sadık müttefiki olduğunu anlamasının verdiği huzur eklenmişti. Anlaşılan Bay ile general arasında hazırlanan plan, ölü bir papirüs parçası olarak kalmayabilirdi, belki de.

- Seti'nin sağlığı düzeldi mi?

- Oğlunun Krallar Vadisi'nde istirahat ettiğini öğrenmek, firavunun durgunluktan çıkmasına neden oldu, Haşmet-

CESUR PANEB

253

meaplan. Uyku tedavisi bitti, biraz önce de saraya döndü. Sizin dönüşünüz tümüyle iyileşmesini sağlayacak, bundan eminim.

Başdanışmanın kraliçeye duyduğu saygıya, hiçbir ozanın tanımlayamayacağı güzelliği karşısında kapıldığı heyecan da ekleniyordu. Birkaç kez o güzelliği şiirleştirmeye kalkışmış, dizelerinin yetersiz olduğunu görüp papirüsü yırtmak zorunda kalmıştı.

- Teb'deki konukluğum sırasında çok şey öğrendim, diye açıkladı kraliçe.

- Prens Amenmes'le karışlaştınız mı, Haşmetmeapları?

- Gerçekten de karşı karşıya geldik. Onda bir hükümdar derinliği göremedim, ama hırslarını hafife almamız gerekiyor.

- Amenmes harekete geçmek için hiçbir olanağının bulunmadığının farkında değil hâlâ.

- Umarım öyledir, Başdanışman. Ama Teb'in batı yakasına ve son derecede temel bir kuruma hâkim: Hakikat Meydanı'na. Eğer Hakikat Meydanı'nın gizli hazinelerine ulaşırsa, yenilgimiz kaçınılmaz olur.

r

Kırk ikinci bölüm

Krallar Vadisi'ne gidip Amenmes'in mezarının kazı işlerini sürdürmekle görevli sağ ekip zanaatkarlarına yeni bakır kalem dağıtması gereken, Kenhir'in alet odasının kapısını hâlâ açmamış olduğunu görünce şaşırıp Suskun Nefer.

Mezar kâtibinin evine gittiğinde, elinde yeni bir süpürge tutan Güçlü Mut'la karışlaştı.

- Kenhir hasta mı yoksa?

- Hayır, sizi bekliyor. İçeri girmeden, ayaklarınızı yıkayın. Ev temiz

kokuyordu, daha önce hiç bu kadar temiz ve

görkemli görünmemişti. Yere bağdaş kurup oturmuş Kenhir, mezar günlüğüne bir şeyler yazıyordu.

- Yoksa bugün Krallar Vadisi'ne gideceğimizi unuttunuz mu ?

- Programda bir değişiklik oldu, Nefer.

- Yoksa artık ustabaşı değil miyim?

- Tam tersine! Köyde bütün olup bitenlerden sonra, sorumluluklarının azalacağını da düşünme sakın.

Endişe yerini şaşkınlığa bırak.

- Biraz daha açıklayamaz mısınız?

- Endişelenme, söyleyeceklerimden bilge kadının da haberi var.

Kenhir papirüsü dürdü, güçlkle doğrulup bastonuna sarıldı.

- Gidilecek yol fazla uzun değil, ama tırmanmamız gerekecek.

256

CHRISTIAN JACQ

Dışan çıktıklarında, Güçlü Niut yaşlı kocasını azarladı.

- Çok geç kalmayın. Yaptığım sığır kızartmasının zamanını geçirmeden yenmesi gerek.

Kenhir batı gömütlüğüne giden patikaya yöneldi, Nefer mezar kâtibinin onu kendi ebedi istirahatgâhına götüreceğini anladı.

Ustabaşına ayrılan mezar, tüm gömütlüğe hakimdi, zanaatkarlar da bir ön avluda son bulan uzunca bir duvar oluşturmuşlardı; daha sonra da, Paneb dışındaki bütün zanaatkarların toplanıp bekledikleri üstü açık bir avluya geçiliyordu. Mezarın girişinin iki yanında yer alan ve ustabaşının sonsuza dek genç gösteren heykelleri görebilmesi için yer açıldılar.

- Heykeltıraşlar ile taş yontucuların senin ka'n için hazırladıkları armağan, diye açıkladı Kenhir.

-Ama... ama, bana hiçbir şey söylememişlerdi.

- Kararlarıyla onları öylesine çok şaşırttın ki, bir kez olup seni şaşırtma fırsatı bulduklarına mutlu oldular.

Aslan Userhat gruptan ayrılıp yaklaştı.

- Ustabaşımız için yaptığımız ebedi istirahatgâhı tamamladık, dedi heyecanını açığa vuran ciddi bir sesle. Öbür tara- fin çayındaki en güzel ve en büyük mezar oldu. Kuyusu geniş oldu, kubbeli dirilme odası kayaya oyuldu. Son yolculuk günü gelip çattığında, atölyelerimizde hazırladığımız sütunları, heykelleri ve armağan masalarını yerlerine yerleştireceğiz. Sonsuza dek, sen, Suskun, köyünü izleyecek ve onu gücünle besleyeceksin.

Nefer ne diyeceğini bilemiyordu.

- Bana kral muamelesi yapmışsınız.

- Sen gemimizin kaptanısın, gücünü aldığın okyanus üzerinde lonca teknesini yürüten sensin, dedi Kurtarıcı şed. Bu yüzden, sana böyle bir istirahatgâh layık olabilirdi ancak; böylesi bir istirahatgâh, ressamın çalışması olmadan yapılabilir mi?

Cesur Paneb, Nefer'in ölümünden sonra zanaatkarların onun onuruna şölenler verecekleri dört sütunlu salonun eşliğinde göründü.

- Ustabaşı, sana eserim olduğunu sandığımı çalışmayı göstermek için iznini istiyorum.

CESUR PANEB

257

Nefer daha önce Paneb'i bu denli kendinden emin görmemişti hiç.

- İzin veriyorum.

Paneb salona girdi, Kenhir'in kullanmasına izin verdiği üçer fitilli on kandili yaktı. Ustabaşı Paneb'in peşinden gitti ve kendini Büyük Ramses'in yanında, Amon'un kayığının, Baba Amon, Anne Mut ve Oğul Hons'tan oluşan Teb üçlüsünün karşısında gösteren; kral heykelcikleri taşıyan rahipler ve onlara armağan sunan rahibelerin ortasında bilge kadınla yan yana temsil eden; gökteki Nil'in bir dünya nehrine dönüştüğü birinci çağlayanın tanrısal güçlerine saygılarını sunan törencilerin ve bir şölende tanrısal ışığa tapan Işık'ın arasında temsil eden resimlere baktı.

Başta Kurtarıcı şed olmak üzere tüm ekip üyelerini mezara davet etmeden önce, bütün ayrıntıları teker teker inceledi ustabaşı.

- Bu küçük bizlere ne yapmış... diye mırıldandı başres-sam şaşkınlıkla.

Sonra doğası ve meslek duygusu üstün geldi, bir kompozisyon hatası ya da kesin olmayan bir çizgi aradı boşuna.

Renkleri parlak ve bozulmaz kılan verniğin altındaki resimler, canlılıklarıyla zanaatkarları hayranlıktan dilsiz bırakmıştı.

Paneb ve Nefer, bir girintiyle biten ikinci salona girdiler. Cesur burada Osiris'in ölümsüzlüğünü yaşamak için Abidos yolculuğuna çıkmış manevî anne ve babasını otururken çizmiş, bir palmiyenin dibinde sonsuzluk iksirini içtikleri önemli anı canlandırmıştı. Kenhir bu ikinci salonun sütun ayaklarından birindeydi; böylelikle yaşam ötesinde Nefer'in yanında olacaktı mezar kâtibi. Resmin ve renklerin kusursuzluğu olağanüstüydü, ama baü tepesinden çıkıp gelen, Işık ile kocasının saygı sunduğu, Hakikat Meydanı'nın kurucusu I. Amenofis'i koruyan bir Hat-hor ineği çizirken kendini aşmıştı Paneb. Tepesinde bir piramidin görüldüğü yüksekçe bir mezara doğru ilerleyen bir cenaze kalabalığı, sayısız öküzün yardımıyla lahti çeken ve usta-başının hazinesini oluşturan zanaatkarları temsil ediyordu.

- Paneb hiçbir şeyi unutmamış, dedi sembolik sahneleri ezbere bilen Kararlı Gau.

258

CHRISTIAN JACQ

- Burada dünün, bugünün ve geleceğin loncasını temsil ediyor, dedi Cömert Didya. Hepimiz Nefer'in yanındayız, öte tarafta da onunla birlikte çalışmaya devam edeceğiz.

Paneb son girintiyi göksel Horus'a, altının hanımefendisi Hathor'a, öte dünyanın rehberi Anubis'e, ölümü yenen Osi-ris'e ve enerjinin dağıtıcısı Min'e ayırmıştı ama, en olağanüstü sahne, doğrulmuş ve canlı Osiris'i temsil eden "süreklilik" sütununun üzerine yerleştirilmiş, yeniden canlanma sembolü böceği büyüleyen İsis ve Neftis'i çizdiği bölümdü.

Tavanda, gök tanrıçası resimleri canlandırmak için kanat

çırpıyordu.

- Lahit odasını da tamamladın mı?

- Son verniği dün gece sürdüm.

iki adam lahit odasına indiler. Paneb manevî anne ve babasını, güneşe taptıkları bir kayıkta çizmiş, yanlarına da her sabah neşeyle haykırarak güneşi doğuran şebekler, bir şahin, hançeriyle karanlıkların yılanını deşen bir kedi, hatta ilk çığlığıyla dünyanın doğmasına neden olan Anion kazını koymuştu.

Bildikleri sayesinde, bıçaklı nöbetçilerin koruduğu kapılardan geçiyor, doğu ve batı tanrıçalarının ellerinden yayılan enerjiyi içiyordu ustabaşı; en sonunda da, gök tanrıçasının sunduğu göksel sudan tadıyordu Işık ile Nefer.

Ustabaşı resimlerin önünde uzunca bir süre huşu içinde durdu, sonra kandilleri söndürerek birinci salona döndü.

- Paneb bütün bunları tek başına nasıl başardı? diye merak ediyordu Pişkin Somun Pay.

- inanılır gibi değil, demek zorunda kaldı Halat Kasa.

- Bir başyapıt, bir başyapıttır işte, dedi Güçlü Naht ciddiyetle. Mümkün olanın ötesine geçmesi gerekir.

- Sakın kıskanmayın, dedi Çakal Unes.

- Herkesin yeteneği farklı, diye itiraz etti Burun Fened. Bütün becerisine rağmen Paneb kayanın damarını bulmayı, yarda mezarın girişini nerede kazacağını bilmiyor işte.

Ön avluda beklenmedik bir konuk göründü.

- Bakın! diye bağırdı dev böceğin altınımsı parıltısını ilk gören Somurtkan Karo.

Dev kınkanatlı salonlara doğru yürüyordu, zanaatkarlar böceğin ilerlemesini izledi. Doğan güneşin ve değişimin tan-

CESUR PANEB

259

nsı Hepri'yi temsil eden böceğin varlığı, iyiye işarettti, hem de en iyiye.

Ne var ki böcek bile gergin bir yüzle ustabaşının yorumunu bekleyen Paneb'in dikkatini çekemedi. Nefer'in gözleri hislerini açığa vurmuyordu oysa.

- Kendinden memnun musun, Paneb?

- Kendime böyle bir soru sormadım, onun için cevap verecek durumda değilim.

- Hiçbir yanlış yapmadığınızı düşünüyor musun?

- Teknik açıdan hiç yanlış yapmamaya çalıştım. Konu seçimine gelince, se nbollerden bir yol çizmek ve eser aşkını hâkim kılmak istedim.

Öteki zanaatkarlar uzaklaşmışlardı; ustabaşı ile ressam bir kez daha karşı karşıya duruyorlardı.

- Hangi hammaddeyi kullandın, Paneb?

- Resmimi ve yaratma isteğimi.

- Yetmez.

Paneb yumruklarını sıktı.

- Demek beceremedim!

- Eserinde suçlanacak bir şey göremiyorum. Hiçbir eksiği yok, hammadde dışında, yok.

- Oysa kendimi aşmaya çalışmıştım!

- Yeterince uzağa gitmemişsin, demek.

- Her şeyi silmem mi gerekecek.

- Tabii ki hayır.

- Ama bu mezar terk edilecek, öyle değil mi?

- Bilge kadına danışmam gerek. Güneş batana dek burada bekle.

Kırk üçüncü bölüm

Sağ ekip zanaatkarları Paneb'in çalışmasının eser olarak değerlendirilmediğini anlamışlar, genç devi teselli etmek için büyük avluda kalmışlardı.

- Bunu bir felaket gibi görmemeye çalış, diye öğüt verdi Neşeli Renupe. Söz konusu olan yeteneğin değil.

- Ben çoktan vazgeçtim, diye itiraf etti Somurtkan Karo. İnsan neden kendine varamayacağı hedefler koysun ki?

Söylediklerinin Paneb'i daha da sinirlendiğini anlayan heykeltıraş ile taş yontucusu, diğerleri resimleri hayranlıkla izlemeyi sürdürürken, genç ressamın yanına oturdular.

- Umutsuzluğa kapılma, dedi Kurtarıcı Şed.
- Neden kapılmayayım? Tüm gücümü bu işe ayırdım, hem üstelik başardığımdan da emindim.
- Başka bir yol bulacaksın.
- Sanmıyorum, Şed.
- Vazgeçmek, sana yakışmıyor. Umutsuzluğunu yen ve devam et. Basit bir umutsuzluk anı Cesur'un ateşini söndü -rebür mi? Gururun yaralandı, ama bu son olmayacak. Bu tecrübenden yararlan daha ileri gitmeye çalış, umutsuzluğun yıkıcı olduğunu da hiç unutma.
- Şed'in darbelerini almaktansa, bir dövüşçü tarafından ezilmeyi tercih ederdi Paneb; oysa güçsüz noktalarına dokunup duygularının ayaklar altına ajmakla Kurtarıcı unvanının hak etmiyor muydu ustası?

262

CHRISTIAN JACg

- Yaşlanıyorum, artık bütün bir mezarı süsleyecek gücüm kalmadı, diye yakındı Şed. Onun için de yerimi alması için ressamlarımdan en az silik olanını seçtim. Eğer sen de yeteneklerinle yetinip ötekilerin arasına karışırırsan, başka birini yetiştirmek zorunda kalırım. Bana böyle bir angarya yükleme, Paneb; kendimde eğitimci ruhu göremiyorum ben.

- Bana hatalarımı göster.

- Sana hata yaptığını söyleyen oldu mu? Bir yeteneksizi ustabaşı mezarını süslemekle görevlendirir miydin sanıyorsun? RenMerinin yoğunluğundan hiç hoşlanmadığımı biliyorsun, ama o renklerde öylesine güzel bir ahenk var ki, içlerindeki alev karşısında saygıyla eğiliyorum.

- O alev bir eser yaratmaya yetmiyor ama!

- Daha fazlasını öğrenmek için, günün sonunu beklemek

gerekmez mi?

Batan güneşin ışınları Nefer'in ebedi istirahatgâhının avlusunu ve salonlarını sıcak bir aydınlıkla parıltıyordu. Her zamankinden öylesine tatlıydı ki güneşin ışınları, zanaatkarlar yoktan varolmuş bu anın keyfine varmak için susup kaldılar.

Nefer'in, Hay'm, bilge kadın ve Kenhir'in yokuştan tırmandıklarını ilk gören, Paneb oldu. Işık önde yürüyordu, ustabaşının elinde de, üzerindeki kalın örtüye rağmen çevresine ışık saçan bir şey vardı.

'Taş!' diye düşündü hain, birden daldığı rüyadan uyanarak. "İyi ama, neden buraya getiriyorlar? Üstelik, nereden çıkardıklarını da görmedim. Dönerlerken, peşlerinden giderim!"

Kenhir ile sol ekip şefi, birer heykel gibi hareketsiz, ön avludan asıl avluya geçen eşikte durup kaldılar. Bilge kadın ile ustabaşı ise birinci salona girdi.

- Gel, Paneb, dedi Suskun Nefer.

Üçü birlikte ilerledi, ustabaşı taşı son girintiye yerleştirdi.

- Kurtarıcı Şed sana ciddi yanıtlar gösterdi mi?

- Hiçbir şey söylemedi.

- Oysa eserin daha tamamlanmadı, diye söze girdi bilge kadın. Çünkü kimse tek başına hammaddeyi bulamaz. Çalışmanı tamamlayabilmek için gerekli gücü kendinden al-

dın, ama bir tek bu taş yaptıklarını ışık saçan, gerçek bir esere dönüştürebilir. Kendi hammadden Hakikat Meydanı'nın kışaklardan beri şantiyeleri canlandıran hammadde-siyle birleşecek; ustabaşına verilecek armağan da kişi ile loncanın birleşmesinden doğacak.

Nefer kumaş kaldırdı, Işık Taşı'ndan çıkan aydınlık her resmi, her rengi, her hiyeroglifi tohumladı.

- Eserin kabul edildi, dedi Nefer. Yolunda devam etmek istiyor musun?

- En büyük isteğim, bu.

Adam genç ve güçlüydü, ama Teb devriyesine direnmeden teslim olmuş, sonra da çeşitli birliklere manevralar yaptıran General Mehi'nin karargâhına götürülmüştü zaman geçirilmeden.

Mehi çadırındaki subaylara çeşitli talimatlar vererek çevresindekileri savdı.

Başdanışman Bay'ın habercisi gelmişti sonunda, işte ona iktidar yolunu açacak iç savaş nihayet çıkıyordu demek!

Daha ilk bakışta, karşısındakinin asker olduğunu anladı Mehi.

-Adm?

- Meşa, Set ordusunda okçu yüzbaşısı. -Mesaj?

- Ne... ne demek istediğinizi anlamıyorum.

- Endişelenme. General Mehi'nin karışısındasın. Şimdi mesajı ver.

- Mesajım yok. General.

- Öyleyse, burada ne arıyorsun?

- Savaşmayı reddeden bir ordudan kaçtım, Firavun Amen-mes'e katılarak Teb ordusunda hizmet etmek istiyorum. Per Ramessu'dan kaçan ilk subay olabilirim, ama sonuncusu olmayacağım kesin.

- Set ordusu... en seçkin birlik, öyle değil mi ?

-Arak değil, General, tıpkı koruyucu tanrısına ihanet eden Firavun Seti gibi, Set ordusu da şanına layık değil artık. Tan-n Set'in firavuna karşı çıkması çok sürmez; işte bu nedenle galiplerin yanında yer almak istedim.

- Seti'nin güçleri Amenmes'inkilerden çok daha kalaba-

264

CHRISTIAN JACQ

lık, üstelik kuzeydoğu sınırındaki garnizonların sözünü bile etmiyorum. Yanlış karar verdiğini düşünmüyor musun?

- Bir asker zaferin asker sayısından çok, komutanların dirayetine bağlı olduğunu bilir. Seti de komutan falan değil. Firavun Amenmes ve siz düşmanı ezeceksiniz.

- Per Ramessu'yu kim yönetiyor?

- Seti uzun bir uyku tedavisi gördü, şimdi de, karar alamayacak bir halde, sarayında dinleniyor. Gündelik işlerin yönetimi yeteneksiz bir memur olan Başdamşman Bay'm omuzlarında. Bir de geri dönerek bir mucize gerçekleştiren Kraliçe Tausert var. Size saygısızlık etmiş olmak istemem ama, General, onu ortadan kaldırmanız gerekirdi.

- Firavun Amenmes başışlayıcı olmak istedi. Başışlayıcı-bk ululuk belirtisi değil midir?

- O kraliçe çok tehlikeli.

- Yüksek komutanlara söz geçirebiliyor mu?

- Henüz değil. Generallerden bazıları, bir kadma itaat etmek istemedikleri için Seti'nin iyileşmesini bekliyor, ama bana kalırsa, düş görüyorlar. Hükümdarın yıkıldığını kesin, başkent de her an hareketsizliğe biraz daha batıyor.

- Birliklerimizin Kuzey'e ilerlemesini engelleyecek Hermo-polis'i unutmuşa benziyorsun.

- Hem Nil'den hem de çölden gelecek kesin bir saldırı, olduğundan daha etkili görünen kilidi kırabilir. Askerlerden çoğunun sizin emrinize geçeceğinden eminim. Ürkmüş bir tavşana benzeyen Seti için neden ölsünler ki? Üstlerim bile sözlerini sakınmadan eleştiriye başladı. Kraliçe dönmeseydi, generallerden çoğu Amenmes'in yasallığını tanımış olacaktı. Tausert istediği kadar güçlü görünsün, komuta etme yeteneğinden yoksun ve bir firavunun eksikliğini dolduramaz. Mehi'nin önünde yeni bir yol açılıyordu sanki; Per Ramessu'nun batışı ve Seti'nin yıkılması. Yine de bu yol geleceğe fazla güvenmek ve Kuzey ordusundan güçlü bir generalin askeri bir diktatörlük kurarak Güney'i yeniden ele geçirebileceğini unutmak olurdu.

Uygulanması gereken, Başdamşman Bay'm planıydı, başka bir şey değil.

Ya bu Meşa, Kraliçe Tausert adına casusluk yapmak için Teb ordusuna girmeye çalışan bir muhbirse?

CESUR PANEB

265

- Seçkin birliklerimi nasıl eğittiğimi görmek ister misin?

- Bu benim için büyük bir onur olur, General.

Mehi konuşunu savaş arabasına bindirdi. Meşa silahsız olduğuna ve düşmemek için bağlandığına göre, bir saldırıdan ürkmesi için nedeni yoktu generalin.

Göğüs göğüse savaşma yöntemlerini geliştirmeye çalışan iki piyade sırasının arasından geçerken, askerlerden çoğu generalin kendine yeni bir yaver seçtiğini sandı. Bu talihli adamın kimliğini çıkaramadıkları için şaşırان savaş arabası sürücülerini de bir taraftan atların dayanıklılığını artırmaya çalışırken, yaverin kim olduğunu merak etmeye başladılar.

- Savaş arabalarının hızı inşam etkiliyor, General!

- Uzmanlarım Seti'ninkilerden çok daha hafif ve çok daha sağlam tekerlekler geliştirdi.
 - Bu yenilik, size büyük bir üstünlük verir.
 - Kısa kılıçlarımız, hançerlerimiz ve kalkanlarımız da çok iyi, Kuzey ordularında eşine rastlanmayacak yaylarımız ile oklarımızdan söz etmiyorum bile.
 - Demek yanılmamışım. Zafer sizin olacak!
 - Oysa hâlâ çözümlenmesi gereken sorunlar var, şimdi sana soracağım gibi, örneğin.
- Mehi arabasını okçuların talim alanının yakınında durdurdu, eğitmeni yanına çağırdı.
- Bu adama iyi bak, Meşa; iğrenç bir hain, bu adam. Eğitmen donup kaldı.
 - O da Kuzey'den geldi, diye sürdürdü Mehi sözlerini. Onun Set ordusunun üst rütbeli subaylarından birinin yeğeni olduğunu, okçularımız sayışım ve bir savaş arımda uygulayacakları stratejiyi öğrenmekle görevlendirildiğini öğrendim. Kılıcımı al ve öldür onu.
- Meşa generalin uzattığı silaha dehşetle baktı. Eğitmen konuşmadan, hareketsiz bekliyordu.
- General...
 - Ne bekliyorsun? Eğer sarnimiysen, bir haini öldüreceğin için keyifli olman gerekir.
 - Ben askerim, General, katil değil!
 - İşbirlikçini öldürmeyi reddediyorsun, değil mi?
 - Onu tutuklatıp yargılayın!

266

CHRISTIAN JACq

- Casuslar yargılanmaz, dedi Mehi hançeriyle Meşa'nın gırtlaklarını yararken. Generalin ifadesiz bakışları altında, bir kan gölü içinde çırpındı zavallı. Eğitmen tirtir titriyordu.
- General, hain olmadığımı biliyorsunuz!
- Tabii biliyorum. -Ama öyleyse...
- Beni sokmaya hazırlanan bu yılanı bir tuzak kurdum.
- Beni... beni öldürebilirdi!
- Bunlar, mesleğin cilveleri, Eğitmen. Cesedi kaldır, sonra işinin başına dön.

Kırk dördüncü bölüm

Loncadaki herkes gibi, hain de Işık Taşı'nın Paneb'in çizdiği süsleri aydınlattığını görmüştü; sonra ustabaşı taşı yeniden örtüsüne sarıp, gizlediği yere götürmüştü.

Ekibin öteki zanaatkarları Cesur Paneb'in çevresinde toplanırlarken, Nefer ile bilge kadını izleme, en azından hangi yöne gideceklerini öğrenme fırsatını bulmuştu hain.

Ne var ki rampanın tepesinde ilerlemesini engelleyen iki beklenmedik nöbetçiyle karşılaştı; Çirkin Hayvan ile Kapkara. Köpek dişlerini gösteriyor, kaz da durmaksızın gagasını açıp kapıyordu. Bu yüzden, hâlâ Paneb'i kutlayan arkadaşlarının yanına dönmek zorunda kaldı.

Taşı görünce, tüm zanaatkarlar Paneb'in yeni bir aşamaya ulaştığını, bundan sonra önünde bambaşka kapılar açılacağını anlamışlardı. Daha şimdiden küçük bir şölen düzenlemeye karar vermişti Pişkin Somun Pay. Paneb'in yeni rütbesi açıklandığında, çok daha önemli bir kutlama yapıla-, çaktı kuşkusuz.

Paneb'i son kutlayan, Kurtarıcı şed oldu.

- Ustabaşının kararını biliyordun, değil mi?
- Ben sadece bir teknisyen olarak ne düşündüğümü söyledim; gerisine karar vermek, onun işi. Seninle hiç olmazsa zamanımı boşa harcamamış olacağım. Sakın yolun sonuna vardığını sanma. Bana kalırsa, asıl güçlük şimdi başlıyor.

268

CHRISTIAN JACQ

Amenmes'in mezarındaki çalışmalar aralıksız devam ediyordu. Heykeltıraşlar firavunun heykellerini yapmaya başlamışlardı artık. Aslan Userhat kırmızı mürekkeple yekpare bir kaya parçasının üzerine eserin sınırlarını çizmişti; Araştırmacı İpuşu kayaya darbeler vurarak ilk eskizi ortaya çıkaracak, sonra da Neşeli Renupe kuvars esaslı bir pastayla heykele ilk cilasını çekecekti. Heykeli

çevresindeki cüruftan kurtarıp ortaya çıkarmak, bakır uçlu testeresiyle Userhat'ın göreviydi yine.

- Bakır boruyu gözden geçirdin mi? diye sordu İpuy'a.

- Parmaklarımdan arasından kusursuzca dönüyor, heykelin bacakları arasındaki taşı istediğin gibi çıkarırım, merak etme.

- Ya çakmaktaşı matkabı, Renupe?

- Sana kusursuz burun delikleri ve şimdiye kadar görmediğin güzellikte dudak kıvrımları yapacağım. Talihli adammış, şu Amenmes! Ona hanedanın en iyi görüntülerinden birini yapacağız.

Neşeli abartmıyordu, aslında. Ustabaşı III. Tutmosis'e, ya da III. Amenofis'e layık soylulukta bir firavun yüzünün doğduğunu gördü. Userhat aslında son derecede hassas olan son cilayı da başarıyla tamamlamıştı. Ellerine en azından ataları kadar hâkim olan üç kardeşine, güçlü Userhat'a, narin İpuy'a ve her zaman gülmeye hazır Renupe'ye karşı sınırsız bir hayranlık duydu Nefer. Ressamlar gibi çalışıyor, hesap yapmıyorlardı; atölyelerde gözden uzak, yıllar boyu öğrenip geliştirdikleri oran cetvelleri üzerinde çalışa çalışa hareketlerinin ayrılmaz parçası olmuş oranları ve ilişkileri kullanıyorlardı. Bu nedenle de, boyu ne kadar küçük ya da ne kadar büyük olursa olsun, heykel dinamik ve denge kurallarını doğal olarak yansıtıyordu.

Marangoz Didya ile kuyumcu Tuti de kendi alanlarında aynı biçimde çalışıyorlardı; mezara bırakılacak olan cenaze eşyalarından çoğu hazırda artık. Mumya için yapılan altın takılar dikkati çekecek kadar güzel olmuştu; aralarında başkalaşım kurbağasının da bulunduğu tahta heykelciklerin, mücevherlerden geri kalır yanı yoktu.

Paneb ustabaşının yeni eğitim tarihini bir an önce açıklayacağını ummuştu; oysa Nefer sessiz duruyor, Amenmes'in

mezarının süslenmesinden başka bir konuda konuşmuyordu. Güç de olsa, sabırsızlığımı denetlemeyi ve kafasını resimlerine vermeyi başardı Paneb.

İşık ve Nefer daha önce hiç düşünemeyecekleri bir lüks yaşamaya karar vermişlerdi; şafak töreninden sonra, öğlene kadar dinleneceklerdi. Ustabaşı atölyelerden hiçbirini ziyaret etmeyecek, bilge kadın da muayenehanesini açmayacaktı.

Evlerinin terasma serdikleri hasır şiltelere uzanmışlar, mutlu anılarını hatırlarken göğü seyretmeye koyulmuşlardı.

Ne var ki köyün gündelik isteklerinden çalmaya çalıştıkları mutluluk, beklediklerinden de kısa ömürlü olacaktı; sokaktan Kenhir'in kararlı sesi yükseliyordu çünkü.

- Seninle hemen görüşmem gerekiyor, Nefer!

İşık kocasını engellemeye kalkmadı; görev üstünlüğünü bir kez daha kanıtlıyordu, bilge kadın da dahil kimse buna karşı çıkamazdı.

Nefer evin kapısını açıp dışarı çıktığında, Kenhir'in öfkeden tirtir titrediğini gördü.

- Bir çağrı, dedi büyük bir kızgınlıkla. Başheykeltıraşımı-zın hemen saraya gitmesi gerekiyor, belgenin altında da Amenmes'in mührü var! Hakikat Meydanı tarihinde bir benzeri daha yok böyle bir isteğin.

Ustabaşı Kenhir'in en güzel elbiselerini giydiğini gördü, firavunla görüşmeye gideceğini anladı. Ona eşlik etmekten başka çaresi yoktu.

Amenmes yaşlanmıştı. Gençliği, sanki firavunun omzuna binen, onu yıpratın endişelere direnemiyormuşçasına, hızla yitip gidiyordu.

- İtirazınız beni şaşırtıyor, dedi Kenhir ile Nefer'e. Ben, Hakikat Meydanı'nın tartışmadan itaatle yükümlü olduğunuz efendisi değil miyim?

- Yasa açık, Haşmetmeaplan, diye cevap verdi öfkesinin gizleyemeyen Kenhir. Ne sebeple olursa olsun, Hakikat Meydanı'nda çalışan hiçbir zanaatkar başka bir iş için çağrılmaz.

- Yoksa emirlerinizin yasaya aykırı olduğunu iddia etmek cüretini de mi göstereceksiniz?

İ7U

CHRISTIAN JACg

- Maalesef, emirleriniz yasaya aykırı, Haşmetmeapları. Bu ülkede hiç kimse kendini Maat'ın üzerinde göremez.

- Görkemli cürnlelerinle beni daha fazla rahatsız etmeyin!

- Başheykeltıraşımı nereden çağırtmak istediniz? diye sordu ustabaşı.
- Çünkü yüksek memurlarımdan birçoğu, ica'lanm tanrılarla birlikte yaşaması için Karnak Tapınağı'na yerleştirmek üzere heykeller yaptırmak istiyor. Onlara böyle bir ayrıcalık tanımayı kararlaşırdım, zaman kaybetmemek için de olağanüstü bir heykeltıraşa ihtiyacım var. En iyisinin sizin yanınızda bulunacağını bildiğimden, onu çağırdım.
- Kesinlikle imkânsız, diye kestirip attı Kenhir. Sadece ustabaşı lonca içindeki görevleri dağıtmaya yetkilidir. Öte yandan, mevcut şantiyelerdeki çalışmalarını aksatmamak koşuluyla, dışarıyı için heykel yapma izni verebilir.
- Şimdi de mevcut şantiyenin, benim ebedî istirahatgâhım olduğunu söyleyeceksiniz.
- Evet, Haşmetmeapları.
- Yetersiz bir neden, Mezar Kâtibi! Acelem var, bu nedenle başheykeltıraşınızı istiyorum.
- Bunun imkânsız olduğunu tekrarlıyorum.
- Bana direnmeye devam ederseniz, Kenhir, sizi Teb bölgesinin en ücra kasabasına gönderirim.
- Bu sizin hakkınız, Haşmetmeapları. Amenmes ustabaşıya döndü.
- Bu huysuz ve yaşlı kâtipten daha mantıklı olacağınızı umarım.
- Maalesef değilim, Haşmetmeapları.
- Dikkat edin, Nefer! İstedığımı alırdım. Karşınızda konuşan, Mısırlı firavunu onu dinlemeniz gerek.
- Gücünü kötüye kullanan bir firavun, oturduğu tahta layık olabilir mi? Her zaman, koşullar ne olursa olsun dinlememiz gereken, Maat'ın sesidir. O sesi dinlemeyi beceremediğimiz için durmadan tapınağı yapmak, haksızlığa ve hırsı olan doğal eğilimimizle mücadele etmek zorunda kalıyoruz ya.
- Siz de hükümdarınıza ahlak dersi vermek iddiasındasınız! Emirlerime itaat edecek misiniz, etmeyecek misiniz?
- Edemeyeceğiz, Haşmetmeapları.

CESUKPANKB

Z.C I

- Firavunlarına karşı gelenlerin sonunu bilmiyor musunuz yoksa?
 - O sonu Krallar Vadisi'ndeki ebedî istirahatgâhın duvarlarına işledik; firavuna karşı gelenlerin başı kesiliyor, kazığa geçiriliyor ya da ateşe atılıyor. En ürkütücüleri olan yılan Apofis'e gelince, güney kayığına saldıramaması için bağlanıp, bıçaklarla toprağa çivileniyor. Ustabaşının sükûneti Amenmes'i etkilemişti.
 - Bana nasıl bir çözüm yolu bırakıyorsunuz, Nefer?
 - Biz asi değiliz, Haşmetmeapları, ama eğer haksızlığa boyun eğerseniz, Hakikat Meydanı bir daha kendine gelemez.
 - Yönetmek, seçim yapmayı gerektirir.
 - Loncamızın zarannaysa, dalkavukların kaprislerini seçmeyin, Haşmetmeapları. Bugün, küçük bir zafer kazanabilirsiniz, ama yarın, yenilgi ciddi olur. Size dalkavukluk yapanlar, sonra ihanet edecektir; bu onların doğasında var, tıpkı yırtıcının doğasında, avını yemek olduğu gibi.
 - Hiçbir tehdit size boyun eğdiremeyecek, değil mi?
 - Loncamın hiçbir üyesi korku altında çalışmaz.
 - Durumun farkında mısınız, Nefer? Bir karar verdim, o karardan vazgeçmemi istiyorsunuz.
 - Hükümdar olan sizsiniz, Haşmetmeapları, dalkavuklar değil.
 - Hakikat Meydanı'nın bağımsızlığına hangi noktaya kadar göz yumacağım?
 - Hakikat Meydanı firavunların ruhuna hizmet etmek, maddeyi ehlileştirmek ve zamanı yenmek için doğdu. Onu güçsüzleştirerek, kendi gücünüzü azaltırsınız. Amenmes düşünmek için konuklarının yanından uzaklaştı. Sonra tekrar yanlarına döndü, yüksek sesle konuştu.
 - Köye dönüp ebedî istirahatgâhımı tamamlayın. Mezar kâtibi ile ustabaşı kabul salonunun kapısına doğru yürüdü.
 - Bir dakika, Nefer... Sizinle baş başa konuşmak istiyorum.
- Kenhir dışarı çıktı.
- Firavun bakışlarını ustabaşının gözlerine dikti.

- Sizin gibi bir başdanışmana ihtiyacım var, Nefer, ama sizi tepeden inme bir kararla başdanışmanlığa atamanın da

272

CHRISTIAN JAC1

bir işe yaramayacağını biliyorum. Bu görevi üstlenmeyi kabul eder misiniz?

- Hayır, Haşmetmeapları.

- Bu kesin cevabınız mı?

- Evet.

- Hakikat Meydanı böylesine önemli mi?

- Önemli, Haşmetmeapları.

Kırk beşinci bölüm

Bacakları sıcak sudan ciddi biçimde haşlanan bir kız çocuğu, sopa savaşı sırasında birbirlerine şiddetle saldırarak yaralanan iki yumurcak, midelerinden şikâyet eden Somurtkan Karo, Kararlı Gau'nun sürekli bir yorgunluktan yakınan karısı, sabahın felaketlerini tamamlamak için de, bir vuruşta yekpare bir kireçtaşını parçalayabileceğim göstermek isterken kolunu kıran Aperti! Bilge kadın bu kadar kısa bir süre içinde böylesine ciddi rahatsızlıklarla ilk kez karşılaşılıyordu, elindeki bal stoklarının neredeyse tümünü kullanmak zorunda kaldı. Bu yapışkan ve değerli madde yaraları tedavi edip kabuk bağlamalarını hızlandırıyor, yan etki yaratmaksızın iç ve dış cerahatleri kurutuyor, insana güç veriyordu. Özenle kapatılmış ve envanter defterine dikkatle kaydedilmiş kavanozlardaki an altını vazgeçilmez, paha biçilmez bir ilaç olarak görülüyordu; bu nedenle çörekçiler balı neredeyse kıskanarak kullanırlardı. Yüzyıllar boyu süregelen deneylerin sonucunda, balın göz tedavilerinde ve hatta jinekoloji alanında da yararlı olduğunu belirlemişti Mısırlı hekimler. Muayenehanesindeki işini tamamlayan Işık, Hakikat Meydanı'nın sahip olduğu tüm malların korunmasından sorumlu İmuni'nin yazıhanesine gitti. Bakır kalemleri envanter defterine geçirmekte olan kısa boylu kâtip, bilge kadını görür görmez ayağa fırladı, üstünden fırça yemeğe ha-

274

CHRISTIAN JACg

zırlanan bir er gibi, kaskatı bekledi.

İmuni başlangıçtan beri korkuyordu bilge kadından; düşüncelerini okuyup, hedefini görebileceğinden ürküyordu Işık'ın. İmuni'nin düşü yaşlı Kenhir'in yerine geçmek, onu gülünç duruma düşürmekten vazgeçmeyen Cesur Paneb'den bir yolunu bulup öcünü almak.

- Bana acilen bal gerekiyor, İmuni.

- Kaç kavanoz istiyorsunuz?

- Bugün bir, gelecek hafta da birkaç kavanoz... Tabii fırtınanın dinmeyeceğini varsayarsak.

- Şimdi hallederim.

Kâtip yardımcısı hızla gitti, ne var ki bir süre sonra döndüğünde, eli boştu.

- Kayıtlarda bir yanlışlık olmalı. Elimizde istemediğimiz kadar merhem var ama, bal kalmamış!

- Korkunç bir hata, İmuni. Muayenehanede sadece bir haftalık tedaviye yetecek kadar bal kaldı.

- Üzgünüm, gerçekten üzgünüm. Mezar kâtibine haber verelim, o bir çözüm bulur. Kenhir'in öfkesi köy tarihine geçecek gibiydi. Yardımcısının insanoğluna özgü tüm kabahatlerle suçlamış, yeni hatalar icat etmiş, bunlarla da yetinmeyerek bir daha yanlışlık yaparsa köy mahkemesine verip Hakikat Meydanı'ndan atılmasını istemekle tehdit etmişti.

- Tabii bu ay ne maaş alacaksın ne de izin yapacaksın! diye bağırdı mezar kâtibisi. Bir devlet memuru olduğunu, üstelik Hakikat Meydanı'nın hizmetinde çalışıldığını, Çirkin Hayvan'dan daha dikkatli olman gerektiğini unutuyor musun? İmuni başını önüne eğmiş, cevap vermiyor, böylesi bir fırtınayı canlı atlattığı için şükrediyordu.

- Üstelik yaptıklarına tüy dikmek için, sırtım ağrırken merkezî yönetim binasına gitmek zorunda bırakıyorsun beni! Bu konuyu yeniden konuşacağız, İmuni. Bu arada stokları gözden geçir, öteki yanlışlarını düzelt.

Kâtip yardımcısı daha fazla beklemeden gözden kayboldu.

- Ona hiç de yumuşak davranmadınız, dedi fırça sırasında ev işlerine ara vermek zorunda kalan Güçlü Niut.

CESUR PANEB

275

- Bir köyün malı yumuşaklıkla yönetilmez! Bana bastonumu ve daha kalın bir ceket ver.

Onu korumakla görevli iki Nübyeli polis memuruyla birlikte, Mehi'nin bürosuna gitti Kenhir.

- General doğu yakasındaki manevraları denetliyor, dedi Mehi'nin sekreteri.

- Onu ne zaman görebilirim ?

- En iyi ihtimalle, on beş gün sonra.

- Çok geç! Yerine kim bakıyor?

- Belki size yardımcı olabilirim ?

- Çok ciddi bir sorunumuz var. Hakikat Meydanı bal sıkıntısı çekiyor, acil bir sevkiyata ihtiyacımız var.

- Hiç talihiniz yokmuş, diye cevap verdi sekreter. Eldeki bal stokları saraya, büyük hastaneye ve kışlalara götürüldü. Burada bile, revirin ihtiyacını

karşılacak kadarının dışında, bal yok.

Böylesi önlemler, çatışmanın eli kulağında olduğunu göstermiyor muydu ? Sürüyle asker yaralanacak, askeri hekimler ballı kompresler kullanmak zorunda kalacaklardı.

- Köyün önceliği var, diye hatırlattı mezar kâtibi.

- Bir başvuru formu doldurun, özel ulakla saraya ileteyim. Yine de sabırlı olmak gerekeceğini unutmayın. Şu sıralarda, bürokrasinin işi başından aşkın.

- Gerekeni yaptım, dedi Kenhir bilge kadın ile ustabaşı-na, ama galiba savaş ekonomisinin kurbanıyız. Bizi bu durumdan sadece Mehi kurtarabilir, ama onu bulmak şimdilik imkânsız. Bu kabul edilmez durumu protesto etmek için, ayrıntılı bir rapor hazırlayacağım.

- Bana bal lazım. Yoksa, hastalarımı tedavi edemem.

- Bir yol daha var ama, oldukça tehlikeli bir yol; çöle gidip yaşlı Boti'den almak.

- Çekindiğiniz ne?

- Hem haydutlardan hem de bal üretiminin güvenliğinden sorumlu polislerden korkuyorum. Kaldı ki, Boti de tuhaf adamdır; üretiminin tümünü devlete satmak zorunda, ama bazen kaçamak yapıyor. Sakın çöle eşekli bir ekip göndermeyi düşünme, hemen farkına varırlar.

276

CHRISTIAN JACQ

- Demek yalnız gideceğim, dedi Işık.

- Aklından bile geçirme! diye itiraz etti Nefer.

- Balın cinsini bizzat görmem, balcıyı da ikna etmem gerekecek.

- Ben de geliyorum.

- Buna resmen itiraz ediyorum, dedi mezar kâtibi. İçinde bulunduğumuz durumda, ustabaşının köyden ayrılması düşünülemez. Bilge kadın maceraya atılmakta direniyorsa, Paneb'den ona eşlik etmesini isteyelim. Ona hepimiz sonuna kadar güveniyoruz, manevî oğul olarak görevini eksiksiz yerine getirecektir.

- Demircinin ürettiği silahlardan verelim ona.

Kenhir duyduklarından memnun olmamışa benziyordu.

- Silahlı bir zanaatkar... Polis kontrolüne düşerlerse, Pa-neb'in başı belaya girer.

- İyi de, Işık'ı korumak zorunda!

- Ürettiğimiz silahlar, köy sınırlarının dışına çıkmayacak, diye kestirip attı mezar kâtibi.

Okçular gitgide daha keskinleşiyor, savaş arabaları da şaşırtıcı bir dengeyle hareket ediyorlardı. Yoğun talimler sonuç vermeye başlamıştı, seçkin birlik yakında karışısına hangi düşman çıkarsa çıksın, yok edecek güce ulaşacaktı.

Yorucu bir günden sonra çadırına döndüğünde, askeri posta yönetimince dağıtılan mektupları incelemeye başladı Mehi. Gelenlerin arasında, sekreterinin yazdığı ve mezar kâtibinin şaşırtıcı isteğini bildiren bir rapor vardı.

General hemen yaverini çağırdı.

- Bana dinlenmiş ve hızlı bir at hazırlat. Kente gidiyorum, yarın sabah dönmüş olurum.

Mehi Serketa'nın önemli manevralar sırasında oturduğu kent merkezine kadar dörtmala sürdü atını. Generalin eşi kentin merkezinde oturmaktan yararlanarak Tanrı Amon'un kentinin soylu hanımlarını evine davet ediyor, fırsatı kaçırmayıp kocasını yüceltiyor, Mehi'nin cesaret ve becerisinin sadece bölge için değil, tüm ülke için son derece gerekli olduğunu anlatıyordu. Ara sıra ve belli belirsiz dokundurmalarla el altından yapılan propaganda, generalin zaten sahip olduğu ünü daha da pekiştiriyordu. Birçokları Firavun

CESUR PANEB

277

Amenmes'in geleceğinden kuşkulandırken, Mehi Teb kentini felaketten kurtaracak güçlü adam olarak görülmeye başlamıştı.

Mehi eve vardığında, kaymakamın karısı ile dostlarının Serketa'yı kusursuz ev sahibeliğinden dolayı kutladıklarını duydu; hiçbiri nefis pastaları reddedememişti, yakında yeniden görüşmekten mutlu olacaktı hepsi de. Hanımlar generali görebildikleri için mutluydular. Mehi de duymak istediklerini söyledi, her zamanki inandırıcılığıyla, hayatlarının kesinlikle güvende ok uğunu anlattı. Konuklar gittikten sonra, Mehi karısını evin özel bölümüne götürdü.

- Hakikat Meydanı bal sıkıntısı çekiyor, dedi Serketa'ya.

- Çok mu önemli?

- Bunun anlamı, bilge kadının hastalarını tedavide zorlanacağıdır. Değerli maddenin sevkiyatını dondurduğum için, gelip resmî bir istekte bulunmuş mezar kâtibi. Yönetim Hakikat Meydanı Yun isteğini karşılamak zorunda, ama aradan epey zaman geçecek. Bu yüzden, zanaatkarların başka yollardan bal bulmaya çalışacaklarından eminim. Ustabaşının bal bulmakla görevlendireceği zanaatkarlar köyden çıkmak zorunda kalacak, böylelikle de kendilerini tehlikeye atacak.

- Balın hekimlikte kullanılıp kullanılamayacağını bilge kadından başka kim denetleyecek? Bana kalırsa, o da bal bulmaya gidenlere katılacaktır. Şimdi aklıma çok tatlı bir plan geldi, sevgilim. Haydutları onları yakalayıp öldürebilir. Bilge kadın olmadan, lonca gücünden çok şey kaybeder ve onun sihirli korumasından yoksun kalır. Duvarların içinde kaldıkları sürece, onlara ulaşmak imkânsız ama, bal aramaya çıkarlarsa, önümüzde çok çekici bir fırsat var, demektir.

General karısını hırsıyla öptü.

- Anlayışlılığın beni hayran bırakıyor, yumuşak bıldırcınım. Ne yazık ki askerlerimi böylesi bir işte kullanamam.

- Demek bu işi yapacak, ama bizimle hiçbir ilgisi olmayan adamlar bulmam gerekecek.

- Eski dostumuz Tran-Bel işe yarar. Kafasında hiçbir art niyet olmaksızın bizimle işbirliği yapması için onu birazcık itip kakman gerekebilir ama, bu konudaki yeteneğine güveniyorum.

Kırk altıncı bölüm

Siyah saçlarını yusuvarlak kafasına yapıştırmış, ay yüzlü Tran-Bel çok yiyor, çok içiyordu ama mobilya tüccarlığında ve bazı karanlık işlerde aracılık hayatını sürdürebilmesi için, gücünü toplamak, bu yüzden iyi beslenmek zorundaydı.

Düş gibi parlak ve kısa bir süre boyunca Hakikat Meydanı'nın bir zanaatkânıyla işbirliğine girişmiş, zanaatkarın ürettiği lüks mobilyaları çok yüksek fiyata satmış, çizdiği modellere dayanarak yaptığı görkemli eşyalardan da iyi gelir elde etmişti. Bir süreden beri bölgeye musallat olan gerginliğin başlangıcından bu yana, zanaatkar köyden çıkamıyordu; vergi tahsildarına bildirmediği lüks mobilyalar satıp yine büyük paralar kazanabilmek için bir süre daha sabırlı olması gerekecekti Libyalı tüccarın. Ne var ki zengin müşterileri hâlâ dükkânın kapısını aşındırıyor, Tran-Bel de onlara çeşitli hizmetler sunup karşılığında tencereyi kaynatacak gelir elde ediyordu.

Kafasındaki ağır perukla yüzünün yansını gizleyen kadın gizli atölyesine girdiğinde, iyimserliğinin uçup gittiğini hissetti Tran-Bel. Onu avucuna almış olan bu ürkütücü yaratık, önemli bir nedeni olmasa gelmezdi buralara. İç savaşın beklendiği böyle bir dönemde de, hayra yoracak yanı yoktu ziyaretinin

- Rahatça konuşabilir miyiz? diye sordu kadın sert sesiyle.

2S0

CHRISTIAN JAUy

- Atölyeyi kapatayım.

Dediğini yaparken, gergindi Tran-Bel.

- Sizin için ne yapabilirim, sevgili koruyucum?

- Bana birkaç katil gerek.

- Nasıl da kolay söylüyorsunuz, birkaç kaül! Ben sadece basit bir tüccarım ve...

- Söylediğimi tekrarlamayacağım, Tran-Bel. Zaman daralıyor.

- İyi de, nereden bulayım?

- Bir servet kazanabilmek için, her şeyi yapmaya hazır bir sürü Libyalı tanıyor sundur.

- Belki, ama benim payım...

- Payına düşeni ben belirleyeceğim. Çok güçlü bir adamın hizmetinde olduğunu, yönetimle başının belaya girmesini istemiyorsan o adamın emirlerini tartışmadan gerektiğini unutma sakın.

Tran-Bel'in vereceği cevap yoktu.

- Cezalarım çekip çıkan ve limandaki mahallede çamaşırcı olarak çalışan üç sabıkalı tanıyorum. Ahlak konusuna fazla kafa yoracaklarını sanmam, ödülün hoşlanırlarsa, her konuda yardımcı olurlar size.

- Onlarla hemen temasa geç ve sana anlatacağım yere gelmelerini iste.

Fazla ortalığa çıkmasını gerektirmeyecek görevinden mutlu olan Tran-Bel, istediklerini yerine getireceğini söyledi Serketa'ya

Bala götüren yol, mezar kâtibinin bile tümüyle çözemediği kadar gizliydi. Yaşlı Boti'nin batı çölünde bir sürü kovana sahip olduğunu biliyordu, ama bal üreticisinin mesleğini nerede yürüttüğünü bulamamıştı.

- Yine de denemek gerek, dedi bilge kadm, Kenhir'in uzattığı tamamlanmamış haritayı Paneb'le birlikte incelerken.

- Bu vadinin dibindeki son polis noktası ile kovanların arasında, dedi mezar kâtibi, en azından bir günlük yol olmalı. Buraya kadar tamam da, hangi yönde, onu bilmiyorum.

- Çöl dostumdur, dedi Paneb. Bize çözümü o gösterecek.

- Çölde su kuyusu eksik değil, bal üreticisinin topraklarında da bir su kuyusu olmalı. Yine de tehlikeli insanlarla karşılaşmanızdan korkuyorum.

- Bana bir silah verin, dedi Paneb.

- Üzgünüm, ama imkânsız. Eğer polislerle karşılaşırsanız, konuşup anlamaya çalışın. En kötü ihtimalle, buraya getirirler sizi. Ama yanında bir kılıç ya da mızrak olursa, tehlikeli biri olarak görürler seni.

- Ben de kazmamı alırım.

- Buna kesinlikle karşıyım, Paneb! Kazma Hakikat Mey-danı'na ait, buradan çıkarılması imkânsız.

- Hiç olmazsa yanımıza erzak alabilecek miyiz?

- Size kurutulmuş balık, soğan, incir ve su kırıbaları verdireceğim. Ağır olacak ama senin omuzların güçlü.

Büyük Adali ile iki kardeşi, Ortanca Adafi ve Küçük Ada-fi, Mısır'a gizlice giren ve onlara durum düzelir düzelmez daha iyi para kazanacakları vaadini veren Tran-Bel adına ufak tefek hırsızlıklar yapan Libyalılardı. İşte şimdi karşılarına çıkmıştı zengin olma fırsatı. Yapılacak iş, Tran-Bel'i rahatsız edenleri ortadan kaldırmaktan ibaretti sadece.

İşte bu öneri, çamaşırcı olarak çalışıp kadınların kirlettiği giyecekleri yıkamak zorunda kalan Libyalıların çok hoşuna gitti. Kendi ülkelerindeyken de, keselerini alabilmek için yolcuları öldürmüşlerdi, bir insan boğazlamakla domuz boğazlamanın farkı yoktu onlara göre.

Bir gün önceden beri ardına saklanıp bekledikleri çalıllıklara yaklaşan köylü giyimli, başı örtülü kadını gördüklerinde, içinde karşı konması güç bir arzu duydu Küçük Adafi. Mısır'da ırza geçmenin cezası ölümdü, ama uzun süreden beri bir kadınla birlikte olamamıştı Libyalı; abileri de aynı zorunlu bekâreti paylaşmak zorunda kalmışlardı onunla. Karşılaştıkları kızlar ya evliydi ya nişanlı, üstelik de namuslu.

- Haydi bakalım, diye buyurdu Serketa. Kurbanlarınız batı çölüne çıktılar bile.

- Kaç kişiler? -İki.

Büyük Adafi güçlü bir kahkaha attı.

- Çocuk oynacağı olacak, desenize!

- Bu denli kolay olacağına göre, dedi Küçük Adafi, işe koyulmadan önce seninle birazcık eğlensek?

2H2

CHRISTIAN JAUy

- Yaklaş.

- Kabul ediyorsun, demek... üçümüzü de mi? diye sordu şaşkınlık ve düş kırıklığıyla.

Libyalı kalçasını mıncıklar mıncıklamaz elindeki kısa hançerle adamın kolunu çizdi Serketa. Küçük Adafi dehşetle geri çekildi.

- Bir dahaki sefere, dedi Serketa, taşaklarını keserim. Hançerini üç kardeşe doğru salladı.

- Avınız öyle kolay yakalanacaklardan değil, diye açıkladı. Biri, yaklaştığınızı fark edebilecek bir çeşit büyücü, öteki de şimdiye kadar kimsenin sırtım yere getiremediği bir dev.

- Onun da bacağı var mı?

- Bilmiyorum, ama pek sanmam.

- Büyücü yaşlı ve çirkin mi? diye merak etti Küçük Adafi.

- Kırkında ve güzel.

- Gırtlaklamadan önce, ırzına geçebilir miyiz?

- Nasıl isterseniz. Üç gün sonra burada olacağım. O zamana kadar işi başarırırsınız, umarım.

- Endişelenme, güzelim, dedi Ortanca Adafi güvenle.

- Sözüünüz yeterli olmayacak, onun için bir kanıt getirmeniz gerek.

- Devin kamışıyla büyücünün kellesi, yeter mi? Libyalıların acımasızlığı

karşısında keyifli bir şaşkınlığa

düşen Serketa, duyduğunu onaylarcasına salladı başını.

- Paramızı senden mi alacağız?

- Düş kırıklığına uğramayacaksınız. Sonra da birlikte hoşça vakit geçiririz.

Küçük Adafi'nin ağız sulandı; birbiri ardına iki dişi, bundan fazla ne isteyebilirdi ki?

Serketa hâlâ tereddüt ediyordu. İlk görevlerini tamamladıktan sonra bu hayvanlardan yararlanmayı sürdürmeli miydi, yoksa üç tehlikeli kaçağın peşine adam salıp onları öldürtmek daha mı doğru olurdu?

Bunu genelleştirirlerdi.

- Kovanların haritadaki son polis noktasından fazla uzak olmadığım düşünüyorum, dedi bilge kadın. Çevrede hâlâ oldukça yoğun bir bitki örtüsü, özellikle de arıların kaliteli bal hazırlayabilmeleri için nadide çiçekler ile akasyalar var. Çö-

CESUR

PANEB

ZÖÖ

lün derinliklerinde, bal yapmaları için gerekli hammadde bulamazlar.

Paneb'in sırtında ağır bir erzak torbası ve taze su dolu iki büyük kırba vardı.

- Boti neden tarlaların bu kadar uzağına yerleşmiş ki?

- Çünkü onların çiçek özü toplamak için en fazla ne kadar uçabileceklerini hesapladı ve çünkü çöl kovan kurmak için en uygun yerdir. Tanrı Ra ağladığında, kuma düşen gözyaşları anya dönüşür, o anlar da bal yapmak için ihtiyaç duydukları güneş altınını verir bize. Çölün ateşi onlara yararlanmasını bildikleri gerçek bir güç kazandırır.

- Demek firavunun aynı zamanda hem "sazın" hem de "arının" firavunu olarak adlandırılmasının nedeni bu. Varlığım yaşam ve kurunun, toprağa bağlı sıradan saz ile çiçeklerin enerjisini toplayarak besine ve ilaca döndürmek için gökleri dolaşan yorulmak bilmez arıyla birleştiriyor.

- Firavun en yararlı varlıktır, diye doğruladı bilge kadın, loncamızın amacı da öyle; yararlı ve ıslıtlı eserler yaratmak.

- Taptığımız "yararlı varlık", "ıslıtlı varlık", "ıslıtlı ata" ve ulaşmaya çabaladığımız "ruhun ışığı" hep aynı sözcük, AH değil mi? Taştan fıskıran ışıık, gerçekten de asıl hammadde! Peki öyleyse... Bu bal arama ve anlarla karşılaşmanın asıl amacı, zaten bildiğim şeyi gerçekten anlamamı sağlamak olmuyor mu?

Işık gülümsedi.

- Köyün bu vazgeçilmez ilaca ihtiyacı var, Paneb, ama bazen kader de ısıltılı olur.

Paneb erzak torbası ile kırbaların ağırlığını duymuyordu artık. Üzerinde yürüdüğü patika benzersiz yumuşaklıkta, güneş de akşam yeli gibi serinletici görünüyordu gözüne.

Kelimeler ete bürünmüş, eser de taşın kendisi gibi elle tutulur olmuştu.

- Patikadan ayrılmamız gerek, dedi Işık, polis noktasına yaklaşıyoruz çünkü.

Bilge kadın ile zanaatkar çakmaktaşıyla kaplı bir tepeye tırmandılar, çevreyi kolaçan etmek için yüzükoyun yere uzandılar.

- Peşimizden gelenler var, diye mırıldandı Işık.

Kırk yedinci bölüm

Paneb bütün yönleri araştırdı.

Baüda, uzakta, büyük bir palmyenin gölgesine sığınmış bir kulübe.

- Haritada gösterilen polis noktası. Uzağından geçeceğiz. Peşimizde birilerinin olduğundan emin misin?

- Arkamızda düşman bir varlık var.

- Bir sırtlan ya da başka bir yırtıcı olmasın?

- Devam edelim.

Bilge kadın ile ressam patikaya paralel bir yönde ilerlediler. Paneb sık sık dönüp arkayı kolluyordu. Güneş tüm şiddetiyle parlıyordu, ama iki yolcu da düzenli bir yürüyüş tutturmuşlar, acı verici bir susuzluğa kapılmamak için arada sırada birer yudum içer olmuşlardı.

- İlginç, dedi Paneb. Kenhir daha anlayışlı davranıp, bana silah verilmesine karşı çıkmamalıydı. Bize yolu gösteren o, demek tehlikelerin de farkındaydı.

- Mezar kâtibimiz çok şekilci.

- Umarım, haklı çıkarsın, Işık. Ya gölgeye saklanıp bizi ölüme gönderen hain, oysa?

- İmkânsız.

- Nasıl böyle emin olabiliyorsun?

- Çünkü Kenhir Işık Taşı'nın nerede gizlendiğini biliyor. Hain o olsaydı, çoktan Işık Taşı'nı çalıp kaçmış olurdu.

Işık'ın söyledikleri Paneb'i etkilemekle birlikte, tümüyle ik-

286

CHRISTIAN JACQ

na edememişti. Ya Kenhir çok daha ince bir oyun oynuyor, Işık Taşını ele geçirip kaçmadan önce, bilge kadından kurtulmak istiyorsa? Üstelik Işık'ı korumak için başka bir zanaatkar görevlendirse, Paneb'in itiraz edeceğini de biliyordu mezar kâtibi. Bu nedenle daha başlangıçta bilge kadının manevî oğluna vermişti onu koruma görevini. Tek bir sakıncası vardı bu kararın; genç devden kurtulmak için, çok daha fazla adam gerekecekti. Demek arkalarında birden fazla kişi vardı.

Işık ve Paneb mezar kâtibinin harita üzerinde işaretlediği yolun sonuna vardılar. Son polis noktası doğuda, bir kum tepesinin arkasındaydı.

- Hangi yöne gitmeli?

- Bir işaret bekleyelim, diye cevap verdi Işık.

- Peşimizdekiler yaklaşacak. Ortadan kaldırmak istedikleri sensin, erninirn.

Bilge kadın olmazsa, köyün hali nice olur? Tuzağa düştük.

- İşaret görünecek ve bizi kovanlara götürecek.

- Önce, hayatta kalmamız gerek! Aklımda bir fikir var ama, peşimizdekiler kalabalıksa bir işe yaramaz.

Paneb kafasından geçenleri açıkladı. Işık onayladı duyduklarını.

- Yaklaşıyorlar, diye mırıldandı.

Rüzgâr esmediği için, avlarının bıraktığı izleri sürmekte hiç güçlük çekmedi Adafi kardeşler. Sırtında ağır yük taşıyanı zaman zaman yumuşak kumlara batmış, sonra daha sert toprağı bulmuştu.

- Uzağa mı gidecekler? diye endişelendi Küçük Adafi. Çölden nefret ediyordu.

- Hızla yaklaşıyoruz, diye cevap verdi en büyükleri. Yorgun bir av daha az direnir hem.

- İşte bu doğru. Hemen saldırıp bir an önce vadiye dönelim.

- Abini dinle, aptal! diye araya girdi Ortanca.

- Ben de düşünmeyi biliyorum! Onları ne kadar çabuk öl-dürürsek, o kadar çabuk zengin oluruz.

Üç Libyalı oldukları yerde durdular. Birkaç yüz metre ötede, kum tepesiğinin dibinde, bir insan şekli vardı.

- Yaklaşalım mı? diye sordu Küçük.

CESUR PANEB

'İH?

Büyük Adafi elindeki orağın, kardeşleri de kasap bıçaklarının saplarını sıktılar.

- Yaklaşalım.

Dikkatle çevrelerine bakındılar. Her şey olması gerektiği gibiydi.

- Kadın! dedi Ortanca yalanarak.

- Önce ben! diye itiraz etti Küçük.

- Sakin olun, dedi Büyük. Buraya, onları boğazlamaya geldik.

- Hayır, önce eğleneceğiz! Oldukça çekici görünüyor. Işık yaklaşan üç kardeşi duymamışçasına, hareketsizdi. Duruşu, Büyük Adafi'yi meraklandırdı.

- Yanında bir koruması olduğunu unutmayın. Peki ama, o herif nerede?

- Tam arkanda, diye açıkladı kumların arasından fırlayan Paneb. Bilge kadını görüp yaklaşacak saldırganların birbirlerinden ayrılmayacaklarını umarak kumların içine gömülmüştü.

Küçük Adafi daha neler olduğunu anlamadan, Paneb'in fırlattığı taş kafasına çarptı, şakak kemiğini dağıttı.

Öfkeyle haykıran Ortanca genç devin üzerine atıldı, Paneb son anda yana çekildi, yanından geçen Libyalının kolunu kapıp kıvırdı. Ortanca dengesini yitirdi, bir türlü elinden bırakamadığı bıçağının üzerine düşüp öldü.

Kardeşlerinden daha ağır olan Büyük Adafi de atılmıştı, elindeki orağı kafasının üzerinde çevirerek yaklaşmış, düşmanın gırtlığını kesmeye çalışıyordu. Oysa Paneb hızla eğildi, sonra da kafasıyla rakibinin karnına şiddetli bir darbe indirdi. Soluğu kesilen Libyalı yere yıkıldı, zanaatkarın sırtına vurduğu tekmeyle de engel olamadı.

Büyük Adafi dehşet içinde doğrulup kaçmaya çalıştı. Dev adamın yumruğu ensesine indi ve Adafilerin sonuncusu kardeşlerinin hemen yanına yıkıldı.

- Onları sadece bayıltmak istemiştin, diye itiraf etti Paneb Işık'a, ama bu Libyalıların kemikleri çok zayıf. Bu herifleri kimse özlemeyecek, hiç olmazsa çakallara ve akbabalara ziyafet olurlar.

Bilge kadın gözlerini göğe çevirdi.

- İşte işaret!

288

CHRISTIAN JACQ

Sarı göğüslü, gri sırtlı, uzun kuyruklu bir kuş güneye doğru uçuyordu.

- Balmumu arayıcısı, diye açıkladı bilge kadın. Bize doğru yönü gösteriyor.

Talihli bal üreticileri, bu kuşun peşine takılıp arı kovanı bile bulur.

Yaşlı Boti bir kaba oturttuğu mumlarla bir ağaç kütüğünün üzerine yerleştirilmiş, bataklık sazlarından yapılmış kovanlarından birini tutsülemeye girişmişti ki, patikadan yaklaşan Paneb'i ve bilge kadını gördü. Anlarını, ona bunca iyilik yapan böceklerini öyle severdi ki, genellikle sokulma korkusu duymadan rahatça dolaşırdı kovanların arasında; oysa sabahtan beri çok gergindi anlar. Bu yüzden daha dikkatli olmaya, balı almak için kovanı dumanlamaya karar vermişti.

Şimdi anlıyordu işte anların sinirlenme nedenini.

Gelen sadece o dev olsa, çoktan zavallıların koruyucusu Tann Amon'a son duasını yapardı Boti; yüzü ışıltılı kadının varlığı, az da olsa rahatlatıyordu yaşlı ancıyı.

Mumlan söndürdü. Çevresinde endişeli arılan olduğu halde son bir siper gibi kovanlarının önünde dikildi.

- Kimsiniz?

- Ben, Hakikat Meydanı'nın bilge kadınıyım, yanımdaki de bir zanaatkar.

- Demek... demek gerçekten de var Hakikat Meydanı.

Boti bir adım geriledi. Karşısındaki kadın, söylentilere göre herhangi bir iblisi yerin altına sokacak derecede güçlü bir büyücü değil miydi?

- Daha fazla yaklaşmayın! Yoksa, anlarım saldırır.

- Düşmanca bir niyetimiz yok.
- Yanınızdaki dev... Omzunda ne var?
- Sizinle paylaşmaya hazır olduğumuz bir torba erzak ile su kırbalan.
- Burada her şeyim var!
- Hakikat Meydanı'ndaysa, yok. Bal sıkıntısı çekiyoruz, hastalarım ile yaratılan tedavi edebilmek için, bala ihtiyacım var.
- Üretimimin tümü devlete ait, size tek bir gram bile veremem.
Paneb torbayla kırbalan yere bıraktı.

CESUR PANEB

289

- Hiç istisna yapmaz mısınız? diye sordu.
- Hemen hemen hiç. Acil haller dışında.
- Biz de acil bir durumdan söz ediyorduk, dedi bilge kadın tatlılıkla.
- Ama bu pek yasal değil.

Işık elbisesinin cebinden küçük bir külçe çıkarıp güneşte ısıldattı.

- Arılarınızın altınına karşı, Hakikat Meydanı'mnki.
- Dokuna... dokunabilir miyim?

Boti'nin kuşkulanan hemen dağıldı, elindeki gerçek altındı.

- On büyük kavanoz, yeterli olur mu?
- On iki, dedi Paneb. Ancı başını salladı.
- Balı görmek istiyorum, dedi Işık.
- Yoksa kuşkuluyor musunuz? diye diklendi Boti.
- Bana bal, an sütü, polen ve cerahatlerin tedavisi için de kovan sıvası lazım.
Bütün bunlar bulunur mu sizde?

- Beni ne sandınız? Kimse anların hazinesini benim kadar bilemez!
Ancı boşuna övünmüyordu; kovan zenginliklerinden hiçbirini kaçırmazdı gözünden, özenle kapatılıp etiketlenmiş kavanozlarda sakladığı maddeleri teker teker gösterdi bilge kadına.

- Devlet neden Hakikat Meydanı'na bal vermiyor?
- Savaş ekonomisi, diye açıkladı Işık. Firavun Amenmes her şeyden önce askerlerini düşünüyor.

- Bana verdiğiniz bu külçe gerçekten de köyünüzden mi gelme?
- Sırlanmış açıklayanlayız, dedi bilge kadın.
- Sevgili anlanmın getirdiği altın tozunu toplama mutluluğuna eriştim, burada onlarla yalnız, hayatımdan memnunum; hırslardan ve çekişmelerden uzağım.
Karşılaştığım tek insanlar, ürünü almaya gelen polisler, onlarla da bir iki kelimeden fazla konuşmuyoruz. Uzun zamandır bu kadar çok konuşmıyordum.
Boti eski bir kovanı açtı, içinden uzun boyunlu küçük bir sürahi çıkardı.
- İşte eserim. Bunu kimseye göstermemeye kararlıydım ama, Hakikat Meydanı'nın bilge kadını olduğunuza göre...

290

CHRISTIAN JACQ

Göreceksiniz, çok işinize yarayacak. Bunlarla çok ciddi hastalıkları iyileştireceksiniz.

- Böyle bir armağana nasıl teşekkür etmeli?
- Bana bir servet verdiniz, sizi tanımak ve sizden yayılan ışıltı görmeme fırsatı tanıdınız. Daha ne isteyeyim?

Bir an için yardımcılara katılmak ve köyün hemen dışına yerleşmek geçti arıcının içinden; ama mesleğini ve anların dilini öğrendiği yer burasıydı, çölün yakıcı ıssızlığı. Sevgilileri Mısır'ın en iyi balını burada yapıyorlardı.

Kırk sekizinci bölüm

Seti yavaş yavaş iyileşiyordu, ama Kraliçe Tausert ile Başdanışman Bay'a bıraktığı devlet işlerini ele almak için en ufak bir arzu yoktu içinde. Yine de firavun oydu ve ne büyük eş ne de başdanışman iki Ülke'nin efendisinin resmi onayı olmaksızın ülkenin geleceğini etkileyecek bir karar alamazlardı.
Hathor Tapınağı'ndaki uzun konukluğu sırasında, medi-tasyonun tadını almıştı Seti. Bu nedenle, şafak töreninden sonra, Amon Tapınağı'nda uzun zaman geçiriyordu. Armağanların geri dönüşünü, rahiplerin tanrısal enerjiyle kutsanan yiyecekleri alıp bir bölümünü kendilerine ayırdıktan sonra kalanları başkentin tapınaklarında çalışan çeşitli meslek erbabına dağıtmalarını izliyordu.

Firavun sık sık Ptah'ın başrahibiyle yiyordu öğle yemeğini. Yemek sırasında tanrıların oturdukları evlerin doğması için gücünü zanaatkarların yüreklerine ve ellerine gönderen kelimeleri ve kelimeleri yaratılışı konuşuyorlardı. Seti artık bakanlar ve saray görevlileriyle görüşüyordu, elçileri kabul etmek kraliçeye kalmıştı. Tausert elçilere ticarî ilişkilerin eskisi gibi süreceğini söylüyordu genellikle.

Öğleden sonra, ara sıra da olsa görüştüğü tek yönetici olan Bay'ın hazırladığı belgeleri incelemek için iki saat kadar çalışma odasında kalıyordu Seti.

Elindeki ilk papirüs genel seferberlik ve Kuzey orduları-

292

CHRISTIAN JACQ

run hareketiyle ilgili ayrıntılı bir plandı.

- Beni dinlemeyi kabul ediyor musunuz, Haşmetmeapları? diye sordu başdanışman.

- Yine savaştan mı bahsedeceksin?

- Göreviniz Teb'i ve Yukarı Mısır'ı yeniden ele geçirmek değil mi?

- Her gün Per Ramessu'daki tapınağına gidip Amon'a dua ediyorum. O bana hiç düşmanca esinler vermiyor.

- İç savaş beni de titretiyor, Haşmetmeapları, elinizdeki plan da iç savaş önleyerek her Mısırlının arzusu olan bütünlüğü yeniden sağlamak üstünlüğüne sahip bu yüzden.

- Bütünöyle General Mehi'ye dayanan bir plan, bana kalırsa.

- Doğru, Haşmetmeapları, ama generalin bize bağlılığından kuşku duymuyorum; kaldı ki, bağlılığım birçok kez kanıtladı.

- Haklı olduğunu kabul edelim, Bay, ama generalin Amen-mes tarafından yönlendirilebileceğini unutuyor gibisin.

- Nasıl, Haşmetmeapları?

- Amenmes'in generalin ona sadece görünüşte bağlı olduğunu anladığımı düşünelim.

Planının uygulanmasını bekleyecek, generali ortadan kaldırdıktan sonra, Teb birliklerine, bir tuzaktan habersiz olan ordumuzu yok etme emri verecek. Tam bir katliam, tam bir yenilgi... Ülke için düşlediğin kader, bu mu?

- Tabii ki hayır, Haşmetmeapları, ama Amenmes'in bu kadar kurnaz davranabileceğine ihtimal veriyor musunuz?

- Düşmanı küçük görmek, bağışlanamayacak bir hata olur. Oğlum eğer böylesi bir maceraya atılmışsa, kendinde önder nitelikleri görüyor demektir. Eğer yanılmıyorsa, bizimle nasıl savaşması gerektiğini de biliyor olmalı. Senin planını uygulamak, Başdanışman, ölümcül bir tuzağa düşmek olmaz mı? Hükümdarın düşüncesi, başdanışmanın karşı çıkamayacağı kadar açıktı.

- Beni aydınlattığınız için, teşekkür ederim Haşmetmeapları. Peki bu yüzden askerî müdahaleyi tümüyle durdurmamız mı gerekiyor?

- Kuşkusuz, evet.

CESUR PANEB

2.93

- Böylece Amenmes'i kazandığına ve Yukarı Mısır'a hâkim olduğuna inanıyorsunuz.

- Kendine gereğinden fazla güvenerek saldırıya geçecek, böylelikle de tanrıların öfkesini çekecek. Onlar başkaldırısını benden çok daha iyi cezalandırır.

Bilge kadın köye döner dönmez hastalarının başına koşmuş, hiçbirinin durumunun ağırlaşmadığını görüp, rahatlamıştı. Boti'nin balı sayesinde, hepsinin tam olarak iyileşeceğinden emin, gerekli tedaviye girişmişti.

Paneb'e gelince, mezar kâtibinin elinden kurtulamadı.

- Bir olay oldu mu?

- Neden ilgileniyorsunuz? Kenhir'in kaşları çatıldı.

- Yoksa bal alabilmek için, zavallı Boti'nin kafasını mı kırdın?

- O açıdan, size anlatılacak önemli bir şey olmadı. Ancı yardıma hazırды.

- Eğer o değilse, canını kim sıktı?

- Tahmin edemiyor musunuz?

Yaşlı kâtip fırcasını bıraktı, genç devin gözlerinin içine baktı.

- Beni sinirlendiren davranışların başında, ikiyüzlülük gelir. Beni suçlamak için bir nedenin varsa, sözü hiç dolaştırmadan yüzüme söyle.

Paneb'in yüzü kıpkırmızı oldu.

- Muhtemelen Libyalı, üç haydudun saldırısına uğradık.

- Bala giden yolun tehlikeli olduğunu söylemiştim sana.
- Nereye gittiğimizi biliyormuş gibi peşimize düştüler. Mezar kâtibinin yüzü karardı.
- Yoksa bilge kadın ile seni tuzağa gönderdiğimi söylemeye cüret mi ediyorsun? Bir an için bile olsa, böylesi bir cinayeti aklımdan geçirdiğimi söylemeye cüret mi ediyorsun?
- Yaşlı kâtibin öfkesi onu en az yirmi yıl gençleştirmişti.
- Doğru, sizden kuşkulandım. Kuşkulanan için sağlam nedenlerim de vardı.
- Hangi nedenler, Paneb?
- Bir sürü rastlantı ve bana silah vermemekteki ısrarınız.
- Bunun hem senin hem de Hakikat Meydanı'nın iyiliği

294

CHRISTIAN JACQ

için olduğunu hâlâ anlayamadın mı? Yaşlı bir adam olabilirim, doğru, ama hâlâ bastonumla seni yere serecek güç var bu titrek kollarda!

Tehdit dolu bakışlarla, yerinden doğruldu.

- Bana saldırsanız, kendimi korurum. Böylesi bir tehlikeye atılmayın.

Mezar kâtibi genç devin uyarısını hafife almadı.

- Bir alçak değilsen eğer, Paneb, düşüncelerinin sonuna kadar git ve karşındaki katili öldür.

Dev adam yumruklarını sıktı.

- Vur, diye ısrar etti mezar kâtibi. Hainlerin en iğrençi olduğuma göre, neden vurmuyorsun?

Paneb gözlerini ondan ayırmayan Kenhir'e yaklaştı.

- Tamam, masumsunuz. Emin olmam gerekiyordu.

- Fikrini neden değiştirdin?

- Bakışınızdaki kararlılık yüzünden. Bilge kadını ölümcül bir tuzağa gönderecek katilin bakışı değildi, gördüğüm. Beni kandırmayı başardıysanız, Kenhir, yine yolunuzun üzerinde olacağım, üstelik o zaman size hiç fırsat tanımam.

Serketa köylü kadın giysileri çıkardı, kaba bir peruk altında sakladığı saçlarını omuzlarına döktü, sonra banyo odasına geçti, hizmetkârlarının onu yıkamalarını, vücudunu kokularla ovmalarını istedi.

Daha giyinmeye fırsat bulamadan, vücuduna yapışacak dar bir elbise seçerken, kocasının odaya girdiğini gördü.

- Çık buradan, diye buyurdu general hizmetkâra. Serketa bir şalla göğüslerini örter gibi yaptı.

- Ne yazık ki sana müjdeli haberler veremiyorum, sevgilim. Bugün üçüncü kez buluşma yerine gittim, gelen giden olmadı.

- O salak Libyalılar gelmeyecek. Bir çöl devriyesi, patikanın hemen yanında üç ceset buldu.

- Üçü de! diye şaşırdı Serketa. Oysa güçlü kuvvetli adamlardı hepsi de. Hiç olmazsa görevlerini kısmen de olsa, yerine getirebildiler mi?

- Bilge kadın ile Paneb köye döndü. Dev adamın omzunda ağır bir torba varmış.

- Tek başına üç saldırganın hakkından geldi, diye mınl-

CESUR PANEB

E*a?j

dandı Mehi'nin karısı iştahlı bir sesle. Emrimizde olmaması ne yazık! Belki hâlâ bir umut vardır.

- Bana kalırsa bilge kadın büyüünü Paneb'in gücüyle birleştirdi. O üç salak kendilerini gereğinden de güçlü görmüş olmalı.

Serketa generalin yanağını okşadı.

- Can sıkıcı bir başarısızlık, ama senin daha önemli endişelerin var, öyle değil mi?

- Üstüne bastın, tatlım.

- Yoksa Amenmes senden kuşkuluyor mu?

- Hayır, o maymun iştahlıya güvenemeyen, benim.

- Seni uyarmıştım, onda önder nitelikleri yok! Yoksa babasından bağışlanmasını mı istiyor?

- Eğer yalnızlığa daha fazla dalarsa, onu da isteyebilir. Son danışmanlarını da uzaklaştırdı yanından, beni de. Bundan böyle onunla görüşmek için önceden izin

almalıymışım. Amenmes tek basma karar vermek, iktidarını paylaşmamak istiyor. Teb birliklerini Kuzey'e saldırtacak kadar çıldırırsa, nasıl vazgeçireceğim onu? - İtaat etmemek, onun olur. Ama kimsenin yükselmemizi önlemesine izin veremem. Bu, Amenmes de olsa.

- Yoksa bir firavuna saldırmayı mı göze alacaksın, tatlım?

- Yakında herkes Seti'nin tek yasal firavun olduğunu kabul etmek zorunda kalacak, sevgilim.

Güneş batmak üzereyken, hububat silosunun dibinde, kazanacağından emin olduğu bir güreş yarışması düzenleyen oğlunu almaya gitti Paneb.

Dev adamı gören çocuklar en kısa yoldan eve varmak için kaçtılar, Aperti de onu babasının öfkesinden kurtaracak anne hoşgörüsüne sığınabilmek umuduyla, tabanları yağladı.

Oysa Paneb oğluna yeni bir ders vermekte kararlıydı. Ne var ki batıdaki en yüksek tepenin üzerinde parlayan tuhaf bir ışık çekti dikkatini.

Ateş.

Paneb gömütlükten geçti, alevlerin lacivert göğe yükseldiği yere doğru tırmandı. Böyle bir yerde kimse ateş yakamazdı, bir iki yumurcağı daha evlerine kovalamak zorunda kalacağından emindi dev ressam.

2.96

CHRISTIAN JACQ

Gölgelerin arasından tıknaz, sakallı, kalın kaşları ve gür saçlarıyla aslana benzeyen bir maske takmış bir adam fırladı.

- Ben, Yol Gösterici Bes'im dedi, sonra dilini çıkarıp güçlü bir kahkaha patlattı. Beni izleyecek kadar cesur musun?

Hızlı adımlarla, geçide giden patikaya yöneldi Bes.

Dev adam bir an bile tereddüt etmedi, peşinden seğırtti.

Kırk dokuzuncu bölüm

Yol Gösterici Bes geçidi aşp, Krallar Vadisi'ne indi. Paneb şaşkınlık içinde de olsa onu izlemeyi sürdürdü, yüzünde Anubis maskesi olan bir törencinin önünde nöbet tuttuğu büyük çayırın kapısına vardı.

Basit bir hareketle, eşikten geçmesini işaret etti Paneb'e.

Elinde bir meşale, Büyük Ramses'in ebedî istirahat-gâhının önünden geçti Bes, sonra da Amenmes'in mezarına yöneldi, ama orada da durmadı. Hiç ardına bakmadan, dolanarak vadinin sonuna giden patikada ilerledi.

Paneb rehberinin onu bir çıkmaza sürüklediğini düşündü, çünkü patika her yanı dik yarlarla kaplı bir meydana sona eriyordu.

Bes gözden kayboldu, ama hâlâ meşalesinin ışığını görüyordu ressam, on metre kadar yüksekte. Kayalara yaklaşıncı, bir ip merdivenle karşılaştı, tırmandı.

Önünde dört meşalenin yandığı bir mağaranın girişinde buldu kendini.

İki yanda akbaba, timsah, aslan ve akrep kafalı nöbetçiler vardı. Paneb ilerler gibi yapınca, hançerlerini kaldırdılar.

- Ben korkunun efendisiyim, dedi akbaba, sen de saklı odanın gizli kapısının önündesin. Girmeye cesaret edersen, ışığın çağrısını duymak koşuluyla yeni bir hayat bulacaksın orada. Yine de dikkatli ol, Paneb, yüreğin sağır olmamalı.

-Açılın.

298

CHRISTIAN JACQ

Ne nöbetçilerin görünüşü ne de ellerindeki silahlar korkutmaya yetmemişti genç devi. Emrine uymazlarsa, onları zorlayıp içeri girmeye kararlıydı.

- Akşam olunca ölen güneş gibi, dedi aslan, gecenin içinden geçmek, ürkütücü sınavları atlatmak ve yarın sabah yeniden dirilmeye çalışmak zorundasın.

Karanlıklardaki ışığı görebilecek cesaretin var mı?

Paneb muska olarak taşıdığı gözü ve yüreği gösterdi, nöbetçiler hançerlerini indirdiler.

Mağaranın içinde, bir meşale yanıyor, karanlığın içinde bir yol görülüyordu.

Paneb dar bir kapıdan geçti, kayanın içinde daralarak inen on metrelik bir geçide girdi.

İkinci bir koridora inen çok dik bir merdivenin ilk basamağında kaskatı durdu zanaatkar. Temel enerji Nun'un mağarasının tavanına yıldızlar çizilmişti.

Paneb bir kalas üzerinden kuyuyu aştı, duvarları ışığın çeşitli hareketlerini gösteren yedi yüz yetmiş beş resimle süslü, iki sütunlu küçük bir odaya girdi.

Zamanı unutarak "birleşmiş bütünlüğün gizli odasındaki" gizli şekilleri seyretti, hepsini tek bir bakışta toplamaya çalıştı; ne var ki anahtarın eksik olduğunu hissetti, odanın kuzeydoğusundaki parıltıyı gördü. Yeni bir merdiven, dört köşe sütunlu, öncekinden daha geniş bir salona iniyordu. Kurtarıcı Şed ile Firuze meşaleleri yakınca, gözleri kamaştı. Paneb metinleri duvara yazılmış bir kitabın içinde bulmuştu kendini; hiyeroglifler ve sembolik sahnelerle her an yıldızların doğduğu, "yaratılışın rahminde yer alanın" tüm içeriği açığa vurulmuştu. Kırmızıya boyalı çakıl kumundan yapılmış lahtın yakınında, kaymaktaşıdan bir kaidenin üzerinde ustabaşı ile bilge kadın duruyordu. Kurtarıcı Şed öğrencisinin elini tuttu ve güneş kayığının her gece yer altında gerçekleştirildiği yolculuğu tekrarlattı. Duvara dizilmiş birinci kapıya, batı kapışma, birinci saat denk düşüyordu.

- Ne görüyorsun, Paneb?

CESUR PANEB

299

- Kaçınmam gereken ürkütücü bir yılan ve eti çürümeyen güneş kayığını görüyorum.

- Ruhun o evrene atılsın.

Tatlı bir müziğin duyulduğu zengin tarlalardan geçtiği ikinci saate girmeden önce, geniş ve sakin bir bölgeden vuruyormuş gibi geldi dev adama. Mutluluk tarlalarından çıkarken, yelin serinlettiği üçüncü saate adım atı.

- Göğün ışıltı Ra ile yer altı dünyasının ışıltı Osiris'in birleşmesi burada gerçekleşir, diye açıkladı Şed. Bu birleşme sayesinde kötülük gölgeleri hapsolunur, hiçlik yok edilir.

O ana kadar benzersiz bir iç barış tatmıştı Paneb. Ne var ki dördüncü saatle karşılaşmak onu daldığı mutluluktan uyandıracaktı. Duvarda lahtın indirilmesi ve güneş kayığının susuz ve ıssız bir bölgeye çekilmesi temsil ediliyordu. Sanki her şey, yolculuğun kesilmemesi için dev adamın kaslarını germesini gerektirir gibiydi.

- Beşinci saat güneşinin dölediği doğum mağarasına gir, diye buyurdu Şed.

Hayatın çeşitli biçimlerini içeren ışıltı yumurtası burada korunur.

Altıncı saatte, kayığın yolculuğunu durdurmak için nehrin suyunu içmeye çalışan dehşet verici yılan Apofis'le karşılaşmak için gerekli gücü topladı Paneb.

Bıçaklar Apofis'i yere çivilemiş, hareket etmesini engelliyordu.

İşte o sırada ressamın gözüne, her şeyin içinden geçen, hayatı canlandıran çok hareketli başka bir yılan görüldü. Burçlar kuşağının on iki kadın ve on iki erkek biçimindeki yıldızlarına baktıktan sonra, öteki taraf varlıklarının seslerinin duyulduğu -bir şahin ışıltı, küçük bir kuşun ötüşü, kedinin miyavlayışı ve arıların vızıltısı- sekizinci saate geçti Paneb.

- Dokuzuncu saatte, diye açıkladı Şed, mumya doğrulmuş, Osiris de karanlıkları yenmiş olur; artık kuş ruh doğacaktır.

Onuncu saatte, önüne hamile yeni güneşi almış yuvarlayarak iten böceği gördü Paneb. Sonra göksel okyanusun sularında-yüzdü, hiç alamadığı gibi güzel soluk aldığı hissetti.

Ya on birinci saatteki, ışıltı düşmanlarının yenilgilerine, kellelerinin uçurulup korların içine atılışına tanık olmak zevki... O sırada gök yılanı ve bakış açısının genişlemesine

300

CHRISTIAN JACQ

neden olan iki tam göz çıkıyordu ortaya.

- On ikinci saatte, dedi Şed, yıldızların tepesinde yerini sağlamlaştıran yeni güneşi ve kendi doğumunu seyret. İşte şimdi kayığın batıdan doğuya, ölüm ile diriliş arasında gittiği gizli boşluğun on iki bölgesinden geçmiş oldun.

On iki saat göz açıp kapayıncaya kadar geçmişti. Paneb ruhun ışıltı gecelerini yaşadığı sığmağın kapalı kapısının önüne oturmuş, mavi gökteki tahtına kurulmuş olan güneşe hayranlıkla bakıyordu.

Artık, adım adım oluşumuna katıldığı için, güneşin içini de tanıyordu. Bundan böyle, güneşin her batışında, onunla birlikte baü kapısından geçecek ve doğuya doğru o tehlikeli yolculuğunu paylaşacaktı.

Paneb ressam olmak, Hakikat Meydanı'na kabul edilmeyi tutkuyla isteyip fazla umutlanmadığı o güç günlerini hatırladı. Cesaretini yitirmeyi kabullenmemiş,

kaderinin başka hiçbir yerde değil de orada düğümleneceğini haykıran içgüdüünün sesine uyuydu.

Ustabaşı, bilge kadın ve törenciler köye dönmüşlerdi çoktan. Sadece Kurtarıcı şed yarın dibinde durmuş, meslektaşını bekliyordu.

- Hayaünün geri kalan bölümü boyunca burada kalmayı tercih ederdim, diye duygularını itiraf etti Paneb.

- Bulacaklarının sonuna varmadın daha.

- Daha başka ne bekleyebilirim?

- Elinin ruhunun algıladığına tercüman olmasını. Bütün bu sırların sana delidolu düşlerine devam etmen için açıklandığını mı sanıyorsun?

- Bütün resimlerimi yok edip, yeniden başlayacağım.

- Sakın ha! Görebildiğim kadarıyla, kendini beğenmişlikten annamamışım henüz.

Loncaya layık olmayacak böyle bir harekete izin vereceğimi nasıl düşünürsün? Asi kişiliğine rağmen, durmaksızın öğrenmek istediğin için, görevimizin ne denli büyük olduğunu az da olsa anlamaya başladın. Ama tamamlamak zorunda olduğun yolun güneş kayığının -kinden daha kolay olacağını düşünme sakın!

- III. Tutmosis'in mezanndaydık, değil mi?

- içinde yolculuk ettiğin, üzerinde firavunun isminin ya-

CESUR PANEB

3U1

zih olduğu oval odanın duvarları üzerindeki resimlerle süslü diriliş kitabını yaratan gerçekten de III. Tutmosis.

- Lahti de ovaldı.

- Güneşle bir tutulan firavunun varlığı içinde yolculuk ettin. Böylesi bir talihe erişebilmiş pek az insan vardır. Buna layık olmaya çalış.

- Benden kuşkulanıyorsun, neden?

- Çünkü istesek de, istemesek de, hayat bizi çok yükseklerden düşürecek sınavlar hazırlıyor. Senin için düşüş, diğerlerinden çok daha şiddetli olacak. Felaketle karşılaştığında, karanlıklar ejderhasının karşısında kazandığın zaferi hatırla.

w

Ellinci bölüm

Paneb birinci odaya inmek üzere evinin eşiğinden geçtiğinde, her tarafın köşe bucak temizlenmiş olduğunu, ortalıkta güzel bir koku dolaşığını fark etti.

Lekesiz Uabet atalara adanmış bir sütunun bulunduğu ikinci odanın önünde duruyordu. Yüzünü boyayıp Hathor rahibelerinin beyaz elbisesini giymiş, boynuna da kocasının armağanı kırmızı akik ve alacalı donuk akikten gerdanlığını takmıştı. Dinginliğiyle genç devi şaşırttı, önünde eğildiğini görünceyse, daha da arttı Paneb'in şaşkınlığı.

- Güneşin gece yolculuğuna katıldığını biliyorum, dedi sansın narin kadın, artık aynı insan olamayacağını da. Köyde senin yaptığın yolculuğu yapmış çok az adam vardır, bu nedenle karşında eğiliyorum.

Genç dev karısını usulca kollarına aldı. Titriyordu Uabet.

- Ruhun, Firuze'nin aksine hiç bilmediğim, hiçbir zaman da öğrenemeyeceğim bölgelerde gezindi; yine de Firuze'ye karşı ne kıskançlık ne de gıpta var içimde, diye sürdürdü Uabet sözünü. Kurtancı şed meslektaş, ustabaşı da manevî evlat olarak seçtiler seni, yoluna devam ederek loncanın başressamı olman kadar doğal bir şey yok. Ben sadece basit bir ev kadınıyım ve seni bütün yüreğimle seviyorum. Ve sen, gideceksin tabii.

Paneb karısını nazikçe kaldırdı, evin tümü gibi pırıl pırıl parlayan odalarına kadar taşıdı. Basit elbise çengelleri bile

304

CHRISTIAN JACQ

yepyeni görünüyordu.

Lekesiz Uabet kolunu kocasının boynuna dolamış, başını göğsüne dayamıştı ama, kendini kapıp koyuveremiyordu bir türlü.

- Korkuyorum Paneb, sana layık olamamaktan korkuyorum.

Karısını usulca yatağın üzerine bıraktı, yanına oturarak ellerini ellerinin arasına aldı.

- Doğru, yepyeni bir yola girdim, ama yine ötekiler gibi bir zanaatkarım ve seni bırakıp gitmek için en ufak bir nedenim yok. Sen olmasaydın, pislik ve dağınıklık içinde yaşıyordum, mezar kâtibi de beni köyden kovdurmak zorunda

kalırdı. Başka hiçbir kaygı duymadan çalışmamı senden başka kime borçluyum sanıyorsun?

- Yani... yani işini güçleştirmedim mi?
 - Bundan nasıl kuşkulanırsın, anlamıyorum.
 - Beni olduğum gibi kabul ediyor musun?
 - Sakın, ama sakın değişme!
 - Burada benimle kalacak mısın?
 - Bir koşulla, Uabet; bir daha önümde eğilmemen koşuluyla. Ancak tanrılar, firavun, ustabaşı ve bilge kadın layıktır böylesi bir saygıya.
- Paneb yavaş hareketlerle karısının gerdanlığını çıkardı, beyaz elbisesinin askılarını kaydırdı.
- Seni kendime göre seviyorum, dedi, belki en iyi sevgi yöntemi değil bu ama, böyle işte... Aslında, buradan gidip kendine daha iyi bir koca bulması gereken, sensin.

Çıplak ve savunmasız Uabet gülümsedi.

- Daha iyi bir fikrim var. İkinci bir çocuk ister miydin?
- Hamileliği göze alabiliyor musun?
- Bilge kadına danıştım, hiç endişelenmememi söyledi.
- Sana benzeyen bir kız ver bana.
- İsteğimizi gerçekleştirmeleri için atalarımıza dua edeceğim.

Uabet, böylesine kırılğan, böylesine kararlı... Uçsuz bucaksız ve sevgiyle uzandı karısının yanına.

Sağ ekip üyelerinin olduğu kadar, sol ekip üyelerinin de değişik bir gözle bakmaya başladıkları Paneb'in onuruna şö-len veren, Kurtarıcı Şed'di. Güçlü Naht ile Burun Fened bile ressamın yeteneklerini kabul ediyor, ustabaşı ile bilge kadının onu neden evlat edindiklerini arıylıyorlardı. Geliştirilmiş tekniğine, her eser biçimine ve süslenecek her yere uyabilecek yoğun bir düşsellik ekliyordu genç dev. Üç ressam, Kararlı Gau, Çakal Unes ve Pişkin Somun Pay kendilerinden çok daha genç olmasına rağmen meslektaşlarının yeteneklerine saygı duyuyor, onu daha şimdiden atölyenin gelecekteki patronu olarak görüyorlardı.

- Ana kapıda seninle görüşmek isteyen biri var, dedi Nefer Paneb'e.
- Benimle mi? Emin misin?
- Eminim. -Kimmiş?
- Kapı nöbetçisinin tanımadığı biri.
- Ne istiyormuş?
- Karşılaştığında anlarsın.
- Daha fazlasını söylemeyecek misin?
- Şef Sobek geçmesine izin verdiği göre, tehlikeli biri değil, demektir.

Merakla köyden çıktı Paneb.

Kapının karşısında, bir eşek duruyordu. Bumu ve kamı beyaz, tüyleri açık gri, kara gözleri uzun ve zarif kulakları kadar hareketli, burun delikleri kocaman, en azından üç yüz kilo olan gerçek bir atlet.

Sırtında, bir kayışla bağlanmış boş bir semer vardı.

- Semerde biri mi oturuyordu? diye sordu Paneb.
 - Benim için çalışan beş köylüden biri, dedi Nefer. Oysa daha bu olağanüstü eşiği satın aldığımız sırada uyarmıştım onu; Kuzey Rüzgârı sırtına binilmesine dayanamıyor. Gördüğün gibi, Hakikat Meydanı'nın yolunu da öğrendi.
- Gururlu hayvan, hiçbir korkunun okunmadığı gözlerini Paneb'e dikmişti.
- İşte yeni hayatın için sana vermek istediğim armağan, dedi ustabaşı. Kuzey Rüzgârı dayanıklılığını ve aklını övmeye gerek duymadığım ünlü bir soydan geliyor. Huyu senin-kindenden iyi değil, ama anlaşacağınızı sanıyorum.
 - Muhteşem bir hayvan...

- Bir aile babası mal mülk edinmeyi düşünmeye başla-malı, özellikle de karısı ikinci bir çocuk bekliyorsa.

- Uabet sana sözünü etti mi?

- Işık karını yakından izleyecek, hamileliğinde hiçbir sorunla karşılaşmayacağını düşünüyor. Kuzey Rüzgârı topraklarıma kadar gidip, devletin dağıttıklarına ek olarak, ihtiyacını duyduğu ürünleri getirecek. Ondan ne beklediğini iyice anlatman yeter.

Islak burnunun ucunu genç devin eline de dirdi Kuzey R zg r , uzun uzun kokladı, sonra öylesine yüksek sesle anırmaya koyuldu ki, ne olup bittiğini anlamak için ko u turan köylü sayısı hiç de azımsanacak gibi değildi.

- Sence, beni kabul etti mi?

- Ba ını ok a.

Girişim başarıyla sonuçlandı. Bu sevgi gösterisinden çok etkilendiği belli olan Kuzey R zg r  yeni sahibine sürtündü.

Uzun bir bekleyi ten sonra, Karnak Sarayı'nda, Amen-mes'in yaldızlı tahtı üzerine kurulmuş, boş gözlerle karşıdaki sütunlara baktığı kabul salonuna alındı General Mehi.

 ki ayı a k n bir süredir, divan toplamaya gerek duymamı tı genç firavun.  nemli bir yönetici olan oturaklı veziri, bir yandan gündelik i leri çekip çeviriyor, bir yandan da firavunun davranışı karşısında sinirlenip endişeye kapılan soylular  sakınle tirip cesaretlendirmeye çalışıyordu.

E ilirken, Amenmes'in zayıfladığı, yüzündeki çizgilerin dikkat çekecek kadar derinle ti ini fark etti Mehi. Çölde at ko turmaktan hoşlanan, bir gün ulu bir firavun olmayı d  leyen güler yüzlü gençten geriye hiçbir iz kalmamıştı.

- Kısa kesin General! Size ayıracak çok az zamanım var.

- Benim görevim, size endi elerimden söz etmek.

- Savaş ve kan... Bundan başka bir şey d  nm yorsunuz, General. Ama yanılıyorsunuz! Şiddet kullanarak hiçbir yere varılmaz. Babam Güney'e saldırmadı, ben de, katliamdan başka bir şey d  nmeyen askerlerin hoşuna gitmese de, Kuzey'e saldırmayaca ım!

- Benim tek amacım, g venli inizi sağlamak.

- Beni aptal yerine koymaktan vazgeçin, Mehi! Bu saraya kapanarak, tek bir saniye bile kaybetmedim, tam tersine. Yıllardan beri beni savuran karga adan sonunda kurtuldum, biraz gerileyip daha iyi gördüm  evremi. Orada iktidardan paylarını alabilmek için beni parçalamaktan başka bir şey d  nmeyen akbabalar var, siz de onlardan birisiniz, General!

- Hayır, Haşmetmeapları, böylesine haksız bir su lamay  hak etmedim. Ben bir asker ve bir y neticiyim, önemli kararlar almak bana d  mez. Teb birliklerini barışın hizmetinde kullanmanız beni sevindirir, yine de maa lar birkaç gün geciktiği için askerlerin moralinin bozulmaya ba ladı ını bildirmek zorundayım. Uzun zamandan beri böyle bir gecikmeye tanık olmadı ımızdan, adamlar maaşlarını hiç alamamaktan korkuyor.

Amenmes'in öfkesi ba ladı ı gibi söndü.

- Bu karışıklık neden, General?

- Vezire bir  ik yet mektubu gönderdim, karşılığında da savaş ekonomisinin pahalıya patladı ını, Teb maliyesinin dengelerinin bozulmak üzere olduğunu belirten bir cevap aldım. Eğer ciddi bir sorunla kar ıla mak istemiyorsanız, silah altına alınan köylüleri zaman geçirmeden tarlalarına geri göndermek gerekiyormu .

- Siz de mi böyle d  nm yorsunuz?

- Savunma yetene imiz büyük    de etkilenir. Kuzey orduları saldırıya geçerse, sayısı azaltılmış birliklerle direnebilece imden emin değilim.

Amenmes kalktı, sanki ta la teması ona biraz g   verecekmi  gibi, bir sütuna yaslandı.

- Belki de babam büyük bir saldırıya hazırlanıyordu. Eğer Teb'in g cs zle ti ini, savunma  nlemlerimizin eskisi kadar etkin olmadığını   renirse, tereddüt etmeyecektir.

- Neden zenginlikleri doğru yerde arayıp, bulunca el koymuyoruz, Haşmetmeapları? Firavun meraklandı.

- Ne demek istiyorsunuz, açıklayın, General.

- Belki duyduklarım sadece söylentiden ibarettir, ama Hakikat Meydanı ustaba sının altın yapabildiği anlatılıyor.  u andaki sorunlarımızın üstesinden gelebilmemiz için, bundan daha yararlı bir şey olabilir mi?

Amenmes bir an gözlerini yumdu.,

- Bu konuyla bizzat ilgilenir misiniz, General?

- Bu i  vezirin sorumluluğuna girer.

Elleri birinci bölüm

- Şef, yüz kadar asker!
- Herkes görev yerine, diye buyurdu Sobek.
Nübyeli polisler sıkça tekrarladklar manevray Şaşırtıcı bir hızla gerçekleştirirken, Şefleri gelen askerleri karşılamak için 5. Tabya'dan ıkt. Askeri birlik iri yapılı zencinin on metre kadar ilerisinde durdu. Baştaki savaş arabasından inen genç subay, Sobek'i selamladı.
- Vezirin birliğinin komutanıyım.
- Hakikat Meydanı'na girmeniz yasak.
- Bana evet, ama firavunun görevlendirdiği vezire hayır. Subay polis Şefine altında Amenmes'in mührü olan bir papirüs gösterdi.
- Burada bekleyin. Gidip mezar kâtibine danışmam gerek.
- Vezir çok sabırlı değildir.
- Adamlarım da oldukça gergin, diye cevap verdi Sobek. Eğer ilerlemeye kalkarsanız, oklarını atacaklar.
Kenhir Güçlü Mut'un hazırladığı kahvaltıyı henüz bitirmemişti; mezar günlüğünü yazmaya girişmeden önce dş kuruyordu. Evlendikleri günden beri fırlanmış hububat ile bal gibi tatlı incir ve hurmalı çörek yediriyordu karısı. Güçlü bir öğle yemeğinin izlediği bu kahvaltı sayesinde, giderek genleşmişti yaşlı kp. Yine de her gün yeterli l-

310

CHRISTIAN JACQ

de hafif bira,  günde bir de bir kupa şarap içebilmek için mücadele etmesi gerekiyor, gereken izni kopardıktan sonra da, sarhoşluğu hoş görmeyen Mut'un dikkatli gözleri önünde yavaş yavaş yudumluyordu ikisini.

- Karşımızda oldukça ciddi bir sorun var, dedi Sobek. Vi;-zir kapların açılmasını emrediyor.

- Buraya ne yapmaya gelmiş? Bugüne kadar, bir hayaletten de az görünüyordu.

- Yanında yüz kadar asker var, söylediklerine bakılırsa acele ediyormuş. Onu savabilir miyim?

- Firavun tarafından grevlendirilmişse, maalesef hayır. Kenhlr bastonuna dayanarak doğruldu, acele etmeksizin

5. Tabya'ya yürüdü. En az onun kadar yaşlı olan vezir, askerlerden birinin tuttuğu geniş Şemsiyenin gölgesinde bekliyordu.

- Mezar kâtibi siz misiniz?

- Neden geleceğinizi daha önceden bildirmediñiz?

- Firavun Amenmes'e göre, acil bir durum.

- Grevinizin konusu ne?

- Ustabaşıyla görüşmek.

- Firavunun ebedi istirahatgâhındaki çalışmaları sürdürmek için Krallar Vadisi'ne gitmek üzereydi. Sekiz gün sonra gelin.

- Amenmes hemen cevap istiyor. Bana direnirseniz, askerlerimden kapıyı zorlamalarını ve ustabaşın cebren getirmelerini isterim.

Tek yasal hükümdarın II. Seti olduğunu, Amenmes'in imzaladığı belgenin bir değer taşımadığım iddia etmek, kanlı bir çatışmayla sonulanabilirdi; bu yüzden zaman kazanmaya çalıştı Kenhir.

- Ustabaşıdan ne istiyorsunuz?

- Görevim son derecede gizli.

- Ben mezar kâtibi ve bu köyde devletin temsilcisiyim. Bu bakımdan, olan biten her Şeyden haberdar edilmem gerekir.

- Ustabaşıdan başka kimseye aıklayamam. Kenhir ısrarın yararsız olacağını hissetti.

- Köye girebilirsiniz, ama yanınızda tek bir askerin bulunmasına izin veremem.

- Anlaştık.

CESUR PANEB

311

İki adam köyün ana kapısına yöneldi. Mezar kâtibinin yanında bir yabancının bulunmasından endişelenen kapı nöbetçisi ayağa kalktı.

- Aabilirsin, dedi Kenhir nöbetçiye.

Köyün eşiğinden geçerken, tuhaf bir duygu doldurdu vezirin iini. Firavunların sonsuzluğunun hazırladığı bu gizli dünyada neler bulacaktı?

Elinde ağır bir kazma tutan dev gibi bir adam dikildi karşısına; kapkara bir köpek dişlerini gösterirken, kocaman bir kaz da baldırlarını ısırmaya çalışıyordu.

- Burada biraz bekleyin, dedi Kenhir. Ustabaşına haber vereyim.

Güçlü Niut köy halkına bir yabancıнын geldiğini bildirdiğinden, herkes evine kapanmış, kapısının sıkıca kapamıştı.

Bu sessizliğiyle terk edilmiş benziyordu Hakikat Meydanı.

Vezir kıpırdamaya cesaret edemedi.

- Sen kimsin? diye sordu Paneb'e.

- Bizler gizliliğe uyar, gevezelerden hoşlanmayız. Gereksiz sorulan da hiç sevmeyiz.

Vezir ısrar etmedi, Kenhir'in dönmesini bekledi.

- Peşimden gelin, dedi mezar kâtibi.

Paneb, köpek ve kaz, Amenmes'in elçisine eşlik ettiler, Büyük Ramses'in küçük sarayının, taş döşeli bir avluya açılan kapısının önüne kadar yanında yürüdüler.

- Sadece siz gireceksiniz.

Vezir hasır örgü ve üzüm salkımlarından bir dekorun ortasında, Hathor'a armağan sunan firavunu temsil eden resimlerle süslü bir salonda buldu kendini. Sonra daha küçük bir odaya geçti, yere bağdaş kurup oturan Suskun Ne-fer'i gördü.

- Siz loncanın ustabaşısı mısınız?

- Sizi firavun mu gönderdi?

- Evet, görevim son derecede duyarlı ve resmî. Amenmes'in adına konuşuyorum, başlamadan önce de ona itaatle yükümlü olduğunuzu hatırlatıyorum.

- Firavunun loncanın ulu efendisi olduğunu, hem onun hem de vezirinin savunmakla görevli oldukları Maat yasasına uymak zorunda olduğunu unutmuyorum.

312

CHRISTIAN JAC9

- Tabii, tabii... Elinizde çok miktarda altın bulunduğu doğru mu?

- Kutsal yapılar için o altın.

- Yine de altın ürettiğiniz bir Altın Evi olmalı burada, öyle değil mi?

- Bir vezir söylentilere kulak verir mi?

- Firavun Amenmes sahip olduğu zenginlikleri istiyor.

- Böyle bir altının var olduğunu kabul etsek bile, Hakikat Meydanı'nın dışına çıkarılamaz.

- Tekrar ediyorum, o altın firavuna ait.

- Öyleyse gelip, burada seyretsin, dedi Nefer, yapılmakta olan eserin gizliliğinde.

- Bunlar kabul edilemez sözler! Değerli madeni sakladığınız yerden çıkarın ve 5. Tabya'ya getirin.

- Buna hiç güvenmeyin.

- Size vezir olduğumu ve firavunun buyruğunu iletteğimi son kez hatırlatıyorum!

- Söylediğiniz, Hakikat Meydanı'nın doğasından ve görevlerinden habersiz, saçma sapan bir karardan başka bir şey değil.

- Söylediklerinizin ne denli tehlikeli olabileceğinin bilincinde misiniz?

- Loncanın hazineleri, savrulup saçüacakları dış dünya için hazırlanmadı. Eğer siz, Vezir, bunu anlayamıyorsanız, sonunuz felaket olur.

- Devletin selameti için, duyduklarımı unutmaya hazırım, ama sabrımın da bir sınırı olduğunu bilin. Ya şimdi hemen emri yerine getirirsiniz, ya da...

- Ya da?

Suskun'un kişiliğinden yayılan sakin gücün etkisinde kalan vezir kelimeleri seçmeye çalıştı.

- Firavuna size ağır bir ceza uygulamasını önereceğim. Böylesi bir itaatsizliğin hoş görülmemesi gerekir.

- Sizin itaatsizlik olarak tanımladığınız, loncanın kuruluşu sırasında bizzat firavunun belirlediği yasalara saygıdan başka bir şey değil. O yasaları saydırmak da benim görevim.

- Kellenizi tehlikeye atıyorsunuz!

- Verilen söze ihanet etmektense, ölmek yeğdir.

- Son sözünüz bu mu?

CESUR PANEB

313

- Firavununuzun yanına dönün, onu hatasından dönmeye ikna etmeye çalışsın.
- Hata yapan, asıl sizsiniz, Ustabaşı, hem de ölümcül bir hata.
Vezir saraydan çıktı, bir kez daha Paneb, köpek ve kazla burun buruna geldi.
- Sakın loncaya zarar vermeye kalkmayın, diye uyardı onu dev adam, yoksa başınızı beladan kurtaramazsınız!
- Yoksa beni tehdide mi yelteniyorsun?
- Size saygısızlık etmek istemem, ama bana hiç de güven vermiyorsunuz, bu köyü yaşatan ruhu anlamadığınızdan da eminim. Buranın kutsal bir yer olduğunu bilmekle yetinin, varlığına da el uzatmaya kalkmayın sakın.
Öfkeden fokurdayan vezir Firavun Amenmes'e ayrıntılı raporunu verirken, özellikle ustabaşının itaatsizliğinin, genç devin cüretinin ve mezar kâtibinin işbirliğine yanaşmamasının altını çizmeye özen gösterdi.
- Suskun Nefer'in kabul edilemez davranışı ve hakkınızda sarf ettiği hakaretler nedeniyle, Haşmetmeaplan, hemen tutuklanmasını ve benim mahkememde yargılanmasını öneriyorum.
- Köyde gerçekten altın bulunduğuna inanıyor musun?
- Kesinlikle, Haşmetmeaplan. Bunu ustabaşı da itiraf etti, yine de altını size vermeye yanaşmıyor.
Küçük topluluğa katılmak üzere davet edilen General Me-hi, vezirin sözlerini duyunca sevincini saklamak için büyük gayret harcadı. Suskun Nefer tam Mehi'nin istediği gibi davranmış, böylelikle kendi ölüm fermanını imzalamıştı. Önderinden yoksun kalan lonca kısa sürede dağılacak ve kolay lokma olacaktı.
- Sizin düşünceniz, General?
-Vezirin söylediklerinden kesinlikle kuşkulanamamakla birlikte, ustabaşının davranışına çok şaşırdığımı bilmenizi isterim. Onunla karşılaştığım her sefer, ölçülü ve sorumluluk sahibi bir insan izlenimi bıraktı bende. Bu arada Hakikat Meydanı'nın resmî koruyucusu olduğumu ve onu savunmak için konuşmam gerektiğini hatırlatmak istiyorum.
- Biraz geç kalmadınız mı?

314

CHRi> IAN JACQ

- Konuşmanın ve pazarlığın erdemlerine inanırım, Haş-metmeaplan. Bu yüzden Suskun Nefer'i mantıklı davranmaya ikna edeceğimizden hiç kuşum yok.
- Onu iyi tanımıyorsunuz, diye araya girdi vezir. Hükümdarımızın otoritesini tanımak istemeyen bir inatçı, o adam!
- Anlaşılamaz bir davranış.
- Köye gidin, General, diye buyurdu Amenmes. Köye gidin ve bana Suskun Nefer'i getirin.

Elli ikinci bölüm

Kenhir, içinde ustabaşı ile sağ ekibin çalıştığı Amenmes'in mezarının yanında kısa bir şekerlemeye henüz dalmıştı ki, Krallar Vadisi'ndeki malzeme deposunun önünde nöbet tutmakla görevli Nübyeli Polis Memuru Penbu omzuna dokundu.
- Sizi uyandırmak zorunda kaldığım için üzgünüm, ama General Mehi vadinin kapısında bekliyor, sizinle acilen görüşmek istediğini söyledi.
Yaşlı kâtip güçlkle doğruldu, öğle güneşinin altında yavaş yavaş yürüdü. General yalnız gelmişti. Görkemli siyah atı, binicisinin acımasız koşturmasından sonra ter içinde soluklanmaya çalışıyordu.
- Ustabaşı burada mı? diye sordu Kenhir'e endişeyle.
- Size cevap vermek zorunda değilim.
- Firavun Amenmes onu tutuklamamı ve saraya götürmemi buyurdu.
- Ne Krallar Vadisi'ne ne de zanaatkarlar köyüne girmeniz mümkün değil.
- Sizi korumakla görevli olan, Suskun Nefer'e sınırsız bir hayranlık duyan ben, olan bitene çok üzülüyorum, Kenhir, inanın bana. Amenmes'in seçtiği vezir tehlikeli bir entrikacı, önerileriyle hükümdarı yanlış yönlere götürüyor, ama ne yazık ki ona engel olacak gücüm yok.

316

CHRISTIAN JACQ

- Ustabaşını neyle suçluyorlar?
- İtaatsizlik ve firavunun kişiliğine hakaretle. Kenhir ürperdi.
- Vezir ustabaşını kendi mahkemesine çıkarmaya da karar verdimi?
- Maalesef, evet.

- Demek Nefer idam cezasına çarptırılabilir! Mehi'nin sessizliği anlamlıydı.
- Ustabaşını size teslim etmeyeceğim.
- Sizin yerinizde olsaydım, Kenhir, ben de öyle yapardım, ama bu direnişinizin bir yararı olamaz. Böyle bir durumda, Amenmes ordunun şiddet kullanmasını emredecektir.
- Bir firavun Maat yasasına nasıl karşı gelebilir?
- Amenmes sadece Teb'e hâkim. Sarsak otoritesini yaymak için, her yöntemi deniyor. Suskun Nefer'in bir örnek olmasını sağlayarak, iktidarını eleştirenlere gözdağı vermeyi amaçlıyor. Yarın, askerî bir birliğin başında, köyün kapısına dayanmak zorunda kalacağım.
- Devletin temsilcisi olarak bu girişimi yasadışı ilan ediyorum. Böyle bir kararın alınmaması için vezire yazacağım!
- Size cevap bile vermeyecek, diye hayıflandı general. Tek çare istifa etmem, ama firavun yerime kaba ve şiddet taraftarı bir asker atayacak, istediğini yaptıracaktır.
Kenhir yıkılmış görünüyordu.
- Nefer'le konuşmam gerek.
- Direnmeliyiz, dedi Kenhir. General Mehi'yle gidersen, bir daha dönemezsin.
- Her şeyden önce, köyün selametini düşünmek zorundayız, diye itiraz etti Nefer. Amenmes çıldırdıysa, başka neler yapacaktır, kim bilir?
- Sen Hakikat Meydanı'nın ustabaşısısın! Sen olmazsan, köyün hali nice olur?
- Bilge kadın, sol ekip önderi ve siz yeni bir ustabaşı seçer, tüm lonca tarafından kabul edilmesini sağlarsınız.
- Vezirin getirdiği suçlamaların kellene mal olabileceğini düşündün mü?
- Önemli olan, Hakikat Meydanı'nı korumak.
- Amenmes halefini rahat bırakacak mı, sanıyorsun?
- Böylesi bir adaletsizlik yaptıktan sonra, adı sonsuza dek lekelenecek, bir zorba gibi davranmadan önce, tereddüt edecek.
- Seninle geliyorum, Nefer.
- Hayır, Kenhir. Loncanın size burada ihtiyacı var.
- Bu olayla ilgili bir rapor yazıp tüm Tebli görevlilere ve II. Seti'ye göndereceğim. Eğer Amenmes Hakikat Meydanı'nın ustabaşısına bulaşacak kadar çıldırdıysa, bu onursuzluktan kurtulamamalı.
- Işık'a bana yardım etmesini ve onu hiç unutmayacağımı söyleyin.
Birbirlerine sarıldılar.
Nefer şantiyeden ayrılmak üzereyken, Paneb Amenmes'in mezarından çıktı.
- Olağanüstü bir şeylerin varlığını hissediyorum.
- Kenhir anlatır sana, dedi Suskun.
- Adamlarım savaş arabalarıyla biraz ötede bekliyor, diye açıkladı General Mehi Nefer'e. Sanırım mezar kâtibi durumun ne denli ciddi olduğunu anlatmıştır.
- Tutuklama, vezirin mahkemesi ve idam... Benim için düşünülenler bunlar, değil mi?
Mehi üzgün görünmeye çalıştı.
- Sizinle daha başka koşullarda karşılaşmış olmak isterdim ama, kimse Amenmes'in iradesine karşı gelemmez. Vezirinden başka kimseyi dinlemiyor, o da sizi ortadan kaldırmaya kararlı.
- Neden?
- Bilmiyorum, tek bildiğim bağımsızlığınızın hazmedemeyen, görevinizin önemini kavramaktan âciz ve kindar bir yönetici olduğu.
General atını dizgininden çekiyor, iki adam taşlarla kaplı tepelerin arasından kıvrılarak giden patikada yürüyordu.
- Sarayın kapısından geçtiğiniz an, idam fermanınızı imzalamış olursunuz, Nefer. Önereceğim çok onurlu bir yol değil belki, ama hâlâ kaçacak zamanınız var. Askerlerim bulundukları yerden bizi göremez.
General sırtını ustabaşına döndü.
Beriki önerinin çekiciliğine dayanamayıp kaçmaya yelte-

- Sizinle gelmeyi tercih ederim, General. Eğer kaçarsam, firavunun tüm öfkesi köye yönelir.

Mehi fazla üzülmedi. Ustabasının bir alçak olduğunu düşünmüyordu, kolunun titremeyeceğinden emin olmakla birlikte, düşmanından görünürde yasal yollarla kurtulmak daha iyi olacaktı.

- Cesaretinize hayranım, Nefer. Hakkınızda verilecek hüküm ne olursa olsun, köyü elimden geldiğince savunacağım söz veriyorum. Eğer duruşmada tanıklık etmem istenirse, sizin lehinizde konuşacağım.

General bileklerine tahta kelepçeler takmayı reddettiğinden, özgür bir adam gibi girdi Teb Sarayı'na Nefer.

Ustabasının sükuneti Mehi'yi şaşırtıyordu. Lonca önderinin hiç umudu kalmamış olması gerekirken, kesinlikle korku belirtisi göstermiyor, firavunun kendisini kabul etmesinden dolayı mutlu bir ziyaretçiyi andırıyordu.

Kabul salonunun kapısında vezir karşıladı Nefer'i.

- Davranışınız kabul edilemez, ama size son bir fırsat daha vermek istiyorum. Firavunun adına бүдirdiğim istekleri yerine getirmeyi kabul ediyor musunuz?

- Kararımı değiştirmedim.

- Başınıza gelecekleri hak ediyorsunuz, Nefer! Adalet acımasız olacak!

- Bu deymi doğru kullandığınızdan emin misiniz?

Sinirlenen vezir ustabaşını Amenmes'in huzuruna çıkardı. Büyük taş pencerelerden birinin kenarına oturmuş olan firavun, kutsal Karnak kentine bakıyordu.

- Tutukluyu getirdim, Haşmetmeaplan.

- Bizi yalnız bırak.

- Size suçlamaları hatırlatmak zorundayım, Haşmetmeaplan, ve...

- Bizi yalnız bırak, Vezir.

İstemeye istemeye dışarı çıktı yüksek yönetici.

- Seleflerim Karnak'ı tanrıların bulunmaktan zevk aldıkları,

hayranlık uyandırıcı ve kutsal bir kent haline getirdiler, dedi firavun. Onlar gibi ben de kenti güzelleştirmek, yeni tapınaklar yaptırmak, dikilitaşlar getirtmek, amt kapılan altın ve gümüşle kaplatmak istiyorum. Ama böylesi bir şantiyeye girişmeden önce, tüm kullanmın itaatini sağlayarak iktidarımı pekiştirmek zorundayım. Anlıyor musunuz, Nefer. Suskun başını sallamakla yetindi.

- Çevremde sadece alçaklar ve ikiyüzlüler var. Bir tek Mehi gerçeği söyleme cesaretini gösterdi. Teb homurdanmaya, askerler sabırsızlıkla tepinmeye başladı; maaşlar gecikecek, asker kaçaklarının sayısı her geçen gün daha da artacak.

Tahtımı kurtarabilmek için, kararsızlan ikna etmek, kor-kaklan sakinleştirmek, zaferlerin tanrısı Amon'un kentini zenginleştirecek bir firavun olduğumu kanıtlamak zorundayım. Bunu da anlıyor musunuz?

- Krallığın görevleri.

- Hakikat Meydanı'nda çok altın var, öyle değil mi?

- Kuyumcumuzun gerektiği gibi çalışabilmesine yetecek kadar. Bu altın bize saray tarafından veriliyor, gelen altın miktarı da mezar kâtibince kaydediliyor. Amenmes ustabaşına döndü.

- Ama siz, Nefer, siz altın yapmayı biliyorsunuz. Loncanın önderi cevap vermedi.

- Ben Hakikat Meydanı'nın efendisi değil miyim? Bu sır-n bilmem gerek!

- Yaptığımız altının köy dışında hiçbir değeri olamaz.

- Siz ustabaşınız ve bana itaat etmek zorundasınız, Nefer.

- Buyruk köyü yöneten Maat yasasına aykırıysa, değilim. Siz o yasanın birinci hizmetkârsınız, sizin sayenizde güçsüz güçlüye karşı korunuyor.

- Boş konuşmalara zaman yok! Yeteneklerinizi harekete geçirerek, ihtiyacım olan altını bana getirmenizi istiyorum.

- Altın Evi Hakikat Meydanı'nın içinde, Haşmetmeaplan, orada gerçekleşen eser bu dünyaya ait değil.

- Dikkatli olun, Ustabası! Bu kez, sabrım taşıyor. İnat ederseniz, vezirin mahkemesine havale ederim sizi.

- Bana karşı hiçbir ciddi suçlama yapılamayacağını çok iyi biliyorsunuz.

- Siz, firavununa itaat etmemekte direnen bir asisiniz!

320

CHRISTIAN J AC y

- Tam tersine, sadığım ve bunu kanıtlayabilecek durum-

dayım

- Kanıtlamak, diye yineledi Amenmes şaşkınlıkla. Nasıl?
- Hakikat Meydanı'nın kâhinine danışarak.

Elli üçüncü bölüm

Nefer sarayın odalarından birinde gözetim altında beklerken, General Mehi ve vezir firavunun sözlerini dinliyor, her geçen dakika biraz daha asıyorlardı suratlarını.

- Ustabaşı söylediklerinde sonuna kadar haklı, Haşmet-meaplan.
- Bu kehanet de ne oluyor?
- Hakikat Meydanı'nın kurucusuna, I. Amenofis'e birkaç soru sormak, Haşmetmeaplan. Zanaatkarlar heykelini taşıyacaktı, sorulara o heykel cevap verecek.
- Mutlaka hileli bir cevap olacaktır! diye öfkelenmişti Amenmes. Reddetmem gerekecek.
- İmkânsız, dedi vezir, yoksa hem atalarınızın öfkelenir, hem de Teb halkının gözünde inanılabilirliğiniz yitirirsiniz.
- Demek Nefer'in kendinden böylesine emin olmasının nedeni, buydu. Herkesin saydığı ölü bir firavunun desteğiyle, kazanacağından emin! Hiç olmazsa, sorulacak sorulan seçemez miyiz?
- Sorulan sormak, iddia makamının görevi.
- Sorulacak tek bir soru var. Suskun Nefer firavuna, Hakikat Meydanı'nın ulu efendisine sadık mı? İyi ama, bu bir işimize yaramaz ki, zanaatkarlar heykelin "evet" dediğini göstermek için öne doğru eğeceklerdir onu!
- Böylesi bir duruma düşmemizi önleyecek bir fikrim var, dedi General Mehi kurnazca bir tebessümle.

322

CHRISTIAN JACQ

- Şef, panter postu giymiş vezir ile kafalarını kazıtmış on iki rahip!

- Asker yok mu? diye sordu Sobek.
- Bir tane bile yok. Ha, bir de ustabaşı var!
- Özgür mü?
- Kortejin ortasında yürüyor.

Sobek 5. Tabya'dan çıkı. Vezire aldırmağın, iki rahibi kenara itip ustabaşı için bir yol açtı zenci polis.

- Hoş geldiniz, dedi heyecanla. Umarım, kimse köye girmenizi engellemez.
- Suskun Nefer hâlâ zan altında, diye açıkladı vezir. Buraya, Nefer'in suçluluğunu onaylayacak kâhine danışmaya geldim.

Kortej ana kapının önünde durdu. Işık köyden çıktı. Nefer'e uzun uzun sarıldı.

- Hathor rahibeleri seni korumaya ara vermediler, diye fısıldadı.

Vezir karıkocayı uyardı.

- Amenofis ile karısı Ahmes Nefertari'nin heykellerini getirtin. Vakit kaybetmeden Hakikat Meydanı'nın saygıdeğer koruyucusuna soru sormak istiyorum. Sağ ve sol ekipten altışar zanaatkar, Lübnan sedirinden kirişlerin taşıdığı ahşap bir kayığın içine yerleştirilmiş olan kraliyet çiftinin heykellerini getirdi.

Tüm köy heykellerin çevresine toplanmış, firavunun ruhunun vereceği hükmü bekliyordu.

- İddia makamı sorusunu sorsun, dedi bilge kadın vezire.
- Önce hamalları değiştirelim. Cesur Paneb hemen müdahale etti.
- Bu kayık sadece Hakikat Meydanı'nın zanaatkârlarınca taşınabilir!

- Kehanetin tarafsızlığından emin olabilmek için, Amon rahipleri alacak onların yerini. Böylece, kimse kâhinin cevabından kuşulanmayacak.

- Bu dediğiniz, geleneklere aykırı! diye haykırdı dev.

- Vezirin istediği gibi olsun, diye kestirip attı bilge kadın.

Amon rahipleri zanaatkarların yere bıraktığı kayığı kaldırdılar; hepsi her yılın birkaç gününü tapınakta geçiren, istenen cevabın verilmesi karşılığında yabana atılmayacak bir

CESUR PANEB
323

ödül vaadiyle gelmiş, rahip vekilleriydi.

Vezir, Amenofis'in renkli bir taht üzerine oturtulmuş kireçten heykeline, heykelin olağanüstü yoğun gözlerine baktı.

- Saygıdeğer Atamız, burada, gerçeği öğrenmek için toplandık. Kurduğun loncanın önderi Suskun Nefer, Firavun Amenmes'e karşı başkaldırmakla suçlanıyor.

Suçluluğuna hükmedilirse, en ağır cezaya çarptırılacak.

Zanaatkarlar mahkemeyi izlemek için çalışmayı durdurmuşlardı, hepsi de bilge kadının vezirin isteğini kabul etmesine kızmıştı. Öfkede, a çılgına dönmüş olan Paneb Amon rahiplerinin hilesini kabul etmemeye, gerekirse kuvvet kullanarak yeni bir kehanete başvurmaya hazırlanıyordu.

- Saygıdeğer Atamız, diye sürdürdü vezir sözünü, sorumuza cevap ver. Suskun Nefer, Hakikat Meydanı'nın efendisi firavuna sadık mı?

Kayıp uzunca bir süre hareketsiz kaldı. Oysa taşıyıcıları heykele olumsuz cevap verdirmek için gerilemeye çalışıyorlardı tüm güçleriyle; ne var ki görünmeyen bir güç onları oldukları yere çiviliyor, hatta adım adım ilerlemeye zorluyordu.

- Kehanet açık! diye haykırdı Paneb kulakları sağır edecek sesiyle. Ustabaşımız firavuna sadık kaldı, ona karşı yapılabilecek hiçbir suçlama yok!

- I. Amenofis'e şükran! diye bağırды Güçlü Naht. Bütün köy halkı katıldı bağırışına.

Vezir olduğu yerde donup kalmış, yenilgisinin sonuçlarını düşünüyordu. Paneb'in alaycı bakışları şaşkınlığını daha da artırıyordu kuşkusuz.

Heyecan yatıştığında, son bir girişimde bulunmayı denedi.

- Sorum o kadar ciddi ki, Kraliçe Ahmes Nefertari'nin de cevabını bilmek istiyorum; ustabaşının davranışını onaylıyorsa, belli etsin!

Paneb o zavallı adamı kovmaya hazırlanıyordu ki, heykelin siyaha boyanmış yüzü, Amenmes'in elçisini korkudan donduran geniş bir tebessümle aydınlandı.

Vezir Kenhir'in de gelmesini engelleyememişti. Amenmes bekletmeden huzuruna kabul etti ikisini de.

- Neden Suskun Nefer'i de getirmediniz?

- Kâhin onun lehinde cevap verdi, Haşmetmeaplan, ama...

324

CHRISTIAN JACQ

- Sadece saygıdeğer I. Amenofis ustabaşının doğruluğunu onaylamakla kalmadı, diye vezirin sözünü kesti mezar kâtibi, büyük eşi de mucizevî bir müdahaleyle onun cevabını doğruladı.

Amenmes'in yüzü, sanki büyük bir rahatsızlığın eşiğindedeymiş gibi, daha da ufalmıştı.

- Nefer denilen o adamı tutuklamak gerek, diye ısrar etti vezir. Böylesine açık bir itaatsizliği hoş göremezsiniz!

- Benim başka bir önerim var, dedi Kenhir, ellerini bastonunun sapına dayayarak. Vezir birden beklenmedik bir umuda kapıldı. Ya mezar kâtibi bir türlü yıkmayı başaramadığı ustabaşını yok edebilmesi için eline kozlar verirse? Küçük ihaneti karşılığında onurlu bir göreve atanır, dolgun bir maaşa kavuşabilirdi.

- Uygulanan yöntemde, diye devam etti Kenhir, kabul edilemez iki kuralsızlık yapıldı, her ikisi de vezirin suçuydu.

- Neler saçmalıyorsunuz? diye itiraz etti beriki.

- Önce, sadece zanaatkarların kâhin kayışını taşımaya yetkisi olmasına rağmen, bu görevi Hakikat Meydanı'nın yabancıları Anion rahiplerine verdiniz; ikincisi de, masum bir insana duyduğunuz nefret nedeniyle, verilen kutsal hükmü reddediyorsunuz. Böylesi bir davranış, Maat'm yasasını her koşulda uygulamakla görevli bir vezire yakışmıyor. Bu nedenle, firavundan derhal veziri görevden almasını istiyorum. Eğer isteğim reddedilirse, Amon Mahkemesi'ne başvurur ve haklı çıkarım. Bir insanın görevi ne kadar yüksek olursa, o kadar katı olmak zorundadır; Mısır böyle kuruldu, hayatta kalması için böyle devam etmek gerek. Vezir firavuna döndü.

- Haşmetmeapları, bu yaşlı ve kindar kâtibe kulak vermeyin!

- Senin yüzünden, ciddi bir hata işledim. Bu saraydan çık, bir daha da sakın dönme.

Sürüyle kuşun yaşadığı yüksek otlaklar arasındaki avdan dönen General Mehi, hâlâ gergindi. Çomakla öldürülmüş bir sürü kuş getirmişti, ama harcadığı güç endişelerini yatıştırmaya yetmemişti işte.

Serketa kıyıda, hanımlarının olabildiğince rahat edebil-

CESUR PANEB

325

mesi için hizmetçilerin üst üste yerleştirdiği kumaş şiltelerin üzerinde, geniş bir şemsiyenin altında dinleniyordu.

- Üzüm suyu yeterince soğuk değil! diye azarladı hizmetkârlarını. Hemen gidip daha soğuşunu getirin.

Mehi karısının yanına çöktü.

- Harika görünüyorsun, sevgilim, ama hâlâ endişeli gibisin.

- Amenmes vezirini, ustabaşı ve mezar kâtibi karşısında gülünç duruma düşen o yaşlı budalayı kovdu. Oysa ona kâhinden nasıl yararlanabileceğini anlatmıştı, ama beceremedi işte.

- Firavun yerine kimi atadı?

- Benden hiç hoşlanmayan başka bir beceriksizi.

- Eğer seninle uğraşırsa, dedi Serketa tatlı bir sesle, selefinden de az dayanacak demektir.

Çıplak ayağıyla, generalin bacağını okşadı.

- Başdanışman Bay, Seti'yi Teb'e saldırmaya ikna edemeyecek, dedi Mehi, Amenmes de Kuzey'e karşı harekete geçmeyecek. Her ikisi de barıştan başka söz etmiyor, oğlunun babasını tanıyacağından neredeyse eminim artık.

- Kötü mü olur?

- Benim için, felaket! Beni ikili oynamakla suçlayacaklar. Böylesi bir barışma, bütün çabalarımızı yok eder.

- O kararsız firavuncuğu etkileyemez misin?

- Amenmes çok değişti. Vezirinin başarısızlığı onu öylesine kuşkulandırdı ki, her geçen gün biraz daha yalnızlığa gömülüyor. Gerçeği kabul etmek gerekiyor. Seti'nin oğlu, ne yapacağı kestirilmez biri oldu çıktı. Belki de beni görevden almayı, Teb ordularının başına başka bir başkomutan getirmeyi bile düşünüyordur. Hakikat Meydanı'nı koruyormuş gibi yaparak, kızdırdım onu herhalde. Ne olursa olsun, artık Amenmes'e müttefik gözüyle bakamam.

Serketa generalin karnının üzerine uzandı.

- Yine söylüyorum, tatlı sevgilim, kimse sana kötülük yapamaz.

- Benden habersiz bir şey yapmanı yasaklıyorum, Serketa!

- Eğer Amenmes sana doğrudan saldırma deliliğini gösterirse, müdahale etmeyecek miyim? O tecrübesiz firavun-

32ft

CHRISTIAN

cuk ortadan kalkarsa, Teb'in tek hakimi olur, senden hiç kuşkulananmayan II.

Seti'ye sadakatini tekrarlarsın. Senden başka kim barışı sürdürerek iç savaşla engellediğini iddia edebilir ki?

Ellİ dördüncü bölüm

Nefer karısıyla evin terasında, yıldızların altında nefis bir gece geçirmiş, şimdi de sabah güneşinin zevkini çıkarıyor, karısının saçlarını okşuyordu.

Onları ilk karşılaşmışları günden beri birleştiren büyümlü tutku her gün biraz daha güçleniyor, kankoca onlara böylesi bir mutluluk bahşeden tanrılara şükreliyordu.

- Vezirin ya da Amon rahiplerinin öç almak isteyeceklerinden korkmuyor musun?

- Köyün topraklarında ve kurucu ataların korumasınday-ken, hayır.

Sağ ekip için izin günüydü; oysa ustabaşı izin gününden yararlanmayacaktı.

Kararlı Gau'nun tasarladığı, Cömert Didya'nın da Somurtkan Karo ve Neşeli Renupe'nin yardımıyla yaptığı yeni silonun yerine yerleştirilmesine nezaret edecekti. Sonra yeni gelen hububat amforalarını denetleyecek, en sonunda da Kenhir'in şikâyetlerini dinlemek zorunda kalacaktı.

- Yukarıda mısınız? diye sordu Paneb güçlü sesiyle. Ustabaşı yerinden doğrulup aşağıya, sokağa baktı.

- İlginç bir ziyaretçi var, dedi dev adam. -Yeni vezir mi?

- Daha da iyisi. Firavun Amenmes'in ta kendisi. Şef So-bek gelenin bir sahtekâr olduğundan korkmuş, gelip ziyaretçinin gerçekten de firavun olduğunu doğrulaması için mezar

328

CHRISTIAN JACQ

kâtibini çağırmış. Eğer gerçekten firavunsa gelen, aşağı inip karşılamam gerekir.

Köyün büyük kapısının çevresindeki hareketlilik, önemli bir şeyler olduğunun kanıtıydı. Suskun Nefer beline peştamalını doladı, üzerine heykeltıraş önlüğünü geçirdi, merdivenleri indi.

Sokakta, Çakal Unes'le karşılaştı.

- Amenmes geldi!

- Yanında kim var?

- Sadece arabasının sürücüsü.

Kenhir bastonunu kullanarak köy halkını dağıtmaya, Amenmes'in köyün ana yolunda yürüyerek ustabaşıyla karşılaşmasını sağlamaya çalışıyordu.

İki adamın gözleri birbirine kenetlendiğinde, ağır ve yoğun bir sessizlik oluştu.

- Sizi köyümüzde gördüğümüz için mutluyuz, Haşmet-meapları, dedi Nefer eğilerek.

Zayıflamış ve solgundu Amenmes, düste gibiydi.

- Krallar Vadisi'ne gitmek için kullandığınız yoldan geçmek ve ebedî istirahatgâhımı görmek istiyorum.

- Hemen şimdi mi?

- Zamanım daralıyor, Ustabaşı.

Nefer Paneb'e yanlarında gelmesini söyledi.

Geçide çıkan yokuşun ortalarında, soluk soluğa kalan Amenmes'in koluna girmek zorunda kaldı dev adam. Firavunun bacakları titriyor, gücü tükenmiş gibi yürüyordu.

- Köye dönmek ister misiniz? diye sordu Nefer.

- Devam edelim.

Paneb yavaşladı. Geçitteki kulübelerin yanına varınca, uzun uzun dinlendi Amenmes. Üzerinde şahinlerin uçtuğu, güneşin kavurduğu kahverengi tepelere baktı.

- Krallığın koruyucusu Horus'un kuşu, diye mırıldandı. Hâlâ beni düşünüyor mudur? Göğe yükselmek yerine, batağa saplandım. Oysa siz, Ustabaşı, siz öteki hayata giden doğruluk yolundan ayrılmadınız, yaptıklarınızın önemini bu kadar geç kavradığıma pişmanım şimdi. Neyse ki bugün efendisi olmam gereken bu toprakları gezebileceğim.

Amenmes geçitteyken zanaatkarların kaldıkları kulübeleri gezdi, kendine en iyisini ayırdıktan sonra Kenhir'in çizdiği işaretleri okuyarak eğlendi.

- Vadiye inelim, dedi sonunda.

Adımları kararsızdı, düşmesini önleyebilmek için, firavundan gözlerini ayırmıyordu Paneb.

İniş olaysız geçti, üçü birlikte şanlı dönemlerin anılarının gezindiği büyük çayırın sessizliğine girdiler.

- Buraları sarayımdan çok daha canlı, diye yakındı Amenmes. Orada, entrika ve hırstan başka bir şey yok; oysa burada hep kaçırdığım huzuru buldum.

Heykellerin inceliği, onu tanrıların yanında gösteren sahnelerin güzelliği karşısında gözleri kamaştı Amenmes'in. Koridorlarda yavaş yavaş ilerledi, ışığın değişimlerini anlatan metinleri okudu, Yaradan'a ve İsis'e armağan sunan annesinin resmi karşısında uzun süre kaldı.

- Buraya çok daha önce gelmeliydim, oysa burada ölümümle karşılaşmaktan korkuyordum. Ne başılsanmaz hata! Bu duvarların üzerinde, ölümü andıracak hiçbir şey yok. Bana dostum ve müttefikim olduklarını iddia edenlerden çok fazlasını verdiniz, oysa ben sizi aşağıladım, sizinle mücadele etmeye kalkıştım.

Nefer ve Paneb Amenmes'i yalnız bıraktılar. Ebedî istirahatgâhından çıktığında, güneş alçalmaya başlamıştı.

- Geç oldu, dedi ustabaşına, o kadar geç oldu ki... Hiç olmazsa benim için yarattığınız harikaları görecektim kadar yaşadım ya.

Kısa boylu, şişman ve sakallı, Yunanlı bir matematikçi ile İranlı bir kimyagerin oğlu olmakla övünen Dakter, Mehi sayesinde yönetimine atandığı laboratuvarında yavaş yavaş uyuklamaya başlamıştı. Mısır'ın geleneklerinden kurtarıp ilim ve teknolojik gelişme çağına fırlatacak devrimden uzun süre önce kesmişti umudunu. General gerçekten de firavunların bu eski ülkesini silkelemeye çabalamış, ama koşullar başarısını engellemişti.

Dakter sudan başka şey içmezdi, ama gitgide daha fazla yiyor, şişmanlamasının acısını yanında çalışanlardan çıkarmaya çalışıyordu. Mısırlı kadınlardan hiçbiri kabul etmemişti onu, bu nedenle Teb kentinin kenar mahallelerindeki

330

CHRISTIAN JACQ

bir birahanede vücutlarını satan Libyalılarla yetinmek zorunda kalıyordu.

Oysa, ne büyük bir dâhiydi! Hâlâ yeni makineler bulacak, petrolden yararlanarak ülkenin ekonomisini tepeden tırnağa değiştirecek güçte hissediyordu kendini.

Oysa Mısır Maat'ın yasasına, o düş ürünü ahenge saplanıp kalmış, ne pahasına olursa olsun maddî başarının dürüstlükten üstün olduğunu bir türlü anlayamamıştı.

- Senden istediğimi hazırladın mı, Dakter? Uykusu bölünen Dakter, irkildi.

- Serketa! Bağışlayın beni... Biraz dinleniyordum da.

Dakter tatlı sesi, bakışları ve cilveleriyle genç bir kıza benzemeye çalışan etine buduna dolgun bu kadından ürüyor-du oldum olası.

- Acelem var.

- Son günlerde işim başımdan aşkındı, onun için...

- Senin sayende, zehir hazırlama konusunda oldukça çok şey öğrendim, diye itiraf etti Serketa, hele nilüfer yaprağı esaslı uyuşturucular konusunda bildiklerine paha biçilemez; benim de hata yapmamam gerekiyor. Aynı zamanda senin de koruyucun olan kocamın durumu gittikçe tehlikeye girmeye başladı, fazla gecikmeden müdahale etmem gerekiyor.

- Hiçbir şey bilmek istemiyorum!

- Tam tersine, senin gibi bir müttefikin, tüm projelerimden haberdar olması

şart. Bana uyuşturucuyu verir vermez, Firavun Amenmes'in odasını korumakla görevli askerleri uyutacağım. Sonra odaya girip, kendi hazırladığım bir zehir içireceğim ona.

- Susun, yalvarırım susun!

- O zehri bir sığırdan denedim, anında öldü. Böylece, Teb ordularının başına yeni bir başkomutan atamak isteyen şu budala firavundan kurtulmuş olacağız. Ne saçma bir düşünce... Böyle bir düşünce, ciddi bir ceza gerektirmiyor mu, sence?

- Amenmes bir firavun!

- Yasal olan tek firavun II. Seti, biz de ona olan sadakatimizi hiç eksiltmedik. Bunu sakın unutma, sevgili Dakter ve hemen o meşhur uyuşturucuyu ver.

Amenmes geceyi Hakikat Meydanında, Yüce Ramses'in sarayında geçirmişti. Köy halkı gibi atalara saygısını sunmuş, sonra da ustabaşı ve bilge kadınla birlikte kahvaltıya oturmuştu.

Hükümdarın yüzündeki çizgiler kaybolur gibiydi sanki, hem üstelik iştahına da kavuşmuştu.

- Ne eksisiniz var. Ustabaşı ?

- Devlet sözünü tuttuğu sürece, hiçbir eksikimiz yok, Haş-metmeaplan.

- Köyü genişletmek istemez misiniz?

- Kesinlikle hayır! İskele ve sancak mürettebatıyla bir gemi gibi burası, herkes toplu esere katkı sağlarken uzmanlık alanında kusursuz olmaya uğraşıyor.

Zanaatkar sayısını artırmak gereksiz, hatta zararlı olabilir, tek önemli olan, loncanın birliğidir çünkü. Sanatının sendelemen uygulayacak, öğrenip denediğini başkalarına aktaracak hale gelebilmesi ve Hakikat Meydanı'nın gerçek bir hizmetkârı olabilmesi için bir zanaatkarın yıllar boyu eğitilmesi gerekiyor.

- Vezirim bana sizin hakkınızda yalan söyledi, bir tek General Mehi sizin tarafınızla tuttu. Dikkatli olun, Nefer; durumunuz ve elinizdeki sırlar gerçek bir kıskançlık dalgası yaratabilir.

- Hakikat Meydanı, firavunun koruması altında olduğu sürece, neden çekinsin?

- Burasını dokunulmaz kılacağım, dedi Amenmes.

- Önce sağlığınıza ilgilenmeniz daha doğru olmaz mı? diye sordu Işık.

- Birkaç gün önce, yeteneklerinden çok söz edilen Dakter adında birini saraya hekimbaşı olarak atadım. Ama bilge kadın loncanın diğer üyeleri gibi beni de tedavi etmeyi kabul eder mi?

- Eırırınızdeyirn, Haşmetmeaplan.

- Gençliğimin gücünü yitirdim, belki de hiç gerçekleşmeyecek saçma bir savaş hazırlamakla geçirdim günlerimi. Ebedî istirahatgâhımı gördükten ve az da olsa köydeki hayata katıldıktan sonra, sorumlusu olduğum bu kargaşaya bir son vermek niyetindeyim. Yarından tezi yok, yasal firavunla, babamla görüşmeleri başlatacak, beni başışlamasını

332

CHRISTIAN JACQ

isteyeceğim. Ondan istediğim tek ayrıcalık, Krallar Vadisi'n-de dinlenmek olacak. Ahenk yeniden döndüğünde, gelip sizi göreceğim, Işık, siz de beni eski sağlığıma kavuşturacaksınız.

Elli beşinci bölüm

- Çok tehlikeli, Serketa! Planının başarılı olması imkânsız, dedi General Mehi.

- Başarılı olacağını biliyorsun, tatlı sevgilim, senden tek istediğim, saraydaki bazı muhafızların yerine kendi adamlarını koymak. Ötekilere gelince, uyuşturucu katılmış yemekleri bir hizmetkâr verecek. Onlar uykuya dalar dalmaz, Amenmes'in odasına girip, kendi elimle hazırladığım nefaseti sunacağım. Öldürücü bir nefaset... Hiç acı çekmeden, daha iyi bir dünyaya gidecek.

- Yakalanabilirsin!

- Böyle bir âdetim yok, diye kıkırdadı. İzin veriyorsun, değil mi?

- Hayır, Serketa.

Vekilharç kameriyenin altında uzanmış çifti rahatsız etmeye karar verdi.

- Yaveriniz sizinle görüşmek istiyor, General. Çok acil ve önemli olduğunu söylüyor.

Subay büyük bir heyecanın etkisindeydi.

- Saraydan ürkütücü haberler geliyor, General! Bana inandırıcı gelen söylentilere bakılırsa, Amenmes Seti'yi İki Ülke'nin tek efendisi olarak tanımaya hazırlanıyormuş. Kararlılığını göstermek için, Teb birliklerini dağıtmaya, sizin yerinize de buyruğunu yerine getirecek yeni bir general atama-
:iS4

CHRISTIAN J ACQ

ya hazırlanıyormuş. Yeni vezirin, o ambar kâtibinin size düşman olduğunu eklememe gerek var mı? Barış yolunda, günah keçisi ilan edileceksiniz. Üstelik adamlarım da geleceklerinden endişe duyuyorlar.

- Endişelenmesinler, firavunun nezdinde savunacağım onları.

Yaver uzaklaştığında, generalin dizlerini öptü Serketa.

- Artık izin veriyorsun, değil mi, tatlı sevgilim ?

Mezar kâtibinin yardımcısı İmuni'nin kemirgen gözleri her zamankinden de deliciydi.

- Otuz altı, otuz yedi... Bir testi bira eksik işte!

- Bir daha say, diye buyurdu Kenhir.

- Kaç kez saydım! Bu sabah bize otuz sekiz testi bira teslim ettiler, depoya yerleştirirken, otuz yedi saydım. Demek ki, biri, bir testi birayı çaldı!

- Böyle öfkelenme, İmuni. İyi bir kâtip sükûnetini korumayı bilmeli.

- Suçluyu bulmamız gerek!

- Kuşkulandığın biri var mı?

- Küçük bir soruşturma yaptım bile. Bu sabah, boşaltma sırasında, sağ ekipten üç zanaatkar vardı; Pişkin Somun Pay, Cömert Didya ve Cesur Paneb.

- Tabii, Paneb'i suçluyorsun!

- İki ev kadınının tanıklığına göre, suç mahallinde en son görülen, o. Ötekilere kıyasla gücü, böylesi bir testiye kaldırıp götürmeye daha uygun, bana kalırsa testilerden birini yürütmekte tereddüt etmemiştir.

- Elinde kanıt var mı?

- Belirtiler birbirlerini doğruluyor; ustabaşına haber vermek zorundasınız.

İmuni haksız değildi ama, tiz sesi Kenhir'in sinirine dokunuyordu.

- Gidip haber vereyim.

- Suçlayıcı olarak, konuşmanızda hazır bulunacağım.

- Gidelim bakalım, diye homurdandı Kenhir.

Nefer heykeltıraşların atölyesinde, Amenmes'i oturur gösteren, huzura kavuşmuş yüzüyle güçlü ve genç bir firavuna benzeyen heykelini tamamlamaya çalışıyordu.

CESUR PANEB

:33H

İmuni ağzını açıp konuşmaya hazırlanıyordu ki, Kenhir elini yardımcısının ağzına kapadı.

-Sus!

Hareketin kusursuzluğuna hayran kalan İmuni Paneb'e karşı yürüttüğü savaşı bir an için unuttu. Bakışı, Amen-mes'in dudaklarına tanrı ile insanı imkânsız bir ahenkte buluşturan bir kıvrım veren ustabaşının elini izledi. İnce kalem, taşı yaralamadan dans ediyor, görünürde hareketsiz maddeyi hayat desteğine dönüştürüyordu.

Nefer elindekileri bıraktı, keten bir mendille alnındaki teri sildi. Heykelle konuştuğu başka bir dünyadan çıkarak, mezar kâtibi ile yardımcısını gördü.

- Loncada bir hırsız var, dedi İmuni.

- Kimden bahsediyorsun ve ne çaldı?

- Paneb bir testi bira çaldı. Mahkemeye çağırılmasım, evinin aranmasını istiyorum.

- Sorguladın mı?

- Şiddet kullanabilir.

- Ben varsam, kullanmaz.

Suskun Nefer iki kâtiple birlikte atölyeden çıktı, karısının isteğine uyup evin cephesini badanalayan Paneb'in yanına vardılar.

- Etkileyici bir heyet! dedi dev adam. İddiaya girerim ki, kâtip yardımcısının mutlaka benimle ilgili bir şikâyeti vardır yine.

- Bu kez, durum çok ciddi! dedi İmuni. Onun için, hemen itiraf edersen, daha iyi olur!

- Sana gittikçe daha az dayandığımı, yakında fırçamın yüzünde gezintiye çıkabileceğini itiraf ediyorum.

- Bu sabah gelen bira testilerinden birini çaldın mı? diye sordu Kenhir.

Paneb'in gözleri tehdit doluydu şimdi.

- Bu hikâyeyi şu İmuni sahtekârının uydurduğundan eminini.

- Bir testi çalındı, sen de oradaydın!

- Bildiğim kadarıyla, yalnız değildim. Ya başımı derde sokmak için testiye sen bir yerlere saklamışsan?

Genç devin, yardımcısına saldırmak üzere olduğunu hisseden Kenhir araya girmek zorunda kaldı.

336

CHRISTIAN JACQ

- Bu iş ciddiye benziyor, Paneb. Pay ve Didya'yla yüzleş-tirilmeyi kabul ediyor musun?

- Önce, mahzenime bir bakın.

- Dediğini yapalım, dedi İrnuni. Cesur evinin kapısını açtı.

- Girin ve bakın.

- Bunu keyifle yapmıyorum, diye açıkladı mezar kâtibi duygularını. İşbirliğin için teşekkür ederim.

Ustabaşı dışarıda kaldı.

- Bir gün, dedi Paneb, bu İmuni piresinin kafasını iki taş arasında ezeceğim.

- Sakın hislerine kapılma, yoksa loncadan atılırsın.

- Hiç olmazsa sen, suçsuzluğumdan eminsin, değil mi?

- Bana böyle bir soru sorman gerekir mi?

İmuni Paneb'in evinden çıkarken üzgündü, oysa Kenhir memnuniyetini gizlemeye bile çalışmıyordu.

- Kuşkulu bir testi göremedik, diye açıkladı mezar kâtibi.

- Sorun hâlâ çözülmedi, diye hatırlattı yardımcısı tiz sesiyle. Paneb'i öteki zanlılarla yüzleştirelim.

- Acele edelim, dedi ressam. Zaman kaybetmekten nefret ediyorum.

Cömert Didya'yı kendine ait bir yöntemle böbrek pişiren Pişkin Somun Pay'ın evinde buldular.

- Paneb bir testi bira çalmakla suçlanıyor, dedi İmuni. Bu hırsızlığa tanık mısınız?

- Saçmalama, diye kestirip attı Didya. Bu sabah o kadar susamıştım ki, boşaltma sırasında testilerden birini alıp bitirdim. Testiyi maaşımdan kessinler, hepsi bu kadar.

- İyi ama, yine de...

- Bürona dön, dedi Kenhir yardımcısına.

Burnuna gelen kokulara dayanamayan Paneb tencerenin üzerine eğildi.

-Testiyi neden çaldın? diye fısıldadı Pay'ın kulağına.

- Böbrek sosu için gerekiyordu. Karım da böyle bir masrafı kabul etmez.

- Bir daha yapma. Didya'ya da teşekkür et.

- Meslektaşlar arasında, birbirimizi omuzlamamız gerekir, dedi marangoz. Pay'ın bizi yemeğe davet etmesi gerektiğini düşünüyorum.

CESUR PANEB

337

Teb Sarayı kaynıyordu. Söylentiler artmış, herkes Firavun Amenmes'in tacından feragat edeceğine inanır olmuştu. Bazıları rahatlarlarken, kimileri de ayrıcalıklarından tümünü ya da bir bölümünü yitirmekten çekiniyor, ama herkes sessizliği sağır edecek kadar artan General Mehi'nin kaderini merak ediyordu. Güneş batarken, gece nöbetini devralacak hizmetkârlarla birlikte sarayın kapısına geldi Serketa. Basit elbiseler giymişti, güçlkle karşılaşmadan ilk iki kontrol noktasını aşmış. Üçüncü noktadaki nöbetçi daha dikkatliydi.

- Seni daha önce hiç görmedim.

- Çamaşırcılardan birinin yerine geldim. Hastalandı da.

- Oda hizmetçisine git, sana ne yapacağını söylesin.

Serketa çamaşırlıhaneye giden koridora girdi, ama yön değiştirerek kraliyet dairesine çıkan geçide saptı. Mehi'nin çizdiği saray planını iyice ezberlediğinden, yolunu kaybetmekten korkmuyordu.

Kaba elbisesinin iç cebinde, bir hançer ve bir zehir şişesi vardı. İlki olası bir engelden kurtulmaya, ikincisi de Amen-mes'i öldürmeye yarayacaktı.

Nöbet değişikliği az önce gerçekleştirilmişti. Yarım saat sonra, Amenmes'in yakın korumaları uykuya dalacak, yol açılacaktı. Kimse hükümdarın odasına sızmasına engel olamazdı artık.

Generalin eşi, vazoların konulduğu küçük bir odaya saklandı. Saray tümüyle sakinleşene dek orada bekleyecekti.

Taşların üzerinde telaşlı ayak sesleri duyunca, endişelenmesi gerektiğini anladı Serketa. Biri ihanet etmişti, şimdi onun peşindeydiler.

Acele etmiş olsaydı, tuzağa düşeceği açıktı.

Kimseye görünmeden nasıl çıkmalıydı? Odanın bahçeye açılan küçük bir penceresi vardı ama, taşla örülmüştü pencere. Hiçbir çıkış yolu, saklanacak hiçbir delik göremedi.

Kapı açıldığında, kaçacak yer bulamayacaktı.

Onu yakalamaya çalışacak ilk nöbetçinin göğsüne hançerini saplamaya, ötekilerin yüzlerini tırmalayarak aralarından kaçıp kurtulmaya karar verdi.

Erkek sesleri ve telaş.

Sonra kadın sesleri, hıçkırıklar, çığlıklar.

338

CHRISTIAN JACQ

Merakla kapıyı araladı.

Askerler, görevliler, hizmetkârlar koşuşturuyordu koridorlarda. Mehi'nin karısı hizmetkârlardan birinin bileğine yapıştı.

- Ne oldu?

- Firavun Amenmes öldü!

Elli altıncı bölüm

Kenhir ter içinde uyandı, sıçradı, genç eşini uyandıracak denli tiz bir çığlık attı. Güçlü Niut ayaklandı, mezar kâtibinin yatak odasının kapısını vurdu.

- Girebilir miyim ?

Cevap olarak bir öksürük nöbetiyle karşılaşınca, kapıyı açtı.

Kenhir yatağın içinde oturmuş, soluk almaya uğraşıyordu.

- Korkunç bir kâbus, diye anlattı. Set'in vârislerinden birinin gelişini gördüm. Şiddet uygulayan, kavgacı ve savaşçı biri, herhangi bir atletten çok daha güçlü, gözünün akı kızarmış, öylesine güçlü ki, çölden bile korkmayan bir adarn!

- Sizin yaşınızda, böyle bir duruma düşmek! Gidip yıkanın, bu arada çarşafları değiştirip odayı tepeden tırnağa temizleyeyim.

Niut işe koyulurken, daha gece olmasına rağmen köyün ana yolunda alışılmadık sesler yükseldi.

Çakal Unes eline bir meşale almış, köyü uyandırıyor.

- Herkes kalksın! Firavun Amenmes öldü! Suskun Nefer Unes'i sakinleştirirneyi başardı.

- Postacı Uputi haberi öğrenir öğrenmez buraya gelmiş. Bilge kadın köy halkını yatıştırmaya çalışırken, emrindeki polisleri alarma geçiren şef Sobek'in yanına gitti ustabaşı.

- Bundan sonra her şey, bölgenin güçlü adamı General

340

CHRISTIAN JACQ

Mehi'nin tutumuna bağlı, dedi Nübyeli. Ya kendine karşı geldiği için Teb'i cezalandırılacak olan Seti'nin emrine girecek ya da Amenmes'in yerine geçecektir ki, bunun anlamı da iç savaş demektir.

Vezir, bakanlar, Amenmes'in hizmetindeki memurlar ile yöneticiler, hepsi General Mehi'nin üst rütbeli subaylara talimatlar yağdırdığı merkez kışlasına götürülmüşlerdi.

Anlaşıldığı kadarıyla, güç kullanarak iktidara el koymak, önemli görevlere askerler getirmek niyetindeydi general.

- Prens Amenmes dün gece öldü, diye girişti söze Mehi. Uzmanlara mumyalama işlemlerine başlamalarının büyürdüm. Başlangıçtan beri sadakatle hizmet ettiğim yasal Firavun II. Seti'yi durumdan haberdar etmek için, Per Rames-su'ya haberciler çıkardım.

Tüm yüzlerde şaşkınlık okunuyordu. Çoğu Seti'nin oğlunu izlemekte tereddüt etmeyeceğini düşünmüştü ama bilmedikleri, Mehi'nin Kuzey ile Güney arasındaki güç dengesinin farkında olduğu, bu dengenin onun yararına işlemediğini anladığıydı. Cepheden bir saldırı sırasında, sayıca azlığını, gelişmiş silahlarıyla telafi edemeyecekti kuşkusuz; ona zaferi sadece kurnazlık ile şaşırtmaca kazandırabilirdi ama, artık bunlara güvenmek imkânsızdı.

- Bizler de Seti'nin sadık hizmetkârlarıyız, diye ortaya atıldı Amenmes'in atadığı maliye bakanı, ama sahtekâr bize seçme hakkı vermedi! En azından firavuna Teb'i kurtarmak için elimizden geleni yaptığımızı kanıtlayacağız.

- Sakın resmî yas ilan etmeyelim, diye önerdi kaymakam. Böylesi Seti'yi öfkelendirebilir. Ne de olsa, firavun kanı taşıyan bir prensin ölümüyle karşı karşıyayız. Amenmes'in bizlere verdiği unvanları unutalım, önceki görevlerimize geri dönelim. Firavun Teb'e girdiğinde, sadık ve itaatkâr bir kent karşılayacak onu.

- Eski sahtekârlığın tüm izlerini silmemiz koşuluyla, diye konuştu eski tarım bakanı. Amenmes kendine Krallar Vadi-si'nde bir mezar kazdırmadı mı? Bunu öğrendiğinde, II. Seti'nin ne kadar öfkeleneyeceğini gözlerinizin önüne getirmeye çalışın bir! General Mehi batı yakasının başyöneticisi olduğuna göre, Hakikat Meydanı zanaatkarlarından o hakaret

CESUR PANEB

ötl

anıtını yok etmelerini istesin. Yoksa lonca ağır cezaya çarptırılır, Seti'nin öfkesi hepimizi vurur.

- General Mehi'nin imzasını taşıyan bu belgeye göre, Haş-metmeaplan, oğlunuz ölmüş, dedi Başdanışman Bay.

- Neden ölmüş?

- Saray hekimlerine bakılırsa, vücudu bir ihtiyannkinden farksızmış; sıksa, bitkin bir halde uykuda ölmüş. General mumyalanmasına karar vermiş, bölgenin karışmaması için gerekli önlemleri alıy armuş.

- Elindeki belge, ırvunu Güney'in durumu hakkında yanıltmayı amaçlayan bir yalan olamaz mı? diye sordu Kraliçe Tausert.

- Altındaki mühür generalin, yazı da bundan önceki mesajlara benziyor.

- Ya bu mesajı tehdit altında yazmak zorunda kaldıysa? Amenmes güç kullanarak kazanamayacağını anladığına göre, belki de en aşağılık hilelere başvurmayı deniyordur!

- Oğlumun öldüğünü sanıyorum, dedi Seti üzgün bir sesle. İtaatsizliğini pahalı ödedi.

- İnanılır bilgiler toplamaları için, bölgeye gözlemciler gönderelim, diye önerdi kraliçe. BirliMerimiz hazırlıksız yakalanırsa, bunun cezasını ağır öderler.

- Çok daha önemli bir şey var, dedi isteklerini büyük eşine ve Başdanışman Bay'a anlatan hükümdar.

- Amenmes'i zehirlemem bile gerekmedi, diye hayıflandı Serketa. O zavallı genç kendi kendine öldü. Otuz üç yaşında, tahtta henüz üçüncü yılını tamamlayamadan... Ne korkunç bilanço! O beceriksiz, Seti'yi yok etmeyi de başaramadı.

Geçmek bilmeyen kaşıntılar ve ağır ateş yüzünden yatağa mihlanan Mehi'nin ayaklarının dibine kıvrıldı. Hekim ka-rıkocayı yatıştırmış, ancak durumun kötüleşmemesi için hastanın en az sekiz gün boyunca odadan çıkmamasını salık vermişti. Bu tatsızlık Teb Sarayı görevlilerinden zerrece hoşlanmayan Mehi'yi çılgına çeviriyordu.

Resmî olarak, Mehi dosyalan inceliyordu. Her sabah yaveri gelip, Mehi'nin toplumun öteki kesimleri gibi, Seti'nin tepkisini merak edip sabırsızlanmaya başlayan birliklerine

342

CHRISTIAN JAC9

gönderdiği emirleri alıyordu. Teblilerden bazıları II. Seti'nin hoşgörülü davranacağını umarken, kimileri de gururlu kentin belini kırmasından korkuyordu.

- Bu sabah Per Ramessu'dan haber gelmedi mi?

- Hiçbir şey yok, sevgilim.

- Şimdi çok daha iyiyim, gereğinden fazla zaman kaybettim. Yarın, Hakikat Meydanı'yla ilgileneceğim.

- Ustabaşının Seti'nin mezarını yıkmayı kabul etmediğini unutuyor musun?

- Koşullar değişti. Nefer akıllı adamdır, gelip geçici Amen-mes'in izlerini silmenin yasal patronunun hoşuna gideceğini anlayacaktır.

- Ya reddederse?

- Gizli umudum da bu ya, güvercinim... O zaman, onu tutuklatacağım.

Tüm köy Maat ve Hathor Tapınağı'nın üstü açık avlusunda toplanmıştı.

- Amenmes'in mumyalanmasına başlandı, dedi mezar kâtibi, ama resmî yas ilan edemedi. Bu da Teb'in Yukarı ve Aşağı Mısır Firavunu II. Seti'ye boyun eğeceğini işareti. Ülkenin bütünlüğü sağlandı, buna ancak seviniriz. Yine de Amenmes adının firavunlar listesinden silineceği kesin gibi.

- Ebedî istirahatgâhına ne olacak? diye sordu Paneb.

- İşte herkesin düşüncesini öğrenmek için çağırdım sizi buraya, köyün geleceği buna bağlı görünüyor.

- İyi ki ustabaşı II. Seti'nin mezarını yıkmayı kabul etmedi, diye haykırdı Neşeli Renupe.

- Ona mutlak bağlılığımızı kamtlamak için, oğlunun mezarını yıkmamız gerekir, dedi Kurtarıcı Şed.

- Ben de öyle düşünüyorum, diye onayladı Kenhir. Teb ileri gelenlerince görevlendirilen General Mehi sahtekârın tüm izlerini Krallar Vadisi'nden atmamızı isteyecektir, unutmayın.

Tüm bakışlar ustabaşının üzerinde toplandı.

- Mezar kâtibi bizi uyarmakta haklı. Sol ekip şefi ne düşünüyor?

- Ustabaşının düşündüğünü, dedi Hay.

- Ya bilge kadın?

- Koşullar ne olursa olsun, Maat'a olan saygımızdan başka bir şey düşünmeyelim.

- Öyleyse, çok kolay! diye haykırdı Paneb. Aşkla yarattığımız bir ebedî istirahatgâhı, resim ve heykelleri nasıl yok ederiz? Amenmes büyük bir firavun değildi, ama loncaya zarar vermedi. Hangi alçak siyaset bizi barbarlar gibi davranmaya zorlayabilir? Zaman önemsiz olayları silecek, sonsuzluk da Amenmes'i diriliş metinlerini bilen bir firavun olarak gösteren tören görüntülerinden başka bir şey hatırlamaya-caktır. İnsanın her şeyi kaybolacak; ama bir firavun için çizdiğimiz semboller hatırlanacak.

- Biz, diye itiraz etti Halat Kasa, biz bugün yaşıyoruz! Güzel sözlerin generali kesinlikle etkileyemez, bu köy Amen-mes'e en küçük bir bağlılık gösterirse, Seti Hakikat Meyda-nı'nı yerle bir eder.

- Ben, diye araya girdi Somurtkan Karo, Kasa'yla aynı fikirdeyim. Ama benden hiçbir şey yıkmamı beklemeyin.

- İçinizde Amenmes'in mezarını yok edecek biri var mı?

Kimi gözlerini gökyüzüne çevirdi, bazıları ayak parmaklarını incelemeye koyuldu, berikiler de Hathor rahibelerine bakmaya başladı.

- Davranışınızın bilincinde olun, dedi Kenhir. Seti sizi bağışlamayacak.

- Amenmes'in ebedi istirahatgâhı neredeyse tamamlandı, diye açıkladı Paneb. Bu longada onu kirlitecek kimse bulunmamasından daha güzel bir şey olabilir mi?

Firavun bizden memnun kalmazsa, mezarını başkalarına tamamlatsın.

Kenhir Paneb'in söylediklerinin mantıktan yoksun olmadığını kabul etmekle birlikte, asi bir evlattan kalma tüm izleri silmeye kararlı bir firavun karşısında loncanın ne değeri olabileceğini düşündü.

- Yapılacak işler var, dedi Paneb. Burada gevezelik edeceğimize, Amenmes'in cenaze odasını bitirelim ki, firavunun mumyasını kabule hazır olsun.

- Prens vadide asla gömülemeyecek! diye itiraz etti Güçlü Naht.

- Bu iktidardakilerin sorunu, bizim bu konuda kafa patlatmamız gerekmez.

Ustabasının planına uyalım, her şey düzelir.

344

CHRISTIAN JA(jy

Paneb'in bulaşıcı heyecanı son endişe kırıntılarını da dağıttı, zanaatkarlar Krallar Vadisi'ne gitmeye hazırlandılar.

Suskun Nefer'in loncanın yürek birliğiyle aldığı karan özetlemesi bile gerekmemiştir.

Elli yedinci bölüm

Mehi tümüyle iyileşmiş, elli piyade askerinin başında Hakikat Meydam'na gitmeye hazırlanıyordu ki, yaveri acil bir mesaj getirdi.

- Kuzey'den bir filo geliyor, General!

- Kaç tekne?

- Biri kraliyet gemisi olmak üzere, beş.

- Bizzat Seti demek! Nerede?

- Birazdan görüşümüze girer.

Firavunun büyük bir tezahüratla karşılanması, böylelikle Teb ordusunun sarsılmaz sadakatini bir kez daha göstermesi için, doğu kıyısına bulabildiği kadar asker yığdı Mehi. Hem böylece saray erkânı kalabalığının arasında kaybolup sesini duyuramayacaktı.

Koca kent daha şimdiden söylentilerle çalkalanıyor, korkuyla karışık bir merak yayılıyordu. Hükümdarın öfkesinin ilk kurbanı kim olacaktı?

Generali asıl şaşırtan, filonun baü kıyısına yönelmesi oldu. Nil'i geçip

hükümdarı karşılayabilmek için, hafif ve hızlı bir tekneye bindi hemen.

İskeleden geçmeye çalışan II. Seti değil, sarsak adımlı Başdanışman Bay'dı.

Zayıf, sinirli, kara gözleri çok hareketli, sakalı özenle düzeltilmiş Bay dikkatle ilerlemeye çalışıyordu.

- Toprağa ayak basabildiğim için memnunum, diye açık-

346

CHRISTIAN JAC9

ladı Mehi'ye. Yol boyunca rahatsızlık çekmiştim.

- Haşmetmeapları da geldiler mi?

- Firavun bana iki görev verdi. Bunlardan birincisi, Prens Amenmes'in gerçekten öldüğünden emin olmak ve barış ve huzurun Teb bölgesine geri gelip gelmediğini gözlerimle görmek.

- Teb sonunda giderek daha da ağırlaşan boyunduruğundan kurtuldu. Korktuğum karışıklıkların çıkmasını engelleyebildiğim için kendimle gurur duyuyorum.

- Güvenliği sağlamayı gerçekten de başarabildiniz mi?

- Amenmes'in son taraftarları pek kalabalık değil, şu anda da saklanmaktan başka bir şey düşünmüyorlar. Yine de kaygınızı cevaplamadan önce, birkaç gün beklemeyi tercih ederim.

- Açık sözlülüğünüz için teşekkürler, General. Bu dürüstlüğünüz yüksek makamın gözünden kaçmayacaktır.

- Ya ikinci göreviniz, Başdanışman?

- Zaman kaybetmeden Hakikat Meydanı'na gitmek zorundayım.

- Şef Sobek'in memurları kolayca laf anlatılacaklardan değildir pek. Eğer izin verirsiniz, birkaç asker alıp size eşlik ederim.

- Memnun olurum, General.

Mehi sevinçten uçacak gibiydi. Müdahalesi şimdi artık resmî bir nitelik kazanacak, başdanışman da Teb orduları generalinin Amenmes'in tüm izlerini silmeye kararlı olduğuna tanıklık edecekti.

Bay savaş arabasına kuşkuyla baktı.

- Sakın, hızlı sürmeyin, midem kolaylıkla bulanır da.

- Dikkat ederim, Başdanışman. Araba ileri atıldı.

- Bu korkunç dönem size çok acı çektirmiş olmalı, General.

- Tek bir tutkum vardı, Başdanışman; Prens Amenmes'i Kuzey'e karşı saldırıya geçmemeye ikna etmek.

- Ben ise, Seti'yi sizinle yaptığımız planı uygulamaya ikna edemedim bir türlü. Tüm kötümser tahminlerime rağmen firavun, ahenk ve barışın geri geleceğine inanıyordu.

- Firavun bilgeliğiyle, bizden çok daha uzağı gördü.

- Haklısınız, General, bize de tarihimizin en karanlık sayfasını kapatmak kalıyor.

- Hakikat Meydanı'nın ustabaşısının diplomatça davrandığını söylemek zor, üstelik dünyaya loncasının gözünden bakmayı seviyor. Başının derde girmesini istemem.

- Gerekli yetkiyi aldım, General. Seti'nin isteği yerine getirilecektir.

Mehi neşesini gizlemek için oldukça uğraşmak zorunda kaldı. Sonunda, Nefer'in de kaderi mühürlenmişti işte. Firavuna karşı gelerek şimşekleri üzerine çekecek, gücüyle hemen herkesi etkileyen Paneb'in dışında loncayı savunmasız bırakacaktı. Neyse ki Paneb'den kurtulmak için bir planı vardı Serketa'nın, general geleceğe umutla bakabiliyordu sonunda.

Şef Sobek 5. Tabya'nın önünde, yolun ortasında dikiliyordu. Mehi'nin savaş arabası Nübyelinin bir metre önünde durdu.

- Gidip mezar kâtibi ile ustabaşını çağır, diye buyurdu general. Firavun II.

Seti'nin elçisi Başdanışman Bay, onları hemen görmek istiyor.

Sobek Mehi'nin sesinden durumun ciddi olduğunu anladı, yolda fazla oyalanmadı.

Ne var ki geri döndüğünde yanında sadece bilge kadın vardı.

- Bütün bunlardan kocanızın Krallar Vadisi'nde, Amenmes'in mezarında çalıştığını anlamını mı çıkarmalıyım? diye sordu Başdanışman Bay.

- Evet, dedi Işık.

Araba döndü ve vadi yönünde ilerlemeye başladı. Vadiye giden ıssız ve kayalık yol, askerleri sessiz kalmaya itti. Dağlarda gezinen ruhların saldırısından ürken askerler, birbirlerine yanaşarak ilerliyor, endişe dolu gözlerle tepelere bakıp duruyorlardı.

Başlarına bir şey gelmeden vadinin girişine vardılar, ama sinirleri yay gibi gerilmişti.

Böylesi kalabalık bir birlik karşısında, silahlarını indirdi girişte nöbet tutan Nübyeli polisler.

- Bu taş kapıdan geçmeye izniniz var mı? diye endişelendi Bay.

- Yanınızda yetki belgeniz yok mu, Başdanışman?

348

CHRISTIAN JACQ

İki adam kutsal bölgeye girdiklerinde Bay'ın nutku tutuldu. Oysa Meni ustabaşını suçüstü yakalamak, Amenmes'in mezarında çalışırken basıp ihanetini kanıtlamak için acele ediyordu.

Zanaatkarların malzeme deposunun önünde nöbet tutmakla görevli Nübyeli Polis Memuru Penbu kısa kılıcını çekerek yollarını kesti.

- Firavunun adına hareket eden Başdanışman Bay'a eşlik ediyorum, diye açıkladı general. Suskun Nefer burada mı?

Penbu başım salladı.

- Yolu göster.
- Daha öteye gitmeye iznim yok.
- Öyleyse, çağır onu!

Penbu'nun çıkardığı baykuş çığlığı Krallar Vadisi'nin yoğun sessizliğini yırttı, geçti.

Birkaç dakika sonra, elinde kocaman bir kazma, vücudu toz içinde, saçları karmakarışık Paneb görüldü.

- Buradan hemen gidin, dedi gözlerinde büyük bir öfkeyle.
- Ben Başdanışman Bay'ım. Firavun Seti bana acil bir görev verdi, bu görevi yerine getirmek için de gerekli yetkilerle donattı.

- Yanımda kalabalık bir birlik var, diye ekledi Mehi.
- Ne istiyorsunuz?
- Ustabaşını görmek.
- Şantiyeyi yönetiyor. Onu bu akşam, köyde görebilirsiniz.
- Maalesef, söyleyeceklerim son derecede acil.
- Hangi şantiye? diye sordu Mehi.
- Size cevap vermek zorunda değilim.
- Git getir onu, Paneb.

Genç dev, seve seve karşısındakilerin başına indireceği kazmanın sapını sıktı. Ne var ki ustabaşına danışmanın daha doğru olacağını düşündü.

Suskun Nefer'in sakinliği generali şaşırtıyordu hep. Bay'ın burada bulunması, Seti'nin dizginleri yeniden eline aldığı ve Hakikat Meydanı'nın geçmiş hatalarının bedelini ödeyerek boyun eğmesi gerektiğinin kanıtıydı. Yine de o-
yunun tek hâkimiymişcesine sakindi loncanın başı, yine ay-

CESUR PANEB

349

nı soylu davranışları sürdürüyordu.

- Yolculuğunuz iyi geçti mi, Başdanışman?
- Doğrusunu söylemek gerekirse, gemiyle seyahat etmekten pek hoşlanmıyorum, nehirde gitmekten, eski Mısır toprağını tercih ediyorum. Ama firavun oğlunun ölümünü öğrenir öğrenmez, zaman geçirmeden Teb'e giderek, ülkemizi tehlikeye atan güç döneme bir son vermeme istedi. Yanılmıyorsam, yapımına devam etmek için II. Seti'nin ebedi isti-rahatgâhını yeniden açtınız.

- Henüz değil, Başdanışman.
- İyi ama... Öyleyse, zanaatkarlara ne görev verdiniz?
- Amenmes'in cenaze odasının tamamlanmasını.
- O odada firavun olarak mı gösteriliyor?
- Geleneklere saygı gösterildi.

General Mehi için için seviniyordu. Her zamanki alışkanlıklarını sürdüren ustabaşı, yalan söylemeyi, gerçeği gizlemeyi bilmiyordu işte.

- Amenmes'in ölümünden sonra, diye sürdürdü başdanışman sözlerini, sahtekârlığının izlerini silmek için mezarını yerle bir etmeniz gerekirdi.
- Hakikat Meydanı'nı iyi tanımlıyorsunuz, Başdanışman. Köyün zanaatkarları bu dediğinizi oybirliğiyle reddettiler, tamamlanmış esere el sürebilecek tek bir zanaatkar bile bulamazsınız burada.

Bu kadarını da beklemiyordu Mehi! Nefer kendi idam fermanını imzalamakla kalmıyor, suçuna tüm köyü de ortak ediyordu. Koşullara uygun davranıp durum ne olursa olsun yararlanmayı beceremeyen ustabaşının bu dürüstlüğünden daha aptalca bir şey olabilir miydi?

Daha şimdiden Suskun Nefer ile lonca arkadaşlarını tutuklanmış, yargılanmış, hayatlarının sonuna kadar çalışacakları bakır madenine gönderilmiş görüyordu Mehi. Hakikat Meydanı terk edilecek, Işık Taşı ve zanaatkarların öteki tüm sırları generalin eline geçecekti.

Geriye yaptığı hizmetler fazla yararlı olmasa da, loncanın içindeki hainin ödüllendirilmesi kalıyordu. Bu küçük sorunu Serketa'ya bırakacaktı Mehi.

- Seti'nin buna izin vermeyeceğini tahmin etmeniz gerekirdi, dedi başdanışman.

3-50

CHRISTIAN J ACQ

- Size loncanın kararını söyledim, o karar değişmez. Firavun ulu efendimiz olduğuna göre, bize istediğini yapabilir.

- İtiraf etmeliyim ki Seü de sizi benim kadar yanlış tanıyordu. Gözüne girmek ve kellenizi kurtarmak için, oğlunun ebedî istirahatgâhını yıkmanızdan korkuyordu. Oysa ahenkli günlere ve İki Ülke'nin bütünlüğüne geri dönmenin, Amenmes iktidarını unutmamanın zamanı geldi, yine de oğlunun mezarını olabildiğince çabuk tamamlamanızı istiyor firavun. Ölmüş prene saygı gösteren General Mehi'nin sayesinde, mumyalanma çalışmaları başladı. Amenmes'in vücudu üzerinde geleneksel törenler de yapılacak. Ondan sonra, ustabaşı, II. Seti'nin ebedî istirahatgâhını tamamlamaya girişirsiniz.

Elli sekizinci bölüm

Yatağın üzerine serilip kalmadan önce, odanın altını üstüne getirmişti Mehi. Mobilyayı parçalamış, kumaşları yırtmış, aynaları kırmıştı. Geride kalan görüntü iç karartıcıydı, ama Serketa her şeyden önce kocasını yatıştırmayı düşünüyor, bunun için alnına ve şakaklarına soğuk suya batırılmış bezler koyuyordu.

- Kahrolası Başdanışman Bay... Oysa başlangıçta Seti'nin nihayet bir firavun gibi davranacağı izlenimi vermişti. Bütün bunların yerine, bağışlama ve hoşgörü!
- Teb ileri gelenlerine yaptığı konuşmada, senin hakkında en ufak bir eleştiride bulunmadı ama.

- Yine de görevimde kaldığımı teyit etmedi! Gidip raporunu firavuna sunacak. Seti'nin ne yapacağını ise, kimse tahmin edemez.

Mehi alnındaki bezi odanın köşesine fırlatıp doğruldu.

- Haklısın, çok daha kötü durumda olabilirdik. Yine de hiçbir zaman müttefikim olmayacağını biliyorum o başdanışmanın. Göbeğinden kraliyet çiftine bağlı, onlardan başka kimseye hizmet etmeyi düşünmüyor bile.

- Teb'in güçlü adamısın hâlâ, önemli olan da bu değil mi?

- Daha ne kadar, Serketa? Bay beni ordumdan ayırmayı başarırsa, hiç gücüm kalmaz.

- Böyle bir kararı ne biz kabul ederiz, ne de adamların. General ayağa kalktı, yüzünü kokulu sularla yıkamak

352

CHRISTIAN JACQ

için banyoya geçti: böylelikle yenilgisini yıkayıp arınıyordu sanki.

- Başından beri yolumun üstünde dikilen asıl engel, Hakikat Meydanı. Beni gülünç duruma düşürdü, amacıma ulaşmamı engelledi. Oysa Işık Taşı'na ihtiyacım var, Serke-ta, o en güçlü silah benim olmalı!

- Mısır yeniden birleştiğine göre, köydeki hayat yeniden düzene girecek, muhbirimiz de istediği gibi hareket etme fırsatı bulacak.

- Şimdiye kadar, Işık Taşı'nın nerede olduğunu bulamadı bir türlü!

- Kötümser olmayalım, tatlı sevgilim. Yine de gelecekte bu kadar pasif kalmamamız gerektiğini düşünüyorum.

- Ne demek istiyorsun?

- Önderleri, loncanın ruhunu temsil ediyor. Suskun Nefer, Hakikat Meydanı'nı yönettiği sürece, o köyü yıkmak imkânsız. Aştığı tüm engellerden sanki güçlenerek çıkıyor ustabaşı; engeller yükseldikçe, Nefer daha da güçlü olacak. Onun varlığı binanın giderek sağlamlaşmasına neden oluyor.

Mehi saMnleştii, uzun uzun karısının söylediklerini düşündü.

- Aslında bütün çıplaklığıyla gerçeği anlatıyorsun, oysa şimdiye kadar bunu böylesine açık görememiştin ben. Sanki bu basit gerçek çok şaşırtıcıymış gibi! İyi de, Neferle nasıl mücadele etmeliyiz?

- Onu en yakın ve en etkili desteklerinden yoksun bırakarak, dedi Serketa. Ama bu yöntem, başarılı da olsa, yetmeyecektir, çünkü loncanın ruhu ustabaşının yüreğinde yaşıyor.

- Ne öneriyorsun?

- Hâlâ tahmin edemedin mi, yumuşak sevgilim?

Mehi tereddüt etmeden çok kişinin canına kıyabilirdi, ama bu adamın, en amansız düşmanın karşısında, nasıl davranacağını kestiremiyordu.

- Yoksa Suskun Nefer'i ortadan kaldıramaz mısın?

- Onu ortadan kaldırmak sandığın kadar kolay değil!

- Öyle ama, Nefer'i ortadan kaldırmaya mecburuz, sevgilim, diye cıvıldadı Serketa. Onu dokunulmaz yapan büyü bir koruması olduğu için çok zor olacak ondan kurtulmak. Böylesi bir güçlük beni son derece heyecanlandırıyor, onun

CESUR PANEB
3-53

Zırhında bir çatlak bulacağım dan enı nım.

- Yoksa aklında bir plan mı var?
- Sadece basit bir fikir, çok basit. Yine de, binlerce askerden çok daha etkili.
- Nasıl bir fikir, Serketa?

Dolgun dudaklarını generalinkilerine dayadı.

- İçi... Onu içinden öldüreceğim.

Güneş ışını, biraz önce yeniyetmeler gibi tutkuyla sevişmiş Firuze ile Paneb'in çıplak vücutlarını aydınlattı. Genç devin zarif okşayışı Firuze'yi zevkten sarhoş etmeye devam ediyor, Paneb de esnek ve arzu dolu vücudu tümüyle kusursuz güzelliğin kanıtı olan kadının yakıcılığına hayran olmayı sürdürüyordu.

Firuze'nin elini sevgilisinin vücuduna usulca dokundurması, onda karşı koymayı aklına bile getirmeyeceği bir fırtına yaratmaya yetiyordu. Her birleşmeleri yepyeni bir mutluluktı, şimdiye kadar birbirlerine hiç doymamışlardı.

Paneb'in üzerine uzanmış, genç devin gözlerinde onları birazdan yakacak ilk ateşin kıvılcıklarını görüyordu.

- Gitmek zorundayım, dedi Firuze. Bilge kadın beni tapınakta bekliyor, birlikte Tanrıça Hathor'un tören eşyalarının sayımını yapacağız. Bu aslında Lekesiz Uabet'in işi, ama hamileliği nedeniyle, böyle bir yükün altına girmemesi gerektiğini düşündük.

Arzuyla tutuşuyor olmasına rağmen, Firuze'yi durdurmayı düşünmedi Paneb. Hiç olmazsa, saçını tararken onu izlemesine izin veriyordu.

- Seti'nin mezarındaki işe ne zaman başlıyorsun?
- Gelecek hafta.

Hakikat Meydanı'nın ustabaşısının ve Amon başrahibi'nin yönettikleri cenaze töreni Amenmes'in kanındaki soyluluk nedeniyle firavun geleneklerine göre yürütülmüş, görkemli olmuştu. Törenin sonunda, mezarın kapatılan girişine loncanın mührünü vurmuştu Nefer.

Böylelikle kapanmıştı, sanki kayda değer hiçbir şey olmamışçasına iktidarını sürdüren II. Seti'nin oğlunun kısa macerası. Bir kez daha kişisel çekişmelere üstün gelmişti firavunluk görevi.

354

CHRISTIAN JACQ

- Endişeli görünüyorsun, Paneb.

- Mezarda özel bir yöntem kullanmıştım, firavunun yaptığımı değiştirmemi isteyip istemeyeceğini merak ediyorum. Belki de her şeye yeniden başlamak gerekecek.

- İşinin artmasından mı korkuyorsun, yoksa?

- Tam tersine, yine de o resimlerden vazgeçmek istemem, özellikle de bana çizginin basitliğini gösteren ve cenaze töreni sırasında taşman eşyaları temsil edenlerden.

- Tüm köy bu yeniliği konuşuyor.

- Öyle de, Seti daha onaylamadı yaptıklarımı.

Firuze vücut hatlarını ortaya çıkaran uzun kırmızı bir elbise giydi.

- Yeteneğine güven, Paneb. Seni şimdiye kadar hiç yanıltmadı.

Her zamanki gibi, elinden kaçıp kurtuldu genç devin.

Kuzey Rüzgârı devlet tarafından görevlendirilmiş beş köylünün çalıştığı Nefer'in tarlasına doğru hızlı adımlarla ilerliyordu. Paneb yolu daha iyi bilen, gidilecek yöne karar vermekte güçlük çekmeyen eşeğini izliyordu.

Lekesiz Uabet'in canı birdenbire taze kabak çekmiş, aşer-diğini, daha fazla sabredemeyeceğini söylemişti. Bu yüzden, mezar kâtibinin de onayıyla, karısının isteğini yerine getirmek düşünüyordu Paneb'e.

Eşek durduğunda, tarlada kimsecikleri göremeyen Paneb hayvanın yanıldığını düşündü. Biraz dikkatlice bakınca, dalları birbirine karışmış yaşlı ağının dibinde şekerleme yapan uykucuları gördü. İçlerinden biri horluyordu üstelik. Dolgun kalçaya inen tekme, ufak tefek, şişman olanını uyandırdı, adam Çirkin Hayvan'ı andırır bir çığlık kopardı. Arkadaşları da açtılar gözlerini.

- Suskun Nefer'in topraklarını böyle mi işliyorsunuz?

- Sen de kimsin?

- Size yeniden çalışma sevgisi verecek biri. Uzun boylu, tıraşsız olanı doğruldu.

- Sen bir kişisin, bizse beş! Bizi korkutacağını mı sandın yoksa?

- Beni korkuttu, diye itiraf etti, kısa boylu, şişman olanı.
- Sen akıllısın, dedi Paneb. Karşılığında maaş aldığınız işi

CESUR PANEB

355

tamamlamamakta ısrar ederseniz, en son senin kafanı kıracağım.

Arkadaşlarının kendini desteklemediğini gören uzun boylusu kaçmaya davrandı.

Kuzey Rüzgârı adamı bir kafa darbesiyle durdurdu, dikenli çalılıkların arasına devirdi.

O çok sevdiği nefis yiyeceklerin adamda neden böylesi acıklı çılgınlara sebep olduğunu bir türlü anlayamadı eşekçik.

- Benim adım Cesur Paneb, buraya kabak almaya geldim. Tarlanın ve yandaki bistanın halini görünce, korkarım boşuna uğraşmışım. Ga? retierimin boşuna olması beni kızdırır, kızınca da etrafı yıkarım. Yanlış duymadınız, yıkarım, dedim!

- Nerede bulabileceğimi biliyorum, dedi kısa boylu şişman olanı titrek bir sesle. Gidip getireyim hemen.

- Sonra, işe koyulacaksınız. Bu tarla gerektiği gibi ekilmemiş olursa, Nefer'in sizden şikâyetçi olmasını beklemeyin, erkek erkeğe tartışırız.

- Hem sen hem de Nefer memnun kalacaksınız, diye söz verdi kısa boylu şişman.

- Size güveniyorum, ama gelip kendi gözlerimle göreceğim. Kuzey Rüzgârı her gün, değişik saatlerde gelip denetleyecek sizi.

- O da senin kadar güçlü mü?

- Doğru, eşeğim bana benzer. Gördüklerini bana anlatacaktır, sakın hoşgörüsüne güvenmeyin.

Koca karakaçan kendine diken ziyafeti çekiyordu. -Yoksa... yoksa, konuşuyor mu?

- Yaşadığım köyde, olağanüstü şeyler olur. Yoksa bilge kadının Mısır lo-alicesininkilerle boy ölçüşecek sihirli güçlere sahip olduğunu bilmiyor muydunuz?

Beş köylü birbirine sokuldu. Sırk boylusu bile korkmuştu.

- Hiç olmazsa bizi lanetlemedi ya? diye endişelendi kısa boylu şişman.

- Daha lanetlemedi, ama öfkesini çekmeyin.

Kabak dolu iki sepet, Kuzey Rüzgârı için sözünü etmeye değmez bir yükü. Paneb o günlerin gözde bir halk şarkısının ıslıkla çalarken, önden gidiyordu eşek.

- Çok güzel, diye mırıldandı yanında yürüyen yirmi yaşlarındaki kahverengi saçlı kız.

356

CHRISTIAN JACQ

- Adın ne, güzelim?

- Yema. Burada herkes ellerimin toprakla kaynaşüğünü bilir. İstersen, sana nefis sebzeler verebilirim.

- Neden olmasın?

- Ya sen, sen nereden geliyorsun?

- Zanaatkarların köyünden.

- Demek sırlarından çoğunu biliyorsun. Ne zaman gelirsin?

- Birkaç gün içinde.

- Göreceksin, harikalar göstereceğim sana.

Ellı dokuzuncu bölüm

Soyağaçları tutkunu Kâtip Yardımcısı İmuni, köyün arşivlerini karıştırırken, heyecan verici bir şey bulmuştu; karmakarışık aile bağlarından yola çıkıp, Suskun Neferle akraba olduğunu iddia edebilir, böylelikle ustabaşının manevî evlatlığına Cesur Paneb'den çok daha fazla hak kazandığını ileri sürebilirdi. Ne var ki zincirin birkaç halkasını bulması gerekiyordu hâlâ. Mezar kâtibinin çalışma odasında bulunan en eski belgelere ulaşabürse, inanılabilir bir soyağacı çizebileceğinden emindi yine de.

Bu yaşa gelmişken, aynı çalışmayı sürdürüp, aynı özenle en küçük ayrıntıyla hâlâ nasıl ilgilenebiliyordu Kenhir? Bazıları bitmek tükenmek bilmeyen bu enerjinin Mut'un gücüyle ilgili olduğunu fısıldıyordu, ama genç kadın dedikodulara kulağını tıkamıştı. Herkes Mut'un olağanüstü bir özelliğe sahip olduğunu da kabul ediyordu; yaşlı kâtibin dayanılmaz huysuzluğuna göğüs germek.

Mut'un çalışması, güzel eşyaya, değerli kumaşlara ve canlı renklere olan tutkusu, ince zevki sayesinde, her geçen gün daha da zarıfleşiyordu ilginç çiftin evi. Sınırsız lüks merakı, Kenhir'e pahalıya patlasa da mücadeleden çoktan vazgeçmişti yaşlı kâtip.

- Bakır kalemler ile aydınlatmada kullanılan fitillerin sayımını bitirdim, dedi imuni.

- Hesapları denetledin mi?

358

CHRISTIAN J ACQ

- Hiç eksik yok.

- Bu kez, Paneb'i suçlamayacak mısın?

- Sizin sayenizde, köy kusursuz yönetiliyor.

- İltifattan nefret ederim, imuni. Karanlık niyetleri gizlemeye yarar iltifatlar çünkü. Senin niyetlerini iyi biliyorum. Yerimi almak istiyor, bu köhne vücudun hâlâ ayakta durmasına üzülyorsun. Bana kalırsa, geleceğinle biraz daha az ilgilenip şimdiye dönmek daha iyi olur; mezar kâtibi olmak için daha öğrenecek çok şeyin var çünkü.

- Sizi temin ederim ki...

- Yalan söylemenin yaran yok.

- İsim bittikten sonra, köyü daha iyi tanıyabilmek için, tarihiyle ilgilenmek istiyorum.

Kenhir şaşırıldı.

- İyi bir fikir.

- Bazı belgeleri inceledim, ama en eskileri sizin çalışma odanızda. Oraya girip belgelere bakmama izin verir misiniz?

- İsteğini reddetmem için bir neden göremiyorum.

Sonunda inadından vazgeçiyordu demek ikinci kâtip yardımcısı. Paneb'in peşinde koşmak, zanaatkarların davranışlarından yakınmak yerine, Hakikat Meydanı'nın kendisiyle ilgilenecekti.

Uabet'in hamileliği istediği gibi gidiyordu. Genç kadın fazla şişmanlamamıştı, ama taze sebze isteği geçmiyordu bir türlü. Paneb de sık sık Nefer'in topraklarını ziyaret etmiş, köylülerin eski güçlerine kavuştuklarını, gerektiği gibi çalıştıklarını görüp, ödüllendirilmelerini sağlamıştı.

Paneb Kuzey Rüzgârı'nın sırtındaki sepetleri doldurmayı tamamlamak üzereydi ki, kolunda yumuşacık bir el hissetti.

- Senin için nefis kuşkonmazlarım var, dedi güzel Yema, simsiyah gözleri parlayarak.

- Ya fiyatların? Mantıklı mı?

- Konuşuruz. Belki de fiyatlarımı indirmeye ikna edersin beni.

- Anlaştık, ama acelem var.

Genç kız ince bir zarafetle gözler önüne sermeyi başardığı vücudunu belli eden kısa bir gömlek giyiyordu sadece. Yürümekten çok dans eder gibi ilerleyerek, Paneb'i sazlardan

yapılmış küçük bir kulübeye götürdü.

- Dikkat et, kapı çok alçak.

Genç dev henüz kulübeye girmişti ki, gömleğini çıkardı Yema.

Çırlıçılplak, Paneb'e süründü.

- Çok güçlüsün. Seviş benimle.

Paneb genç kızı kaldırarak kendinden uzakta tuttu.

- Burada kararları ben veririm, kızım, üstelik her bakımdan tatmin olmuş, talihli bir erkeğim. Çok güzelsin, ama seninle yatmak istemiyorum.

Kuşkonmazlarını kendine sakla ve giyin.

Somurtan kızı yere bıraktı.

Kulübeden çıktı, Yema da peşinden. Çırlıçılplak, bir tepeciğe tırmandı.

- İmdat, diye bağırdı, ırzıma geçtiler! Beş köylü başlarını çevirdi.

Paneb döndü, yalancıyı tokatladı.

- Bu kadar yeter!

Yema hıçkırıklar içinde, yere çöktü.

- Hemen giyin, bir daha da rahatsız etme beni.

Serketa'nın desteğiyle, yeniden Teb bölgesinin en güçlü ve en saygın adamı olmuştu General Mehi. II. Seti'nin Teb'e gelmesi beklenirken, Kraliyet Sarayı herkese yasaklanmış, çevresine asker dizilmişti.

Görünürde sakin halk, aslında oldukça endişeliydi. Bay taşanlarından söz etmeden Kuzey'e dönmüştü. Kimse sessizliği dikkat çekmeye başlayan firavunun gerçek amacını tahmin edemiyordu. Bu bekleyiş, hükümdarın Amenmes'e baş eğmekten suçlu kente vereceği cezalan düşündüğünün işareti miydi yoksa?

- Bay'dan mektup var, dedi Serketa gergin bir sesle. Mehi'nin tahta levhaya dokunan parmakları titriyordu.

Görevden alınmışsa, böylesi bir yenilgiden sonra nasıl ayakta duracaktı?

İşlek hiyerogliflerle yazılmış metinde gezdirdi gözlerini.

Derin bir soluk aldı general.

- Tüm görevlerim devam ettiği gibi, güç koşullarda başı koruduğum için firavunun övgüsüne de layık ilan ediliyo-

360

CHRISTIAN

JACg

rum. Başdanışman bir taraftan bölgenin refahını sağlamayı sürdürmemi, bir yandan da Hakikat Meydanı'na bir zarar gelmemesi için çalışmamı istiyor.

- Seti ne zaman geleceğini belirtiyor mu?

- O konuda hiçbir bilgi yok.

- Bu kadar gizlilik, neden? diye meraklandı Serketa.

- Anlaşılan, firavun oğlunun ölümünün etkisinden kurtulamamış. Belki de Per Ramessu'da güçlüklerle karşılaşılıyordum onun için başkentten ayrılmaya çekiniyor olabilir.

- Talih kuşu bizi terk etmedi, diye kıkırdadı Serketa.

Krallar Vadisi'nden dönen sağ ekip üyeleri, birkaç gün dinlenebilecekleri için mutluydu. Teb'in geleceği üzerinde dolaşan kara bulutlar, Somurtkan Karo ve Âlim Tuti gibilerin kötümserliklerinin iyice açığa çıkmasına neden oluyordu. Kayadaki bir bozukluk çalışmalarını geciktirmiş, ustabaşı da resimlerin bozulmaması için yeni önlemler almak zorunda kalmıştı.

- Kenhir bir kâbus görmüş, diye anlattı Karo. Seti adını almaya cüret eden bir firavun varken, daha kötüsüne de hazırlıklı olmalı.

- Seti'nin bir savaş yıldırımını olmadığını sen de gördün, diye itiraz etti Burun Fened.

- İç savaşı başlatmadı, diye onayladı Halat Kasa, yine de Teb'in Amenmes'e boyun eğmesini başıslamayacak.

- Başka çare yoktu, dedi Kararlı Gau. Seti bunu kabul edecek.

Hava birden serinlemişti. Kötü bir rüzgâr, bir öncekinden de sert geçmesi beklenen kışın yaklaştığını haber veriyordu.

- Yarın, dedi mezar kâtibi, genel dumanlama! Sıcaklar bitti, evleri ve toplu mekânları arındırmak gerek. Toplantı odasıyla kim ilgilenecek?

Hain fırsatı kaçırmadı. Kimse böylesi bir angarya istemediğinden, arkadaşları hainin fedakârlığını övdüler.

Tüm köy, kötü kokuları ve istenmeyen böcekleri öldüren hoş bir sise bürünmüştü.

Kapkara, Çirkin Hayvan ve öteki ev hayvanları yardımcılarının bölümüne sığınmışlar, Demirci Obed'in göz kulak olduğu çocuklarla oynuyorlardı.

CESUKPANEB

>101

Bol bol dumanladığı toplantı odasında yalnız, zanaatkarların oturduğu taş sıraları gözden geçiriyordu hain.

Hiçbirinde dikkatini çekecek bir şey göremedi.

Girmesi yasak sunağın eşiğinden geçerken, tereddüt etti. O güne kadar hiçbir kusurdan yakalanmamıştı, ama henüz geri dönülmezi gerçekleştirmemişti zaten.

Kutsal bölgeye ve ustabaşının yetkisine tecavüz ederek yeryüzünü kesinlikle ayaklar altına alıyor, loncanın ruhundan kopuyordu.

Yıllardan beri gözünü körelten zenginlik hırsından vazgeçip yüreğini Suskun Nefer'e açmak, başıslamasını istemek daha iyi olmaz mıydı?

Yüreğinin sesinin artık konuşmadığını fark etti hain o zaman. Aslında, Hakikat Meydanı'nı hiç sevmemişti. Hayatın cilveleri onu buralara atmış, parlayıp başkalarından üstün olmasını sağlayacak bilgiler ve yöntemler aradığı için,

Hakikat Meydanı'nda çalışmaya razı olmuştu. Şimdi artık, bir de zenginlik arıyordu, o zenginliği de sadece ihanet ederek kazanabilirdi. Yaldızlı kapının sürgüsünü çekti, kapıyı açıp ortasında, hayatı boyunca hizmet etmekle yükümlü olduğu Tanrıça Maat'ın bir dirsek boyundaki altın heykelinin bulunduğu sunağa girdi.

Kin dolu bir elle heykelciği yerinden kaldırdı, kaidesini araştırarak gizli bir kapağı açacak bir çıkıntı ya da bir girinti aradı.

Parmakları sadece kusursuz bir biçimde cilalanıp pürüzleri giderilmiş granit dokundu.

Umutsuzluk içinde küçük odanın her yanını araştırdı hain, Işık Taşı'nın nerede saklandığını bulmak için.

Boşuna.

- Burada kim var? diye sordu sol ekip şefinin ciddi sesi. Panik içinde, Maat'ı yerine yerleştirdi, sunağın kapısını

kapadı, sürgüyü itti, dumanla kaplı toplantı odasına döndü.

- Ben varım!

- Başına bir iş gelip rahatsızlanmandan korktum.

- Hayır, hayır, her şey yolunda!

- Bırak, duman işini tamamlasın, dedi Hay, sonra gel, hep birlikte mutlu bir olayı kutlayalım. Lekesiz Uabet bir kız doğurdu.

Altıncı bölüm

Genç Sipta sakatlığını unutmş, rahiplerin sevecen bakışları altında, Per Ramesu'daki Amon Tapınağı'nın kütüphanesindeki çalışmalarını sürdürüyordu. Çalışmaya ara verdiği her fırsatta, delikanlıyla bir araya gelip fen ve edebiyattaki ilerlemesini konuşmaktan hoşlanıyordu Başdanışman Bay. Dış dünyayla kesinlikle ilgilen-meksizin, zamanının hemen hemen tümünü araştırmalarına ayırıyordu Sipta. Böyle durumlarda da, bir şeyler yemesi gerektiğini hatırlatmak gerekiyordu ona.

Sipta küçük dokundurmalarla onu merkezî yönetimin çalışma biçimi ve iki Ülke'nin gündelik işleri hakkında bilgilendirmeye çalışan başdanışmanla konuşuyordu sadece. Çok dikkatliydi öğrencisi, duyduklarını kesinlikle unutmuyor, her zaman sorulması gereken soruları bulup çıkarıyordu.

Genellikle iç karartıcı bir çevrede yaşayan başdanışmanın tek neşelenme fırsatıydı bu konuşmalar. Amenmes'in ölümü Seti'yi derinden etkilemiş, Kraliçe Tausert de firavunun hayattan yeniden zevk almasından umudunu kesmeye başlamıştı. Bilgelik ve becerisiyle büyük eşlik görevlerini eksiksiz yerine getirmeye çalışıyor, Bay da hiçbir fedakârlıktan kaçın-maksızın yardıma çalışıyordu kraliçeye. Ne var ki önemli fermanların altına firavunun mührünün basılması gerektiğinden, bu gibi kararları yürürlüğe koymak için Seti'nin uyuşukluğundan çıkması bekleniyordu.

364

CHRISTIAN JACQ

Hükümdarın çok ender geldiği çalışma odasına girerken, Seti'nin onlar için hazırladığı geleceği merak eden Teblilerin endişelerini düşünüyordu başdanışman. Doğru, General Mehi'ye mektup yazıp bütün görevlerine devam ettiğini bildirmişti Bay. Bölgenin bu güçlü adamının, firavunun hizmetkârı ve barışın teminatı olan generalin sağlamlığı Bay'ı rahatlatıyordu ama, kendi bile hükümdarın gerçek amaçlarından habersizdi.

- Bu sabah genç Sipta'yla çalıştın mı? diye sordu Seti.

- Maalesef, hayır, Haşmetmeapları. Başkentin batı ma-hallesiyle ilgili, çözmem gereken konular vardı.

- Bana kalırsa, Anion rahiplerinin hakkında çok olumlu şeyler anlattıklarını o gence daha fazla zaman ayırman iyi olur. Tahtın çevresinde gezinen gereğinden fazla dalkavuk var, oysa görevlerinden başka bir şey düşünmeyen dürüst insanlara rastlanmıyor bu günlerde. Sipta bu ender insanlardan biri ve onu yalnız sen eğitebilirsin.

- Hiçbir emir beni bundan fazla mutlu edemez, Haşmetmeapları.

- Aynı zamanda, yolculuğumu hazırlamakla da görevlendiriyorum seni.

Bay hazırlıksız yakalanmıştı.

- Nereye gideceksiniz, Haşmetmeapları?

- Hermopolis'e. İktidarımı sürdürmek için gerekli bilgeliği Tanrı Tot'un kentinden başka nerede bulacağım? Oraya Tausert'le birlikte gidip bilginin efendisinden, iktidar omuzlarıma yükleneli beri eksikliğini duyduğum o dinginliği isteyeceğim.

Duydukları, başdanışmanı gerçekten sevindirmişti, yaşadığı güçlüklerin Seti'nin siyasal zekâsını etkilemediği belliydi çünkü. Hermopolis'te firavunu heyecanla karşılayacak, çok sayıda asker vardı hâlâ. Amenmes'in hâkim olduğu güney sınırındaki müstahkem kentte bir süre kalarak Teblile-re ve Güney eyaletlerinin diğer bütün önderlerine açık bir mesaj verecekti firavun; en küçük bir başkaldırı girişiminde, bizzat ve zaman geçirmeden harekete geçecekti.

- Daha uzun dönem için düşüncelerinizi öğrenebilir miyim, Haşmetmeapları?

- Ne yapacağımı Tot'un belirtmesini istiyorum, Başdanış-

CESUR PANEB

365

man. İbişin gagasının keskinliği ve uçuşuyla kapladığı alana sahip olmadan sürdürülen bir iktidar, renksiz olmaya mahkûm değil midir?

Bebek, dev adamın kollarında öylesine kırılğan, öylesine savunmasız görünüyordu ki, kıpırdamaktan bile korkuyordu Paneb.

- Kızımız bir harika, dedi, onun istediğini yerine getirdiği için mutluluktan sarhoş olan Lekesiz Uabet'e. Senin gibi ince ve narin olacak.

- Senin gücünü de alacak. Eminim bundan.

- Adına karar verdin mi?

- Dolunay yeniden dirildiğinde doğdu, onun içini adını Selena koyalım.

Açık kahverengi saçlar, yeşil gözler, çizgileri kusursuz kulaklar, dudaklar... Ender görünür güzellikte bir bebektir Selena.

Aperti yaklaştı.

- Ben, ben onu çirkin buluyorum. Üstelik bir kız o, beni dövmeyecek.

- İşte onu koruman için geçerli bir neden.

- Kesinlikle hayır! Kendi başının çaresine baksın. Koşarak evden çıktı yumurcak.

- Giderek daha çekilmez oluyor, dedi Paneb.

- Sakın üzerine varma, diye yalvardı karısı. Bugüne kadar evin tek çocuğuydu.

Kardeşinin doğumu, anlayışla karşılayıp hoş görmemiz gereken bir kıskançlık doğurdu içinde. Biraz zaman geçsin, gözleri Selena'dan başkasını görmeyecektir.

- Umarım yanılmazsın.

Bilge kadının gönderdiği iki Hathor rahibesi doğumdan bitkin çıkan Lekesiz Uabet'e yardıma geldi. Köy kadınlarının arasındaki dayanışma kurallarına uygun olarak, güç dönemlerden geçen hiçbir kadın, kaderiyle baş başa bırakılmazdı.

Genç anne gündelik işlerinin başına dönmeye önce, birkaç gün dinlenecekti.

Vücudunun zayıflığı nedeniyle kızını sadece bir hafta emzirecekti Lekesiz Uabet, sonra bu görev, devletin bulacağı bir sütanneye düşecekti.

- Paneb, çabuk gel! dedi Pişkin Somun Pay endişeyle.

366

CHRISTIAN JAC9

- Aperti yine ne halt karıştırdı?

- Hayır, mezar kâtibi seninle hemen konuşmak istiyor.

Kenhir'in yüzü, her zamanki gibi, asıktı.

- Bana itiraf edecek bir şeyin yok mu, Paneb?

- Harika bir kız çocuğunun babası olmak dîşında, itiraf edebileceğim bir şey göremiyorum.

- İnan bana, şakanın sırası değil. Yema diye birini tanıyor musun?

- Sanmıyorum.

- İyi düşün! Nefer'in topraklarının yakınında oturan bir sebze yetiştiricisi. Son günlerde sık sık oralara gitmedin mi?

- Doğru şimdi hatırladım, kapısının önünden geçen erkeklerin aklını çelmeye çalışan şu kızdan söz ediyorsunuz.

- Ona tecavüz etmekle suçluyor seni.

- Benimle alay mı ediyor? Doğru, üzerime saldırdı, onu kabaca itmek zorunda kaldım, hatta tokat bile attım!

- Yema'nın tanıkları var! -Kimmiş?

- Nefer'in topraklarında çalışan beş köylü.

- Yalancılar! Gidip kafalarını kıracağım onların!
- Bunu düşünmeni bile yasaklıyorum, yoksa başın daha ciddi belaya girer!
- Aramızda hiçbir şey olmadı, Kenhir, kızımın başı üzerine yemin ederim!
- Yema tecavüze uğradığı iddiasıyla şikâyetle bulundu, batı yakasının yargıçlarından birisi de dilekçesini işleme koydu.
- Bütün bunlar çok saçma, ben masumum!
- Seni tanıdığım için, söylediklerinin doğruluğundan kuşkulanmıyorum, ne var ki böyle bir şikâyet var, yasa ırz düşmanlarının ölüm cezasına çarptırılmasını istiyor.
- Bırakın şu Yema'yla ve beş köylüyle bir konuşayım. Gerçeği hemen itiraf edeceklerdir, inanın.
- Seni suçlayanlara elini sürersen, mahkemeyi masumiyetine inandırman imkânsız olur.
- Yalanın galip gelmesine izin verecek de değiliz ya?
- Bir yasal süreç başlatmamız gerekecek, önce köy mahkemesini toplayıp senin köyden atılıp atılmayacağına karar vermelerini isteyeceğim.

CESUR PANEB

36/

- Köyden atılmak mı? Hiçbir hata yapmadım ki!
- Bir tanığın var mı?
- Tanığa ihtiyacım yok!
- Senin için endişeleniyorum, Paneb.
Serketa belini bir hizmetkârına ovduruyordu, kadının ellerinin fazla sert olduğunu düşündü.
- Biraz daha yağ sür, dedi Mehi'nin karısı. Hem daha nazik davranamaz mısın?
Cildimin çok duyarlı olduğunu görmüyor musun?
General tatlı bir çiçek kokusunun hâkim olduğu masaj odasına girdi.
- Seti Hermopolis'e vardı, diye bildirdi. Resmî açıklamaya göre, Teb bMimerinin Kuzey'e ilerlemesini engellemekle görevli garnizonları denetliyor.
- Barış yeniden kurulmadı mı? diye sordu Serketa masajcısının aşağılayıcı bir el işaretiyle savarken.
- Firavun tüm ülkeye hâkim olduğu ve en küçük bir başkaldırı girişiminin zaman geçirmeden bastırılacağı mesajını vermek için, güç gösterisinde bulunuyor. Bana kalırsa, çok yerinde bir düşünce. Bundan böyle hiç kimse Seti'nin kararlılığından ve yeteneklerinden kuşkulanamayacak.
- Teb'e karşı bir tehdit, falan?
- Muhbirlerime göre, hükümdar ne düşündüğünü kimseye belli etmiyormuş.
- Benim harika haberlerim var, diye fısıldadı Serketa. Yolumuzun üzerindeki engellerden birinden kısa süre sonra kurtulacağız.
General kansının baldırlarını avuçladı.
- Yine ne işler karıştırdın, yumuşak bıldırcınım?
- Dostumuz Tran-Bel sayesinde, liznetierinin karşılığında yüklü bir ödül alacak kusursuz bir bela, Paneb'i tuzağa düşürmeyi başardı. Tran-Bel o devî yok etmek için birkaç tanık da ayarladı. Ustabaşının müttefiklerinden biri eksiliyor.
Mezar kâtibi, ustabaşı, bilge kadm, sol ekip şefi ve iki Hat-hor rahibesinden kurulu köy mahkemesi, büyük gayretle sakın durmayı beceren Cesur Paneb'in açıklamalarını dinlemişti.

368

CHRISTIAN JACQ

Bilge kadının elindeki Tanrıça Maat heykelciği üzerine yemin ederek, onlardan hiçbir şey saklamadığına inandırmış-ti yargıçlarını.
- İçinizde, Paneb'in köyden atılması gerektiğini düşünen var mı? diye sordu mezar kâtibi.
- Masum olduğunu, korkunç bir iftirayla yıkılmak istendiğini biliyoruz, dedi Nefer. Bu yüzden bizim görevimiz, özellikle de benimki, onu korumak ve savunmak olmalı.
- Suçlamanın ciddiyetini ve şikâyetin kabul edildiğini düşününce, diye açıkladı mezar kâtibi, Paneb'i dış yargının pençesinden kurtarmak güç olacak.

- Duvarın bu yanında kaldığı sürece, diye düşüncesini söyledi Hay, Cesur dışarının elinden kurtulmuş sayılır.

- Öyleyse, bırakın dışarısı yargılasın beni! dedi Paneb. Masumiyetimin her yerde, burada olduğu kadar dışarıda da bilinmesini istiyorum.

Altmış birinci bölüm

Mezar kâtibi Paneb'i yargılayacak mahkemenin Maat Ta-pınağı'nın önünde, Karnak salonlarından birinde toplanmasında ısrar etmiş, isteğini kabul ettirmişti. Jüri rahiplerden, zanaatkarlardan ve kâtiplerden kurulmuş, başına da Ken-hir'in adil ve sert olarak bildiği ikinci Amon kâhini getirilmişti. Kafasını kazıtmış, geniş omuzlu, sırtı dik mahkeme başkanı hoşgörülü birine benzemiyordu.

İddia sahibi ile zanlı mahkemenin karşısında, ayakta duruyorlardı. Güzel Yema, yapılan suçlamalar ne denli aşâğılık olursa olsun, sükûnetini bozmayacağına söz veren Paneb'e bir kez bile bakmamıştı.

- Bayan Yema, diye girdi mahkeme başkanı söze, Hakikat Meydanı Zanaatkarı Paneb'in şiddet kullanıp ırzına geçtiği iddiasında ısrar ediyor musun?

- Ediyorum.

- Firavun ve Maat adına yemin eder misin?

- Evet.

- Ya sen Paneb, iddia edilen suçu işlemediğinde ısrar ediyor musun?

- Ediyorum.

- Firavun ve Maat adına yemin eder misin?

- Evet.

- Demek ikinizden biri yalancı ve günahkâr, dedi yargıç. Söz konusu suçun çok ciddi olduğunu, hem burada hem de

370

CHRISTIAN J AC y

öteki dünyada ağır bir cezaya neden olacağını unutmayın. Düşüncenizi değiştirdiniz mi?

Ne Yema ne de Paneb cevap verdi.

- Olanları anlat, Bayan Yema.

- Sepetlerimi yerleştirdiğim kulübedeydim. Paneb çılgın bir boğa gibi üzerime atıldı. Beni soyup ırzıma geçti. Kaçma fırsatı bulur bulmaz, imdat çağırdım. Yandaki tarlada çalışan beş köylü, anlattığım iğrenç saldırıya tanıktır.

- Önüme gelin, dedi mahkeme başkanı tarım işçilerine. Bayan Yema'nın anlattıklarını doğruluyor musunuz?

Bulundukları yerin görkemi, karşılarındaki yargıcın ciddiyetinden ürküp şaşırان köylülerden üçü, söyleyecek bir şeyleri olmadığını belirtmek istercesine gerilediler.

- Ben, ben her şeyi gördüm, dedi sırık gibi olanı. Kısa boylu şişman da başını sallayarak arkadaşının dediklerini onayladı.

- Emin misiniz? diye sordu, zarif bir kırmızı elbise giymiş bilge kadın.

Kulaklarına altın telli kırmızı akik küpeler takmış olan Işık, gözlerini iki tarım işçisine dikmişti. Gözlerinde en ufak bir düşmanlık belirtisi yoktu, ama bakışları öylesine yoğun ki, kısa boylu şişman daha fazla dayanamadı.

- Dev adam ile genç kıızı gördüm, dedi, ama hepsi bu kadar.

- Ya arkadaşın?

- Onun ne gördüğünü bilmiyorum.

- Ben, söylediklerimde ısrar ediyorum, dedi sırık boylusu, Görünmez bir elin gırtlığını sıktığını hissettiğinde, sesi titredi.

- Sana kötülük etmek istemiyorum, dedi ona bilge kadın, ama uyarıyorum seni. Yalana devam edersen, havasız kalacaksın.

- İsrar... ısrar ediyorum...

Bilge kadın en küçük bir hareket yapmıyor, solukları giderek ağırlaşan sırık boyludan ayırmıyordu gözlerini.

Yakıcı bir duygu soluğunu tümüyle keser gibi olunca, daha fazla dayanamadı.

- Arkadaşlarımdan gördüğünden fazlasını görmedim, demek zorunda kaldı.

- Bir tecavüze tanık oldun mu, olmadın mı?

-Hayır... hayır... olmadım!

Umudu kınlan Yema yine de etkilenmemiş görünmeye çalışıyordu.

- Ben Paneb'in bana tecavüz ettiğinde ısrarcıyım.

- Senin sözüne karşı, benimki, küçük şıfıntı! diye haykırdı dev adam. Sözleri mahkeme başkanını kızdırdı.

- Bir tanığın var mı? diye sordu Paneb'e.

- Yemin ederim ki masumum!

- Yema da suçlu olduğuna yemin ediyor! Onu böyle narin ve ince görünce, sana direnebileceğine inanmak mümkün mü?

Mezar kâtibi hiddetle müdahale etti.

- Bir savcı gibi konuşuyor, yargıçlık yetkilerinizi aşıyorsunuz! Mahkeme üyeleri son sözlerinizi dikkate almasınlar. Bir daha böylesine açıkça yan tutarsanız, yerinize başkasının atanmasını istemek zorunda kalacağım.

- Tamam, tamam... Yalnız bu Paneb kendini savunmak için hakarettten başka bir şeye başvurabilir mi?

- Evet, dedi bilge kadın.

- Nasıl? Açıklayın lütfen.

Genç dev gözlerini Işık'a dikip baktı, içini değişik bir enerji doldurdu. Bilge kadın konuşmadan iletişim kuruyordu Paneb'le, doğrudan doğruya düşünceden düşünceye; Paneb'in gözlerinin önünde bir yüz belirdi.

- Kuzey Rüzgârı'nı getirsinler, dedi Paneb.

- Yakınlarından biri mi? diye meraklandı yargıç.

- Hayır, eşeğim. Gelip yalancıyı göstereyim. Yargıç tereddüt etti.

- Pek alışılmadık bir yöntem, bu önerdiğin!

- Bir hayvan gerçeği asla saklamaz, dedi bilge kadın. O hayvanın bedeninde yalan söylemeyecek tanrısal bir güç var.

- Şikâyetçi önerileni kabul ediyor mu?

"Eşek doğruca sahibine yönelecek" diye düşündü Yema.

Zanaatkar çok saftı anlaşılan. Kendi aleyhine döneceğini tahmin etmeden, bir gösterişle mahkemeyi etkilemek istiyordu herhalde. Bunu düşününce, Paneb'in önerisini onaylamakta bir sakınca görmedi Yema.

Bilge kadının yanında, Maat Tapınağı'na giden yolun üzerinde göründü eşek. Mahkeme başkanının karşısına gelip durdu.

- Kuzey Rüzgârı, bir tecavüz davasında tanık olarak dinleniyorsun. Durumun ciddiyetini kavırıyor ve bu duruşma sırasında yalan söyleyen kişiyi gösterecek yeteneğin olduğuna inanıyor musun?

Sol ön toynağıyla toprağı kazıdı eşek. Jüri üyelerinden bir mırıltı yükseldi, hayvanın tanıklığını kabul ettiklerini belirttiler.

- Kuzey Rüzgârı, bize yalancıyı göster.

Güçlü hayvan başını Paneb'e doğru çevirdi. Bayan Ye-ma'nın yüzü keyifli bir tebessümle aydınlandı.

Ne var ki eşek olduğu yerde döndü, genç kızın yanına gelip burnuyla omzunu dürttü.

Tuzağa düşüp bir yılanla karşılaşmış gibi, geriledi Yema.

- Bu hayvana inanacak değilsiniz ya!

- Neden yalan söyledin, Yema? diye sordu mahkeme başkanı. Gözleri öfkeliydi.

- Gerçeği anlattım ben!

Kuzey Rüzgârı yalancının üzerine atıldı, bir kafa darbesiyle yere serdi, ön ayaklarını kızın göğsüne dayadı.

- Beni öldürecek! diye dehşet içinde inledi. Kimse imdadına gitmedi.

- İtiraf ediyorum, yalan söyledim. Gidip Paneb'e sırnaştım, beni itti. Öylesine aşağılanmış hissettim ki kendimi, öç almaya karar verdim. Onu ırzıma geçmekle suçlayarak, mahkûm edileceğinden emin olmak istiyordum. Hapishanenin dibine de soksalar, bulup alay edecektim onunla! Yaptığım kötü bir şey, ama beni anlamanız ve bağışlamanız gerek. Paneb bana böyle bir muamele etmemeliydi.

- Yalanın korkunç sonuçlar doğurabilirdi, dedi mahkeme başkanı. Jüri üyeleri cezayı kararlaştırırken, bu gerçeği göz ardı etmesinler.

- Onlardan hoşgörülü olmalarını istiyorum, dedi Paneb. Yema çok genç, burada çektiği korku ona ders olmuştur.

Bir yıl boyunca asgari maaşla sebze yetiştirip Hakikat Meydanı'na getirmeye mahkûm edilen Yema, felaketi ucuz atlattığına inanıyordu. Jüri üyeleri, onuru kırılmış ateşli genç kız palavrasını yutmuş, mahkeme başkanı da sorguyu

daha fazla derinleştirmenişti.

Böylece, Tran-Bel'den, başarısız olmasına rağmen kendisine vaat edilen ödülün söz etmek zorunda kalmadı. Bu yüzden, daha mahkemeden çıkar çıkmaz, Libyalının dükkânında aldı soluğu.

Yema'yı görür görmez, genç kızın arşivlerini sakladığı küçük odaya sürükledi tüccar.

- Buraya neden geldin, küçük salak?

- Paneb aklandı.

Tran-Bel elini yuv ırlak kafasına yapıştırılmış siyah saçlarına götürdü.

-Aklandı mı? Neler saçmalıyorsun?

- Eşeginin yüzünden, Kuzey Rüzgârı mı, ne! Bilge kadın jüriyi büyüledi, yalancı tanıkların gözü korktu, eşek de suçlu diye beni gösterdi.

- Gerçekten çıldırmışsın, Yema!

- Eğer dediğim gibi olmasaydı, Paneb mahkemeden özgür aynlamazdı.

- Benden söz ettin mi?

- Hayır, tabii ki hayır!

- Böylesi senin için daha iyi, kızım. Yalan söylemiyorsun ya?

- Bir yıl boyunca Hakikat Meydanı için çalışmaya mahkûm edildim. İşte elime geçen bu! Şimdi, ödülümü almak istiyorum.

- Kuzey'e gidecek ilk yük gemisine binecek, Mısır'dan ayrılıp Filistin'e geçeceksin. Orada çiftçilik yapan bir dostumun yanında hizmetçi olarak çalışırsın. Adını değiştirir, Mısır adaletinden kurtulursun.

- Ama... ama ben burada kalmak istiyorum!

- Başarısız oldun, başka bir seçeneğin kalmadı. Benim üstümde, yaptığın yanlış kabul edemeyecek insanlar var.

- Demek ki...

- Demek ki, yaşamak istiyorsan bir an önce buradan uzaklaşıp, çenenin tutmak zorundasın! Yarın, Mısır'ı terk ediyorsun. Seni korumaları için iblislere dua etmeyi de unutma.

Korkudan dehşete kapılan genç kız, söylenenleri kabul etmek zorunda kaldı.

374

CHRISTIAN JACQ

Tran-Bel çiftçi dostunun Yema'yı esir gibi kullanıp yanında çalışan işçilere sunacağını söylemeyi unuttu. Tek kaygısı, başarısızlığını unutturmak ve bu işten bembeyaz bir keten bezi gibi çıkabilmek için patronlarına ne söyleyeceğine karar vermektir.

Altmış ikinci bölüm

II. Seti iktidarının dördüncü yılında, kış gerçekten de sert geçiyordu. Buz gibi bir rüzgâr, en kötü mevsimlerde bile çok daha ılık havalara alışkın Teb'in batı yakasını süpürüyordu. Bazıları da amaçları konusunda karasızlığa düşmüş firavunun güçsüzlüğüne öfkelenen Tanrıça Sehmet'in ürkütücü elçilerinin bölgeye verdikleri cezaya bağlıyorlardı soğuğu.

Eşek kervanı geldiğinde, çoktan uyanmıştı mezar kâtibi. Kalın paltosuna sarınmış, kervanın başına çıkıyordu.

- Yakacak odun getirdin mi?

- Tek bir çuval bile yok.

- Oysa çok acil olduğunu belirtmiştim!

- Yönetim hiçbir şey vermedi... Aslında bu aralar herkes odun peşinde.

Kenhir zaman yitirmeden ustabaşına haber verdi.

- Hemen odun bulmalıyız, dedi Nefer. Evler buz gibi, bronşitten şikâyet eden bir sürü hasta var. Isınamazlarsa, durumları ağırlaşır, özellikle de Paneb'in küçük kızını düşünüyorum.

- Aslında odun stokumuz yeterli görünüyordu, ama havaların böylesine soğuyacağını kim tahmin edebilirdi ki?

İki yöneticinin sözünü kesen çok öfkeli bir Paneb'di.

- Yatağımı, evdeki eşyaları yakmaya hazırım, ama sonra ne yapacağım? Bu kıtlıktan kimin sorumlu olduğunu bilmek isterdim!

376

CHRISTIAN JACQ

- Ben, dedi Nefer.

- Ustabaşı başkalarının hatalarını üstleniyor. Ama bu soylu davranışı da odun bulmamıza yardım etmeyecek.

- Haklısın, üstlenmek yeterli değil. Şimdi gidip odun bulacağım.

- Böyle bir tehlikeye sen mi atılacaksın? Söz konusu bile olamaz! Ben hallederim. Mezar kâtibi bana resmî bir izin kâğıdı verir mi?

- İmkânsız, Paneb. Devriyelere dikkat et.

- Neden gidip başyöneticinin kapısına dayanmıyorsunuz?

- Çünkü bu sabah odun geleceğini ummuştum da, ondan, dedi Kenhir.

Şiddetle esen rüzgâr, Paneb'in suçlamasına öfkelenen ihtiyatı sendeletti. Yine de düşüncesini açıklama fırsatı bulamadı. Genç dev İmuni'nin evine koşuyordu.

- Deponun kapısının aç ve bana en iyi baltayı ver, dedi kâtip yardımcısına.

- Neden?

- Acele et, İmuni, saçmalıklarının dinleyecek günümde değilim pek.

- İzinsiz odun kesmek yasaktır ve...

Dev adam kâtibi koltukaltından kavrayarak kaldırdı.

- Eğer o baltayı iki saniye içinde elime vermezsen, evinde ne kadar odun varsa alırım, kâtip levhaların da dahil.

Üç polis memuru dallarından çoğu ölmüş, gövdesi beyaz-lamaya yüz tutmuş firavununcirine girişen dev adamı izledi uzunca bir süre.

Soğuğa ve rüzgâra rağmen belden yukarısı çıplak çalışıyor, baltayı durmaksızın kaldırıp indirirken en ufak bir yorgunluk belirtisi göstermiyordu.

- Aslında yaptığı yasadışı, dedi polislerden yaşlı olanı. Ama o kadar da güçlü görünüyor ki.

- Eğer dolaşan söylentilere bakılacak olursa, diye tamamladı sakallı olan meslektaş, bu galiba Hakikat Meydanı'n-dan bir zanaatkar. Tek başına dokuz adamla başa çıkabildiği söylenen Cesur Paneb.

- Nasıl emin olmalı?

- Eşeğine bir bak... Sahibi gibi, o da kocaman! Herkes Pa-

CESUR PANEB

377

neb'in dev gibi bir eşeği olduğunu bilir.

- Dokuz adam mı dedin? Gerçekten mi?

- Oysa biz üç kişiyiz sadece. Hem baltasını gördün mü? Saldırırsak, kendini koruyacaktır. Yanına gitmeden önce, biraz beklesek daha iyi olmaz mı?

- Haklısın.

Paneb uzun zaman önce polisleri görmüştü, ama aldırmıyordu. Kuzey Rüzgârı'nın sırtındaki küfelere kuru odun doldurduktan, kendi omuzlarına da epeyce odun aldıktan sonra köyün yolunu tuttu, üç polis memurun önünden geçti.

- Günaydın, arkadaşlar. Yerinizden kıpırdamakla akıllılık ettiniz.

- Bu odun sıkıntısı kabul edilemez, diye esip gürledi Kenhir. Siz de benim gibi Hakikat Meydanı'nın önceliklerini biliyorsunuz !

Başını omuzlarına gömmüş olan General Mehi, her zamanki gibi sevecen görünmekte zorlanıyordu. Tran-Bel'in Paneb'den kurtulmak için tasarladığı oyunun işe yaramamasından etkilenmişti. Ayrıca batı yakasında olduğu kadar doğu yakasındaki kışlaların askerleri de yüksek sesle soğuktan yakınmaya başlamıştı, ama kimse ağaç keserek firavunun malına dokunmak istemiyor, II. Seti'nin öfkesini çekmeye cesaret edemiyordu.

- Biliyorum, Kenhir, ama benim gücümün de bir sınırı var! Yaşlı ağaçları kesmemize izin vermesi, Lübnan'dan odun getirtmesi için firavuna mektup yazdım, ama bir cevap alamadım. Seti'nin Hermopolis'te olup olmadığını bile bilmiyorum.

- Elinizde birkaç çuval olsun odun kömürü kalmadı mı?

- Tek bir çuval kalmadı. Olsaydı, size vermez miydin? Kenhir generalin iyi niyetine inanmış gibiydi.

- Öyleyse, kendi başımızın çaresine bakmamız gerekecek. Bu yüzden bize odun getirecek zanaatkar için dokunulmazlık istiyorum.

- Paneb, herhalde.

Mezar kâtibi cevap vermedi.

- Onun hakkında gelecek polis raporlarını görmezden geleceğim. Yine de fazla ortalıkta yapmasın.

378

CHRISTIAN JACg

- Teşekkürler, General. Siz Hakikat Meydanı'nın iyi bir koruyucusunuz. Paneb sayesinde, biraz ısınabilmişti köy, hastalar da tehlikede değildi artık. Genç dev evine döner dönmez, her gün biraz daha güzelleşen kızının kollarına alıyor, Lekesiz Ua-bet'in sevgi dolu gözleri önünde, sallamaya koyuluyordu.

- Birazdan yemek yiyeceğiz. Aperti de nerede?

- Okulda, cezal. Dün, matematik ödevini düzelten kâtip yardımcısına hakaret etmiş.

- Bu İmuni'den hiç rahat yüzü görmeyecek miyiz?

Paneb küçük kızın sevgiyle öpüp annesinin kollarına bıraktı, sonra da İmuni'nin yazıhanesine gitti, kâtip yardımcısını çok sinirli bir şekilde, ustabaşı ve mezar kâtibiyle konuşurken buldu.

- Bildirecek son derece ciddi düzensizlikler var, köy mahkemesinin toplanarak örnek olacak bir ceza vermesini istiyorum!

- Oğlumu kullanarak bana zarar vermeyi mi düşünüyorsun yoksa?

İmuni şaşırarak göründü.

- Seni mi? İlgisi yok!

- Suçlamalarını açıkla bakalım, dedi Suskun Nefer.

- Birincisi, Aslan Userhat kendine ayrıldıktan çok daha fazla kaymaktaşını kullandı. Kendi hesabına çalışıyor, yaptığı heykelleri kime teslim edeceğini de söylemiyor bana.

- Kimseye teslim etmeyecek, dedi ustabaşı. Benim isteğim üzerine, Firavun II. Seti'nin mezarına konulacak armağan masalarını yapıyor.

Kâtip yardımcısının yüzü kızardı.

- Benim... benim haberim yoktu bundan!

- Birini suçlamadan önce, sor! Başka?

- Sonra, Kararlı Gau aşırı miktarda papirüs kullanıyor!

- Yanlış, diye araya girdi Paneb. Resimler için kullanacağım eskizleri çiziyor, bu konuda kesinlikle hiçbir sınır lama kabul edemem.

Mezar kâtibi Paneb'i onayladı.

- Böylesine gösterişli suçlamalardan vazgeç, dedi Kenhir yardımcısına. Bunları yapacak çapta değilsin henüz.

CESUR PANEB

379

İmuni kinini yuttu; yine de talihi yaver gidiyor, soyağacı araştırmaları geliyordu. Yakında öcünü alacaktı hepsinden.

Amenmes'in cenazesinden beri posta hizmeti yeniden düzene girdiğinden, patronlarıyla yazışmaya başlayabilmişti hain. Onlardan, köyün biraz berisindeki ataların tepeciğine gitme emrinin bulunduğu şifreli bir mesaj almıştı.

Kongreleri sırasında zanaatkarlar bu tepeciğe gider, yaratılışın nasıl gelişeceğine karar vermeden önce buraya dünyadaki evlerini kuran önemli tanrılara saygılarını sunarlardı.

İç savaş bulutları kaybolalı beri, köyden çıkmaya izin veriliyordu ama, Şef Sobek'in gözlerini hâlâ dört açtığından emindi hain. Bu yüzden, ailelerini ziyaret etmek ya da özel işlerini çözmek için Nil'i geçen ilk kafileye katılmamayı uygun görmüştü.

Ataların tepeciğine gitmek için, izinli olduğu bir sabahı seçti. Peşinden gelen Nübyeli polis, onun nereye gittiğini görünce rahatlamış, 5. Tabya'ya geri dönmüştü.

Akasya koruluğunun ortasındaki küçük tapmak tanrıların mezarını barındırıyordu. Buradaki huzur, hainin artık uzun süreden bari parçası olmadığı başka bir dünyaya aitti.

- Kimse bize bakmıyor, dedi ataların sunağına armağanlar getirmiş Hathor rahibeleri gibi bembeyaz bir elbise giyen Serketa. Işık Taşı'nı nereye sakladıklarını öğrenebildin mi bari?

- Maalesef hayır, ama umudumu yitirmedim henüz.

- Bunu senden başka kimse başaramaz, en önemli engeli aşman koşuluyla tabii.

- Neymiş o engel?

- Ustabaşının ta kendisi.

- Ne demek istiyorsunuz? diye sordu hain dehşet içinde.

- Suskun Nefer'den kurtulmamız şart. O gidince, köy güçsüz kalır, Işık Taşı'na giden yolda engel kalmaz.
- Benden cinayet işlememi istiyorsunuz!
- İyi düşün, bundan daha uygun bir çare yok. Tabii, en çok nefret ettiğin zanaatkarın suçlanmasını da sağlaman gerek.
- İmkânsız bu.

380

CHRISTIAN JACQ

- Nefer'in ölümü loncanın sonu olacak, ödülün de inanamayacağın kadar önemli, bana güvenebilirsiniz.
- Çok tehlikeli.
- Planını hazırladığında, bana haber ver. Dışarıda seni bekleyen serveti on kat artıracaktır.

Altmış üçüncü bölüm

Aperti ev halkının uykuya daldığından emin olunca, kız kardeşinin yatırıldığı küçük tahta yatağa yaklaştı. Her geçen gün biraz daha fazla nefret ettiği, annesi ile babasının hayran olduğu, durmadan gülümseyen şu kız kardeşinin. Öğretmenleri tarafından sert cezalara çarptırılan Aperti zamanının çoğunu arkadaşlarıyla eğlenmek yerine, köy yararına angaryalarla geçiriyordu. Güreşten ve gücünü kanıtlamaktan başka bir şey düşünmezken, bu zanaatkarlar ve rahibeler dünyasında ölümüne sıkılıyordu doğrusu. Oysa Selena, kusursuzluk simgesiydi gerçekten! İtaatkar çocuk anne ve babasını her bakımdan tatmin edecek, Aper-ti'yi de karanlıkların içine itecekti kuşkusuz. Bu yüzden, çok geç olmadan harekete geçmeye karar vermişti. Kız kardeşini bir bezle boğarak, o korkunç rakipten kurtulacağını umuyordu. Daha henüz elini küçükük yatağın kenarına koymuştu ki, Paneb'in güçlü pençesi saçlarına yapıştı.

- Niyetin neydi, Aperti?

Acıya rağmen ağlamamakta karalı küçük çocuk, boşuna debelendi.

- Uyuyup uyumadığımı anlamak istemiştin!
- Yalancı! Ona kötülük edecektin, değil mi?

Paneb oğlunu bir kirli çamaşır torbasıymış gibi yere fırlattı.

- Eğer başarsaydın, Aperti, kemiklerini kırardım. Bundan

382

CHRISTIAN JACO

böyle, kız kardeşinin güvenliğinden sen sorumlusun. Sakın bir yanlış yapayım deme.

- Kabul etti mi? diye sordu Mehi karısına.
- Daha etmedi.
- Eğer biraz akıllı kaldıysa, böylesine saçma bir maceraya girmez!

- Ben, bu maceraya inanıyorum. Ona inanamayacağı bir servet önerdim, o düşün çekiciliğine dayanamayacak.

- Ustabaşısının öldüren bir Hakikat Meydanı zanaatkarı... imkânsız!

- Müttfikimiz başkalarına benzemiyor. Hayatı boyunca, ihanetten başka bir şey yapmadı. O kadar becerikli davrandı ki, kimse ondan kuşulanmadı. Bundan sonra, tırmanması gereken tek bir basamak kaldı, oraya da çıkacak.

- O kahrolası lonca yüzünden, yenilgiden başımızı alamadık! Projen gerçekleşmeyecek kadar mantıksız.

- Artık o haini iyi tanıyorum. Hırs ve zenginlik düşü yüreğini öylesine çürüttü ki, hiçbir şey karşısında gerilemeyecek bir karanlıklar iblisine döndü.

- Kendinden emin görünüyorsun, Serketa.

- Ustabaşı geçirdiği sınavlardan güçlenerek çıkan tek insan değil de, ondan. O lonca bize gereğinden fazla direndi, bense yenilgiden nefret ederim.

- Adam öldürmek, o kadar da kolay değil. Müttfikimiz

korkak biri değil mi?

- Tabii ki korkak, hem de alçak bir korkak, bir masumu suçlayarak, tam bir alçak gibi öldürecek! Harekete geçmeye karar verdiğini kendi bile bilmiyor henüz, kimseyi kuşkulandırmadan hedefine ulaşmak için doğru yöntemi bulamadı daha. Hiç endişen olmasın, bir şey düşünecektir.

Firavun koca bir günü Büyük Ramses'in başlattığı, oğlu Merneptah'ın tamamladığı Tot Tapmağı'nda, yalnız başına geçirmişti. Kraliyet atölyelerinin heykeltıraşlarına, armağan sunma sahnelerinden oluşan bir program hazırlatmış, bilgi tanrısıyla baş başa kalmadan önce, programın tamamlanmasını beklemişti. Hermopolis'te kaldıkları süre boyunca, bir kez bile sessizliği nedeniyle onu suçlamamıştı Kraliçe Tausert. Belki de bu uzun meditasyon döneminin gerekli olduğuna inanıyor, firavunun böylelikle tüm enerjisini yitirdiği bitmek tükenmek bilmez güçsüzlüğünden kurtulacağını umuyordu. Seti binlerce yıllık bilginin vârisleri Tot rahiplerine danışırken, kraliçe tüm zamanını devlet işlerine ayırmıştı. Başkentte kalmayı tercih eden Başdanışman Bay'la sürekli ilişkideydi, durmadan talimatlar veriyor, durmaksızın çıkan sorunları çözmeye çalışıyordu.

Hem kararlı hem de yumuşak tavırlı büyük eş, Orta Mısır'ın büyük kentindeki yöneticilerin kalbini kazanmayı bilmişti. Tot başrahibi bile tüm ülkenin geleceğinin dayandığı Tanrıça Maat heykelinin kaidesi kadar sağlam görünen bu kraliçeyi yere göğe sığdıramıyordu.

Tausert Bay'a Girit'ten ithal edilen gıdaların vergilendiril-mesiyle ilgili sorunu çözmek için bir mektup yazarken, geniş pencereleri Tot Tapınağı'na bakan büyük çalışma odasına Seti girdi. Hükümdarın yüzünde, huzurlu insanların dinginliği vardı.

- Yakacak odun sıkıntısı sürüyor mu? diye sordu Seti.

- Hayır, Haşmetmeapları. Suriye ve Lübnan'dan yeterince odun getirttim. Tüm bölgelere dağıtıldı.

- Sana hayranım, Tausert. Hiçbir büyük eşin görevini böylesine bir etkinlikle yaptığını sanmıyorum. Sen olmasaydın, Mısır batardı.

- Sen hep firavun oldun, firavun hep halkının refahını, mutluluğunu düşündü.

Seti tapınağın duvarlarını altın rengine boyayan güneş ışınlarını izledi.

- Bu kent, harika değil mi? Huzur kokuyor, rahipleri Tot'un yolunda yürüyor, kimse burasının dinginliğini bozmamalı. Oysa ben, ben ne yaptım? Buraya sayısız asker yerleştirdim, savaşın soluğu neredeyse büyük tapınağın bulunduğu ılgın vadisini bile kavuracaktı.

- Heykeltıraşların seleflerinin eserini daha da güzelleştirmedi mi?

- Ne sefil bir teselli. Hermopolis'ten ayrılmanın, ordularımı serbest bırakmanın zamanı geldi.

- Nereye gidiyoruz, Haşmetmeapları?

384

CHRISTIAN JACQ

- Teb'e.

- Ensemdekileri biraz kısalt, dedi Kurtarıcı Şed, berberlik görevini tüm köyü kendine hayran bırakacak kadar iyi yapan Neşeli Renupe'ye.

- Mezar kâtibi, Seti'nin, ordularının başında Teb'e doğru ilerlediğini açıkladı.

- Sonunda olacaktı zaten.

- Söylentilere bakılırsa, firavunun içine Tanrı Şefin öfkesi dolmuş. Seti kendine karşı gelmeye cüret eden Teb kentinden öcünü acı biçimde alacaktı.

- Endişelenme Renupe, endişelenme ve kaderine razı ol.

- Ya Seti'nin askerleri köyde taş üzerinde taş bırakmazlarsa?

- Bakarsın ustabaşı kendi ürettiğimiz silahları elimize almamızı, ölene kadar köyü savunmamızı buyurur. Daha iyisi olabilir mi?

- Ben, yaşamak istiyorum!

- Birçok yaşama biçimi var, dostum, ama hiçbiri özgürlüğün yerini tutamaz. Sakın saçlarımı kötü kesmeye kalkma; tehlikeli durumlarda, son derecede zarif görünmek gerekir.

Seti'nin gelmekte olduğu, söylentiden başka bir şey değildi henüz. General Mehi doğu yakasındaki genel karargâhına yerleşmiş, dışarıya kuş uçurtmuyor, haber sızdırmıyordu. Felaket tellallarının sayısı artmış, Tanrı Setin Amon'un kentini yıkacağı dedikodusunu yaymaya girişmişlerdi. İşin kötüsü, halk duyduğuna inanıyor, giderek daha da endişeleniyordu. Köyde heykeltıraşlar, Aslan Userhat, Araştırmacı İpuy ve Neşeli Renupe sütunlar hazırlamış, üzerlerine yedi, on, on iki ya da on sekiz koruyucu yılan kazımışlardı. Kapıların iki yanına yerleştirilecek sütunlar, kötü güçlerin girmesini engelleyecekti.

Hava giderek ağırlaşıyordu. Zanaatkarlar artık Krallar Vadisi'ne gitmiyor, sanki hiç kimse ya da hiçbir şey varlıklarını tehdit etmiyormuş gibi, kendi konutlarıyla, ebedi istira-hatgâhlarıyla ilgileniyorlardı. Bilge kadının önderliğindeki Hathor rahibeleri tanrıçaya yakarıyor, sevginin nefrete üstün gelmesi için dua ediyorlardı.

- Atalarımız bizden daha talihliymiş, dedi Paneb Suskun

CESUR PANEB

385

Nefer'e. O dönemler çok daha huzurluymuş, loncanın bütünlüğü çok daha sağlamış.

- Atalarımız başka tehlikelerle boğuştu, Işık Taşı'nın eserini korumak amacıyla biz de, karşımızdaki tehlikelerle boğuşmak zorundayız. Benimle gel, evlat. Nefer'in sesindeki resmiyet genç devi etkiledi, ustabaşının peşine takılıp tapınağa kadar gitti. Üstü açık avludan geçtikten sonra, dar basamaklı bir merdivenin çatıya çıktığı birinci salona girdiler.

Güneş batıyordu. Göğü gölgeleyecek tek bir bulut yoktu.

Nefer Paneb'e bir köşesinde delik olan, 25 santim eninde, hemen hemen aynı boyda, abanoz ağacından yapılmış, dörtgen biçiminde küçük bir nesne verdi.

Deliğin tam karşısında, kurşun telin yerini gösteren, ince bir çizgi vardı.

- Delikten bakınca, diye açıkladı ustabaşı, meridyen düzlemine yerleştirilmiş bir telin arkasından gezegenlerin yükselişini göreceksin; bizim "bilginin aleti" olarak adlandırıldığımız bu usturlabı nasıl kullanacağımızı öğreteceğim sana.

Böylece herhangi bir yapının açılarını dört anayöne göre yerleştirebilirsin.

Paneb özellikle yetenekli çıktı. Gökle oynayabilmek, ona tarifsiz bir keyif veriyordu.

- Gecenin on iki saatinin sırrını öğrendin, diye hatırlattı Nefer, ama şimdi yılı düzenleyen, zamanın gizemini anlatan ve tören saatlerini gösteren yıldız kümelerinin, otuz altı dekanın mesajını anlamanın zamanı geldi. Her dekan, on gün boyunca "saat yıldızı" olarak seçilir, bunun için Âlim Tuti'nin geliştirdiği otuz altı sütunlu yıldız saatine bakman gerekecek. Dekanların simgesi, doğumuyla üç yüz altmış beş günlük yılımızın başlangıcını belirleyen Sirius'tur. Bir firavunun mumyalanma süresine denk düşen yetmiş gün boyunca, Sirius incelenemeyecek kadar yaklaşır güneşe. Öteki dekanlar gibi arınmak ve yeniden yapılmak için tahnit atölyesine girer, dirilir.

- Bu açıklamalar, neden?

- Hakikat Meydanı'ndaki hayatın yıldızların yansıması olduğunu anlaman, belki de bir gün, bir tapınak yapmakla görevlendirildiğinde, öğrendiklerini kullanman için. Sana bu gece öğreteceklerim olmadan, tek tapınak bile yapamazsın.

386

CHRISTIAN JACQ

- Ustabaşı sensin.

- Nesiller geçiyor, geriye sadece tanrıların ışığa ya da taş kazılı sözleri kalıyor.

Büğe kadın merdivenin tepesinde göründü. Sol elinde, Setin gücünü ve en sert maddeleri bile delecek göksel ateşini temsil eden asa vardı.

- Bununla, dedi Işık Paneb'e, gölgeyi hesaplayıp, güneşin hareketlerine dayanan kesin yönü bulacaksın. O ışığı elinde tut ve sadece yapmak için kullan.

Asa yakıcıydı, ama genç dev avucundaki acıyı hissetmedi. Elinde neredeyse kaldıramayacağı kadar ağır bir şey olduğunu sandı; oysa büğe kadın hiç zorlanmadan getirmişti

asayı.

- Göğü izlemeye devam edelim, dedi ustabaşı. Daha öğrenecek çok şeyin var, Paneb.

Köy endişeli bir uykudaydı. Nefer, Işık ve Paneb geceyi tapınağın üstünde geçireceklerdi, sanki tüm gelecek onların-mış gibi.

Altmış dördüncü bölüm

- Muhbirlerimizden bir haber var mı? diye sordu General Mehi yaverine.

- Firavun, Tanrıça Hathor'a saygılarını sunmak için, Den-dera'da durmuş.

Geleneklere uyup kendini tanrılara tanıtmak için küçük büyük, bütün tapınakları ziyaret ettiğinden, Teb'e çok yavaş yaklaşıyor.

- Seti sonunda amacını açıklamış mı?

- Hayır, General.

- BMiklerirnizin durumu?
- Pek iyi değil. Açık ve anlaşılır emirler bekliyorlar.
- İşte sana açık ve anlaşılır bir emir; silahlarını kışlalara bıraksınlar, Teb askerlerinin hepsi II. Seti'nin gelişini kutlamaya hazırlansın. Yaver rahatlamıştı. Çoğu kişi gibi o da Mehi'nin Amen-mes'i örnek alarak yasal firavuna başkaldıracağından, böylece kanlı çatışmalara neden olacağımdan korkuyordu. Ne var ki general bir kez daha mantıklı davranmış ve iki Ülke'nin efendisini tanıdığıını belli etmişti.
- Mehi saçmalamaya kalkıp mantıksız davranmış olsaydı eğer, susacaktı yaveri; ama general Teb'in ve Teb halkının çıkarlarını kendi kişisel kaygılarının önünde tuttuğuna göre, konuşmaya karar verdi.
- Subaylarınızdan biri yüzünden, General, başınız ciddi derde girebilir.

388

CHRISTIAN JACQ

|1

- Beni neyle suçluyormuş?
- Amenmes'in en güçlü destekçisi olmakla ve olaylar nasıl gelişirse gelişsin, rütbenizi korumak için Seti'ye yalan söylemekle.

Mehi sakın görünmeye çalışsın.

- Böylesine aşağılık bir suçlamaya cüret eden kim? |]

Okçularınızın yüzbaşısı.

'

General yıkılmış görünüyordu şimdi.

- Hem de askerlerin arasından seçip, kendi ellerimle yükselttiğim o adam, ha... Nasıl bu kadar nankör olabilir?

- Sizi suçlayarak kellesini kurtarmayı, hatta yükselmeyi

umuyor, |

- Bunları kime söylemiş?

- Sadece bana. Beni yanına çekmek istedi. Onu dikkatle dinlediğimi görünce, onunla birlikte olacağıma ve öteki subayları da aleyhinize çevireceğime inandı.

- Neden bana sadık kalıyorsun?

- Çünkü siz, ülkenin iyiliğinden başka bir şey düşünmeyen, devlete sadakatle hizmet eden birisiniz.

- Okçu yüzbaşısına onun müttefiki olduğunu, bana bir komplo hazırlamaya çalıştığını söyler misin? Bana zarar vermek için elinden geleni yapmaya mı, yoksa bu korkunç düşüncesinden vazgeçmeye mi karar verecek, onu bilmek istiyorum da.

- Onu tutuklatıp askerî mahkemenin karşısına çıkarmak, daha iyi olmaz mı?

- Önce, yanında başka kimlerin olduğunu öğrenmemiz

gerek.

- Bana verdiğiniz görevden hiç hoşlanmıyorum, General, yine de yerine getireceğim buyruğunuzu.

- Sadakatini unutmayacağım, dedi Mehi.

- Son haberler oldukça ürkütücü, diye açıkladı ustabaşı zanaatkarlara. Şef Sobek söylentilerden hangisinin doğru, hangisinin yanlış olduğunu bilmiyor ama, Seti Teb'den öç almak ister görünüyor, Mehi de silahlarını firavuna karşı kullanmayacak.

- Bize ne olacak? diye endişelendi Pişkin Somun Pay.

- Günlük sevkıyatların sürmesi gerek. Eğer sevkıyat ke-

CESUR PANEB

389

silirse, mezar kâtibinin büyük bir sabırla istifledikleri sayesinde, birkaç hafta direnecek kadar erzakımız var.

- Ya su? diye meraklandı Kararlı Gau.

- İdareli kullanmak gerekecek. Su sıkıntısı başlarsa, Ken-hir yönetim nezdinde girişimde bulunur, sol ekip şefi de su bulabilmek için bir acil durum ekibi kurar.

- Krallar Vadisi'ndeki işe ne zaman yeniden başlayacağız? diye sordu Burun Fened.

- Her şey firavunun tutumuna bağlı. Şimdilik, acil bir işimiz var; Hakikat Meydanı'nı tehlikeden kurtarmak.

- Nasıl?

- Tanrı Amon onuruna kutlanacak törende Kamak Tapınağı için yararlı olacak bir eser yaratarak. Şef Sobek, Paneb ve ben batı yakasındaki tersaneye gidip, bilginin efendisinin bineceği yeni bir tören kayığı için tahta alacağız.

- Böylesine karışık bir dönemde, çok tehlikeli olur dedğin! diye karşı çıktı Alim Tuti. Beklemek daha iyi değil mi?

- Bilge kadın çok az zamanımız olduğunu söylüyor. Gerekli malzemeyi getirir getirmez, ekip gece gündüz çalışmak zorunda kalacak.

Her zaman an kovanı gibi kaynayan tersane, sanki tatildeydi. Marangoz ve doğramacılar kesin talimat alamadıklarından aletlerini bırakmış, akasya ve firavunincirinden çıkardıkları uzun tahtaları bir sundurmanın altına istiflemişlerdi.

Hakikat Meydanı'nın üç temsilcisi girişin önüne vardığında, nöbetçi yollarını kesti.

- Kimsiniz?

- Hakikat Meydanı'nın ustabaşısı, yanımda da polis şefi ve bir zanaatkar var.

- Sen, Suskun Nefer misin?

- Ta kendisi, diye onayladı Paneb.

- Ustaya haber vereyim.

Geniş omuzlu, göğsü kabarık, elli yaşlarındaki usta, konuksever birine benzemiyordu pek.

- Ziyaretiniz beni şaşırttı. Ne istiyorsunuz?

- Tören kayığı yapmaya yetecek kadar tahta, dedi Nefer.

- Elinizde izin belgesi var mı?

390

CHRISTIAN JACQ

- Böyle bir belgeyi sadece firavun verebilir.

- Demek isteğinizi karşılamak zorunda değilim.

- En azından, bize yardım etmeyecek misiniz?

Tersanedeki zanaatkarlardan çoğu, haberleri bile olmadığı sırlara sahip olan Hakikat Meydanı'ndaki meslektaşlarının kıskanıyordu. Usta için, öcünü alma fırsatı ayağına gelmişti.

İj - Ya reddedersem?

| - Bizi çok güç durumda bırakırsınız. Tanrı Amon'a layık

i bir eser yaratmamız için gerekli tahtayı buradan başka hiç-

bir yerde bulamayız.

- Hiç olmazsa, dürüst konuştunuz, Nefer.

- Loncamızın kendini beğenmişlerle dolu olduğunu sandığınızı biliyorum, ama biz de sizin gibi maddeyle uğraşıyoruz, kimsenin göğünü karartmadan maddeyi

ışıldatmaya

çalışıyoruz.

- Yanınızdaki dev ile polis memuru... Tahtayı güç kullanarak almaları için mi getirdiniz onları?

- Kesinlikle hayır, dedi ustabaşı geniş bir tebessümle. Onlar sadece tahtaların eşeklere yüklenmesine yardım edecek. Tahtayı verme kararı size ait, sadece size.

-Tahtaların karışılığında, marangozluk yöntemlerinin anahtarlarım verecek misiniz?

- Yöntemleri zaten biliyorsunuz; sırlara gelince, bu bambaşka bir konu.

- Demek cöcnertliğin karışılığını alamayacağım.

Nefer olmasa, çoktan bu suratsız adamı yere serip gerekli tahtaları alacaktı Paneb. Böylesi tatsız davranan bir sülük, başka bir davranış hak etmiyordu genç devin gözünde.

- İstedığınızı alın, dedi usta sonunda, ama karışılığında bana bir makbuz verin. Başımın yönetimle derde girmesini istemiyorum.

- Mezar kâtibi istediğiniz belgeyi verecek.

Nefer her hayvana kaldırabileceği kadar tahta yüklendiğini denetledikten sonra, Kuzey Rüzgârı değerli malzemenin büyük bölümünü taşıyan kervanın önüne düştü; gerisini ustabaşı, Paneb ve Sobek sırtladı.

Zanaatkarlar ellerinde kısa saplı keserlerle, sintinenin pürüzlerini giderdiler, küpeşmeleri düzelttiler, baş ve kık bo-

doslamalarını şekillendirdiler, dümen yekesini yerleştirdiler; uzun saplı keserlerle de gemi omurgasının dış yüzünü tesviye ettiler. Marangoz Didya Paneb'in de yardımıyla ustabaşı ve Kurtarıcı Şed'in çizimlerine dayanarak işleri yönetiyordu; heykeltıraşlar büyük bir özenle kesilmiş küçük tahta parçalarını iç içe geçirerek bir gövde yaptılar. Taş yontucuları lataları birbirine sabitlemişler, zıvana dillerinin oyuklara oturması için çift başlı çekiç kullanmışlardı.

Her biri belirli bir yöntemde uzmanlaşmış olmasına rağmen, ekibin her üyesi herhangi bir malzemeyi işleyecek yetenekteydi. Kurtarıcı Şed yapılan her işi denetliyor, gözüne çarpan en küçük kusurları bile işaretliyordu. Sonunda, nilüfer biçimindeki pruva ve pupasıyla, altından kamarasıyla meydana çıktı kayık. Akasya kusursuz bir raspadan geçmiş, tüm tekne soluk kesecek kadar güzel yapılmıştı.

- Daha önce eserini gerçekleştirmiş olmasaydın, bunu kabul edebilirdim, dedi ustabaşı Kuyumcu Tuti'ye.

- Böylesine acele etmek zorunda kalmaktan nefret ederim. Paneb ve Kararlı Gau olmasaydı, kayık hiçbir şeye benzemeyecekti.

- İşinizin bittiğini sanmayın sakın, diye uyardı Şed zanaatkarları. Daha Amon'un varlığını hatırlatmak için koç başlarını yapmanız, kamaranın damını da alevli soluklarıyla kötülük güçlerini kovacak olan kral kobralarla süslemeniz gerek.

- Kamaranın çevresini örtecek kumaşı unutmayalım, dedi Nefer. Böylece firavuna sırrın koruyucusu Amon'un kayışını armağan edebiliriz.

Hain için, her şey aydınlanıvermişti birden.

Anlaşılan ustabaşı loncaya aktarmadığı, kuşkusuz Hakikat Meydanı'nın geleceğiyle ilgili yeni haberler almıştı. Demek Hakikat Meydanı kapatılacaktı, Suskun Nefer de en değerli hazineyi, Işık Taşı'm köyden çıkarabilmek için en iyi yolu bulmuştu; Işık Taşı'm Amon'un kayışında, bir tören kumaşının altında gizlenecekti.

Ustabaşı bu paha biçilmez armağanın karşılığında, Kar-nak başrahibiyle pazarlık etmiş, kendi güvenliğini sağlamıştı; kısacası loncanın başı, hepsinin ustabaşısı, alçakların en

392

CHRISTIAN J AC y

aşağılığı gibi davranmıyor muydu sanki? Onu ortadan kaldırmak, cinayet olmayacaktı şimdi.

Ne olursa olsun, inanılmaz bir fırsat çıkıyordu hainin önüne. Nefer, kimsenin tanrısal evin kutsallığına saldırmayacağından emin olarak, Işık Taşı'nı altın kamaraya yerleştirecekti.

Altmış beşinci bölüm

General Mehi'nin yaverinin okçu yüzbaşısıyla buluşmak için seçtiği yer askerî levazımcıların askerlere bayramda şarap verebilmek için üzüm sıkmakta kullandıkları cenderenin hemen yanıdaydı. Çevrede en küçük bir hareket göremeyen subay, böylesine etkili bir müttefik bulduğu için, gizlice seviniyordu.

Uzunca bir süredir Mehi'nin ikili oynadığından, kendi mesleği ve çıkarından başka bir şey düşünmediğinden kuşkulanıyordu okçu yüzbaşısı. Generali acımasız ve sinsî bir yırtıcı gibi görüyor, gücünü artırmak için her yola başvuracağına inanıyordu. Hiç kimseye söylemeden, büyük bir dikkatle ve tek basma yürüttüğü soruşturma, generalin gerçek bir katil olduğunu anlamasını sağlamıştı. Yaverin ve başka üst rütbeli subayların yardımıyla, kanıt bulmak güç olmayacaktı artık. Belki Amenmes'i ortadan kaldıran da Mehi'ydi. Aynı Meni II. Seti'ye tuzak hazırlamaktan da çekinmeyecekti herhalde. Firavunu uyarmak, tek amacı iktidarı ele geçirmek olan zorba generalin tutuklanmasını sağlamak gerekiyordu.

Sonunda maskesini düşürdüğü diktatör ruhlu generali yıkmak için bir avuç cesur subay yeterliydi. Mehi'nin dikkatini çekmeden böylesi subaylar bulup ikna etmek, yaverin görevi olmalıydı.

Uzaktan bir ayak sesi duydu.

394

CHRI STL AN J AC Q

Sonra, yeniden sessizlik.

Yaver neden hareketsiz duruyordu? Okçu yüzbaşısı karanlıkları araştırdı, çevresini saran gölgeleri seçince kaslan gerildi.

- Kim var orada? Ortaya çıktılar.

Oklarını yüzbaşuya çevirip yay geren otuz kadar okçu.

- Teslim ol, dedi General Mehi.

Yüzbaşı kaçamayacağını gördü. Elini kemerine götürdü, kınındaki hançerin kabzasını kavradı.

- Dikkat! diye haykırdı Mehi. Saldırıyor!

Üç okçu aynı anda bıraktılar oklarını. Birinci ok, yüzbaşının sol gözüne saplandı, ikincisi gırtlığına, üçüncüsü de göğsüne.

Devrildiğinde, çoktan ölmüştü. Ensesi cenderenin kenarına çarptı.

Cesedin yanına ilk varan, Mehi'ydi. Yüzbaşının cebine bir papirüs kaydırdı gizlice.

- Okçuları kutluyorum, dedi general. Onlar olmasa, içimizden bazıları yaralanacaktı. Cesedin üstünü arayın.

Manga komutanı söyleneni yaptı.

- Bir belge, General! -Oku.

- İsimler var. Üst rütbeli subay, hepsi de!

- Yüksek sesle oku.

Okçular şaşkınlıktan yıkılacak gibiydi. Mehi'nin söyledikleri gerçektir demek! Amenmes taraftarları II. Seti'den kurtulmak için, komplo düzenlemişlerdi.

- Komplocular derhal tutuklansın! dedi Mehi. Yanında durmayan dik başlı subaylardan kurtulup yerlerine emirlerine uyacak olanları getireceği için, mutluydu.

Yaver Mehi'nin görkemli villasında, bekleme odasında pinekliyordu. Yanında kâhya olduğu halde Serketa gözüktü.

- Ne kadar bitkin görünüyorsunuz! dedi acıma dolu bir sesle. Rahatsız mısınız yoksa?

- İyiyim, Hanımefendi.

Generalin eşi kâhyanın tanıklığına başvurdu.

- Bu subay gereğinden çok çalışıyor. Biraz gücünü topla-

CESUR PANEB

395

ması için, hurma likörü getirin hemen.

Kâhya emri yerine getirdi, yaver güzel kokular çıkaran değerli içkiyi devirmekte tereddüt etmedi.

- Peşimden gelin, dedi generalin eşi konuğunu somaki sütunlu salona alırken.

- Eviniz gerçekten de muhteşem!

- İtiraf edeyim ki, çok seviyorum bu evi. Kırmızı ve siyah süslerin zarafetini gördünüz mü?

Yaver elindeki kupayı oymalı alçak masaya bırakıp gözlerini tavana çevirdi.

- Kocam birazdan burada olur, dedi Serketa. Okçu yüz-başısıyla buluşmayı ayarladığınız için size şükran duyuyor. Yüzbaşı sizin yerinize generalle karşılaşınca, çok şaşırarak. Mehi böylesi bir saçmalığa daha fazla alet olmaması için onu ikna edecektir, umarım.

- İtiraf ediyorum, generalin iyiliğine hayranım. Okçu yüzbaşısı mahkemenin karşısına çıksa, ağır bir cezaya çarptırılırdı.

- Kocam emrindekilere karşı oldukça hoşgörülüdür. Bu da bir komutanda olması gereken bir özellik değil mi zaten?

- Tabii, tabii öyle... Ama generalin kararlılığına hayran olanlar da az değil.

Bu yüzden de başlılayıcılığı beni şaşırtıyor ya.

- Size kalırsa, okçu yüzbaşısının başka suç ortağı var mıydı?

- Olmadığını söyledi. Mehi'ye düşman subaylardan küçük bir grup oluşturmak için, bana güveniyordu.

- O aşâğılık adam yolunun üzerinden çekildikten sonra, kocama zarar vermek isteyen başka subay kalmayacak demek.

- Kalmayacak, Hanımefendi.

- Oysa siz, sevgili dostum, az kalsın siz de generale ihanet ediyordunuz.

Tuhaf bir bitkinliğin pençesine düşmüş yaverin alnında ter damlaları birikmeye başlamıştı. -Ben mi? Asla!

- O okçunun iftiralarının etkisinde kalıp kocamın dürüstlüğünden kuşkulandığınızıza erninir.

- Hayır, emin olun, yanılıyorsunuz!

396

CHRISTIAN JACQ

- Kendinizi iyi hissetmiyorsunuz, ama bunun bir önemi yok. Uzun zamandır generalin yaveri olarak çalışıyorsunuz.

- Ben... ben pek anlayamadım!

Subay doğrulmaya çalıştı, beceremedi. Buz gibi bir sis, çevresini görmesini engelliyordu.

- Kocam artık size güvenmiyor. Bu yüzden, okçu yüzbaşı gibi, sizden de kurtulması gerek.

- Neyim... benim neyim var?

- Aşırı yorgunluk, gerektiğinden fazla alkol, herhalde. Sizin kadar bitkin olan birisinin, sudan başka bir şey içmemesi gerekirdi.

Yırtıcı bir sancı, yaverin soluk almasını engelledi. Ağzı

açık, kaskatı, boşluğa devrilip, kaldı.

Kâhyayı çağırmadan önce, adamın gerçekten öldüğünden emin olmak istedi Serketa.

- Çabuk gel, konduğumuz rahatsızlandı! Hizmetkâr cesede yaklaştı.

- Durumu ciddi, Hanımefendi.

- Askerî hekimi çağır!

- Korkarım, artık çok geç.

- Ne korkunç şey! Zavallı öylesine bitkindi ki, yüreği daha fazla dayanamadı.

Olayın örtbas edilmesi için ceset sarayın baştabibi Dak-ter'e teslim edilecek, o da otopsi yapıp ölüme bir kalp krizinin neden olduğunu açıklayacaktı.

Serketa hazırladığı zehrin böylesine etkili olmasından mutluydu. Yaver bu denli

saf davranmasa, Mehi'nin meslek hayatının tehlikeye gireceğini düşündüğünde,

ürperdi yine de. Talih bir kez daha yanlarındaıydı, tırmanış devam edecekti.

Becerikli, zarif ve çevikti Araştırmacı İpuy. Bu yüzden kayışın yüksek kamerasına tırmanmak, loncanın yeni şaheserini tamamlayacak yaldızlı frizleri yontmak ona düşüyordu.

- Bana bırak, dedi Aslan Userhat.

- Çok ağırırsın!

- Başheykeltıraş olduğumu unutuyor musun?

- Başheykeltıraş olman sana bu iş için gerekli çevikliği vermez ki!

İpuy tırmanırken maymun çevikliği gösterdi, ne iskeleler-

CESUR PANEB

397

den ne de güvenlik kayışından yararlanmamıştı.

- İn aşağı, bu çok tehlikeli!

- Öyle mi sandın?

İpuy meslektaşlarının zarafetle oyduğu frizleri inceledi, iki kobranın yüzünü inceltti, son müdahalesinden sonra, kamaranın köşesinde buldu kendini. Bir an,

uçmaya hazırlanan bir kuş gibi, boşlukta hareketsiz, asılı kaldı.

Ne var ki, kuş değil, Hakikat Meydanı'nın bir zanaatkarıydı sadece, büyük bir gürültüyle kayışın küpeşesine düştü.

Attığı çığlıktan, yaralarının endişe verici olduğunu anladı arkadaşları.

- Sakın dokunmayın! diye bağırdı ustabaşı. Paneb, git bilge kadını çağır.

Işık koşarak geldi, fazla endişelenmeden yaralıyı muayene etti.

- Köprücük kemiği kırılmış, dedi. Naht ve Paneb, İpuy'u sırtının üzerine çevirin, küreldiemiMerinin arasına bir şey yerleştirin.

Bilge kadının tedavisine güvenen heykeltıraş, arkadaşlarının müdahalesine ses çıkarmadı.

- Omuzlarından çekin, kırık küçüle, köprücük kemiği çıkana kadar çekin.

Naht ile Paneb Işık'ın sözüne uydular, İpuy'a fazla acı vermeden denileni yaptılar.

Bilge kadın keten kaplı iki kalın kayış aldı, birincisini kolun içine,

ikincisini de belden aşağısına yerleştirdi.

- Sakat kalacak mıyım? diye sordu İpuy endişeyle.

- Tabii ki hayır, diye yatıstırdı Işık heykeltıraşı. Birkaç gün boyunca pansumanım değiştirip, elimizdeki kusursuz balla tedavi edeceğim seni. Yaran, deyim yerindeyse, açık ve temiz, iyileştikten sonra hiçbir iz kalmayacak. Araştırmacı endişeyle altın kamaraya baktı.

- Hiç olmazsa, başardım mı?

- Eser tamamlandı, dedi Nefer.

Naht ve Paneb İpuy'u bir sedyeye yatırıp götürürken, Firuze ve iki Hathor rahibesi kamaranın içindekileri gizleyecek büyük kumaşı getiriyorlardı.

Hainin ne olduğunu tahmin ettiği bir şeydi kamaraya konacak olan.

Altmış altıncı bölüm

Kayığın canlandırılış töreni gece yapıldı. Ustabaşı ile sol ekip şefi kalın bir kumaşın altına saklanmış bir şey taşıyarak heykeltıraşların atölyesinden çıktılar, ellerindeki değerli yükü Amon kayığının kamarasına bıraktılar. Kayık Amon tapınağında yüzmeye başladığında, görünür dünyanın on varlığına hayat verecekti: güneş, ay, hava, su, ateş, insan, toprak üzerinde yürüyen öteki yaratıklar, göksel varlıklar, suda yaşayanlar ve yer alü yaratıkları. Kendi benliğinde hayatın çeşitli biçimlerini toplayan kayık, bitmek bilmeyen değişimleriyle evrenin bütünlüğünü koruyan enerjinin en gelişmiş halini temsil ediyordu.

Tören sona erince, İpuy'u ziyaret edip evlerine döndü zanaatkarlar. Aldığı uyuşturucular yardımıyla acısı geçen heykeltıraş, karısının yanında sakin sakin uyuyordu.

Kayık bir kaidenin üzerine, ana tapınak ile Büyük Ramses tarafından yaptırılıp Amon'a armağan edilen küçük sunağın araşma yerleştirilmişti. Kutsal nitelikleri ve çevresine yaydığı büyü gücü nedeniyle, kayığın basma nöbetçi dikmeye gerek görmemişti ustabaşı.

Buna rağmen, bin bir dikkatle çıktı hain evinden. Her şeyden önce, başta Çirkin Hayvan ile Kapkara'nın ve diğer ev hayvanlarının köyde kol gezmediğinden emin olması gerekiyordu. Gecenin serinliğinde, evlerin içinde uyumayı tercih edeceklerdi kuşkusuz. Sonra, bütün bunların bir tuzak olup olmadığı-

400

CHRISTIAN J ACQ

m anlamak için, uzunca bir süre çevresini kolaçan etti.

Her yer ıssızdı, hain yine de kayığın oldukça uzağında, karanlıklar içinde beklemeyi yeğledi. Bir baykuş öttü, uzakta, tepelerdeki çakallar birbirlerini çağırdı, sonra yeniden sessizlik.

Yerini değiştirip biraz daha yaklaştı, sonra yeniden beklemeye koyuldu. Eğer bir yerlere saklanmış, nöbet tutan bir zanaatkâr varsa, çoktan görmüş olmalıydı. Önündeki yol açıkü.

Küpeşteye yapışıp kendini çekti, kamaranın kapısının kaplayan kumaşın altına süzüldü. Kapının üzerindeki minik sürgüyü çekti.

Elleri titriyordu. Taşın gözlerini kamaştırmasından çekinerek gözlerini yumdu, yan yatı. Kapı aralandı, yıllardan beri düşünde gördüğü hazineyle arasında hiçbir engel kalmamıştı artık. Birkaç saat sonra Teb'in varlıklı insanlarından biri olacak, yeteneMerinin hakkını vermeyen bu loncadan öcünü alacakü.

Gözlerini açuğında gördüğü tek ışık, mehtabın mavimsi aydınlığıydı. Büyük bir şaşkınlıkla, kamaranın içine bakındı hain.

Işık Taşı, falan yoktu kamarada; sadece Min biçiminde küçük Tanrı Amon heykelciği, ayakta sağ kolu havada, erkekliği dımdık. Her an kendi tohumlarıyla kendini baştan yaratan temel tanrının, loncanın kullandığı kutsal geometri kurallarından çoğunu barındıran heykelciği. Her on günde bir düzenlenen törenlerde, Amon-Min'in sadece başı görünür, vücudunun gerisi kalın bir kumaşla örtülürdü.

Peki ya Işık Taşı heykelciğin altında ya da arkasındaysa? Hayır, o kadar yer yoktu. Yine de emin olmak gerekirdi ama yerinden oynatmak için heykelciğe dokunmak, günaha girmek zorundaydı. Tereddüt etti.

Böylesi bir gınahtan sonra, Hakikat Meydanı'nın hizmetkarlarıyla paylaşacağı ne kalacaktı? Loncayla son bağına da koparmış, Maat yolunu sonsuza dek terk etmiş

olacaktı. İyi de, bir saniye için de olsa, o yolda yürümüş müydü ki? Ne gelişliği ne de eserin tamamlanmasını aramamıştı buradaki hayatı boyunca; tek kaygısı kendi çıkan olmuş, böylece za-

CESUR PANEB

401

ten zanaatkârlık kurallarına karşı gelmişti.

Yaptıklarının öneminin bilincindeydi hain, yine de geri adım atmadı.

Elini uzattı, tacın üzerine yerleştirilmiş altın tüylerden en uzun ikisini tutup kaldırdı, yerinden oynattı.

Heykelin altında da değildi Işık Taşı.

Heykelciği yerine koyarken, avucunda şiddetli bir acı duydu. Avucunun içinde derin bir yara vardı ama, bir damla kan akıyordu yaradan.

Aceleyle kamaranın kapısını kapadı, sürgüyü itti, kumaşı örttü. Bir merhem sürüp acısını dindirmekten başka bir şey düşünmüyordu şimdi.

Kenhir her sabahki gibi saçlarını hintyağıyla yıkıyor, kullandığı yağ hem saçlarını güçlendirmesini hem de mirra kanştınlmış biraya batırdığı taze otların önleyemediği kâbusların izini silmesini umuyordu. Üstelik o geceyi de oldukça rahatsız geçirmiş, düşünde kendini hıyar yiyip sıcak bira içerken, sonunda da canlı bir timsahı mideye indirirken görmüştü. Düşlerden birincisi, güçlüklerle karşılaşacağı anlamına geliyordu; ikincisi, varlığını yitirmek, üçüncüsü de, bir devlet memuruna haddini bildirmek. Ne var ki düşleri hangi sırada gördüğünü hatırlayamıyordu bir türlü. Öteki ikisinin hakkından ancak üçüncü düş gelebilirdi.

- Sabah kahvaltısı, dedi Güçlü Mut. Bırakın da kafanızı kurulayayım, yoksa soğuk alacaksınız.

Tüm ev işlerinde olduğu gibi, bunda da karısının isteğine boyun eğmek zorunda kaldı yaşlı kâtip. Genç kadın kusursuz bir ev kadını olmuştu, elini atdığı her işi de başarıyordu. Kenhir'in evi inşaa büyölüyordu sanki, Niut'un yeteneklerini kısıkansalar da yöntemlerini taklide girişmişti köyün öteki kadınları.

- Yeterince boş zamanın yok, dedi yaşlı adam.

- Burada yapılacak çok şey var; iyi yapabilmek de zaman istiyor.

- Dikkat çekecek birisin, Niut, ama duygusal hayatından söz ediyorum. Burun

Fened'in seni çok güzel bulduğunu duydum.

- Evli bir kadın olduğumu unutuyor musunuz?

402

CHRISTIAN JAC9

- Aramızdaki anlaşma açık, Niut; vârisim olacak, hareketlerinde özgür kalacaksınız. Eğer Fened hoşuna girmiyorsa, başkasını seç. Senin yaşındakiler, hayatlarını benim gibi bir bunağın dizi dibinde geçirmemeli.

- Ya özgürlükten anladığım, buysa?

- Erkekler ilgini çekmiyor mu?

- Şimdilik, hiç. Evimi çekip çevirmek, Hathor rahibeleriyle birlikte törenlere katılmak, beni mutlu etmeye yetiyor. Üstelik bana, söz verdiğiniz gibi davrandığınız için, neden başka yere gidip ne olduğunu bilmediğim bir mutluluk arayayım?

Niut'un söyledikleri karşısında, tepkisini göstermedi Ken-hir. Demek karşılaşacağı büyük güçlüklerin nedeni Niut olmayacaktı, tam tersine; bu değişik evlilik Kenhir'i sadece mutlu ediyordu.

Bakla doldurulmuş sıccacık çöreklerle nefis bir kahvaltı

yaparken, Paneb gelip rahatını bozdu.

- Sevkiyatta aksama mı var yine? -Evet?

- Su mu?

- Hayır, et. -İmkânsız!

- Kasap Des öyle düşünmüyor ama.

Meşinden bir önlük takmış, kısıccacık saçlı Des, bir eline bıçağı, bir eline de masadı almış, tüm yardımcılarını çevresine toplamıştı.

- Ne sığır eti var ne koyun ne de domuz! Küçük bir tavuk parçası bile yok! Ben çalışmazsam, para kazanamam ki!

- Biraz sakin ol, dedi Kenhir. Nefis kahvaltısına ara vermek zorunda bırakıldığı için, öfkeliydi.

- Sakin olmam için hiçbir neden kalmadı! Bir haftadan beri et gelmedi.

- Bana neden daha önce haber vermedin?

- Hamalların güzel vaatleri yüzünden! Peki, ya şimdi ne yapacağız?

Birinci düş gerçekleştirmişti işte; aşılması gereken ciddi engeller.

- Ben ilgilenirim, dedi mezar kâtibi. Daha güne başlamadan yorgun hissediyordu kendini.

Yanına ustabaşının alıp Ramesseum'a gitti. Etkileyici yiyecek stoklarının bulunduğu kubbeleri tuğla binaların serin rahatlığında oturan, badem bıyıklı, çekingen tavırları olan sürü kâtibinin yanına vardılar.

- Hakikat Meydanı'na bir haftadan beri et gelmedi, diye söze girdi Kenhir suçlayıcı bir sesle.

- Doğu yakasında olanlardan sonra, bunda şaşılacak bir şey göremiyorum. Tüm yönetim donup kalmış, sanki.

- Öyleyse, koşullar ne olursa olsun, milyon yıllık tapınağın ihtiyaçlarımızı karşılamak zorunda olduğunu hatırlatmam gerekiyor. Ramesseum topraklarında bize ait kalabalık bir sürü ve geniş bir kümes yok mu?

- Kayboldular.

İkinci düşünüyü hatırlayan Kenhir'in kaşları çatıldı.

- Ne demek, kayboldular?

- Haklarınızın yazılı olduğu belgelerden söz ediyorum. Üzgünüm, ama sevkiyâ durdurmak zorunda kaldım.

- O belgeleri yitiren siz değil misiniz? diye sordu Suskun Nefer.

- Belki, ama gerçek bu.

- Çok daha önemli bir gerçeği unutmuş görünüyorsunuz; Maat bu ülkeye hâkim olduğu sürece, yönetim sorumluluğundan kaçamaz, bu yüzden yönetilenlere hiçbir zarar vermeden, hatalarını onarmak zorundadır.

Sürü kâtibi kaskatı oldu.

- Yönetim karar verir ve...

- Olağanüstü bir kervan düzenleyin, en geç bu öğleden sonra sevkiyâ yapm, diye kestirip attı Nefer. Hakikat Meydanı'nın varlığını düzenleyen yasaya bir daha karşı gelerseniz, bizzat firavun müdahale edecektir duruma.

Ustabaşının soylu tavrı ve kararlılığı kâtibin yeni sevkiyatı yapmamak için öne süreceği her biri ötekinden de saçma bahaneleri önledi.

- Sevkiyat yapılacak, demek zorunda kaldı.

Kenhir rahatlamıştı. Talihi yine yaver gitmiş, timsahı mideye indirmenin üçüncü ve son düşü olduğunu anlamıştı.

Yaz sıcağından ve güneşin şiddetli ısılarından nefret eden Mehi, her zamankinden çok daha uzun süren serin

404

CHRISTIAN JACQ

günlerin tadını çıkarıyor, lekelenmemiş ününün keyfine varıyordu. Teb ordusu, son Amenmes taraftarlarının ortadan kaldırılmasıyla sonuçlanan temizlikten mutlu olmuş, hemen herkes II. Seti'ye komplo kuracak kadar alçalmış bir okçu yüzbaşısının ölümüne sevinmişti.

General genç yaşta kalp krizine kurban giden yaverinin cenazesine katılıp yakınlarına başsağlığı dilemiş, ne var ki yitip gidenin verdiği hizmetler karşılığında ailesine birkaç dönüm toprak bağışlamaya vardırılmamış cömertliği.

- Hakikat Meydanı'ndaki müttefikimizden bir haber aldın mı? diye sordu

Serketa'ya.

- Daha almadım, ama önerimizi kabul edeceğinden eminim.

- Ben senin kadar iyimser değilim. Yeni yaveri Mehi'yi selamladı.

- General, nehir polisinden bir rapor geldi. Kraliyet filosu Teb'den görünecek kadar yaklaştı!

Altmış yedinci bölüm

Yeniden yumuşamaya başlayan havada, bin bir çiçek kokusu vardı. Kış nihayet çekip gitmeye karar vermişti, kıyıya toplanmış binlerce Teblinin alkış ve tezahüratla karşıladığı firavunun gemisini selamlayan, ilkbaharın okşayıcı

ıllıklığı oldu. Mehi'nin askerleri her zamanki silahlarının yerine palmiyeler sallıyor, yirmi kadar çalgıcı, Seti'nin Güney'in büyük kentine beslediği iyi niyetten kimsenin kuşkusu yokmuşçasına, neşeli havalar çalıyordu. Bir tek generalin yüreği endişe doluydu; hükümdarın gerçek niyetini bilmiyordu çünkü. Seü, yanında göz kamaştırıcı Kraliçe Tausert'le birlikte iskelede görüldüğünde, Me-hi günlerinin geri kalanını Filistin ya da Nübye'de kale komutanı olarak geçirip geçirmeyeceğini merak ediyordu. Seti hem kararlı hem hayalci, değişik biriydi; yan yana yürürlerken bile, düşüncelerini anlayamadı general.

- Haşmetmeaplan, sizi burada görmek, ne mutluluk!
- Biz de nihayet Amon'un kentine gelebildiğimiz için mutluyuz, dedi firavunun büyük eşi, karşı konulmaz çekicilikte bir tebessümle. Kimsenin ya da hiçbir şeyin güvenliğini tehlikeye atmayacağını ummak isterim.
- Teb hep sizin yanınızda oldu Haşmetmeaplan, kentin koşulsuz sadakatinden emin olun.
- Karnak'a gidiyoruz, dedi Tausert. Firavun büyük rahiple görüşmek istiyor.

406

CHRISTIAN JACQ

- Firavun Teb birliklerinin saygı sunmasını kabul etmek istemezler mi?

- Kararımızı verdiğimizde, size bildiririz, General.

Mehi eğildi.

Hâlâ kuşkunun pençesindeydi ama hükümdarın, üpkı çok yaşlı biri gibi, güçlkle yürüdüğü, yüzünün bitkin olduğu gözünden kaçmamıştı.

Firavunun kusursuz ve pırıl pırıl bir Hakikat Meydanı görebilmesi için, tüm köyün ve yardımcılarının bölümünün köşe bucak temizlenip yıkanmasını buyurmuştu Kenhir.

- Seti hâlâ Anion Tapmağı'nda mı kalıyor? dedi şef Sobek'e.

- Dün tapınaktan çıkıp, soylular kuruluna başkanlık etmiş, kimseyi de cezalandırmamış. Teb derin bir soluk almış olmalı.

- Demek buraya gelmesi fazla gecikmeyecek.
- Birkaç günden beri, dedi polis şefi, içimde bir sıkınü var.
- Görüldüğü kadarıyla, Seti Teb'i başısladı. Amon'un kentinin korkacak bir şeyi kalmadı.

- Buralarda bir şeyler kol geziyor. Belki de bize zarar vermeye çalışan kötü niyetli biri.

- Öyle olsaydı, kâbus görmem gerekirdi.

- Dikkatli olun, dedi Sobek. İçgüdüm beni hiç yanıltmadı.

- Umarım aramızda gizlenen hainden korkmuyorsun. Öyle birisi olsaydı, uzun süre önce yakalardık. Kötü günler geride kaldı, iki Ülke birleşü, Hakikat Meydanı hiçbir şeyden çekinmeksizin eserini tamamlamay sürdürülecek yine.

- Tanrılar koruyucumuz olsun, diye mırıldandı Nübyeli endişeli bir sesle.

En yüksek tepenin üzerindeki polis memurunun işaret verdiği görüldü.

- Kraliyet korteji yaklaşıyor, dedi Sobek.

Seti artık kendi arabasını kendi sürmüyordu, arabacısı hükümdarın sarsılıp acı çekmemesi için, büyük bir dikkatle yönetiyordu atları. Altmış yaşındaki firavun, sanki ica'sı vücudunu terk edip gitmiş gibi, olduğundan yirmi yıl daha yaşlı görünüyordu.

Kortejin güvenliğinden sorumlu Mehi rahatlamıştı. Fira-

CESUR PANEB

407

yunun güveni devam ediyordu, Seti tüm görevlerinin yanı sıra Hakikat Meydanı'nın huzurunu korumadaki başarısını överek, zanaatkarlar köyünün resmî koruyuculuğu görevinin devam edeceğini açıklamıştı.

Yüksek yöneticilerin huzurunda boynuna inci bir gerdanlık takıp generali onurlandıran Seti, Mehi'yi Mısıır büyüğü rütbesine de yükseltmişti.

Hükümdarın arabası dururken, köyün ana kapısı açıldı.

- Yürekleriniz saygılı bir endişeyle dolu olsun, dedi ustabaşı zanaatkarlara. Sakın aceleye düşmeyin, kayıgı yürütmek için şaşırmadan ve düzen içinde yerinizi alın, o kayıgı seçen, hayatın efendisi çünkü.

Zanaatkarlar yürüyüşe geçti. Önde, ustabaşı ile bilge kadın, arkalarında sedir ağacından yapılmış iki büyük fıçı üzerine yerleştirmiş kayıgı taşıyan iki ekibin zanaatkarları, en geride de mezar kâtibi.

Öğle güneşinin altında, tüm kıvılcımlıyla panlıyordu altın kamara.

Loncanın yarattığı bu eser Mehi'nin bile gözlerini kamaştırdı. Bu gördüğü, Hakikat Meydanı'nın hazinelerine sahip olma isteğini daha da arttırdı.

- Kayıgının kamarasının üzerine adınız kazındı, Haşmetme-aplan, diye açıkladı Nefer. Amon sizi korumayı sürdürsün.

- Beni, köye geldiği zaman Büyük Ramses'in kaldığı yere götürün, dedi II. Seti. Önce ona saygılarımı sunayım, sonra ebedî istirahatgâhıma gideriz.

Ustabaşı Hakikat Meydanı'nın damgasını taşıyan kil mührü kırdı, sürgüyü çekti, yaldızlı ahşap kapının iki kanadını itti. Elinde üç fitilli bir kandil, hükümdara Tanrıça Ma-at heykellerini, firavunu Osiris olarak temsil eden, tanrısal ışıgının çeşitli adlarını canlandıran Ra ilahilerini gösterdi.

Seti hiyeroglifleri okudu, çok yavaş adımlarla ilerledi, Pa-neb'in taklit edilemez bir kahverengiyle mezara konulacak tören eşyalarını çizdiği küçük odaya vardı. Sanki bu sembollerin mumyalanmış vücudunu aydınlatacağı töreni yaşıyor-muşçasına, teker teker inceledi her resmî.

- Hiçbir firavun mezarında böyle bir süsleme yok, değil mi?

- Hiçbirinde, Haşmetmeaplan.

408

CHRISTIAN JACQ

- Bunu yapan kim?

- Ressam Cesur Paneb. Kullandığı üslup sizi şaşırttı mı?

-Tam tersine, ustabaşı, tam tersine... İnanılmaz bir keskinlikle, tam da istediğimi, ama kendime bile açıklayamadığımı çizmiş. Sakın en ufak bir ayrıntıyı bile değiştirmeye kalkmayın.

Firavun dört sütunlu salona indi, Paneb'in çizdiği ilahları teker teker, uzun uzun inceledi. Sonra, firavunu Maat'a armağan sunarken gösteren bir resimle süslenmiş kapıdan geçerek, mezara kazılmış son odaya girdi.

Kurtarıcı şed ile Cesur Paneb duvarlara gökteki, ilahî topraktaki ve Osiris'in yer altı krallığındaki üçlü doğumu çizmişlerdi. Her biri küçük korunak altındaki birçok mumya, her gün yeni güneşin uyandırdığı yaratıcı güçleri temsil ediyordu.

- Kayaya daha çok dalmak ve lahtinizin konulacağı geniş salonu açmak istiyoruz.

- Gerek yok, Nefer. Ebedî istirahatgâhımın tamamlandığını görüyorum. Buraya kırmızı granitten bir lahit yerleştirir, tavana da kanatlarını çırpıp bana sonsuza dek hayatın soluğunu vermesi için bir gök tanrıçası çizersiniz.

Paneb'in öfkesi, çizimcilerin atölyesinin duvarlarını titretti.

- Çalışmama ara vermek mi? Saçmalık bu! Öteki koridorlar ve diriliş odasının süslemeleri için olağanüstü bir program hazırlamıştım!

- Firavunun iradesini kabul etmek zorundayız, dedi Nefer.

- Eserimizi tamamlamamızı önlediğinde de mi?

- Tamamlamamız gereken onun eseri, bizimki değil.

- Şed'e bir sor, sayısız eskiz yapma pahasına, nasıl bir dekor hazırladığınızı anlatacaktır. Eskizler bittiğine göre, uygulama zamanı geldi.

Cesur öfkeden titriyordu.

-Ustabaşılık unvanını kullanıp, hükümdara yanıldığını anlatman gerekir!

- Bana nedenlerini söyledi, ben de doğru buldum.

- Kısacası, aylarca süren bir çalışma, boşa gitti.

- Sen Hakikat Meydanı'nın hizmetkârısın, Paneb, bu nedenle de kendi keyfin için resim çizmiyorsun. Bu görevim an-

CESUR PANEB

409

lamakta güçlük çekersen, elin kısırlaşmaya başlamaz mı? Paneb öfkeyle atölyeden çıktı.

- Benzer durumla ilk karşılaştığımda, aynı onun gibi davrandım, dedi Kurtarıcı şed. Mesleğe ne denli bağlı olduğunun bundan daha iyi bir belirtisi olur mu? Suskun Nefer cevap vermeden, atölyeden çıktı.

- Bu ustabaşı ile manevî oğlunun arasındaki ilk çauşma, dedi Çakal Unes. Bu çatışmanın loncayı da etkileyecek bir ayrılığa dönüşmemesini umarım. Suskun Nefer'in sağ ekip üyelerini davet ettiği toplantı salonuna girmeden önce, arınma havuzunun başında düşüncelere dalmış duran ustabaşının yanına gitti Paneb.

- Kendini beğenmiş bir aptal gibi davrandım, bağışla beni. Böyle bir hatayı bir daha tekrarlamam.

- Sakın kendi yaradılışından uzaklaşmış olmayasın?

- Kesinlikle hayır, Ustabaşı, o yaradılış benim hayatım, ondan uzaklaşamayacağım kadar yaşlandım sanıyorum. Ama esere hizmet etmenin herhangi bir kişisel basandan çok daha önemli olduğunu anladım. Beni bağışlayacak mısın? Nefer'in tebessümü huzur doluydu.

- Daha verilecek çok savaşın var, Paneb, sana güveniyorum.

- Sen olmasan, Ustabaşı, hayatta kalmayı bile başaramazdım.

- Tabii ki başarırsın, senin içinde gerçek bir alev var. Sakın o alevi söndürmelerine izin verme.

Nefer'i yakından tanıdıkça, ustabaşının gece ve gündüzün ötesinde, insanların doldurduğu boşluğun ötesinde bir yerlerde dolaştığı duygusuna kapılıyordu Paneb. Suskun, Krallar Vadisi'ndeki taşlarla aynı yapıdaydı, görünmezle besleniyordu. Seti'yle yaptığı uzun görüşmeden sonra, bütün zanaatkarlar vereceği haberleri sabırsızlıkla bekliyorlardı.

- Firavun bize üç hedef gösterdi. Önce, ebedî istirahat-gâhını en kısa zamanda tamamlayıp lahtını indirmek; sonra, Kraliçeler Vadisi'nde büyük eş Tausert için bir mezar kazmak; üçüncüsü de, Karnak'ta Teb üçlüsünün onuruna bir tapınak inşa etmek.

410

CHRISTIAN J AC Q

- Karnak'in kendi ustaları var, diye itiraz etti Kararlı Gau. Neden gidip doğu yakasında çalışalım?

- Bina Amon'un büyük tapınağının duvarları dışında yapılacak. Seti ona bizim heykeltıraşlarımızın elinin değmesini istiyor.

- Bu köy dışında görevlendirilmemizin, köyün kapatılmasının ilk adımı olamaz mı? diye endişelendi Halat Kasa.

- Ne olursa olsun, diye sözünü sürdürdü Nefer, atalarımız da sık sık bunun gibi görevlerle karşılaşmışlardı.

Hazırlık ve program konuları tartışıldı, sonra toplantı dağıldı.

- Memnun görünmüyorsun, dedi Neşeli Renupe Paneb'e.

- Ustabaşına itaat edeceğim, ama bana kalırsa bu firavuna karşı biraz yumuşak davranıyor.

Altmış sekizinci bölüm

Başdanışman Bay'ın, yıldızı parlamaya başlayan genç dâhiyi tanımak için sabırsızlanan yönetimin en gözde temsilcilerini davet ettiği Per Ramessu Sarayı'nın kabul salonuna girerken, topal ayağı yürüyüşünü güçleştirmesine rağmen, genç Sipta'nın yüreğinde pek de fazla bir heyecan yoktu. Sipta kraliyet kâtipliği görevine atanmış, başka bir deyişle, bilim basamaklarının tepesine tırmanmış, fen konularındaki bilgisinin olağanüstü olduğu söyleniyordu. Yaşlı yöneticilerin ondan çekinmelerinin başlıca nedeni de buydu; öyle ya, devlet işlerini çekip çevirecek yetenekte çok az teknisyen vardı ne de olsa; başdanışmanın hararetli tavsiyelerine rağmen, bu kadar genç bir adama önemli sorumluluk vermeye yanaşmıyordu hiçbirisi.

Söze yöneticilerin en yaşlısı girdi.

- Gemi kiralama yasası hakkında ne biliyorsun?

- Yasa sadece hafif tekneleri kapsıyor, yaşanan büyük aksaklıklar nedeniyle, Firavun Horemheb tarafından değiştirildi. Yine de varlıklı birinin, parası olmayan yoksulları gemisinde ücretsiz taşıması gerektiği hükmünü korudu. Gemi büyüklüklerine göre geçiş ücretlerini sıralamamı ister misiniz?

- Gerekli değil.

Yasal konulardaki soruların ardı arkası kesilmedi. Sipta sükûnetle, ayrıntılı cevaplar verdi, cevaplarıyla böylesine karmaşık bir alanda bu denli derin bilgisi olduğunu tahmin

412

CHRISTIAN JACQ

bile edemeyen Bay'ı şaşırttı. Kanallar yöneticisi genç adama oldukça güç ekonomik sorular sorduğunda, koruması altındaki öğrencinin başarısız olmasından endişelendi başdanışman; ne var ki, Sipta bir tahta levha üzerinde hesaplar yapıp, deneyimli bir memura yaraşır cevaplar vermekte gecikmedi. Kuşkunun yerini hayranlık aldı. Ne diyeceğini bilemez durumdaki yüksek yöneticileri izleyen Bay, oğlunun başarısına tanık olan baba kadar mutluydu. Yöneticilerin en yaşlısındaki sertlikten eser kalmamıştı; içlerinde belki de en ilgilisi, tahta kimin çıkacağına kararlaştırmakla görevli bilgiler meclisinin önderi, Ptah başrahibiydi.

Hain Ramesseum'un biraz ötesinde, bir ılgının gölgesinde uyuyor gibiydi. Onu izleyecek Nübyeli bir polis memuru, izin gününden yararlanıp, köyde pek rastlanmayan yeşillikler içinde dinlenmeyi yeğleyen yorgun bir zanaatkardan başka bir şey göremeyecekti.

Ağacın öte tarafında, örülmüş hasırlardan sepet yapıp satan bir kadın vardı. Böylesi buluşmalarda âdet edildiği gibi, yine tanınmayacak kılıktaydı Serketa.

- Gelmemi istemişsin, ben de geldim.

- Önerinizin üzerinde düşündüm. Bana hiç ciddi görünmedi.

- Yanılıyorsun!

- Servetimin on katı... Yalan söylüyorsunuz.

Serketa reddedemeyeceği bir şeyler söyleyerek adamı ikna etmesi gerektiğini düşündü.

- Ben General Meninin karışuyım, kocam da Mısır'ın en güçlü adamlarındandır. Sözüne tutmakta hiç zorlanmayacak. Eğer daha fazlasını istiyorsan, durma, söyle. Hain, başının döndüğünü hissetti. Demek ona önerilen servet, düş değildi.

- Haberler kötü, diye devam etti Serketa. Suskun Nefer firavunun sırlarını paylaştığı biri oldu, Hakikat Meydanı'na dokunmak da, her zamankinden daha güç artık. Üstelik köyün resmî koruyucusu olarak, kocamın çok dikkatli davranması gerekiyor.

413

- Işık Taşı'nı neden böylesine ısrarla istiyor?

- Böylesi bir hazineyi kim istemez?

- İktidarı paylaşmak istemiyor, değil mi?

- Mehi iktidara gelmek için gerekli yeteneklere sahip. Hain, generalin karısına güvenebileceğini hissetti. Kadının ondan gerçeği saklamıyor, böyle yaparak da kocasını tehlikeye atıyordu. Aldığı korkunç risk, samimi olduğunun kanıtıydı.

- Eğer gerçekten zengin olmak ve Işık Taşı'nı bize vermek istiyorsan, dedi Serketa sertçe, ustabaşını öldür. Bunu ancak sen yapabilirsin.

Hain elleriyle gözlerini örttü.

- Öyle fazla bir şeye ihtiyacım yok, dedi itiraf edercesine. Sadece, yıllardır her gün katlanmak zorunda olduğum hakaretleri unutmaktan başka bir şey düşünmüyorum; bu servet asıl karımın işine yarayacak. Hakikat Meydanı'nı yönetmek için seçmeleri gereken, bendim, başkası değil.

Zanaatkarın buz gibi nefreti Serketa'nın hoşuna gitmişti. Bu adam sadece olağanüstü bir gizlenme becerisi göstermekle kalmıyor, aynı zamanda da kendinin bile bilmediği bir katil ruhu taşıdığını belli ediyordu.

Kırılğan, neredeyse hüznölendirici bir sesle konuştu.

- Peki, kararın ne?

- Talihliyimisiniz... Bana esin veren yeni gelişmeler oldu. Serketa keyifle ürperdi.

- Yani... kabul mu ediyorsun?

- Yapacak başka şeyim yok, gerçekten yok. Suskun Ne-fer'i ortadan kaldıracam. Kamak tapınakları ile çevresindeki yapılardan sorumlu mimar uzun boylu, ciddi görünüşlü, öfkeli yüzlü biriydi.

- Firavun emirlerinizi yerine getirmemi buyurdu, dedi içinde biraz suçlama olduğu belli çok kuru bir sesle.

- Gerekli olmayacak, dedi Nefer tatlılıkla.

- Gerekli olmayacak mı? İyi ama başrahibin ve benim onaylarımız olmadan, Karnak'ın kutsal toprakları içinde inşaat yapma hakkına sahip değilsiniz ki!

- Firavunun onayı yeterli olmalı, sizce de öyle değil mi? -Tabii, kuşkusuz, diye homurdandı mimar, öfkelenip ağız verdiği için utanıyordu şimdi.

414

CHRISTIAN JACQ

- Firavun Amon Tapınağı duvarlarının dışında, iskeleden yeterince uzakta bir platform üzerinde üçlü bir tapınak yapmamızı istedi; bu nedenle ne sizin ne de törencilerin faaliyetlerine zarar vermeyiz. Sizden sadece gösterilecek yerlere taş bloklar yerleştirmenizi isteyeceğim.

- Bu tapınağın planı da, Hakikat Meydanı'yla ilgili her şey gibi, devlet sırrı mı?

- Tapınağın kuvarsitten kapıları olacak, diye anlattı Nefer, bir de Amon'a, karısı Mut ve oğulları Hons'a adanmış üç sunağı. Girintilerde, duvarlara kazınmış hiyerogliflerin sonsuza dek yaşatacağı kraliyet İra'sını taşıyan heykeller. Çalışmaları meslektaşım Hay yönetecek, yapılan işin ruhu ve üslubunun Karnak'taki eserlerle uyum içinde olması için sizi can kulağıyla dinlemekten zevk alacaktır.

Mimar ne söyleyeceğini bilemiyordu.

- Sizi çok daha farklı düşünüyordum, diye itiraf etti. Oysa elinize çekiç ile kalem alıp bir çırak gibi işe girişmeye hazır olduğunuza yemin edebilirim.

- Tabii ki işe girişmeye hazırım, dedi Nefer gülümseyerek. Ama çalışma planını görmek koşuluyla, asıl görevim bu çünkü.

Krallar Vadisi görünürde ne kadar düşman, esrara ve sessizliğe bürünmüş, dışarıdakilere yasak bir yerse, Kraliçeler Vadisi de o denli özgür, girişi kolay, Teb gömütlüğünün güney ucundaki yeşil vadiye açılan bir mezarlıktı. Geleneksel adıyla "eksiksiz güzelliğin yeri"1 Ramses'in kararından bu yana firavun anneleri ile karıların, "kral oğlu" adını taşıyan soyluları kabul ediyordu.

Zanaatkarların Tanrısı Ptah'ın tapınağı şantiyenin doğu-sundaydı, uzun sürecek çalışmalar sırasında geceleyebilmek için, taş kulübelerle mütevazı bir köy kurmuşlardı

zanaatkarlar.

Kraliçe Tausert hiç de iç karartıcı görünmeyen gömütlüğü uzunca bir süre seyretti. Güneş yumuşak, rüzgâr tatlıydı; sanki bahar kendi yöntemiyle selamlar gibiydi güzel kraliçeyi.

İr dilinde, fa set neferu, "kusursuzluk" veya "ahenkli varlık" olarak da çevrilir

- Büyük eş Nefertari de burada istirahat ediyor, değil mi?

- Evet Haşmetmeapları, dedi, bilge kadın ve Burun Fe-ned'le birlikte kraliçeye eşlik eden ustabaşı. Zanaatkarların hatırladığı kadarıyla kraliçenin ebedî istirahatgâhındaki süsler benzersizmiş.

Nefer kraliçenin Seti'nin ulaşamadığı bir ululuk düşlediğini anladı.

- Firavun yapılanlardan tatmin oldu, dedi kraliçe, benim de burada, İki Ülke'nin öteki lo-alıçelerinin yanında dinlenmemi istiyor. Ebedî istirahatgâhımın yerini nasıl seçeceksiniz?

- İki yoldan, Haşmetmeapları.

Nefer Tausert'i bir atölyeye davet etti. İçeride, taş bir masanın üzerinde, olağanüstü güzellikte bir papirüs açılmıştı.

- İşte burasının kutsal ilan edilmesinden bu yana kazılıp süslenmiş kraliçe mezarlarını gösteren plan. Görebildiğiniz gibi, bir sürü seçeneğimiz var.

Tausert kendinden önceki kraliçelerin adlarını okudu, sadece elindeki belgeyle Mısır macerasının en heyecanlı anlarını bir daha yaşıyormuş gibi gördü kendini.

- İkinci yol nedir, Ustabaşı?

- Vadideki kireç damarlarının çoğu kaliteli değil; iyi işlen-seler de duvar ve tavanların yıkılması muhtemel. Bu yüzden Burun Fened'in işi her zamankinden daha önemli olacak; altında büyük kusurlar gizleyen bir kayanın çekiciliğine kapılmayacak kadar ustadır.

- Nefertari'nin mezarının olabildiğince yakınında bir yer bulalım, dedi Tausert.

Nefer ve Fened kraliçenin isteğini yerine getirmeye çalıştırdı da, uygun bir yer bulamadılar. Umudu kırılan kraliçe daha uzaklarda bir yer aramayı kabul etti, sonunda Fened vadinin batı kısmında güzel bir kaya buldu.

- İmkânsız, dedi bilge kadın.
- Neden? diye endişelendi Tauzer.
- Çünkü burada Tanrıça Hathor'un koruyucu soluğunu duymuyorum. Burası mutlu bir istirahatgâh olamaz.

Yeni girişimler de başarısızlıkla sonuçlandı.

- Başaramayacağız, dedi Işık.
- Neden bu kadar güç? diye şaşırıldı Tausert.

416

CHRISTIAN JACg

- Zaman uygun değil, Haşmetmeapları. Daha sonra yeniden geliriz.

Işık Nefer'in başarısızlığın gerçek nedenini anladığını biliyordu; Kraliçeler Vadisi Tausert'in varlığını kabul etmeye-çaktı.

Altmış dokuzuncu bölüm

Nil'in üzerindeki tuhaf tekne, Teb'in yaklaşık 150 kilometre kuzeyindeki Abidos'a, Osiris'in kutsal kentine doğru yol alıyordu. Kamara yerine, iki yanmda isis'i temsil eden bilge kadın ile ablası Neftis'i temsil eden Firuze'nin nöbet tuttukları bir dua odası vardı. Sessiz rahipler kürekçilerin yerine oturmuş, Nefer ve Paneb kış güvertede yer almışlardı.

- Bu yolculuğun gerçek amacını açıklamayacak mısınız? diye sordu Cesur Paneb.
- Altın Evi, dedi ustabaşı. Paneb yıldırım çarpmışa döndü.
- Altın Evi'nin Hakikat Meydanı'nda olduğunu sanıyordum?
- Gerekli olduğu yerde kendi kendini doğurur. Oraya girmeye layık olmak, girmeyi becerebilmek için, insanın kendi ölümüyle karşılaşmış olması gerekir. Bu yolculuk da bu nedenle şart.

- Hiç beklemiyordum...

- Beklemek bir işe yaramaz, Paneb, sadece hazır olmak gerekir.

Ustabaşı ile manevî oğlu, Abidos iskelesine yanaşana dek tek bir kelime daha etmediler. Paneb ne kuşların ötüşünün ne de sulan yaran geminin hışırtısının bozmadığı bir sessizliğe gömüldüğünü hissetti. Zaman geçmiyordu; geriye dua odasının açıklanamaz varlığı ile ürkütücü bir sınaavla

418

CHRISTIAN JACy

karşılaşmaktan korkmuyor gibi görünen yolcuların ciddiyeti kalmıştı.

Gemi iskeleye yanaştığında, akşam oluyordu.

Üstlerine beyaz kumaştan basit gömlekler geçirmiş, kafalarını kazıtmış rahipler kıyıda sessizce bekliyorlardı, içlerinden biri öne çıkıp Suskun Nefer'i karşıladı.

- Aranızda batının efendisi var mı?

- Kız kardeşleri onu yol boyunca korudular.

- Cesur Paneb Altın Evi'ne giden Osiris yolunda yürümek ister mi?

- İstiyorum, diye onayladı dev adam.

Elindeki uzun yaldızlı bastonu yere vurarak yürüyen rahip, aralarında ustabaşı, bilge kadın ve Firuze'nin de bulunduğu uzunca bir insan dizisinin başına geçti. İki yanında ciddi yüzlü iki rahibin yürüdüğü Paneb, ağaçlarla çevrili bir tepeciğe götürüldü.

Tepenin batısında, on metre derinliğinde, içinden yayılan bir ışıkla hafifçe aydınlanmış bir kuyu vardı.

- Osiris'in dünyasına gir, dedi ustabaşı, ve ilk doğumunu aş.

Paneb tereddüt etmedi. Kuyunun dibine indi, aşağıda yüz metreden de uzun bir koridor gördü.

Paneb ilerledikçe, ışık geriliyordu; yine de mumyalanmış şekillerin dirilmek için bekledikleri gece güneşinin mağara-lardaki yolculuğunu anlatan hiyeroglif sütunlarını okuyabileceği kadar aydınlıktı koridor.

Birden, koridorun sonunda parlayan ışık, Paneb'in gözlerini kamaştırdı.

- Gözlerini bağlamak zorundayım, dedi arkasındaki rahibin sesi. Bu kumaş parçası sayesinde, karanlıklardan korkmayacaksın. Ama önce, sendeleme önleyecek sandaletleri giymen gerekiyor. Otur ve bacaklarını uzat. Başka bir rahip, Paneb'in ayaklarına kırmızıyla sandaletler çizdi. Sonra ayağa kaldırıp gözlerini kırmızı bir kumaşla bağladılar.

- Seni Altın Evi'nin girişine kadar götüreceğiz, dedi ustabaşı. Bitmek bilmeyen enerjiyi, ka'yı barındıran heykeller orada. Oraya sadece Maat'ın kurallarına uyan ve altın tanrıların teni olarak görenler girebilir. Paneb'i yürüttüler.

- Ben kapıyım, dedi ciddi bir ses, ve eğer adımı söylemez-sen, benden geçmene izin vermem.

Paneb Hakikat Meydanı'na girdiği günden beri öğretilenleri hatırlamaya çalıştı. Bir cevap vermesi gerekiyordu.

- Doğruluk, senin adın.

- Beni tanıdığına göre, benden geç.

Gözündeki örtü çıkarıldı, bir rahip Paneb'in elinden tutarak birincisiyle dik açı oluşturan yeni bir koridora doğru yürüttü. Orada Paneb'i so^ up, vahşi bir hayvanın postunu giydirdi.

- İşte Set'in kefenine girdin, dedi ustabaşı. Bırak da diriliş atölyesine götürsünler seni.

Dört inanmış, zanaatkarı bir kızağa bindirdi, tavanı pembe yekpare granitten on dev sütunca taşınan çok büyük bir salona kadar çektiler kızağı.

- Birinci sabah adasına vardın, dedi Nefer. Işık yaratınca, ada da kaynakların okyanusundan yükseldi.

Paneb ayağa kaldırıldı, ustabaşının Işık Taşı'yla parlatmakta olduğu siyah bir yatağa uzanmış, mükemmel bir Osiris heykeline hayran oldu.

- Dirilenin vücudu altına dönüşür, madde aydınlanır, heykeller dünyaya gelip güneş ışınları gibi parıldar. Görülmezi görüyor, ulaşılmaza erişiyorsun.

Bilge kadın bir gözün süslediği tepeciğe dikilmiş akasyanın dibine su ve süt döktü.

- İsis olarak, kardeşim Osiris'e göz kulak oluyorum. Bir erkek gibi davranıp ışıkla yaşaması için Altın Evi'nde onu gençleştiren benim, ben, bilge kadın.

- Set'in postunu giydiğine, giydiğin post seni yok etmediğine göre, dedi rahiplerden biri, o posttan kurtul, Paneb, kurtul ve Osiris'i öp.

Kefenden kurtulan Paneb heykele yaklaştı, tanrının alnını öptü.

- Altının sırrını koruyan Set'tir, dedi bilge kadın, Osiris'i cansız madde biçiminden çıkarıp canlı altına dönüştüren de kız kardeşi İsis'tir.

Yatak ve heykel, bilge kadrim yönlendirdiği Işık Taşı'nın aydınlığında, Paneb'in şaşkın ve hayran gözlerinin önünde altına dönüştüler.

420

CHRISTIAN JACg

'Tapınağın kraliçesi' Neftis gibi hareket eden Firuze zanaatkarın boynuna söğüt yapraklarından bir gerdanlık doladı, gözlerine, alnına, dudaklarına, boynuna ve ayaklarının başparmaklarına altın pullar yapıştırdı.

Bilge kadın elindeki kırmızı akikten İsis düğümüyle yüreğine dokunurken, Firuze Paneb'e bir kupa sundu.

- Törenin Osiris'le özümlediği sen, hayat suyuna dönüştüreceğin bu zehri iç. Genç dev kupayı bir dikişte boşalttı. Ağzındaki ekşi tat kısa zamanda yerini bitkisel altına, bala bıraktı.

- Işığın kavrayıp Maat'ın taşını tutabil, dedi Firuze Paneb'in parmaklarına altın yüksükler geçirirken, çünkü ellerin bundan böyle yıldızların yoldaşı olacak.

Paneb ilk kez Işık Taşı'na dokunabildi.

- Altınla diril, diye mırıldandı bilge kadın. Yüzünü aydınlatıyor, onun sayesinde soluk alıyorsun.

Genç dev taşı ustabaşına verdi, rahiplerden biri Paneb'i salonun son odasına, içinde altından bir lahtin bulunduğu odaya götürdü. Ters "v" biçimindeki kubbe, ışık tanrısının kaldırdığı dev bir gök tanrıça resmiyle süslenmişti.

- Osiris Paneb, buyurdu ustabaşı, hayatın evinde yerini al. Genç dev lahtin içine sırtüstü uzandı.

- Gittin, ama geri geleceksin, dedi bilge kadın. Uyudun, ama uyanacaksın; öte tarafın kıyısına yanaştın, ama yeniden yaşayacaksın. Kemiklerin düzene girsin, kolların bacakların toplansın.

Uzun sessizlik Paneb'e gök anasının vücudunda, yıldızlar ve güneş kayıklanıyla birlikte yolculuğa çıkmış hissini verdi.

Sonra bilge kadın ile ustabaşı lahtin başucuna yakın, altın bir sütunu doğrulttu.

- Ayağa kalk, Osiris! dedi Nefer. Ceset kayboldu, şimdi sonsuza dek yaşayacak altın olarak görünüyorsun; bedenin Işık Taşı kadar sağlam.

- Kendi kendini doğuran yaraücü güçten doğdun, diye devam etti bilge kadın. Seni yüreğinde yarattı, bir insan tohumundan geliniyorsun.

İki rahip doğrulması ve lahitten çıkmasına yardım ettiler, sonra beyaz bir gömlek giydirdiler Paneb'e. Firuze alnına yeni Osiris'in "düşünsel adaletini" onaylayan iki tam gözün

ue-bUK PANEB

421

süslediği altın işlemeli bir kurdeleden yapılmış adalet çelengini sardı.

- Sana eserin hayatını emanet ediyorum, dedi ustabaşı, eline yontulmuş ve kusursuz biçimde cilalanmış küçük bir granit blok bırakarak.

Granit blokun adı, "hayat" anlamına gelen anhtı.

- Altın Evi'nin esrarında, Osiris'in sırlarını gördün, dedi bilge kadın. Bu dünya yok olup gittiğinde, geriye sadece büyük sırların efendisi, ölümü yenip hayat vermeyi başaran kalacak. O efendi bakışını ve hareketini yönlendirsın; onun gibi ateş, hava, su ve toprak ol, hiç durmadan sürekli değişim ol, bir ile çoğu birleştir. Osiris dirüdüğü zaman, tarlalar verimlileşir; Osiris balçığının karasını, bitkilerin yeşilini taşır üzerinde, ama varlığı yıldızların altınından oluşur, bir gezegen gibi ışıldar. Vücudunun her bir parçasının Mısır'ın her eyaletinde korunan temel emanet olduğunu, Hakikat Meydanı zanaatkarının görevinin de dağılmış toplamak olduğunu unutma.

Ustabaşı Paneb'e yaklaştı, sağ elinin ayasını genç devin ensesine, sol elini de sağ omzuna koydu, kardeş gibi sarıldılar.

Sonra bilge kadın, Nefer, Firuze, Paneb ve rahipler kollarını açtılar, el ele tutuşarak lahtin çevresinde bir halka oluşturdular. Ressam vücudundan inanılmaz güçte bir enerji aktığını duydu.

- Altın Evi'nin yeni ustası ona verilecek görevlere layık olsun, dedi ustabaşı. Yetmişinci bölüm

Yediği mükellef yemekten sonra, yanakları her zamankinden daha dolgunlaşan Rşkin Somun Pay, yediklerini hazmedebilmek için köyün ana yolunda birkaç adım atmaya karar vermişti. Baş ağrıyordu, yakında köye dönmeleri beklenen ustabaşı ile bilge kadının evlerinin önünden sarsak adımlarla geçti.

Daha önce hiç görmediği bir ayrıntı dikkatini çekti, geri döndü.

- Bu da ne?

Pay giriş kapışma yaklaştı.

- Ne korkunç!

Bağırtısı, kocaman bir küpten su alan Çakal Unes'in de dikkatini çekti.

Tahtanın üzerine çizilmiş kırmızı elin korkunçluğu Unes'i de etkiledi.

- İğrenç! Bunu kim...

- Elin büyüklüğünü gördün mü? Bir dev eli sanki!

- Aptalca konuşma! Nefer'in bu iğrençliği görmemesi gerek. Silelim, kimseye de sözünü etmeyelim.

- Ya... ya yeniden çizerlerse?

- O zaman bakarız.

II. Seti'nin iktidarının bu beşinci yılında, çok soğuk kışın yerini fazla sıcak bir bahar almıştı. Sıcak bütün şiddetiyle

424

Teb üzerine abanmış, eşekçiler biraz serinlik vermesi için sokakları palmiye dallarıyla kaplı köye daha fazla su taşımak zorunda kalmışlardı.

Susuzluktan en az etkilenen, her zamankinden çok daha canlı görünen Paneb'di.

Şeytan oğlunun bile uyuklamaktan zevk aldığı, karısı Lekesiz Uabet'le üzerine titredikleri kızları Selena'nın günden güne güzelleştiğini görüp keyiflenmiş,

ustabaşıyla birlikte doğu yakasına giderek Teb üçlüsünün istirahatgâhını tamamlamaya çalışan sol ekibe yardıma girişmişti.

Ekip şefi Hay onu bambaşka bir biçimde karşıladı.

- Alün Evi ustaların arasına hoş geldin, Osiris Paneb. Ne yazık ki ustabaşının ve bilge kadının yokluğunda burada kalmak zorunda kaldım; yine de Abidos törenine tüm ruhumla katıldım.

- O birkaç saat öylesine yoğun geçti ki! Hay gülümsedi.

- Tören dokuz gün sürdü. Paneb Nefer'e baktı.

- İmkânsız!

- Zamanın efendisi Osiris'ten başka kim zamanı yok edebilir?

İstirahatgâh neredeyse tamamlanmış, ressama I. Seti'ye ve Büyük Ramses'e layık klasik kabartmaları boyamaktan başka yapacak bir şey kalmamıştı. Hızlı ve keskinliği artmış elini artık bambaşka bir enerji dolduruyordu. Buralara hâkim derin huzura dalmış, armağan sahnelerini sıcak ve ışıltılı renklerle canlandırıyordu Paneb.

II. Seti hareket ederken gitgide daha zorlanıyordu, ama Karnak istirahatgâhında düzenlenecek ilk törene bizzat başkanlık etmek istemişti. Geldi, gizli Amon'a, kozmik ana Mut'a ve tanrı çocuk Hons'a saygısını sundu. Büyük eşi yanında gelmiş, törenin sonuna kadar dayanabilmesi için firavunu koruyucu büyüyle çevrelemişti.

- Bu tapınak gerçekten görkemli oldu, dedi hükümdar ustabaşına. Bir gün, Karnak tanrıların planı uyarınca geliş-

1 II. Seti'nin istirahatgâhı hâlâ Karnak'ta, meraklıların ziyaretine açık tiğinde, burası büyük tapınağın bölümlerinden biri olacak, insanlar gelip, yaratıcı üçlüye saygılarını sunacaklar. Cenaze eşyalarım hazır mı, Nefer?

- Kuyumcu asaları gözden geçirirken ana lahtın kapağıyla bizzat ilgileneneğim.

- Acele edin, günlerim sayılı.

Firavun tahtırevanla saraya dönerken, Tausert Suskun'a seslendi.

- Kraliçeler Vadisi'nde uygun bir yer bulabildiniz mi?

- Hayır, Haşmetmeapları.

- Bu gecikmeyi nasıl açıklayacaksınız?

- Bilge kadın aceleye kapılmadan, uygun zamanı beklemek gerektiğini söylüyor.

- Peki size ebedî istirahatgâhımı Nefertari'nin yanında kazma emri versem?

- Emrinizi yerine getiririm tabii, ama işimizi bölecek o kadar çok olay çıkar ki, sonunda vazgeçmek zorunda kalırız.

- Bana dolambaçsız cevap verin, Ustabaşı. Bir lanete kurban mı ediliyorum?

- Bilge kadın öyle düşünmüyor, Haşmetmeapları. O sadece örtünün yırtılmasını beklemek gerektiğini söylüyor.

Başdanışman Bay Kraliçe Tausert'ten aldığı uzun mektubu yırttı. Mektupta hiçbir saray görevlisinin görmemesi gereken bir devlet sırrı yazılıydı. Firavun II. Seti yakında ölecekti. Ciddi bir buhranı önleyip firavunun yerini alabilecek tek bir kişi vardı: kralın büyük karısının ta kendisi.

Oysa Tausert Teb'deydi ve kocasını yalnız bırakarak başkente dönmeyi reddediyordu. Başdanışman Bay en ön safta bulunacak, aldığı açık emri yerine getirmeye çalışacaktı; yeni karışıklıkların çıkmasını önlemek ve tüm ülke üzerinde hak iddia etmeden önce Kuzey'i ele geçirmeye çalışacak bir maceracının yolunu kapatmak.

Gerekli olan, Tausert'in zaman kaybetmeden gelmesi ve daha önce bir çok büyük eşin örneğinde olduğu gibi, firavun olarak taç giymesiydi. Oysa fazla hayal kurmuyordu başdanışman. Kraliçe kocasını bu zor geçitte terk etmeyecek, cenaze töreninin gerektiği gibi yapılması için elinden geleni yapacaktı. Bay'm bütün ısrarlarına rağmen, Teb'de gerektiği

426

CHRISTIAN JACQ

kadar kalmaya kararlıydı, böylece çıkması kesin komplolara sadece uzaktan müdahale edebilecekti.

Komploları başarısız kılmak için, tek bir çare vardı; tahta hükümdar görevlerini bütünüyle yerine getirmesi olanaksız bir firavun çıkarmak, böylelikle Mısır'ın bir naibe tarafından, büyük eş Tausert tarafından yönetilmesini sağlamak. Hem

Üstelik Başdanışman Bay'ın elinde bu iş için biçilmiş kaftan bir aday bile vardı: genç Sipta. Hiçbir kabileye, hiçbir gruba mensup olmadığı için, kimseyi öfkelenlendirmeyecekti. Hem üstelik hastalıklı ve iktidar kavgalarının bu kadar uzağında bir genç kimi korkutabilirdi?

Yapılması gereken önemli işler vardı; darbelere daha iyi di-renebilmesi için, Sipta'nın eğitimini hızlandırmak. Şifreli bir yazıyla kraliçeye mektup yazdı Bay, onu yatıştırmaya çalıştı.

Kraliyet çifti ustabaşı ile bilge kadını Karnak Sarayı'nda öğle yemeğine davet etmişti. II. Seti ancak yemekten birkaç dakika önce gelebilmiş, ebedi istirahatgâhın tamamlanmasını Hakikat Meydanı'nda, köy sakinleriyle birlikte kutlaya-madığı için üzüntülerini bildirmişti. Firavun kendinde Nil'i aşacak güç göremiyordu artık. Odadan çıkmak bile yoruyordu onu; hekimlerin tüm öğütlerine rağmen, şu son günlerde en çok ihtiyaç duyduğu huzuru temsil eden Nefer ve Işık'ı gördüğünde, onları selamlamak için ayağa kalkmıştı.

Bilge kadın II. Seti'yi son kez gördüğünden emindi. Tausert Işık'ın huzursuzluğunu hissetti.

- Firavun ölümden korkmuyor, dedi kraliçe. Teb'de huzurlu ve mutlu günler geçirdi, bunu asıl size borçluyuz. Yaptıklarınızı hiç unutmayacağım.

- Hekimlik bilgilerim işe yarayacaksa...

- Çok geç, Işık. Firavun artık tedavi görmüyor, sadece ağrılarını dindirecek sakinleştiriciler alıyor. En önemli organları yıprandı, hiçbir ilaç onu kurtaramaz.

- Lonca firavunun öteki dünyadaki cennete yolculuğu için gerekli bütün sembolleri hazırladı, dedi Nefer.

- Firavun bunun bilincinde, onu bunu bilmek kadar sa-kinleştirebilecek başka bir şey yok. Ama bana sormaya cesaret edemediğiniz bir soru var; krallığın ve aynı bağlamda, Hakikat Meydanı'nın geleceği. Gelecek günler karmaşık gö-

CESUR PANEB

427

rünüyor ama, her şeyin üstesinden geleceğim. Hiç endişeniz olmasın, lonca temel bir kurum olarak kalacak ve geçmişte olduğu gibi çalışmayı sürdürecektir. Suskun Nefer ile karısı sarayın bahçesinde oyalanmış, çiçekli yollarından geçtikten sonra parlak ve pürüzsüz yapraklı bir nar ağacının gölgesine yerleştirilmiş aslan ayaklı iskemlelere oturmuşlardı. El ele tutuşmuş, yüzlerini kuzeyden esen yele vermiş, beyaz nilüferlerin kapladığı havuza bakıyorlardı. Üstlerinden bir çift yabanördeği geçti. Aile sadakatının temsilcileri, sanki bütün gökyüzü onlara aitmiş gibi, geniş geniş açıyorlardı kanatlarını. Nefer ve Işık hemen hemen aynı anda ilk karşılaşmalarını, Hakikat Meydanı'na hem çok uzak hem de çok yalan oldukları o günü hatırladılar. Hayat, tüm görevi maddeyi ıslıdatmak olan bu loncaya sınırsız hizmet sunmaktan daha güzel bir kader hazırlayamazdı kimseye.

- Hatırlıyor musun, Işık, ne kadar çekingendim. Korkuyordum, seninle konuşmak bile ürkütüyordu beni.

- Kendinden emin görünmeye çalışan erkeklerden oldum olası nefret ederim, çekingenlikle daha ilk dakikada beni kazandın. Tam olarak böyle olmasa bile, öyleydi işte.

- Ben kaba bir adamım, sırlarımı açıklamaktan fazla hoşlanmam, ama seni daha fazla şımartmak isterdim doğrusu. Bunu beceremediğim için, bağışla beni.

Nefer'in âşık olduğu bir parıltının yanıp söndüğü mavi gözlerini sevgi ve tutkuyla kocasına dikti.

- Ne bir olay ne de bir kişi ayıramadı bizi, aramıza bir yaprak bile giremez.

Böylesi bir mutluluk yaşarken, her sabah tanrılara ve atalara cömertlikleri için şükran sunmak gerekmez mi?

Güneş nar ağacının yaprakları üzerinde oyun oynuyordu.

- Görevim yasaklıyor ama, diye mırıldandı Nefer, sonsuzluk tükenene dek burada, seninle kalmak isterdim.

- Böyle bir ilkbahar akşamı, sonsuzluk bu değil mi?

Yetmiş birinci bölüm

- Sana açıklamam gereken tek bir sır kaldı, dedi ustabaşı Paneb'e. Işık Taşı'nın saklandığı yer.

Genç devin yüreği hızla çarpmaya başladı.

- Bana bütün bu verdiklerin için, sana nasıl teşekkür ederim?

- Sadece görevimi yapıyorum, Paneb. Altın Evi'nin sırlarını öğrendiğine göre, aralarındaki en temel sırı ulaşman gerekir.

İki adam, yapılmakta olan işleri tartışıyormuşçasına, yavaş adımlarla yürüdüler köyün ana yolunda.

- Taşın nerede olduğunu hiç merak etmedin mi?

- Hiç, diye cevap verdi Paneb. Bunu bilmek senin sorumluluklarından biri, bu sorumluluğu paylaşmayı hiç düşünmedim.

Ustabaşının tuttuğu yol manevî oğlunu şaşırttı.

Hainin yıllardan beri boşuna aradığı yerin önünde durduklarında, ustabaşının aslında çok önemli ipuçları vermiş olduğunu anladı Paneb.

- Burada saklı değil herhalde...

- Taşın başka yerde olması mümkün mü?

- Hayır, tabii ki hayır.

- Ender rastlanacak bir niteliğe sahipsin, Paneb. Meraklı olmadan öğrenmek istiyorsun. Bu taş sayesinde, zaman ile boşluğun birlik oluşturduğunu, ıslahat boşluğun canlı oldu-

430

CHRISTIAN JACQ

ğunu, durmaksızın inşaat malzemesi yarattığını, evrenin soluk alıp soluk verdiğini, bütünüyle taşın ışıyla dolu olduğunu bileceksin. Hakikat Meydanı'nda böylesi bir bilgiye erişmenin bazı sonuçları da var tabii. Nefer ve Paneb köy merkezine döndüler.

- Peki nedir sözünü ettiğin sonuçlar?

- Ellimi geçtim, Paneb, artık gençliğimdeki kadar güçlü değilim. içgüdüm beni yanıltmıyorsa, loncanın önünde yapılacak çok iş var; işte bunun için sorumlulukları paylaşmak gerekiyor.

- Anlayamıyorum.

- Hay kusursuz bir sol ekibin başında, ama sağ ekipte de onun gibi birine ihtiyacım var. Sen o adam olacaksın, Paneb.

Genç dev yıldırımından hoşlanırdı, ama kafasına düşen, onu olduğu yere mıhlamıştı sanki.

- Bunu gerçekten düşünmüyorsun, değil mi?

- Kırkına geliyorsun, sanatında bilmediğin hiçbir şey kalmadı, sanatında kusursuzluğa eriştin, Altın Evi'nin sırlarına ulaştın. Aslına bakılırsa, başka bir seçeneğim yok. Her Hakikat Meydanı ustabaşısı bu kararı alırdı.

- Bu imkânsız, ben...

- Bu kaçaklık, sana yakışmıyor, Paneb.

En duyarlı yerinden darbe alan dev, yumruklarını sıktı.

- Beni başka herkesten üstün görüyorsun, Ustabaşı. Beni ekip şefi olarak düşünebiliyor musun?

- Boşuna konuştuğumu hiç gördün mü?

Çirkin Hayvan bile dikkatle dinlemişti Paneb'i. Kollarında kızını sallayan Lekesiz Uabet ise uyanıkken düş görüyordu.

- Ekip şefi... Gerçekten de ustabaşı böyle mi dedi?

- Yapamayacağımı mı düşünüyorsun?

- Tabii ki hayır! Ama karınla ve çocuklarınla ilgilenecek zaman bulabilecek misin? Sendeki bu güçle, işleri daha da hızlandıracaksın.

- Sakin ol, karşı gelinemeyecek kurallar var.

- Nefer yanılmıyor, dedi Uabet, heyecan ve gururla.

- Mahkemenin de onaylaması gerekmiyor mu?

- Eğer Hakikat Meydanı yönetmeyi becerenleri göremez-se, uzun süre ayakta kalamaz.

-tdl

Paneb kızını alnından öptü, batı gömütlüğünde gezinmeye gitti. Doğru, ustabaşının kararları tartışılmazdı ama, zanaatkarlardan kaç manevî oğlunu bu göreve getirmesine karşı çıkacaktı? Onu yetiştirip eğiten çalışma arkadaşlarına

yakında emir vermek zorunda kalacağını düşünmemek için, bu umuda sıkı sıkıya sarıldı genç dev.

Suskun'un neredeyse tamamlanmış ebedi istirahatgâhı-na yaklaştığı sırada, güneşin yıkadığı basamaklara oturmuş Firuze'yi gördü. Uzun kızıl saçları daha önce hiç bu kadar güzel görünmemişti gözüne.

- Seni bekliyordum, Paneb.

- Buraya geleceğimi nereden bildin?

- Hathor'un rahibelerine tanrısal güçler verdiğini unuttun mu?

- Öyleyse, başıma gelenleri de biliyorsun.

- Seni gören, dedi gülümseyerek, sonunda kendine denk bir rakip bulduğuna yemin eder. Kuşkusuz, kendin! Sakın vazgeçme, Paneb, kaçarak yazgından kurtulabileceğini sanma sakın. Set'in sana verdiği gücü başkalarına hizmet olarak iade etmelisin. Yoksa o güç, sonun olur.

- II. Seti'nin ruhu göğe uçtu, diye açıkladı mezar kâtibi köylülere, göğe uçtu ve ışığın ülkesine girdi; güneş çemberine erişerek, yaratıcısına kavuştu.

Parlamaya devam etsin, yeni Horusu beklerken, gök pırıltılı kalsın.

Haber, Kenhir'in köy mahkemesini toplayıp, mahkemenin Paneb'in sağ ekip şefliğine getirilmesini onaylamasını ya da geri çevirmesini istediği güne rastlamıştı.

- Kraliçe Tausert geleceğimiz hakkında bana söz verdi, dedi Suskun. Ölen firavun gibi, kraliçe de loncanın görevinin önemine inanıyor.

- Belki de kararımız ertelememiz daha doğru olur, dedi Kenhir.

- Kesinlikle hayır, dedi ustabaşı kararlılıkla. Yeni ekip şefinin firavunun cenazesinde önemli bir görev üstlenmesini bekliyorum.

Böylece köyün egemen kurulu Maat ve Hathor Tapınağı'nın üstü açık avlusunda, mezar kâtibinin başkanlığında toplandı.

432

CHRISTIAN JACQ

- Ustabaşının kararını ve seçimini onaylıyorum, dedi Ken-hir. Aranızda itiraz eden var mı?

Sol ekip şefi Hay söz aldı.

- Paneb'i loncaya girdiği günden beri izliyorum. Hepimiz gibi, ben de biliyorum kusurlarım, yine de Suskun Nefer'in vermeye hazırlandığı görevlerin üstesinden geleceğinden eminim.

Bilge kadın bir bakışla onayladığını belli etti.

- Ekip üyelerinin düşüncesini aldın mı? diye sordu ustabaşı Hay'a.

- Oybirliliğiyle Paneb'in lehine karar verdiler.

- Hathor rahibeleri de öyle, diye ekledi bilge kadın.

- Lekesiz Uabet'in itirazı var mı? diye meraklandı Kenhir.

- Yok, dedi genç devin karısı.

- Loncanın tek yürek karar verebilmesi için, geriye sağ ekip üyelerine sormak kalıyor. Bu konuyu tartıştınız mı?

- Gerçekten, gerekli miydi? diye sordu Kurtarıcı şed. Suskun Nefer'i ustabaşı olarak seçmemizin nedeni, kişisel bir tercih göstermeksizin, loncayı doğru yolda götürmesi değil miydi? Cesur Paneb'i yeni ekip şefi olarak seçmek istiyorsa, istediğini yapalım.

Halat Kasa'nın büyük kahverengi gözleri öfkeyle parladı, köşeli yüzü kızardı.

- Cesur'u tanıyınca, kuralları ayakları altına almasından, çalışma saatlerine saygı göstermemesinden korkmak gerekir! Bizlerin tersine, yorgunluk nedir, bilmiyor, başkalarının güçsüzlüğünü görmezden geliyor. Böylesi bir davranış, bir ekip şefine yakışmaz.

- Böyle konuşmakla, iyi ettin, dedi Pişkin Somun Pay. Pa-neb seni can kulağıyla dinledi, uyanlarını hafife almayacaktır. Söylediklerin, atamasını reddetmek için yeterli neden mi?

Kasa cevap vermedi.

- Paneb'i güreşte yenmiş olsaydım, dedi Güçlü Naht, olumsuz görüş belirtirdim. Yeni ekip şefimizin içimizdeki en güçlü zanaatkar olması, koşullar ne olursa olsun, iyiliğimiz için dövüşmesi iyi bir şey.

Sağ ekip zanaatkarları taş yontucusunu onayladılar.

- Kâtip Yardımcısı İmuni'nin ne düşündüğünü duymadık, dedi ustabaşı.
Kenhir rahatsız olmuştu.
- Yardımcının benimkinden farklı bir görüşü olamaz.
- Bu görüşünü Paneb'in önünde açıklaması daha uygun olmaz mı?
Mezar kâtibi istemeye istemeye kabul etmek zorunda kaldı. Kemirgen yüzlü küçük kâtip yardımcısı kendisine vahşi hayvan gözleriyle bakan Paneb'e endişeli bir göz atı.
- Kararlarınıza karşı gelmeyi düşünmem, hem...
- Sen bu loncanın üyesisin, sana kendi düşünceni soruyoruz. Paneb'in atanmasını onaylıyor musun, onaylamıyor musun?
İmuni'nin solgun yüzü tatsız bir yeşile döndü. Tek başına, her şeyi altüst edebilir, güçlü ve ciddi görüşler açıklamasının gerekeceği uzun bir tartışma başlatabilirdi.
- Evet, evet... onaylıyorum.
Küçük kâtip, topluluğun bakışlarını üzerinde toplamayı sürdürerek, aceleyle zanaatkarlar arasındaki yerine döndü.
Mezar kâtibi ressama bakıp konuşurken, rahatsızlığının gizlemeye gerek duymadı.
- Cesur Paneb, Hakikat Meydanı'nın sağ ekibine şeflik yapmak üzere seçildin, ekibinin üyeleri sana itaat etmek zorunda. Ustabaşının planını yaşatırken loncanın kurallarına uyacak ve Maat'ın yolunu yüreğinde saklayacaksın. Yeni görevin nedeniyle, köyün güneydoğu köşesinde daha geniş bir evin olacak, dışarıda bir tarlaya, daha fazla yiyeceğe ve mala sahip olacaksın. Bu ayrıcalıkların karşılığında, dinlenme zamanın azalacak, tüm mahkeme toplantılarına katılacak, tapınakta daha fazla hizmet edeceksin. Görevlerini eksiksiz yerine getireceğine yemin ediyor musun?
- Firavunun ve manevî anne babamın hayatları üzerine, yemin ederim.
Yetmiş ikinci bölüm
Onu ilk gören, küçük kanallardan birinden su çekmeye gelen, yardımcılarının şefi, Çömlekçi Beken oldu.
Şaşkınlık ve korku içinde, elindeki testiyi düşürdü, vücudunu giderek saran yağ tabakasına rağmen, köye kadar koştu.
- Ne oldu sana? diye sordu Demirci Obed, arkadaşının soluk soluğa gelişini gördüğünde.
- Bilge kadına haber gönder... Onunla konuşmam gerek.
Böylesi bir davranış, Beken'in âdetlerinden olmadığından, Obed durumu ciddiye aldı, kapı nöbetçisinden yardım istedi.
Yardımcıların şefinin bir saate yakın sabretmesi gerekti. Işık karaciğer kanalları tıkanmak üzere olan bir kız çocuğuna bakıyordu çünkü. Bilge kadın köyden çıktığında, Beken koşarak yanına vardı.
- Kaplumbağa... Toprak tanrısının kaplumbağasını gördüm. Dev gibiydi, ağzı bir kuyununkinden de büyüktü!
Aslında bir balık olarak görülen kaplumbağa, suların yükselmesinin habercisi olarak da tanınırdı. Erkekleri ka-mışlanıyla toprağı tohumlardı. İşaretleri okumayı bilen birisi için, kaplumbağa suyun ne kadar güçlü yükseleceğini açıklardı. Genellikle nehrin suyunun büyük bölümünü içip tüketecek olmasından korkulurdu ama, bu kez ürkülen, bambaşka bir şeydi.
436
CHRISTIAN J AC y
- Biraz abartmıyor musun?
- Belki, diye kabullendi çömlekçi, ama ağzının şimdiye kadar görmediğim büyüklükte olduğuna, kaplumbağanın tarlalara doğru hızla ilerlediğine yemin ederim! Sonra gözden kayboldu...
- Senden başka, onu gören var mı?
- Hayır, kanal kıyısında yalnızdım. Ama yemin ederim, gerçeği söylüyorum!
- Sana inanıyorum, Beken. Gidip yetkililere haber vereyim.
General Mehi kulaklarına inanamıyordu.
- Söylediklerinden emin misin? dedi Per Ramessu'dan dönen subaya.
- Gerçekten de bilgiler meclisinin önerisi ve Kraliçe Tau-sert'in onayıyla genç Sipta firavun seçildi.
- Kim bu Sipta?

- Başdanışman Bay'ın koruduklarından biri.
- Saçmalık, bu! Kimse bu Sipta'yı tanımıyor, başdanışman da hayalci biri değil ki.
- Anlatılanlara bakılırsa, yeni hükümdar saray erkânının hayranlığını kazanacak olağanüstü yeteneklere sahipmiş.
- Mehi kuşkuluydu hâlâ. Hükmetmek için doğmuş Tausert asla vazgeçmeyecekti iktidardan; ne var ki, firavunluğunu ilan ederse, güçlü bir dirençle karşılaşacağını da farkında olmalıydı. Bu direnci kırmak için tahta bir kukla oturtmuş, onun ardına gizlenerek kendisine karşı çıkan çeşitli grupları devirmeyi planlamıştı.
- Bilge kadın acilen sizinle görüşmek istiyor. Mehi Işık'ı zaman geçirmeden kabul etti.
- Gelecek su baskını tehlikeli olacak, diye açıkladı Işık. Felaketin önlenmesi için, önlem almak gerekir.
- Hangi işaretlere dayanarak konuşuyorsunuz?
- Dev bir kaplumbağanın görülmesine. General şaşırıldı.
- Bu biraz... biraz hafif bir işaret değil mi?
- Bizi şimdiye kadar hiç yanıltmamış bir işaret. Talihimiz varmış, yardımcılarının şefi kaplumbağayı gördü, zaman kaybetmeden beni uyardı.
- Uzmanların gözlemlerini beklemek daha doğru olmaz mı?

CESUR PANEB

437

- O zaman çok geç olur, Teb de büyük tehlikeye girer. Eğer bir girişimde bulunmazsanız, Kraliçe Tausert'ten beni kabul etmesini isterim.
- Mehi tehlikeyi gördü; görevini savsaklamakla suçlanabilirdi.
- Kraliçeye birlikte gidelim. Uzmanlar beni dinlemeyeceklerdir, onun için haşmetmeaplanının katında sizin sözünüz benimkinden daha önemli.
- Tausert, cenaze t' renleri biter bitmez Amon'un kentinden ayrılacağını Teb ileri gelenlerine bildirmek üzere büyük meclisi toplatmış, toplantıya başkanlık etmeye hazırlanıyordu.
- Tesrifatçısı General Mehi ile bilge kadının geldiğini bildirdiğinde, önce onları kabul etmeye karar verdi.
- General ustabaşının karısının endişelerini açıklamasını bekledi, kraliçenin anlatılanları gülünç bulacağını umuyordu içten içe; ne var ki, Tausert'in tepkisi bir kez daha şaşırttı Mehi'yi.
- Böyle bir uyarıyı hafife almayalım. General Mehi, adamlarınızdan büyük bölümü bentler yönetiminin emrine girsin, nehir kıyısındaki bentleri zaman geçirmeden onarıp güçlendirsinler. Bunların yanı sıra, her bölge yöneticisine haber gönderin, alçak topraklarda yaşayan köylülerin göçe hazırlanıp yüksekçe tepelerdeki köylere taşınmalarını sağlayın.
- Bu oldukça ağır bir iş Haşmetmeaplan, ve ben...
- Görevi size vennemin nedeni de bu ya.
- Yine de büyük meclise katılabilir miyim?
- Hayır, bir saniye bile kaybetmeyin. Ancak size neler söyleyeceğimi ana hatlarıyla açıklayayım; Hakikat Meydanı'nın ustabaşısı II. Seti'nin mezarının kapısına gömütlüğün mührünü basar basmaz, Sipta firavun olarak taç giyecek. Firavun gerçekten hükmetmeye hazır olacağı güne kadar naibelik görevini üstleneceğim. Şimdi iş başına General, acele edin.
- Mehi kraliçenin bilge kadını alıkoymasına az da olsa, bozuldu. Bakalım o büyücü daha başka ne haltlar karıştıracaktı? Ne var ki, Suskun Nefer'in ölümü yaklaşıyordu; bu ölüm karısını da yıkacak, hareketlerini kökten engelleyecekti.
- Benimle baş başa konuşmak istiyordunuz, değil mi?
- Düşüncelerimi okuyorsunuz, Haşmetmeaplan.

438

CHRISTIAN J AC g

- Bu korkunç kehanet gerçekleşirse, Mısır sizin sayenizde felaketten kurtulmuş olacak, ben de tahtımı sizin yardımınızla koruyacağım. Size çok şey borçluyum, Işık.
- Teb'den ayrılmayın, Haşmetmeapları. Kraliçe hazırlıksız yakalandı.

- Benden yapamayacağım bir şey istiyorsunuz. On gün sonra, kocamın mumyası lahte yerleştirilmiş olacak; o zaman hemen Per Ramessu'ya dönmem gerekecek. Yoksa, ülke karışır.

- Yola bugün çıksanız bile, suların yükselmesinden kurtulamayacak, boğularak öleceksiniz. Kararınızı değiştirmeniz için, elimde başka bir şey yok, beni dinlemenizi sağlamaları için tanrılara dua ediyorum.

Sular, o güne kadar hiç görülmemiş biçimde yükseldi. Bentlerden bazıları yıkıldı, birkaç dana boğuldu, ama alınan önlemler sayesinde insan kaybı olmadı. Mehi'nin askerleri göç etmek için gereğinden fazla bekleyen, sular yükselince de palmyelerin tepesine tırmanan bir avuç köylüyü kurtardı.

Set, kardeşi Horas'un sol gözü olan mehtaba saldırmayı durdurunca, sol göz büyümeye başladı, kısa sürede gümüş tabak tüm görkemiyle boşlukta parladı, eyaletlerinin tümüyle el değmemiş Mısır'ı temsil etti.

Kraliyet Sarayı'nın rıhtımında, Kraliçe Tausert'in gemisi şimdiye kadar görülmemiş büyüklükteki bir dalgaya kapılıp, batı. Sonunda Teb'de kalmaya karar veren kraliçe, ölümden kurtulmuştu. Karnak Tapınağı'nda altın ve gümüş aynalar törenine katıldı, güneşin ve ayın akislerinin su baskınının kötü sonuçlarını silmeleri için tanrılara yakardı.

Kırmızı çamurlar taşıyan sular yavaş yavaş yatıştı, Yukarı Mısır'ın tüm halkı gibi Tebliler de, anaforlara dikkat etmek kaydıyla kayıklarına binip nehirde dolaşmaya başladı.

Sakinleştirici kelimelerle dolu mektubuna rağmen ona ihanet edip tahta kimsenin tanımadığı bir yabancıyı çıkaran Başdanışman Bay'a çok öfkelenmiş olan Tausert, hayatını kurtardığı için bilge kadına, II. Seti'nin cenaze töreninin kusursuz olmasını sağladığı için de ustabaşına teşekkür etmeye, Hakikat Meydanı'na gitti.

CESUR PANEB

4ay

Kraliçe bir daha asla evlenmeyecekti. Daha şimdiden sevgilileri olduğuna dair dedikodular çıkmış, hemen herkes genç ve soylu bir Tebliyle evlenerek yeni bir kraliyet çifti oluşturacaklarını, Sipta'yı alaşağı ederek iktidarı ele geçireceklerini söylemeye başlamıştı. Söylentilere hiç mi hiç aldırmayan Tausert, duyduklarını yalanlamaya da kalkışmadı; sadece hırslı ve aptalların böylesi çürük gıdalara ihtiyacı vardı, oysa kraliçe sırrını kimseyle paylaşmayacaktı; II. Se-ti'ye, ölümünden sonra da sevdiği adama sadık kalacaktı, o kadar.

Tausert Hakikat Meydanı'ndaki tapmağında Maat'a saygılar sunduktan sonra Işık'la birlikte köyün ana yolunda yürümeye koyuldu.

- Başdanışman Bay bana ihanet etti, dedi bilge kadına, ama yine de Mısır'ı ciddi bir buhrandan kurtardı. Bir su baskının beni Teb'e mihlayacağını, kabilelerin hırslarım boğmak için bir firavun gerekeceğini kim tahmin edebilirdi? Kraliçeler Vadisi'nde bana neden bir yer bulamadığınızı anladım sanmıştım, firavun olacaktım çünkü. Meğer, yanılmışım. Hükümdar olan Sipta, ben sadece nalbelik yapacağım. Hathor artık beni çocuklarının araşma kabul edecek mi?

- Hayır, Haşmetmeapları. Kraliçeler Vadisi'ne döndüm, cevap hiç değişmedi. Başdanışman Bay nihayet bir akşam da olsa dinlenmeye karar vermiş, saraydaki çalışma odasına çekilerek, dosyalarını incelemeye koyulmuştu. Mısır'ın bir firavunu vardı yine, başdanışmanın bütün endişeleri de boşa çıkmış, taç giyme töreni sırasında anlatılmaz acılar çeken genç Sipta'nın tahta çıkmasına kimse direnmemişti. Ptah başrahibinin sevgili öğrencisi bu güçlükten de yüzünün akıyla çıkmış, alkışlarla firavun ilan edilmişti. Kimse çekinmiyordu genç firavundan; herkes başdanışmanın Tausert'in hırsını gemleyip onu ikincil bir konuma düşürmeyi başardığını, bundan böyle ülkenin gerçek efendisi olacağını düşünüyordu.

Hepsi de yaralıyordu.

Bay kraliçeye sınırsız bir hayranlık, genç Sipta'ya da büyük bir sevgi duyuyordu. Tausert hükmedecek, Sipta da adil ve dürüst bir yönetici olacaktı. Seti'nin dul karısına, sayısız

440

CHRISTIAN J AC y

ve etkili düşmanlarına karşı paravan olacaktı Sipta. Sonra, bir süre sonra, Haçepsut gibi, en üst basamağa tırmanacaktı Tausert.

Başdanışmanın tek bir isteği vardı; Tausert'e her şeyi anlatmak, ona ihanet etmediğine, tam tersi, yolunu açtığına inandırmak.

Yetmiş Üçüncü bölüm

Serketa hainle yeniden buluştuğunda, geleceğe çok daha güvenle bakıyordu.

Kraliçe Tausert Per Ramessu'ya gitmek üzere Teb'den ayrılmıştı. Başkente varır varmaz Bay'dan öcünü almak için elinden geleni yapacağından ve kukla Firavun Sipta'dan kurtulacağından kimsenin kuşkusu yoktu.

Bunun sonucunda sadece General Mehi sarsılmaz bir direk olarak gözükecek, Kuzey ve Güney'in tüm aklı başında yetkilileri onun çevresinde toplanmakta tereddüt etmeyecekti.

- Benden istediğini getirdim, dedi haine küçük bir şişe uzatırken.

- Bunun etkisinden eminsiniz, değil mi?

- Hiç endişelenme.

- Etkisini gerçekleştirmesi için, ne kadar zaman gerek?

- Yaklaşık bir saat. Bundan, nihayet harekete geçmeye karar verdiğini mi

çıkarmalıyım?

- Önümde mükemmel bir fırsat var.

- Başarırsan, zengin olursun.

Yas dönemi sona erdiğinden, Cesur Paneb'in sağ ekip şefliğine getirilmesini kutlayabilirdi artık lonca. Genç dev göreve başladığından beri, mezar kâtibinin her zamanki dikka-tiyle üzerine titrediği kurallara harfiyen uyararak, ekibin en endişelilerini bile yatıştırmayı başardığından, kutlamanın

442

CHRISTIAN J ACQ

tam bir şölen havası içinde geçeceği kesindi.

Paneb II. Seti'nin lahtinin mezara indirilişi işlemini gerçek bir ustalıkla yönetmiş, firavunun ruhuna öte taraf yolculuğunda eşlik edecek hazineyi oluşturan eşyaları teker teker denetlemişti. Yönetim biçimi bazen kırıcı olsa bile, başkalarından istediğinin kat kat fazlasını kendinden talep ettiğinden, kimsenin söyleyecek bir şeyi olamıyordu.

Yeni bir ekip şefi atanması olağanüstü bir gelişmeydi, bu nedenle şölenin unutulmayacak kadar görkemli olması gerekiyordu; şölende sığır pirzoları, çeşit çeşit balıklar, sebze püreleri, taze peynirler, ballı çörekler, sert biralar, nefis şaraplar vardı.

Suskun Nefer ile eşi tüm köy halkının paylaştığı sade neşenin tadını

çıkartıyordu. Köyün hayvanları da katılıyordu kutlamalara, yeşil maymun, Büyücü, Çirkin Hayvan ve efendisinin ayakları dibinde sızıp uyuyacak kadar et tıkman Kapkara. Bazen belden aşağı, şakalar ve takılmalar duyuluyor, Paneb'in Halat Kasa ve Güçlü Naht gibi en amansız düşmanları bile silahlarını bırakıp yeni ekip şefini hararetle kutluyorlardı.

- Aslında, dedi Naht, tuzağa düşürdüler seni. Biz, atanmanı kutlayabiliriz, ama sen, işte orada kuşku var! Ekipten birinin küçücük bir derdi olsun, söylenecek tek bir ad var artık: Paneb! Ekip şefi, yanında çalışanların hatalarından sorumlu değil mi?

- Bu dediklerin beni keyiflendirmiyor, ama haklısın galiba. Anne ve babasına belli etmeden biranın tadma bakan

Aperti, bir taburenin üzerine yığılmış, sızmıştı; uzun masanın çevresinde birkaç kez koşup döndükten sonra, oyundan sarhoşlanmış çocuklar da uyukluyorlardı.

Kocasıyla Hathor rahibelerine itiraf edemeyecek kadar gururlanan Lekesiz Uabet küçük kızını kollarına alıp gitme işareti verdi, az sonra bütün ev kadınları Uabet'i taklit ettiler.

Ustabaşı evine dönmeden önce manevî oğlunu kucakladı.

- Önümüzde yapılacak çok iş var, Paneb; şölen biter bitmez Hay ve mezar kâtibiyle birlikte toplanmamız gerekecek.

Nefer bilge kadınla birlikte çekilirken, Neşeli Renupe genç devin önüne, içinde en azından üç litre şarap bulunan bir amfora koydu.

CESUR PANEB

443

- Kenhir'in mahzeninden gelme, olağanüstü bir hasat, dedi. Bunu daha bir saat önce ele geçirdim.

Paneb II. Ramses'in son yılından kalma şarabın nefis koktuğunu kabul etmek zorunda kaldı.

- Bizi onurlandır, Ekip Şefi bu nefis şarabı sağlığınıza iç! dedi Güçlü Naht. Genç dev ekibe daha fazla direnmedi, koca amforayı koluna dayayıp bir dikişte devirdi.

- Paneb çok yaşasın! diye haykırdı Pişkin Somun Pay. Çok geçmeden herkes katıldı bu dileğe.

Köy uykuya dalmıştı ama Paneb'in içinden eve dönmek gelmiyordu bir türlü. Sarhoş değildi ama, içinde rahatsızlık verici bir şeyler duyuyor, gecenin serinliğinin onu iyileştireceğini umuyordu. Ne var ki, yüreği düzensizce çarpmaya, sırtı soğuk soğuk terlemeye başlamış, göğsü baktığında kırmızı, mavi ve yeşil çizgiler görür olmuştur.

Sonra ellerine yakıcı bir öfke yerleşti, bir yumrukta duvarın birini devirdi, gücü daha da arttı. İçinden bir ev yıkma tutkusu yükseldi, şeytanın avucuna düştüğünü anladı.

Şeytandan tek başına kurtulamayacaktı. Sarsak adımlarla, ustabaşının evine yöneldi. Işık'ta bunu geçirecek bir ilaç vardı mutlaka.

Oysa sokak gözlerinin önünde dans ediyor, on sokak olup, ayaklarının dibinde uçurumlar açıyordu.

Bir an olduğu yerde donan dev, yine de yürümeye çalıştı.

Evet, kapıya varmıştı işte.

Olağanüstü bir çabayla, eline bir taş alıp kapıyı devirmeye çalıştı.

- Kapıyı aç, Nefer, yoksa bu gece ölüm kol gezecek! Ressam artık kendi sesini tanıyamıyor, ne dediğini ve ne yaptığını bilmiyordu. Kapı açıldı.

- Paneb! diye haykırdı Nefer. Ne oldu?

- Seni göremiyorum, söylediklerini iyi duyamıyorum. Ustabaşı manevî oğlunun koluna girdi, eve alıp birinci

odaya sokarken, uzaktan olanları izleyen kâtip yardımcısı İmuni'yi göremedi. Uykudan apar topar uyanan Işık genç devin üzerine eğil-

444

CHRISTIAN JACQ

di. Gözlerini muayene etti, nabzını saydı, yüreğinin sesini dinledi, sonra da midesini.

- Paneb'e ilaç verilmiş, dedi sonunda. Bana kalırsa adamotu, kokulu kusturan ve nilüfer karışımı bir şey.

- Hayatı tehlikede mi?

- Sanmıyorum, ama emin olmak için, onu kusturmam gerekecek. Yoksa, göreceği hayaller, tehlikeli şeyler yapmasına neden olabilir.

Işık dediğini yaptı, hastanın organizmasındaki zehri ilaçlarla temizledi.

Şafak sökerken, kendine geldi Paneb. Hiçbir şey hatırlamıyordu.

Başdanışman Bay Per Ramessu'da karaya ayak basan Kraliçe Tausert'in önünde yere kapandı.

- Haşmetmeapları, ne kadar mutluyum, bir bilerseniz...

- Beni saraya götür de firavuna saygılarımı sunayım, sonra da kendi daireme kapanayım.

- Hayır, Haşmetmeapları, Sipta'nın istediği bu değil. Bu söyledikleriniz, Mısır'ın arzusu da değil. Ben Mısır için çalıştım. Mısır ve sizin için. Tauzer başdanışmanın heyecanlı açıklamalarını dinleyip, dürüstlüğüne inandı; ne var ki, saraya girerken, Bay'm yöntemini eleştirmeyi de unutmadı kraliçe.

- Sipta'nın tahta çıkması, ciddi karışıklıkları önledi kuşkusuz, dedi. Ama eğer hükmetmeye kalkarsa, benim naibe-liğimin bir anlamı olmayacak.

- Genç firavun böyle davranmayacakur, eminim.

- Bütün tecrübene rağmen, Başdanışman, şaşkınlığının kurbanı olmayasın? Kraliçenin kabul edilmeyi beklemesi gerekmedi. Basit bir kâtip gibi giyinmiş Sipta topallayarak geldi, II. Seti'nin dul karısının önünde eğildi.

- Başdanışman ve ben, sabırsızlıkla dönüşünüzü bekliyorduk, Haşmetmeapları. Sadece sizin yenebileceğiniz bilinmez güçlerin eırırindeymişim gibi hissediyorum kendimi. Çifte taç benim başım için çok ağır, ülkemi yönetebilecek kraliçeme itaat etmekten başka amacım yok.

Tausert şaşkınlık içinde karışısındaki gencin başdanış-

man kadar açık sözlü mü, yoksa tam tersine, ikiyüzlülüğün zirvesinde mi olduğunu merak ediyordu. Gerçeği öğrenmek için, onunla birkaç gün çalışmak yeterli olacaktı.

- Bir firavun haksızlıkla mücadele eden ve büyükler olsun, küçükler olsun, herkes için Maat yasalarını yaşatacak kararnameler çıkarmalıdır; şimdiye kadar hangi fermanları çıkardınız?

- Hiçbir şey çıkarmadık Haşmetmeapları, çünkü kendimi böylesine önemli kararlar verecek durumda görmüyorum; ama durumu daha iyi görebilmeniz için, ayrıntılı dosyalar hazırladım.

Sipta ve Tausert arasında şiddetli bir çatışma çıkacağına uman bir sürü saray görevlisinin isteğinin aksine, firavun ve kraliçe çalışma odasına kapandılar, odadan sadece başkanışmana bir dizi ekonomik ve toplumsal önlem açıklamak için çıktılar. Bakanlar ve halk önlemleri anlayış ve memnulukla karşıladı, insanlar bir dul ile bir sakatın oluşturduğu tuhaf çiftin bilgelikten payına düşeni almış olduğunu düşünmeye başladılar.

Tausert kuşlara saldırmamayı öğrettiği kaplan postlu ke-disiyle saray bahçesinin serinliğinin tadını çıkarırken, başkente döndüğünden beri ilk kez Bay'la baş başa görüşmeyi kabul etü.

- Bana ihanet ettiğini sanmıştım, Bay. Şimdi, yanıldığımı görüyorum. Mısır sana çok şey borçlu.

- Haşmetmeapları, ben sadece görevimi yapım.

- Genç Sipta'yı çok iyi yetiştirmişsin. Onu oğlum gibi görüyorum. Onunla birlikte, İki Ülke'nin refahı için çabalayacağız.

- Ben sadece sizin iyiliğinizi düşündüm, Haşmetmeapları ve...

- Hakikat Meydanı'nın ustabaşısına Firavun Sipta'nın ebedî istirahatgâhını ve milyon yıllık tapınağını hazırlamaya başlamasını bildir. İktidarı boyunca başarılı olabilmesi için, her iki anıta da ihtiyacı olacağını biliyorsun.

- Hemen şimdi yazacağım.

Tausert başkanışmanın uzaklaşmasını izlerken, ona en çılgın düşlerinde bile göremeyeceği destansı bir ödül vermeyi kararlaştırdı.

Yetmiş dördüncü bölüm

Ustabaşı, bilge kadın ve Burun Fened Sipta'nın ebedî isti-rahatgâhının Krallar Vadisi'nde nereye kazılacağı konusunda anlaşmışlar, mezarı II. Seti'ninkinin yakınına, biraz kuzeybatısına yapmaya karar vermişlerdi. Önce, beline altın önlüğünü bağlayan Suskun Nefer bakir kayaya çekiç ve altın kalemiyle vurdu; sonra ekibin yeni şefi, elinde göğün ateşini taşıyan büyük kazmasıyla işe girişti.

Mezarın kazısını yönetmek ve Nefer'in tasarladığı iddialı plana göre süslemek Paneb'in göreviydi artık.

- Kireç istediğimiz gibi, hiçbir kötü sürprizle karşılaşmayacağız.

- Sen yine de dikkatli ol, diye uyardı manevî oğlunu Nefer. Kaya bazen beklenmedik cilveler yapar. Kendine fazla güvenmek, insanı sonradan onanlamayacak hatalara sürükler.

- Bu kayalığa güveniyorum, yalan söylemiyor. Hem, bir yanlışlık yaparsam, beni doğru yola yöneltmek için, yanımda olmayacak mısın?

- Yanlışlık yapan bir ekip şefi, görevde kalmayı hak etmiyor, demektir.

Yumrukların en şiddetlisi bile bu kadar sarsamazdı genç devi.

- Böylesine düşebileceğimi mi düşünüyorsun?

- Mesleğimiz, tuzaklarla dolu bir macera gibidir. Sabırlı ve dikkatli ol, maddenin, üpkı insanlar gibi sürekli olarak

448

CHRISTIAN JACQ

hareketsizliğe ve kargaşaya meyilli olduğunu unutmama. Yönetiyor olman, kolaylığa kaçmana gerekçe olamaz. Uykunda bile, bir gün öncesinin ve bir gün sonrasının çalışmasını düşünmelisin.

Güneş vadinin üzerinde batıyordu. Zanaatkarlar aletlerini topluyor, bir gün sonrasının çalışması için vadiye dönmenden önce, geçitteki kulübelerde geçirecekleri geceye hazırlanıyorlardı.

İki adam Sipta'nın müstakbel ebedî istirahatgâhının önünde, yalnızdı.

- Gök bize ne olağanüstü bir hayat sunuyor, Paneb. Tanrıların bize bahsettiği sayısız nimetin farkında mısın?

Genç dev sırtını kayaya yasladı.

- Her gün, düşümü gerçekleştiriyorum. Daha ne isteyeyim? Oysa, buraların gücünün nerelere gittiğini araştırmak, loncanın bilgeliğini ilerletmek zorundayım. Bana verileni, iletmem gerek.

Yavaş adımlarla, ekibin öteki zanaatkarlarını izlediler. Nefer Paneb'in yeni bir yolun başlangıcında olduğunu biliyor, Paneb de Nefer'e hiçbir sözcüğün tanımlayamayacağı bir hayranlık duyuyordu. Akşamın sakinliğinde, kardeşlik onları batan güneşin ışınlarının sıcaklığıyla birleştiriyordu.

Suskun Nefer, şafak töreninden sonra, geçitteki kulübelerden köye inme işaretini geciktirdi. Zanaatkarlar ailelerini, ustabaşı da Işık'ı görebilmek için acele ediyordu. Yine de, loncaya ihtiyacı olan bir koruma sunuyormuşçasma, dağdan ayrılmakta tereddüt ediyordu.

- Yaşasın dinlenme, dedi Halat Kasa. Kazmak için iyi buyer seçtik herhalde, ama kaya iyi direniyor, kollarım hâlâ ağrıyor.

Ustabaşı patıkaya girerken, Büyük Ramses'in ölümünden beri Mısır'ın başına gelen felaketleri düşündü. Büyük firavun ülkesine öylesine güçlü bir damga vurmuştu ki, halefleri onunla karşılaştırılmaktan acı duyuyor, ölümünün yarattığı boşlukta oldukları yerde tepinerek bir türlü ilerleye-iniyorlardı. Ramesseum'un kurucusunu aratmayacak ululukta bir hükümdar çıkana dek, daha ne kadar beklemek gerekecekti?

Bütün karışıklıklara rağmen, Hakikat Meydanı kuruluşunda başladığı eseri sürdürmüş, Işık Taşı'nı zenginleştirmişti. Hay ve Paneb gibi birbirine taban tabana zıt kişilikli iki ekip şefi loncaya çalışmalarını sürdürmesi için olmazsa olmaz bir canlılık veriyor, ustabaşına loncanın birlikteliğini sağlamak, bilge kadına da büyüyle yeni yollar çizmek kalıyordu.

Paneb torbasına sivri uçlu çakmaktaşı doldurmuş, içindeki yükün farkına bile varmaksızın, omzuna almıştı.

- O taşlarla ne yapmayı düşünüyorsun? diye sordu, tamamen iyileşen Araştırmacı İpuy.

- Bu biçimde olanlara neredeyse hiç rastlamadım. Taşları yontup kalem yapacağım, sonra da heykeltıraşlara armağan edeceğim.

- Önümüzde yeni angaryalar var demek, diye yakındı Neşeli Renupe.

- Şaşırmış görünmeye çalışma, dedi Kurtarıcı Şed alayla. Yeni bir ekip şefi, neler yapabileceğini göstermek zorundadır. Onun beklentilerini karşılayabileceğimizi kanıtlamak da ' bize düşer.

- Bizler sadece insanız! diye itiraz etti Kasa.

- Bunu kolay kolay unutmayacağım, diye itiraf etti dev adam. Bu yüzden, fazla dinlenmenin size zarar vereceğini düşünüyorum. El tembelleştikçe, yeteneğini yitirir.

Zanaatkarlardan bazıları, Paneb'in acil durumlarda kuralları çiğnemeye hazır olduğunu düşünüp, endişelendi. Sipta'nın cenaze malzemesinin hazırlanması da, acil durum olarak görülebilirdi kuşkusuz.

Mehi'nin atının adımları atacak hali kalmamıştı. Vücudu terden sırılsıklam, çılgınca çarpan yüreği yüzünden soluk soluğa, yeniden dörtlüye koşacak durumda değildi gerçekten.

- İşe yaramaz bir hayvan, dedi general, atın dizginlerini seysilere uzatırken. At, Mehi'nin sabahtan beri tükettiği üçüncü safkandı. Üzerine binip sinirlerini yatıştırdığı hayvanlara karşı en ufak bir acıma yoktu içinde.

Seçkin okçular da paylarını almışlardı generalin öfkesinden: "Çok güçsüz, çok yavaş, çok beceriksiz!" General en iyi-

450

leri olduğunu da kanıtlamıştı onlara, sonra da kendinden çok daha ağır bir piyade eriyle güreş tutmuş, göz açıp kapayıncaya kadar adamın sırtını yere getirmişti.

Villasından içeri girerken, serin bir içecek kokulu ve temiz çamaşırlar sunan kâhyasını bir kenara itmiş, karışının üzerine atılarak yeni elbisesini parçalamış, öylesine bir vahşilikle sevişmişti ki, Serketa bile bir an bu sevişmeden zevk aldığı sanılmıştı.

- Canımı acıtıyorsun, tatlı çakalım!
- Bu bitmek tükenmek bilmez bekleyiş kanımı emiyor. Karnımı ov, bu sabah çok yedim.

Generalin kasları gerilmekten düğüm düğümdü.

- Müttefikimiz beceremeyecek, dedi.
- Her zaman tedbirliken, bu kez oldukça iyimser gözüktü, dedi Serketa.
- Hakikat Meydanı denen o kahrolası köy, bize o kadar

çok felaket yaşattı ki!

- Çünkü yanlış yöntem uyguladık, sevgili aslanım. Bu kez, başlarını vuracağız.

- Hangi tahinin edilemez korumanın ölümcül darbeyi son anda önleyeceğini bilmiyorum. O Nefer yıkılmaz görünüyor!

- O ortadan kaybolunca, diye tahminde bulundu Serketa, lonca dağılacak.
- Umalım, devletin tepesine yerleşen üçlüye da aynı şey olur! Başdanışman Bay'ın neler tasarladığını bir türlü anlayamıyorum.

- Oysa çok basit; başdanışman kraliçeye aşık, Tausert'in firavun olması için, elinden geleni yapıyor. Kişiliksiz ve sakat zavallı küçük Sipta da, Tausert iktidarının temellerini atarken saray erkânını oyalamak için atılmış bir yemden başka

bir şey değil.

- Bay düşündüğünden de güçlü çıktı.
- Sadece Tausert için yaşıyor. Ustabaşının yolumuzun üzerinden kaldırdıktan sonra, Tausert'le uğraşacağız. Tam bana layık bir rakibe, neredeyse benim kadar tehlikeli.

Mehi yüzükoyun uzandı.

- Belimi ov... O salak atlar kemiklerimi yuvalarından oynattı.
- Tausert sana güveniyor, bu aptallığının hayatıyla ödeyecek.

t-CÖÜK i'ANKÜ

451

Kollarını geriye uzatan general karısının saçlarından kavradı.

- Kraliçenin sözü bile edilmez, önemli olan tek şey, Işık Taşı!
- Öyleyse, o da yakında önemini yitirecek.
- Eksik olan alet yok, dedi İmuni uzun bir incelemeden sonra.
- Daha iyi ya, dedi mezar kâtibi bitkin bir sesle. Bildirmek istediğin bir şey oldu mu?

- Şimdilik, hayır. -Emin misin?

- Bana güvenebilirsiniz.

Kenhir pek inanmamıştı. Bir sansar gibi, en ufak aksiliği bile not etmişti İmuni kuşkusuz; ne var ki yaşlı kâtip endişeliydi, sanki bir felaket bulutu köyün üzerinde dolaşıyor, patlamak için fırsat kolluyor gibi. Bu yüzden gün boyunca köyün sokaklarını arşınlamış, zanaatkarlarla konuşup bir şeyler öğrenmeye çalışmış, yine de bir sonuca varamamıştı.

Genç karısı Güçlü Mut, Kenhir'in endişesini yüzünden okudu.

- Ciddi bir sorun mu var?

- Sadece kötü bir kâbus, ama uyanırken gördüğüm bir kâbus! Sabahtan beri, içim içimi yiyor.

- Yoksa ben görmeden, yemeği fazla mı kaçırdınız?

- Tabii ki hayır! Güzel bir metin okuyacağım, sinirlerimi yatıştırırsın diye.

Her zaman dingin olan Niut bile, yüreğinin endişeyle dolduğunu hissetti. Kenhir sıkıntılarını karısına da aktarmıştı. Güçlü kollarla salladığı süpürge, tasalarını sildi, süpürdü.

Ustabaşının evinde dinlenirken genellikle çok sakin olan Kapkara, durmaksızın gidip geliyor, okşanmak istiyor, yere uzanıp yattıktan bir dakika sonra yeniden ayaklanmaya çalışıyordu.

Nefer hayvanı sakinleştirmeye çalıştı, ama boşuna; kara köpeğin kahverengi gözlerinde Suskun'un çözemediği bir soru vardı.

- Yoksa muskanı mı kaybettin? diye endişelendi Işık.

Nefer elini boynuna götürdü. İsis düğümü kaybolmuştu gerçekten.

452

CHRISTIAN JACQ

- Kordonu kopmuş olmalı, hiç farkına varmadım oysa.

- Yatından tezi yok, sana yenisini veririm.

Bilge kadın giriş kapısının altından itilmiş bir papirüs parçası gördü. Eğilip aldı, mesajı okuduktan sonra alçak bir masanın üzerine bıraktı.

- Beni yardımcılarının bölgesine çağırıyorlar. Bir kaza olmuş. Kapkara'yı da götürüyorum, biraz oyalanır.

Demirci Obed şaşırıldı.

- Bir kaza mı? Hayır, sanmıyorum. Yardımcılar gideli epey oldu.

- Yine de araştıralım, dedi Işık.

Demirciyle birlikte atölyeleri gezdi. Hepsi boştu.

Eve döndüğünde, papirüsün artık masada olmadığını

fark etti bilge kadın.

Kapkara odaya doğru koştu ve yürek parçalayıcı bir uluma sesi duyuldu. Işık da peşinden gitti. - Nefer, ne oluyor? Nefer... Cevap ver! Yüreğine saplanmış sivri bir çakmaktaşı, koltukta oturuyordu ustabaşı, parmakları koltuğun kenarlarına kenetlenmiş.

Gözlerinde, belli belirsiz bir ısıltı. Nefer dünyadaki konukluğu süresince böylesine sevdiği, sonsuzluk süresince de seveceği kadını son bir kez görebilmek için bütün gücüyle diremişti.

Şimdiden ölümün katıllığını almış ağzından artık tek bir kelime bile çıkmayacaktı, ama Işık ellerini tutkuyla Nefer'in-kilerin üzerine koydu, kaderin Suskun'un elinden kopardığı son birleşme ve mutluluk anını tüm ruhuyla paylaştı.

Yetmiş beşinci bölüm

Nefer'in ölümünden beri, köyün üzerinde şiddetli bir kum fırtınası esiyor, tepelerden gelmişe benzer çığlıklar savuruyordu. Dağ, Hakikat Meydanı'nın üzerine yıkılmak istiyor-muşçasına homurdanıyordu. Güneş gri ve toprak rengi bulutlan delmeyi başaramıyor, gündüzler gece gibi geçiyordu.

Kadınlar, erkekler ve çocuklar oturdukları yerde çökmüş, yemek yemeyi bile düşünmüyorlardı. Kimse en ufak bir ses bile çıkarmamaya çalışıyordu. Çirkin

Hayvan kafasını kanadının altına saklamış, Büyücü hasır iskemlenin altına sığınmış, Kapkara da Işık'ın yatağının altına kaçmıştı.

Rahibelerden hiçbiri ataların sunaklarına armağan koymaya cesaret edememişti; sanki atalar loncayı kaderine terk etmiş gibi. Tüm köy, yokluğunda en gündelik davranışların bile anlamsızlaştığı ustabaşısının ölümünde donmuş gibiydi.

Kumlar yavaş yavaş terasları kapladı, kimse evini saldırıya karşı korumayı aklından geçirmedi. Korkunçluğu da aşan bir cinayetden öfkelenen tanrıların, küçük toplumu ortadan kaldırması haksızlık mı olurdu?

Suskun gittikten sonra, kim eline bir alet almayı düşünür, kim mutluluğu düşünmeye bile cüret edebilirdi ki? Nefer ardında onu izlemeyi beceremeyecek yetimler bırakmıştı.

- Böyle davranmaya hakkımız yok, dedi Paneb Işık'a. Eserini yıkmak, Nefer'e hakaret olur. Ustabaşımızın cenazesini kutsal geleneklere göre kaldıralım.

Yoksa, gerçekten ölecek.

454

Loncanın ödevi, ustabaşının sonsuza dek aramızda olmasını sağlamak olmalı.

Bilge kadın güçlülükle doğruldu, dev adam koluna girdi.

Işık köyün ana yolunda görüldüğünde, fırtına dindi.

Ağır adımlarla teker teker evlerinden çıkıp, tapmağa doğru giden bilge kadının peşine takıldı zanaatkarlar.

Kalemler, murçlar, keserler, gönyeler, suterazileri, cetveller, armağan masaları, yatak, aynalar, sandaletler, sandıklar, Hakikat Meydanı

zanaatkârlarının tutkuyla ürettikleri daha birçok şey Suskun Nefer'in mezarına yerleştirildi. Heykeller içinde en duygulandırıcı olanları, ustabaşı ile

karısını yan yana oturmuş olarak gösterenlerdi; Işık koruma belirtisi olarak sol kolunu kocasının beline dolamış, bakışları olağanüstü bir yoğunlukla

birleşmişti.

Ebedî istirahatgâhın eşiğinde, üzerine ustabaşının ka'sı-nı, öte tarafta sonsuza dek yaşayacak yaratıcı gücünü temsil eden bir heykelciğin yerleştirildiği boğa

toynağı ayaklı bir

iskemle vardı.

Tören bitmek üzereydi, bilge kadın mezarın girişine bir persea dikti, Osiris'in tanrılar ve insanlar için yarattığı, yapraklarına yürek biçimi verdiği ağacı. Kimse gözyaşlarını tutmayı becerememişti. Yürek parala-yıcı çığlıklar atan Kapkaranın yanında, yıkılmak üzere görünen bilge kadının dinginliğine hayrandı hepsi. Sınırsız bir direniş pahasına da olsa, Paneb'in yardımıyla evine dönmeyi başardı Işık; döner dönmez de yatağına yığılıp kaldı. Darbeyi tüm benliğinde hissedene köy, çocuk kahkahasının bile dağıtamayacağı bir yasa boğulmuştu.

Önderini yitirerek, yok olmaya mahkûm edilmemiş iniydi lonca?

Üç gün geçti.

Kapı açıldı, acıdan bitkin, yine de Hathor başrahibesi kıyafeti giyecek, yüzünü boyayacak gücü bulmuş olan bilge kadın görüldü. Nefes kesici güzelliğiyle, artık ne neşenin ne de acının olmadığı bambaşka bir dünyaya aitmiş gibiydi Işık.

- Bana ihtiyacı olan varsa, dedi mezar kâtibine, muayeneye hazırım.
- Daha acil işler var, Işık. En sabırsızlan yatıştırmayı başardım ama, zaman geçirmeden köy mahkemesini toplayıp, biriken şikâyetleri dinlememiz gerekiyor.
- Şikâyetler mi? Kimin hakkında?

- Paneb. Suçlamalar çok ciddi, görmezden gelinemeyecek kadar ciddi. Tüm köy halkı Maat ve Hathor Tapınağı'nın üstü açık avlusunun çevresinde toplanmıştı. Soruşturmayı derinleştirmeden önce, iddia ve savunmayı dinlemek, mahkeme başkanı olarak mezar kâtibinin göreviydi. Yanında bilge kadın, sol ekip şefi ve iki Hathor rahibesi, Pişkin Somun Pay ile Somurtkan Karo'nun eşleri vardı.

- Köyün şimdiye kadar hiç yaşamadığı, korkunç bir felaketle karşı karşıyayız, dedi Kenhir üzüntülü sesiyle. Ustabaşı Suskun Nefer kendi evinde öldürüldü, bu korkunç cinayeti işleyen de bizden biri. Eğer katilin içinde ufacık da olsa. dürüstlük varsa, çıkıp itiraf etsin, hareketinin nedenini açıklasın.

Ağır sessizliği kimse bozmadı.

- Bilge kadın bize cinayetin ayrıntılarını anlatabilir mi? dedi Kenhir.
- Yardımcılar bölgesinde birini tedavi etmemi isteyen bir mesaj, beni evden uzaklaştırdı. Evden çıkmam için bir tuzak. Eve döndüğümde, mesaj kaybolmuş, kocam ölmüştü.

- Suskun Nefer nasıl öldürüldü ?

- Yüreğine özenle yontulmuş, çok sivri bir çakmaktaşı saplanmıştı.

- Demek suçlu çok güçlü biri olmalı, dedi Araştırmacı İpuy. Ben, Paneb'i geçitten bir torba dolusu çakmaktaşı getirirken gördüm. Kurtarıcı şed de tanıklık edecektir.

Ressam heykeltıraşın söylediklerini doğrulamak zorunda kaldı.

Paneb şiddetle itiraz etti.

- Dağda taş topladığım için, beni manevî babamı, taptığım adamı öldürmekle mi suçlayacaksınız?

- Paneb gerçekten de çakmaktaşılarını köye getirdi, dedi Kurtarıcı şed, onu getirirken gören sağ ekip zanaatkarları var. En başta da, katil! Bu yüzden çakmaktaşı kullanarak,

o

yeni ekip şefimizin suçlanmasını sağlamak istedi.

- Paneb ile Nefer arasında şiddetli bir çatışmaya tanık oldum, dedi Çakal Unes.

II. Seti'nin mezarının nasıl bitirileceği konusunda anlaşmazlığa düşmüşlerdi.

- Doğru, dedi dev adam, ama sonra aynı fikre geldik. -Bana ustabaşının firavunun karışısındaki davranışını

onayladığını söylemiştin, dedi Neşeli Renupe.

- Daha da kötüsü var! diye sözünü sürdürdü Unes. Payla birlikte, kötü kehanetin kaybolması için, ustabaşının evinin kapısına çizilmiş kırmızı bir eli sildik. O el tam Paneb'in elinin büyüklüğündeydi!

Pay başını sallayarak onayladı.

- Ortadan kaldırdığınız bir kanıtı değerlendiremem, dedi

Kenhir asabice.

- Yine de iki zanaatkarın sözüne inanmamazlık edemezsiniz, dedi kâtip yardımcısı İmuni. Üstelik Paneb'i elinde bir taşla ustabaşının kapısını zorlarken gördüm.

Bir taraftan da, korkunç bir tehdit savurdu: "Kapıyı aç Nefer, yoksa bu gece ölüm kol gezecek!"

- Paneb katil tarafından uyuşturulmuştu, diye açıkladı bilge kadın. Sözünü ettiği ölüm, kendi ölümüydü.

- Paneb suçlu, diye ısrar etti İmuni. Ekip şefliğine seçilmesi için, Nefer'in onu evlat edinmesinden başka bir şey düşünmedi. Amacına varınca, sahtekârlığının farkına varmaya başlayan manevî babasını ortadan kaldırmak zorunda kaldı. Ben loncanın arşivlerini inceledim, Nefer'le uzak da olsa akrabalık ilişkisine sahip olduğumu kanıtlayabilirim. Manevî evlatlığına seçmesi gereken bendim, Paneb değil! Kâtip yardımcısı üzerine iddialarını kanıtlayacak notlar aldığı bir papirüs parçası çıkardı.

Paneb bıyıklı küçük adamın üzerine atılmaya davrandı ama, Kurtarıcı şed önledi meslektaşını.

- İmuni'nin iddiaları dayanaksız, dedi bilge kadın dingince. İddia ettiği akrabalık bağı ne olursa olsun, Suskun Nefer ile özgürce seçtiği manevî oğlu arasında hiçbir anlaşmazlık yoktu, onları birbirlerine kusursuz bir kardeşlik bağlıyordu.

Dul kadının sözlerine rağmen, geri adım atmadı İmuni.

- Paneb'in suçluluğunu kanıtlayacak birçok belirti var! Mahkemenin onu suçlu bulmasını talep ediyorum.

- İmuni'nin kıskançlığı bizi yolumuzdan şaşırtmamalı, dedi Kurtarıcı şed.

- Elle tutulabilir tek bir kanıt yok, dedi Kenhir.

- Gerçeği öğrenmenin bir yolu var, dedi bilge kadın ciddiyetle. Paneb'i akasyanın kucağı sınavından geçirelim. Oradan canlı çıkarsa, sonsuza dek aklanmış olur.

Osiris'in sırlarına vâkıf Hathor rahibeleri akasyanın kucağında toplanırlardı; kardeşi Set tarafından öldürülen tanrının mezarının üzerinde, ürkütücü dikenleriyle yalanı yakalayan bir akasya bitmişti.

Dikenlerin karşısında, iddialara rağmen suçsuz olduğunu bir kez daha yineledi Paneb.

- Hayat ile ölüm, akasyada birleşir, diye açıkladı bilge kadın. Ölüm geldiğinde, İsis gelip Set'in açtığı yaralanı kapayana kadar, insanlardan uzaklaşır hayat; işte o zaman ağaç yaprakla donanır ve doğru insanın korkacak bir şeyi kalmaz. Yaklaş Paneb, yaklaş ve akasyayla birleş.

Koca dikenler öylesine sivriydi ki hançerden daha keskin görünüyor, insanın etini keseceğe benziyordu. Oysa genç dev fazla düşünemeyeceği bir durumdaydı; geri çekilse, suçlu görülecek ve en ağır cezadan kurtulamayacaktı.

Paneb ölüm ve hayat ağacına satıldı.

Cesur akasyanın kucağından çiziksiz çıkınca, Osiris'in yargısı önünde eğilmek zorunda kaldı İmuni. Ağacın dikenleri çekilmiş, zanaatkarın vücudunda en küçük bir iz bile bırakmamıştı. Böylece Paneb'in doğru söylediği kanıtlanmıştı.

Hakkındaki suçlamalardan aklanan Paneb, bundan böyle aynı cinayetten suçlanamayacaktı.

- Bir an bile, dedi Işık, suçlu olduğunu düşünmedim.

- Bu cinayet cezasız kalmayacak, yemin ediyorum, kalmayacak!

Bilge kadın ustabaşının ebedî istirahatgâhına kadar yürüdü. Paneb peşindeydi.

- Şu köye bir bak, dedi Paneb'e. Fırtınanın gözünden kurtulmaya çalışan bir gemiye benziyor. Eğer köyü koruyamazsak, ona içimizdekinin en iyisini sunamazsak, batacak. O zaman Nefer'in katili herkesi öldürmüş olacak. Nefer'in yeri-

ni kimse alamaz, acımız hiç hafiflemeyecek. Ama eseri sürdürüp Hakikat Meydanı'nı yaşatmak zorundayız.

Bir şahin köyün üzerinde uçuştu, gömütiüğün üzerinde halkalar çizdi, güçlü bir kanat darbesiyle göğe doğru yükseldi.

- Suskun Nefer'in ruhu. diye mınıldandı Işık, bize ışığa giden yolu gösteriyor.

CHRİSTİAN JACQ IŞIK TAŞI III

CESUR PANEB

Hakikat Meydanı. Firavun mezarlarının yapıyla görevli bir grup zanaatkarı barındıran, çölün ortasındaki gizemli köy... Ve köyün sıradışı üç sakini: Ustabaşı Suskun Nefer, Bilge Kadın Işık ve gözü pek, dâhi sanatçı Cesur Paneb.

Ancak bu köyde, ne pahasına olursa olsun Işıık Taşı'nı çalmaya kararlı olan ve kimliği bir türlü saptanamayan bir de hain yaşıyor... Sınırlarda isyan tehlikesi baş göstermiş ve Mısır iç savaşın eşiğine gelmişken, başkent Per Ramessu'daki Firavun II. Seti de, Teb'e hâkim olmak isteyen öz oğluna karşı bir ordu gönderme hazırlığında.

Cesur Paneb, ilk iki kitap Suskun Nefer ve Bilge Kadın'dan sonra, yaşamlarının Hakikat Meydanı'na adayan kahramanlarımızın direnişini anlatan büyük maceranın üçüncü kitabı.

Daha önce yayınevimiz tarafından yayımlanan Mısır Yargıcı üçlemesinin de yazarı olan Mısırbilimci Christian Jacq, 2000 yılında yazdığı, 54 ülkede yayımlanan ve yalnız Fransa'da bir milyondan fazla satan dört kitaplık yeni dizisiyle bir kere daha okurlarının karşısında. Işıık Taşı dizisinin üçüncü kitabı Cesur Paneb'i, Hakikat Meydanı izleyecek.